

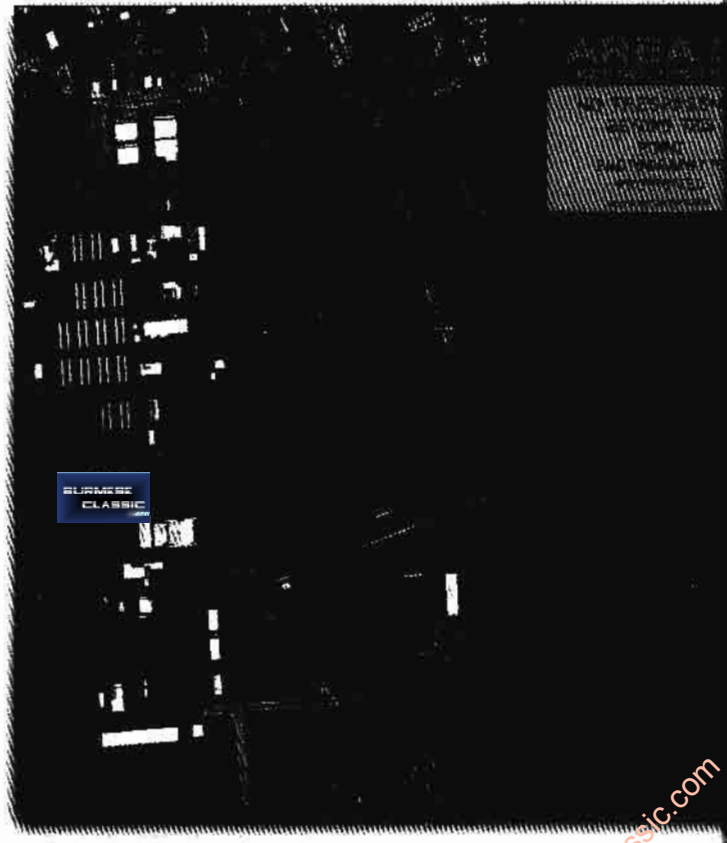
BURMESE CLASSIC

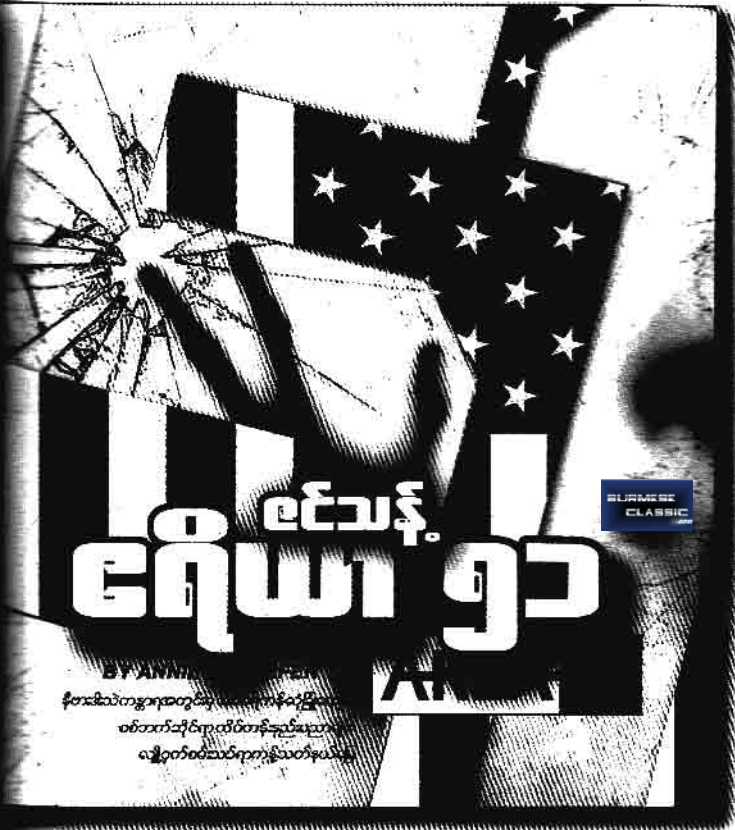
ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ စင်သန့် ရေယာ ၅၁

AREA 51
BY ANNIE JACOBSEN

နီဗားဒီသဲကန္တာရအတွင်းမှ အမေရိကန်လုံခြုံရေးနှင့်
ပစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ထိပ်တန်းနည်းပညာများ
လျှို့ဝှက်စစ်သပ်ရာကန့်သတ်နယ်မြေ

AREA 51

စင်သန့်
စရိယာ ၅၁

BURMESE
 CLASSIC

BY ANNA...
 စတင်သံတရားတရား...
 စံတင်သိုလှ...
 လျှောက်စံသံတရား...

ANNALS

စီမံခန့်ခွဲမှု

မိုးမ

စာတည်း

ဦးသိန်းမြင့် (မြင့်မားနီမိုး)

ဖျက်နာသုံးစိုင်း

Club 18

အတွင်းစာဖျက်နာရခွဲပေးစိုင်း

Club 18

စာပေနှင့် ပြုစာဖတ်

၃၀၀ ၀၀၄ ၀၄၁၂

ဖျက်နာသုံးစိုင်းပြုစာဖတ်

၃၀၀ ၁၃၄ ၀၅၁၂

ထုတ်ဝေသူ

မော်မိုးဖျက်သူ

the bookhouse

၉၂ AVENUE ၁၀-၈၁

မာဂင်လမ်း၊ ၁၄ ရပ်ကွက်၊

ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့

ပုံနှိပ်သူ

ဦးကင်အောင်ကျော်

(မြ ၀၇၀၅၇)

စွယ်စောင်ပုံနှိပ်တိုက်၊

အမှတ် ၁၄၇၊ ၅၁-လမ်း၊

၇၅ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့

၂၀၁၂၊ မေလ၊ ပထမအကြိမ်

အုပ်စု - ၁၀၀၀

တန်ဖိုး - ၃၅၀၀ ကျပ်

ပြန်မိုးစာ

the bookhouse

၁၄ ၅၀၀ ၈၇၂၇

၁၄ ၅၁၁ ၀၈၅၁

သုတေသနအဖွဲ့အစည်း တတ်တလောင်အဖွဲ့နား (CIP)

၃၅၀

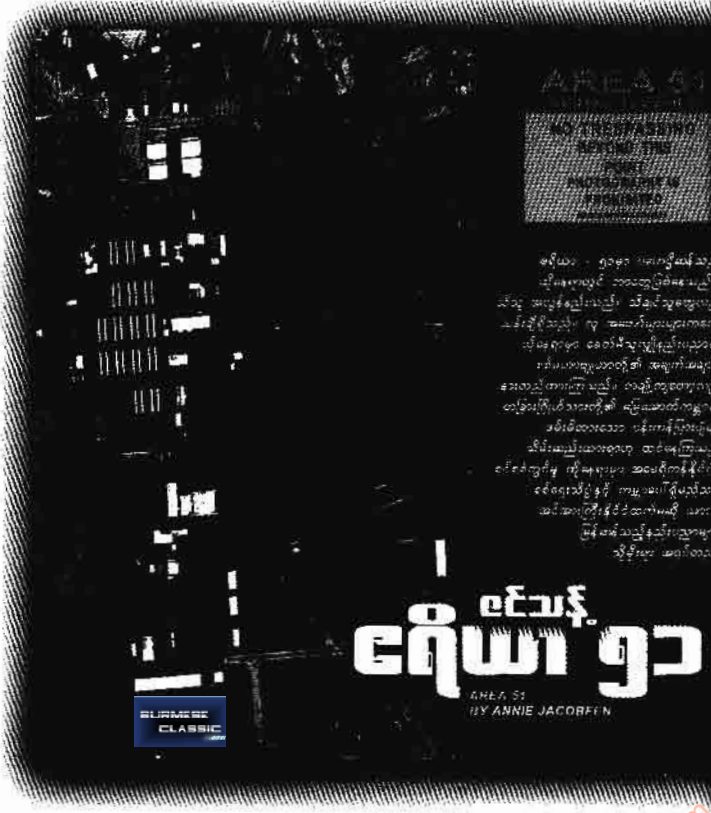
မိသားစု

မိသားစု / မိသားစု၊ ရန်ကင်း

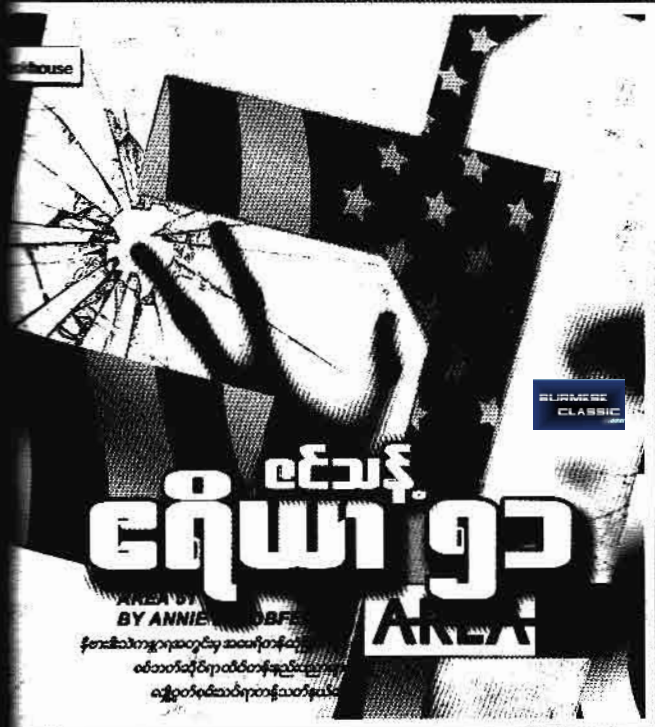
the bookhouse

၃၅၀ ၁၃၄-၇၈ မိသားစု = ၁၇-၇၈ စင်တီ

(၁) မိသားစု

www.burmeseclassic.com

စင်သန့်
အိုယာ ၅၁
Area

WRITTEN BY ANNIE JONES
 ILLUSTRATED BY ANNE JONES
 စင်သန့်အိုယာ ၅၁ အိုယာ ၅၁
 လူ့စွန့်ပေးသော အိုယာ ၅၁

 the
bookhouse
 we bring your future
 serial - 0034 (12-0018)

စုစည်းမှု

အခန်း ၁	စရိယာ - ၅၁ ပဟေဠိ	၁
အခန်း ၂	စိတ်ကူးယဉ်တက္ကသိုလ်	၁၈
အခန်း ၃	လွှဲပြောင်းအခြေစိုက်စခန်း	၄၃
အခန်း ၄	လွှဲပြောင်းစဉ်မှပျံ့နှံ့	၅၉
အခန်း ၅	သိဒ္ဓိလိုသည်	၇၂
အခန်း ၆	သာမိုနွန်ကလီးယားရုံး	၈၉
အခန်း ၇	လူသူကင်းသောမြို့မှာ စည်ကားသောမြို့သို့	၁၀၄
အခန်း ၈	ကြောင်နှင့်ကြွက်ကစားပွဲမှ ကျဆုံးခန်းသို့	၁၁၇
အခန်း ၉	စခန်းပြန်ထုထောင်	၁၃၂
အခန်း ၁၀	သိဒ္ဓိနည်းပညာနှင့် သံတမန် လောက၏ ဝစ္စာများ	၁၄၄
အခန်း ၁၁	ဘယ်လိုလေယာဉ်လဲ	၁၅၃
အခန်း ၁၂	အဖုံးပေါ်ထပ်အုပ်ခြင်း	၁၆၅
အခန်း ၁၃	မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်	၁၇၂
အခန်း ၁၄	သဲကန္တာရထဲက ဓာတ်သိမ်း	၁၈၂
အခန်း ၁၅	နားလှည်းဆေးယာဉ်သုံးခု	၁၉၅
အခန်း ၁၆	ဒိုင်းအက်စစ်ဆင်ရေးနှင့် လူအက်စ်အက်စ် တွေ့လာလိုက် လွှဲပြောင်းသမိုင်း	၂၀၆
အခန်း ၁၇	စရိယာ - ၅၁ အိမ်အိုင်ဂျီ	၂၁၉
အခန်း ၁၈	စရိယာ - ၂၅	၂၂၉
အခန်း ၁၉	လပေါ် လူဆင်းခြင်းနှင့် စရိယာ - ၅၁	၂၃၇
အခန်း ၂၀	ပရိဇေတာ	၂၄၆
အခန်း ၂၁	ရှင်သန်ထမြောက်ခြင်း	၂၅၅

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဧရိယာ - ၅၁ မှာ ပဟေဠိဆန်သည်။ ထိုနေရာတွင် ဘာတွေဖြစ်နေသည်ကို သိသူ အလွန်နည်းသည်။ သိချင်သူတွေ လည်း သန်းနှင့်ချီရှိသည်။ လူ အတော်များများကတော့ ထိုနေရာမှာ ခေတ်မီ သူလျှိုနည်းပညာနှင့် စစ်မဟာဗျူဟာတို့၏ အချက်အချာဟု နားလည်ထားကြသည်။ တချို့ကတော့လည်း တခြားပြိုဟ်သားတို့ ၏ မြေအောက်ကမ္ဘာနှင့် ပမ်းမိထားသော ပန်းကန်ပြားပျံများ သိမ်းဆည်းထားရာဟု ထင်နေကြသည်။ စင်စစ်တွင်မူ ထိုနေရာမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ စစ်ရေးသိပ္ပံနှင့် ကမ္ဘာ့ မည်သည့်အင်အားကြီး ထက် မဆို သာလွန်မြန်ဆန်သည့် နည်းပညာများ သိုမှီးရာအရပ် တည်း။ အဘယ်ကြောင့် နီဗားဒါးပြည်နယ်တောင်ပိုင်း၊ တောင်များ ဝိုင်းရံနေသည့် သဲကန္တာရအလယ်တွင် လျှို့ဝှက်စွာ လုပ်ထားရသည် မှာပင် ပဟေဠိ ဖြစ်တော့သည်။

ဧရိယာ - ၅၁ထဲသို့ ဝင်လိုလျှင် ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက် လုံခြုံရေးခွင့်ပြုချက် ယူရမည့်အပြင် အမေရိကန် စစ်ဘက်ထိပ်တန်းမှ ဖြစ်စေ၊ ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ဝင်၏ ထိပ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်များထံမှ ဖြစ်စေ ဖိတ်ကြားချက်ရှိရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုအခြေစိုက်ခန်းသို့ သွားရောက် လည်ပတ်မည့် သူသည် သွားမီ လျှို့ဝှက်မှုကို စောင့်သိပါမည်ဟု သစ္စာဆိုရသည်။ ဖိတ်ကြားခြင်း မခံရသူများ ကတော့ ဧရိယာ - ၅၁ကို ခြင်ရရှိ၍ ကြည့်လိုပါသည်ဆိုလျှင် ဆယ်နာရီခန့် လေးဘီးယက်ကာဖြင့်သွားကာ တောစီးဖိနပ်လည်း ပါသွားရမည်။ သို့ဖြင့် ဧရိယာ - ၅၁၏ အရှေ့ဘက် နှစ်ဆယ့် ခြောက်မိုင်အကွာရှိ တိကဘူးတောင်ထိပ်သို့ ရောက်သောအခါ မှန်ပြောင်းဖြင့်ကြည့်လျှင် ထိုနေရာတွင် လှုပ်ရှားမှု ကလေးများကို ရေးရေး တွေ့ရမည်။ နေ့ဘက်ဆိုလျှင်တော့ သဲကန္တာရ အပူရှိန်

အခန်း - ၁

ဧရိယာ - ၅၁ ပဟေဠိ

www.burmeseclassic.com

ကြောင့် လေထုမှာပူပြင်းကာ ပုံရိပ်များ ဝိုးတဝါးဖြစ်ရာ သဲသဲကွဲကွဲ မြင်ရမည်မဟုတ်ချေ။ ညဘက်ဆိုလျှင်တော့ ဧရိယာ - ၅၁၏ သရုပ်ကို သဲကွဲစွာ မြင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ သမိုင်းနှင့်ချီကာ ထိုနေရာတွင် ကမ္ဘာ့နေရာအသီးသီးသို့ တာဝန်ဖြင့် လွှတ်မည့် လေယာဉ်များ အမှောင်ထုကို အကာအကွယ်ပြုပြီး စမ်းသပ်ပျံသန်းသည့် နေရာဖြစ်ပေသည်။ ညကြီးသန်းခေါင် တိကဘူး တောင်ထိပ်မှ အမှောင်ထုကို ဖြတ်၍ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ဧရိယာ - ၅၁ လေယာဉ်ပြေးလမ်းများတွင် ရုတ်တရက်မီးလင်းလာသည်ကို တွေ့ရမည်။ ထို့နောက် လေယာဉ်ပိုဒေါင်ထဲမှ လေယာဉ်တစ်စီးထွက်လာကာ ယာယီမီးလင်းနေသည့် လေယာဉ်ပြေးလမ်းအတိုင်း မောင်းလာမည်။ လေယာဉ် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ကာ လေယာဉ်ဘီးများ ခေါက်လိုက်သည်နှင့် ပြေးလမ်းပေါ်မှ မီးများ ပိတ်သွားသည်ကို မြင်ရမည်။ ထိုအခါ တောင်ကြားလွင်ပြင်တစ်ခုလုံး ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်သွားကာ အမှောင်ကမ္ဘာကြီး ဖြစ်သွားတော့မည်။

ထို အမှောင်ကမ္ဘာထဲတွင် ရှိနေသူ ဧရိယာ - ၅၁ သမိုင်းကြောင်းကို သိနေသူများအဆိုအရ ဧရိယာ - ၅၁ကို ၁၉၅၅ ခုနှစ်က စီအိုင်အေ အရာရှိများဖြစ်ကြသော ရစ်ချတ်ဘစ်ဆဲနှင့် ဟားဘတ်မေလာတို့က ထိုနေရာကို အမေရိကန် ပထမဆုံး သူလျှိုလေယာဉ် ယူ-၂ (U-2) လေယာဉ် စမ်းသပ်ပျံသန်းရန် နေရာအဖြစ် ရွေးချယ်ခဲ့သည်မှ စတင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ဧရိယာ - ၅၁၏ လျှို့ဝှက်ချက်တစ်ခုမှာ စီအိုင်အေအရာရှိများ ထိုနေရာကို မရွေးချယ်မီ လေးနှစ်အလိုကပင် စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ဧရိယာ - ၅၁ဟု အမည်ပေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိမ်ချွန်ထားသည့် အချက်တစ်ခုမှာ ဧရိယာ - ၅၁ ကို ပထမဆုံး အသုံးပြုခဲ့သည်မှာ စီအိုင်အေအရာရှိများ မဟုတ်ဘဲ အဏုမြူစွမ်းအင်ကော်မရှင် ဖြစ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်ကစ၍ အဏုမြူစွမ်းအင်ကော်မရှင်သည် ထိုနေရာတွင် လေယာဉ်နှင့်ပတ်သက်သော စမ်းသပ်ချက်သက်သက် မဟုတ်ဘဲ မောင်းသူမဲ့ အလိုအလျောက်စနစ်ကို သုတေသနလုပ်၊ တည်ဆောက်၊ တပ်ဆင်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

အဏုမြူစွမ်းအင်ကော်မရှင်သည် လေယာဉ်နှင့် ပိုင်းလော့စနစ်ကို တရားဝင်စမ်းသပ်သော အေဂျင်စီတစ်ခု မဟုတ်ပေ။ (ယင်း၏ တခြား တာဝန်တစ်ရပ်မှာ နျူကလီးယားဗုံးနှင့် အဏုမြူစွမ်းအင် သုတေသနဖြစ်သည်။) သို့နှင့် ထိုကော်မရှင်သည် ဧရိယာ - ၅၁တွင် မှောင်ရိပ်ခိုကာ အမှောင်ကမ္ဘာတွင် လက်နက်များ စမ်းသပ်သုတေသန ပြုခဲ့သည်။ တရားဝင် အေဂျင်စီများ၏ လျှို့ဝှက် စာရွက်စာတမ်းများကို ခိုးကြည့်မည်ဆိုလျှင်လည်း ထို လုပ်ငန်းစီမံချက်များကို တွေ့ရဖွယ်မရှိ။ ဧရိယာ - ၅၁၏ ပဟေဠိကိုသိရန် နှစ်ပေါင်း ခြောက်ဆယ်လုံးလုံး မည်သူကမျှလည်း အဏုမြူစွမ်းအင် ကော်မရှင်ကို လေ့လာရမည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအဖြစ် မမြင်ကြ။

၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် စီအိုင်အေတို့ ဧရိယာ - ၅၁သို့ ရောက်လာကြသောအခါ အမေရိကန် လေတပ်ကိုလည်း

အေးချမ်းသောကာလ အာကာသသူလျှိုစီမံချက်ကို ပူးတွဲလုပ်ရန် ခေါ်လာခဲ့ကြသည်။ သူလျှိုလေယာဉ် စီမံကိန်းကို အလွန်စိတ်ဝင်စားသော အဖွဲ့အစည်း အမြောက်အမြား ရှိသည်။ ယင်းတို့ကို ခေါ်ယူအသိပေးခဲ့သဖြင့် စီအိုင်အေနှင့် လေတပ် ပူးတွဲ လုပ်သည်ဟုလောကီသာ သိထားခဲ့ကြသည်။ စင်စစ်တွင် နာဆာအဖွဲ့၏ ရှေ့ပြေးဖြစ်သော နာကာ ခေါ် အာကာသဆိုင်ရာ အမျိုးသားအကြံပေးကော်မတီနှင့် ရေတပ်တို့လည်း ပါဝင်ကြသည်။ ထိုအဖွဲ့များသည် ထိုနေရာတွင် လေယာဉ်များ ဝင်လိုက်၊ ထွက်လိုက် လုပ်နေသည်ကို ဟန်ပြ လုပ်ဖတ်ခင်းရသည့် အဖွဲ့များဖြစ်သည်။ အမျိုးသား ဓာတ်ပုံစစ်သုံးသပ်ရေးဗဟိုဌာန (အင်န်ပီအိုင်စီ)ကိုလည်း ထိုနေရာနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပေးထားသည်။ အင်န်ပီအိုင်စီ သည် ယူ-၂ လေယာဉ်မှ ရိုက်ကူးလာခဲ့သော ဓာတ်ပုံများကို စိစစ်သုံးသပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ်မှစ၍ အမျိုး သား စစ်ဘက်ထောက်လှမ်းရေးရုံး(အင်န်အာရ်အို)၊ အမျိုးသားလုံခြုံရေးအေဂျင်စီ (အင်န်အက်စ်အေ)၊ ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ထောက်လှမ်းရေးအေဂျင်စီ(ဒီအိုင်အေ)တို့ အပါအဝင် အစိုးရ လျှို့ဝှက်အဖွဲ့အစည်း အတော်များများ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် လျှို့ဝှက်ကန်လန့်ကာ နောက်ကွယ်မှနေ၍ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လာခဲ့ကြသည်။

သို့ရာတွင် ထိပ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်အလိုက်အဝန်းများ၊ အမှောင်ကမ္ဘာမှ ကန်ထရိုက်တာများမှလွဲလျှင် ၁၉၈၉ ခုနှစ်အထိ မည်သူမျှမသိကြပေ။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် အသက် သုံးဆယ်အရွယ် ဖလော်ရီဒါပြည်နယ်သား ရောဘတ် စကောက် လေဇာက လက်စီးဂတ်(စ်)မြို့ထုတ် မျက်မြင်သတင်း ဆိုသော သတင်းစာထဲတွင် ထောက်လှမ်းရေးသတင်းထောက် ဂျော့နက်စ်နှင့် တွဲဖက်ကာ ဧရိယာ - ၅၁ အကြောင်းကို ရေးသားခဲ့သဖြင့် ကမ္ဘာက သိခဲ့ရသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အလုပ်လုပ်နေခဲ့ကြသည့် ထောင်သောင်းချီသော လူများထဲမှ လေဇာတစ်ယောက်သာ လျှို့ဝှက်ချက်သစ္စာကို ဖောက်ဖျက်ကာ လူထုအား ဖွင့်ချခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လျှို့ဝှက်ချက်သစ္စာကို ဖောက်ဖျက်ပါက ထောင်ဒဏ်ကျခံရမည်ဟူသော ပညတ်ချက် ကြောင့် နှုတ်လိုခဲ့ကြခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ လေဇာကြောင့် ဆယ်စုနှစ်လေးစုကြာ ဧရိယာ - ၅၁ ၏ လျှို့ဝှက်မှုလည်း နိဂုံးသတ်သွားတော့သည်။

လေဇာမှာ ဟန်ဂေရီနိုင်ငံဖွား ရူပဗေဒပညာရှင် ဒေါက်တာအက်ဒွပ်တဲလား၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အလုပ်ရခဲ့ပုံကိုလည်း ရေးထားခဲ့သည်။ တဲလားမှာ ကမ္ဘာတွင် အားအကောင်းဆုံး ဖျက်အားပြင်း လက်နက်ဖြစ်သည့် သာမိုနွန်ကလီးယား ဗုံးကို တွဲဖက်တီထွင်သူ ဖြစ်သည်။ သူ့လက်နက်များကို ဧရိယာ - ၅၁ မှ တောင်များကိုကျော်၍ မိုင်အနည်းငယ်ဝေးသည့် နံပါတ်တပ် နီဗားဒါး စမ်းသပ်စခန်းများတွင် စမ်းသပ်ခဲ့သည်။ ထိုစခန်းများမှာ အမေရိက၏ ပြည်တွင်း အဏုမြူဗုံးစမ်းသည့် နေရာများဖြစ်သည်။ ဧရိယာ - ၅၁၏ တွဲဖက်စခန်းများလည်း ဖြစ်သည်။ ဧရိယာ - ၁၂၊ ဧရိယာ - ၁၉၊ ဧရိယာ - ၂၀ တို့မှာ ပြည်နယ်၏ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲ နယ်မြေများအတွင်းရှိကာ တဲလား၏

စမ်းသပ်မှု အများအပြားလည်း လုပ်ရာဖြစ်သည်။ မြေကြီးများမှာ မီးသွေတုံးပမာ ဖြစ်နေကြပြီး နျူကလီးယားဗုံး
ဖောက်ခွဲစမ်းသပ်ထားရာ ကျင်းချိုင့်ကြီးများနှင့် ပြည့်နေတော့သည်။ ပလူတိုနီယံများထားရာ မြေအောက်လိုဏ်ခေါင်းများ
လည်း ရှိ၏။ ယင်းတို့၏ အပြင်ဘက်နားတွင် ဧရိယာ - ၅၁ ရှိသည်။

အက်ဒွပ်တဲလားကို လေစာ စတော့သည်မှာ ၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လက နယူးမက္ကဆီကိုပြည်နယ်၊ လော့စ် အလာ
မိုဗ်မြို့တွင် ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ် လေဇာမှာ အသက် နှစ်ဆယ့်သုံးနှစ်သာ ရှိသေးသည်။ ထိုအချိန်က လေဇာမှာ လော့စ်
အလာမိုဗ်မြို့ နျူကလီးယား ဓာတ်ခွဲခန်းတွင် ရေဒီယိုသတ္တိကြွအမှုန် စမ်းသပ်မှုများ ကတ်မေယာကော်ပိုရေးရှင်း အတွက်
ကန်ထရိုက်ယူ၍ လုပ်နေသည်။ သူက ဓာတ်ခွဲခန်း ဟောပြောခန်းမတွင် တဲလား၏ ဟောပြောပွဲရှိသဖြင့် သူ
စောစောရောက်သွားသည်။ ဟောပြောပွဲမစမီ တဲလား၊ လော့စ်အလာမိုဗ် မော်နီတာ သတင်းစာဖတ်နေသည်ကို လေဇာ
တွေ့လိုက်သည်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပင် ထိုသတင်းစာ စာမျက်နှာ - ၁ တွင် လေဇာ၏ တီထွင်မှုအသစ်ဖြစ်သော
ဂျက်အင်ဂျင်တပ် ကားအကြောင်း ပါရှိသည်။ လေဇာက ထိုသည်ကို အခွင့်ကောင်းယူလျက် ဆရာ ဖတ်နေတာ
ကျွန်တော့်အကြောင်းလေ ဟု စကားပြောဖြစ်ရန် စကားလမ်းကြောင်း ဖွင့်လိုက်သည်။ ယင်းမှာ တိုးတက်လိုသည့်
လူငယ် သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ယောက်က ဖျက်အားပြင်းလက်နက်၏ ဘိုးအေကို မိတ်ဆက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

နောက် ခြောက်နှစ်ကြာသောအခါ လေဇာ၏ဘဝမှာ မမျှော်လင့်ဘဲ နိမ့်ပါးခဲ့ရသည်။ လော့စ်အလာမိုဗ် အလုပ်မှ
အထုတ်ခံလိုက်ရသည်။ ငွေကြေးလည်း ရှားပါးလာသည်။ သူ့ထက် အသက် ဆယ့်သုံးနှစ်ကြီးသော သူ့ဇနီး ကာရိုး
စကြောင်းနှင့် သူတို့ လက်စီးဂတ်(စ်)မြို့သို့ ပြောင်းလာပြီး ဓာတ်ပုံဆိုင်ဖွင့်သည်။ အိမ်ထောင်လည်း ကွဲခဲ့သည်။ လေဇာသည်
သူထံတွင် စာရေးအဖြစ်လုပ်နေသူ ထရေစီမတ်ဆိုသူနှင့် ထပ်မံအိမ်ထောင်ပြုလိုက်သည်။ လေဇာ၊ ထရေစီနှင့် လက်ထပ်ပြီး
နှစ်ရက်အကြာ သူ့ဇနီးဟောင်းကာရိုးမှာ ကာဗွန်မိုနောက်ဆိုဒါများရှူကာ သူ့ကိုယ်သူ အဆုံးစီရင်သွားသည်။ ထို့နောက်
လေဇာသည် လူမွဲစာရင်းခံပြီးနောက် အဆင့်မြင့် အင်ဂျင်နီယာ အလုပ်ကို လိုက်ရှာသည်။ သူ စဉ်းစားမိသမျှ လူများနှင့်
ဆက်သွယ်သည်။ ဒေါက်တာ အက်ဒွပ်တဲလားကိုလည်း ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် တဲလားမှာ သမ္မတရေဂင်၏
စတားဝါးခေါ် မဟာဗျူဟာကာကွယ်ရေးအစီအစဉ်ကို ဦးဆောင်နေသည်။ ၁၉၈၈ခုနှစ်တွင် တဲလားက လေဇာအတွက်
အလုပ်ရှာပေးခဲ့သည်။

အလုပ်မှာ အဆင့်မြင့် အင်ဂျင်နီယာ လုပ်ငန်းထက် မကတော့။ တဲလားက ဧရိယာ - ၅၁ တွင် လုပ်နေသည့်
ကာကွယ်ရေး စက်မှုလုပ်ငန်း ကန်ထရိုက်တာကုမ္ပဏီထံ ထောက်ခံပေးလိုက်သည်။ ကုမ္ပဏီ၏အမည်မှာ အီးဂျီအင်ဂျီ
ဖြစ်သည်။ နီဗားဒါ၊ လက်နက်စမ်းသပ်ရေးစခန်းနှင့် ဧရိယာ - ၅၁တို့တွင် လျှို့ဝှက်သော အမှောင်စိမ့်ကိန်းများ လုပ်

ဧရိယာ - ၅၁

နေသည့် ထောင်ချီသော ကန်ထရိုက်တာ ကုမ္ပဏီများအနက် အီးဂျီအင်ဂျီမှာ အပေါက်ရောက်ဆုံး ဖြစ်သည်။ တဲလား၏ ညွှန်ကြားချက်အရ လေစာသည် ဖုန်းနံပါတ်တစ်ခုကို ဆက်လိုက်သည်။ တစ်ဖက်မှလူက လက်စီးဂတ်(စ်)မြို့လယ်ရှိ မက်ကာရန်လေဆိပ်သို့ ဒီဇင်ဘာလ သတ်မှတ်သောရက်တွင် သွားရန်ခိုင်းသည်။ ယင်းတွင် အီးဂျီအင်ဂျီ အဆောက်အအုံ ရှိသည်။ လေစာမှာ ဂရမ်းလိတ်သို့ လေယာဉ်ဖြင့် သွားရမည်ဆို၏။ သူလည်း ပျော်ပြီး ပြောသည့်အတိုင်း လုပ်ခဲ့သည်။ အီးဂျီအင်ဂျီ အဆောက်အအုံထဲတွင် နောင် သူ့အလုပ်ကြပ်ဖြစ်လာမည့် ဒင်းနစ် မာရီယန်နီဆိုသူနှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။ နှစ်ယောက်သား လေဆိပ်၏ တောင်ဘက်ထိပ်သို့သွားကာ လုံခြုံရေးခြံစည်းရိုးများ ကာထားပြီး လက်နက်ကိုင်အစောင့်များ ချထားသော လေယာဉ်ပိုင်ခေါင်ကြီး တစ်ခုထဲသို့ ဝင်သွားကြသည်။ ထိုအထဲတွင် ဂရမ်းလိတ်နှင့် အသွားအပြန် ပြေးဆွဲနေသော အီးဂျီအင်ဂျီ ပိုင် ၇၃၇ လေယာဉ်များ ရှိသည်။ သူတို့က ဂျက်နက် လေယာဉ်ဖြင့် သွားကြမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ သယ်ပို့ပေးနေသော ပုဂ္ဂလိကသုံး လေယာဉ်များဖြစ်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ဂျက်နက်လေကြောင်းလိုင်းဟု ခေါ်တွင်ခဲ့သည်။ လေစာနှင့် သူ့အလုပ်ကြပ်တို့သည် စစ်ဆေးရေးဂိတ်ကို ကျော်ဖြတ်ကာ လေယာဉ် အစမှအဆုံး မျဉ်းနီ တစ်ကြောင်းမှလွဲ၍ ဘာတံဆိပ် အမှတ်အသားမျှ မပါသော လေယာဉ်ဖြူဖြူကြီး တစ်စီးပေါ်သို့ တက်ခဲ့ကြသည်။

လက်စီးဂတ်(စ်)မြို့မှ ဧရိယာ - ၅၁သို့ လေယာဉ်ဖြင့်သွားရာတွင် အမေရိကန် အနောက်တောင်ပိုင်းရှိ နီဗားဒါး ရွှေခင်းကို မြင်ရသည်။ နှင်းများဖုံးနေသည့် တောင်များ၊ သွယ်တန်းနေသည့် တောင်တန်းများနှင့် သဲကန္တာရ တောင်ကြား လွင်ပြင်တို့ ဖြစ်သည်။ လေစာမှာ ဂျက်နက်လေကြောင်း လေယာဉ်၏ ပြတင်းပေါက် ကန်လန်ကာများသာ ဖွင့်ထားပါက ထိုမြင်ကွင်းများကို မြင်ခဲ့ရမည် မဟုတ်ပေ။ ဇူသစ်ပါမှသာ ထိုသို့ ဖွင့်ပေးထားတတ်သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ အပေါ်ရှိ လေပြင်ကို ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များကတည်းက ကန်သတ် လေပိုင်နက်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ ကို အပေါ်မှ ငုံ့ကြည့်မည်စိုး၍ ဖြစ်သည်။ လေစာ ရောက်သွားသည့်အချိန်တွင် အဆိုပါ ၅၇၅ စတုရန်းမိုင်ရှိသော လေပြင်ကို ကန်သတ်စည်းပိုင်းဟု အမည်ပေးထားသည်။ မလှမ်းမကမ်းရှိ နဲလစ် လေတပ်အခြေစိုက်စခန်းမှ လေယာဉ်မှူးများ ထိုလေပြင်ပိုင်နက်ထဲသို့ မဝင်ရမုန်း သိထားကြသည်။ ဧရိယာ လေပြင်ပိုင်နက်၏ အလယ်တည့်တည့်တွင် အချင်း ခြောက်မိုင်ရှိသော ရေခန်းကန်ဟုခေါ်သည့် ချိုင့်ကြီးတစ်ခု ရှိသည်။ ထိုကန်ကြီး၏ အောက်ခြေကို စီအိုင်အေတို့ စိတ်ဝင်စားခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆယ်စုနှစ်များအတွင်း ယင်းကို သူလျှိုလေယာဉ်များအတွက် လေယာဉ်ပြေးလမ်း လုပ်ရန် နှစ်ဆထပ်ချဲ့ခဲ့ကြသည်။

ဧရိယာ - ၅၁ သို့ လေကြောင်းမှ ချဉ်းကပ်သွားသည့်အခါ အစိုးရပိုင် ကန်သတ်မြေများကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ထိုနေရာတွင် ပြည်သူပိုင် အဝေးပြေးလမ်း မရှိ။ ကုန်တိုက်များ မရှိ။ နှစ်ဆယ်ရာစု၏ မြို့ရပ် အခင်းအကျင်းမျိုး မရှိ။

တောင်များပေါ်တွင် ယောဂ္ဂဝါ သစ်ပင်များနှင့်ယှက်ကာ အပင်များသာ ပေါက်ရောက်နေသည်။ ဆူးတွေရှိသော ယင်းတို့၏ အရွက်များမှာလည်း ကောင်းကင်သို့ ဓားများသဖွယ် ထိုးထိုးထောင်ထောင် ထွက်နေကြသည်။ ပြန်ပြူးသော မြေပြင်တွင်မူ အပင်ကင်းသော ဖုန်းဆိုးမြေ ဖြစ်နေသည်။ သဲကန္တာရပေါ်တွင်တော့ ချုံနှင့်ပေါင်းပင် အနည်းငယ်လောက်သာ ပေါက်နေသည်။ လေယာဉ်ပိုဒေါင်များ၊ လေယာဉ်ပြေးလမ်းများ၊ လူနေဆောင်များနှင့် ဖျော်စင်များမှာ ဂရုမီးလိတ် ရေခန်းကန်ကြီး၏ တောင်ဘက်ဖျားမှ စသည်။ ထိုအဆောက်အအုံများမှာ တန်းစီကာ တောင်ဘက်ဖျား လူဝင်မှု တောင်ကြားလွင်ပြင်အထိ ရောက်သည်။ လေယာဉ်ပိုဒေါင်များ၏ သတ္တုအမိုးများမှာ ကန့်သတ်စည်းဝိုင်းအတွင်းသို့ လေယာဉ်ဝင်လာသည်နှင့် နေရောင်ကြောင့် အရောင်များ ပြန်နေကြသည်။ သဲကန္တာရကြမ်းပြင်မှ အင်တင်နာ(အသံဖမ်းတိုင်) ကြီးများ ထိုးထိုး ထောင်ထောင် ရှိနေကြသည်။ လေယာဉ်ဂျော့လမ်း နှစ်ခုအနက် တစ်ခု၏အဆုံးတွင် ဓာတ်အားပေးစက်ရုံမှ အအေးခံ ဖျော်စင်ကြီးများကလည်း ကောင်းကင်သို့ ထိုးထွက်နေသည်။ ရေဒါ အင်တင်နာများကလည်း လည်ပတ်နေသည်။ ရေဒါ အင်တင်နာ စလောင်းကြီးတစ်ခုလျှင် အချင်း ပေခြောက်ဆယ် ရှိသည်။ ယင်းတို့မှထွက်သည့် ရောင်စဉ်တန်းများမှာ လည်း ပြင်းလွန်းသဖြင့် သက်ရှိတို့၏ အတွင်းကလီစာများကိုပင် ကျက်သွားနိုင်သည်။ ဒုံးကျည်ဝင်လာသည်ကို ဖမ်းယူ သိရှိနိုင်သည့် ရေဒါတိုင်ကြီးမှာလည်း ရေခန်းကန်ကြမ်းပြင် အစွန်တစ်နေရာတွင် ရှိနေသည်။ အတွင်းလူများကတော့ ထိုဓာတ်တိုင်ကြီးကို 'တိုင်ကြီး' ဟုပင် ခေါ်ကြသည်။ ခေတ်အစီဆုံး ဒေါ်လာသန်းချီတန်သည့် သူလျှိုလေယာဉ်များကို တန်ဖိုးမရှိသည့်ပမာ ထိုတိုင်ကြီးတွင် ဇောက်ထိုးဆွဲထားသည်။

ဂျက်နက် ၇၃၇ လေယာဉ်ဖြင့် လိုက်ပါလာသူ ဧည့်သည်တစ်ယောက်အဖို့ အနီးကပ်လာသည်နှင့်အမျှ အကျအဝေးကို မှန်းဆန့် လွယ်ကူလာသည်။ ဂရုမီးတောင်ကြီးဆိုလျှင် အမြင့် ၉၃၄၈ ပေ ရှိသည်။ ယင်းမှာ တောင်ဘက် အစွန်ဆုံးတွင် စီးမိုးထားပြီး ဧရိယာ - ၅၁ ၏ သမိုင်းကြောင်းတွင် မပါမပြီးချေ။ မြောက်မြားလှစွာသော ဧရိယာ - ၅၁ ၏ ကွပ်ကဲရေးအရာရှိများသည် စနေ၊ တနင်္ဂနွေ ဆိုလျှင် ထိုတောင်ပေါ်သို့ တက်ကာ သမင်ပစ် အမဲလိုက်ကြသည်။ တောင်ကလပ်ပေါ်တွင် ခဲနှင့်ငွေ သတ္တုတွင်းဟောင်း နှစ်ခုရှိသည်။ ယင်းတို့ကို သတ္တုနက်နှင့် ရှီးဟန်မိုင်းဟု ခေါ်သည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များက မိုင်းသမားတစ်ယောက်သည် သူ၏ ဖက်ဒရယ်မိုင်းလုပ်ခွင့်ကို ပြန်မပေးဘဲ အရေးဆိုနေသဖြင့် အစိုးရက သူ့ကို မိုင်းလုပ်ခွင့်ပြန်သိမ်းပြီး နှင်မပစ်တော့ဘဲ ဧရိယာ - ၅၁နှင့် ပတ်သက်သည်များကို ထုတ်ဖော် အသိ ပေးခဲ့သည်။ မိုင်းသမားသည် လျှို့ဝှက်မှုသစ္စာကို စောင့်သိရှိသော်လည်း ဧရိယာ - ၅၁၏ လျှို့ဝှက်ချက်များကို သေသည်အထိ နှုတ်လှုံခဲ့သည်။

ထိုစခန်း၏ တောင်ဘက်စွန်းတွင် ကျောက်စရစ်တွင်း တစ်တွင်းရှိပြီး ကွန်ကရစ်ဖျော်သည့် စက်များလည်း

ရှိသည်။ ယင်းမှာ ယာယီအဆောက်အအုံများ မြန်မြန်ဆန်ဆန် ဆောက်နိုင်ရာတွင် သုံးသည်။ တောင်၏မြောက်ဘက် ဆင်ခြေလျှောတွင် လောင်စာဆီလောင်ကန်များရှိပြီး ရေပီ-၇ ဂျက်လေယာဉ် လောင်စာများ လှောင်ထားသည်။ ယင်း မှာ စီအိုင်အေက သူလျှိုလေယာဉ်များတွင် သုံးရန်ရည်ရွယ်ပြီး ထိုဆီသည် အပူချိန် သုညအောက် ၉၀ ဒီဂရီဗာရင်ဟိုက်မှ သုညအထက် ၂၅၅ ဒီဂရီဗာရင်ဟိုက်အထိ အပူချိန် အပြောင်းအလဲကို ခံနိုင်စွမ်းရှိသည်။ တောင်ဘက်ရှိ တောင်ကလပ်တွင် လက်နက်တပ်ဆင်ရေးနှင့် သိုလှောင်ရေး အဆောက်အအုံများ ရှိသည်။ ယင်းတို့ကို ကောင်းကင်မှကြည့်လျှင် ပေါက်ကွဲမှု မတော်တဆဖြစ်ပါက ကာကွယ်ရန် အပိုင်းပုံမြေကမူများကို တွေ့ရမည် ဖြစ်သည်။ လက်နက်တိုက်၏ နောက်ဘက်တွင် မြေလမ်းကလေးရှိ၍ ထိုလမ်းသည် တောင်ပေါ်သို့တက်သွားပြီး တောင်၏ ဟိုမှာဘက်သို့ ဆင်းသွားကာ နီဗားဒါး အထူမြူဗုံးစမ်းသပ်စခန်း၏ ဘေးမှ ဂိတ် ၈၀၀(တစ်ခါတစ်ရံ ဂိတ် ၇၀၀ ဟု ခေါ်သည်။) သို့ ရောက်သည်။ ယခင် ယု-၂ သူလျှိုလေယာဉ်ခေတ်က လူများကတော့ ယင်းကို ဂိတ်- ၃၈၅ ဟု ခေါ်သည်။ ထိုဂိတ်မှာ လေယာဉ်ဖြင့် မလာ သူများအဖို့ ဧရိယာ - ၅၁သို့ ဝင်သည့် ဝင်ပေါက်ဖြစ်သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ဘက်ဂိတ်တွင် ရေကြောင်းနှင့် လက်ခံကြိုဆိုရေး အဆောက်အအုံများကို တွေ့ရမည်။ နျူကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်မှု အမြင့်ဆုံးကာလများဖြစ်သည့် ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှင့် ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များကဆိုလျှင် အထူမြူစွမ်းအင်ကော်မရှင်မှ ထရပ်ကားများ ထိုနေရာ၏ ကားရပ်နားစခန်းတွင် နာရီပေါင်းများစွာ ရပ်နားထားကြသည်။ ကားသမားများမှာလည်း ဧရိယာ - ၅၁ ၏ နာမည်ကြီး အစားကောင်း၊ အသောက်ကောင်းများကို ဘဝင်ခွေနေကြသည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် လေစာသည် ဂျက်နက် ဂူဂု လေယာဉ် မဆင်သက်မီ လေယာဉ်ပြတင်းပေါက်မှ ကြည့်လိုက်ရာ မြောက်ဘက်တွင် အီးဂျီအင်ဂျီ ရေဒါစခန်း တောင်ကြားလွင်ပြင်အား ထောင့်ဖြတ်တည်ရှိနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ လေတပ်၏ နိုင်ငံခြားနည်းပညာဌာနခွဲ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သော ထိုရေဒါများသည် ဆိုဗီယက်တို့၏ နည်းစနစ်ဖြစ်ပြီး အရှေ့ဥရောပနိုင်ငံများမှတစ်ဆင့် ရရှိကာ အရှေ့အလယ်ပိုင်းစစ်ပွဲများတွင် သုံးခဲ့သည်။ ထိုမှ မြောက်ဘက်တွင် တပ်ဖျူး ဆလိတ်တာကို အကြောင်းပြု၍ ဆလိတ်တာကန်ဟု အမည်ပေးထားသော ကန်ကြီးတစ်ကန် ရှိသည်။ ထိုကန်ကို ဗီယက်နမ်စစ်အတွင်းက ကန်ထရိုက်ကုမ္ပဏီများခေါ်ကာ တူးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ကန်ပတ်လည် ကန်ပေါင်များကို ဆင်ခြေလျှောလုပ်ထားပြီး ယင်းအပေါ်တွင် ထိုအရပ်၌ မပေါက်သော သစ်ပင်များကို စိုက်ထားသည်။ ကြည့်လိုက်လျှင် ဥရောပလေလား၊ အမေရိကန် အရှေ့ဘက် ကမ်းခြေလေလားဟု ထင်မှတ်မှားလောက်သည်။ ဧရိယာ - ၅၁တွင် ဒေသအစဉ်အလာ မဟုတ်သည်မှာ ထိုတစ်ခုသာ ရှိသည်။ ၁၉၉၈ခုနှစ်လောက်တွင် ဆလိတ်တာကန်မှ ဟိုမှာဘက် ငါးခိုင်အကွာတွင် ပြန်ပြူးမြောက်သွေသော တောင်ကြားလွင်ပြင်၌ ဟက်ဇမက် ဝတ်စုံဝတ်ထားသော

လူတစ်စု ၂၆၉ ဧကရှိသည့် ပလူတိုနီယံ လှောင်ကန်ကြီး၏ မြောက်လက်မထူသော အဖုံးအားဖွင့်ကာ အလုပ်များနေသည်ကို တွေ့ရမည်။ ထိုနေရာမှာ ဧရိယာ - ၅၁ လေပြင်ပိုင်နက်အတွင်းတွင် ရှိနေသော်လည်း ဧရိယာ - ၁၃ ဟု ခေါ်သည်။ ထိုလူများ လုပ်နေသည်ကို သိသူ အနည်းအကျဉ်းသာ ရှိသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ ၏ ထုံးစံအတိုင်း ကိုယ်သိဖို့လိုလျှင် မမေးရကောင်း မှန်းလည်း သိထားကြသည်။

လေဇာကို တင်ဆောင်လာသည့် လေယာဉ်သည် မြောက်ဘက်အစွန်ဆုံး လေယာဉ်ပြေးလမ်းမှ ဆင်းသက်ကာ ဂျက်နက်လေဆိပ်စခန်းတွင် ရပ်လိုက်သည်။ ယင်းမှာ လုံခြုံရေး အဆောက်အအုံအနီးတွင် ဖြစ်သည်။ လေဇာနှင့်ဒင်းနစ် မာရီယန်နီတို့သည် လုံခြုံရေးကိတ်ကိုဖြတ်၍ သွားရသည်။ ထို့နောက် လေဇာကို စခန်း၏ ကော်ဖီဆိုင်သို့ ခေါ်သွားသည်။ မကြာမီ ဘတ်စ်ကားတစ်စီး ဆိုက်လာသောအခါ သူတို့နှစ်ယောက် ထိုကားပေါ်သို့ တက်လိုက်ခဲ့၏။ ကား၏ ပြတင်းပေါက် လိုက်ကာများ ချထားသဖြင့် လေဇာမှာ ကား ဘယ်ကိုသွားနေမှန်း မသိခဲ့။ သူ့မှာ အပြင်သို့ ကြည့်ခွင့်ရမည်ဆိုလျှင် စခန်း၏ မြက်ခင်းစိမ်းစိမ်းနှင့် ဘေ့စ်ဘောကွင်းကို မြင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုကွင်းကို ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ် အစပိုင်းလောက်က လုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး မြေအောက် နျူကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်ဖောက်မှုများ လုပ်သည့်ကာလက ဧရိယာ - ၅၁ အသင်းနှင့် နီဗားဒါး နျူကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲရေးစခန်း အသင်းတို့ ဘေ့စ်ဘောပွဲ ယှဉ်ပြိုင် ကစားခဲ့ကြသည်။ လေဇာ စီးလာသည့်ကားသည် တင်နစ်ကွင်းတစ်ကွင်း ဘေးမှလည်း ဖြတ်ကျော်ခဲ့သည်။ ထိုကွင်းမှာ ယခင် ဧရိယာ - ၅၁ ၏ မြို့တော်ဝန် ဒေါက်တာအဲလ်ဘတ် ဝိုလ်ဇ် သန်းခေါင်ချိန်တွင် တင်နစ်ကစားခဲ့သည့် ကွင်းဖြစ်သည်။ လေဇာစီးလာသည့် ကားသည် ရေကူးကန်တစ်ခု ဘေးမှလည်း ဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုကန်မှာ စီအိုင်အေ၏ စီမံကိန်း လေယာဉ်မှူးများ သမုဒ္ဒရာအတွင်း ကျသည့်အခါ ကြိုနိုင်သည့် အခက်အခဲကို လေ့ကျင့်ရန် ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်မှူးများသည် လေယာဉ် ပေအမြင့်ဆုံး တက်သည့်အခါ မောင်းသည့် ဝတ်စုံကိုဝတ်ကာ ရေထဲခုန်ချကြရသည်။ လေဇာ စီးလာသည့်ကားသည် ဧရိယာ - ၅၁ ဘားဆိုင်ကိုလည်း ကျော်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုဘားဆိုင်ကို ဆမ်း၏ဆိုင်ဟု ခေါ်သည်။ ထိုဆိုင်ကို ဆောက်ခဲ့သည့် ဧရိယာ-၅၁ လေကြောင်းလမ်းပြ ဆစ်ပီနီကို အကြောင်းပြု၍ ထိုအမည်တွင်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုဆိုင်တွင် ရုပ်ရှင်မင်းသမီး ဆိုဖီယာလောရင့်၏ အဝတ်စလော ဓာတ်ပုံကြီးကို ချိတ်ထားရာ ယောက်ျားများ ခိုက်ကြရသည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် လေဇာမှာ လုံးဝလျှို့ဝှက်သည့် သမိုင်းကြောင်း၏ နက်ရှိုင်းသောအတွင်းပိုင်းကို ရောက်နေမှန်း မသိခဲ့ပေ။ ထိုသို့ မသိရခြင်းမှာ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် လူများက နောက် နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်အထိ နှုတ်လိုခဲ့ကြပြီး စီအိုင်အေ၏ စီမံကိန်းလျှို့ဝှက်မှုအဆင့် လျှော့ချလိုက်တော့မှ ဤစာအုပ်အတွက် ထုတ်ပြောကြခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် လေဇာ ဧရိယာ - ၅၁သို့ ရောက်လာသည်က သမိုင်းကြောင်းတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင်

www.burmeseclassic.com

ဧရိယာ - ၅၁ ကို ပြည်သူ့အားဖြင့်ချရာတွင် လေဇာသည် ထိုနေရာအား လျှို့ဝှက်သုတေသနလုပ်သည့် နေရာ၊ လေယာဉ်များ စမ်းသပ်ပျံသန်းသည့် နေရာအဖြစ်မှ အမျိုးသား လျှို့ဝှက်ချက်အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲတင်ပြခဲ့သည်။ လေဇာ၏ ဖွင့်ချချက် လက်စီးဂတ်မြို့ထုတ် မျက်မြင်သတင်းအမည်ရှိ သတင်းစာထဲတွင် ပါလာကတည်းက လူထုမှာ ထိုနေရာကို စိတ်ဝင်စား လာခဲ့ကြသည်။ ရုပ်ရှင်များ၊ ရုပ်သံဇာတ်လမ်းများ၊ ဗီဒီယိုဂိမ်းများ ထိုနေရာကို အခြေခံကာ ထုတ်လုပ်လာကြသည်။ မည်သူမျှ မရောက်ဖူးသော ထိုနေရာကို ပို၍သိချင်လာကြသည်။

လေဇာ၏အဆိုအရ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ သူ ရောက်သွားသည့် ပထမနေ့မှာပင် သူ့ကို ကားဖြင့် မြေလမ်းအတိုင်း မိုင်နှစ်ဆယ်၊ သုံးဆယ်ခန့် ခေါ်သွားကာ ဂရမ်းကန်ကြီး၏ အပြင်ဘက်ရှိ တောင်နံရံပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားသည့် လေယာဉ်ဂိုဒေါင်များဆီသို့ ပို့ပေးသည်။ ထိုနေရာကို အက်စ် - ၄ ဟုခေါ်ပြီး သူ့အား လုံခြုံရေးအတွက် စစ်ဆေးချက်များမှာ

ဧရိယာ - ၅၁ ပင်မစခန်းတွင် စစ်ဆေးသည့်ထက် ပိုမိုတင်းကျပ်သည် ဆို၏။ ပုံစံတစ်ခုကို လက်မှတ်ထိုးရသည်။ ယင်းမှာ သူ့အိမ်မှ တယ်လီဖုန်းကို ကြားဖြတ် အသံဖမ်းယူ ခွင့်ပြုကြောင်း ဝန်ခံကတိပေးသည့် ပုံစံဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ခု ကလည်း သူ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ရပိုင်ခွင့်များကို ပယ်ဖျက်ခွင့်ပြုသည့် ပုံစံဖြစ်သည်။ ထို့နောက် သူ့ကို ပန်းကန်ပြားပုံတစ်ခုကိုပြကာ ယင်းအား မြေဆွဲအားကို ဆန့်ကျင်ကာ ပျံနိုင်သည်မျိုးဖြစ်အောင် လုပ်ပေးရမည်ဟု ခိုင်းသည်။ အက်စ်-၄ တွင် ပန်းကန်ပြားပုံ ကိုးခုရှိသည်ဟု လေဇာကဆိုသည်။ ထိုပန်းကန်ပြားပုံများမှာ တခြားဂြိုဟ်များမှ လာသည့် အရာများ ဖြစ်သည်ဟုလည်း သူ့ကို ပြောပြကြသည် ဆို၏။ ထို့နောက် သူ့ကို ဂြိုဟ်သားနှင့်တူသည့် ပုံကြမ်းတစ်ခုကိုလည်း ပြသည်။ ယင်းမှာ ထိုယာဉ်များကို မောင်းလာသည့် ယာဉ်မှူးဖြစ်ဖွယ်ရှိသည်ဟု လေဇာက ရေးသားခဲ့သည်။

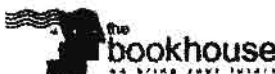
နောက် တစ်ဆောင်းတွင်းလုံး အက်စ် - ၄ တွင် သူ အလုပ်လုပ်ခဲ့ရသည်။ အများအားဖြင့် ညဘက်များတွင်သာ လုပ်ရပြီး ဆယ်ရက်ကြာခဲ့သည်။ အလုပ်မှာ ကြမ်းတမ်းသော်လည်း ဆက်တိုက်တော့ မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် သူ ဘဝင်မကျ ဖြစ်လာသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ တစ်ပတ်လုံးမှ တစ်ညသာ လုပ်ရသည်လည်း ရှိသည်။ သူက အလုပ်များ ထပ်လုပ်ချင်သည်။ အက်စ် - ၄ တွင် သူ လုပ်နေသည်များနှင့် ပတ်သက်၍ သူ့ဇနီးထရေစီနှင့် သူ့အခင်ဆုံး သူငယ်ချင်း ဂျင်းဟမ်တို့ကိုပင် ပြောမပြပေ။ ၁၉၈၉ ခုနှစ် မတ်လဆန်းတစ်ညတွင် သူ့ကို လက်နက်ကိုင် အစောင့်နှစ်ယောက်က ညှပ်ကာ အက်စ် - ၄ စကြိုတစ်ခုအတိုင်း ခေါ်သွားသည်။ ရှေ့တည့်တည့်ကိုသာ ကြည့်သွားရန်လည်း ခိုင်းသည်။ သို့သော် သိချင်စိတ်က မနေနိုင်။ ဘေးဘက်ကို တစ်ချက်စွေကြည့်လိုက်တော့ ကိုးလက်မပတ်လည် ပြတင်းပေါက်မှ တစ်ဆင့် အမှတ်အသားမပါသော အခန်းတစ်ခန်းကို တွေ့လိုက်ရသည်။ အထဲတွင် အဖြူရောင် ကုတ်အင်္ကျီများ ဝတ်ထားသော လူနှစ်ယောက်၏အလယ်တွင် ခေါင်းကြီးကြီးနှင့် မီးခိုးရောင် ဂြိုဟ်သားတစ်ယောက်ကို မြင်လိုက်ရသည်ဟု ထင်သည်။

www.burmeseclassic.com

သူက သေသေချာချာ ထပ်ကြည့်မည် ပြုသောအခါ ရှေ့တည့်တည့်ကိုသာ မျက်လွှာချကာ ကြည့်သွားရမည်ဟု ပြောထားသည့် အစောင့်က သူ့ကို ရှေ့သို့ တွန်းပစ်လိုက်သည်ဟု ဆိုသည်။

ဤသည်မှာ သူ့အတွက် အလှည့်အပြောင်းတစ်ခု ဖြစ်သွားသည်။ သူ့စိတ်ထဲတွင် ပန်းကန်ပြားပျံများ၊ ဂြိုဟ်သားများလား၊ ဘာလားဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍ လျှို့ဝှက်ထားသည်များကို သူ မခံစားနိုင်တော့။ တခြားလူများ မသိသေးသည့် လျှို့ဝှက်ချက်ကို သိချင်လာသည်။ အက်စ်-၄ တွင် ထိုလျှို့ဝှက်ချက် ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် သူ ပေးထားသည့် ကတိကို မတည်နိုင်တော့။ သူ့ဇနီးနှင့် သူငယ်ချင်းကို ထုတ်ပြောပြလိုက်မိသည်။ ယင်းမှာ ဧရိယာ - ၅၁ ၏ လျှို့ဝှက်မှုသစ္စာကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း ဖြစ်တော့သည်။ ပန်းကန်ပြားပျံ စမ်းသပ်ပျံသန်းမှုများ ဂရမ်းကန်ကြီးထဲတွင် လုပ်မည်ကို သူ သိထားသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ဇနီး၊ သူ့သူငယ်ချင်းကျင်းဟမ်နှင့် လီယာဂျက်လေယာဉ်ကို တီထွင်သူ၏သား၊ ပန်းကန်ပြားပျံ ဗေဒပညာရှင် တခြားသူငယ်ချင်း ပျံနံလီယာတို့ကို ပြောပြပြီး သူနှင့်အတူ လိုက်ကြည့်ရန် ခေါ်သည်။ သူတို့အုပ်စုသည် အမှတ် ၃၇၅ အဝေးပြေးလမ်းမကြီးအတိုင်းလာကာ ဂရမ်းကန်ကြီး၏ နောက်ဘက်ရှိ တောင်များဆီသို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ သူတို့တွင် အားကောင်းသည့် အဝေးကြည့် မှန်ပြောင်းများနှင့် ဗီဒီယို ကင်မရာတစ်လုံးလည်း ပါလာသည်။ သူတို့ စောင့်ကြည့်နေစဉ် လှုပ်ရှားမှုက စတင်တော့သည်။ လင်းထိန်နေသော ပန်းကန်ပြားပျံကြီးတစ်ခု ဧရိယာ - ၅၁ကို မိုးထားသည့်တောင်များ အထက်သို့ ပျံတက်လာသည်ကို လေဇာ၏ဇနီးနှင့် သူငယ်ချင်းများ မြင်လိုက်ကြရသည်။ ထိုယာဉ်ကြီး လေပေါ်တွင်ဝဲကာ ပြန်ဆင်းသွားသည်ကို သူတို့ စောင့်ကြည့်နေခဲ့ကြသည်။ နောက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် သူတို့ ထိုနေရာသို့ တစ်ခေါက် ပြန်ရောက်လာသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့တွင် တတိယတစ်ခေါက် ရောက်ခဲ့ပြန်သေးသည်။ ထိုတစ်ခေါက်တွင် သူတို့သည် ဂရမ်းကန်လမ်းခေါ် အောက်ခြေသို့ဆင်းသည့် လမ်းရှည်ကြီးအတိုင်း ဆင်းလာခဲ့ကြသည်။ ဤတွင် သူတို့ကို မိသွားကြတော့သည်။ ထိုနေရာသို့ ဖြတ်သန်းသွားလာသူတို့အား ဧရိယာ - ၅၁ လုံခြုံရေးစခန်းက မြင်သည်။ ထိုသို့ ဖြတ်သန်းသွားလာသူများအား မှတ်ပုံတင်များ စစ်ဆေးခံကြရသည်။ ထို့နောက် လင်းကင်းခရိုင် စခန်းမှူးရုံးတွင် စစ်ဆေးကာ ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။ နောက်နေ့တွင် လေဇာသည် မက်ကာရန်လေဆိပ်ရှိ အီးဂျီအင်ဂျီ အဆောက်အအုံတွင် အလုပ်လုပ်ရန် သွားသတင်းပို့သည်။ သူ့ကို ဒင်းနစ် မာရီယန်နီက လက်ခံတွေ့ဆုံကာ သူ့ကို ဂရမ်းကန်ကြီးသို့သွားရန် မလိုတော့ဘဲ အင်ဒီးယန်း စပရင်း လေတပ်စခန်းသို့သာ သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။ ယမန်နေ့ညက သူ့ကိုဖမ်းခဲ့သော လုံခြုံရေးအစောင့်ကို ဧရိယာ - ၅၁ မှ လေယာဉ်ဖြင့် ခေါ်လာပြီး ထိုညက ဖမ်းမိခဲ့သူများတွင် လေဇာလည်း ပါကြောင်း သက်သေခံသွားသည်။ လေဇာမှာ အီးဂျီအင်ဂျီ၏ ဝန်ထမ်းအဖြစ်မှ ခုခံမိလိုက်ကြောင်း၊ နောင်တွင် ဂရမ်းကန်အနီးတွင် တွေ့ရှိပါက သူ့လျှို့ဝှက်မှုဖြင့် အဖမ်းခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောလိုက်သည်။

အင်ဒီးယန်း စပရင်းတွင် သူ့ကိုစစ်ဆေးစဉ် သူနှင့် သူ့ဇနီး တယ်လီဖုန်း စကားပြောသံများကို ဖွင့်ပြသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအမှုတွင် သူ့ဇနီးလည်းပါကြောင်း ထင်ရှားသည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့နောက်တွင် အစိုးရစုံထောက်များ လိုက်နေသည်ကို သူ သိလိုက်သည်။ သူ လေဆိပ်ကိုလာစဉ်ကလည်း သူ့ကားဘီးကို တစ်စုံတစ်ယောက်က သေနတ်နှင့် ပစ်ဖောက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အသက်ဘေးကိုစိုးရိမ်ကာ သူ့အကြောင်းကို လူထုအား ဖွင့်ချရန် မျက်မြင်သတင်းမှ ရုပ်သံသတင်း ကြေညာသူ ဂျော့နက်ကို ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ရုပ်မြင်သံကြား၌ လေဇာ ပါလာတော့ ထိုသတင်းကို ကြည့်ရှုသူအရေအတွက်မှာ ထိုရုပ်မြင်သံကြား၏ သက်တမ်းတွင် မှတ်တမ်းတင်လောက်အောင် များပြားခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ပရိသတ်မှာ ဒေသခံများလောက်သာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်း လအတော်ကြာမှ လေဇာ၏ သတင်းမှာ ကမ္ဘာသို့ပြန့်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပြန့်အောင်လုပ်သူမှာ လော့စ်အိန်ဂျလိစ်မြို့တွင်နေထိုင်သူ ဂျပန်လူမျိုး သုဘရာဇာ နော်ရီယို ဟာယာကာဝါ ဖြစ်သည်။

ဆယ်စုနှစ်များ ကြာလာပြီးနောက် နော်ရီယို ဟာယာကာဝါသည် လေဇာ ရေဒီယိုမှ ပြောခဲ့သည်များကို ပြန်ပြောပြသည်။

“အဲဒီညက အတော်ညဉ့်နက်နေပြီ။ ကျွန်တော်က ရင်ခွဲရုံမှာ အလုပ်လုပ်နေရင်း လက်စီးဂတ်(စ်)မြို့ အပြင်ဘက် ကေဗီအီးဂျီ အသံလွှင့်ရုံက လွှင့်တဲ့ရေဒီယိုကို နားထောင်နေတယ်။ ‘ဖြစ်ပျက်မှု ပြပွဲ’ အစီအစဉ်လေး၊ အစီအစဉ် တာဝန်ခံက ဘီလီ ဂွဒ်မင်းပေါ့။ မှတ်မိသေးတယ်။ အဲဒါက ၁၉၉၀ပြည့်လွန် ဇောဇောပိုင်း နှစ်တွေလောက်ကပါ။ အဲဒီမှာ လေဇာက အက်စ် - ၄မှာ သူ တွေ့ကြုံခဲ့တာတွေ ပြောပြတယ်။ ကျွန်တော်လည်း စိတ်ဝင်စားသွားတယ်”

ဟာယာကာဝါ တို့ကိုကလေးရပ်ကွက်ရှိ ဖုကူအီရင်ခွဲရုံတွင် အလုပ်လုပ်နေရင်း လေဇာ ဖန်းကန်ပြားပုံများ အကြောင်း ရေဒီယိုမှ ပြောသည်ကို နားထောင်ခဲ့ရသည်။ ရုပ်မြင်သံကြား အတွေ့အကြုံအတိုင်းသာ ဟာယာကာဝါသည် ဖန်းကန်ပြားပုံများအကြောင်း အရေးများ၍ ကျော်ကြားနေသော မှု ဟု ခေါ်သည့် ဂျပန်ဓလုံးတို့ လှမ်း၍ ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။

“မှ က ကျွန်တော့်ကို ပြန်ပြီး ဆက်သွယ်တယ်။ သူတို့လည်း စိတ်ဝင်စားတယ်လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီနောက် ဂျပန်နိုင်ငံ နိုပွန်ရုပ်သံဌာနကလည်း စိတ်ဝင်စားလာတယ်”

သတင်းပတ် အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ထိပ်တန်း ‘နိုပွန်ရုပ်သံဌာနသည် ရှစ်ယောက်ပါသော နှစ်သံအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို တိုကျိုမြို့မှ လော့စ်အိန်ဂျလိစ်မြို့သို့ လွှတ်လိုက်သည်။ ဟာယာကာဝါက သူတို့ကို လက်စီးဂတ်(စ်) မြို့သို့ခေါ်သွားကာ လေဇာနှင့် တွေ့ဆုံပေးခဲ့သည်။ ယင်းမှာ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇေတ်ဝါရီလ ဖြစ်သည်။ ဟာယာကာဝါက-

“ကျွန်တော်တို့က ဗုဒ္ဓဟူးနေ့မှာ သွားတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အဲဒီနေ့ဟာ ဖန်းကန်ပြားပုံ စမ်းသပ်

www.burmeseclassic.com

ပျံသန်းတဲ့နေ့လို့ ရေဒီယိုထဲမှာ ကြားခဲ့တာကိုး။ ကျွန်တော်တို့ လေဇာနဲ့ သုံးလေးနာရီလောက် အင်တာဗျူး လုပ်ခဲ့တယ်။ သူက လူထူးဆန်းပဲ။ သူ့မှာ သက်တော်စောင့်တွေရှိတယ်။ သူတို့က သူ့သွားလေရာ လိုက်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ အင်တာဗျူးလုပ်ရတာ ကျေနပ်ပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ပန်းကန်ပြားပျံ စမ်းသပ်တာကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ဖို့ ဆုံးဖြတ် လိုက်ကြတယ်”

ဟာယာကာဝါက လေဇာအား အမှတ် - ၃၇၅ အဝေးပြေးလမ်းမကြီးဘေး တံကဘူးတောင်ပေါ်က ကြည့်၍ ရသောနေရာအထိ လိုက်ပို့နိုင်မလားဟု မေးသည်။ လေဇာက ငြင်းလိုက်သည်။ သို့သော် သွားရမည့်နေရာကို အတိအကျ လမ်းညွှန်ပေးလိုက်သည်။

“ကျွန်တော်တို့လည်း အဲဒီနေရာကိုသွားပြီး ပါလာတဲ့ ကိရိယာတွေကို ဆင်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း စောင့်ကြည့်နေကြတာပေါ့။ နေလည်းဝင်သွားရော ဂရမ်းကန်ကြီးအား မြေပြင်ကနေ အဝါရောင်ထိန်လင်းနေတဲ့ အရာကြီး တစ်ခု ပျံတက်လာတာကို တွေ့လိုက်ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ရုပ်ရှင်ရိုက်ကြတာပေါ့။ အဲဒါကြီးက ချက်ချင်းဦးတည်ရာ ကို ပြောင်းပစ်နိုင်တယ်။ အဲဒါမျိုး သုံးခါတောင် လုပ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဖြင့် ယုံတောင်မယုံနိုင်ဘူး”

ဟာယာကာဝါ တွေ့လိုက်သည်မှာ လေဇာ ပြောသည့်အတိုင်း ပန်းကန်ပြားပျံ ဖြစ်နေသည်။

ဟာယာကာဝါသည် ရိုက်လာသည့် ရုပ်ရှင်ကို ဂျပန်နိုင်ငံရှိ ထိုအကြောင်းကို စိတ်ဝင်စားသည်ဆိုသော မဂ္ဂဇင်းပိုင်ရှင်များအား ပြသခဲ့သည်။ ရုပ်သံဌာနက လေဇာအား သူ၏ ဧရိယာ - ၅၁ အတွေ့အကြုံနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်သံအစီအစဉ်တွင် နှစ်ပိုင်းခွဲပြသည့်အတွက် ဒေါ်လာလေးသောင်းကျော် ပေးခဲ့သည်။ သဘောတူညီချက်အရ လေဇာသည် တိုကျိုမြို့သို့ ဟာယာကာဝါနှင့်အတူ လေယာဉ်နှင့်လာကာ ဆယ့်ငါးမိနစ် အင်တာဗျူး လုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုသို့မလုပ်မီ ရက်အနည်းငယ်အလိုတွင် လေဇာက နီပွန် ရုပ်သံဒါရိုက်တာထံ ဖုန်းဆက်ကာ သူ့ကို ဖတ်ဒရယ် စုံထောက်များ က နိုင်ငံမှမထွက်ခွာရန် တားထားသည် ဆို၏။ ထို့ကြောင့် တယ်လီဖုန်းဖြင့် အမေးအဖြေ လုပ်သည်ကိုသာ ရုပ်သံတွင် လွှင့်ပြရန် သဘောတူခဲ့သည်။ ဟာယာကာဝါက -

“အစီအစဉ်က အချိန်ကောင်းမှာ ထုတ်လွှင့်လိုက်တာလေ။ ဒီအစီအစဉ်ကြောင့် ဂျပန်တွေ ဧရိယာ - ၅၁ ကို သိသွားကြတယ်”

လေဇာ၏ ဧရိယာ - ၅၁ အကြောင်း တစ်ကမ္ဘာလုံး သိလာသည်နှင့်အမျှ လေဇာကိုလည်း သတင်းလောကက စိစစ်မှုများ လုပ်လာကြသည်။ သူ၏နောက်ကြောင်း မမှန်မကန်မှုများကို မပြတ်ထုတ်လွှင့်ကာ လူထုအား လေ့လာစေသည်။ သူ့နေခဲ့သည့် ကျောင်းကိုလည်း သူ လိမ်ပြောခဲ့သည်။ လေဇာက သူသည် အစ်အိုင်တီ တက္ကသိုလ်တွင် တက်ခဲ့ဖူးသည်ဟု

ပြောခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုတက္ကသိုလ်က သူနှင့်ပတ်သက်သည့် မှတ်တမ်းမရှိဟု ဆိုခဲ့သည်။ လက်စီးဂတ်(စ်)မြို့တွင်လည်း လေဇာ ပြည့်တန်ဆာ ခေါင်းလုပ်မှုနှင့် အဖမ်းခံခဲ့ရသေးသည်။ သူ လူအများ၏ မျက်စိအောက်မှ ပျောက်သွားသည်မှာမူ သိပ်မကြာလိုက်။ သို့ရာတွင် ဧရိယာ - ၅၁ ၏ အက်စ် - ၄ နှင့်ပတ်သက်သော ပြောကြားချက်များကမူ အပြောင်းအလဲ မရှိပေ။ ဂြိုဟ်သားများနှင့် ယင်းတို့၏ နည်းပညာများကို လေဇာ တကယ် ခြင်တွေ့ခဲ့သည်လား။ အစိုးရက သူ့ကို နှုတ်ပိတ်ရန် စီစဉ်သည်ဆိုခြင်းမှာ တကယ်ပင်လား။ သူ မြင်ခဲ့သည်ဆိုသည်များမှာ မှန်ကန်ပြီး ငွေရအောင် ဆင်ကွက်တွေ လေလား။ သူသည် သူ ပြောသည့်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်သည်များကို ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် နယူးယောက်မြို့ရှိ ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းသို့ ရောင်းချခဲ့သည်။ လေဇာအား မုသားဖော်စက်ဖြင့် နှစ်ကြိမ်စမ်းသပ်ခဲ့သည်။ တစ်ကြိမ်မျှ ဆုံးဖြတ်ချက် မချနိုင်ခဲ့။ မုသားဖော်စက်ဖြင့် စစ်ဆေးသူက လေဇာမှာ သူ ပြောသည်ကို အမှန်ဖြစ်ကြောင်း ထုံကြည်နေသည်ဟု ဆိုသည်။

“ခက်တာက လေဇာပြောတဲ့ ဧရိယာ - ၅၁ အကြောင်းတွေဟာ နောက်တစ်နှစ်မှာဖြစ်တဲ့ ရော့စ်ဝဲမြို့ဇာတ်လမ်းနဲ့ ဘာကြောင့် လာတိုက်ဆိုင်နေရတာလဲ။ လမ်းမှာတွေ့တဲ့ လူတိုင်းကို ဧရိယာ - ၅၁ ဆိုတာ ဘာလဲဆိုတာတွေကို ဂြိုဟ် သားတွေလို မြေကြွလိမ့်မယ်”

သို့မဟုတ်ကလည်း ရော့စ်ဝဲဟု မြေလိမ့်မည်။

ယူ - ၄ ခေါ် အမျိုးအမည်မသိ ပုံသန်းသောအရာ (ပန်းကန်ပြားပုံ) ဆိုသည်မှာ တခြားဂြိုဟ်များမှ လာသည် များဟု ယုံကြည်သူ သန်းပေါင်းများစွာသော အမေရိကန်များအဖို့ ရော့စ်ဝဲမြို့ဇာတ်လမ်းသည် သူတို့အတွက် လက်ဆုပ် လက်ကိုင် ပြစရာဖြစ်လာသည်။ သို့သော် ယူ - ၄ ပြဿနာတွင် ရော့စ်ဝဲမြို့ဇာတ်လမ်းကို အစီအစဉ် နှင့်အားကြည် တော့ မဟုတ်ပေ။ ယင်းတွင်လည်း နှစ်ပေါင်းများစွာ မြှုပ်နေသော သမိုင်းကြောင်းက မှီနေသည်။

“တစ်ခုမှတ်ထားဖို့က ၁၉၇၈ ခုနှစ်က ရော့စ်ဝဲမြို့မှာ ယူ - ၄ (ပန်းကန်ပြားပုံ) ထုတ်ကျခဲ့မှုဟာ ယူ - ၄ တွေ ပျက်ကျမှု အားလုံးပေါင်းရဲ့ ဒေသမသညတစ်အဆင့်မှာပဲ ရှိတယ်ဆိုတာပဲ”

အသက် ခုနစ်ဆယ်ကျော် နှုတ်ကလီးယား ရူပဗေဒပညာရှင် တစ်ဖြစ်ထဲ ယူ - ၄ လောကုတ်ခေါ် ယူ - ၄ ပညာရှင် စတန် ဖရိုင်းမင်းက ဆိုသည်။ သူ့ကို လာရီကင်းနှင့် တခြား ယူ - ၄ အကြောင်း အဖတ်များသူ အများ

အပြားက ရည်ညွှန်းကြရာသည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် ယူ - ၄နှင့် ပတ်သက်သော အရေးအပါဆုံး စာအုပ် မထွက်မီအထိ ယင်းကို ယန်းကန်ပြားဖွဲ့ ဟုသာ ခေါ်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းမှာ ဖရန့်အက်ဒွပ် ရေးသည့် အလေးအနက်လုပ်ငန်း ဟူသော စာအုပ်ဖြစ်သည်ဟု ဖရိုင်းမင်းက ဆိုသည်။ သူက ဆက်၍- “ အဲဒီစာအုပ်ထဲမှာ ယူ - ၄ကို ထောင်ချီပြီး မြင်ခဲ့ရတာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးထားတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ရော့စ်ဝဲနဲ့ပတ်သက်ပြီး ရေးထားတာ စာမျက်နှာ တစ်ဝက်လောက်ပဲပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒါကို အခု နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လောက်တဲ့ ကိစ္စမဟုတ်ပါဘူး။ ”

၁၉၇၈ ခုနှစ်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့် ရော့စ်ဝဲမြို့ အဖြစ်အပျက်သည် ဖရိုင်းမင်းမပြောမီက လူအများ သာမန်ဖြစ်စဉ် တစ်ခုအဖြစ်လောက်သာ သိခဲ့ကြသည်။ ၁၉၄၇ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ လျှပ်စစ်စီးကြောင်းများလက်ကာ ကျသည့်မှန်တိုင်းကြား ထဲတွင် နယူးမက္ကဆီကိုပြည်နယ်၊ ရော့စ်ဝဲမြို့၊ ခြံပိုင်ရှင်ကြီးတစ်ယောက်၏ ခြံဝင်းထဲသို့ တစ်စုံတစ်ခု ပျက်ကျလာခဲ့သည်။ ခြံပိုင်ရှင် ဒဗလျူ၊ ဒဗလျူ ဘရာဆဲမှာ ထိုစဉ်က ကျော်ကြားသော ကောင်းသောတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဘရာဆဲသည် ထိုပျက်ကျခဲ့သောအရာ၏ အပိုင်းအစများကို သူ၏နောက်ပွင့် ထရပ်ကားပေါ်တင်ကာ ရော့စ်ဝဲမြို့ ရှုရစ်ရုံး (ရဲစခန်း) သို့ မောင်းပို့ခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ရှုရစ် (စခန်းမှူး) ဂျော့ ဝီလ်ကောက်သည် လမ်းအောက်ဘက်ရှိ ရော့စ်ဝဲ ကြည်းတပ် လေယာဉ်ကွင်းသို့ သတင်းပို့ခဲ့ပြန်သည်။ ထိုစခန်းရှိ အမှတ် - ၅၅၉ ဗုံးတပ်ရင်းမှ တပ်ရင်းမှူးက ဘရာဆဲ၏ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး လူနှစ်ယောက်ကို တာဝန်ပေးသည်။ ထောက်လှမ်းရေးအရာရှိ ဗိုလ်မှူးဂျက်စီ မာဆဲနှင့် သတင်းဘက်ဆိုင်ရာ အရာရှိ ဝေါလ်တာ ဟွတ်တို့ ဖြစ်သည်။

ထိုတစ်နေ့တည်းမှာပင် ယူနိုက်တက်ပရက်စ် အင်တာနေရှင်နယ် သတင်းဌာနတာဝန်ခံနှင့် ရော့စ်ဝဲမြို့ ကေဂျီအက်ဖ်အယ်လ် အသံလွှင့်ဌာန အစီအစဉ်တင်ဆက်သူ ဖရန့်ဂျိုက်စ်ထံသို့ ကြည်းတပ် လေယာဉ်ကွင်းမှ ဖုန်း ဝင်လာသည်။ ဖုန်းဆက်သူမှာ သတင်းအရာရှိ ဝေါလ်တာ ဟွတ်ဖြစ်ပြီး အရေးတကြီး ထုတ်လွှင့်ရမည့် သတင်းတစ်ခု ယူလာမည်ဟု ဆိုသည်။ ဟွတ် အသံလွှင့်ရုံသို့ ရောက်တော့ ထိုနေ့ မွန်းလွဲပိုင်းက ပုံနှိပ်ထားသည့် မူရင်း ရော့စ်ဝဲ ကြေညာချက်ကို ဖရန့်ဂျိုက်စ်အား ပေးလိုက်သည်။ ထိုကြေညာချက်ကို နောက်တစ်နေ့ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၈ ရက် နေ့တွင် ဆန်ဖရန်စစ်စကို ခရစ်နှိမ်ကယ် သတင်းစာထဲ၌ ပါလာသည်။

ဟွတ် ထိုသတင်းကိုသွားပို့ပြီး သုံးနာရီသာ ကြာသေးသည် တပ်မှူးက ဟွတ်အား အသံလွှင့်ရုံသို့ ပြန်လွှတ်ကာ ဒုတိယ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တစ်ခု ပို့ခိုင်းလိုက်သည်။ ပထမ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်မှာ မှားယွင်းနေသည်ဟု ဆို၏။ ဘရာဆဲ၏ခြံထဲသို့ ပျက်ကျသည်ဆိုသော အရာမှာ တခြားမဟုတ်၊ ရာသီဥတုတိုင်း မိုးပျံ့ပူဖောင်းသာဖြစ်ကြောင်း သတင်းပြင်ဆင်ချက် ဖြစ်သည်။ ထောက်လှမ်းရေးအရာရှိ ဂျက်စီ မာဆဲကိုင်ပြုကာ ရိုက်ထားသော ဓာတ်ပုံအရာမှာ

ရာသီဥတုတိုင်း မိုးပျံ့ပူဖောင်းဖြစ်ကြောင်း အထောက်အထား ပြသည်။ ရော့စ်ဝဲမြို့မှ လူအများ ထိုအကြောင်းကို နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်ခန့် မပြောကြတော့။ ထိုနောက် ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် စတန်ဖရိုင်းမင်းနှင့် ယူ - ၄ တွဲဖက်လေ့လာသူ ဘီလ်မိုးတို့ ရော့စ်ဝဲမြို့သို့ ရောက်လာပြီး မေးမြန်းစုံစမ်းမှုများ လုပ်ပြန်သည်။ ဖရိုင်းမင်းက -

“ကျွန်တော်နှစ်ဦးလုံး အိမ်အကြောင်းကို ခက်ခက်ခဲခဲ လိုက်မေးခဲ့ကြတယ်။ အိမ်တန်းက အင်တာနက်ကလည်း မရှိသေးဘူး။ စာကြည့်တိုက်တွေ လိုက်မွှေး၊ တယ်လီဖုန်း မှတ်တမ်းတွေကိုရှာ၊ ဖုန်းတစ်ခုလည်း တစ်ခု လိုက်ဆက်လုပ်ခဲ့ရတယ်။”

သူတို့နှစ်ယောက် နှစ်နှစ် သုတေသနလုပ်ကာ ရော့စ်ဝဲမြို့ အဖြစ်အပျက်ကို တတယ်မြင်လိုက်ရသူ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ယောက်ကိုလည်း အင်တာဗျူး လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ အင်တာဗျူးလုပ်ခဲ့သည့် အထဲတွင် ထောက်လှမ်းရေးအရာရှိ ဗိုလ်မှူး ဂျက်စီ မာဆဲနှင့် သတင်းအရာရှိ ဝေါလ်တာဟွတ်တို့လည်း ပါသည်။

ထို သုတေသနမှ နယူးမက္ကဆီကိုပြည်နယ်၊ ရော့စ်ဝဲမြို့တွင် ၁၉၄၇ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃တီထွက်အတွင်းက ရာသီဥတုတိုင်း မိုးပျံ့ပူဖောင်း ပျက်ကျသည့် အဖြစ်အပျက်အပြင် တခြားအဖြစ်အပျက် မြောက်မြားစွာလည်း ဖြစ်ပျက်ခဲ့ကြောင်း သိခဲ့ရသည်။ ပထမဆုံးအနေနှင့် ထိုမြို့ကို စစ်ဘက်မှ အမြောက်အမြား ရောက်လာခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ဘရာဆဲလည်း တစ်ပတ်နီးပါး အချုပ်ခံခဲ့ရသည်။ တချို့ မြင်လိုက်ရသူများကတော့ ခေတ်ရေများသည် ခေတ်ရပ်ထားပေါ်သို့ ကြီးမားသော သေတ္တာများ၊ ကုန်သေတ္တာများ တင်နေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်ဆို၏။ တချို့ကတော့လည်း သေတ္တာကြီးများကို စစ်လေယာဉ်များပေါ်သို့ တင်နေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ဒေသခံ ခေါင်းတလား လုပ်သူတလား သူတလားကလေးအရွယ် ခေါင်းတလား မြောက်မြားစွာကို လေလုံအောင်လုပ်ပေးရန် မှာခဲ့သည်ဟု ဆိုပြန်သည်။ မြို့သူမြို့သားများကိုလည်း ယူတို့မြင်သည်များကို ထုတ်ပြောပါက ထောင်ချမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုသည်များကို တွေ့မြင်လိုက်သူများက ယူ - ၄ သုတေသီနှစ်ယောက်အား ပြောပြခဲ့ခြင်းများ ဖြစ်သည်။ ထိုအထဲတွင် တူညီသောအချက် နှစ်ချက် ရှိသည်။ ပထမတစ်ချက်က ပျက်ကျသည်ဆိုခြင်းမှာ တစ်နေရာတည်းမက ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအရာများမှာလည်း ပန်းကန်ပြားပုံ၊ သို့မဟုတ် ပြားပြားဝိုင်းဝိုင်းကြီး ဖြစ်နေခြင်းပင်။ ဒုတိယအချက်က ဦးစွာ အံ့ဩစွာကောင်းနေသည်။ တချို့က သူတို့ အလောင်းတွေကို တွေ့ခဲ့ရသည်ဆို၏။ လူကြီးအရွယ် အလောင်းများမဟုတ်ဘဲ ကလေးအရွယ် အလောင်းများ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်းတို့မှာလည်း ပန်းကန်ပြားပုံထဲတွင် ဝါလာဟန်တူသော လုပ်စံမျိုးများ ဖြစ်သည်ဟုဆို၏။ ထိုလူသေတ္တာနံများမှာ ခေါင်းကကြီးကြီး၊ ဘဲဥပုံ မျက်လုံးပြည့်ပြည့်များပါကာ မှာခေါင်းမပါဟု ဆိုကြသည်။ ထို မျက်မြင်သက်သေများထံမှ ကြားရသည်များကို ယူ - ၄ သုတေသီနှစ်ယောက်က ထောက်ချက်ဆွဲကြည့်ရာတွင် အဆိုပါ ကလေးအရွယ်ဆိုသည်များသည် ဤကမ္ဘာမြေမှ မဟုတ်နိုင်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဖရိုင်းမင်းနှင့် ဘီလိန်းတို့၏ သူတေသနကို အခြေခံသော စာအုပ်တစ်အုပ် ထွက်လာသည်။ စာအုပ်အမည်မှာ ရော့စ်ဝဲ အဖြစ်အပျက် ဟူ၍ဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့် ရော့စ်ဝဲ အံ့ဖုံးပွင့်ကာ ရေတံခါးလည်း ပွင့်လာလေသည်။ ဖရိုင်းမင်းက -

“၁၉၄၇ ခုနှစ်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့တာတွေကို မြင်လိုက်ရတဲ့ လူပေါင်း ကိုးဆယ့်နှစ်ယောက်၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်မှာ ပေါ်လာတယ်”

ယူ - ၄ သူတေသီများသည် ရော့စ်ဝဲ အဖြစ်အပျက်ကို အဓိကထားလာကြသည်။ သို့ဖြင့် ယင်းမှာလည်း ယူ - ၄ ပြဿနာတွင် ပင်မဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဧရိယာ - ၅၁ အပြင်ဘက် အက်စ်-၄ တွင် တွေ့ခဲ့ရသည်များနှင့် ပတ်သက်၍ လေစာ ဖွင့်ချပြီးနောက် ဖရိုင်းမင်းနှင့် သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် လေစာ၏ ပြောဆိုချက်ကို လေ့လာကြသည်။ ဖရိုင်းမင်းက -

“ လေစာဟာ လူလိမ်ပါ။ သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ယောက်ရဲ့ အရည်အချင်းနဲ့လည်း မပြည့်စုံဘူး။ သူက အမ်အိုင်တီ တက္ကသိုလ်မှာ တက်တယ်လို့ ပြောတယ်။ တကယ်တော့ သူ မတက်ခဲ့ဘူး။ သူက သူ့ကိုယ်သူ နျူကလီးယား ရူပဗေဒ ပညာရှင်လို့ ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကို ကျုပ် လက်မခံဘူး။ ကျုပ်လည်း အမ်အိုင်တီကို တက်ခွင့်ရခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ မတတ်နိုင်လို့ မတက်နိုင်ခဲ့ဘူး”

ဖရိုင်းမင်းက လေစာ တွေ့ခဲ့သည်များနှင့် ပတ်သက်၍ သူ ဂရုမစိုက်ဟု ဆိုသည်။ လေစာ သူ့အကြောင်းနှင့် ပြောသည်များကို လက်မခံနိုင်ဟုလည်း ဆိုသည်။

ဖရိုင်းမင်း၊ လေစာနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်လည်း မတွေ့ခဲ့ရ။

“ကျုပ် သူနဲ့ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် တယ်လီဖုန်းကတစ်ဆင့် စကားပြောခဲ့ရတယ်။ ကျုပ်တို့(နီဗားဒါးမှာ) နေ့လယ်စာစားဖို့ ချိန်းတယ်။ သူ ပေါ်မလာဘူး။ သိပ္ပံပညာရှင်တွေမှာ ဒီပလိုမာတော့ ရှိကြတာချည်းပဲ။ စာတမ်းတွေလည်း ရေးကြတယ်။ တယ်လီဖုန်းလမ်းညွှန်တွေထဲမှာလည်း သူတို့နာမည် ပါကြတယ်။ ဒါတွေ သူ့မှာ ဘာတစ်ခုမှမရှိတာ ဘာကြောင့်လဲလို့ သူ့ကိုမေးချင်တယ်။ ကျုပ် သူ့ကိုယ့်ဖို့ ကြိုးစားကြည့်တယ်။ သူ တွေ့ခဲ့တယ်ဆိုတာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျုပ်ဆန့်ကျင်တာ မဟုတ်ဘူး။ သူဟာ လူတော်တစ်ယောက်ဆိုတာ ထင်ရှားပါတယ်။ ကားနောက်မှာ ဂျက်အင်ဂျင် တပ်တတ်လို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူ့အပေါ် ကျုပ်ရဲ့ ကောက်ချက်ကတော့ သူဟာ လူလိမ်ပဲ”

ကံမကောင်း အကြောင်းမလေ့စွာဖြင့် သူတို့နှစ်ယောက် တစ်ကြိမ်မျှ နေ့လယ်စာ စားဖြစ်ခဲ့ကြ။ သူတို့နှစ်ယောက် သာ စကားပြောဖြစ်ကြမည်ဆိုလျှင် အမှန်နှင့် မည်မျှနီးစပ်ကြောင်း သိလာကြမည်။ အမှန်တကယ်လည်းဖြစ်ပြီး ဆင်ဆာ

လုပ်ခြင်းလည်း မရှိသော ဧရိယာ - ၅၁ စီမံကိန်းအကြောင်းမှာ ဆယ်စုနှစ်ခုနှစ်ခု ကြာခဲ့သည်။ ရော့စ်ဝဲမြို့ထဲ ပျက်ကျ
 သည်ဆိုသော အဖြစ်အပျက်မှာ ချည်မျှင်စတစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။ နောက်ပြီးတော့ ဧရိယာ - ၅၁။ သဲကန္တာရထဲမှ
 လျှို့ဝှက်သည့် နေရာတစ်ခု။ စတုရန်း မိုင်ငါးဆယ်ကျယ်သည့် ကန်သတ် လေပြင်ပိုင်နက်အတွင်း တကယ်လည်း ရှိနေ
 သည့် နေရာ။

ယင်းမှာ ၁၉၃၈ခုနှစ်က စိတ်ကူးယဉ်ကမ္ဘာစစ်မှ အစ ပြုခဲ့သည်။

၁၉၃၈ ခုနှစ် တစ္ဆေကြီးနေ့ အကြိုတစ်ရက်တွင် နယူးဂျာစီပြည်နယ်၊ စီဘီအက်စ် အသံလွှင့်ဌာနမှ ဝိတိုရိယာခေတ် သိပ္ပံဝတ္ထု ကမ္ဘာစစ် ဟူသော ဇာတ်လမ်းကို ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။ ထိုဇာတ်လမ်းကို နားထောင်နေရင်း လူများသည် အင်္ဂါဂြိုဟ်သားများ ကမ္ဘာမြေကို လာရောက် တိုက်ခိုက်ကာ နယူးဂျာစီပြည်နယ်မှ အမေရိကန် အမြောက်အမြားကို သတ်သွားသည်ဟု ထင်နေကြသည်။ အစီအစဉ်တင်ဆက်သူက -

“သောတရှင်များခင်ဗျာ၊ အကင်္ဂီတကို ခေတ္တရပ်ပြီး အထူးသတင်းတစ်ရပ် ထုတ်လွှင့်ဖို့ ရှိပါတယ်” ဟုဆိုကာ ထရန်တန်မြောက်ဘက် နှစ်မိုင်အတွာရှိ ဂရိုဗာစက်ရုံပိုင် လယ်ကွင်းထဲသို့ မီးလောင်နေသော ဂြိုဟ်သိမ်ဂြိုဟ်မွှားတစ်ခု ကျရောက်လာကြောင်း ကြေညာသည်။

အဆိုပါမြင်ကွင်းကို ကိုယ်တိုင်တွေ့လိုက်သူ စီဘီအက်စ် သတင်းထောက် ဖရန်ရက်ဒရစ်က အထူးသတင်းကို ဝင်ပြောသည်။

“ကျလာတဲ့အရာဟာ ဂြိုဟ်သိမ်ဂြိုဟ်မွှားနဲ့ သိပ်မတူပါဘူး။ ဆလင်ဒါပုံ ခပ်ကြီးကြီး တစ်ခုပါပဲ။ အဲဒီ သတ္တုအိမ်ကြီးဟာ တခြားဂြိုဟ်ကလာတာ သေချာပါတယ်။ အောင်မယ်လေး... သောတရှင်များ ခင်ဗျာ။ အခု ကျွန်တော် တွေ့နေရတာကတော့ မြင်ဖူးသမျှ ကြောက်စရာ အကောင်းဆုံးပါပဲ။ အဲဒီပစ္စည်းကြီးရဲ့ ထိပ်အပေါက်ကနေ တစ်စုံတစ်ယောက် တွားပြီးထွက်လာတာ တွေ့ရပါတယ်”

သတင်းပြောသူသည် ဂြိုဟ်သားများမှာ ပျက်ကျသည့်

အခန်း - ၂
စိတ်ကူးယဉ်ကမ္ဘာစစ်

www.burmeseclassic.com

ထိုအရာကြီးထဲမှ တိုးထွက်လာကြကြောင်း၊ သူတို့ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဝက်ဝံများလောက် ရှိကြောင်း၊ ခြေလက်များအစား နှာမောင်းသဏ္ဍာန်များသာပါကြောင်း ရှင်းပြနေသည်။ သစ်တောများလည်း မီးလောင်ကုန်ကြောင်း သတင်းပြောသူက အော်ဟစ်ကာ ပြောနေသည်။ စပါးကျိများလည်း မီးလောင်ကုန်ကာ ရပ်ထားသော ကားများ၏ ဆီတိုင်းကိရိယာလည်း ပေါက်ကွဲကုန်ကြောင်း ပြောနေသည်။ ရေဒီယိုများထောင်သူများ ဝူးဝူးဝါးဝါးအော်ကာ ငြိမ်ကျသွားသည်ကို ကြားရသဖြင့် သတင်းပြောသူ သေပြီဟု နားလည်လိုက်ကြသည်။ ထိုနောက် တခြားလူတစ်ယောက်က သူ့ကိုယ်သူ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဖြစ်သည်ဟု ပြောကာ ဝင်ပြောသည်။

“ နိုင်ငံသားများခင်ဗျာ။ အခု တိုင်းပြည်ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အခြေအနေကို ကျွန်တော် ဖုံးကွယ်မထားလိုပါဘူး” ဆိုကာ လူပေါင်းများစွာ သေဆုံးကုန်ကြောင်း၊ ထိုအထဲတွင် နယူးဂျာစီ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များပါ ပါကြောင်း၊ အမေရိကန် စစ်တပ်ကိုလည်း ထပ်ဆင့်ထားကြောင်း၊ နယူးယောက်မြို့ကိုလည်း ပြောင်းရွှေ့ရန် အမိန့်ထုတ်ထားကြောင်း၊ အာကာသ ဂြိုဟ်ချင်း စစ်ပွဲစတင်ပြီဖြစ်ကြောင်း ဆက်လက် ပြောကြားသည်။

အချိန်မှာ ညနေပိုင်း ၈:၀၀ နာရီသာ ရှိသေးသော်လည်း ရေဒီယိုမှ ကြားဖြတ်ကာ တစ်ခုကြေညာသည်။ ယခု ပြောသွားသည့် အကြောင်းမှာ အိတ်ချီဂျီဝဲလ်၏ သိပ္ပံဝတ္ထုကို အခြေခံထားသည့် အကြောင်းအရာဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အမေရိကန် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ လူများကမူ တကယ်အဖြစ်ဟု ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။ တခြားရေဒီယိုများသို့ လိုင်းပြောင်း ဖမ်းကြည့်သူများသည် ထိုရေဒီယိုများကလည်း စီဘီအက်စ် အသံလွှင့်ဌာနမှ ထုတ်လွှင့်သော အဆိုပါ အင်္ဂါဂြိုဟ်မှ လာရောက်တိုက်ခိုက်သည့် ဇာတ်လမ်းကို ဖမ်းယူကာ ပြန်လည် ထုတ်လွှင့်ပေးကြကြောင်း သိလိုက်ရသည်။ အသံလွှင့်ရုံသို့ ဖုန်းများ ထောင်နှင့်ချီကာ ဝင်လာသလို၊ ရဲဌာနသို့လည်း ဖုန်းများ ထောင်နှင့်ချီဝင်ကာ မေးမြန်းစုံစမ်း ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အိတ်ချီဂျီ ဝဲလ်ခလုတ်ခုံများမှာ ပြည့်ကျပ်သွားတော့သည်။ အကြောက်လွန်ကာ သတိလစ်မေ့မြော သွားကြသူ အများအပြားလည်း ဆေးရုံတက်ကြရသည်။ နယူးဂျာစီမြို့တွင်းရှိ မိသားစုများလည်း အိမ်ထဲမှထွက်ကာ အင်္ဂါဂြိုဟ်မှ တိုက်ခိုက်မှုအကြောင်း မသိသေးသူများကို တစ်ဆင့် ဖောက်သည်ချကြသည်။ ပြည်နယ် ရဲဌာနကလည်း တယ်လီတိုက်စနစ်ဖြင့် ရေဒီယိုအသံလွှင့်ချက်မှာ “စိတ်ကူးယဉ်” မျှသာဖြစ်၍ တကယ်မဟုတ်ကြောင်း အသိပေးကြ သော်လည်း ကြောက်ရွံ့မှုမှာ ပျံ့နှံ့နေပြီဖြစ်ရာ ထိန်းမနိုင်သိမ်းမနိုင် ဖြစ်ကုန်ရတော့သည်။ နယူးယောက်နှင့် နယူးဂျာစီ ပြည်နယ်တစ်ခုလုံးရှိ လူများ အထုပ်အပိုးတွေ ကားပေါ်တင်ကာ ထွက်ပြေးကုန်ကြသည်။ လူအတော်များများအဖို့ ကမ္ဘာပျက် ပြီဟု ထင်ကုန်ကြသည်။

နောက်တစ်နေ့နက် နယူးယောက်တိုင်း(မ်) သတင်းစာမျက်နှာဖုံး၌ “ရေဒီယို နားထောင်သူများ စစ်ဇာတ်လမ်းကို

အမှန်ထင်ကာ အလန့်တကြားဖြစ်” ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ထိုသတင်းပါလာသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင်လည်း “မိသားစုများ ကသောင်းကနင်း ဖြစ်၊ ဘာသာရေးပွဲများ ပျက်၊ လမ်းများ ပိတ်ဆို့၊ ဆက်သွယ်ရေးစနစ်များ ကျပ်” စသည့် သတင်းများဖြင့် ပြည့်နှက်သွားတော့သည်။ ဟာလင်းမြို့မှသည် ဆန်ဒီယေးဂိုးမြို့များအထိ လူများသည် ဘုရားကျောင်းများတွင်သွားကာ ကယ်တင်ပေးပါရန် ဆုတောင်းပွဲများ တစ်ညလုံး လုပ်နေကြသည်။ နောက်လတွင်လည်း အဆိုပါ ကမ္ဘာစစ်နှင့်ပတ်သက်သော အကြောင်းများကို ဆွေးနွေးထားသည့် ဆောင်းပါးပေါင်း ၁၂၅၀၀ ကျော် ရေးသားလာကြသည်။ ဖက်ဒရယ် ဆက်သွယ်ရေးကော်မရှင် (အက်ဖ်စီစီ) က ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် စီစဉ်သည်။ သို့သော် နောက်ဆုံးတွင် လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုနိုင်ခွင့်ကို အကြောင်းပြုကာ စီဘီအက်စ် အသံလွှင့်ဌာနကို အရေးမယူခဲ့တော့ပေ။ ရေဒီယိုမှ “ဘာလွှင့်ရမည်၊ ဘာမလွှင့်ရ” ဟူသည်မျိုး အက်ဖ်စီစီတွင် ဆင်ဆာလုပ်ခွင့် မရှိပေ။ ထိုကော်မရှင်မှ မင်းကြီးကတော့- “လူတွေဟာ ဒီလို မကြောက်ကြောက်အောင် လုပ်တဲ့ ရေဒီယိုမျိုးကို နားမထောင်သင့်ဘူး” ဟု ပြောခဲ့သည်။

၁၉၃၈ ခုနှစ်က အဆိုပါ ကမ္ဘာစစ် ရေဒီယို ထုတ်လွှင့်ချက်ကြောင့် နိုင်ငံမှာ ကြောက်စိတ်တွေ ဝင်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းမတိုင်မီ နှစ်ပတ်ကမှ အဒေါ် ဟစ်တလာသည် ချက်ကိုဆလိုဗက်ကီးယားနိုင်ငံအား ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ခဲ့သည် ဖြစ်ရာ ဥရောပမှာ လုံခြုံမှုမရှိသလို ဖြစ်လာသည်။ ရေဒါ၊ ဂျက်အင်ဂျင်၊ မိုက်ခရိုဝေ့စသည်တို့ အပါအဝင် သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာ လျင်မြန်စွာ တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ စီးပွားရေးကပ်အတွင်းမှ အမေရိကန်များမှာ နောက်လာမည့်စစ်တွင် သိပ္ပံပညာက မည်မျှအထိ အကျိုးသက်ရောက်မည်ကို တွေးပူလာကြသည်။ သေမင်းရောင်ခြည်များ၊ ရက်စက်သော အင်္ဂါဂြိုဟ်သားများဆိုသည်မှာ ၁၉၃၈ ခုနှစ်က စိတ်ကူးယဉ် သိပ္ပံဝတ္ထုများ ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် လူများ၏ စိတ်ထဲတွင် ကျူးကျော်လာကာ လူတွေ အမြောက်အမြား သတ်ပစ်မည်ကို တွေးကြောက်နေကြသည်။ လူတွေက တိတ်တဆိတ်ဝင် ရောက်လာကာ ကျူးကျော်မည်ကို ကြောက်နေကြသည်။ ချက်ကိုဆလိုဗက်ကီးယားနိုင်ငံကို ဟစ်တလာ ထိုအတိုင်းလည်း လုပ်ခဲ့သည်။ နောက်များ မကြာမီတွင်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံက ပုလဲဆိပ်ကမ်းတွင် ထိုအတိုင်း လုပ်ခဲ့ပေသည်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်၌ သုံးလာသည့် လက်နက်များတွင် ဒုံးကျည်များ၊ အသံလုံလေယာဉ်များ၊ အကူဖြူစွဲများ ပါလာသည်။ ယင်းတို့သည် အိတ်ချ်ဂျီဝဲလ်၏ ဝတ္ထုထဲကလိုဖြစ်မည့် ရှေ့ပြေးများလေလားဟု စိုးရိမ်နေကြသည်။ သိပ္ပံပညာ တိုးတက်မှုသည် စစ်ရေးတွင် အပြောင်းအလဲ ဖြစ်လာသည်နှင့်အမျှ စိတ်ကူးယဉ် သိပ္ပံဝတ္ထုများသည်လည်း ယခင်ကလို စိတ်ကူးယဉ် မဟုတ်ကြတော့။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြောင့် လူသန်းငါးဆယ် သေခဲ့ရသည်။

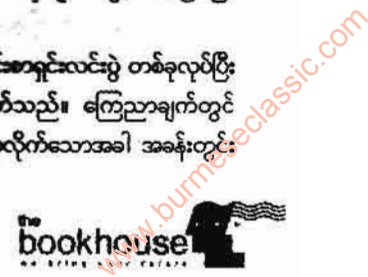
ကမ္ဘာစစ် ဟူသော ရေဒီယို အသံလွှင့်ချက် ထုတ်လွှင့်ပြီးသည်မှစ၍ ရေဒီယိုသည် အမေရိကန်စစ်ဘက်ကို နက်ရှိုင်းစွာ ထိုးဖောက်လာသည်။ နောက်လများတွင် ရေဒီယိုမှ စစ်အကြောင်းကို နားထောင်နေကြသော လက်ထုတ်ဆုပ်စာ

လူများက အပီသတင်းဌာနမှ သတင်းထောက်များ ထုတ်လွှင့်သော သတင်းများကို ပြန်လည် ဖောက်သည်ချလာကြသည်။
 “စစ်အကြောင်း နားစွင့်နေတဲ့ လူတွေ၊ အထူးသဖြင့် ရေဒီယိုကနေ နားထောင်နေတဲ့ လူတွေဟာ ချက်ချင်း စိတ်ခံစားမှုတွေ ပေါ်လာကြတယ်” တာဝန်ရှိသူများက အပီသတင်းဌာနကို ပြောခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ထိုလူက “လူ အတော်များများဟာ ကျူးကျော်စစ်တွေ ဖြစ်နေပြီလို့ ယုံကြည်နေကြတယ်။ သူတို့မှာ ကြောက်တာတို့၊ ခိုခိန်တာတို့၊ ခုခံခို ခုခံဖြတ်ချက်ချတာတို့၊ ခြေမကိုင်မိ လက်မကိုင်မိ ဖြစ်တာတို့၊ သေရမှာကို တွေးကြောက်တာတို့လို တာဝန်ခံစေရတာ ဖြစ်နေကြတာမျိုးတွေ ခံစားနေကြရတယ်။ ဒါကြောင့် အစိုးရအနေနဲ့ အနာဂတ်မှာ စစ်ဖြစ်လာရင် ရေဒီယိုတွေနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမယ်” ဟု ဆိုသည်။
 အဆိုပါ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များ မပြောဘဲထားသည်က ပြည်သူအများစုသည် တာဝန်ယူပတ်ပတ် ဆိုသည်များမှာ တာဝန်ဖြစ်နေသည်ဟု ထင်နေကြခြင်းကို မဟာဗျူဟာနှင့် မူဝါဒချမှတ်သူများ အတော်ပင် ခိုခိန်နေသည် ဆိုသော အချက်ပင်။ အမေရိကန်သည် လက်ရှိ ဖြစ်ပျက်နေသည်များကို လက်တွေ့ကျကျ ဆောင်ရွက်နေသည်။ လူထုမှာ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ဖြစ်နေသည်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်၊ တစ်ပါးတီက အုပ်ချုပ်သော နိုင်ငံများတွင်တော့ နိုင်ငံသားများကို ကောင်းစွာ ထိန်းချုပ်နိုင်ပေသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်ရော ယခုကဲ့သို့ လူထုကို ထိန်းချုပ်ထားနိုင်မှုမျိုး ထင်တက တစ်ခါမျှ မရှိခဲ့ဖူးပေ။

လူထုကို ရေဒီယို အသံလွှင့်ချက်များဖြင့် ထိန်းချုပ်၍ ရနိုင်သည်ဟု အစိုးရကသိသော နိုင်ငံမှာ အမေရိကန် တစ်နိုင်ငံတည်း မဟုတ်ပေ။ ထိုအချက်ကို ဟစ်တလာလည်း သိထားသည်။ သူက ကမ္ဘာ့စစ် အသံလွှင့်ချက်ကြောင့် အမေရိကန်ပြည်သူများ အလန်တကြား ဖြစ်ကုန်ရသည်ကို ဘာလင်မြို့ မိန့်ခွန်းထဲ၌ ရည်ရွယ်စွာ “ဒါဟာ ဒီဂျစ်တယ်နစ်ချ် သိမ်ဖျင်းမှုနဲ့ ပျက်စီးမှုကြုံပြတဲ့ သက်သေပဲ” ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ထိုနောက်ပိုင်းတွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှ ဖွဲ့စည်း တော်လှန် ကလည်း ထိုအကြောင်းကို အလားတူ စိတ်ဝင်စားကြောင်း ပြခဲ့သည်။ သမ္မတဂုဗတ်စ် ထိပ်တန်း သိပ္ပံအကြံပေးဂျွန်လ် ဇင်နီဗာ ဘုဂ္ဂိုက စိတ်ကူးယဉ်ဝတ္ထု အသံလွှင့်ချက်ကို ကောင်းစွာသုံးသပ်ခဲ့သည်။ ပြည်သူတွေ အလန်တကြားဖြစ်သည်ကို သူ အတော်ပင် လန့်သွားခဲ့ရသည်ဟု သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ကမ်မရွန်ဖောက်အား နောက်ပိုင်းတွင် ပြောကြားခဲ့သည်။ နောက် သုံးလကြာသောအခါ ချောက်ချားစရာ သတင်းတစ်ခု အသံလွှင့်ခဲ့ပြန်သည်။ ထင်မှာ သိပ္ပံစစ်စစ်ဖြစ်ပြီး စိတ်ကူးယဉ်သိပ္ပံဝတ္ထု မဟုတ်ပေ။

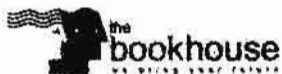
၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကာနယ်ဂျီ သိပ္ပံဌာနမှ ဖြစ်ပွားသော သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ တစ်ခုလုပ်ပြီး မျှက်လေးယား၊ သို့မဟုတ် အဏုမြူကို ခွဲထုတ်နိုင်ပြီဖြစ်ကြောင်း ကမ္ဘာကို ကြေညာလိုက်သည်။ ကြေညာချက်တွင် ဂျာမန်နယ်ပွား သိပ္ပံပညာရှင်နှစ်ယောက်က အဏုမြူကို ထပ်မံခွဲစိတ်နိုင်ပြီဖြစ်ကြောင်း ကြေညာလိုက်သောအခါ အခန်းတွင်း

ရှိ ရူပဗေဒပညာရှင်များ ထွက်ပြေးသွားကြသည် ဆို၏။ အမှန်ကမူ ရုတ်ရုတ်သံသံ ဖြစ်သွားကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ အထူးမြို့ကို ခွဲစိတ်နိုင်မည်ဆိုလျှင် အထူးမြို့များ ဆက်တိုက် ကွဲထွက်သည့်ဖြစ်စဉ် ဖြစ်သွားနိုင်ပေသည်။ ထိုဖြစ်စဉ်မှ ကြီးစွာသော စွမ်းအင်ထွက်လာပေမည်။ နောက်သုံးလကြာသောအခါ နယူးယောက်တိုင်း(မ်) သတင်းစာထဲတွင် အဆိုပါ သတင်းစာ ရှင်းလင်းပြုပြီးနောက် လုပ်သည့် ကွန်ဗရင့်တစ်ရပ်၌ သိပ္ပံပညာရှင်များက “ယူရေနီယံ အနည်းငယ်မျှဖြင့် ကမ္ဘာကြီးကို ဖောက်ခွဲပစ်နိုင်သည်ဟူသော အဆိုအပေါ်” ငြင်းခုံခဲ့ကြသည်ဟု ရေးသားခဲ့သည်။ ယင်းမှာ ယခု ကမ္ဘာကြီး ရင်ဆိုင်နေရသည့် ကြောက်မက်ဖွယ် အလားအလာ ဖြစ်သည်ဟုလည်း ရေးသားခဲ့သည်။ ဘော်စတွန် ဟာရယ်(လ်) သတင်းစာကလည်း “ဖရန်ကင်စတိုင်း (စိတ်ကူးယဉ် သိပ္ပံစာရေးဆရာ) အစစ်ကို သိပ္ပံပညာက ရှာတွေ့ခဲ့ပြီ” ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ထိုကြောင်းကို ဆက်လက် ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုသတင်းစာတွင်- “ကျူးကျော် သိမ်းပိုက်ရန် လက်ယားနေသော အာဏာရှင်အဖို့ ဘော်စတွန်မြို့၊ ဝိစက်စတာမြို့ ၏စသည်တို့ကို ဖျောက်ဖျက်ပစ်နိုင်ပြီ” ရေးသားခဲ့သည်။ ဗင်နီဇာ ဘုရင်ကတော့ ထိုသတင်းစာများ ရေးသည်ကို လက်မခံ။ အထူးမြို့ကို ခွဲစိတ်နိုင်မှု၏ တကယ့်အန္တရာယ်မှာ အထူးမြို့စွမ်းအင် မဟုတ်။ ပြည်သူအများ သူတို့နားမလည်သည့် အကြောင်းအရာများအပေါ် သွေးလန်နေမည့် ပြဿနာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ သူက ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ကမ္ဘာစစ်ဟူသော ရေဒီယို အသံလွှင့်ချက်အပေါ် ဖြစ်ပျက် ခဲ့သည်များကို ဥပမာပေးကာ တင်ပြသည်။

အထူးမြို့စွမ်းအင်မှာ ယခင်က လူသားတို့ လုပ်ခဲ့သမျှထက် များစွာစွမ်းအားပြင်းသည်။ အထူးမြို့ကို ခွဲစိတ်နိုင်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပြီး ခြောက်နှစ်နှင့် ခုနစ်လအကြာ အမေရိကန်နိုင်ငံသည် ဟီရိုရီးမားနှင့် နာဂါဆာကီမြို့များကို အထူးမြို့ရုံးများ ချခဲ့သည်။ ထိုမြို့နှစ်မြို့ ပျောက်ကာ ထိုမြို့များတွင် နေထိုင်သူ လူပေါင်း နှစ်သိန်းခွဲလောက်လည်း သေကျေခဲ့ရသည်။ သမ္မတရုစဗဲက ထိုမှူးများလုပ်ရန် ဗင်နီဇာအား ဦးဆောင်ခိုင်းခဲ့သည်။ ဗင်နီဇာ ဘုရင်မှာ မင်ဟတ်တန် စီမံကိန်း၏ ဒါရိုက်တာဖြစ်သည်။ ထိုစီမံကိန်းမှာလည်း နိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး အမှောင်စစ်ဆင်ရေး ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ ဗင်နီဇာက ထိုလုပ်ငန်းကို ဗဟိုဦးစီးဆန်ဆန် ကိုင်တွယ်ခဲ့သည်။

ဂျပန် ဧကရာဇ် လက်နက်ချသောအခါ ဗင်နီဇာ ဘုရင်မှာ ဝမ်းမသာနိုင်သေးဘဲ နောက်ခြေလှမ်းအတွက် စဉ်းစားနေခဲ့သည်။ ဆယ့်ရှစ်ရက်လုံးလုံး စတာလင်၏ တပ်နီတော် အရှေ့အာရှဘက်သို့ ချီတက်ကာ တရုတ်၊ မန်ချူးရီးယား၊ ဆာဗီးလင်ကျွန်း၊ မြောက်ကိုရီးယားတို့တွင် တပ်ချနေသည်ကို စောင့်ကြည့်နေခဲ့သည်။ တိုက်ခိုက်မှုများ ပြီးဆုံးသွားသောအခါ ဗင်နီဇာ ဘုရင်၏ သဘောထားက ရှင်းလာသည်။ သူက ဆိုစီယက်ယူနီယံမှာ မယုံရကြောင်း သမ္မတ ထရူမင်းအား မှား ချမည် ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ရန်သူသစ်ကို ဖြိုလှဲရန်မှာ အနာဂတ်စစ်အတွက် ပိုမိုတိုးတက်သော ဋည်းပညာ

လိုသည်ဟု သူကမြင်သည်။ ပြီးခဲ့သည့်စစ်မှာ ပြီးဆုံးသွားသည် မှန်သော်လည်း သိပ္ပံပညာကို တိုးတက်အောင်လုပ်သွားရမည်ဟု သူက တွက်သည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အမေရိကန်တို့ အောင်ပွဲကျင်းပနေစဉ်(အထူးကြီးကြပ်ရေးဌာနသည် ဤသို့ ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းက ထောက်ခံကြသည်။) ဗင်နီဇာ ဘုရင့်နှင့် စစ်ဝန်ကြီးဌာန အဖွဲ့ဝင်များသည် အထူးကြီးကို နောက်ထပ် လက်တွေ့စမ်းသပ်ရန် စီစဉ်ကြသည်။ အစီအစဉ်အရ နျူကလီးယား ရေကြောင်းတိုက်ပွဲ အတုတစ်ခုကို ပစ်ဖိတ်သမုဒ္ဒရာအတွင်းရှိ မာရှယ်ကျွန်းတွင် လုပ်မည် ဖြစ်သည်။ ဘီကီနီကျွန်းများတွင် ဖမ်းထားသည့် ဂျာမန်နှင့် ဂျပန်သင်္ဘောများ ရှိသည်။ ယင်းတို့ကို အထူးကြီးမှ သုံးကာ ဖောက်ခွဲမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လုပ်ပြလိုက်ခြင်းဖြင့် အမေရိကန်၏ လက်နက်သစ်သည် မည်သူမျှ ခုခံနိုင်စွမ်း မရှိကြောင်း ကမ္ဘာကို ပြလိုက်သလိုလည်း ရှိမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းကို အော်ပရေရှင်း ခရော့စ်ရဒ် (လမ်းဆုံ စစ်ဆင်ရေး)ဟု အမည်ပေးထားသည်။ နာမည်အရ အရေးပါသော လမ်းဆုံလမ်းခွဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံက ရုရှားအား နျူကလီးယားမိုးများဖြင့် စစ်တိုက်ရန် အသင့်ရှိကြောင်း ပြလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

တစ်နှစ်မပြည့်မီမှာပင် အနီရောင် သန္တာကျောက်တန်းများ ပတ်ထားသည့် ဘီကီနီကျွန်းတန်းများ၌ လမ်းဆုံ စစ်ဆင်ရေးကို လုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၆ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် ရေတိမ်ကမ်းခြေ၌ မည်သူမျှ အနီရောင် ရေကူးဘောင်းဘီ ဝတ်ကာ ရေကူးကြရန် သတိပေးတားမြစ်ခဲ့သည်။ ငါးပူတင်းများ နေရာတိုင်းတွင် ရှိနေ၍ဟု ဆိုသည်။ ငါးပူတင်းများသည် ရေကူးသူများကို ကိုက်ကာ တိုက်ခိုက်ကြသည်ဟူသော သတင်းများလည်း ဖြစ်နေသည်။

ဘီကီနီကျွန်းပေါ်တွင် နေထိုင်သူ ၁၆၇ယောက်ရှိပြီး ဂျူဒီးခေါ် သူတို့ဘုရင်က ဦးဆောင်ထားသည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်တွင်တော့ ထိုနေရာ၌ သူတို့မရှိကြတော့ပေ။ အမေရိကန်ရေတပ်က သူတို့ကို အရှေ့ဘက် ၁၂၅ မိုင်ဝေးသော ရွန်ဂါရစ် ကျွန်းတန်းဆီသို့ ပြောင်းရွှေ့ပေးခဲ့သည်။ အထူးမြူဝုံးသုံးလုံး ဆက်တိုက် စမ်းသပ်မည်ဖြစ်၍ သူတို့နေရာမှာ လုံခြုံမှုမရှိဟုလည်း သူတို့ကို ပြောထားသည်။ ထိုသို့ စမ်းသပ်သည်မှာ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်ဟု ထည်း ဆိုသည်။

ထိုကျွန်းတန်းပေါ်တွင် အဲဖရက် အိန္ဒိန်နိုဆိုသူ လူငယ်တစ်ယောက်သည် ရွက်ဖျင်တံကလေးထဲတွင် လဲလျောင်း ထွက် လေတိုက်သံနှင့် သတ္တုဖျင်အမိုးပေါ်သို့ ကျနေသည့် မိုးပေါက်သံများကို နားထောင်နေသည်။ သူသည် အိမ်မပျော်နိုင်ဘဲ

www.burmeseclassic.com

ရှိနေသည်။ ထိုစစ်ဆင်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ နှစ်ပေါင်းခြောက်ဆယ်ကျော်ကြာပြီးမှ သတိတရ ပြောကြားရာတွင် အိဒ္ဒန်နဲက “အိပ်မပျော်ရတာက စိတ်ပူနေလို့ ချောချောမောမောမှ ဖြစ်ပါ့မလားပေါ့။ ဝမ်းဟာ စိစဉ်ထားတဲ့အတိုင်းမှ ပေါက်ပါ့မလားလို့ ပူနေတာ” အသက် နှစ်ဆယ့်လေးနှစ်အရွယ် လက်နက် အင်ဂျင်နီယာကလေး တကယ် စိတ်ပူနေသည်မှာ ထိုအရပ်မှ ပင်လယ်နေသတ္တဝါများ ဖြစ်သည်။ “ဆိုပါစို့၊ ပင်လယ်ဘဝကောင် တက်လာပြီး ဝမ်းကြီးကို လာထိရင် ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ။ အဲဒီအပေါ်ကို တစ်ခုခုပြုတ်ကျရင် ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ” ထိုဝါယာကြိုးမှာ ဘီကီနီကျွန်းပေါ်ရှိ ဘန်ကာထဲမှ လာခြင်းဖြစ်ပြီး ပင်လယ်အတွင်းရှိ ဘောကာဟု အမည်ပေးထားသည့် နှစ်ဆယ့်သုံး ကီလိုတန် အထူးမြူဗုံးနှင့် ချိတ်ဆက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေးတွင် ဦးဆောင်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သူ အိဒ္ဒန်နဲမှာ တာဝန်လည်း ကြီးသည်။ လူငယ်ကလည်း ဖြစ်နေသည်။ သူ ငယ်ငယ်က ဘေ့စ်ဘောကစားသမား ဖြစ်ချင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် စစ်ကြီးဖြစ်လာတော့ အရာရာ ပြောင်းလဲကုန်ရသည်။ သူလည်း ရှည်ဆိုသူနှင့် လက်ထပ်ကာ ရေတပ်ထဲ ဝင်ခဲ့သည်။ တပ်ထဲတွင် ရေဒီယိုနှင့် အီလက်ထရွန်နစ်ပညာများကို သင်ယူခဲ့ရသည်။ ထိုပညာများကို သူ အတတ်မြန်ကာ ကျွမ်းကျင်မှုလည်း ရှိလာသည်။ စစ်ကြီးပြီး၍ ဘော်စတန်မြို့ကို ပြန်ရောက်သောအခါ ထူးဆန်းစွာ ရေးသွန် ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်းက အလုပ်ခေါ်သည်။ ယင်းမှာ ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ကန်ထရိုက်ကုမ္ပဏီဖြစ်ပြီး တည်ထောင်သူများထံ၌ ဗင်နီဇာ ဘုရားလည်း တစ်ဦးပါဝင်သည်။ အလုပ်စလျှောက်တော့ ဘာအလုပ်မှန်း အိဒ္ဒန်နဲ မသိပေးပေ။ သူ့ကို အလုပ်ခေါ်သူများက လုံခြုံရေး ကင်းရှင်းကြောင်း စစ်ပြီးလျှင် ဘာလုပ်ရမည်ကို ပြောမည်ဟု ဆိုသည်။ လုံခြုံရေး ကင်းရှင်းကြောင်းဆိုသည်ကိုလည်း ထိုစဉ်က သူမသိ။ တစ်လကြာတော့မှ သူသည် မင်ဟတ်တန်စီမံချက်တွင် ပါနေကြောင်း သူ သိခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် သူ့ကို အင်ဂျင်နီယာ ကုမ္ပဏီကလေးတစ်ခုသို့ ပြောင်းပေးလိုက်သည်။ ထိုကုမ္ပဏီအား ယင်းကိုအုပ်ချုပ်သည့် အိမ်အိုင်တီ တက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခသုံးယောက်၏ အမည်ပေးထားသည်။ အက်ဂါတန်၊ ဂျာမက်ရှောင်ဆန်နှင့် ဂရိယာတို့ဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ထိုအမည်ကို အတိုကောက်သာ ခေါ်တော့သဖြင့် အီးဂျီအင်ဂျီ ဖြစ်လာသည်။ ထိုအလုပ်တွင် အိဒ္ဒန်နဲကို ဟားဘတ် ဂရိယာက အထူးမြူဗုံးတွင် ဝါယာကြိုးဆင်နည်းများ သင်ပေးခဲ့သည်။ ဂရိယာသည် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ချသည့် အထူးမြူဗုံးများတွင် မီးကူးစနစ် တီထွင်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။

“နောက်ပြီး ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဇွေရာသီမှာ ကျွန်တော့်ကို ဘီကီနီကျွန်း သွားဖို့လွှတ်တယ်။ ကျွန်တော်က မသွားဖူးဘူး။ စစ်အတွင်းက အဲဒီနေရာတွေမှာ ကျွန်တော် စစ်တိုက်လာတာ။ လူငယ်စစ်သားလေးတွေ သေပြီး ရေထဲမှာ များနေတာ တွေ တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီကို ထပ်မသွားတော့ဘူးလို့ ပိုင်းဖြတ်ခဲ့တာ။ ဒါပေမဲ့ ရသနဲ့ ကျွန်းတော်တို့မှာ

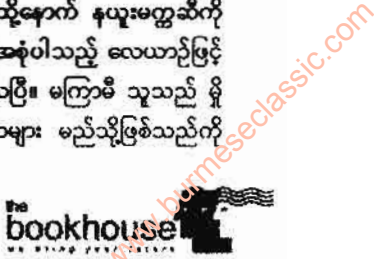
ကလေးရှိလာပြီး ရှည်က သွားပါဆိုလို့ ကျွန်တော် သွားခဲ့တာ။ ရှည်ကို လွမ်းလိုက်တာလေ မပြောပါနဲ့တော့။ သူ့မှာက ကိုယ်ဝန်ကြီးနဲ့။ ဘော်စတန်မှာ သူ ဘာများလုပ်နေမလဲ။ အမှိုက်မှ သွားပစ်နိုင်ပါ့မလားပေါ့” အိန္ဒနဲ့က ထိုအကြောင်းများကို ပြန်ပြောပြသည်။ ဘီကီကျွန်းသို့ လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေးအား လာရောက်ကြည့်ရှုသူ လေးသောင်းနှစ်ထောင်ခန့် ရှိသည်။ အိန္ဒနဲ့ အိပ်၍မရသည်မှာ ထိုမျက်လုံးများက သူ့ကို ဝိုင်းကြည့်နေမည် စိုးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ရှည်အကြောင်းကို တွေးနေရလျှင် အထူးမြူးစုံတွင် သူ ဝါယာသွယ်ခဲ့သည်များအတွက် စိတ်မချသည်များ စိတ်သက်သာရာရသည်။

ဘီကီကျွန်းတစ်နေရာတွင် ဝိုင်းမှူးကြီး ရစ်ချတ် ဆူလီလာဂွန်းမှာ စစ်သူရဲကောင်း တစ်ယောက်ပမာတည်း။ ထူပုံချောချော၊ နှုတ်ခမ်းမွေးနှင့် လာဂွန်းမှာ ရုပ်ရှင်မင်းသားကြီး ကလပ် ဂေဘယ်လ်နှင့် တူနေသည်။ လုပ်ငန်းတပ်ဖွဲ့ တပ်မှူးဖြစ်သူ လာဂွန်းသည် နျူးကလီးယားမိုးပေါက်သည်ကို ကောင်းကင်မှ ဓာတ်ပုံရိုက်မည့် ဦးဆောင်လေယာဉ်မှူး တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ လာဂွန်းသည် တစ်နေ့ခင်းလုံး ရေတပ် ရေကြောင်းလမ်းပြများနှင့် အထူးမြူးတိမ်တိုက်ကြီးကို ဓာတ်ပုံရိုက်ရမည့် အကွာအဝေးမှ လေယာဉ်လမ်းကြောင်းကို စီစဉ်နေသည်။ အသက် နှစ်ဆယ်ခုနစ်နှစ်သာ ရှိသေးသော လာဂွန်းမှာ လူအများအကြား ရေပန်းစားနေသူလည်း ဖြစ်သည်။ ဒီ-ဒေး တုန်းကလည်း နော်မန်ဒီကမ်းခြေကို ဓာတ်ပုံရိုက်ရန် ထောက်လှမ်းခဲ့ရသူ လူငယ်အရာရှိလည်း ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

“အနောက်ဥရောပ လေယာဉ်ပစ်လက်နက်တွေ ကြားထဲကနေ လာဂွန်းဟာ တံတားတွေ၊ ရထားလမ်းဆက်တွေ၊ လေယာဉ်ကွင်းတွေနဲ့ တခြားပစ်မှတ်တွေကို ဓာတ်ပုံရအောင် ရိုက်ယူခဲ့တယ်” အမေရိကန်ကြည်းတပ်၏ လေတပ်မှ စုတ်ယူစွာ ပြောကြားခဲ့သည်။ လာဂွန်းသည် ရူပဗေဒပညာရှင် တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး မက်ဆာချူးဆက် စက်မှုတက္ကသိုလ် (အိတ်ဆိုင်တီ)မှ ဘွဲ့ရခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူက ဓာတ်ပုံဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာကို စိတ်ဝင်စားသူ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စစ်ပြီး ဘာအခါ အိမ်မင်း ကိုဒတ်ကုမ္ပဏီတွင် ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင်တော့ လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေးအတွက် သူ့ကို ပြန်ခေါ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် နယူးမက္ကဆီကို ပြည်နယ် ရေခဲစိပ် ကြည်းတပ် လေယာဉ်ကွင်းတွင် လေ့ကျင့်ခဲ့ရပြီး ဓာတ်ပုံကိရိယာ အပြည့်အစုံပါသည့် လေယာဉ်ဖြင့် အိတ်ဆိုင်တီသမုဒ္ဒရာကိုဖြတ်ကာ လွှတ်လိုက်သည်။ ယခု ဘီကီကျွန်းပေါ်သို့ သူ ရောက်နေလေပြီ။ မကြာမီ သူသည် မှီ အတွက် အထူးမြူးတိမ်တိုက်ကြီးများအပေါ်မှ အထူးမြူးစုံများဖြင့် ပစ်ခတ်မည့် စစ်သင်္ဘောများ မည်သို့ဖြစ်သည်ကို

ဓာတ်ပုံ ရိုက်ယူတော့မည် ဖြစ်သည်။

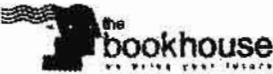
ဗဟိုကွပ်ကဲရေးစခန်းတွင် ကားတစ် အိမ်ဆောင် လီမေသည် ဆေးပြင်းလိပ်ကို ဖြာကာ ရုပ်နေသည်။လမ်းဆုံ စစ်ဆင်ရေးတွင် လီမေက အစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲပြင်ဆင်ရသူ ဖြစ်သည်။ အသက်သုံးဆယ့်ကိုးနှစ် အရွယ်တုန်းက လီမေမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် အဆုံးသတ်အောင် ကူညီသူအဖြစ် တိုင်း(မ်) မဂ္ဂဇင်းကပင် မျက်နှာဖုံးဆောင်းပါးဖြင့် ဖော်ပြခံရသူ ဖြစ်သည်။

အသက် လေးဆယ့်ငါးနှစ် အရွယ်ရောက်တော့ အသက်ငယ်ငယ်နှင့် ကြယ်လေးပွင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အသားညိုညို၊ မှန်တောတောနှင့် လီမေသည် ဂျပန်နိုင်ငံကို မီးလောင်ဖုံးချရာတွင် ဦးဆောင်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ နပမ်းပုံးများ ဖြင့် စစ် အဆုံးမသတ်သောအခါ သမ္မတ ထရူးမင်းသည် လီမေအား တင်နီယံကျွန်းပေါ်ရှိ အမှတ် - ၅၀၉ စစ်ဆင်ရေးအုပ်စုကို ဦးဆောင်စေလျက် ဟီရိုရီးမားနှင့် နဂါဆာကီမြို့များပေါ်သို့ အထူးမြို့ဖုံး ကြံချခိုင်းခဲ့သည်။

ကားတစ် လီမေမှာ ပြုံးခဲလှသည်။ စကားပြောရာတွင်လည်း တိုတိုတုတ်တုတ်ပင်။ သူသည် ခေါင်းအေးသော စစ်ရေး မဟာဗျူဟာသမား ဖြစ်သည်။ သူ၏တွက်ချက်မှု အမြင်များမှာလည်း ဒုက္ခဖြင့် ကြီးပြင်းခဲ့ရသည့် သူ၏ ဘဝ ပေး အသိပင်ဖြစ်သည်။ သူ့အဖေက အရက်သမား လူကြမ်းကြီး ဖြစ်သည်။ လီမေမှာ ကလေးဘဝကပင် မိဘကိုရှာကျွေး ခဲ့ရသူ ဖြစ်သည်။ အသက်ခုနစ်နှစ် အရွယ်တွင် အိမ်နီးချင်း အဘွားကြီးတစ်ယောက်အတွက် စာကလေးများကို ပစ်ပေးခဲ့ရ သည်။ ထိုအဘွားကြီးက စာကလေးတစ်ကောင်လျှင် ငါးဆင့်ပေးသည်။

သတင်းစာဆရာ စတုန်းကတော့ သူ့ကို ဂျက်ဖုံးကြဲလေယာဉ်ထဲမှ ဝူအောင်းလူသားဟု တင်စားရေးသားခဲ့သည်။ သူ့ လက်အောက်ငယ်သားများကလည်း သူ့ကို ချစ်ကြသည်။ သူက သူ့လူများကို စစ်ပွဲရှိရာသို့ ထွတ်သည့်လူမျိုးမဟုတ်။ သူ့လူများကို သူကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်ပြီးမှ စစ်ပွဲသို့သွားသူ ဖြစ်သည်။ ပစ်ဖိတ် စစ်ပွဲအတွင်းက လီမေသည် ဖုံးကြဲမှုများကို ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ ယခုတော့ စစ်ကာလလည်း ပြီးလေပြီ။

လီမေက အနာဂတ် မဟာဗျူဟာအတွက်သာ စဉ်းစားနေ၏။ လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေးကစ၍ အမေရိကန်လေတပ်ကို တစ်မူထူးအောင် ပြုပြင်သွားမည် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယ လေတပ်ဦးစီးချုပ်ဖြစ်သော လီမေသည် ကြည်းတပ်လက်အောက်ခံ လေတပ်တွင် သူတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရင်း ယခု ဘီကီကျွန်းသို့ ရောက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

www.burmeseclassic.com

ဆိုစိယက်နိုင်ငံနှင့် စစ်ဖြစ်သည့်အခါ ရေတပ်တိုက်ပွဲအတွက် ဝံ့များ မည်မျှထိရောက်သည်ကို လာရောက်ကြည့်ရှုနေခြင်း ဖြစ်သည်။

လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေးမှာ “ မီးရှူးမီးပန်းများနှင့် ကမ္ဘာဖျက်ပွဲ ” ဟု တင်စားရလောက်အောင် ကြီးကျယ်လှသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးသွားသည်ကို မသိလိုက်သော လူအဖို့ ထိုစစ်ဆင်ရေးမှာ အိပ်မက်လေလားဟု ထင်သွားရမည်။ ဂျာမန်နှင့်ဂျပန် စစ်သင်္ဘော အများအပြားမှာ အနားယူသွားသည့် အမေရိကန် စစ်သင်္ဘောများနှင့် ဖျက်သင်္ဘောများ ဘေးတွင် တန်းစီလျက် ရှိကြသည်။ ယင်းတို့မှာ ဘောလုံးကွင်း တစ်ကွင်းစာလောက်ရှိသည့် စစ်သင်္ဘောများဖြစ်၍ ထင်းတို့ တစ်စီးချင်း၏ စွမ်းအားမှာလည်း အလွန်ပင် မြင့်မားကြသည်။ ရေလုပ်သင်္ဘော ရှစ်စင်းမှာလည်း သမုဒ္ဒရာ ကြမ်းပြင်တွင် ကျောက်ချ ရုပ်ဖူးထားကြသည်။ စစ်ပန်းနေသည့် တန်ချိန်တစ်သန်းရှိ ဆိပ်ခံဘောကြီးမှာလည်း သမုဒ္ဒရာထဲ တွင် မျောနေပြီး အပေါ်တွင်လည်း လူသားတစ်ဦးမျှမရှိ။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ဝက်များ၊ သိုးများ၊ ကြွက်များသာ လှောင်အိမ်များတွင် တချို့ ခြေတွင် သံကြိုးချည်လျက် တချို့ရှိနေကြသည်။ သူတို့မှာ လာမည့် အထူးမြူးပေါက်ကွဲဒဏ်ကို ရင်ဆိုင်ကြရမည် ဖြစ်သည်။ တချို့ တိရိစ္ဆာန်များ၏ လည်ပင်းတွင် သတ္တုတံဆိပ်ပြားများ ချိတ်ဆွဲထားကြသည်။ တချို့ကိုတော့ နားရွက်များတွင် ရေဒီယို ဓာတ်ကြူမှုတိုင်း ကိရိယာများ ချိတ်ဆွဲပေးထားသည်။ သက်ရှိသတ္တဝါများ မျှတလီးယား ဝံ့ဒဏ် မည်မျှအထိ ခံနိုင်စွမ်းရှိသည်ကို ရေတပ်မှ သိချင်၍ဖြစ်သည်။

ကျွန်းတန်း၏ အနောက်ဘက် မိုင်လေးဆယ်အကွာတွင် အဖရက် အိန္ဒိန်နိုသည် လောလာရောသင်္ဘော၏ ကုန်း တော်အောက်တွင် ရပ်နေ၏။ သူ့အထက် ကုန်းပတ်ပေါ်တွင်မူ သိပ္ပံပညာရှင်၊ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ် လော့စ် အလာဆိုစ် ရှိနေသည်။ သူတို့ မျက်လုံးများပေါ်တွင် သိပ်သည်းဆ ၄၃၀၀၅၅ ရှိ အမည်းရောင် မျက်မှန်များကို အထူးမြူး ရောင်ခြည်အလင်းကို ခံနိုင်ရန် တပ်ထားကြသည်။ အိန္ဒိန်နိုက သူ့ရှေ့ရှိ စက်ခလုတ်ခုံပေါ်တွင် အလုပ်လုပ်နေသည်။ အချိန်မှာ စက္ကန့်သာလို တော့၏။ သူက ချိန်မှတ်နာရီကို ကြည့်လိုက်သည်။ တစ်မိနစ်ပင် မလိုတော့။ မီးကူးနေစံမှာ အော်တိုမေးရှင်းခလုတ်ဆီသို့ ချွေလျားနေသည်။ ဆယ်စက္ကန့်သာ လိုတော့သည်။ ငါးစက္ကန့်။ အချက်ပြမီးက မှိတ်ချည်ဖွင့်ချည် လုပ်နေလေပြီ။ နှစ်စက္ကန့်။ အထုတ်ပြုတ်မီးက အချက်ပြလေပြီ။

ပစ်ပြီ...

အိဒ္ဓန်နဲသည် စက်လုတ်ခုံကိုသာ စိုက်ကြည့်နေ၏။ ယင်းမှာ သူ့အလုပ်ဖြစ်သည်။ တစ်စုံတစ်ခု အမှားအယွင်း ရှိလျှင် သူ တပ်မှူးကို အသိပေးရန် သူ့မှာ တာဝန်ရှိသည်။ သို့သော် အချက်ပြမှုကို အမှားအယွင်းမရှိ လွှတ်လိုက် နိုင်သည်။ အချက်ပြမှုမှာ ရေအောက် ဝါယာကြိုးအတိုင်း ဆင်းသွားပြီး ဘောကာစုံးဆီသို့ သွားနေသည်။ အိဒ္ဓန်နဲ ကုန်းပတ် ပေါ်သို့ အမြန်တက်သွားနိုင်မည်ဆိုလျှင် နျူကလီးယားစုံး ဝေါက်သည်ကို သူ မြင်ရမည် ဖြစ်သည်။ သူ ထိန်းချုပ်ခန်းထဲမှ အမြန်ပြေးထွက်ရင်း မျက်မှန်ကို မျက်လုံးပေါ်သို့ ဆွဲချလိုက်သည်။ ကုန်းပတ်ပေါ်ရောက်တော့ ပင်လယ်လေကို အဝရှုလိုက်သည်။ ဘာမျှမမြင်ရ။ မျက်မှန်ကိုဖောက်၍ ကြည့်လိုက်သော သူ့ရှေ့မှမြင်ကွင်းမှာ မှောင်အတိ မည်းနေသည်။ သူက အမှောင်ထဲကို စူးစိုက်ကာ ကြည့်လိုက်သည်။ တိတ်ဆိတ်တည်ငြိမ်လျက် ရှိသည်။ အပ်ကျသံကိုပင် ကြားရလောက် သည်။ ထိုတိတ်ဆိတ်မှု ကြားထဲမှ လူများ အသက်ရှူသံကို ကြားလိုက်ရသည်။ ကျွန်းတန်းဘက်ကို မျက်နှာမူလျက် အိဒ္ဓန်နဲသည် သင်္ဘောလက်ရန်းကို လက်လွှတ်ကာ ရှေ့သို့လျှောက်လာသည်။ ခလုတ်မှ စုံးအထိ အက္ခရာအဝေးကို သူ သိနေသည်။ သည်အချိန်လောက်ဆိုလျှင် အချက်ပြမှုက ရောက်သွားလောက်ပြီ။ စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း ရောက်သွားမည် ဖြစ်၏။

ထို့နောက် မျက်လုံးကိုနှိုးလောက်အောင် လင်းထိန်သွားသည်။ မှောင်မည်းမနေတော့။ အဖြူရောင်နှင့် အဝါရောင် ရောယှက်သည့် အလင်းရောင်ကြီးမှာ နေထက်ပင် ပိုလင်းနေသည်။ တစ်ဖန် အလင်းရောင်မှာ အနီရောင်သို့ ပြောင်းသွားပြန် သည်။ ကျွန်းတန်းဆီမှ ကြီးမားသော ရေပန်းကြီးများ ကောင်းကင်သို့ ထိုးတက်သွားသည်ကို တွေ့လိုက်ရပြန်၏။ မှီပွင့်သဏ္ဍာန် အဇာမြုတ်မိတိုက်ကြီး စတင် ဖွဲ့စည်းနေလေပြီ။ အိဒ္ဓန်နဲက -

“ အကြီးကြီးပဲ။ ကြောက်စရာကြီး၊ တဖြည်းဖြည်း ကြီးကြီးလာတယ်။ အတော်ကိုကြီးတဲ့ တိမ်တိုက်ကြီး။ မှီပွင့်ထိပ်ကြီးအတိုင်းပဲ။ နောက်ပြီး ပွင့်ဖတ်တွေ လန်လာတဲ့ ဧရာမပန်းပွင့်ကြီးလို ဖြစ်လာတယ်။ ပြီးတော့ တဖြည်းဖြည်း မြင့်တက်သွားတယ်။ ပွင့်ဖတ်လိုဟာတွေကလည်း မှီပွင့်တိမ်တိုက်ကြီးရဲ့ အောက်ခြေကို ကြွေကျလာကြတယ်။ အဲဒီနောက် အဲဒီအတန်းကြီးဟာ ကွေးလာတယ်။ မှီပွင့်တိမ်တိုက်ကြီးရဲ့ ထိပ်ကို ပြန်ကြည့်လိုက်တော့ ရေတွေစပြီး ခဲလာတာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီရေခဲတွေဟာ အောက်ကို ပြုတ်ကျလာကြပြီး မီးလုံးကြီးထဲမှာ ပျောက်ကုန်တယ်။ နျူကလီးယား စုံး ပေါက်တာကို စပြီးမြင်ဖူးရင် ဘယ်တော့မှ မေ့လို့မရတော့ဘူး။ ”

အိဒ္ဓန်နဲမှာ သင်္ဘောကုန်းပတ်ပေါ်တွင် ဘောကာစုံးကြီး၏ စွမ်းအားကို အညှို့ခံရသူပမာ ရပ်ကြည့်နေမိသည်။ သူ မြင်နေရသည်ကို ရင်သပ်ရှုမောဖြစ်နေသဖြင့် မကြာမီ သူ့ဘက်သို့ တုန်ခါရိုက်ခတ်မှု တစ်ခုလာမည်ကို သူ မေ့နေသည်။ နျူကလီးယားစုံး အရှိန်ကြောင့် အရှိန်ရိုက်ခတ်မှုသည် တစ်နာရီလျှင် မိုင်တစ်ရာနှုန်းဖြင့် ပြေးသည်။ သို့ကြောင့်

သူသင်္ဘောဆီသို့ စ၍ ပေါက်ကွဲသည့်အချိန်မှ လေးမိနစ်အကြာတွင် ရောက်လာမည် ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော် သင်္ဘောလက်ရန်းကို ကိုင်ထားဖို့ မေ့သွားတယ်။ အရှိန် ရိုက်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော် နောက်ဘက်ကို ဆယ်ပေလောက် လွင့်သွားပြီး သင်္ဘောနံရံနဲ့ ပြေးဆောင့်တယ်”

အိန္ဒိန်နုက ပြန်ပြောင်းပြောပြသည်။ သင်္ဘောကုန်းပတ်ပေါ်၌ လဲကျသည်တွင် သူ အတော်ပင် ဖူးရောင်ကွဲပြဲ သွားခဲ့သည်။

ကျွန်းတန်း၏ အပေါ်ဘက် ကောင်းကင်ယံတွင် ဗိုလ်မှူးကြီး ရစ်ချတ်လာဂွန်းမှာ ကောင်းကင်ပြာပြာအောက်တွင် လေယာဉ်ကို မောင်းနေသည်။ တောင်ဘက် ခပ်လှမ်းလှမ်းဆီတွင် တိမ်တိုက်တန်းကြီးက စတင်ဖွဲ့စည်းနေပြီ။ အမေရိကန် ကြည်းတပ်လက်အောက်ခံ လေတပ်မှ လေကြောင်းလမ်းပြများက ကျွန်းတန်းပေါ်တွင် ဘာတွေ ဖြစ်နေသည်ကို မြင်ရ လောက်အောင်လည်း နီးစေ၊ နျူကလီးယား တိမ်တိုက်၏ အန္တရာယ်နှင့်လည်း ဝေးစေလောက်သည့် အကွာအဝေး လမ်းကြောင်းမှ မောင်းခိုင်းခဲ့သည်။ မြင်ရသည့်မြင်ကွင်းကြောင့် လာဂွန်း ကြောက်သွားသည်။ ရေအောက်မှ ဘောကာဗုံး ကြောင့် ရေဒီယိုသတ္တိကြွရေများ အပေါ်သို့ မီးခိုးခေါင်းတိုင်သဏ္ဍာန် ပေခြောက်ထောင်ခန့် တက်လာခဲ့သည်။ အလယ်က လည်း ပေနှစ်ထောင်ခန့်ရှိကာ နံရံသားအထူမှာလည်း ပေသုံးရာခန့် ရှိသည်။ အောက်ဘက်ရှိ စစ်သင်္ဘောများမှာလည်း တလေးကစားစရာ အရပ်ကလေးများပမာ အပေါ်သို့ မြောက်တက်ကုန်ကြသည်။ ပုလဲဆိပ်ကမ်းကိုတိုက်ရန် စီစဉ်ခဲ့သူ ဂျပ်စ်ရေတပ် ဗိုလ်ချုပ်ယာမာမိုတို စီးခဲ့သည့် နာဂါတို အမည်ရှိ စစ်သင်္ဘောကြီးမှာလည်း ပေ လေးရာလောက်အထိ လွင့်စဉ်သွားသည်။ အလေးချိန် တန်နှစ်သောင်း ခုနစ်ထောင်ရှိ အနားပေးထားလိုက်သော အမေရိကန် စစ်သင်္ဘော အာကင်ဆောမှာလည်း ရေတိုင်လုံးကြီးထိပ်တွင် နှုတ်သီးဖြင့်ချိတ်ကာ ပါသွားသည်။ အားကောင်းလှသည့် စစ်သင်္ဘော ဇွန်စင်းမှာ နျူကလီးယား ဗုံးအောက်တွင် ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့သည်။ ကျွန်းတန်းတွင် ဧရာမရေတပ်ကြီး ရှိခဲ့လျှင်ပင် တစ်စီဖြစ်ကုန်ပြီး ထောင်ပေါင်းများစွာသော သင်္ဘောသားများလည်း ပြာဖြစ်ကုန်ကြမည် ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်မှူးကြီးလာဂွန်း အထူးမြှုပ်ပေါက်ချိန်တွင် စဉ်းစားသည်။ လာဂွန်းသည် စစ်ပွဲနှင့် မကြုံဖူးသည်မဟုတ်။ ၁၉၄၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၅ ခုနှစ်အကြား ရန်သူနယ်မြေကို လေယာဉ်ဖြင့် အခေါက်ပေါင်း ရှစ်ဆယ်ကျော် သွားရောက် ထောက်လှမ်းခဲ့ဖူးသည်။ ဒီ-ဒေးတုန်းကလည်း သေနတ်မပါသော တစ်ယောက်စီး လေယာဉ်ဖြင့် နော်ဇန်ဒီကမ်းခြေကို

တစ်ယောက်တည်း သွားရောက် ထောက်လှမ်းခဲ့သည်။ အိန္ဒိန်လိုပင် လာဂွန်းသည်လည်း လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေးကို နှစ်ပေါင်းခြောက်ဆယ်ကျော်သည့်တိုင် အသေးစိတ် မှတ်မိနေသေးသည်။ လာဂွန်းအတွက် ခံစားချက်ကြောင့် ပို၍မှတ်မိနေခြင်း ဖြစ်သည်။ “ကမ္ဘာကြီးမှာ နျူကလီးယား စစ်ပွဲမျိုး မဖြစ်သင့်ဘူး” ဟု သူက ဆိုသည်။ နျူကလီးယားခေတ်တွင် စစ်ရေးအရ အသာစီးရရေးမှာ ရန်သူနယ်မြေကို ထောက်လှမ်းပြီး ကိုယ့်အကြောင်း သူတို့သိတာထက် သူတို့အကြောင်း ကိုယ်တို့က ပိုသိထားသည့်နည်းသာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်ဟု သူ ယုံကြည်သည်။ “ ဒီနည်းဟာ စစ်ကို တားဆီးဖို့နဲ့ ကိုယ်အသာစီးရရေးအတွက် အကောင်းဆုံးဖြစ်တယ်” ဟု သူကဆို၏။

၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန် ထောက်လှမ်းရေးတို့သည် ဗော်လ်ဂါမြစ် အနောက်ဘက်နှင့် ယူရယ်တောင်တန်း များပေါ်တွင် ဘာတွေဖြစ်နေသည်ကို မသိကြ။ အကယ်၍ အမေရိကန်သည် ရုရှားနယ်မြေပေါ်တွင် လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်း နိုင်မည်ဆိုလျှင် ရုရှားတို့တွင် အထူးမြို့ ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းများ၊ ယူနိုက်တက် သို့မဟုတ် ပလူတိုနီယံ ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းများ၊ ဒုံးကျည်ပစ်လွှတ်နိုင်စွမ်းများက သိရမည်ဖြစ်သည်ဟု လာဂွန်း ယုံကြည်သည်။ လာဂွန်းမှာ သိပ္ပံပညာရှင် တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ရာ ထိုသို့ လုပ်နိုင်စွမ်းကိုလည်း သိထားသည်။ သူ့အယူအဆက ရန်သူ တိုက်လေယာဉ်များ မပျံနိုင်သည့်အမြင့်၊ ရန်သူ ဒုံးကျည်များ မရောက်နိုင်သည့် အမြင့်မှ ပျံသန်းနိုင်သည့် လေယာဉ်မျိုးကိုသာ တီထွင်ရန်လိုသည်ဟု ထင်သည်။ လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေး လုပ်ကတည်းက ထိုအချက်ကို လာဂွန်း စဉ်းစားလာခဲ့သည်။ ထိုအကြံမှာ ကွန်ဂရက်မှတစ်ဆင့် အမေရိကန်လေတပ် မဟာဗျူဟာ လေတပ်ဌာနချုပ်သို့ ရောက်သွားခဲ့သည်။ လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေးကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ တွေ့လိုက်သည့် နောက်တစ်ယောက်မှာ ကားတစ် လီမေ ဖြစ်သည်။

လီမေ၏ အမြင်ကမူ လာဂွန်း၏အမြင်နှင့် ဆန့်ကျင်သည်။ သမားရိုးကျ လက်နက်ထက် အထူးမြို့ဖုံးနှင့်မှ စစ်ကို နိုင်နိုင်သည်ဟူသော အမြင်ဖြစ်သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသည် တိုက်ရိုက်မြို့ကို မီးလောင်ပုံးများနှင့် ချသည့်တိုင်အောင် လက်နက်မချခဲ့။ အမေရိကန်က ဒုတိယ အထူးမြို့ဖုံး ချလိုက်တော့မှ လက်နက်ချခြင်း ဖြစ်သည်။ အများကဲ့သို့ ထိုစဉ် က လီမေသိထားသည့် အချက်မှာ ဒုတိယ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်သည် အမေရိကန်သည် ကိုယ့်ကိုလာတိုက်မှ ပြန် တိုက်မည်ဆိုသော မူဝါဒကို ပြောင်းပြန် ပြောင်းလိုက်ပြီဆိုသော အချက်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၏ ပင်ချာဟု စကားဝှက် အမည်ပေးထားသော မူဝါဒသစ်မှာ လိုအပ်လျှင် ကိုယ်က စတိုက်ရမည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ တစ်ခါ တည်းနှင့် တစ်နေရာတည်းတွင် အထူးမြို့ဖုံး အလုံးသုံးဆယ် ချရန်လိုလျှင်လည်း ချရမည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုမူဝါဒသစ်ကို ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့ ဂျပန်တို့ လက်နက်ချပြီး တစ်လပင် မကြာမီ စီမံကိန်း စာရွက်စာတမ်း ထုတ်လာ သည်။ နောက်ဆယ်လအကြာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် တရားဝင် မူဝါဒ ဖြစ်လာသည်။ ထိုအချက်သည်

www.burmeseclassic.com

လမ်းစစ်ဆင်ရေးတွင် လီမေအပေါ် လွှမ်းမိုးခဲ့ဟန် တူပေသည်။

လမ်းဆုံ စစ်ဆင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိအမြင်ကို ဒုတိယ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ထံ အစီရင်ခံရာတွင် လီမေက အချက်သုံးချက်ဖြင့် ဆန့်ကျင် တင်ပြခဲ့သည်။ “အနာဂတ်တွင် အကျမြို့နဲ့ အမြောက်အမြား ပိုင်ဆိုင်ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံများ၏ စစ်ရေးအားထုတ်မှုများ အားနည်းလာမည့်အပြင် လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေး အဆောင်အထုံးများပါ ပြိုပျက် နိုင်သည်” တစ်နည်းအားဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် ထိုစိုးရိမ် အမြောက်အမြား လိုအပ်သည်ဆိုသည့် သဘောပင်။ ဒုတိယအချက်မှာ- “ဤ ဖျက်အားပြင်း လက်နက်များကြောင့် ကမ္ဘာ့မျက်နှာပြင်ပေါ်၌ လူဦးရေတိုးလာ လူသားတို့၏ စွပ်စိုင်းအလုပ်များ အကြွင်းအကျန်သာ ရှိသွားပေမည်။” သူ၏ တတိယတင်ပြချက်ကြောင့် နောင်နှစ်များတွင် အမေရိကန် လေတပ်၌ အခြေခံ ပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ “အကျမြို့နဲ့သည် များစွာထိရောက်သော သက်ဆောင်ရေး ရှိသည့်လမ်း ထိုအပ်သည်။ ထို့ကြောင့် အကျမြို့နဲ့ တိုက်ခိုက်ရေး အင်အားစုရှိရန် လိုပေလိမ့်မည်” လီမေ ဆိုလိုသည်မှာ မူလလမ်း ဖွဲ့ချက် အင်အားကောင်းသော လေတပ်လိုမည် ဆိုသည့်အချက်ပင်။

နောင် သုံးနှစ်အကြာ သူ မဟာဗျူဟာ လေကြောင်းဌာနချုပ် တပ်မှူးအဖြစ် ရာထူးတိုးမြှင့်ခံရပြီးသောအခါ ထက်ထောက် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်သည် ဆိုဗီယက်အား အကျမြို့နဲ့ မူလက အလုံး ၃၀ နှင့် တောင်တိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ်ထားသည်အား ၁၃၃ လုံးဖြင့် တိုက်ခိုက်ရန် တိုးမြှင့် သတ်မှတ်လိုက်သည်။ အကျမြို့နဲ့ထက် အသေးစွာ အင်အား ကောင်းသော ဟိုက်ဒရိုဂျင်ဗုံးလုပ်ရန် တိုက်တွန်းသူ အများအပြားတွင် လီမေလည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထိုအကြံကို တောင် သူမှာ ဒေါက်တာ အက်ဒွပ် တဲလား ဖြစ်သည်။ နောင် လေးဆယ့်လေးနှစ်ကြာလျှင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ အကျမြို့နဲ့ အလုံး ခုနစ်သောင်း ရှိလာပေတော့မည်။ လီမေမှာ သူ့လျှို့လေယာဉ်ဖြင့် စစ်ရေး အသာစီးရရေးကို စိတ်ဝင်စားတော့ သူ့လျှို့လေယာဉ်တွင် သေနတ်လည်း မပါ။ သေနတ် ယူသွား၍လည်း မရ။ အကျမြို့နဲ့တွင် စစ်အင်အားသာနေသာ အဓိက ဖြစ်သည်ဟု သူ ထင်သည်။ ထိုနည်းဖြင့်သာ စစ်ကို အောင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ၏ ဟိုဘက်ခြမ်းရှိ ရုရှားနိုင်ငံ၊ မော်စကိုမြို့တွင် ဂျိုးဇက် စတာလင်သည် တရုတ်လေကြောင်း ချီတိုက်ထဲ၌ လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ခေါ်ယူမေးမြန်းသည်။ လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေးကို ဝထေ ကန်သတ်လုပ်မည်ဟု စီစဉ်ခဲ့ သော်လည်း ဖိတ်ခေါ်ကာ လေ့လာခွင့်ပေးခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံမှ လေ့လာသူနှစ်ဦး တက်ရောက်ခဲ့သည်။ တစ်ဦးက

www.burmeseclassic.com

ရူပဗေဒပညာရှင်ဖြစ်ပြီး နောက်တစ်ဦးက သူလျှို့ဖြစ်သည်။ ရူပဗေဒပညာရှင်က ရုဒီယမ်သိပ္ပံမှဖြစ်ပြီး သူလျှို့မှာ နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေးဝန်ကြီးဌာန အမ်ဘီဒီမှ ဖြစ်သည်။ ထိုဌာနမှာ ကေဂျီဘီ၏ ရှေ့ပြေးဌာန ဖြစ်သည်။ သူလျှို့ကမူ ပရာပဒါ သတင်းစာမှ သတင်းထောက်အနေနှင့် သွားခြင်းဖြစ်သည်။

အမေရိကန်တို့ အထူးမြူဝုံး စမ်းသပ်ပြခြင်းမှာ နျူကလီးယားဗုံး မလုပ်သေးသူများအား အချက်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု စတာလင်က ယူဆသည်။ နောက်ပြီး ကျန်ခဲ့သည့်လေးနှစ်က နာဇီဂျာမနီနှင့် မကျူးကျော်ရေး စာချုပ်ချုပ်ပြီးမှ ဟစ်တလာက တစ်ပတ်ရိုက်ကာ ကျူးကျော်သည်မျိုး အမေရိကန် လုပ်လေသလားဟုလည်း စတာလင် အတွေးဝင်မိသည်။ လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေးကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် စတာလင်သည် မိမိတို့ နျူကလီးယား အစီအစဉ်သည် ပိုမိုသာလွန်ကြောင်း၊ အမေရိကန်တို့ မသိသေးကြောင်းလည်း နားလည်လိုက်သည်။ ငါးလအတွင်း အထူးမြူ ဆင့်ကဲဓာတ်ပြုမှုမှသည် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး အထူးမြူဗုံး ဖြစ်လာပေတော့မည်။ နောက်ပြီး ဘယ်တုန်းကမှ မပေါက်ကြားခဲ့သည်က စတာလင်သည် အထူးမြူဗုံးမှ ခွဲထုတ်သည့် တခြားလက်နက်တစ်မျိုး ထုတ်လုပ်ရန် စီစဉ်လျက် ရှိသေးကြောင်း ဖြစ်သည်။ ထိုလက်နက်မှာ ရေဒီယိုမှ ကမ္ဘာစစ် ဇာတ်လမ်း လွှင့်တုန်းကကဲ့သို့ အရင်းရှင်တို့ နှလုံးခုန်လောက်အောင် ကြောက်ကုန်ပြီး အစိုးရိမ်ကြီးသည့် အမေရိကန်တို့ လမ်းပေါ်ရောက်ကုန်သည့် အဖြစ်မျိုး ရောက်စေရမည် ဖြစ်သည်။

ဆယ်လ ကြာသွားသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်နေ့ ရီအိုဂရန်ဒီတွင် ညအချိန် ဖြစ်သည်။ စစ်တပ်မှ သိပ္ပံပညာရှင်များ၊ အင်ဂျင်နီယာများ၊ နည်းပညာရှင်များသည် ဟမ်းမက်စ်ခေါ် သူတို့၏ လက်နက်သစ်ကို နောက်ဆုံး စမ်းသပ် စစ်ဆေးနေကြသည်။ နှစ်ဆယ့်ငါးပေရှည်၍ ပေါင်သုံးထောင်လေးသော ထိုဒုံးကျည်ကို မူလက ဇွီ-၂ ဟု ခေါ်ခဲ့သည်။ ဗာဂျယ်တန်စွပ် -၂ ဖြစ်သည်။ ထိုစကားမှာ ဂျာမန်ဘာသာဖြင့် လက်စားချေသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ဟမ်းမက်စ် ဆိုသည်ကမူ ရှေးဟောင်း ဂရိဘာသာအားဖြင့် နတ်များဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

ဒုံးကျည်ကို လွန်ခဲ့သည့် နှစ်နှစ်ကျော်က ဟစ်တလာ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည့် စမ်းသပ်စင် အမှတ်-၃၃ ပေါ်တွင် တင်ထားသည်။ ယင်းကို ကျွန်အလုပ်သမားများက ထုတ်လုပ်ကာ စစ်အတွင်းက လန်ဒန်၊ အန်တွပ်၊ ပါရီမြို့များကို ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်စစ်တပ်သည် ထို ဒုံးကျည်မျိုး အလုံးနှစ်ရာကို ဂျာမနီနိုင်ငံ၊ ပီးနမ်မန်း ဒုံးကျည် ထုတ်လုပ်ရေး စက်ရုံအတွင်းမှ သိမ်းယူလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ဝိုက်ဆင်းအရပ်သို့ သင်္ဘောဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ခဲ့သည်။

အလားတူ လျှို့ဝှက်ချက်တစ်ခုမှာလည်း စာရွက်ညှပ်ကလစ် စစ်ဆင်ရေး ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ ဖမ်းမိခဲ့သည့် ဒုံးကျည်ပညာရှင် သာစယောက်အား ဘဝသစ်ထူထောင်ပေးကာ အလုပ်အကိုင်များ ပေးခဲ့သည်။ နောက်ထပ်လည်း ရာနှင့်ချီကာ လိုက်လာကြဦးမည် ဖြစ်သည်။

ထို ဂျာမန်သိပ္ပံပညာရှင်များထဲမှ နှစ်ယောက်က ဟမ်းမက်စ်ကို စမ်းသပ်ရန် အသင့်ပြင်နေသည်။ တစ်ယောက်က ဝါနာ ဗွန်ဘရုန်း ဖြစ်ပြီး ထို ဒုံးကျည်ကို တီထွင်သူလည်း ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ပထမဆုံး ပစ်ခတ် ဒုံးကျည်၊ သို့မဟုတ် ဖျံသန်းစုံး ဖြစ်သည်။ ကျန်သိပ္ပံရှင်မှာ ဒေါက်တာ စန်းစံ စတိန်းဟော့ ဖြစ်သည်။ သူက ဇွီ-၂ ဒုံးကျည်၏ ဦးနောက်ပိုင်းကို ဒီဇိုင်းဆွဲသူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဆောင်းဦးရာသီညတွင် ဒုံးကျည်မှာ ပစ်ခတ်မှု ဖထမတော့ ဖြည်းဖြည်းချင်း တက်သွားသည်။ ဟမ်းမက်စ်သည် ၂၃သမေ့ စက္ကန့်အကြာ ပေါင်းဆယ်အရောက်တွင် ဒုံးကျည်လောင်စာ ပေါင်တစ်ထောင်ကျော်ကို သုံးခဲ့သည်။ နောက်ထပ် ပေါင်းဆယ်လည်း အသာအယာပင် တက်ခဲ့သည်။ နောက်ထပ် ပေတစ်ရာလည်း ထိုအတိုင်းပင်။ ထို့နောက်တွင်တော့ ဒုံးကျည်မှာ အရှိန်ရလာသည်။ ဟမ်းမက်စ်မှာ ညဘက် ထောင်းကင်ယံထဲသို့ ထိုးတက်သွားပြီး အပေါ်လေထုလွှာထဲသို့ ရောက်သွားသည်။ ထို့နောက် ခဏကြာတော့ အတောင်ပါ သည့် ဒုံးကျည်မှာ မမျှော်လင့်ဘဲ လမ်းကြောင်း ပြောင်းသွားတော့သည်။ မြောက်ဘက် လူသူတင်းသည့် စတုရန်းမိုင် နှစ်သန်းရှိသည့် အရပ်သို့ သွားရမည့်အစား တောင်ဘက် တက္ကဆက်ပြည်နယ်၊ အယ်လ်ပါဆိုမြို့ဆီသို့ ဦးတည်သွားနေသည်။

ဒေါက်တာ စတိန်းဟော့သည် ဒုံးလွတ်စင်၏ တောင်ဘက် တစ်မိုင်အကွာမှ အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းဖြင့် ဒုံးကျည်လမ်းကြောင်းကို ကြည့်နေသည်။ ယခင်က ဟစ်တလာအား ဇွီ-၂ ဒုံးကျည် ပဲ့ထိန်းစနစ် လုပ်ပေးခဲ့သောသူသည် ထိုစမ်းသပ်မှုတွင် အမှားကို သူ တွေ့ရှိခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဒုံးကျည်မှာ လူဦးရေ ၁၂၀၀၀၀ နေထိုင်သည့် ဂျာရက် မြို့စတောင်ဘက် သုံးမိုင်အကွာရှိ တက်ပီယက် သင်္ချိုင်းကုန်းထဲသို့ ကျသွားသည်။ ကျယ်လောင်သော ပေါက်ကွဲသံကြီးကြောင့် အယ်လ်ပါဆိုမြို့နှင့် ဂျာရက်မြို့မှ မြို့သူမြို့သားများက သတင်းစာတိုက်များ၊ ရဲဌာနချုပ်များ၊ အသံထွင်ရုံများသို့ မှုန်များဆက်ကာ မေးမြန်းစုံစမ်းကြသည်။ ဒုံးကျည် ကျရောက်မှုကြောင့် ပေနှစ်ဆယ်ကျယ်၍ နှစ်ဆယ့်လေးပေ နက်သော ကျင်းချိုင့်ကြီး ဖြစ်ကုန်ခဲ့သည်။ ထူးဆန်းစွာ လူ အသေအပျောက် မရှိခဲ့။

စစ်တပ်အရာရှိများ အဖြစ်အပျက်ကို ထိန်းချုပ်ရန် ဂျာရက်မြို့သို့ သွားခဲ့ကြသည်။ မက္ကဆီကို စစ်သားများကို ထည်း ကျင်းကြီးနှုတ်ခမ်းကို စောင့်ကြပ်ရန် လွှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအကြောင်းများကို ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်အဖြစ် ထားခဲ့သည်။ အဖြစ်မှန်ကို မည်သူမျှ တိတိကျကျ မသိလိုက်ကြ။ မက္ကဆီကို အာဏာပိုင်များက ကျင်းချိုင့်ကြီးကို ရှင်းလင်းလိုက်ပြီး ဖျတ်စီးမှုများအတွက် လျော်ကြေးများပေးကာ စုံစမ်းမှုများကို နှုတ်ဆိတ်စေခဲ့သည်။ ဝိုက်ဆင်းအရပ်တွင်မူ ပြင်ဆင်မှုများ

လွယ်လွယ်နှင့် မရခဲ့။ ထို ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက် စီမံကိန်းကို ဦးဆောင်သူ ဂျာမန် သိပ္ပံပညာရှင်များအား အပြစ်တင် စွပ်စွဲခြင်းဖြင့် ဝှိုက်ဆင်းတွင် ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများ အလုပ်များနေကြရသည်။ ဤတွင် ဂျာမန်သိပ္ပံရှင်များ အပေါ် သဘောထား နှစ်မျိုး ပေါ်လာသည်။ တစ်မျိုးက ထိုစစ်ဆင်ရေးကို ဦးဆောင်သူ စစ်ဘက်အရာရှိ ဘိုစ် ကက်ဂက်စ်၏ သဘောထား ဖြစ်သည်။ ထိုသဘောထားမှာ ပြီးခဲ့သည်များ ပြီးစေတော့ဟူသော သဘောထား ဖြစ်သည်။ အရေးယူက သေနေသော ဂျာမန်မြင်းကို ထပ်၍ထောင်းသည်နှင့် တူနေမည်။ မရှိတော့ပြီဖြစ်သော နာဇီဂျာမနီသည် အမေရိကန်ကို နောက်ထပ် အန္တရာယ်မပြုနိုင်တော့။ ဆိုဗီယက်တို့ကသာ အန္တရာယ်ပြုလာနိုင်သည်။ ဂျာမန်တို့၊ မိမိတို့အတွက် အလုပ်လုပ် ပေးနေသရွေ့ ဆိုဗီယက်အတွက် အလုပ် လုပ်မပေးနိုင်ဆိုသော သဘောထားဖြစ်သည်။

နောက်သဘောထား တစ်မျိုးက ထိုအချက်ကို လက်မခံ။ ထိုအထဲတွင် အဲလ်ဘတ် အိုင်းစတိုင်းလည်း ပါသည်။ ထို စမ်းသပ်မှုမပြုမီ ငါးလအလိုက အိုင်းစတိုင်းနှင့် အသစ်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည့် အမေရိကန် သိပ္ပံပညာရှင်များအဖွဲ့က သမ္မတထရူးမင်းအား ပန်ကြားမှုတစ်ခု လုပ်ခဲ့သည်။ “ကျွန်တော်တို့ ဒီလူတွေကို အန္တရာယ်အဖြစ် ဆက်လက်မြင်ထားဖို့ လိုတယ်... ဒီလူတွေဟာ အရင်က နာဇီပါတီဝင်ဟောင်းတွေနဲ့ နာဇီပါတီကို ထောက်ခံခဲ့တဲ့လူတွေ။ သူတို့ဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံသား ဖြစ်လာပြီး စက်မှုလက်မှု၊ သိပ္ပံနဲ့ ပညာရေးနယ်ပယ်တွေမှာ အဓိကနေရာတွေ ရောက်အောင် လုပ်လာနိုင်တယ်” အိုင်းစတိုင်း၏ အမြင်တွင် စစ်ရာဇဝင်ကောင်များနှင့် ဆက်ဆံခြင်းသည် ဒီမိုကရေစီလည်း မဆန်၊ အန္တရာယ်လည်း များသည်ဟု တွက်သည်။

ပြည်သူများအကြား ငြင်းခုံမှုများ ဖြစ်လာချိန်အတွင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများလည်း စလုပ်လာသည်။ ဝှိုက်ဆင်းတွင် ခုံးကျည် လုပ်ငန်းကိုလည်း ဆက်လုပ်နေသည်။ ဂျာမန် သိပ္ပံပညာရှင်များသည် ဇွီ-၂ ခုံးကျည်များကို ဆယ့်လေးလ ကြာအောင် စမ်းသပ်နေခဲ့သည်။ ပထမအကြိမ် စမ်းသပ်ပြီးနောက် နောက်ထပ်သုံးစင်း ထပ်မံစစ်လွှတ်ခဲ့သည်။ ထိုသုံးစင်းစလုံး သတ်မှတ်သည့် နေရာနှင့်လွဲကာ ကျခဲ့သည်ချည်းသာ ဖြစ်သည်။ တစ်စင်းက နယူးမက္ကဆီကိုပြည်နယ်၊ အလာမိုဂါဒိုးမြို့ အနီးတွင် ကျသည်။ နောက်တစ်စင်းက နယူးမက္ကဆီကိုပြည်နယ်၊ လစ်စခရူးစက်မြို့ အနီးတွင်ကျသည်။ နောက်ဆုံးတစ်စင်းက ဂျာရက်မြို့ အပြင်ဘက်မှာပင် ကျခဲ့သည်။ ဂျာမန်ပညာရှင်များက ထိုသို့ လွဲချော်ကျမှုများကို ဇွီ-၂ အစိတ်အပိုင်းဟောင်းများကြောင့်ဟု အပြစ်ပုံချသည်။ ဂျာမနီနိုင်ငံမှ သင်္ဘောဖြင့် သယ်လာစဉ်က ပင်လယ်ရေကြောင့် မူလအစိတ်အပိုင်းတွေ စားကုန်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ သို့သော် ထိပ်တန်း လျှို့ဝှက်အစီရင်ခံစာထဲတွင်မူ စစ်ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများက ဂျာမန် ပညာရှင်များကိုသာ အပြစ်တင်ထားသည်။ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာန ထောက်လှမ်းရေး ယူနစ်ကလည်း ဂျာမန် သိပ္ပံပညာရှင်များအား “လုံခြုံရေးအတွက် အန္တရာယ် ရှိလာနိုင်သည်ဟု မသင်္ကာစရာ ရှိသည်” ဟုပင် ငြင်းထားသည်။

ထို ဂျာမန်တို့ အလုပ် မလုပ်သည့်အခါ မြောက်ဧကကျယ်သော အခြေစိုက် စခန်းတစ်ခုတွင် ထားသည်။ အရာရှိကလပ်များသို့ ခုံးကျည်အဖွဲ့ကို ဦးဆောင်သူ စတန်းဟော့နှင့် ဖွန်ဘရွန်းတို့ အပါအဝင် ဂျာမန်များ တက်ခွင့်မရ။ ခုံးကျည်များ စမ်းသပ်မှု မအောင်မြင်ကာ မယုံသင်္ကာ ဖြစ်လာသည့် အခြေအနေ၊ ရာသီဥတုမှ ထူးခြားသော ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုဖြစ်ရပ်မှာ အစတွင် ခုံးကျည်စမ်းသပ်မှုနှင့် မဆိုင်သလို ထင်ရပေသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ပထမပတ်တွင် အမေရိကန် ဆက်သွယ်ရေးတပ်မှ အင်ဂျင်နီယာများသည် အမေရိကန် တောင်ပိုင်းအပေါ်မှ ဖြတ်ပျံသွားသည့် အရာနှစ်ခုကို မြေရာခံခဲ့ကြသည်။ ထိုအရာများ၏ ထူးခြားချက်မှာ ယင်းတို့သည် အစဉ်အလာအတိုင်း ရှေ့သို့ ပျံသန်းသည် မှန်သော်လည်း ရံဖန်ရံခါ လေပေါ်တွင် ဝဲနေပြီးမှ ဆက်လက် ပျံသန်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ လေကြောင်း ပျံသန်းမှု နည်းပညာထက် သာလွန်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ နေရာအသီးသီးမှ သတင်းများ ပို့ကြသဖြင့် ယင်းမှာ ရေဒါတွင် မပေါ်ကြောင်း ထင်ရှားလာသည်။ ကတိတလင်းမြို့ ကြည်းတပ် လက်အောက်ခံ လေတပ်စခန်းမှ ထိုပျံသန်းသွားသော အရာကို ထို အနားပတ်ဝန်းကျင်တွင် လိုက်မြေရာခံ ကြည့်သည်။ ထိုစခန်းရှိ တပ်မှူးက ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းတွင် လေယာဉ်မှူးလုပ်ခဲ့သူ ကင်ဒီ ချန်ဒလာအား တိုက်လေယာဉ် ဖြင့် လိုက်ကြည့်စေသည်။ ထိုကိစ္စကို မည်သည့်အခါမျှ ထုတ်ဖော်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

ချန်ဒလာမှာ သူ လိုက်ရှာသော အရာကို ချက်ချင်း မတွေ့ပေ။ နာရီအတန်ကြာအောင် လှည့်ပတ် ပျံသန်းကြည့် တော့မှ ထိုအရာတစ်ခု နယူးမက္ကဆီကိုပြည်နယ်၊ ရော့စ်ဝဲမြို့တွင် ပျက်ကျနေကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ ချက်ချင်းပင် ဒုတိယ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံးမှ ထိုယာဉ်ပျက် ကိုယ်ထည်နှင့် ပန်ကာစနစ်များကို ရှာဖွေသိမ်းဆီးခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် ဇွမ်းအင် ထုတ်လုပ်သည့် အခန်းလည်းပါသည်။ ထိုယာဉ်မှာ သမားရိုးကျ လေယာဉ်များနှင့် မတူ။ အမြီးမပါ၊ အတောင် မပါ။ ကိုယ်ထည်မှာ အပိုင်းဖြစ်ကာ အပေါ်တွင် လိပ်ခုံးသဏ္ဍာန် ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် လျှို့ဝှက် အဆင့်အတန်း ဈေးချိုလိုက်သော စစ်ဘက် လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေး အစီရင်ခံစာအရ ယင်းကို “ပန်းကန်ပြားပျံ” ဟု သုံးနှုန်းထားသည်။ နံ့ဩဖွယ်ရာ အကောင်းဆုံး အချက်အလက်များကိုမူ ယခုထက်တိုင် လျှို့ဝှက်ထားဆဲ ရှိနေသည်။ ထိုယာဉ်ထဲတွင် မြေ တမ္ဘာ၏ မြေရာ၊ လက်ရာများကို တွေ့နေရသည်။ ရုက္ခစာ စာလုံးကြီးဖြင့် ဖောင်းကြွရိုက်နှိပ်ထားသည်။ ယင်းပတ်လည်တွင် ယာဉ်လုံးပြည့် စက်ဝိုင်းရှိသည်။

ခဏတော့၊ အမေရိကန်စစ်ဘက်သည် သူတို့ အစိုးရိမ်ဆုံးကိစ္စမှာ မှန်နေသလို ဖြစ်သွားသည်။ ရုရှားတို့သည် စတီန်းဟော့နှင့် ဗွန်ဘရူးန်းထိုထက် တော်သော ဂျာမန်လေကြောင်း အင်ဂျင်နီယာများကို ရသွား၍ဖြစ်မည်။ ထိုအင်ဂျင်နီယာများသည် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက ဂျာမန်လေတပ် လုဖ်သန်ဇာအတွက် ထိုယာဉ်မျိုး တည်ဆောက်နေခဲ့ပုံရသည်။ ရုရှားတို့အနေနှင့်မူ ထိုမျှလောက် ခေတ်မီသည့် နည်းပညာမျိုး တတ်ကြမည်မထင်။ ရုရှားတို့၏ လက်နက်များနှင့် သိပ္ပံပညာရှင် အမြောက်အမြား စစ်အတွင်းက သေခဲ့ကြရသည်။ ထိုနိုင်ငံတွင် လူပေါင်း သန်းနှစ်ဆယ်ကျော် သေခဲ့သည်။ အသက်ရှင်ဆဲရှိသည့် ရုရှား သိပ္ပံပညာရှင်များမှာလည်း ဂူးလက် အကျဉ်းစခန်းတွင် ရောက်နေကြရသည်။ ရုရှားတို့သည်လည်း အမေရိကန်၊ ပြင်သစ်၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံတို့နည်းတူ ဟစ်တလာ၏ အတော်ဆုံးနှင့် အထက်မြက်ဆုံး သိပ္ပံပညာရှင်များကို စစ်ကြွင်းပစ္စည်းများအဖြစ် သိမ်းဆီးကာ ကမ္ဘာတွင် ရှေ့ဆုံးရောက်ရေးကို ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။ ယခု ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင်မူ ဆိုဗီယက် ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်သည် အမေရိကန်တို့၏ လေပြင်ပိုင်နက်ထဲသို့ အလာစကာပြည်နယ်၊ နယ်စပ်အထိ ရောက်အောင် ဝင်ရောက်နိုင်ရုံမက အမေရိကန် အနောက်ခြမ်းရှိ အရေးပါသည့် စစ်ဘက် အဆောက်အအုံများ အပေါ်မှပါ ပျံသန်းနိုင်နေလေပြီ။ စတာလင်သည် အမေရိကန်တို့ မသိသေးသည့် နိုင်ငံခြား နည်းပညာများဖြင့် ထိုယာဉ်ကို လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ အမေရိကန်တို့အတွက် အကြီးအကျယ် ထိုးနှက်ချက် ဖြစ်သည့်အပြင် လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုကို ခုခံနိုင်စွမ်းသော အမေရိကန်တို့၏ ခိုင်မာသည့် အမျိုးသားလုံခြုံရေးပါ စိတ်မချရသလို ဖြစ်လာခဲ့ရသည်။ သို့ဖြင့် အမေရိကန် စစ်ထောက်လှမ်းရေး ထိပ်ပိုင်းအရာရှိများ ခေါင်းချင်းဆိုင်ကာ အခြေအနေကို ထိန်းချုပ်ရန် ကြိုးစားလာရသည်။ သူတို့ ပထမဆုံးလုပ်သည်က “ ရော့စ်ဝဲမြို့အနီး ခြံကြီးထဲတွင် ပန်းကန်ပြားပျံ ဆင်းသက်...” ဟူသော သတင်းထုတ်ပြန်ချက်ကို ပြန်ရုပ်သိမ်းပြီး မိုးလေဝသတိုင်း မိုးပျံပူဖောင်း ပြုတ်ကျခြင်းဖြစ်ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ချက်ဖြင့် အစားထိုးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ မိုးလေဝသတိုင်း ပူဖောင်းဆိုသော ဖုံးကွယ်သတင်းမှာ ယခု တိုင် တရားဝင် တည်ရှိဆဲရှိနေသည်။

ရုရှားတို့သည် ရပ်လိုက်၊ ပျံလိုက် လုပ်နိုင်သော နည်းပညာရှိနေပြီး ထိုယာဉ်များကလည်း အမေရိကန်ရေဒါများကို မမြင်အောင် ပျံသန်းနိုင်ကြပြီဖြစ်၍ အမေရိကန်တို့ အရှိုက်ထိုးခံရလေပြီဟု အစိုးရိမ်ကြီး စိုးရိမ်လာကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဒုတိယ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် အစိုးရိမ်ဆုံးအချက်မှာ ရုရှားတို့သည် ထို ယာဉ်များကို အထူးမြူစွမ်းအင်ဖြင့် မောင်းလေသည်လား ဆိုသောအချက်ပင်။ ရေဒီယို သတ္တိကြွအမှုန်များ လေထဲသို့ လွှင့်လိုက်မည်ဆိုက ပိုဆိုးလာနိုင်သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်သည် အထူးမြူစွမ်းကို သယ်ဆောင်နိုင်သော ဖုံးအဖြစ် လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ထားသည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လလောက်က လုဖ်သန်ဇာ လေတပ်ဦးစီးချုပ် ဝိုအားရင်းသည်

နယူးယောက်မြို့ကို အမေရိကားအမည်ရှိ လေယာဉ်ပေါ်တင်ကာ အထူးဖြူရုံးချခိုင်းမည့် လက်နက်မျိုးထုတ်လုပ်ရန် ဂျာမန် သုတေသန ကောင်စီကို ကွပ်ကဲကာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုအထဲမှ သိပ္ပံပညာရှင်များ ယခု ရုရှားတို့အား အလုပ်လုပ်ပေး နေကောင်း နေမည်ဖြစ်သည်။ စီအိုင်အေ၏ရှေ့ပြေး ဗဟိုထောက်လှမ်းရေး အုပ်စု (စီအိုင်ဂျီ) သည် လော့စ်အလာမိုစ်မြို့ အမျိုးသား ဓာတ်ခွဲခန်းမှ ကလောက်ပျံချအမည်ရှိ သူလျှို့ဝှက်စွာလောက က ဓာတ်ခွဲခန်းမှ အထူးဖြူရုံး ပုံကြမ်းများကိုခိုးကာ စတာလင်အား ပေးခဲ့သည်ကို မသိလိုက်ကြ။ ယင်းမှာ ရုရှားတို့ အထူးဖြူရုံး မစမ်းသပ်မီ နှစ်နှစ် အလိုက ဖြစ်သည်။ ထိုယာဉ် ပျက်ကျပြီးသည့်နောက် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်များသည် ရုရှားတို့ အထူးဖြူရုံးသည် မည်မျှတတ်နေပြီကို ခန့်မှန်းကြည့်ကြသည်။

စစ်ရေးအရမူ နယူးမက္ကဆီကိုပြည်နယ် လေပြင်ပိုင်နက်ထဲသို့ ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်လာသည်မှာ ကြောက်စရာ ကောင်းနေသည်။ ထိုနေရာမှာ အမေရိကန်တွင် အရေးကြီးဆုံး လက်နက်များ သိုလှောင်ရာ တစ်ခုတည်းသော နေရာဖြစ်သည်။ ဝိုက်ဆင်း ခုံးကျည်တပ်စခန်းသည် လျှို့ဝှက်သော လက်နက် ဖြန့်ဝေရေးစနစ် တည်ရှိရာနေရာ ဖြစ်သည်။ ထိုမှ လမ်းအထက်ပိုင်းရှိ လော့စ်အလာမိုစ် ဓာတ်ခွဲခန်းဆိုလျှင်လည်း သိပ္ပံပညာရှင်များ အထူးဖြူရုံး ထုတ်လုပ်သည့် နေရာ ဖြစ်သည်။ ဆန်ဒီယာ အခြေစိုက် စခန်းဆိုလျှင်လည်း လော့စ်အလာမိုစ်မှ ပို့လိုက်သည့် နျူကလီးယား အထုပ်များကို ဝိုင်းသေးငယ်သော ဝန်းကျင်လှည့်စမ်းသပ်နေကြသည်။ ယင်း၏ အနောက်တောင်ဘက် လေးဆယ့်ငါးမိုင် အကွာတွင်မူ နောက်ပိုင်း ကြည်းတပ်လေယာဉ်ကွင်းရှိ အမှတ် - ၅၀၉ ဝန်းကျင်မှာ ခရီးဝေးသွားကာ အထူးဖြူရုံး ကြံချခိုင်းသည့် ဝန်းကျင် လေယာဉ်များ ရှိသည်။

ဒုတိယ ပျက်ကျမှုတစ်ခု ဖြစ်လာသည်၌ အခြေအနေမှာ ရှုပ်ထွေးနေသည်မှ အရေးကြီးလာတော့သည်။ ဂျာရက် တွင် ခုံးကျည်ပျက်ကျမှုကြောင့် ဂျာမန် သိပ္ပံပညာရှင် ဗွန်ဘရူန်းနှင့် စတီန်းဟော့တို့ကို သူတို့၏ အတတ်ပညာများအပေါ် ဆုံးသပ်ခံနေရသည်။ စာရွက်ညှပ်ကလစ် စစ်ဆင်ရေးမှ တခြား လေကြောင်း ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူများကိုလည်း ခေါ်လိုက် သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ပထမပတ်အတွင်း နယူးမက္ကဆီကိုပြည်နယ်၊ ရော့စ်ဝဲမြို့အနီးတွင် ပျက်ကျခဲ့သည့် အထောက် အထားများကို ဒုတိယ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုဌာနတစ်ခုက စုဆောင်းကာ လျှို့ဝှက်ကာ ထားခဲ့သည်။

ဂျီ-၂ စစ်ထောက်လှမ်းရေးတပ်၏ လက်အောက်ခံ လက်ရွေးစင် အုပ်စုတစ်ခုသည် ဟားရက်စ် စစ်ဆင်ရေးခေါ် ဝိုင်းတန်း လျှို့ဝှက်စီမံကိန်းတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ စာရွက်ညှပ်ကလစ် စစ်ဆင်ရေးမှ သိပ္ပံပညာရှင်များ၏ တင်ပြချက် များကို အခြေခံကာ ပန်းကန်ပြားပုံသည် ဟစ်တလာ ဂျာမနီမှ လေယာဉ်အင်ဂျင်နီယာများ ဖြစ်ကြသည့် ဂေါ်လ်တာဟော်တန်

နှင့်ရိုင်မာ ဟော်တန်တို့၏ လက်ရာဖြစ်မည်ဟု စစ်ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများ ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။ ထိုနှစ်ယောက်သည် ယခုအခါ ရုရှားစစ်ဘက်အတွက် အလုပ်လုပ်ပေးနေသည်။ အမိန့်များချမှတ်ကာ လူရှာလုပ်ငန်းကို စတော့သည်။

ဝေါလ်တာနှင့် ရိုင်မာ ဟော်တန်တို့သည် လေယာဉ်စီမံကိန်းတွင် အရေးအပါဆုံး လေယာဉ် အင်ဂျင်နီယာများ ဖြစ်ကာ အမေရိကန်နှင့်ရုရှားတို့ သိပ္ပံပညာရှင်များကို လှရာတွင် အမေရိကန်တို့ မျက်စိလျှမ်းကာ ကျန်ခဲ့သူများဖြစ်သည်။ ထိုညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်သည် ဟစ်တလာ၏ အတောင်ပံ လေယာဉ် အမြောက်အမြားကို တီထွင်ခဲ့သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုအထဲတွင် ဟော်တန်-၂၂၉ နှင့် ဟော်တန်-၉ တို့လည်း ပါဝင်သည်။ ထိုလေယာဉ်များသည် အတောင်ပံပုံစံရှိ၍ အမြီးမပါရှိပေ။ ထိုလေယာဉ်များကို စစ်အတွင်းက ဘဒန့်- ဘဒန့် ခေါ် လျှို့ဝှက်နေရာတွင် ထုတ်လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂျာမန် သိပ္ပံပညာရှင်များ အဆိုအရ စစ်ထောက်လှမ်းရေးအရာရှိတို့ သိရသည်မှာ ဟစ်တလာသည် ဟော်တန်တို့ ဒီဇိုင်းဆွဲသော ပန်းကန်ပြားသဏ္ဍာန်ရှိပြီး ပိုမိုမြန်သော လေယာဉ်များ တည်ဆောက်ခိုင်းသည်ဟု ကောလာဟလများလည်း ရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ သို့ဆိုလျှင် စတာလင်သည် ဟော်တန်ညီအစ်ကိုတို့ကို ရထားလျှင်ထား၊ သို့မဟုတ်လျှင် အဆိုပါ ဒီဇိုင်းပုံများကို ရသွားခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။

ရော့စ်ဝပ်တွင် ပျက်ကျသည့်ယာဉ်မှာ အမေရိကန် တပ်မတော်လေတပ် တွေ့ဖူးသမျှတွင် နည်းပညာ များစွာမြင့်နေ သည်။ သူ၏ လေယက်စနစ်မှာ အံ့ဩလောက်သည်။ ထိုစနစ်ကြောင့် ရှေ့သို့ မြန်မြန်သွားနိုင်သည်။ ထိုစနစ်ကြောင့်လည်း ရေဒါကိုမမြင်အောင် ပျံသန်းနိုင်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ စစ်ဘက်ရေဒါပေါ်တွင် ပန်းကန်ပြားသဏ္ဍာန် တစ်ချက်ပေါ်ပြီး ပြန်ပျောက်သွားသည်။ ရော့စ်ဝပ် အဖြစ်အပျက်မှာ အမျိုးသားလုံခြုံရေး အက်ဥပဒေပေါ်မီ သုံးပတ်အလိုက ဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ စီအိုင်အေသည် စုံစမ်းထောက်လှမ်းမှုကို မကိုင်ဟူသော သဘောဖြစ်သည်။ သူတို့အစား အမေရိကန် တပ်မတော် ဥရောပ စစ်ဌာနချုပ်မှ တန်ပြန်ထောက်လှမ်းရေး တပ်ဆွယ် (စီအိုင်စီ) မှ အရာရှိများကို ဂျာမနီနိုင်ငံ တစ်နံ တစ်လျားသို့လွှတ်ကာ ဝေါလ်တာနှင့် ရိုင်မာ ဟော်တန်တို့ကို သိမသိ စုံစမ်းခိုင်းသည်။ ထိုအရာရှိများသည် ဟော်တန်တို့၏ ဆွေမျိုးများ၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၊ ပါမောက္ခများ၊ အသိအကျွမ်းများကိုလိုက်ကာ အင်တာဗျူးလုပ်သည်။

စာမျက်နှာသုံးရာပါ စစ်ထောက်လှမ်းရေး စာရွက်စာတမ်းများထဲတွင် ဟားရက်စ်စစ်ဆင်ရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အသေးစိတ် ပါရှိသည်။ ထို စာရွက်စာတမ်းများကို တင်မသိ ကောပါးဖီး ဆိုသူက လွတ်လပ်သော သတင်းအက်ဥပဒေအရ လျှို့ဝှက်အဆင့်လျှော့ချရန် တောင်းဆိုသဖြင့် အဆင့်လျှော့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအထဲမှ စာရွက်စာတမ်းတစ်ခုမှာ "ပန်းကန်ပြားပျံ သဏ္ဍာန် လေယာဉ်အမျိုးအစားကို ထောက်လှမ်းမှုအပေါ် လေကြောင်း ထောက်လှမ်းရေး လမ်းညွှန်" ဖြစ်သည့် ရော့စ်ဝပ်မြို့တွင် ပျက်ကျသည့် ယာဉ်ပေါ်တွင် စစ်ဘက်က ရှာဖွေနေသည့် ပန်းကန်ပြားပျံ နည်းပညာနှင့်

www.burmeseclassic.com

ပတ်သက်၍ စီအိုင်စီအရာရှိများ အသေးစိတ် ရေးထားသည်မှာ -

အလွန်အမင်း ထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်းရှိပြီး လုံးဝနီးပါးရပ်နိုင်စွမ်း ရှိသည်။ ပုံသဏ္ဍာန်မှာ ဝန်းကန်ပြား၊ သို့မဟုတ် ဘဲဥသဏ္ဍာန်ရှိ၍ အပေါ်တွင် လိပ်ခုံးသဏ္ဍာန် ဖြစ်သည်။ မြန်နှုန်းမြင့်မှုကြောင့်၊ တစ်စစ် ခွဲထုတ်နိုင်မှုကြောင့် ရုတ်ခြည်း ပျောက်ကွယ်နိုင်သည်။ ယာဉ်များ တစ်ခုထက်မက ရှိသည့်အခါ အမြန်ဆုံး တိကျသည့်ပုံစံဖြင့် စုစည်းနိုင်ကြသည်။ တူးကျော်ရွေ့လျားနိုင်သည့် စွမ်းအားကို လူက သော်လည်းကောင်း၊ အီလက်ထရွန်နစ် ရုပ်မြင်လည်းကောင်း၊ အဝေး ထိန်းစနစ်ဖြင့် လည်းကောင်း ထိန်းဖွယ်ရှိသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၄၈ ခုနှစ်အကြား စီအိုင်စီအရာရှိတို့ ဟော်တန်ညီအစ်ကို ရာပုံတော်မှာ သူ့လျှို့ဝှက်စေတီ နေသကဲ့သို့ ရှိသည်။ ပထမဆုံးရသည့် သံလွန်စမှာ ဖရန်ဖတ်မြို့ရှိ ဒေါက်တာ အဒေါ့ ဇီကယ်ထံမှ ဖြစ်သည်။ သူက စီအိုင်စီအရာရှိများအား သတင်းပေး ဖြစ်နိုင်ဖွယ် ရှိသူများ၏ အမည်စာရင်းကို ပေးသည်။ နိုင်မာမှာ အရွေ့ ဝရပ်ရားတွင် လျှို့ဝှက်စွာ နေထိုင်နေသည်ဟု ဆိုသည်လည်း ရှိသည်။ ယခင်က ဗြိတိသျှပိုင် ဂျေတင်ဂျန်မြို့တွင် နေထိုင်သည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ် ကုန်ခါနီးတွင် ပြန်ပေးဆွဲခံရပြီး ပြန်ပေးဆွဲသူများမှာ ရုရှားတို့ ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ နိုင်မာကိုတွေ့လိုလျှင် ဘက်ဟော်ဟိန်မြို့တွင် နေထိုင်လျက်ရှိသော လေကြောင်းထွန်းဖျော်သူ ဖန်နာရီထံတက်၍ အလျင်ရှာယူလည်း ဆိုပြန်သည်။ ဝေါလ်တာကတော့ ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် အတိုင်ဝင်ခံ လုပ်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ သူကို ဇနီးဖတ်မြို့တွင် တက္ကသိုလ်၌ အလုပ်ရှာနေသည်ကို နောက်ဆုံးတွေ့ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုပြန်သည်။ ဒစ်ဆာမီမြို့တွင် နို့နေသည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ ရုရှားတွင် ရှိနေသည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ လူစစ်ဘတ်မြို့တွင် နို့ရွာနှင့် နို့ရွာ ငြင်သစ် တွင်ရှိမည်ဟု ဆိုသည်လည်း ရှိသည်။ ဂျာမန် သိပ္ပံပညာရှင် တစ်ယောက်က စီအိုင်စီ ထောက်လှမ်းရေးများကို ဖြော သည်ကတော့ ဟော်တန်ညီအစ်ကို ဘယ်မှာနေသည်၊ ဘာတွေလုပ်တတ်သည်ကို သိလိုလျှင် နိုင်မာအရပ်တွင် နေထိုင်လျက် နို့သော စာရွက်ညှပ်ကလစ် စစ်ဆင်ရေးမှ သိပ္ပံပညာရှင်များကို သွားမေးဟု လက်ထောက်ခဲ့သည်။

သို့နှင့် ဟော်တန်ရာပုံတော်မှာ တလည်လည် ဖြစ်နေတော့သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် နွေဦးဆုသီတင်း ဟော်တန် ညီအစ်ကို တွေ့ရှိရေးမှာ မှေးမှိန်လာသည်။ သို့သော် ထိုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ဇနီး ဝင်ဒီဆိုသော လေထည် ပိုင်းလော့ ထစ်ယောက်က ရောရာဖွယ်ရှိသည့် သတင်းတစ်ခု ပေးလာသည်။ ဟော်တန်ညီအစ်ကိုမှာ အရွေ့ဝရပ်ရား ဟေလီဂျန်နား မြို့တွင် စစ်ပြီးကတည်းက ပန်းကန်ပြားသဏ္ဍာန် လေယာဉ်များကို လုပ်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ လေထည်မှာ ဆယ်စီတာဂျင်၍ အမြစ်သဏ္ဍာန်ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ အမြီးလည်း မရှိ။ ပုံစံငယ်မှာ လူတစ်ယောက် အားလျားမှောက်ကာ မောင်းသွား နိုင်သည်။ အမြင့်ပေပေါင်း တစ်သောင်းနှစ်ထောင်အထိ တက်နိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဝင်ဒီက ထိုပန်းကန်ပြားပုံပုံကို

www.burmeseclassic.com

ပုံကြမ်းဆွဲပြသည်။ ထို့အတူ ပါမောက္ခ ကျော ဆိုသူကလည်း ပုံကြမ်းဆွဲပြသည်။ သူက ဟော်တန်တို့ ရေးဆွဲသည့် နောက်ပိုင်းပုံစံမှာ ကိတ်မုန့်ဝိုင်းဝိုင်းတစ်ခုကို အပိုင်းကြီးကြီး ဖြတ်ထုတ်ထားသည်နှင့် တူသည်ဟု ဆိုသည်။ နောက်ပိုင်း ဟော်တန် လေယာဉ်များသည် အမြန်နှုန်း တစ်နာရီလျှင် မိုင် ၁၂၀၀ ပျံသန်းနိုင်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ပျံသန်းနိုင်သည်မှာ ဂျက်အင်ဂျင်မသုံးဘဲ ဒုံးကျည်စနစ် သုံးသောကြောင့် ဟုဆိုသည်။

အမေရိကန်တို့က ဝင်ဒဲကို ထပ်မေးသည်။ ကောင်းကင်တွင် ရပ်နိုင်သလား၊ ယင်းကိုတော့ ဝင်ဒဲ မသိ။ အုပ်စုလိုက် ပုံစံမပျက် ပျံသန်းနိုင်သလား၊ ထိုသည်လည်း ဝင်ဒဲ မသိ။ ထွက်ပြေးရန် အမြန်နှုန်းစနစ် ပါသလား၊ မသိ။ အဝေးထိန်းစနစ် သုံးနိုင်သလား၊ သုံးနိုင်သည်။ ဘာလင်တွင် ရေဒီယိုထိန်းချုပ်စနစ် စမ်းသပ်သည်ကို မိမိသိရှိကြောင်း ဝင်ဒဲက ဆိုသည်။ လေထဲတွင်ရပ်၍ ရနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ရပ်လုနီးပါး လုပ်နိုင်သည် ရှိသည်ဟု ကြားဖူးသလား၊ ယင်းကိုတော့မသိဟု ဝင်ဒဲက ဖြေသည်။

နောက်ထပ်ရသည့် သတင်းများမှာ ဒုံးကျည် / ဒုံးပျံ အင်ဂျင်နီယာ ဝေါ်လ်တာ ဇေဂလာထံမှ ဖြစ်သည်။ စစ်အတွင်းက ဇေဂလာသည် ဂျာမနီနိုင်ငံ ဘီအမ်ဒီဗလျူဂျာဗီတွင် အလုပ်လုပ်သည်။ ထိုကုမ္ပဏီမှာ ဒုံးပျံ သိပ္ပံ ရှေ့ပြေး သုတေသန လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအလုပ်တွင် ဇေဂလာသည် ဂျက်တိုက်လေယာဉ်ကို ဒုံးပျံအင်ဂျင်တပ်သည့် အဖွဲ့ တွင် လုပ်ရသည်။ စစ်ပြီးသည့် နောက်နှစ်အကြာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ တစ်ညတွင် ယခင် ဘီအမ်ဒီဗလျူ ကုမ္ပဏီမှ ဒုံးပျံ အင်ဂျင်နီယာလေးရာကို ရုရှား စစ်ဘက်အရာရှိများက ညစာကောင်းကောင်း ဖိတ်ကျွေးသည်။ ဒုံးပျံ ပညာရှင်များသည် သောက်လိုက်၊ စားလိုက်နှင့် တချို့မှာ အတော်ခူးနေကြသည်။ နာရီပေါင်း အတော်ကြာတော့ အင်ဂျင်နီ ယာလေးရာမှာ ညကြီးသန်းခေါင် ရုရှားအိမ်ရှင်အိမ်မှာပင် နီးလာကြသည်။ သူတို့ကို ခရီးရှည် ထွက်ကြမည်ဟုလည်း ပြောသည်။ ထိုအထဲတွင် ဘာကြောင့် ဇေဂလာ မပါသည်ကိုတော့ မသိရပေ။ ဂျာမန်များအား ဇနီးများ၊ ကလေးများနှင့် ခရီးရှည်အတွက် လိုအပ်မည်ထင်သည်များ ယူဆောင်လာခဲ့ရန်လည်း မှာသည်။ အပျော်မယားများနှင့် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ ယူလာခဲ့လျှင်လည်း ရသည်ဟုဆိုသည်။ သည်လိုအခြေအနေမျိုးမှာ ငြင်းနိုင်ရန် ခက်သည်ဟု ဇေဂလာက ပြောပြသည်။ သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် မိသားစုများကို မော်စကိုမြို့ အပြင်ဘက် တစ်နေရာသို့ ခေါ်သွားကာ မပြန်ရတော့ဘဲ စစ်ဘက် လျှို့ဝှက် စီမံကိန်းများကို ဆိုးရွားသော အခြေအနေတွင် အတင်းလုပ်ခိုင်းခဲ့သည်။ ယင်းမှာ ရုရှားတို့၏ ထိပ်တန်း လျှို့ဝှက်ချက်များ လုပ်သည့်နေရာဖြစ်ပြီး နေရာ အတိအကျတော့ မသိဟု ဆိုသည်။ ထိုနေရာတွင် ဂျာမန် ပညာရှင်များသည် ရုရှားတို့၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ဒုံးကျည်နှင့် တခြား ခေတ်မီနည်းပညာများကို လုပ်နေကြရသည်။ ထိုအထဲတွင် ဟော်တန် ညီအစ်ကိုလည်း ပါမည်မှာ သေချာသည်ဟု ဇေဂလာက ဆိုသည်။

ကိုးလ ကြာသွားသည်။ စီအိုင်စီ ထောက်လှမ်းရေးများသည် ဟော်တန်ညီအစ်ကို ဘယ်မှာ ရှိနိုင်သည်။ ပန်းကန်ပြားပျံကို ဘယ်အတွက် တီထွင်သည်။ ထိုအတွက် လိုက်ရမည့် လမ်းစရိမရှိ စသည်တို့နှင့် ပတ်သက်သော အစီရင်ခံစာများစွာကို ရေးသားခဲ့သည်။ ထို့နောက် စုံစမ်းထောက်လှမ်းမှုလုပ်၍ ခြောက်လအကြာ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် သတင်းတစ်ခု ထွက်လာသည်။ ဟော်တန်ညီအစ်ကိုအား တွေ့ပြုဆိုသော သတင်းဖြစ်သည်။ အမှတ်-၉၇၇ ၂ ရော့ပ စီအိုင်စီဌာနချုပ်မှ ဗိုလ်မှူး အားလ် ဘရောင်းနှင့်၏ အစီရင်ခံစာအရ ဖြစ်သည်။ “ဟော်တန် ညီအစ်ကိုအား တွေ့ရှိပြီး အမေရိကန် အေဂျင်စီများက မေးမြန်း စစ်ဆေးခဲ့သည်” ဟု ပါရှိသည်။ ရုရှားတို့သည် အတောင်ပံယာဉ်၏ ဒီဇိုင်းပုံကို ရသွားဟန် တူသည်ဟုလည်း ဆိုသည်။

“ဟော်တန်-၉ ဒီဇိုင်းပုံစံအား ရုရှားတို့သည် ဂိုသာ မီးရထားတွဲစက်ရုံမှ ရသွားခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဝေါ်လ်တာ ဟော်တန်က ယူဆသည်” ဟု အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ သို့ရာတွင် ဒုတိယအစီရင်ခံစာ၌ အနည်းငယ် ပို၍ ဖြည့်စုံသည်။ ထိုအထဲ၌ ဖရစ် ဝင်ဒဲ ပြောခဲ့သော အတောင်ပံမဲ့၊ အမြီးမဲ့ယာဉ်မှာ တစ်ယောက်မက စီးနိုင်သည် ဆိုသောအချက်ကို ထောက်ခံထားသည်။ “ရုရှားတို့ ဂျာမနီနိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်မိသော အချိန်တွင် ဂျာမန်တို့၏ အတောင်ပံမဲ့ လေယာဉ်မှာ ဒီဇိုင်းအဆင့် ထုတ်လုပ်သည့် အဆင့်သာ ရှိသေးပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ရုရှားတို့ ပန်းကန်ပြားပျံအဖြစ် ထုတ်လုပ်ခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဝေါ်လ်တာ ဟော်တန်က ထင်သည်” ဟုလည်း ရေးထားသည်။

ရိုင်ဗာ ဟော်တန်နှင့် ပတ်သက်၍မူ လွတ်လပ်သော သတင်းအက်ဥပဒေအရ တောင်းဆိုမှုကြောင့် တင်မာဏ် ထူးပါးထံ ရောက်သွားသည့် စာမျက်နှာရာချီသည့် အထဲတွင် မပါရှိပေ။ ထိုညီအစ်ကို နှစ်ယောက်ကို တွေ့ရှိကာ မေးမြန်းခဲ့သည် ဆိုသည်ကမူ အတည်ပြုနိုင်ခဲ့သည်။ ဟော်တန် ပန်းကန်ပြားပျံနှင့် ပတ်သက်၍ ရိုင်ဗာ ဘာပြောသည်။ ပြောသည်လည်း မပါရှိခဲ့။ သို့သော် အစီရင်ခံစာတစ်ခုထဲတွင် “ဟော်တန်-၁၀” ဆိုသည့် အချက်ပါပြီး နောက်တစ်ခု ထဲတွင် “ဟော်တန်-၁၃” ဆိုသည့် အချက်ပါလာသည်။ နောက်ထပ် အသေးစိတ်တော့ မပါရှိပေ။ လွတ်လပ်သော သတင်းအက်ဥပဒေအရ စာရေးသူက ထိုမှတ်တမ်းများကို ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် တောင်းကြည့်ရာ မရရှိခဲ့ပေ။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ဥရောပစစ်ဌာနချုပ်က ဩစတြီးယားရှိ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များ ထောက်လှမ်းရေး ဒါရိုက်တာထံ ခေါင်းရွပ်ဖွယ် အစီရင်ခံစာတစ်ခု ပို့လိုက်သည်။ “ဝေါ်လ်တာ ဟော်တန်သည် သူ ရုရှားတို့နှင့် အဆက်အသွယ် ရှိကြောင်း ဝန်ခံခဲ့သည်” ဟု ပါရှိသည်။ ယင်းမှာ ဟားရက်စ် စစ်ဆင်ရေးတွင် ဟော်တန် ညီအစ်ကိုနှင့် ပတ်သက်၍ စစ်ထောက်လှမ်းရေးက နောက်ဆုံးဖော်ပြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ဟော်တန်ညီအစ်ကိုနှင့် သူတို့၏ ခေတ်မီ ပန်းကန်ပြားပျံ အကြောင်းတို့ကို လျှို့ဝှက်ချက်အဖြစ် ၂၀၁၁ ခုနှစ်

အထိ ထားရှိခဲ့သည်။ ရော့စ်ဝဲမြို့တွင် ပျက်ကျသွားမှုမှာလည်း အစိုးရထံတွင် အမှောင်ချထားခဲ့သည်။ ယင်းတို့ကို ရိုက်ပက်တာဆင် လေတပ် အခြေစိုက်စခန်းတွင် လေးနှစ်ကြာအောင် ထားခဲ့သည်။ ထို့နောက် အနောက်ဘက်သို့ သင်္ဘောနှင့် တင်ကာ ယူလာခဲ့ပြီး နီဗားဒါး သဲကန္တာရအတွင်းရှိ တခြားလျှို့ဝှက်ချက်များနှင့် အတူထားခဲ့သည်။ ထိုမှတ်တမ်းများ ထိုနေရာတွင် ရှိသည်ကို လက်တစ်ဆုပ်စာ လူတချို့မှလွဲ၍ မည်သူမျှမသိကြ။

၁၉၅၁ ခုနှစ် နှင်းတွေဝေသော ညနေဖြစ်သည်။ ရစ်ချတ် မာဗင် ဘစ်ဆဲမှာ ဝါရှင်တန်ဒီစီရို သူ၏ စည့်ခန်းထဲတွင် တိုင်နေစဉ် မမျှော်လင့်ဘဲ တံခါးခေါက်သံ ပေါ်လာသည်။ တံခါးခေါက်သူမှာ ဖရန့် ဝစ်စနာ ဖြစ်သည်။ သူတို့နှစ်ယောက် ယခင်က မတွေ့ဖူးခဲ့။ သို့သော် ဘစ်ဆဲ အဆိုအရ ဝစ်စနာမှာ သူတို့ အတွင်းလူများထဲမှ ဖြစ်သည်ဆို၏။ ထိုလူများထဲတွင် သံတမန်များ၊ နိုင်ငံခေါင်းဆောင် များ၊ သူလျှိုများ ပါဝင်သည်။ ထိုစဉ်က ဘစ်ဆဲမှာ မာရှယ်စီမံကိန်း ၏ ဘဏ္ဍာငွေများကို စီမံခန့်ခွဲရသူ ဖြစ်သည်။ ထိုစီမံကိန်းမှာ စစ်ပြီးခေတ် ဥရောပစီးပွားရေး၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး အတွက် ထားသော စီမံကိန်း ဖြစ်သည်။ ရန်ပုံငွေကလည်း ဒေါ်လာ ဆယ့်သုံး ဘီလှံ ရှိသည်။ ထိုစီမံကိန်းကို ၁၉၄၈ ခုနှစ်က စခဲ့သည်။ ဘဏ္ဍာငွေ ကို စီမံခန့်ခွဲရသဖြင့် ဘစ်ဆဲမှာ ထိပ်တန်း ငွေကိုိုင်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဝစ်စနာနှင့် ပတ်သက်၍ ဘစ်ဆဲ သိလာရသည်မှာ ဝစ်စနာသည် အသစ်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည့် စီအိုင်အေအဖွဲ့တွင် အရပ် သား ထိပ်တန်းပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်၏။

ဝစ်စနာမှာ အိုလံပစ် အားကစားသမား တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့၍ ယခင်ကတော့ လူချောတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ စစ်အ တွင်းကလည်း မဟာဗျူဟာ ဝန်ဆောင်မှုရုံးမှ သူလျှိုတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဝစ်စနာသည် ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံမှ တော်ဝင်မင်းသမီး ကာရာဂျာနှင့် တိတ်တိတ်ပုန်း ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ကောလာဟလများ လည်း ရှိခဲ့သည်။ ယခု အသက်လေးဆယ် မပြည့်သေးသော်လည်း ဆံပင်တွေက ကျဲကာ ခန္ဓာကိုယ်ကလည်း ကျနေလေပြီ။ သန့်ပြန့် သည့် သူ့ရုပ်ရည်မှာလည်း စိတ်ဆင်းရဲရာမှ အရက်သမား ဖြစ်သွား သောကြောင့်ဟု ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် ဘာကြောင့် ရုပ်ကျသွားသည်

အခန်း - ၃
လျှို့ဝှက်အခြေစိုက်စခန်း

ဟူသော အဖြစ်မှန်ကိုမူ မသိရပေ။ နှစ်ယောက်သား စကားပြောနေရင်း ဝစ်စနာမှာ စီအိုင်အေ၏ ဌာနခွဲတစ်ခုဖြစ်သော မူဝါဒ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးရုံး (အိုပီစီ) ၏ အကြီးအကဲ ဖြစ်ကြောင်း ဘစ်ဆဲ သိခဲ့ရသည်။ ထိုစဉ်က အမေရိကန် ထောက်လှမ်းရေး အေဂျင်စီအကြောင်းကို လူတွေ သိပ်မသိကြ။ စီအိုင်အေဖွဲ့စည်းသည်မှာ သုံးနှစ်ခွဲသာ ရှိသေးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အိုပီစီအဖွဲ့နှင့် ပတ်သက်၍မူ အဖွဲ့၏ရည်ရွယ်ချက်ကို လက်တစ်ဆုပ်စာ လူများလောက်ကသာ သိကြသည်။ အိုပီစီသည် ကွန်မြူနစ်စနစ်ကို လျှို့ဝှက်နည်းဖြင့် တိုက်သည့်တိုက်ပွဲကို ဆင်နွဲနေသည်ဟု ဘစ်ဆဲ ကြားထားသည်။ ထို အဖွဲ့၏ အမည်ကိုက စီအိုင်အေ၏ လျှို့ဝှက်လုပ်ငန်းများတွင် အချက်အချာကျသည့်သဘော ဆောင်နေသည်။ အမှောင် စစ်ဆင်ရေးများကို အိုပီစီမှတစ်ဆင့် လုပ်သည်။ ထိုရုံးကို တည်ထောင်သူမှာ ယခင် ရေတပ်မှဝန်ကြီး ဂျိမ်း ဖောရက်တို ဖြစ်သည်။ သူသည် နိုင်ငံတွင် ပထမဆုံး ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာသူလည်း ဖြစ်သည်။

ထိုနေ့က နှစ်ယောက်သား ထိုင်စကားပြောရင်း ဝစ်စနာက အိုပီစီတွင် ငွေလိုနေကြောင်း ဘစ်ဆဲကို ပြောပြသည်။ “ သူက အိုပီစီရဲ့ လျှို့ဝှက်လုပ်ငန်းတွေအတွက် မာရှယ်စီမံကိန်းက ငွေ အတော်အသင့် ထောက်ပံ့ဖို့ ပြောတယ် ” နောက်ပိုင်းတွင် ဘစ်ဆဲက ပြန်ပြောပြသည်။ ဘစ်ဆဲက သိချင်သဖြင့် ထပ်မေးသည်။ ဝစ်စနာက ပြောခွင့် ရှိသလောက် ပြောပြီးပြီ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ငြင်းသည်။ သို့သော် ဝစ်စနာက ယခင် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံဆိုင်ရာ အမေရိကန် သံအမတ်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ပြီး ဘစ်ဆဲ၏ လက်ရှိ အထက်လူကြီးဖြစ်သူ အဖရဲ ဟာရီမင်းက ငွေတောင်းခံမှုကို အတည်ပြုထားသည်ဟု ပြောသည်။ “ ဝစ်စနာပြောတာကို မယုံရင် ဟာရီမင်းဆီမှာ မေးကြည့်ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။ ” ဘစ်ဆဲက ဆိုသည်။ သို့သော် သူကလည်း ယုံပါသည်။ သို့ဖြင့် ဘစ်ဆဲသည် မာရှယ်စီမံကိန်းမှ ငွေတချို့ကို စီအိုင်အေ၏ အိုပီစီရုံးသို့ လွှဲပေးရန် မဆိုင်မတွ စီစဉ်လိုက်သည်။ ငွေမှာ အတော်များသည်။ မည်မျှဖြစ်သည်ကိုတော့ ယခုအထိ မသိရ။ ယင်း မှာ စီအိုင်အေ၏ ကနဦး အမှောင်ဘတ်ဂျက် ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

နိုင်ငံအတွက် ထောက်လှမ်းရေးသတင်းများ စုဆောင်းရန် လိုနေသည်ဟု စိတ်ပူနေသူ တခြားတစ်ဦးမှာ ဗိုလ်မှူးကြီး ရစ်ချတ် လာဂွန် ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်က လမ်းဆုံ စစ်ဆင်ရေးပြီးကတည်းက လာဂွန် ထိုအတွက် လုပ်လာသည်။ လာဂွန်က ဒုတိယ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်အား ဆိုဗီယက်တို့၏ စစ်အင်အားကို ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်း ရန်မှာ အရေးကြီး လုပ်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး ပေါ့ပေါ့ထားရမည့် လုပ်ငန်းမဟုတ်ကြောင်း စာတမ်းဖြင့် တင်ပြသည်။

သူသည် လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေးပြီးပြီးချင်း ထိုစာတမ်းကိုကိုင်ကာ ပင်တဂ္ဂန် စစ်ဌာနချုပ်ထဲသို့ ဝင်လာခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် တစ်ခါ တင်ပြပြန်သည်။ အကြောင်းမထူးခဲ့။ ထို့နောက် စစ်တစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ ယင်းမှာ ကိုရီးယားစစ် ဖြစ်ပြီး မေပျောက်သွားသော စစ်ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ ယင်းမှာ အပေါ်ယံအားဖြင့် မြောက်ကိုရီးယားနှင့် တောင် ကိုရီးယားတို့ တိုက်သောစစ်ဖြစ်သည်။ စင်စစ်တွင်မူ ဂျာမန်နယ်ဖွား ဆန်ကျင်ဘက် သိပ္ပံပညာရှင် အုပ်စုနှစ်ခုအကြား ပထမဆုံး အတတ်ပညာ အားစမ်းသည့် ပွဲပင်ဖြစ်သည်။ ဂျာမန်အုပ်စုတစ်ခုက အမေရိကန်တို့အတွက် စာရွက်ညှပ်ကလစ် စစ်ဆင်ရေး၏ သိပ္ပံပညာရှင်များအနေဖြင့် အလုပ်လုပ်ပေးနေသည်။ တခြား ဂျာမန်တစ်စုက ဆိုဗီယက်တို့အတွက် အလုပ် လုပ်ပေးနေသည်။ ကိုရီးယားလေပြင်တွင် ဂျက်လေယာဉ်ချင်း တိုက်နေကြသည်မှာ အမေရိကန်လုပ် အက်ဖ်-၈၆ ဆားဘရက်နှင့် ဆိုဗီယက်လုပ် အမ်အိုင်ဂျီ - ၁၅ တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုလေယာဉ်နှစ်မျိုးစလုံး ယခင်က ဟစ်တလာအား အလုပ်လုပ်ပေးခဲ့ကြသည့် ဂျာမန်တို့၏ လက်ရာများပင် ဖြစ်သည်။

ကိုရီးယားကို စစ်ကြေညာသောအခါ လာဂွန်းကို အထူးတာဝန်ဖြင့် ပြန်ခေါ်သည်။ အိုဟိုင်းယန်းပြည်နယ်၊ ဒေတန်မြို့ရှိ ရိုက်လေကြောင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာန၏ လေကြောင်းထောက်လှမ်းရေးစနစ် တပ်ခွဲတွင် တပ်မှူးဖြစ်လာသူ ထာဂွန်းသည် မြောက်ကိုရီးယားနှင့် မန်ချူးရီးယားနယ်များ အပေါ်မှ ပျံသန်းကာ လက်နက်တိုက်များနှင့် ဒုံးကျည် ဇနန်းများကို ဓာတ်ပုံ ရိုက်ယူခဲ့သည်။ အမေရိကန် သူလျှိုလေယာဉ်များကို ဂျက်တိုက်လေယာဉ်များဖြင့် လိုက်ပါ ထာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးသည်။ သို့ရာတွင် အမ်အိုင်ဂျီ တိုက်လေယာဉ်များက ထို သူလျှိုလေယာဉ်များကို ပစ်ချ နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် လာဂွန်းက ပိုမို မြင့်မြင့်ပျံသန်းနိုင်ရေးကို လိုလားလာသည်။ အမ်အိုင်ဂျီတို့သည် အမြင့်ပေ ၄၅၀၀၀ အထိသာ ပျံသန်းနိုင်ကြသည်။ မိမိတို့က အမြင့်ပေ ၆၀၀၀၀ အထိ ပျံသန်းနိုင်ပါက မိမိတို့လေယာဉ်များကို ထာထိ၍ ရမည်မဟုတ်ကြတော့။ ၁၉၅၃ ခုနှစ် စစ်နားရေးစာချုပ် လက်မှတ်ထိုးပြီးသောအခါ လာဂွန်းသည် ဝါရှင်တန်သို့ ပြန်ကာ မိမိအကြံကို လေတပ် အာဏာပိုင်များအား တင်ပြပြန်သည်။

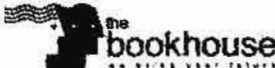
စိတ်ဝင်စားနိုင်မည့်သူ တစ်ဦးမှာ ကြည်းတပ်ဦးစီး ဗိုလ်ချုပ် ဒေါ်နယ် ပတ် ဖြစ်သည်။ စစ်ကြီးမပြီးမီ အမေရိကန်တို့ ဂျာမန်နိုင်ငံထဲသို့ ဝင်ရောက်သွားသောအခါ ဒေါ်နယ် ပတ်၏ လူများက ဂိုအားရင်း၏ လေယာဉ်ဆိုင်ရာ ဇနည်း အဆောက်အအုံများကို သိမ်းဆီးနိုင်ခဲ့သည်။ ပတ်သည် ပထမဆုံး ဂျာမန် သိပ္ပံပညာရှင်တစ်စုကို ခေါ်ယူလာ နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် ဗွီ-၂ ဒုံးကျည်ပညာရှင် ဗွန်ဘရူန်းနှင့် စတီနိုးဟော့တို့လည်း အပါအဝင် ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ပတ်သည် ထိုဂျာမန်တို့၏ အစွမ်းအစကို သူ၏ ပင်တဂ္ဂန်ရုံးခန်းထဲမှ ထိုင်ကြည့်နေသည်။ ပတ်သည် တွဲဖက် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်အဖြစ် ရာထူးတိုးမြှင့်ခံရသည်ဖြစ်၍ ရင်ဘတ်တွင်လည်း ကြယ်သုံးပွင့်တပ်ရကာ လေယာဉ်အပါအဝင် အနာဂတ်

စစ်ရေးအတွက် ပြောနိုင်အား၊ ဆိုနိုင်အား ကောင်းလာသူ ဖြစ်သည်။ ပတ်သည် လာဂွန်း၏ သူလျှိုလေယာဉ် အစီအစဉ်ကို နားထောင်ပြီးနောက် စိတ်မဝင်စားကြောင်း ပြောလိုက်သည်။ လေတပ်သည် သေနတ်လည်း သယ်ရ၊ ကင်မရာလည်း သယ်ရဖြင့် အလုပ်နှစ်မျိုး လုပ်ရသည့် လုပ်ငန်းမျိုး မဟုတ်ဟု ဆိုသည်။ နောက်ပြီး လေတပ် လေယာဉ်များသည် ကျည်ကာ ကိုယ်ထည်ကို သယ်နေရာသဖြင့် အတော်လေးနေပြီလည်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၅၀ပြည့်လွန် နှစ်များဆီက လေးသော လေယာဉ်များ အမြင့်ပေ ခြောက်သောင်းနှီးပါးအထိ မပျံသန်းနိုင်ဟု လေသူရဲတိုင်း သိနေကြသည်။

လာဂွန်းက စွဲမလျှော့။ ပတ်ကိုကျော်၍ မဟာဗျူဟာ လေတပ်ဌာနချုပ် တပ်မှူးလည်းဖြစ်၊ ယခင် လမ်းဆုံ စစ်ဆင်ရေးတန်းက သူနှင့် အမြင်ချင်းဆန့်ကျင်သည့် ဝိုလ်ချုပ်ကြီး လီမေထံ သွားသည်။ လာဂွန်းက လော့ခ်ဟိ ကော်ပိုရေးရှင်းမှ ရေးဆွဲပေးသည့် အမြင့်ပျံလေယာဉ်ပုံစံကို တင်ပြသည်။ ပတ်က ထိုကိစ္စကို စိတ်မဝင်စားရုံသာရှိသည်၊ လီမေက စိတ်ပင်ဆိုးသွားသည်။ ထို့ကြောင့် အခန်းထဲမှထွက်သွားပြီး အမြင့်ပျံလေယာဉ် ကိစ္စကြောင့် သူ အချိန်တွေ ပုပ်ရသည်ဟု ဆိုသည်။

သို့သော် သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး၏များကို ပေါက်အောင် ပြောနိုင်သည့် အုပ်စုတစ်စုလည်း ရှိသေးသည်။ ထိုအုပ်စုမှာ သိပ္ပံပညာရှင်များ ပါဝင်၍ သမ္မတ၏ သိပ္ပံအကြံပေး ဘုတ်အဖွဲ့တွင် ပါဝင်ကြသည်။ ထိုလူများထဲတွင် လာဂွန်း၏ မက်ဆာချူးဆက် စက်မှုတက္ကသိုလ်တန်းက သူငယ်ချင်းများ၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ ပါသည်။ ထိုအထဲတွင် မက်ဆာချူးဆက် စက်မှုတက္ကသိုလ် အဓိပတိ ဂျိမ်း ကီလျန်၊ ပိုလာရိုက် ကင်မရာနှင့် ဖလင်ကိုတီထွင်သူ သန်းကြွယ်သူဌေး အက်ဒွင် လန်းတို့လည်း ပါကြသည်။ သမ္မတ အကြံပေး ဘုတ်အဖွဲ့ဝင်များသည် စဉ်းစားတတ်ကြသည်။ ဦးနှောက်ရှိကြ သည်။ စီအိုင်အေကို ဘာကြောင့် မချဉ်းကပ်သနည်း။ စီအိုင်အေတွင် သူလျှိုလုပ်ဖို့တစ်ခုသာ သိသောလူများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ သူတို့က ကောင်းကင်မှ သူလျှိုလုပ်သည်ကို စိတ်ဝင်စားလာနိုင်သည်။ ကီလျန်နှင့်လန်းတို့က စီအိုင်အေတွင် သမ္မတ၏ဘဏ္ဍာငွေကို သုံးစွဲနိုင်ခွင့် ရှိနေသည်ဟု ပြောပြသည်။ ကောင်းကင် သူလျှိုလေယာဉ် အစီအစဉ်တွင် ဦးစီးဦးဆောင် လုပ်မည့်သူ တစ်ယောက်လိုသည်။ ထိုအတွက် သူတို့စိတ်ထဲတွင် လူ တစ်ယောက်ကို မြင်ထားသည်။ ထိုလူမှာ စီးပွားရေးပညာရှင် တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး စောစောပိုင်းက မာရှယ်စီမံကိန်း၏ ငွေကြေးများကို စီမံခန့်ခွဲခဲ့ရပြီး စီအိုင်အေတွင် ဒါရိုက်တာ အလန် ဒါးလက်စ်၏ အထူးလက်ထောက် ဖြစ်သည်။ သူ့အမည်မှာ ရစ်ချက် ဘစ်ဆဲ ဖြစ်သည်။ သူသည် ကောင်းကင် ထောက်လှမ်းရေးလုပ်ငန်းကို ကွပ်ကဲရန် အသင့်တော်ဆုံးလူ ဖြစ်သည်။

ရစ်ချတ်ဘစ်ဆဲ၏ ဘိုးဘေးဘီဘင်ထံတွင် သူလျှို့ဝှက်တစ်ယောက်တော့ အနည်းဆုံးပါသည်။ တော်လှန်ရေးစစ်အတွင်းက တပ်ကြပ်ကြီး ဒင်နီရယ် ဘစ်ဆဲသည် သမ္မတ ကျောဝါရှင်တန်အတွက် သူလျှို့ဝှက်လုပ်ပေးခဲ့ရသည်။ နောက်မျိုးဆက်ထဲတွင် ထွန်းနယ်တီကပ်ပြည်နယ် လူကုတ် အသိုက်အဝန်းထဲမှ ရစ်ချတ်ဘစ်ဆဲကို ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ မွေးရာပါ ဆိုးရွားစွာ မျက်စိ ဓောင်းသည့် ဝေဒနာကြောင့် အသက်ရှစ်နှစ်အရွယ်တွင် ခွဲစိတ်ကုသခံလိုက်တော့မှ မျက်စိ ကောင်းကောင်းပြန်မြင်ရသည်။ ထိုမတိုင်မီကတော့ မိခင်က စာဖတ်ပြရသည်။ ကလေးဘဝတွင် ဘစ်ဆဲသည် သမိုင်းနှင့် စစ်အကြောင်းကို စိတ်ဝင်စား ခဲ့သည်။ သူ ဆယ်နှစ်သားအရွယ်ရောက်တော့ မိဘများက သူ့ကို ပြင်သစ်နိုင်ငံမြောက်ပိုင်း စစ်တလင်းသို့ ခေါ်သွားပြခဲ့ သည်။ မီးလောင်စိုးများ ဒဏ်ကြောင့် ဖုန်းဆိုးမြေ ဖြစ်နေသော စစ်တလင်းကိုကြည့်ကာ ပထမကမ္ဘာစစ်သည် သူ့ အတွက် ဓာတ်ကူပစ္စည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

ပထမ သူသည် ဂရိတန်ကျောင်းတွင် ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစားနေသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ယေးလ်တက္ကသိုလ်တွင် တက်ခဲ့သည်။ ပထမပိုင်းတွင် သိမ်ငယ်စိတ် ရှိခဲ့သော်လည်း အသက် နှစ်ဆယ့်တစ်နှစ်အရွယ် ရောက်တော့ သူ့ကိုယ်သူ ယုံကြည်စိတ်တွေ ဝင်လာသည်။ သတင်းတစ်ပတ်ခန့် မိသားစု၊ မိတ်ဆွေများနှင့် ကွန်နယ်တီကပ် ကမ်းခြေတစ်နေရာသို့ အလည်အပတ်သွားစဉ် ပေခုနစ်ဆယ် ချောက်ကမ်းပါးမှ လိမ့်ကျခဲ့သည်။ ဆေးရုံတွင် သူ ပြန်သတိရတော့ သတိမကောင်း သည့် ဝေဒနာအနည်းငယ် ရခဲ့သည်။ လအတော်ကြာပြီး သူ ပြန်ကောင်းကာ တစ်ယောက်တည်း သွားလာနိုင်သောအခါ သူလိမ့်ကျသည့်နေရာသို့ ပြန်သွားကာ ယခင်အတိုင်း ချောက်ကမ်းပါးကို တွယ်တက်ခဲ့ပြန်သည်။ “ကျုပ်လက်တွေလည်း တုန်လို့ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ တက်နိုင်ခဲ့တဲ့အတွက် ကျုပ် ဝမ်းသာတယ်၊ နောက်တစ်ခါ ပြန်တက်စရာ မလိုတော့ဘူးလေ” ဘစ်ဆဲက ပြန်ပြောပြသည်။ ၁၉၃၂ ခုနှစ် ကောလိပ်က ကျောင်းပြီးတော့ လန်ဒန်သို့သွားကာ လန်ဒန် စီးပွားရေး တက္ကသိုလ်တွင် တက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ယေးလ်တက္ကသိုလ်သို့ ပြန်လာကာ ပါရဂူဘွဲ့ကိုယူသည်။ ထိုစဉ် ရှုပ်ထွေးသော ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ စာတမ်းကို ရေးခဲ့သည်။ သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကပင် သူ့ကို အားကျခဲ့ရသည်။ သူ့ကို “လူသား ကွန်ပျူတာ” ဟုပင် ခေါ်ကြသည်။

နောက်ဆုံးတွင် မက်ဆာချူးဆက် စက်မှုတက္ကသိုလ် (အမ်အိုင်တီ) အိမ်ပတ် ရှိမ်း ကိုလျန်က သူ့ကို မျက်စိကျကာ ဝန်ထမ်းခေါ်ခန့်ခဲ့သည်။ ယခု ၁၉၅၄ ခုနှစ်ကျတော့ ကိုလျန်က သူ့ကို တစ်ခါ ပြန်ခေါ်ရပြန်သည်။ ယင်းမှာ ဖရန် ဝစ်စနာနှင့် မီးလင်းဖိုဘေးတွင် စကားပြောပြီးနောက် နှစ်အနည်းငယ်အကြာတွင် ဖြစ်သည်။ ဘစ်ဆဲမှာ စီအိုင်အေ၏ အလိုလားဆုံးနှင့် အလျှို့ဝှက်ဆုံး စီမံချက်တစ်ခုတွင် ဦးဆောင်ရမည်မှန်း သိခဲ့ရသည်။ ထိုစီမံကိန်းမှာ ယူ-၂ သူလျှို့ လေယာဉ် စီမံကိန်းဖြစ်သည်။ ယင်းကို အကွာတန်း စီမံကိန်းဟု အမည်ပေးပေးထားသည်။

၁၉၅၅ ခုနှစ် ဆောင်းရာသီတွင် ဘစ်ဆဲနှင့် စီအိုင်အေ၏ ဆိုဗီယက် နျူကလီးယား လက်နက်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူ ဟားဘတ် ဝီလာတို့သည် ဇွီ-၃၅ လေယာဉ်ဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံ အနောက်ခြမ်းသို့ လျှို့ဝှက် စမ်းသပ်ရမည့်နေရာ သွားရာသည်။ သူတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို လက်တစ်ဆုပ်စာ စီအိုင်အေ အရာရှိများနှင့် လေတပ် ဝိုလ်မှူးကြီး အော်စမ္မန် "အိုဇီ" တို့ သာလျှင် သိသည်။ ဘစ်ဆဲသည် သမ္မတ အိုင်ဆင်ဟောင်းဝါး၏ အခွင့်ဖြင့် စီအိုင်အေ၏ သူလျှို့လေယာဉ် စီမံကိန်းအတွက် နေရာလျာရှင် ဖြစ်သည်။ ထို သူလျှို့လေယာဉ်များသည် ဆိုဗီယက်တို့ စတင်နေပြီဖြစ်သော နျူကလီးယား အစီအစဉ်ကို ထောက်လှမ်းရန် ဖြစ်သည်။ စီအိုင်အေ အရာရှိများနှင့်အတူ ပါလာသူမှာ နိုင်ငံ၏ လေကြောင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူ လော့ခ်ဟီ ကော်ပိုရေးရှင်းမှ ကလားရင့် "ကယ်လီ" ဂျွန်ဆင် ဖြစ်သည်။ သူက လေယာဉ်သစ်ကို ဒီဇိုင်းဆွဲကာ တည်ဆောက်မည် ဖြစ်သည်။

ဂျွန်ဆင်သည် လေယာဉ်နောက်ခန်းမှ ထိုင်ကာ ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ ဘားဘန်မြို့မှ ပျံသန်းလာစဉ် တစ်လျှောက်လုံး ပေါင်ပေါ်တွင် မြေပုံကို ဖြန့်ကြည့်လာခဲ့သည်။ လေယာဉ်သည် မိုဂျက်သံကန္တရကို ကျော်ဖြတ်ကာ နီဗားဒါး သဲကန္တရထဲသို့ ဝင်လာခဲ့သည်။ သူတို့သည် ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များက အကျမြုဗုံး စမ်းသပ်ရန် နေရာဖြစ်သည့် နီဗားဒါးစမ်းသပ်စခန်း အပြင်ဘက် ရေခန်းနေသော ဂရမ်းကန်ကြီးကို လာရှာခြင်း ဖြစ်သည်။ အစမ်းပျံ လေသူရဲတို့နီ လီဗီးယားက လေယာဉ်ကလေးကို မောင်းနေသည်။ သူ မောင်းရမည့် နေရာကိုတော့ သူ ဝါးတားတားသိနေ၏။ ကျန်ခဲ့သည့် သတင်းပတ် အနည်းငယ်က သူနှင့် တွဲဖက် လော့ခ်ဟီ အစမ်းမောင်း လေသူရဲ ရေးဂေါင်ဒီက ဂရမ်းကန်ကြီးကို ရှေ့ပြေးလာကြည့်စဉ်က သူ့ကို ခေါ်လာခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဂေါင်ဒီမှာ အကျမြု သိပ္ပံပညာရှင်များကို ကယ်လီဖိုးနီးယားမှ စမ်းသပ်စခန်းသို့ အသွားအပြန် ပို့ပေးနေရသည်။ တစ်ခါတွင် ဂရမ်းကန်ကြီးထဲသို့ လေယာဉ်ဆင်းပြီး ကျောပိုးအိတ်ထဲတွင် ပါလာသည့် နေ့လယ်စာကိုပင် စားခဲ့သေးသည်။

ဘစ်ဆဲက နောက်ပိုင်း ပြောပြရာတွင် - "ဆင်းသွားရင်း အနီးကပ်ကြည့်တော့ ယာယီ လေယာဉ်ပြေးလမ်းကလေးတစ်ခုကို တွေ့ရတယ်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက အမောင်းသင် လေသူရဲတွေ အရေးပေါ် ဆင်းနိုင်အောင် တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ အဲဒါမျိုး ပြေးလမ်းတွေ လုပ်ထားတယ်။" ကြီးမားမားကျောသည့် တားမြစ်မြေဖြစ်ရာ သဘာဝ လေယာဉ် ပြေးလမ်းပမာလည်း ဖြစ်နေသည်။ လီဗီးယားက အခက်အခဲမရှိ လေယာဉ် ဆင်းသက်နိုင်ခဲ့သည်။ လေယာဉ်ပေါ်မှ လူများဆင်းကာ လှည့်ပတ်ကြည့်ကြသည်။ ကျည်ဆန်ခွံ အဟောင်းများလည်း တွေ့ရ၏။ မြောက်ဘက်တွင် ဘော့တောင် (တောင်ကတုံး)ကြီးက တောင်ကြားကို မိုးထားသဖြင့် အကာအကွယ်လို ဖြစ်နေသည်။ အနောက်တောင်ဘက်တွင်လည်း ပါပခေါ် တောင်တန်းကြီးက ကာဆီးနေသည်။ ဘစ်ဆဲ အပြောအရ ဂရမ်းကန်ကြီးမှာ သူတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်အတွက်

အံ့ကိုက်ဖြစ်နေသည်။

အစိုးရ၏ အကျမြူပုံး စမ်းသပ်စခန်းသည် တောင်၏ ဟိုဘက်တွင် ရှိနေသည်မို့ သည်နေရာသည် သူလျှို လေယာဉ် စမ်းသပ်တည်ဆောက်ရန် လုံခြုံရေးအရလည်း အဆင်ပြေသည်။ ဘစ်ဆဲက - “အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးကို တျပ် ပြောပေးလိုက်သဖြင့် သူက အကျမြူစွမ်းအင် ကော်မရှင်ကို ဂရုစိုက်အပါအဝင် မြေနေရာ ထပ်ထိုးပေးလိုက်သည်” သူ မသေမိနှစ်တွင် ရေးသွားသည့် စာအုပ်ထဲတွင် ဘစ်ဆဲ ထိုသို့ရေးသားခဲ့သည်။ ဘစ်ဆဲ၊ ဟားဘတ်မီလာ၊ ကယ်လီ ဖြန့်ဆင်၊ တိုနီ လီဗီးယားတို့ ဂရုစိုက်ကြီးထဲသို့ ဆင်းပြီးနောက် လေးလအကြာတွင် ဇရိယာ - ၅၁ ၌ နေထိုင်သူများ ရှိလာတော့သည်။ လော့ခ်ဟီ ကော်ပိုရေးရှင်းမှ အစမ်းမောင်း လေသူရဲ လေးယောက်၊ လော့ခ်ဟီ စက်ဆရာ နှစ်ဒါဇင်၊ စီအိုင်အေ အရာရှိတစ်ဦး၊ ဒုတိယ ဝိုလ်မျူးကြီး ရစ်လန်း၏ လေတပ် ဝန်ထမ်းတစ်ဦးတို့ ဖြစ်သည်။ ထိုစခန်းတွင် ပထမ ဆုံး နေရာသိ၌ ပုလွန်းသဖြင့် စက်ဆရာများသည် သတ္တုပြားပေါ် ကြယ်ဂူကို မော်တော်တော်ကာ မည်မျှကြာလျှင် တျက်မည်ကို ကြည့်ကြသည်အထိ ဖြစ်ကြသည်။

အစပိုင်းတွင် လေယာဉ် ဂိုဒေါင်တစ်လုံးနှင့် ဟုချက်ခေါ် တဲငယ် အနည်းငယ်သာ ရှိသည်။ ထိုတဲများကို သစ်သားအောက်ခံပေါ်တွင် ဆောက်ထားကာ အပေါ်မှ ကင်းဗတ်ရွက်ဖျင် ခိုးထားသည်။ လေပြင်းလာလျှင် တဲများ ပြိုကုန်ကြသည်။ မိုးကြီးလာသည့်အခါ ရေခန်းကန်မှာ သုံးမရအောင် ဖြစ်ရသည်။ မိုးရေက တစ်လက်မခန့်အထိ တက်လာသည်။ နေပူတော့ အငွေ့ပြန်ကာ ခန်းသွားပြန်သည်။ အစမ်းမောင်း လေသူရဲများ ဆက်လက် မောင်းနိုင်ကြ ပြန်သည်။ မီးကို ဒီဇယ်မီးစက်ဖြင့် ပေးသည်။ ထမင်းချက် တစ်ယောက်၊ ဓားသောက်ဆောင် တစ်ဦးရှိသည်။ ဖျာတံတစ်လ ထောက်ကြာမှ ရေချိုးရန် မကောင်းတစ်ကောင်း ရေပန်းတစ်ခု လုပ်နိုင်သည်။ လူထွေလည်း ရောင်းချရန်သည်။

လူများကို ခလောက်မြေရန်မှ ကာကွယ်ရန် လည်ရှည်မိနပ်များ ထုတ်ပေးထားသည်။ ဦးဆောင်သူမှာ ညဘက်တွင် မြင်ရစေရန် ထိပ်တွင် မီးပါသည်။ ညနေပိုင်း နောင်သည်နှင့် စခန်းမှာ ခရမ်းရောင်မှ ဇီနိုရောင်သို့ ပြောင်းကာ ခထ အတွင်း ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်သွားတော့သည်။ ညဘက်ဆိုလျှင် ပုစဉ်းရင်ကွဲသံနှင့် နွေးအ အော်သံများသာ ကြားရ၏။ လျှဉ်းရေသုံးသောင်းခွဲ နေထိုင်သော အနီးဆုံး လက်မီးဂတ်(စ်)မြို့မှာ စခန်းမှ နှစ်ဆယ့်ငါးမိုင်ခန့်သာ ညဘက်ဆိုလျှင် ဇရိယာ - ၅၁ အပေါ်၌ ကြယ်များသာ လင်းလက်နေ၏။

ယု-၂ လေယာဉ်မှာ အမေရိကန်သမ္မတကိုယ်တိုင် လျှို့ဝှက်စွာ ခိုင်းထားသည့် ထိပ်တန်း လျှို့ဝှက်လေယာဉ် ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ်က ဘတ်ဂျက်မှာ ဒေါ်လာ ၂၂ သန်း ဖြစ်ပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာ သန်း ၁၈၀ ဖြစ်လာ သည်။

ယူ-၂ လေယာဉ်များကို ဘားဘန်မြို့ရှိ လော့ခ်ဟိစက်ရုံမှ တစ်စစီဖြုတ်ကာ စီ- ၁၂၄ ကုန်တင်လေယာဉ်ကြီး၏ ဝမ်းထဲတွင်ထည့်ကာ သယ်လာသည်။ ထိပ်ချွန် ကိုယ်ထည်နှင့် သွယ်၍ရှည်သော အတောင်များကို ပိတ်ဖြူမဖြင့် ထုပ်လာသည်။ မည်သူမျှမမြင်စေရန် ဖြစ်၏။ “ပထမပိုင်းမှာ အမှတ် - ၁ နဲ့ အမှတ် - ၂ နှစ်စင်းစလုံးကို လေယာဉ်ပိုဒေါင် တစ်ခုတည်းမှာပဲ ထားတယ်။ ဒါမှ ပုံမှန်သွားမချင်း လူမမြင်မှာ” စခန်းသို့ ပထမဆုံးရောက်လာသည့် လော့ခ်ဟိစက်ဆရာ ဘော့ မာဖီက ဆိုသည်။ ဂရုမ်းကန်စခန်းတွင် စီအိုင်အေ လုပ်ငန်းစကတည်းက ဘယ်သူက၊ ဘာကို၊ ဘယ်လောက်အထိသိဖို့လိုသည်ဆိုသော စည်းကမ်းကို ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။ အရေးပါသည့် သတင်းများကိုလည်း အဆင့်ခွဲကာ သတ်မှတ်ထားသည်။ “ကျွန်တော်ဆိုရင် အဲဒီလေယာဉ်ကို ဘယ်လိုနေမှန်းတောင် မမြင်ဖူးဘူး။ ကျွန်တော့် ခေါင်းပေါ်ကနေ ပျံသွားတော့မှပဲ မြင်ဖူးတော့တယ်” လုံခြုံရေးအစောင့် ရစ်ချတ် မင်းဂတ်က ဆိုသည်။

ယူ-၂ လေယာဉ် အသင့်ဖြစ်ပြီ ဆိုသောအခါ အစမ်းမောင်း လေသူရဲ ရေးဂေါင်ဒီအတွက် အိပ်မက်လို ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ “ကျွန်တော်ဆိုရင် ကား မမောင်းတတ်ခင် ကတည်းက လေယာဉ် မောင်းတတ်ခဲ့တာ” သူက ဆိုသည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် သူ့အသက် သုံးဆယ့်သုံးနှစ်သာ ရှိသေးသည်။ အေးအေးဆေးဆေး နားနေနိုင်သည့် အရွယ်ဖြစ်၏။

လော့ခ်ဟိက ထူးဆန်းသော သူလျှိုလေယာဉ်ကို စီအိုင်အေအားအပ်ရန် အသင့်ဖြစ်သောအခါ လေသူရဲ ဂေါင်ဒီအတွက် လန်စရာ အလုပ်တစ်ခု မဟုတ်ခဲ့ပေ။ စင်စစ် ယူ-၂ သည် ထူးဆန်းသော လေယာဉ်ဖြစ်ပြီး အတောင်များက ရှည်သဖြင့် ရပ်ထားသည့်အခါ အတောင်ဖျားများမှာ အောက်သို့ငိုက်နေကြသည်။ လောင်စာထည့်ထားသည့် အတောင်များ တစ်ဖက်မှတစ်ဖက်သို့ စောင်းမသွားစေရန် လေယာဉ်ရွေ့သည့်အခါ စက်ဆရာများက ဘေးမှပြေးလိုက်ကာ ထိန်းပေးရသည်။ ဖုန်လုံးကြီးတွေကလည်း တထောင်းထောင်းနှင့်။ နေရာတကာ သဲမှုန်များ ဖုံးသွားတော့သည်။ လေယာဉ်ကို အလှူမိနီယံပြား စက္ကူခပ်ပါးပါးဖြင့် လုပ်ထားသည်။ အထူမှာ ၀.၃သမဝ ၂ လက်မသာရှိရာ မြေပြင်တွင်ထားလျှင်လည်း ကွဲအက်မည်စိုးရပြီး ပျံတော့လည်း နုလှသည်။ ဖြည်းဖြည်းလေးမောင်းလျှင် ရပ်မတတ် ဖြစ်သွားသည်။ အမြန်မောင်းလျှင်လည်း အတောင်များ ပြုတ်ထွက်မည်ကို စိုးရသည်။ ရွပ်ထွေးသည်က အမြင့်တစ်နေရာတွင် နှေးနေတတ်သော်လည်း နောက် အမြင့်တစ်နေရာတွင် မြန်နေတတ်ပြန်သည်။ လောင်စာ လျော့သွားသည့် အခါတွင်လည်း အနှေးအမြန် ပြောင်းတတ်ပြန်သည်။ ထိုအကြောင်းများကြောင့် ကနဦး အစမ်းပျံသန်းမှုများတွင် ကန်ကြီးမှ အချင်း ခိုင်နှစ်ရာပတ်လည်အတွင်းမှာသာ မောင်းခိုင်းခဲ့သည်။ ပျက်ကျနိုင်ခြေက များသည်။ စီအိုင်အေမှာ ယူ-၂ လေယာဉ်ကို အပျက်မခံနိုင်။

ဂေါ်ဒီက - “အစပိုင်းမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ တစ်နေ့လုံး မောင်းတာပဲ။ စရိယာ - ၅၁ မှာ အိပ်လိုက်၊ နီးလိုက်၊ မောင်းလိုက်ပဲ” မကြာမီ စခန်းသို့ နောက်ထပ် လူတစ်ရာ ထပ်ရောက်လာသည်။ ရေတပ် ကွန်ဆက်တိုက်ခလေးများ

ထပ်ယူလာပြီး စခန်းတွင် ရေတွင်းနှစ်တွင်းလည်း တူးလိုက်သည်။ တပ်မှူး ဘော့ ယန်စီက လက်စီအတ်(စ်)မှ ဘီလီအတ်စ် နှင့် ရုပ်ရှင်ပြစက်များ ဝယ်လာသဖြင့် ဖြေဖျော်ရေးများပါ ရှိလာခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာလတွင် စခန်းသို့ အစွဲအနည်း သုံးခုမှ လူနှစ်ရာရှိနေသည်။ တစ်ဖွဲ့က စီအိုင်အေ၊ နောက်တစ်ဖွဲ့က လေတပ်၊ ကျန်တစ်ဖွဲ့မှာ လော့ခ်ပီ ကော်ပိုရေးရှင်သို့ ဖြစ်ကြသည်။ လူတိုင်းမှာ ရည်မှန်းချက် တစ်ခုတည်းသာ ရှိသည်။ ယူ-၂ ကို အမြင့်ပေ ခုနစ်သောင်းမှ ပျံသန်းနိုင်ရေးဖြစ် သည်။ ယင်းကို ကမ္ဘာတွင် မည်သည့်လေတပ်မျှ မလုပ်နိုင်သော အလုပ်ဖြစ်သည်။

တနင်္လာနေ့တိုင်း ရေး ဂေါင်ဒီသည် လော့ခ်ပီမှ လူငယ် စက်ဆရာ ဘော့ မာဖီအား ဘေးမှာထားကာ ဘား သန်မြို့မှ ကန်ကြီးဆီသို့ လေယာဉ်ဖြင့်လာသည်။ တစ်ပတ်လုံး မာဖီက ယူ-၂ အင်ဂျင်ကိုကိုင်ပြီး ဂေါင်ဒီက တခြား အစမ်းပျံ လေသူရဲများနှင့်အတူ မြင့်နိုင်သလောက် မြင့်အောင် ပျံကြည့်နေသည်။ လေသူရဲများကို ဖိအား တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဝါသော အထူးဝတ်စုံကို ဝတ်ပေးထားသည်။ ထိုဝတ်စုံကို ဘေးကနှစ်ယောက် ကူဝတ်ပေးမှရသည်။ အောက်ဆီဂျင်စစ်စစ်ကို ကြိုတင် ရှူရသည်မှာလည်း မလုပ်မနေရ။ လေသူရဲ၏ သွေးကြောထဲမှ နိုက်ထရိုဂျင်ကိုလည်း စုပ်ထုတ်ရသည်။ သို့မှ သာ အမြင့်ဆုံး ရောက်သည့်အခါ မူးဝေခြင်းမရှိမည့် ဖြစ်သည်။

ဂေါင်ဒီက ပြန်ပြောပြရာတွင်- “အမြင့်ပေ ခြောက်သောင်းငါးထောင်ကို ကျွန်တော် ပထမဆုံး ရောက်တာ။ အမှန်တော့ ကျွန်တော်မောင်းဖို့ မဟုတ်ဘူး။ ဘော့ မက် မောင်းဖို့ပဲ။ သူ့မှာ နားရောဂါရှိနေလို့ ကျွန်တော် ဝင်မောင်းရတာ” ထို့ကြောင့် ဂေါင်ဒီမှာ ထိုအမြင့်သို့ ပထမဆုံး ပျံသန်းသူ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအမြင့်တွင် အတန်ကြာအောင်လည်း မောင်းခဲ့သည်။ ယင်းကို လော့ခ်ပီ မှတ်တမ်းတွင် တင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ယူ-၂ အစီအစဉ်များကို လျှို့ဝှက်အဆင့် လျှော့သည့် ၁၉၅၀ ခုနှစ် မတိုင်မီအထိ လျှို့ဝှက်ထားခဲ့သည်။ အမြင့်ပေ ခြောက်သောင်းငါးထောင်မှ မြင့်ကွင်းကို ဂေါင်ဒီက ပြော ပြရာတွင်- “နီဗားဒါးကနေ ကျွန်တော် တက်သွားတော့ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာကြီးကို မြင်ရတယ်။ အဲဒါက မိုင်သုံးရာလောက် ထေးတယ်”

ဂေါင်ဒီသည် အမြင့်ပေ ခြောက်သောင်းလေးထောင်တွင် လေယာဉ် စက်ပျက်သည့် အတွေ့အကြုံ ပထမဆုံး နေခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ အလွန်အန္တရာယ် များသည်။ အကြောင်းမူ ယူ-၂ မှာ နုလွန်းပြီး စက်တစ်လုံးသာ ဝါသောကြောင့် ဖြစ်၏။ စက်တစ်လုံး ပျက်သည်နှင့် အားလုံး ပျက်သည်ပင်။ ဂေါင်ဒီက အောက်ဘက် ပေလေးထောင်သို့ လေဟုန်စီးကာ ချလိုက်သည်။ ရောက်တော့ စက်ကိုနိုးကြည့်သည်။ စက်က ပြန်သေသွားပြန်သည်။ သူက လေယာဉ်ကို အောက်သို့ နောက်ထပ် ပေသုံးထောင် ထပ်ချလိုက်ပြန်သည်။ အောက်လေလွှာအတွင်းသို့ ရောက်သောအခါ စက်နိုး၍ ရပ်သွားသည်။ မြေပြင်ပေါ်သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ အင်ဂျင်ပြဿနာကို အဖြေရှာရမည့်မှာ စက်ဆရာမာဖီ၏ အလုပ်ဖြစ်သည်။

www.burmeseclassic.com

ထိုစဉ်က စက်ဆရာများသည် အမြင့်ပေ ခြောက်သောင်းလေးထောင် ရောက်သည့်အခါ အင်ဂျင်၏ မီးကူးစနစ် ပြတ်သွား တတ်ကြောင်း မသိကြသေးပေ။

မာဖီမှာ အသက် နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်သာ ရှိသေးသော်လည်း အင်ဂျင်တွင် ပြဿနာပေါ်သည်နှင့် ချက်ချင်း ရှာဖွေကာ ဖြေရှင်းတတ်သူဖြစ်ရာ ၁၉၅၆ ခုနှစ် ဆောင်းရာသီတွင် စက်ဆရာချုပ်အဖြစ် ရာထူးတိုးမြှင့်ခံရသည်။ “အလုပ်အပေါ် ချစ်တာကြောင့်လည်း တက်တက်ကြွကြွ ဖြစ်တာပေါ့။ အစိုးရဘက်က ဝင်ရပ်တာလည်း မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် အလုပ်ကလည်းပြီးတာ” မာဖီက ဂရမ်းကန်ကြီးအတွင်း စောစောပိုင်း အတွေ့အကြုံများကို ပြောပြသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ဘက်စုံ လိုက်ကြီးကြပ်နေရသူမှာ ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲ ဖြစ်သည်။ သူ့ကို မစ္စတာ ဘီဟု အခေါ်များကြသည်။ ဘစ်ဆဲ က ဧရိယာ - ၅၁ ကို အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုပမာ လည်ပတ်နေအောင် လုပ်ပေးနေရသည်။ “သူက လှည့်ပတ် သွားနေတာပဲ။ သူက ခဏရောက်လာပြီး လေသူရဲတွေနဲ့ စက်ဆရာတွေကို လိုက်နုတ်ဆက်တယ်။ နောက်ပြီး ယူ-၂ ပျံတာကို ကြည့်တယ်။ မစ္စတာဘီဟာ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ကိုင်နေတာတွေကိုလည်း အားပါးတရ လိုက်ကြည့်တယ်။ ပြီး တော့ အမှတ်အသားမပါတဲ့ လေယာဉ်နဲ့ ပြန်ပျောက်သွားပြန်တယ်” မာဖီက ပြောပြသည်။ မာဖီအတွက် ဖောက်သည်မှာ ပြဿနာမရှိ။ ဖောက်သည် ဆိုသည်မှာ လော့ခ်ပိတ်က စီအိုင်အေကို ပေးထားသည့် အမည်ဂုဏ်ဖြစ်သည်။ မာဖီမှာ အစမ်းပျံ လေသူရဲများနှင့် အလုပ်ရှုပ်နေတတ်သည်။ တစ်နေ့တည်း ယူ-၂ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် ပျံသည်ကို ကြီးကြပ်ပေးရသည် လည်း ရှိသည်။ “ကျွန်တော့် အလုပ်က လေသူရဲတွေကို လေယာဉ်ပစ္စည်းတွေ စစ်ဆေးပေးဖို့၊ အမြင့်ပေ ခုနစ်သောင်းအထိ ပျံနိုင်အောင် လုပ်ပေးဖို့၊ တစ်ဆက်တည်း ကိုးနာရီ၊ ဆယ်နာရီ မောင်းနိုင်အောင် လုပ်ပေးဖို့၊ ပြီးတော့မှ ဓာတ်ပုံရိုက်နိုင်အောင် လုပ်ပေးဖို့ ဖြစ်တယ်။ အလုပ်က မရှိဘူးဆိုတာ မရှိဘူး။ အလုပ်ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ ခင်တွယ်တယ်။ အဲဒီအတိုင်းပဲ ကျွန်တော်တို့ နေ့စဉ်လုပ်သွားကြတာ” မာဖီက ရှင်းပြသည်။

လော့ခ်ပိတ် အစမ်းမောင်း လေသူရဲများ အလုပ်မှာ ယူ-၂ ကို အမြန်ဆုံး အသင့်ဖြစ်အောင် လုပ်ရေးဖြစ်သည်။ သို့မှသာ စီအိုင်အေမှ လေသူရဲ သင်တန်းဆရာ ဟန် မေအာဒတ်သို့ လွှဲပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဟန်က တစ်ဖန် တစ်နိုင် ငံလုံးရှိ လေတပ်များမှ ခေါ်ယူထားသော စီအိုင်အေ လေသူရဲများကို တစ်ဆင့် သင်ပေးရမည် ဖြစ်သည်။ ဘစ်ဆဲ၏အကြံ မှာ ယူ-၂ လေယာဉ်ဖြင့် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံထဲသို့ တစ်နှစ်အတွင်း ပျံသန်းနိုင်ရေး ဖြစ်သည်။ ကွန်မြူနစ်တို့ ဟိုက်ဒရိုဂျင်ဗုံးနှင့် တာဝေးပစ် ခုံးကျည်လုပ်ရာတွင် တိုးတက်နေသည်ကို စီအိုင်အေ အတော်လေး စိတ်ပူနေသည်။ ထို့အတူ နိုင်ငံအောက်ပိုင်း၌ ယာဉ်ပျက်ကျမှုအတွက်လည်း အလားတူ စိတ်ပူနေသည်။ သံကန့်လန့်ကာ နောက်ကွယ်မှ လူသားထောက်လှမ်းရေးကမူ အမြဲ နှိမ့်ကျနေသည်။ သူတို့တွင် သံမျက်နှာကြက် မရှိသေးသည်ကတော့ စီအိုင်အေအတွက် ဝမ်းသာစရာပင်။ နောင်ကင်မှ

ထောက်လှမ်းနိုင်လျှင် အမေရိကန်နိုင်ငံအတွက် လုံခြုံမှုရှိသည်။ ယူ-၂ သည် စီအိုင်အေအတွက် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံကို ကောင်းစွာ ထောက်လှမ်းနိုင်ရန် အကောင်းဆုံး အစီအစဉ် ဖြစ်သည်။ ကောင်းကင်မှ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံ ရလိုက်ခြင်းသည် မြေပြင်ပေါ်မှ သူလျှို့ဝှက်ထောင် လွှတ်သည်နှင့် ညီမျှသည်။

သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးသည် ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်းသည့် အစီအစဉ်ကို စီအိုင်အေအား ကြီးကြပ်နိုင်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်း သူရေးခဲ့သည့် စာထဲတွင် ထိုသို့ ခိုင်းရသည်မှာ ကောင်းကင် ထောက်လှမ်းရေး အစီအစဉ်ကို သမားရိုးကျနည်း မဖြစ်စေလိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ နောက်ပြီး အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးသည် ထိုအစီအစဉ်ကို အမှောင်ချထားလိုသည်။ ကွန်ဂရက်ရော၊ သိဖို့လိုသည့် လူတစ်စုမှလွဲ၍ ကျန်လူများရော မသိစေလိုသောကြောင့်ဟု ဆိုသည်။ သူက ယူ-၂ ကို ယူနီဖောင်းမဝတ်သော လေသူရဲကိုသာ မောင်းစေချင်သည်။ ယူ-၂ မတိုင်မီက ငြိမ်းချမ်းသော ဇာလများတွင် တစ်နိုင်ငံက တခြားတစ်နိုင်ငံအပေါ် ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်းသည်မျိုး မရှိခဲ့။ အကယ်၍ ယူ-၂ ထိခိုက်ပျက်စီးလျှင် ဆိုဗီယက်ကဖြစ်စေ၊ တစ်ကမ္ဘာလုံးက ဖြစ်စေ ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် ရန်ပြုခြင်းဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ထောက်သွားမည်ကို သူ စိုးရိမ်နေသည်။ နောက်ဆုံး လေသူရဲမှာ စီအိုင်အေ လေသူရဲ ဖြစ်နေသောကြောင့် စစ်ဘက်က ဖျတ်ကြောင်း သူ့အနေနှင့် ငြင်းနိုင်သည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ဗမ္မတာဘီသည် သူ၏ပါဝင်မှု သိပ်မပြသော်လည်း လုပ်နေသမျှ အားလုံးကို သူက ထိန်းချုပ်ထားသည်။ သူသည် ဝေးလံခေါင်ဖျား သဲကန္တာရထဲတွင် ထီးတည်း ရပ်တည်သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို ဖျတ်ထောင်ထားနိုင်ခဲ့သည်မှာ ထူးခြားလှပေသည်။ သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးကိုလည်း ယူ-၂ လုပ်ငန်းအား စီအိုင်အေ၏ ချုပ်ငန်းအစီအစဉ် ဇယားမှ ဖယ်ထုတ်ပေးရန်လည်း နားချနိုင်ခဲ့သည်။ ဘစ်ဆဲက သူ၏ ဂရုမေးကန် အချုပ်အခြာနယ်မြေနှင့် ဖတ်သက်၍ ရေးသားရာတွင် - "စီမံကိန်းတစ်ခုလုံး စီအိုင်အေဌာနတွင်း၌ သီးသန့် ကျွန်ုပ်တို့က လုပ်စွာနေသော ချုပ်ငန်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သည် လျှို့ဝှက်မှုနောက်ကွယ်မှ အလုပ်လုပ်နေသောကြောင့် ကျွန်တော်၏ ဆုံးဖြတ်ချက် များကို နောင်ယုတ်မှုမှ ကာကွယ်နိုင်ခဲ့သည်" ယူ-၂ လျှို့ဝှက်စစ်ဆင်ရေးကို အမည်ပေးထားသော ခွဲခြားမှုစီမံကိန်း ချိတ်ဆက်ဌာနတွင် ကိုယ်ပိုင် ဆက်သွယ်ရေးရုံး ရှိသည်။ ဘစ်ဆဲက အစိုးရပိုင်း ကြီးကြပ်သူများကို လှေအင်္ဂါဝင် ဝင်ရွယ်သူများဟု ခြားသည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကိုလည်း ကွန်ဂရက်သည် ပြီးသင့်သည့်အလုပ် ပြီးအောင်လုပ်နေသည်ကို ကြားမှ

www.burmeseclassic.com

ဝင်ကလန်သည်ဟု ပြောပြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဘစ်ဆဲသည် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် စီမံကိန်းကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက် နိုင်ခဲ့သည်။ လစဉ် စခန်းတွင် လုပ်နေသည်များကို စာငါးမျက်နှာဖြင့် သမ္မတထံ အတိုးချုပ် အစီရင်ခံသည်။ သို့ရာတွင် ဘစ်ဆဲတွင် အာဏာနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့် အပြည့်အဝ ရှိသည့်အတွက် ထိပ်တန်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ယောက်၏ အမုန်းကို ခံခဲ့ရသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကားတစ် လီမေ ဖြစ်သည်။

အက္ကာတုန်း စစ်ဆင်ရေးကို ကွပ်ကဲသူမှာ စီအိုင်အေ ဖြစ်သည်။ ယူ-၂ စီမံကိန်းကိုတော့ စီအိုင်အေ၊ လေတပ်နှင့် လော့ခ်ဟိတို ပူးပေါင်း လုပ်ကြသည်။ လော့ခ်ဟိက လေယာဉ်ကို တည်ဆောက်ပေးသည်။ အစမ်းမောင်း လေသူရဲများနှင့် စက်ဆရာများကိုလည်း ပေးသည်။ အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းကို လေတပ်က ကွပ်ကဲရသည်။ စီအိုင်အေ လိုသမျှကို ထုတ်ပေးရသည်။ နောက်လိုက်လေယာဉ်များ၊ တာယာလဲသမားများ လိုက်ပေးရသည်။ သို့ရာတွင် ဘစ်ဆဲသည် သူ၏ မူလ အက္ကာတုန်းစီမံကိန်းတွင် တွဲဖက်ပါဝင်သူ လော့ခ်ဟိတိုသာ အားထားသည်။ ယူ-၂ လွှတ်တင်နိုင်ရေးကို လော့ခ်ဟိမှ ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်နှင့်သာ လက်တွဲလုပ်ဆောင်သည်။ လေတပ်ပါဝင်မှုက နည်းသည်။ စင်စစ် စောစောပိုင်း စီမံကိန်း အဆင့်များတွင် လေတပ်ကို လုံးဝနီးပါး ချန်ထားခဲ့သည်။ ပထမဆုံး ယူ-၂ လေယာဉ်ကို လော့ခ်ဟိမှ ထုတ်လုပ်ပြီး ဂရမ်းကန်တွင် လော့ခ်ဟိ အစမ်းမောင်း လေသူရဲများက မောင်းကြည့်ပြီးမှ လေတပ် သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာနက ယူ-၂ နှင့် ဧရိယာ - ၅၁ ကို ကြားဖူးကြသည်။ ထိုသို့ ထိပ်တန်းဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ သိသွားကြသောအခါ သူတို့အများစုက စီအိုင်အေကို အာဇာတ ထားလာကြသည်။ ၁၉၅၅ အကုန်လောက်တွင်ကုမ္ပဏီ လေတပ်ဝန်ထမ်း အများအပြားကို ယူ-၂ စစ်ဆင်ရေးတွင် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ စီအိုင်အေသည် အက္ကာတုန်းစီမံကိန်းကို အကောင်အထည် ဖော်တော့မည် ဖြစ် ရာ ပြည်ပသို့ လေယာဉ်များ လွှတ်ရတော့မည်ဖြစ်၍ လေသူရဲ သင်တန်းများလည်း စကော ယူ-၂ အများအပြား၊ လေကူနှင့် အများအပြားလည်း လုပ်နေရပေသည်။ ထို့ကြောင့် လေတပ်မှ လေကြောင်း ကျွမ်းကျင်သူများလည်း လိုအပ်လာပြီ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့် ဘစ်ဆဲမှာ လေတပ်အရာရှိ အတော်များများကို တပ်မှူးအဖြစ် ကွပ်ကဲနေရသည်။ ကားတစ် လီမေ မကွပ်ကဲရ။ သည်တော့ သူ စိတ်ဆိုးပေမည်ပေါ့။ ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဆောင်းဦးရာသီ အစပိုင်းလောက်တွင် သူတို့၏ပဋိပက္ခ မှာ ပေါက်ကွဲလာတော့သဖြင့် သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးက ကြားဝင်ပေးခဲ့ရသည်။ လီမေက ဤအစီအစဉ်တွင် သူ ဘာကြောင့် မကွပ်ကဲရသနည်းဟု မေးလာသည်။ ယူ-၂ နှင့် ဧရိယာ - ၅၁ အား မည်သူ ကွပ်ကဲရမည်ကို ဆုံးဖြတ် နိုင်သည်မှာ သမ္မတသာလျှင် ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်ပါသော အစီအစဉ်ဆိုလျှင် လေတပ်ပါရမည်ဟု လီမေက ဆိုသည်။ ခက်သည်က လီမေသည် ယူ-၂ အစီအစဉ်ကို အစကတည်းက ဆန့်ကျင်လာသူ ဖြစ်သည်။ ဖြစ်ပြီးမှ ယူ-၂ အစီအစဉ်ကို သူက လိုချင်သည်မှာ သူ ကွပ်ကဲလို၍သာ ဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံးတွင် သမ္မတက ဆုံးဖြတ်သည်။ ထိုအစီအစဉ်ကို စီအိုင်အေကသာပိုင်ပြီး လေတပ်က မပိုင်စေရ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ စီအိုင်အေကကိုင်လျှင် ယူ-၂ ပစ်ချခံရသော်လည်း အစိုးရက မိမိတို့တွင် သူလျှိုလေယာဉ် အစီအစဉ် ဓနိဟု ငြင်းနိုင်သည်။ လေတပ် လေသူရဲများဆိုလျှင် ယူနီဖောင်းဝတ်၍ မောင်းရမည်။ ယူ-၂ လေယာဉ်ကို မောင်းသူမှာ စီအိုင်အေမှ ဖြစ်သဖြင့် အရပ်ဝတ်နှင့်သာ မောင်းမည်ဖြစ်သည်။ ထို တာဝန်များအတွက် ဟန်ပြ အကြောင်းပြချက်မှာ နိုးလေဝသ သုတေသနဟု ဆိုမည်။ အနည်းဆုံး ထိုအစီအစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ရမည်။ သို့ဖြင့် ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ကုန်ပိုင်းတွင် အငြင်းပွားမှုမှာ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးကြောင့် ပြေလည်သွားခဲ့သည်။ သမ္မတက ဧရိယာ - ၅၁နှင့် သူလျှို လေယာဉ် အစီအစဉ်ကို လေတပ်ဦးစီးချုပ် နာသန်တွင်းနင်းအား ကွပ်ကဲရန်ခန့်လိုက်သည်။ လေတပ်၏တာဝန်မှာ အစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့် အထောက်အကူများ ပေးရန်သာဖြစ်သည်ဟု သူက ပြောလိုက်သည်။

လေတပ်၏ တာဝန်တစ်ခုမှာ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ အသွားအပြန် လေယာဉ်များ မောင်းသို့မဟုတ် ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းမှာ လျှို့ဝှက်ရသည်ဖြစ်ရာ ဘစ်ဆဲက ဝန်ထမ်းများ စခန်းအဝင်အတွက် မောင်းသည့်တိုလည်း မကြိုက်။ လက်စီးဂတ်(စ်)မြို့တွင် နေထိုင်သည်ကိုလည်း မကြိုက်ပေ။ ဘစ်ဆဲက ဆင်းစီးတီးမှ လေယာဉ်ဖြင့် ဝင်ထွက်သည်ထက် မြို့ပြင်တွင် နေထိုင်သည်က အများ သတိထားလာနိုင်မှု ကင်းမည်ဟု ထင်သည်။ သို့ဖြင့် လော့ခ်ဟိပိုင် တယ်လီဖုန်းသား ဩဇာနယ် ဘားဘန်မြို့မှ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ အသွားအပြန် အလုပ်သမားများကို ၆- ၅၄ လေယာဉ်ဖြင့် သယ်ပို့ပေးရသည်။

ဘော့ မာဖီမှာ ၆- ၅၄ လေယာဉ် အင်ဂျင်ကိုကွမ်းသည်။ နိုင်ငံတကာ စစ်အစဉ်ကို အထွတ်အမြတ်အကူအညီအားလုံး ၁၉၄၀ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၉ ခုနှစ်အတွင်းက သူသည် ဂျာမနီနိုင်ငံ၊ ဘာလင်မြို့တွင် ထိုလေယာဉ်မျိုးအတွက် အင်ဂျင်နီယာ တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဝိုက်စဘောဟန် စစ်စခန်းမှနေ၍ ကျောက်မီးသွေးသယ်သော ၆- ၅၄ လေယာဉ်များကို သူ ငြင်းပေးလာခဲ့သည်။ ဘားဘန်နှင့် ရန်ချိုမြို့တို့အကြား လေယာဉ်ပေါ် အသွားအပြန်ခရီးတွင် မာဖီသည် လေတပ် လေသူရဲ ၁၅၀ ပက်ပတ်နှင့် ၆- ၅၄ လေယာဉ်၏ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပုံများကို ပြောလာခဲ့သည်။

၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ပက်ပတ်သည် မာဖီ၊ နေဂေါင်ဒီ၊ တခြား လော့ခ်ဟိ လေသူရဲတစ်ဦး ဖြစ်သူ ရောဘတ် ဆီကာတို့ကို တင်ဆောင်ကာ လေယာဉ်ဖြင့် ရန်ချိုမှ ဘားဘန်သို့ မောင်းလာခဲ့သည်။ လော့ခ်ဟိမှ လေယာဉ် ပါတီပွဲတက်ရန် ဖြစ်သည်။ မာဖီအတွက်မူ တစ်ညသာနေပြီး နံနက်ပိုင်း ပက်ပတ်၏ ၆- ၅၄ လေယာဉ်ခေါက်ဖြင့် မြန်မာ့ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ပါတီပွဲတွင် မာဖီ အသောက်များပြီး အိပ်ပျော်သွားသည်။ မာဖီ အိပ်ပျော်နေစဉ် ဘစ်ဆဲ၏ အဖွဲ့တန်းစီမံကိန်းတွင် တာဝန်ကျနေသူ တခြား ဆယ့်တစ်ယောက်သည် လေယာဉ်တွင်းထဲသို့ လျှောက်လာကြသည်။ အိပ်ပျော်ပြီး သူတို့ဖက် လေယာဉ်မှူး၊ ပေါလ် ဝင်ဟမ်နှင့် လေယာဉ်မောင်း ပိုင်း ဧဆိုလတ်တို့သည် ကျန်လူများကို

ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ပြန်ပို့ပေးရန် စီစဉ်သည်။ လေယာဉ်တက်သွားပြီး တစ်နာရီသာလောက် ကြာသောအခါ ပက်ပတ်သည် ပိတ်ထားသော သူ့ရေဒီယိုစက်ကို ဖွင့်ကာ သူ့ရောက်နေသည့် နေရာကို ဖော်ပြပြီး အကူအညီများ လှမ်းတောင်းသည်။ ရောက်နေသည့် နေရာမှာ လက်စီးဂတ်(စ်)မြို့ မြောက်ဘက်လောက်တွင် ဖြစ်မည်ဖြစ်ပြီး နှင်းက ထူထဲစွာကျနေသည်။ သူက လမ်းကြောင်းလွဲသွားမည်ကို စိုးရိမ်နေ၏။ အနီးအနားရှိ နံလစ် လေတပ်စခန်းမှ တပ်ကြပ်ကြီး အဲဖရက် အာနီဟိုက ရေဒီယို ဆက်သွယ်သည့် အသံကို မသဲမကွဲ ကြားလိုက်ရသည်။ ထိုအချိန်၊ ထိုနေရာတွင် မည်သည့် စစ်ဘက်၊ အရပ်ဘက် လေယာဉ်မျှ အသွားအလာ မရှိ။ အာနီဟိုက အသံဖမ်းကြည့်သေးသည်။ သို့သော် နောက်ထပ် အသံမလာတော့။ အာနီဟိုက နားမလည်နိုင်ဖြစ်ကာ မှတ်တမ်းတွင် ရေးမှတ်ထားလိုက်သည်။ နောက် မိနစ်အနည်းငယ် ကြာသောအခါ ပက်ပတ်မောင်းလာသည့် လေယာဉ်သည် မောင့်ချာစတန် လိပ်သည်းတောင်ထိပ်ကို ဝင်တိုက်တော့သည်။ လေယာဉ်ပေါ်ပါ သည့် လူအားလုံး သေဆုံးခဲ့ကြသည်။ ပက်ပတ်သာ အပေါ်သို့ နောက်ထပ် ပေသုံးဆယ်သာမြင့်၍ မောင်းခုံမည်ဆိုလျှင် တောင်ထိပ်နှင့် လွတ်သွားနိုင်သည်။

ကယ်လီဖိုးနီးယားတွင် မာဖီမှာ အလွန်တကြား နိုးလာသည်။ နှိုးစက်နာရီကို ကြည့်လိုက်တော့ ဧရိယာ-၅၁ ကိုပြန်ရန် သုံးနာရီခန့် နောက်ကျနေပြီဖြစ်ကြောင်း သိလိုက်ရသည်။ မာဖီ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း ဒေါသ ဖြစ်မိသည်။ အသောက်များပြီး အိပ်ပျော်သွားသည်မှာ သူ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထ ရှိသည်မဟုတ်။ လော့ခ်ဟိတ်တွင် သူ လေးနှစ်လုပ်လာ သည့် တစ်လျှောက်လုံး အလုပ် တစ်ရက်မျှမပျက်ဖူးခဲ့။ အလုပ် နောက်ကျသည်ပင် မရှိခဲ့။ လေဆိပ်ကို သွား၍လည်း မရတော့။ လေယာဉ် ထွက်သွားသည်မှာ ကြာလှပေမည်။ အပြင်ထွက်၍ နံနက်စာ တစ်ခုစားရန် ပြင်သည်။ မာဖီ စားသောက်ဆိုင်တွင် ထိုင်ကာ ကောင်တာနောက်မှ ဖွင့်ထားသော ရေဒီယိုကို နားထောင်နေစဉ် ရေဒီယိုမှ သီချင်းကိုရပ်ပြီး အထူးသတင်းကို ဖြတ်၍ ကြေညာသည်။ စီ- ၅၄ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လေယာဉ်တစ်စီး ချာစတန် တောင်ပေါ်တွင် ပျက်ကျသည်ဟု ဆိုသည်။ လေယာဉ်ပေါ်ပါသူ အားလုံးလည်း သေဆုံးသည်ဟု ကြေညာသည်။ ထိုလေယာဉ်မှာ သူသာ အိပ်ပျော်နေပါက သူလိုက်ပါမည့် လေယာဉ်ဖြစ်ကြောင်း မာဖီ သိလိုက်သည်။

စိတ်လည်း မကောင်း၊ မယုံနိုင်သလိုလည်းရှိကာ မာဖီ သူ့အခန်းသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ သူ ဟိုလျှောက်၊ သည်လျှောက် လုပ်နေပြီးနောက် ဘားဆိုင်သို့သွားကာ အရက်သောက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ **ကျွန်တော့် အခန်း တံခါးကို ဖွင့်လိုက်တော့ လော့ခ်ဟိတ် လူတစ်ယောက် တံခါးခေါက်မလို့ လက်ကိုပြင်နေတယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို ကြည့်နေတယ်။ သူကလည်း ကျွန်တော့်ကို ပြန်ကြည့်ပြီး သရဲမြင်သလို မျက်နှာတွေ ဖြူးလျှော်သွားတယ်။ ကျွန်တော် လေယာဉ်ထဲမှာ ပါသွားမယ်လို့ ထွက်ထားတာကိုး။ လေဆိပ် လုံခြုံရေးအရာရှိက ကျွန်တော့်ကို မှတ်ထားတယ်လေ။

လော့စ်ဟိဆိုတဲ့ လူက ကျွန်တော် သေသွားတယ်ဆိုပြီး ကျွန်တော်အမျိုးတွေကို လာအကြောင်းကြားတာ။ ကျွန်တော်က အဲဒီမှာရှိနေတယ်” နောက် လေးဆယ့်ငါးနှစ် အကြာတွင် မာဗီက ရှင်းပြနေခြင်း ဖြစ်သည်။

မြောက်ဘက် မိုင် နှစ်ရာ့ငါးဆယ် အကွာ ချာစတန် တောင်ထိပ်ပေါ်တွင် လေယာဉ်မှာ မီးလောင်နေဆဲ။ လက်စီးဂတ်(စ်)၏ တောင်ဘက် ဆယ်မိုင်အကွာမှ ဟင်ဒါဆင်မြို့မှပင် မီးခိုးများကို မြင်နေရသည်။ ထိုညနေတွင် စီဘီအက်စ် အသံလွှင့်ဌာနမှ သတင်းအဖွဲ့ ၁၅၈ အပေးပြေးလမ်းပေါ်မှ လေယာဉ်ပျက်ကျသည့် နေရာသို့ လာနေကြသည်။ သို့သော် လမ်းတွင် စစ်ဘက်မှ ပိတ်ထားသည်။ လက်နက်ကိုင် အရာရှိက သတင်းသမားများအား အင်ဒီယန်း စပရင်းသို့ ပုံနှိပ်တာဝန်ဖြင့်သွားသည့် စစ်လေယာဉ် ပျက်ကျခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြသည်။ ကိုင်း ကင်ယွန်သို့ သွားသောလမ်းလည်း ပိတ်ထားသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘစ်ဆဲက ယူ-၂ လေယာဉ်ကိုလွှတ်ကာ လေယာဉ်ပျက်ကျသည့် နေရာကို ကြည့်ခိုင်းသည်။ သူ့လျှိုလေယာဉ် ပထမဆုံး ထမ်းဆောင်ရသည့် စိတ်မကောင်းဖွယ် တာဝန်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုလေယာဉ်ထဲ၌ ထက်ဆွဲအိတ်နှင့် ထည့်ထားသော လျှို့ဝှက် စာရွက်စာတမ်းများပါရှိရာ ပြန်ယူရန်လိုသည်။ ယူ-၂ ကလည်း ကောင်းကင်မှ အတိအကျ ရှာဖွေကာ ရယူနိုင်ခဲ့သည်။ ယူ-၂ ကို မောင်းသွားသူမှာ စီအိုင်အေလေသူရဲ ဟန် မီယာဒတ် ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူ လေယာဉ်ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။

ထိုလေယာဉ် ပျက်ကျမှုမှာ ဇရိယာ - ၅၁ တွင် ပထမဆုံးသော စိတ်မကောင်းဖွယ် ဖြစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်ပျက်ကျမှုမှာ လူအများ စိတ်ဝင်စားသည့် သတင်းဖြစ်ရာ လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းပေါက်ကြားသွားနိုင် သည်။ လေယာဉ်ပျက်ကျမှုကို စုံစမ်းသူများနှင့် သတင်းသမားများအကြား များစွာ ပေါက်ကြားနိုင်ပေသည်။ ထိုလေယာဉ် ပျက်ကျမှုမှာ စီအိုင်အေအတွက် မမျှော်လင့်သော ဖြစ်ရပ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ထုံးစံအတိုင်း လုပ်လိုက်သည်။ ပျက်ကျသည့် နေရာကို အမြန်ရှင်းပြီး သတင်းသမားတွေအတွက် လုပ်ကြံသတင်းကို ထုတ်ပြန်သည်။ သို့ရာတွင် စိတ်ဝင်စားဖွယ် အဖြစ်အပျက်တစ်ခု စီအိုင်အေ မထိန်းနိုင်ဘဲ ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ သတင်း လိုချင်သူများက သတင်းမရရှိသည့်အခါ ထိုယုံထင်ကြေးနှင့် ကိုယ် သတင်းထုတ်သည်။ လက်စီးဂတ်(စ်) ရီဗျူး ဂျာနယ် က လေယာဉ်ပေါ် ပါသွားသူများမှာ နီတားဒါ၊ စမ်းသပ်စခန်းတွင် ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက် လက်နက်သစ် စီမံကိန်းတွင် အလုပ်လုပ်နေသော နျူကလီးယား သိပ္ပံပညာရှင်များ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသတင်းကို လျှို့ဝှက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟုသာ သတင်းရေးသည်။ သတင်းထောက် များလည်း ဆက်မမေးတော့။ ထိုသတင်းကိုပင် အမှန်ဟု ထင်သွားကြတော့သည်။ သို့ဖြင့် စီအိုင်အေမှာ အတွေ့အကြုံတစ်ခု ခံရသည်။ အများပြည်သူ၏ ထင်မြင်ချက်နှင့် သတင်းလောက၏ ဆန္ဒအတွက် သူတို့အကြိုက် သတင်းမျိုး ထုတ်ပေး ရသည်။ အရပ်သားများသည် စီအိုင်အေကိုယ်စား သူတို့ဘာသာ သတင်း ထုတ်ပေးတတ်သည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

စီအိုင်အေတွင် လှည့်စားရန် နှစ်နည်းရှိလာသည်။ လုပ်ကြံသတင်း ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် သတင်းအမှောင်ချခြင်း ဖြစ်သည်။ လုပ်ကြံသတင်းမှာ ဖုံးတစ်ဝက်၊ ဖော်တစ်ဝက် ဖြစ်သည်။ သတင်း အမှောင်ချခြင်းမှာ ထင်ရာမြင်ရာ သတင်းတစ်ခုကို အမှန်ဟု ထင်သွားစေရန် ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် လုပ်ကြံသတင်းမှာ အမှန်ကို ဖုံးဖိရန်ဖြစ်ပြီး သတင်းအမှောင်ချခြင်းမှာ သတင်းမှား ဖြစ်သွားစေရန် ဖြစ်သည်။ စီအိုင်အေက သတင်းမှားပေးသည့်အခါ သတင်းအမှန်ကို မသိစေရန် ရည်ရွယ်သည်။ သတင်းလောကက မမှန်သတင်း ထုတ်သည့်အခါ လွှဲပြောင်းချက်မှာ ပိုလှသွားပြီး စီအိုင်အေက ထိုင်၍ ပြီးနေရုံပင်။ အဆိုပါ လေယာဉ်ပျက်ကျမှုကို စီအိုင်အေက ၂၀၀၂ ခုနှစ်အထိ အမှောင်ချထားခဲ့သည်။ ထိုမတိုင်မီအထိ သေဆုံးသူတို့၏ မိသားစုများမှာ ဘာကြောင့် သေသွားသည်ကို မသိခဲ့ကြရ။

ထိုလေယာဉ်ပျက်ကျမှုကြောင့် လေတပ်က ဧရိယာ - ၅၁ သို့ လေယာဉ်ဖြင့် သယ်ဆောင်ပေးရသည့် အလုပ် မလုပ်ရတော့။ နောက် ဆယ့်ခုနှစ်နှစ်လုံးလုံး ထိုနေရာသို့ အပို့အကြိုကို လော့ခ်ဖိတ်ကသာ လုပ်တော့သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တစ်ဝိုက်တွင် စီအိုင်အေသည် ဧရိယာ - ၅၁ ကို လေတပ်သို့လွှဲအပ်လိုက်ပြီး အပို့အကြိုကို ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနက လုပ်ပေးသည်။ သို့သော် စစ်လေယာဉ်များ မသုံးဘဲ ထိုအတွက် အီးဂျီအင်ဂျီ အင်ဂျင်နီယာကုမ္ပဏီကို ငှားသုံးခဲ့သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်လောက်တွင် အီးဂျီအင်ဂျီကို အစိုးရ ထိပ်ပိုင်းပုဂ္ဂိုလ်များကပါ ယုံကြည်စိတ်ချလာပြီး သမ္မတစီးသည့် အဲယားဖို့စ် - ဝမ်း လေယာဉ်၏ လုံခြုံရေးကိုပါ တာဝန်ယူရသည်အထိ ဖြစ်လာသည်။

ယူ-၂ လေယာဉ် ဧရိယာ - ၅၁ မှ ပျံတက်သွားသည်နှင့် ခရီးသည်တင် လေကြောင်း လေယာဉ်မှူးများနှင့် လေကြောင်း ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ထမ်းများက ယူ-၄ (ပန်းကန်ပြားပျံ)တွေ ရှိကြောင်း သတင်းပို့ချက်များ စီအိုင်အေသို့ တစ်ပုံတစ်ခေါင်း ရောက် လာတော့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဆေးအနက်ရောင် သုတ်ခဲ့သော် လည်း ထိုစဉ်က ယူ-၂ မှာ ငွေရောင်ဖြစ်ရာ ကောင်းကင်တွင် ပြောင်လက်သော အတောင်များက အရောင်လက်သဖြင့် ကယ်လီဖိုး နီးယား၊ နီဗားဒါး၊ အူတားပြည်နယ်များမှ လူများသည် ယူ-၂ များကို ပန်းကန်ပြားပျံများဟု ထင်ခဲ့ကြသည်။ ယူ-၂ ပျံသည် အမြင့်ကပင် လူအများအတွက် အံ့ဩစရာ ဖြစ်နေသည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များဆီက ခရီးသည်တင် လေယာဉ်များသည် အမြင့်ပေ တစ်သောင်း၊ နှစ်သောင်းအထိသာ ပျံကြသည်။ ထိုစဉ် ယူ-၂ က ပေခုနစ်သောင်းတွင် ပျံနေသည်။ ထို့နောက် လေယာဉ်ပုံစံကို ထူးခြားအောင် စဉ်းစားသည်။ လေယာဉ်၏ အတောင်များမှာ လေယာဉ် ကိုယ်ထည်ထက် နှစ်ဆမျှ ရှည်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ယူ-၂ မှာ နတ်သမီး ဖြတ်ပျံသွားသည်နှင့် တူနေ၏။

၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်၌ ပန်းကန်ပြားပျံ ဖြစ်ရပ် များ ပေါ်နေသည်မှာ ခုနှစ်နှစ် ရှိနေပေပြီ။ ယခုခေတ် ယူ-၄ ဟု ခေါ်သော ပန်းကန်ပြားပျံ ခေတ်ထဲခုသည်မှာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့က စခဲ့သည်။ ထိုနေ့က ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လေယာဉ် မှူး ကက်နက် အာနီးသည် ဝါရှင်တန်ပြည်နယ်အတွင်း ပျက်ကျ သည့် လေယာဉ်ကို ထွက်အရာတွင် ပန်းကန်ပြားပျံကိုးစီး ဖြတ်ပျံ သွားသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်းနောက် နှစ်ပတ်ခန့် အကြာ ရှေ့စိတ်မြို့တွင် ပျက်ကျမှု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုလအတန်းတွင်

အခန်း - ၄
လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှုမျိုးစေ့

သတင်းစာများ၌ ယူ-၄ တွေ့ရှိမှုပေါင်း ၈၅၀ အထိ ပါလာသည်။ ပန်းကန်ပြားပျံ ကောလာဟလများက တစ်နိုင်ငံလုံး ပျံနှံ့နေပြီး ပြည်သူများကလည်း စိုးရိမ်ကြောင့်ကြနေကြကာ စစ်ဘက်အား မေးမြန်းစုံစမ်းနေကြသည်။

၁၉၉၇ ခုနှစ်က လျှို့ဝှက်မှုအဆင့် လျော့ချလိုက်သော စီအိုင်အေ၏ ယူ-၄ (ပန်းကန်ပြားပျံ) လေ့လာမှု မှတ်တမ်းအရ လေတပ်သည် အစီအစဉ်နှစ်ခုကို လုပ်နေခဲ့သည်။ တစ်ခုက လျှို့ဝှက်အစီအစဉ်ဖြစ်ပြီး အစပိုင်းတွင် ပန်းကန်ပြား စီမံကိန်းဟုခေါ်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ဆိုင်း(အရိပ်လက္ခဏာ) စီမံကိန်းဟု ခေါ်ခဲ့သည်။ ကျန်တစ်ခုမှာ ထင်ထင် ပေါ်ပေါ် စီမံကိန်းဖြစ်ကာ ဂရပ်ဂျီ (အာသာတ) စီမံကိန်းဟု ခေါ်သည်။ ယင်း၏ ရည်မှန်းချက်မှာ လူထုအား ယူ-၄မှာ ဘာမျှ ထူးထူးဆန်းဆန်း မဟုတ်ကြောင်း အသိပေးရန်ဖြစ်သည်။ ထိုအတွက် လေတပ် အာဏာပိုင်များသည် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ရေဒီယိုများမှ ယူ-၄ သတင်းများကို ပယ်ချခဲ့သည်။ တွေ့ရှိသည့် ဆိုသည်များကလည်း ဂြိုဟ်များ၊ ဂြိုဟ်သိမ် ဂြိုဟ်မွှားများ၊ ရေခဲဂြိုဟ်များ အထိ ဖြစ်လာသည်။ လေတပ် အာဏာပိုင်များက ယူ-၄များမှာ ဘာမျှမဟုတ်၊ သည်ကမ္ဘာမှ မဟုတ် ဆိုသည်များလည်း မဟုတ်ကြောင်း ရှင်းပြသည်။ သို့သော် အများပြည်သူများကမူ ဘဝင်မကျ၊ နျူကလီးယားလက်နက် ပြိုင်ဆိုင်မှုများ ပြင်းထန်လာသည်နှင့်အမျှ ကမ္ဘာကြီးမှာ နျူကလီးယား ကပ်ကြီးဆိုက်ကာ အဆုံးသတ်ရတော့မည်ဟူသော အတွေးများဝင်ကာ အမေရိကန်တို့မှာ ထိုမ္ဘာပျက်ခြင်း အကြောင်းများကို ဆွေးနွေးလာကြသည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် ဟောလီးဝုဒ်က ထုတ်လုပ်လိုက်သော ကမ္ဘာ့ရုပ်သည့်နေ့ ရုပ်ရှင်ထဲ၌ ဂြိုဟ်သားများ ကမ္ဘာကို လာရောက်ဖျက်ဆီးရန် ပြင်ဆင်နေပုံအကြောင်းများ ရိုက်ကူးထားသည်။ နောက်နှစ်နှစ် ကြာသောအခါ ကမ္ဘာများစစ် ဆိုသော ရေဒီယိုမှ ထုတ်လွှင့် သည့် စာတ်လေ့ကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ခဲ့သည်။ ထိုကားမှာ အကယ်ဒမီပင် ရသွားသည်။ နာမည်ကျော် စိတ်ပညာရှင် ကားလ် ဂျန်ကပင် ဝင်လာသည်။ သူက စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးသည်။ ထိုစာအုပ်ထဲတွင် ယူ-၄သည် လက်ရှိ ကမ္ဘာ ကြောက်လန့် နေသည့် နျူကလီးယား လူသတ်ပွဲကြီးကို ထင်ဟပ်လျက်ရှိသည်ဟု ဆိုထားသည်။ ယူ-၄ တွေ့ရှိမှုများမှာလည်း ဆက်လက် တွေ့ရှိနေရာ စီအိုင်အေနှင့် လေတပ်ကပါ စိတ်ဝင်စားလာသည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ယူ-၂ လေယာဉ်ကို ယူ-၄ (ပန်းကန်ပြားပျံ)နှင့် မကြာခဏ မှားနေကြသည်။ ယင်းကိုလည်း ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ လေ့လာသူများက ဘဝင်မကျကြ။ စီအိုင်အေတွင်လည်း လူတွေ ကောင်းကင်မှ ထူးဆန်းသည့် အရာဝတ္ထုကို ကြောက်ရွံ့နေသည်ထက် ပို၍အရေးကြီးသော ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု ယူဆနေကြသည်။ ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်၍ လေတပ်ကသာ ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု စီအိုင်အေက ယူဆသည်။ လျှို့ဝှက်မှုအဆင့် လျော့ချသော စာရွက်စာတမ်းများ အလိုအရ စီအိုင်အေသည် ယူ-၄အချက်အလက် စုဆောင်းရေးဌာနတစ်ခု မကြိုက်သော်လည်း ဖွင့်ခဲ့သည်။ စီအိုင်အေတွင် ပြည်သူတွေ ယူ-၄ တွေ့ရှိမှုထက် အရေးကြီးသော အကြောင်းအရာများကို အာရုံစိုက်သင့်သည် ဆိုသော အယူအဆမှာ

အထက်မှအောက်အထိ ပျံ့နှံ့နေသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် သူလျှိုဟောင်း စီအိုင်အေ ဒါရိုက်တာ အလန် ဒါးလက်စ်သည် နည်းပညာများနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်မဝင်စား။ ထို့ကြောင့်လည်း ယူ-၂ ကိစ္စကို ရန်ချတ် ဘစ်ဆဲနှင့် လွှဲထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်၍မူ ယခင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဟောင်း တိုဒို အိုရန်ကိုနှင့် လွှဲထားလိုက်သည်။ ယူ-၄ ဌာနခွဲကိုလည်း အိုဒရန်ကို ကွပ်ကဲသည့် ရူပဗေဒရုံးလက်အောက်တွင် ထားလိုက်သည်။ ထိုသည်မှစ၍ အိုဒရန်ကို၏ ဌာနမှာ ယူ-၄ သတင်း စုဆောင်းရေး တာဝန်ကို လွှဲပြောင်း လုပ်ကိုင်ခဲ့ရတော့သည်။ သို့ဖြင့် စီအိုင်အေတွင်လည်း ထူ-၄သည် အရေး ဝါသည် အမျိုးသားလုံခြုံရေး ပြဿနာတစ်ရပ် မဟုတ်တော့ပေ။

ယခင် စီအိုင်အေ ဒါရိုက်တာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝေါတာ ဘီဒဲ စမစ်ထံမှ ဒါးလက်စ် လွှဲပြောင်းယူခဲ့သော ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်သည့် အမှုတွဲပိုင်မှာ စီအိုင်အေသမိုင်းတွင် ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်မှု အရှိဆုံး ဝိုင်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုပိုင်မှာ အရေးကြီးပုံရသည်။ ယခုအထိ လျှို့ဝှက်အဆင့် မချသေး။ ထို့ကြောင့် ဘာတွေပါသည်ကို ဖော်ပြပေး သို့ရာတွင် ဘီဒဲစမစ်သည် စစ်ထောက်လှမ်းရေးဘက်မှ အမှောင်ဆုံး ချထားသည့် ရော့စ်ဝဲမြို့တွင် ဝန်ထမ်းပြုသည့် ဖွယ်ကျမှုနှင့် ပတ်သက်၍မူ သိထားသူ ဖြစ်နိုင်သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် ထိုသို့ပျက်ကျသည့် ဘီဒဲ စမစ်သည် ဘီဒဲစမစ်နှင့် ဆိုင်ရာ အမေရိကန် သံအမတ် ဖြစ်နေသည်။ ဟားရက်စ် စစ်ဆင်ရေးခေါ် ဟော်တန်ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်အား စာတွေ့စဉ်က ဘီဒဲစမစ်မှာ နယူးယောက်ပြည်နယ်၊ ဂါဗာကျွန်းရှိ ပထမတပ်မတော်တွင် တပ်မှူးဖြစ်သူက စာတွေ့စဉ်ကလစ် စီမံကိန်းတွင် သိပ္ပံပညာရှင်များအား အကဲခတ် လေ့လာခြင်း၊ သုတေသန လုပ်ငန်းများနှင့် ဆင်တူသည့် အလုပ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်းများ လုပ်နေရသည်။ ရော့စ်ဝဲမြို့တွင် ပျက်ကျသည့် အပိုင်းအစများကို ရိုက် - ဝက်တစ်ဆင့် ထောက်ခံမှုတွင် ထားရှိပြီးနောက် နီဗားဒါး သဲကန္တာရထဲသို့ ရွှေ့ယူလာသည့် အချိန်တို့တွင် ဘီဒဲ စမစ်မှာ စီအိုင်အေဒါရိုက်တာ ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က သူ သတ်မှတ်ခဲ့သည့် လျှို့ဝှက်အဆင့်မှာ ဧရိယာ - ၅၁ ၏ ပထမဦးဆုံး ဝန်ထမ်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဘီဒဲ စမစ်သည် စီအိုင်အေ ဒါရိုက်တာအဖြစ် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်အထိ ထမ်းရွက်ခဲ့သည်။ သမ္မတ ဆင်နို ထရူးမင်းနှင့် ကြယ်ငါးပွင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒွိုက် အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးတို့၏ အုပ်ချုပ်ရေး ဖလှယ်ခြင်းသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဥရောပ မဟာမိတ်စစ်ဌာနချုပ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး ထမ်းရွက်ခဲ့စဉ်က ထည်း ဘီဒဲ စမစ်မှာ စစ်ရေးချုပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ စည်းကမ်း တင်းကျပ်သဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝက်တစ်က သူ့ကို စစ် ဖွဲ့စည်းရေးများ ရေးဆွဲကြီးကြပ်ရန် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ မှာစီတို့ လက်နက်ချသောအခါ လက်နက်ချစာချုပ်ကို လက်ခံ ခြင်းဖြစ်အောင် ဘီဒဲ စမစ်ပင် ရေးခဲ့ရသည်။

စစ်အေးတိုက်ပွဲ အစကတည်းကပင် ဘီဒဲ စမစ်သည် အမေရိကန် အာဏာစည်းဝိုင်း အတွင်းဝိုင်းမှနေကာ

ရုရှားတို့ကို တိုက်ခိုက်လာခဲ့သည်။ သမ္မတ ထရူးမင်း လက်ထက် ၁၉၄၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၈ ခုနှစ်အထိ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ ဆိုင်ရာ အမေရိကန် သံအမတ် လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအချက်ကြောင့်ပင် စီအိုင်အေ၏ ဒုတိယမြောက် ဒါရိုက်တာ ဖြစ်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ စစ်အေးတိုက်ပွဲကာလ အစပိုင်းတွင် ဆိုဗီယက်တို့အပေါ် ထောက်လှမ်းရေးသည် စီအိုင်အေ၏ အလေးထားသည့် လုပ်ငန်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ရုရှားတို့ ဘာလုပ်မည်ကို ဘီဒီ စမစ်မသိလျှင် အမေရိကန်အစိုးရလည်း မသိတော့ချေ။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် သူ စီအိုင်အေ ဒါရိုက်တာ ဖြစ်လာပြီးသည့်နောက် စီအိုင်အေတွင် ယူ-၄နှင့်ပတ်သက်၍ သိခွင့်ရှိသူ အနည်းငယ်မျှသာရှိသည်။ မှတ်တမ်းများကို သည်မျှ လျှို့ဝှက်ထားသည်မှာ ကွန်မြူနစ်များ သည် မကောင်းဆိုးဝါးများဖြစ်၍ ယူ-၄ဆိုသည်မှာ စိတ်ကယောင်ကတန်းဖြစ်၍ ထင်မိထင်ရာ၊ မြင်မိမြင်ရာကို မြင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟူသော သူ့အယူအဆများကို သူ့ဝန်ထမ်းများ လက်ခံလာစေရန် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စမစ်သည် ယူ-၄များမှာ ဂြိုဟ်ကမ္ဘာ အပြင်ဘက်မှ လာသည်ဆိုသော အယူအဆကို သူက ပစ်ပယ်ကာ စီအိုင်အေ၏ မူဝါဒကိုလည်း ထိုအတိုင်း ချမှတ်သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် သူရေးသည့် မှတ်တမ်းတစ်ခုတွင် ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်၍ “ရူးကြောင်သော ရယ်စရာသက်သက်” ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ ဒါးလက်စံကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ ဘီဒီ စမစ်သည် ယူ-၄ ပြဿနာမှာ အမျိုးသားလုံခြုံရေး ရှုပ်ထွေးမှုဟု မှတ်ယူခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စမစ်ကမူ “ကောင်းကင်တွင် ထူးဆန်းသောအရာ တွေ့ရသည်ဆိုခြင်းမှာ နှစ်ရာပေါင်းများစွာ ကတည်းက ဖြစ်သည်” ဟုတ်လည်း ဟုတ်သည်။ အမျိုးအမည်မသိ ပျံသန်းသော အရာဝတ္ထု ဆိုသည်မှာ သမ္မာကျမ်းစာ ခေတ် ကတည်းက ရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သမ္မာကျမ်းစာဟောင်းထဲတွင် “အီဇီကီယ ဘီး” ဆိုသောအရာကို ပန်းကန်ပြားပျံ နှင့်တူပြီး ကောင်းကင်ကိုဖြတ်ကာ ပျံသွားတတ်သည်ဟု ဘာသာပြန်ထားသည်။ အလယ်ခေတ် စုတ်ဆွဲပန်းချီများနှင့် မှန်ကူကွက် ပန်းချီများတွင်လည်း ပန်းကန်ပြားပျံပုံများ ပါရှိသည်။ ၁၇၈၃ ခုနှစ် ဗြိတိသျှ မင်ဆွဲပန်းချီထဲတွင်လည်း မင်းချင်း နှစ်ယောက်သည် ဝင်ဆာရဲတိုက် ရင်ပြင်တွင် ပန်းကန်ပြားပုံသဏ္ဍာန် ပျံသန်းနေသော အရာအား ကြည့်နေပုံကို ဆွဲထားသည်။ ထိုအရာကို သုတေသီများ ဘာဟူ၍ မခွဲခြားနိုင်ခဲ့ကြ။ ဘီဒီ စမစ်က “တွေ့ရှိခဲ့သည်များကို ရှင်းပြနိုင်ချက် တစ်ခုမျှမရှိခဲ့” ဟု ဆိုကာ “ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်းက တိုက်လေယာဉ် လေသူရဲတစ်ဦး တွေ့ခဲ့သော ရှင်းမပြနိုင်သည့် သဘာဝဖြစ်ရပ်” ကို ကိုးကားတင်ပြခဲ့သည်။ ယင်းတို့မှာ ‘အလင်းရောင်လုံးကြီးများသာ ဖြစ်သည်’ဟု စမစ်ကဆိုသည်။

သမ္မတ၏ သိပ္ပံအကြံပေး ဗင်နီဗာ ဘုရီကဲ့သို့ပင် ဘီဒီ စမစ်သည်လည်း အစိုးရက မထိန်းချုပ်နိုင် ဖြစ်မည်ကို စိုးရိမ်နေခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတော့ စီအိုင်အေသည် ပြည်သူလူထု ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်၍ ကြောက်ရွံ့နေသည်ကို ပြေငြိမ်စေ ရန်လုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ဘီဒီ စမစ် ဒါရိုက်တာ သက်တမ်းအတွင်း ဆိုဗီယက်တို့ အကောက်ဉာဏ်ဆင်းသည်ဟု

ယူဆထားသည်။ ရော့စ်ဝဲတွင် တစ်ကြိမ်လည်း ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ထိုစဉ်က မိုးလေဝသ ပူစီဟောင်းဟူ၍ သတင်းကို ဖုံးဖိလိုက်နိုင်ခဲ့သဖြင့် တော်သေးသည်။ သို့သော် ဝါဒဖြန့် တိုက်ခိုက်မှုက ထပ်လာနိုင်သေးသည်။ ယူ-၄ ပုံစံဖြင့် လှည့်ဖြားမှုသည် အမေရိကန်၏ လေကြောင်းရန် ကြိုတင်သတိပေးစနစ်ကို ချဉ်နွဲ့သွားစေရန် ရည်ရွယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့် အမေရိကန်မှာ ဆိုဗီယက်တို့၏ တိုက်ခိုက်မှုကို ခံရလာနိုင်သည်။ ယူ-၄ တွေရှိမှုများ မဆုံးနိုင်အောင် ရှိနေခြင်းကြောင့် နိုင်ငံမှာ ဝံ့ဂုဏေ ကြောက်ကာ ငိုနေသော ကလေးပမာ ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု ဘီဒဲစမစ်က သတိပေးသည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ဘီဒဲ စမစ်သည် ယူ-၄ ကြောက်သည့် ပြဿနာကိုကိုင်တွယ်ရန် စီအိုင်အေတွင် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ ဘုတ်အဖွဲ့ကိုဖွဲ့ကာ “ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာများ” ကို အမျိုးသား လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြခိုင်းသည်။ ထိုကောင်စီမှာ အမျိုးသား လုံခြုံရေးမှဝါဒများ ချမှတ်ရန် အမြင့်ဆုံး အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။ ဘီဒဲစမစ်၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ ဘုတ်အဖွဲ့က အမေရိကန် လူထု ကြောက်လန့်နေမှုများသည် နိုင်ငံအတွက် မကောင်းကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ယူ-၄ ကြောက်ရွံ့မှုကြောင့် နိုင်ငံအတွက် အန္တရာယ်မှာ တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် ပိုကြီးလာသည်ဟုလည်း တင်ပြခဲ့သည်။ စိတ်ပညာသဘောအရ ပြည်သူလူထု၏ ယုံလွယ်မှုသည် အချုပ်အခြာအာဏာကို အန္တရာယ်ပြုနိုင်သည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဗဟိုအစိုးရက ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်း မရှိဖြစ်လာမည့် သဘောဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် စတာလင်က ယူ-၄လှည့်ကွက် ဆင်လာသည့်အခါ ရေဒီယိုမှ ကမ္ဘာ့များစွာ အသံလွှင့်စကားကဲ့သို့ ရုတ်ရုတ်သံသံဖြစ်သော အန္တရာယ်မျိုး ကြုံလာနိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။

ထို့ကြောင့် ပန်းကန်ပြားဖျံ ကြောက်ရွံ့မှုကို ပျောက်အောင်လုပ်ရမည်ဟု ဘီဒဲ စမစ်၏ စီအိုင်အေဌာနက အမျိုးသား လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြခဲ့သည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်က လျှို့ဝှက်အသင့် လျှော့ချခဲ့သော မှတ်တမ်းများအရ စီအိုင်အေသည် ပြည်သူများ ပန်းကန်ပြားဖျံကို စိတ်မဝင်စားစေရန် လူတွေ ထင်နေသည်များ ဓနန်ကြောင်း ရှင်းလင်းသည့် စီအိုင်အေတစ်ခု တင်ပြခဲ့သည်။ ယင်းကို တန်ပြန်ရန်မှာလည်း ရုရှားတို့၏ သတင်းဖြန့်ချိမှု လှည့်ကွက်အဖြစ် ငြုဖမည်။ ထိုအတွက် စီအိုင်အေသည် သူ့ဘာသာ လျှို့ဝှက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ရုပ်မြင်သံကြား၊ ရုပ်ရှင်၊ ဆောင်းပါးစသည့် စီအိုင်အေမှလည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုသည်ဟု စီအိုင်အေက အကြံပြုသည်။ ကြော်ငြာလုပ်ငန်းများ၊ စီပွားရေး အထုပ်များ၊ ဝေါဒစ္စနေ ကော်ပိုရေးရှင်းများကပါ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြဖို့လည်း တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ထိုသို့ လှည့်ကွက်အထဲတွင် ရုပ်မြင်သံကြားမှ ယူ-၄အကြောင်း တစ်ခုကို ပြသလိုက်ပြီး ယင်းမှာမဟုတ်ကြောင်း ပြသလိုက်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့် မျက်လှည့်ကြည့်နေသူအဖို့ မျက်လှည့် အလိမ်ပေါ်သွားသောအခါ မယုံကြည်တော့သလို ဖြစ်သွားမည် ဟု စီအိုင်အေက အကြံပြုသည်။

စီအိုင်အေ၏ ဆောင်ရွက်မှုများကိုမူ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ လျှို့ဝှက်ထားခဲ့သည်။ သို့သော် စီအိုင်အေ ကြိုမြင်ခဲ့သည့် ပြဿနာ တစ်ခုကတော့ အမေရိကန် မီဒီယာသည် စီအိုင်အေ၏ဆန္ဒကို စိတ်မဝင်စားခြင်း ဖြစ်သည်။ မီဒီယာကလည်း သူတို့မူနှင့် သူတို့။ ယူ-၄ သတင်းပါမှ သတင်းစာ ရောင်းကောင်းသည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ် နွေဦးရာသီတွင် လိုက်ဖ် မဂ္ဂဇင်းကြီးသည် ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်၍ တစ်ခမ်းတနား ဖော်ပြလိုက်သည်။ မဂ္ဂဇင်းကြီး၏ သတင်းထောက်များက လေတပ်သည် ပန်းကန်ပြားပျံနှင့် ပတ်သက်သော ဖိုင်များကို လျှို့ဝှက်ထားသည်ဟု စွပ်စွဲသည်။ လူထုကိုလည်း ထိုသို့ မလုပ်သင့်ဟု လှုံ့ဆော်လိုက်သည်။ သို့ဖြင့် မဂ္ဂဇင်းမှာ စောင်ရေများစွာ ရောင်းခဲ့ရသည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်း မထွက်မီ တစ်ပတ် အလိုတွင် ထိုသတင်း ရေးမည်ဖြစ်ကြောင်း လေတပ်က ကြိုသိလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ပိုမိုကြီးကျယ် မသွားစေရန် လေတပ်က ငါးနှစ်မျှ လျှို့ဝှက်ထားသည်ကို ဖွင့်ချကာ သူတို့ ပန်းကန်ပြားပျံကို သေချာစွာ လေ့လာခဲ့ကြောင်းနှင့် ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ လော့စ်အိန်ဂျလစ်မြို့တွင် ကျင်းပမည့် ယူ-၄ ညီလာခံသို့ပင် တက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်း ခဲ့သည်။

လေတပ် ထိုသို့ပြောင်းပြန် ဖြစ်သွားရသည်ကို သိရန်မှာ ပြီးခဲ့သည့် ငါးနှစ်လုံးလုံး ဆိုင်းစီမံကိန်း (ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်၍ လေတပ်၏ လေ့လာစုံစမ်းမှု)နှင့် ဂရပ်ဂျ် စီမံကိန်း (လေတပ်သည် ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ပူခြင်း မရှိကြောင်း လူထုအား အသိပေးသည့် လုပ်ငန်း) တို့ဖြင့် လုပ်ခဲ့သည်များကို သိရန်လိုသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ယူ-၄ရောဂါစပြီး ထသည့်အချိန်တွင် သတင်းစာများ၌ ယူ-၄တွေ့ရှိမှုပေါင်း ၈၅၀ ရှိခဲ့သည်။ ထိုအထဲမှ တွေ့ရှိမှု ၁၅၀ ကို စစ်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ အရာရှိများ အတော်ပင် စိတ်ပူခဲ့ကြသည်။ နောက်ခြောက်လအကြာ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် လေတပ် နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုတပ်မှ တပ်မှူးဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နသန် တွင်းနင်းသည် ဆိုင်းစီမံကိန်းကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ အစပိုင်းတွင် ယင်းကို ပန်းကန်ပြား စီမံကိန်းဟု ခေါ်ခဲ့သည်။ ယင်းသည် လေတပ်တွင် ပထမဆုံး လျှို့ဝှက် ယူ-၄ သုတေသန စီမံကိန်းဖြစ်သည်။ ထိုစီမံကိန်းအတွက် ဝန်ထမ်းများ ရာနှင့်ချီ၍သုံးကာ ယူ-၄ တွေ့ရှိမှုများကို သွားရောက် လေ့လာ စုံစမ်းခိုင်းခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်၍ သူတို့ လေ့လာနေခြင်း မရှိပါဟု ငြင်းနေသည်။

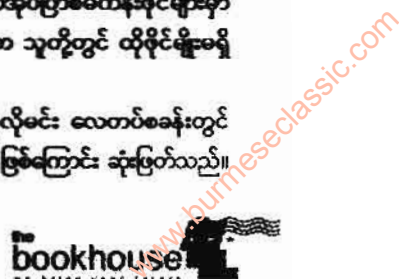
လေတပ် အသိုက်အဝန်းတွင် မြင်ကွင်းနောက်ကွယ်မှ အရာရှိများသည် ယူ-၄အပေါ် စိတ်ဝင်စားမှု ရှိနေသည်မှာ

လူထု၏ ယူ-၄ကြောက်ရောဂါမှ ကူးစက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိနေကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယူ-၄ကို စိတ်မဝင်စားပါဟု ငြင်းသော ဂရပ်ရိုစီမံကိန်းမှာ အလိုလို ရပ်ပစ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ယူ-၄ နှင့် ပတ်သက်၍ စုံစမ်းမှုကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန် အကြောင်း မမြင်တော့သဖြင့် ထိုစီမံကိန်းကို ရပ်ပစ်လိုက်ပြီဟု တရားဝင် ကြေညာသည်။ ထိုစဉ် ယူ-၄ လေ့လာမှု အစီအစဉ်များကို ဆက်လက်လုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် လေတပ်သည် ပိုမိုလျှို့ဝှက်သည့် ယူ-၄ စီမံကိန်းများကို ထပ်မံ ဖွင့်ချခဲ့သည်။ ယင်းကို စာအုပ်ပြာစီမံကိန်းဟု ခေါ်သည်။ ယင်းကို စောစောပိုင်းတွင် လူထုကြား မပေါက်ကြားအောင် ထားခဲ့သည်။ ထို့အကြောင်းကြောင့် နောက်ပိုင်းတွင် ယူ-၄ ဗေဒပညာရှင်များ ပွက်လောညံ့ခွဲခြင်း ဖြစ်သည်။

ယူ-၄တွေ့သည်ဆိုသော သတင်းပို့ချက်များကလည်း မဆုံးနိုင်တော့။ ပန်းကန်ပြားပျံတွေ့သည် ဆိုရုံသာမက ကောင်းကင်တွင် အလင်းရောင်များ တွေ့သည်။ အစိမ်းရောင် အလင်းများ တွေ့သည် ဆိုသည်များလည်း ပါလာသည်။ ထို့ကြောင့် လေတပ်မှာ စိတ်ပူလာသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုတွေ့ရှိမှု အတော်များများမှာ နယူးမက္ကဆီကို ပြည်နယ်အတွင်း တွင်ဖြစ်ပြီး လော့စ်အလာမိုဗ်စ်၊ ဆန်ဒီယာ၊ ဝိုက်ဆင်းစသည့် စစ်အခြေစိုက်ရာ မြို့များနှင့် နီးသည်။ အစိမ်းရောင် မီးလုံးကြီး ဆိုသည်ကမူ ၁၉၄၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ ကတည်းက သတင်းပို့နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအထဲတွင် သိပ္ပံပညာရှင်များ၊ နက္ခတ်ပညာရှင်များပင်ပါသည်။ ထိုတွေ့ရှိမှုများကို လေတပ်က အစိမ်းရောင်မီးလုံးဟူသော အမျိုးအစားထဲတွင် ထည့်ထားသည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် လေတပ်၏ ဘူမိဓူပ သုတေသနဌာနသည် အဆိုပါ အလင်းရောင်နှင့် ပတ်သက်သော ဖြစ်ရပ်များကို လေ့လာရန် တွင်ကယ် (မှိတ်တုတ်) စီမံကိန်းကို စတင်လိုက်သည်။ ထိုအတွက် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ လေတပ်စခန်းများ၌ အာကာသကြည့် စခန်းများဖွင့်ကာ ဓူပဗေဒ ပညာရှင်များသည် ဆက်သွယ်ရေးတပ် အင်ဂျင်နီယာဓာတ်ခွဲခန်းမှ ဝဇ္ဇည်းများကိုသုံးကာ လျှပ်စစ်သံလိုက်တုန်နှုန်း တိုင်းတာမှုများကို လုပ်ခဲ့သည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ လေကြောင်းထိန်းသိမ်းရေး ဘာဝန်ရှိသူများကိုလည်း ၃၅ မမ ကင်မရာများ လျှို့ဝှက်ပေးထားပြီး ထူးသည်မျိုးတွေ့လျှင် ဓာတ်ပုံရိုက်ထားပေးရန် နှာထားသည်။ လုပ်သမျှ အားလုံးကိုလည်း ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်အဆင့်တွင် ထားသည်။ လေတပ်က ယူ-၄များကို လေ့လာနေကြောင်း လူထုမသိစေရန်လည်း သတိပေးထားသည်။ တွင်ကယ်စီမံကိန်းနှင့် စာအုပ်ပြာစီမံကိန်းတို့မှာ တစ်လအကြာမှာပင် ထုလာကြသည်။ ကွန်ဂရက်က သိလို၍ မေးလာလျှင်လည်း လေတပ်က သူတို့တွင် ထိုပိုင်မျိုးမရှိကြောင်း ငြင်းဆိုသည်။

လေတပ်မှ စုံစမ်းသူများအတွက် ယူ-၄ရှင်းလင်းချက်များ စီမံဝင်လာသည်။ ဟိုလိုမင်း လေတပ်စခန်းတွင် တာဝန်ပေးထားသော သိပ္ပံပညာရှင်တစ်စုက တွေ့ရှိမှု အများစုမှာ ဝီ-၂ ဒုံးကျည်နှင့် မှားနေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။

တခြားတွေ့ရှိမှုများမှာ ကြယ်ကြွခြင်း၊ အာကာသ အလင်းရောင်များနှင့် ကောင်းကင်တွင် တွေ့နိုင်သော ဂြိုဟ်များ ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ တခြား လေ့လာရေးအုပ်စု တစ်စုကမူ တွေ့ရှိမှုများမှာ စင်ရော်အုပ်၊ ငန်းရိုင်းအုပ်စသည့် ငှက်အုပ်များ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် တွေ့ရှိမှု အရေအတွက်ကလည်း တိုးတိုးလာသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်က လျှို့ဝှက်အဆင့် လျှော့လိုက်သော စီအိုင်အေ၏ ထောက်လှမ်းရေး လေ့လာချက်များ မှတ်တမ်းအရ လေတပ်သည် ၁၉၅၁ ခုနှစ်ကစ၍ တစ်နိုင်ငံလုံး ယူ-၄တွေ့ရှိမှု ၈၀၀ မှ ၁၀၀၀ အကြား လေ့လာခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင်မူ အရေအတွက်မှာ ၁၉၀၀ အထိ တက်လာသည်။ လုံးပန်းမှုများမှာလည်း အံ့လောက်သည်။ အချက်အလက် စုဆောင်းရေး အရာရှိများသည် ရာပေါင်းများစွာသော နိုင်ငံသားများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းကာ လေတပ်က သူတို့ လာတွေ့ကြောင်း ထုတ်မပြောရန် မှာကြားသည့်အပြင် မပေါက်ကြားပါဟူသော ဝန်ခံပုံစံတွင် လက်မှတ်ထိုးခိုင်းသည်။ ဆယ်စုနှစ်များနှင့်ချီကာ လျှို့ဝှက်ခဲ့သော ထိုစုံစမ်းမှုများမှ ဖိုင်များမှာ သုံးဆယ်ခုနှစ် ကုဗပေ အထိ ရှိလာခဲ့ပြီး စာမျက်နှာ ပေါင်းလည်း ၇၄၀၀၀ ရှိခဲ့သည်။ လေတပ်မှ လေ့လာသူများနှင့် သူတို့၏ အထက်လူကြီးများသည် နောက်ပိုင်းတွင် အစိုးရဝန်ထမ်း ၁၀၀မှထွက်ကာ ယူ-၄ ဗေဒပညာရှင် အသိုက်အဝန်းများထဲသို့ ဝင်သွားကြသည်။

နောက်ဆုံးတွင် လေတပ်က ကောက်ချက်ဆွဲကာ အမျိုးသား လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်သည်။ “တွေ့ရှိမှုတိုင်း လိုလိုတွင် အကြောင်းရင်း သုံးရပ်ပေါ်တွင် အခြေခံသည်။ ယင်းတို့မှာ- လူထု၏ စိတ်ကယောင်ချောက်ချား ဖြစ်မှု၊ သိပြီး အရာကိုပင် အဓိပ္ပာယ်ကောက်လွဲမှုနှင့် လှည့်ဖြားခံရမှုတို့ ဖြစ်သည်” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ရှင်းမပြနိုင်သော တွေ့ရှိမှုများကို အထက်အဆင့်ဆင့်သို့ တင်ရသည်။ သိခွင့်ရှိသူ အနည်းငယ်မျှကသာ ရှင်းလင်းချက် ပေးသည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်လွန် အလယ်ပိုင်းနှစ်များတွင် ထို အထက်အဆင့် ဆိုသည်များထဲ၌ တိုခို အိဒရန်ကို လက်အောက်မှ စီအိုင်အေ လက်ရွေးစင်အုပ်စုလည်း ပါသည်။ ထို တွေ့ရှိမှုများကို အန္တရာယ်မရှိဟု မည်သို့ပင် ရှင်းပြနိုင်စေကာမူ မရှင်းနိုင်သည့် အမျိုးအမည်မသိ ပုံသန်းနေသည့်အရာ (ယူ-၄) တစ်ခုကတော့ ရှိနေသည်။ ရော့စ်ဝဲမြို့တွင် ပျက်ကျခဲ့သည့် အရာဖြစ်သည်။ ထိုပန်းကန်ပြားပျံနှင့် ပတ်သက်၍ လက်ရွေးစင် လူတချို့မှလွဲပြီး အားလုံးကို လုံးဝ ဆက်လက် လျှို့ဝှက်ထားသည်။ ထိုအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ၊ အစိုးရ ဘာလုပ်ထားသည်ကို ဖြစ်စေ အမေရိကန်တို့ သိသွားမည်ဆိုလျှင် ဒေါသအိုး ပေါက်ကွဲကုန်ပေလိမ့်မည်။

ယူ-၄ ပြဿနာကို အတူတွဲလုပ်နေကြသည့် စီအိုင်အေမှ လေ့လာသူများနှင့် လေ့တပ်ဝန်ထမ်းများ အထူးသတိထားနေရမှု တစ်ခုရှိသည်။ ယင်းမှာ အစိုးရက ယူ-၄ကို စိတ်ဝင်စားနေမှန်း သူတူသိရေး ဖြစ်သည်။ ထိုအမိန့်များမှာ အထက်ဆုံးမှ လာခြင်းဖြစ်သည်။ အဆင့်တိုင်းတွင် သိခွင့်မရှိကြပေ။ အောက်လက်ငယ်သားများမှာ အမိန့်ကိုသာ နာခံရသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း စာအုပ်ပြာ စီမံကိန်းမှ လေ့တပ်အရာရှိများ ဖြစ်ကြသော ဝိုင်လ်ရှူးကြီး တတ်လင်းနှင့် ဝိုင်လ်ရတ်ပွဲလ်တို့အား ယူ-၄ ညီလာခံတွင် ယူ-၄ဆိုသည်မှာ ပြင်ပကမ္ဘာမှ လာသည်ဟု ထိုကြည့်နေသူများနှင့် ယှဉ်တွဲထိုင်ခိုင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏ ထိပ်တန်း ယူ-၄ ဗေဒပညာရှင်များ ပါဝင်သော ထိုလူများသည် လော့စ်အိန်ဂျလိစ်မြို့မှ အရပ်ဘက် ဖန်းကန်ပြားပျံ လေ့လာစုံစမ်းရေးအဖွဲ့ဟု ခေါ်သော အုပ်စုဝင်များ ဖြစ်ကြသည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ကတ်လင်းနှင့် ရတ်ပွဲလ်တို့သည် ခေမာအပိုတယ်၌ တွင်းဝသော ယူ-၄ ညီလာခံသို့ ယူ-၄ မုဆိုးများနှင့်အတူ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုညီလာခံသို့ တိုင်း(၆)၊ ထိုက်(၆) စတုစင်းများနှင့် လော့စ်အိန်ဂျလိစ် မေရာ သတင်းစာ အစရှိသည့် မီဒီယာများအပြင် ကိုလံဘီယာရပ်ဘူလ်တို့ တက်ရောက်ကြသည်။ လေ့တပ်အရာရှိများက သူတို့လည်း ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ပူပန်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ထမုတို့ ဝါဝင်လာရကြောင်း၊ ထမု ယူ-၄ အမှုတွဲများကို အရပ်သား ပန်းကန်ပြားပျံ လေ့လာစုံစမ်းရေးအဖွဲ့သို့ လေ့တပ်ပါက စိတ်ဝင်စားညှိနှိုင်းကြောင်း လေ့ပြောထိုးသည်။ သိပ္ပံပညာရှင်များက ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်သည့် ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက် အချက်အလက်များကို ကြည့်ခွင့် မေးရန် တောင်းဆိုသောအခါ ကတ်လင်းက- “ကျွန်တော်တို့ အတူတွဲမလုပ်နိုင်စရာ အကြောင်းဖြစ်ပါက ဒီထိုလေ့တပ်ရင် ကျွန်တော်တို့ မိုက်ရာကျမှာပေါ့” ဟု ရှောင်လွှဲကာဖြေသည်။ ရတ်ပွဲလ်ကလည်း အရပ်သား ဖန်းကန်ပြားပျံ လေ့လာ စုံစမ်းရေး အဖွဲ့အနေနှင့် တောင်းဆိုကြည့်နိုင်ကြောင်း ပြောလိုက်သည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၇ ရက်နေ့တွင် လိုက်(၆) မဂ္ဂဇင်းကြီးက မျက်နှာပုံဆောင်ပါးခြင်း “ပြိုက်များဆိုင်ရာ ဖန်းကန်ပြားပျံ အမှုတွဲပေါ်လာပြီ” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဖော်ပြလိုက်သည်။ ဆယ့်ခြောက်မျက်နှာပါ ဆောင်ပါးချဉ်ကြီးကို လေ့တပ်၏ ထုတ်ဖော်ချက်နှင့် စလိုက်သည်။ ဒုတိယ ခေါင်းစဉ်အနေနှင့်လည်း “ဖန်းကန်ပြားပျံနှင့် မီးလုံးကြီးများ ဆွေရိုမှု အတော်များများမှာ ရှင်လင်းနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း လေ့တပ်က ဝန်ခံ- ထိုက်စီ စတုစင်းက ပြိုက်များဆိုင်ရာ ဖန်းကန်ပြားပျံများရှိနေကြောင်း သိပ္ပံ အထောက်အထားများ တင်ပြလိုက်သည်” ဟု ဝါခိုသည်။ ထိုဆောင်းပါးမှာ ယူ-၄သည် ဤ ကမ္ဘာမြေမှဆိုသော အယူအဆကို ပယ်ဖျက်ပစ်လိုက်သည်။ ယူ-၄ညီလာခံသို့ လေ့တပ်ကတက်ခြင်းမှာ အခြားအကြောင်း တစ်ရပ်လည်း ရှိသေးသည်။ စီအိုင်အေ၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဟောပြောဘာသာအဖွဲ့က အမျိုးသား ထိုမြို့ရေးကောင်စီအား လော့စ်အိန်ဂျလိစ်မြို့မှ အရပ်သား ပန်းကန်ပြားပျံ လေ့လာစုံစမ်းရေးအဖွဲ့ (စီအက်စ်အိုင်) ကဲ့သို့

အရပ်ဘက် ယူ-၄ အုပ်စုများကိုလည်း စုံစမ်းထောက်လှမ်းရန် တင်ပြခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လေတပ်အရာရှိနှစ်ယောက် ယူ-၄ ညီလာခံသို့ တက်ရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

စီအိုင်အေသည် စီအက်စ်အိုင်အဖွဲ့ထဲမှ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို အထူး စိတ်ဝင်စားနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုလူမှာ စာရွက်ညှပ်ကလစ် သိပ္ပံပညာရှင် ဂျာမန်လူမျိုး ဒေါက်တာဝဲသာ ရစ်ဒဲ ဖြစ်သည်။ ထိုလူကို အနီးကပ်ကြည့်လျှင် ရှေ့သွားများမှာ အတုများ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရမည်။ သူ့သွားများမှာ ဂျာမနီနိုင်ငံ၊ စတက်တင် ဂက်စတာပို အကျဉ်း စခန်းတွင် ၁၉၄၅ ခုနှစ်က ကျွတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူသည် ထိုအကျဉ်းစခန်းတွင် ဒုံးကျည် သိပ္ပံပညာရှင် ဗွန်ဘရွန်းနှင့် အတူ သီတင်းပတ်ပေါင်းများစွာ အကျဉ်းကျနေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရစ်ဒဲသည် ဟစ်တလာ၏ ဇွီ-၂ ဒုံးကျည် ဒီဇိုင်းရုံး အကြီးအကဲ ဖြစ်သည်။ အမေရိကန် စစ်သားများက ရစ်ဒဲအား စတက်တင် အကျဉ်းစခန်းတွင် ချုပ်ထားပြီး စစ်ထောက် လှမ်းရေးက ရစ်ဒဲသည် ဟစ်တလာအတွက် ဇွီ-၂ ဒုံးကျည် ဒီဇိုင်းထုတ်ပေးရုံသာမက ဟစ်တလာ၏ ဗက်တီးရီးယားဗုံး ကိုပါ ထုတ်လုပ်ပေးကြောင်း ပြောလိုက်သောအခါ စစ်သားများက ကြမ်းတမ်းစွာ စစ်ဆေးရာမှ ရှေ့သွားများ ပြုတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

စစ်ပြီးသောအခါ ရစ်ဒဲလည်း ဗွန်ဘရွန်းကဲ့သို့ပင် အမေရိကန်တို့၏ ခေါ်ယူခိုင်းစေခြင်းကို ခံယူလိုနေသည်။ သို့မှသာ အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် သူ ဒုံးကျည်များ ဆက်လက် လုပ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဂျာမနီနိုင်ငံတွင် ဒုံးကျည် သုတေသန နေနေသော စစ်တပ်ပင် မရှိတော့။ ထို့ကြောင့် သူတွင် အလုပ်အကိုင်မရှိ ဖြစ်နေသည်။ ရုရှားတို့က ဂျာမန်များကို မုန်းသည်ဟု ကြားထားသည်။ ရုရှားတို့သည် စစ်ကြောင်း သိပ္ပံပညာရှင်များအား ကျွန်အလုပ်သမားများ ပမာ ဆက်ဆံကြသည်။ အမေရိကန်စစ်သားများကြောင့် ရှေ့သွားများ ကျိုးခဲ့ရသော်လည်း အမေရိကန်တို့၏ ကမ်းလှမ်းမှု သည် အကောင်းဆုံး ဖြစ်နေသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ဒေါက်တာ ရစ်ဒဲ စာရွက်ညှပ်ကလစ် သိပ္ပံပညာရှင် ဖြစ်လာသည်။ သူ၏ အတိတ်က ဓာတုဒုံးကျည်နှင့် ဗက်တီးရီးယားဗုံးတို့ကိုမူ ဖုံးကွယ်ထားလိုက်သည်။ သူ့ကို နှုရင်းဘတ်စစ်ခုံရုံး မတင်ဘဲ ဘဝသစ်တွင် ကြီးပွားချမ်းသာစွာ နေလိုလျှင် အမေရိကန်စစ်ဘက် လိုချင်သည်ကို လုပ်ပေးရမည်ဟု သတိပေးထားသည်။ သို့ရာတွင် မကြာသေးမီ နှစ်များက ရစ်ဒဲ ယူ-၄ တိုးတက်ရေး အသိုက်အဝန်းထဲသို့ ဝင်ပါလာသည်မှာ စာရွက်ညှပ်ကလစ် တို့က အပေါ်စီး ယူထားသည့်သဘော ဆောင်နေသည်။ ပန်းကန်ပြားပျံ၊ ညီလာခံတွင် ရစ်ဒဲသည် ယူ-၄ ရောဂါကို ထပ်မွှေးနေပြန်သည်။ လိုက်(စ်) မဂ္ဂဇင်းတွင်လည်း သူပါသည်။ ဆောင်းပါးထဲတွင် သူက - “ယူ-၄တွေဟာ ကမ္ဘာ့ အပြင်ဘက်ကဆိုတာ ကျုပ် လုံးဝယုံကြည်တယ်” ဟု ပြောကြောင်း ကိုးကားထားသည်။ ယင်းကို စီအိုင်အေဒါရိုက်တာ

စရိယာ - ၅၁

ဘီဒဲ စမစ် ပြောသလို၊ ကယောင်ကတန်း စစ်ကူဟုမခေါ်လျှင် ဘယ်ဟာကို ခေါ်ရမည်နည်း။ သူ၏ အလုပ်အကိုင်နှင့် ထက်သက်၍ မဂ္ဂဇင်းက မေးသောအခါ သူက အမေရိကန်အတွက် လျှို့ဝှက်အလုပ်များ လုပ်ပေးနေသည်ဟု ဖြေခဲ့သည်။

ရစ်ဒဲနှင့် ပတ်သက်၍ အများသိထားသည်က သူသည် တက္ကဆက်ပြည်နယ်၊ ဖိဘလစ်မြို့ရှိ စို-၂ ခုံးကျည် အဖွဲ့တွင် ပါဝင်နေသူ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် နှစ်အနည်းငယ် ကြာသောအခါ မြောက်အမေရိက လေကြောင်းလိုင်းတွင် အင်ဂျင်နီယာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ သူ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းဘက် ရောက်သွားသောအခါ အစိုးရက သူ့ကို လစာမပေးတော့။ လေကြောင်းကုမ္ပဏီက သူ့အား ခုံးကျည်အင်ဂျင် သုတေသနဌာနတွင် ဒါရိုက်တာခန့်လိုက်သည်။ သူ အစိုးရအလုပ်မှ ထွက်လိုက်ကတည်းက စီအိုင်အေအတွက် ဆူးပြောင့်ခလုတ် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ယူ-၄ ညီလာခံပြီး၍ နောက်တစ်နှစ်ကြာ သည်အထိ စီအိုင်အေသည် ရစ်ဒဲကို အနီးကပ် စောင့်ကြည့်နေခဲ့သည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ် စောစောပိုင်းတွင် စီအိုင်အေသည် ရစ်ဒဲ၏ လော့စ်အိန်ဂျလိစ် ဟောပြောပွဲကို စနည်းနားခဲ့သည်။ ထိုမှ သိရသည်မှာ ရစ်ဒဲသည် ယူ-၄ယုံသူ လုပ်ဖော် ထိုင်ဖက်များနှင့်တွဲကာ လော့စ်အိန်ဂျလိစ်မြို့တစ်ဝိုက်တွင် ယူ-၄ အတုလုပ်ကာ ပြည်သူများ၏ တုံ့ပြန်မှုကို လေ့လာမည်ဟု ကြံနေသည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ထိုသတင်းမှာ စီအိုင်အေတွင် အဆင့်ဆင့်တက်သွားပြီး ထိပ်ပိုင်းအထိ ရောက်သွားသည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်က လျှို့ဝှက်အဆင့် လျှော့ချခဲ့သော ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက် မှတ်တမ်းအရ စီအိုင်အေ၏ သိပ္ပံဆိုင်ရာ စုံစမ်းထောက်လှမ်းမှုရုံး ဒါရိုက်တာသည် ရစ်ဒဲလုပ်နေသည့် ကုမ္ပဏီအပေါ် အချက်ထွက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် စာရွက်ညှပ်ကလစ် သိပ္ပံပညာရှင် မဟုတ်တော့သဖြင့် စီအိုင်အေမှာ မတတ်သာတော့ဘဲ သူနှင့် သူ့ရောင်းရင်း ဈေး၏ ခြေလှမ်းကိုသာ လိုက်ကြည့်နေရတော့သည်။

စီအိုင်အေသည် ရစ်ဒဲ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဂျော့ ဆတ်တန် နောက်ကိုလည်း လိုက်လံထောက်လှမ်းသည်။ သူကလည်း မြောက်အမေရိကန် လေကြောင်းလိုင်းမှ ခုံးကျည် သိပ္ပံပညာရှင်နှင့် ယူ-၄ ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်သည်။ ဆတ်တန်က “သံကန့်လန့်ကာ နောက်ကွယ်မှ ခုံးကျည်များ” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဟောပြောတော့မှ စီအိုင်အေသည် ဆိုဗီယက် နိုင်ငံအတွင်း ယူ-၄ တွေ့ရှိမှုများကို ထိုအုပ်စုသည် ထိုအကြောင်း စုံစမ်းခိုင်းထားသည့် မိမိတို့ ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ ထက်ပင် သိနေကြောင်း သိရကာ အံ့အားသင့်ခဲ့ရသည်။

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် ဘီဒဲ စမစ် စီအိုင်အေ ဒါရိုက်တာ ဖြစ်ကတည်းက စီအိုင်အေသည် ရုရှားနိုင်ငံတွင်းမှ ယူ-၄ တွေ့ရှိမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက် အရနည်းသဖြင့် အားမလိုအားမရ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ စတာလင်သည် ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းစာများတွင် အမှောင်ချထားပုံရသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၂ ခုနှစ်အတွင်း ယူ-၄နှင့် ထက်သက်ပြီး အယ်ဒီတော့ အဘော်တစ်ခုသာ ပါခဲ့ဖူးသည်။ ထိုဆောင်းပါးတွင် အမေရိကန်၌ ယူ-၄ တွေ့ရှိမှုများကို

ကိုးကားထားသည်။ သို့ဆိုလျှင် ရစ်ဒဲနှင့်အဖွဲ့သည် ဆိုဗီယက် ယူ-၄သတင်းများကို စီအိုင်အေထက် အဘယ်ကြောင့် ပိုသိနေရသနည်း။

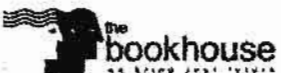
ထို့ကြောင့် စီအိုင်အေမှာ စိတ်ပူကာ စာရွက်ညှပ်ကလစ် စီမံကိန်းတွင် ရစ်ဒဲကို ကိုင်တွယ်ခဲ့သူအား ရစ်ဒဲနှင့် ပတ်သက်၍ စုံစမ်းခိုင်းသည်။ ထိုလူက ရစ်ဒဲသည် စီအက်စ်အိုင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ထွက်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းကြား သည်။ သို့သော် ခေါင်းမာသည့် သိပ္ပံပညာရှင်ကြီးသည် ဆက်မလုပ်ရန် တားမြစ်သည်ကို ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။ ရစ်ဒဲနှင့် ပတ်သက်၍ နောက်ပိုင်း ဖြစ်ပျက်သည်များကမူ မရှင်းလင်းပေ။ ဒေါက်တာရစ်ဒဲနှင့်အဖွဲ့ ယူ-၄ အတုလုပ်ခြင်း ရှိ၊ မရှိ လည်း မသိရပေ။ ဆိုဗီယက် ယူ-၄ ပြဿနာများနှင့် ဆိုဗီယက်ဒုံးကျည်များ အကြောင်းများကို ရစ်ဒဲ၏ စာရွက်ညှပ်ကလစ် စီမံကိန်း ဖိုင်ထဲမှဖယ်ထုတ်ကာ လျှို့ဝှက်ထားခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်ကျော်သည်အထိ လျှို့ဝှက်ထားဆဲ ရှိနေသည်။

၁၉၅၇ ခုနှစ်လောက်တွင် “စီအိုင်အေ၏ ယူ-၄ လေ့လာမှု အခန်းကဏ္ဍ” ဟူသော စီအိုင်အေမှတ်တမ်းအရ ယူ-၄ တွေ့ရှိသည်ဟူသော သတင်းပို့ချက် ထက်ဝက်ကျော်မှာ ယူ-၂ များသာ ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ အိဒ်ရန်ကိုသည် ယူ-၄ တာဝန်ကို ဖယ်ချ၍မရသဖြင့် ယူ-၄နှင့်ပတ်သက်သော စီအိုင်အေ၏မူဝါဒကို ချမှတ်ရတော့သည်။ သူက သိပ္ပံဆိုင်ရာ လေ့လာစုံစမ်းမှုရုံး ဒါရိုက်တာထံ ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်လျှင် မိမိတို့ မည်သို့ ကိုင်တွယ်သင့်ကြောင်း ရေးသားပေးပို့ခဲ့သည်။

- ယူ-၄ဖိုင်များကို သိမ်းဆီးထားရန်၊ “ယူ-၄တွေ့ရှိမှုများကို ဆက်လက် သိရှိနေရန်”
- စီအိုင်အေတွင် ယူ-၄ဖိုင်များ သိမ်းထားခြင်းမရှိကြောင်း၊ ထိုစီမံကိန်းမှာ ပျက်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း ပြော၍ ငြင်းရန်၊
- ရှင်းလင်းနိုင်သော ယူ-၄တွေ့ရှိချက်များ၊ ဥပမာ - ယူ-၂ နှင့် မှားသည်မျိုးတို့ကို မရှင်းလင်းနိုင်သည့် ယူ-၄ တွေ့ရှိချက်များနှင့် ခွဲထားရန်။

စီအိုင်အေ၏ ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်ပြီး စိတ်ဝင်စားမှုကို ကွန်ဂရက်နှင့် လူထုအား ဆယ်စုနှစ်လျှားနှင့်ချီကာ

ဖုံးကွယ်ထားခဲ့ရာမှ နောက်ပိုင်းတွင် ပေါ်သွားခဲ့သည်။ “ယူ-ငှအပေါ် စီအိုင်အေ စိတ်ဝင်စားမှုကို ဖုံးကွယ်ခဲ့သမျှ ပေါ်သွားသည်နှင့် နောက်ပိုင်းတွင် စီအိုင်အေသည် လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှုရှိသည်။ ဖုံးကွယ်ထားမှုရှိသည် စသည်ဖြင့် စွပ်စွဲခံရခြင်း ဖြစ်သည်” ဟု သမိုင်းပညာရှင် ဂျရယ်ဟိန်းက ရေးသားခဲ့သည်။ အလန် ဒါးလက်စ်သည် ယူ-ငှ မျောက်အား သူ့ကျောပေါ်မှ ခွာချရန် သူ့ကိုယ်တိုင် စိတ်ဓာတ်တိုက်ပွဲဆင်သည်။ နိုင်ငံသားများထံမှ ယူ-ငှတွေ့ရှိမှုနှင့် ပတ်သက်၍ စာတွေ့လာလျှင် မသိယောင်ဆောင် နေလိုက်သည်။ ယူ-ငှ လေ့လာသူ အုပ်စုထဲမှ စာတွေ့လာလျှင် ထိုအုပ်စုကို တစ်ဦးချင်း ထိုက်ထောက်လှမ်းသည်။ ကွန်ဂရက်နှင့် ဆီးနိတ်အမတ်များထံမှ စာ တွေ့လာလျှင်မူ ဒါးလက်စ်ကိုယ်တိုင် ယဉ်ကျေးစွာ ဆက်ပြန်ရေးသည်။ ယူ-ငှသည် ဥပဒေစိုးမိုးရေး ပြဿနာဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယင်းနှင့်ပတ်သက်၍ စီအိုင်အေအနေနှင့် ကိုင်တွယ်ခွင့် မရှိပါကြောင်း ဖြစ်၏။ ထိုစာများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ယူ-ငှ လေ့လာသူများကတော့ ယင်းတို့မှာ စီအိုင်အေသည် ယူ-ငှကို ဖုံးကွယ်ထားကြောင်း သက်သေခံဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ စီအိုင်အေ၏ မူဝါဒအပေါ် မည်သို့ပင် ဝေဖန်သည်ဖြစ်စေ လူထု၏ ယူ-ငှအပေါ် စိတ်ဝင်စားမှုကတော့ အတော်ပင်ခိုင်မာသည်။ ပြည်သူများသည် ကောင်းကင်တွင် ပျံသန်းသွားသော ဖျားသန်းသည့် အရာများနှင့် ပတ်သက်သမျှ သတင်းအချက်အလက်များ မရရှိခဲ့ကြ။ သိရပြန်တော့လည်း ပိုသိချင်လေ၊ ပိုမေးလေ ဖြစ်လာသည်။ သိပ်မကြာမီ စီအိုင်အေသည် တစ်စုံတစ်ခုကို ဖုံးကွယ်ထားသည်ဟု လူတွေယုံကြည်လာ ကြတော့သည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ဖြစ်ပျက်သမျှ အားလုံးကို တီအက်စ် (ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်) နှင့် အက်စ်စီအိုင် (အသိမခံ) အဆင့်အတန်းများ သတ်မှတ်ထားသည်။ ထူးဆန်းသော လုံခြုံရေး မူဝါဒကိုလည်း လျှို့ဝှက်ထားသည်။ “တီအက်စ်နဲ့ အက်စ်စီအိုင် အဆင့်သတ်မှတ် တဲ့ လမ်းညွှန်တွေကိုပါ လျှို့ဝှက်ထားတယ်” သခိုင်းပညာရှင် ကာဂီး ဟော က ဆိုသည်။ သူသည် အမျိုးသား ထောက်လှမ်းရေးရုံးမှ ဖြစ်ပြီး ထိုရုံးမှာလည်း လျှို့ဝှက်ထားသည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် လျှို့ဝှက်အဆင့် လျှော့ချခဲ့သော်လည်း ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ အမေရိကန် အများစုမှာ ထိုရုံးကိုလည်းမသိ။ ထိုရုံး ဘာလုပ်သည်ကိုလဲ မသိ။ ထိုရုံးမှာ ဧရိယာ - ၅၁ နှင့် ဆက်စပ်နေသည်ကိုလည်း မသိကြပေ။

တီအက်စ်/အက်စ်စီအိုင် အဆင့် သတ်မှတ်ထားသော သတင်းများကို အပြင်လူများ မသိနိုင်ပေ။ အတွင်းလူများပင် သိရန် လိုအပ်သူမှသာလျှင် သိရသည်။ ဝင်စတန် ချာချီက ရုရှားနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောဖူးသည်။ “နားလည်ရခက်မှု အတွင်းမှာ ထူးဆန်း မှုနဲ့ ရစ်ပတ်ထားတဲ့ ပဟောဠိ” ဟု၏။ ဧရိယာ - ၅၁လည်း ထိုနည်းအတိုင်းပင်။ ချာချီက ဆက်၍ပြောသည်မှာ- “(ဖွင့်ဖို့) သော့တော့ ရှိကောင်းရှိမယ်။ အဲဒီသော့ဟာ ရုရှားတို့ရဲ့ အမျိုးသား အကျိုးစီးပွားပဲ” ဟု ဆိုသည်။ ဆိုဗီယက်လို တစ်ပါတီ အာဏာရှင် နိုင်ငံမျိုးတွင် လျှို့ဝှက်ထားရသည်မှာ လွယ်သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ ကလည်း ဆိုဗီယက် လျှို့ဝှက်နည်းစနစ်ကို အတုယူကာ ယူ-၂ကို လုံခြုံအောင် ကာကွယ်ထားသည်။ လူသားဖြင့် ထောက်လှမ်းရ သည်မှာ မအောင်မြင်သဖြင့် ယင်းသို့လုပ်ရသည်မှာ အမေရိကန်နိုင်ငံ ၏ အမျိုးသား အကျိုးစီးပွား ဖြစ်သည်။ “သမားရိုးကျနည်းနှင့် ရုရှားနိုင်ငံတွင်းမှ သတင်းများ အနည်းငယ်သာ ရရှိသည်”

အခန်း - ၅
သိဖို့လိုသည်

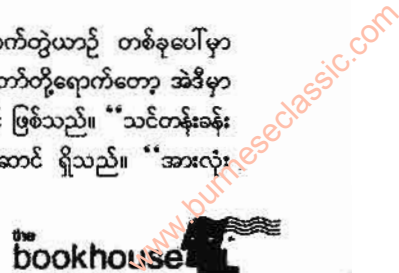
www.burmeseclassic.com

၁၉၅၄ခုနှစ် သမ္မတ၏ သိပ္ပံအကြံပေးအဖွဲ့ တင်ပြသော အမျိုးသား လုံခြုံရေးအစီရင်ခံစာ၌ ~~တင်ပြထားသည်။~~
 သူတို့ လိုချင်သည်ကို ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ရခဲ့သည်။ နိဗ္ဗာန်၊ သဲကန္တာရထဲတွင် ~~ဆိုဝိထိတ်တို့၏ ဖျံ့နှံ့မှုသည်~~
 တိုသုံးကာ မဟာရန်သူ ဆိုဗီယက်တို့အား အပိုင်မိစေမည်ဟု စီအိုင်အေက တွက်သည်။ လေတပ် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
 လေယာဉ်အမှုထမ်းများပင် ထိုစခန်းကိုသွားတော့ မိမိတို့ ဘယ်ကို သွားနေသည်ပင် မသိကြ။ လျှို့ဝှက်တာဝန်ဖြင့်
 လေသူရဲတို့သည် မိုဂျက်သဲကန္တာရက အပေါ်မှဖြတ်ကာ ဖျံသန်းရင်း တုန်ခါနိုးဖြင့် ရေဒီယို အဆက်အသွယ်ဖြင့် ဆက်
 သွယ်ကြရသည်။ တစ်ဖက် ရေဒီယိုစက်မှ အသံက လမ်းကြောင်းကိုပြောပြကာ နောက်ဆုံး တောင်ပတ်လည်ခြံရံပြီး
 လေယာဉ်ကွင်းရှိမည်ဟု မထင်ရသည့် နေရာတွင် လေယာဉ် ဆင်းသက်ရသည်။ လေယာဉ် မြေကြီးနှင့် ပေအနည်းငယ်
 အကွာရောက်မှ ပြေးလမ်းမီးများ ပွင့်လာသည်။

စီအိုင်အေ လေသူရဲများကိုလည်း အမှောင်ချထားသည်။ ဂျော်ဂျီယာပြည်နယ်၊ တန်နာ လေတပ်စခန်းနှင့်
 တက္ကဆက်ပြည်နယ် ဘာစတွန် လေတပ်စခန်းတို့မှ စနစ်တကျ ရွေးချယ်ထားသော ထိုလေသူရဲတို့သည် သူတို့ မည်သူ
 အတွက် အလုပ်လုပ်ပေးရမည်ကိုပင် မသိခဲ့ကြ။ ၁၉၅၅ ခုနှစ် အကုန်ပိုင်းလောက်တွင် စီအိုင်အေမှာ သက်တမ်းခုနစ်နှစ်သာ
 ရှိသေးသည်။ “ဝတ္ထုထဲကလိုပဲ၊ ကျွန်တော်ကို ဩစတင် ဟိုတယ်၊ အခန်းနံပါတ် ၂၁၅ ကို သွားရမယ်။ ၃ နာရီ ၁၅
 မိနစ်မှာ အဲဒီအခန်းကို တံခါးခေါက်ရမယ်လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်လည်း အဲဒီအချိန်အတိုင်းသွားပြီး တံခါးခေါက်တယ်။
 ခပ်ဖြောင့်ဖြောင့် လူတစ်ယောက်က လာ... ဝင်ကွာ ဟာပေးလို့ ပြောတယ်။ အဲဒါဟာ ကျွန်တော် စီအိုင်အေနဲ့ ပထမဆုံး
 ဆုံစည်းတာပဲ” လေသူရဲ ဟာပေး စတော့မင်းက ပြန်ပြောပြသည်။

ဟာပေး စတော့မင်းမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ အတော်ဆုံး လေသူရဲများထဲမှ တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ နူးညံ့
 သိမ်မွေ့သလောက် ကြောက်စိတ်လည်း ကင်းသည်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ပရင်စတန် တက္ကသိုလ်မှထွက်ကာ
 နာဇီကိုတိုက်ရန် ကြည်းတပ် လေတပ်တပ်ဆွယ်တွင် လေယာဉ် စမောင်းကတည်းက လေယာဉ်ကို ချစ်တတ်သူလည်း
 ဖြစ်သည်။ သူ ဧရိယာ - ၅၁ ကိုရောက်တော့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်နှင့် ကိုရီးယား စစ်ပွဲအတွင်း လေယာဉ် အခေါက်ပေါင်း
 သိပ် ခေါက် မောင်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

စတော့မင်းက- “ကျွန်တော်တို့ နောက်တွဲယာဉ်တွေပေါ်မှာ နေရတယ်။ နောက်တွဲယာဉ် တစ်ခုပေါ်မှာ
 သုံးယောက်စီ နေရတယ်။ အိမ်ကို ဖုန်းလည်း မဆက်ရဘူး။ စာလည်း မရေးရဘူး။ ကျွန်တော်တို့ရောက်တော့ အဲဒီမှာ
 ဈာန် ငါးဆယ်လောက်ပဲ ရှိတယ်” နောက်တွဲယာဉ်များမှာ လေယာဉ်ဂိုဒေါင်နှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် ဖြစ်သည်။ “သင်တန်းခန်း
 ထည်းရှိတယ်။ အဲဒါလည်း နောက်တွဲယာဉ်ပဲ” လေယာဉ်ဂိုဒေါင်ဘေးတွင် စားသောက်ဆောင် ရှိသည်။ “အားလုံး

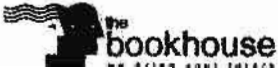

သဲကန္တာရပဲ” တစ်ခါတစ်ရံ မြင်းရိုင်းများ ကန်ကြီးထဲသို့ အစာနှင့်ရေရှာရန် ရောက်လာတတ်ကြသည်။ “လမ်းသွားလမ်းလာတွေတော့ ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဂရုတစိုက် စောင့်ကြည့်နေတယ်။ လုံခြုံရေးအစောင့်တွေက နေရာတိုင်းမှာ ရှိနေတယ်”

လေသူရဲတို့၏ မူရင်းသရုပ်မှန်ကိုလည်း ဖုံးကွယ်ထားသည်။ “ကျွန်တော်တို့အားလုံးကို နာမည်အသစ်တွေ ပေးထားတယ်။ ကျွန်တော့် နာမည်က ဆမ်ဆန်။ ကျွန်တော်က အဲဒီနာမည်ကို မကြိုက်တော့ စတားရစ်ဆိုတဲ့ နာမည် ယူလို့ မရဘူးလားလို့မေးတော့ ‘ကြိုက်သလိုယူ။ မင်းက စတားရစ် ဆိုတော့လည်း စတားရစ်ပေါ့ကွာ’ လို့ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ရဲ့ မှတ်တမ်းထဲမှာတော့ ကျွန်တော့်နာမည် ဆမ်ဆန်ပဲ။ မှတ်တမ်းတွေ အဲဒီမှာရှိသေးတယ်။ မြေအောက်ခန်းထဲမှာ။ စီအိုင်အေဟာ အဲဒီအပိုင်းမှာ သိပ်ပိုင်တယ်” လေသူရဲများ အားလပ်သည့် အချိန်များတွင်လည်း စောင့်ကြည့်နေကြသည်။

စတော့မင်းတို့၏ တပ်စုအေမု လေသူရဲများကို ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ ဟောလီးဝုဒ်တွင် ထားသည်။ စနေ၊ တနင်္ဂနွေများတွင် ဘရောင်းဒါဘီ စားသောက်ဆိုင်တွင် စားသောက်ကြရသည်။ “အဲဒီဆိုင်က အားလုံးဆိုတဲ့ နေရာလေ။ လုံခြုံရေးတွေကလည်း ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်ကြည့်လို့ရတယ်” တနင်္လာနေ့ကျတော့၊ ဧရိယာ - ၅၁သို့ ပြန်သွားရတော့မည်မို့ ဒါဘီဆိုင်တွင်ပင် စုရပ်လုပ်ရသည်။

“အဲဒီဆိုင်က နံနက်၁၂နာရီဆို စဖွင့်တယ်” သူတို့ တစ်ညလုံး မအိပ်ကြ။ သူတို့ ခြောက်ယောက်မှာ ကြံ့ခိုင်သူများ ဖြစ်ကြပြီး လေတပ် ဆံပင်ပုံစံများနှင့်ဖြစ်ကာ စီအိုင်အေ နှစ်ယောက်က စောင့်ကြပ်လိုက်ပါလာသည်။ သူတို့ကို ထိုနေရာမှ ဘားဘန်လေဆိပ်သို့ ပို့ပေးပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် လော့ခ်ပီလေယာဉ်ဖြင့် စခန်းသို့ ပို့ပေးသည်။ “အဲဒီတုန်းက ဒီအစီအစဉ်မှာ လော့ခ်ပီလေကော်ပိုရေးရှင်း ပါနေတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ မသိဘူး။ အဲဒီအထိတောင် ကျွန်တော်တို့ကို ဖုံးထားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို ယာဉ်မောင်းတွေလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီလို ခေါ်တာတော့ အကြောင်းရှိမှာပေါ့။ ဘာကြောင့်မှန်းတော့ မသိဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ယာဉ်မောင်းတွေပဲလေ” စတော့မင်းက ပြန်ပြောပြနေသည်။ ယာဉ်မောင်းတွေမှာ လေယာဉ်မောင်းတက်ဖို့ကလွဲပြီး ဘာမျှသိရန် မလိုအပ်။ စတော့မင်း တစ်ခါက သူ့အထက်လူကြီးများကို မေးကြည့်သည်။ မိမိတို့ပစ်ချခံရလျှင် ဘယ်နှယ်လုပ်မည်နည်းဟူ၍။ “ကျွန်တော်တို့ ပစ်အချခံရလို့ ဖမ်းတဲ့လူတွေက အတင်းဖိမေးရင် သိသမျှ အကုန်သာပြောလိုက်လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ယာဉ်မောင်းတွေက ဘာမှမသိတာ” သူတို့သင်တန်းတက်နေစဉ် ဂရမ်းကန်ဆိုသည်ကိုပင် မသိဟုဆိုသည်။

ကမ္ဘာတွင်လည်း ရုရှားတို့သည် သူတို့ပုံစံနှင့်သူတို့ သူလျှိုလုပ်ငန်းများကို လုပ်နေသည်။ ဧရိယာ - ၅၁တွင် အလားတူ အပွားတစ်ခုရှိမည်ဆိုလျှင် ယင်းမှာ မော်စကိုမြို့၊ အရှေ့မြောက်ဘက်ရှိ အင်န်အိုင်အိုင်- ၈၈ ဆိုသော ထိပ်တန်း လျှို့ဝှက်စခန်း ဖြစ်မည်။ ထိုစခန်းတွင် ဒုံးကျည် သိပ္ပံပညာရှင် ဆာဂျေ ကိုရိုလက်သည် အမေရိကန် စစ်ရေးသိပ္ပံကို အရှက်ခွဲကာ လက်နက်နှင့်အာကာသ ပြိုင်ဆိုင်မှုတွင် တစ်ပန်းသာမည့် အလုပ်များကို လုပ်နေသည်။ ထိုသိပ္ပံပညာရှင် တို့ စီအိုင်အေတို့ လာရောက် လုပ်ကြံမည်စိုး၍ စတုရင်က ဆာဂျေ ကိုရိုလက်၏ အမည်ကို လျှို့ဝှက်ခိုင်းထားသည်။ ဆာဂျေကိုရိုလက်ကို ဒီဇိုင်းမှာ အကြီးအကဲဟုသာ ခေါ်သည်။ ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲကို စီအိုင်အေ အပြင်ဘက်က မစ္စတာ ဘီ တု ခေါ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ဧရိယာ - ၅၁ကို အတွင်းလူများက မြဲကြီးဟု ခေါ်သကဲ့သို့ အင်န်အိုင်အိုင်- ၈၈ ကို သူတို့၏ သိပ္ပံပညာရှင်များက ဗျူရိုဟုခေါ်ကြသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ လိုပင် အင်န်အိုင်အိုင်- ၈၈ သည်လည်း မြေပုံပေါ်တွင် မရှိ။ တွန့်ဖြူနစ်တို့ အာဏာမရမီက ထိုနေရာမှာ ပိုဒ်လစ်ကီခေါ် ရွာကလေးမျှသာ ဖြစ်သည်။ ဂရမ်းကန်နေရာမှာလည်း ထောင်က ဂရမ်းမိုင်းခေါ် သတ္တုတွင်းတူးသည့် နေရာကလေးမျှသာတည်း။ ထိုနှစ်နေရာစလုံး ရွက်ထည်တဲများ၊ ကုန်လှောင် နံရံများ အလျှိုလျှိုပေါ်လာကာ အစိုးရထံမှ ထိပ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်များသာ သွားခွင့်ရှိသည့် နေရာများ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုနှစ်နေရာ စလုံး ခေါ်လာ သန်းပေါင်းများစွာ အကုန်အကျခံ တည်ဆောက်ကာ ခေါ်လာ သန်းပေါင်းများစွာ ကုန်ကျသော သူလျှိုလုပ်ငန်း များ လုပ်သည့်နေရာများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုနှစ်နေရာစလုံးမှာ တစ်ဖက်က ပြိုင်ဘက်ထက် တစ်ပန်းသာရေးဟူသော ဗျူဟာချက်တစ်ခုသာ ရှိကြသည်။

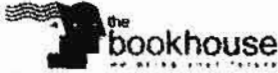
၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် အင်န်အိုင်အိုင်- ၈၈ သည် ဖမ်းမိသော ဂျာမန် သိပ္ပံပညာရှင်များဖြင့် လျှို့ဝှက်သိပ္ပံစီမံကိန်းများ မည်သို့ကြောင်း စီအိုင်အေ သိခဲ့ရသည်။ ထိုဂျာမန်များမှာ ဒုံးကျည် သိပ္ပံပညာရှင် လေးရာပါဝင်ပြီး အရက်တိုက်ကာ ညထယ်သန်းခေါင် အဖမ်းခံခဲ့ရသူများ ဖြစ်ကြသည်။

၁၉၅၅ ခုနှစ်က ရုရှားတို့သည် ဂျာမန် သိပ္ပံပညာရှင်များထံမှ ရှိသမျှပညာများကို နို့ညစ်ပူပြီးနောက် သူတို့ နိုင်ငံသို့ ပြန်ပို့ပေးလိုက်ကြောင်း စီအိုင်အေက ပထမဆုံး သိခဲ့ရသည်။ ထိုသို့သိသည်နှင့် စီအိုင်အေသည် နဂါးပျံ စီမံကိန်းဖြင့် စီအိုင်အေအရာရှိများအား ဂျာမနီနိုင်ငံသို့လွှတ်ကာ ထိုဂျာမန်ပညာရှင်များအား မေးမြန်း စုံစမ်းခိုင်းတော့ သည်။ သို့ရာတွင် ထိုဂျာမန် ပညာရှင်များမှာ ဘာမျှ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် မသိရှိကြပေ။ အင်န်အိုင်အိုင်- ၈၈ မှာလည်း ဧရိယာ - ၅၁ ကဲ့သို့ပင် သိဖို့လိုမှသိဟူသော စနစ်ကို ကျင့်သုံးကြဟန် ရှိသည်။ ဂျာမန်ပညာရှင်များမှာ သိဖို့မလိုသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုနေရာတွင် ဆိုဗီယက်အစိုးရ၏ အလွန်လျှို့ဝှက်သော အလုပ်တစ်ခု လုပ်နေသည်ဟုသာ ပြောနိုင်ကြသည်။ ဂျာမန်နိုင်ငံတွင် ဂျာမန်ပညာရှင်များကို အလွန်လျှို့ဝှက်သော လုပ်ငန်းတွင် ဦးဆောင်ခိုင်းသော်လည်း ရုရှားတွင်မူ

ဂျာမန်များကို ဒုတိယအဆင့်တွင်သာ ထားခံခဲ့ကြရသည်။ အင်န်အိုင်အိုင်- ၈၈ တွင် လုပ်နေသည်များကို တိတိကျကျ မသိရသဖြင့် စီအိုင်အေသည် မှန်း၍သာ ကြည့်ရတော့သည်။ ရုရှားတို့သည် အမေရိကန်နိုင်ငံအထိ ရောက်နိုင်မည့် တိုက်ချင်းပစ် ဒုံးကျည် အိုစီဘီအမ် လုပ်နေသည်ဟု စီအိုင်အေက တွက်သည်။

ထိုဒုံးကျည်အန္တရာယ်ကို မြန်မြန်ကာကွယ်ရန် လိုသည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ထိုအန္တရာယ်ကို မီဒီယာမှ အထပ်ထပ် သတိပေးနေသည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလထုတ် တိုင်း(မ်) မဂ္ဂဇင်းက ရုရှား ဒုံးကျည်နည်းပညာကို တခမ်းတနား ရေးသားခဲ့သည်။ မဂ္ဂဇင်းက ငါးနှစ်အတွင်း ရုရှားသည် လက်နက်ပြိုင်ဆိုင်မှုတွင် တစ်ပန်းသာ သွားမည်ဟု ရေးသားခဲ့သည်။ ရုရှားသည် ပီစီဇိတ်သမုဒ္ဒရာကို နျူကလီးယားဖြင့် တိုက်ခိုက်လာနိုင်ပြီး ယင်းမှ အဏုမြူဓာတ်ပြာများ အမေရိကန်နိုင်ငံ ပေါ်သို့ လွင့်စဉ်ကျလာနိုင်သည်ဟုလည်း ရေးသားခဲ့သည်။ ပိုဆိုးသည်မှာ ဆိုဗီယက်ဝန်ကြီးချုပ်က- “ကျုပ်တို့ဟာ ဒုံးကျည်တွေကို ဝက်အူချောင်း ထုတ်သလို ထုတ်လုပ်တော့မယ်” ဟူသော အပြောကြောင့် ဖြစ်သည်။ စိုးရိမ်သလို ရုရှားတို့ အိုင်စီဘီအမ် လုပ်နိုင်မည်ဆိုလျှင် ယင်းထိပ်တွင် နျူကလီးယား ထိပ်ဖူး တပ်နိုင်မည်လည်းဖြစ်ကာ အမေရိကန်နိုင်ငံ မည်သည့်နေရာကိုမဆို တိုက်ခိုက်နိုင်တော့မည် ဖြစ်သည်။ “ကျုပ်တို့ မကြာခင်မှာ ဟိုက်ဒရိုဂျင် ထိပ်ဖူးတပ် ပဲ့ထိန်း ဒုံးကျည် ထုတ်လုပ်လာနိုင်ပြီး ကမ္ဘာ့ ဘယ်နေရာကိုမဆို ပစ်ခတ်နိုင်တော့မယ်” ဟု နစ်ကစ်တာ ခရူးရှက်က ရုပ်မြင်သံကြားမှ ဟောပြောခဲ့သည်။

ဆိုဗီယက်တို့ ဒုံးကျည်နည်းပညာကို တိုးတက်အောင် လုံးပန်းနေစဉ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလီမေသည် တာဝေးဖျံ ဖုံးကြဲလေယာဉ်မှာ စစ်အတွက် ပိုကောင်းကြောင်း ဒုတိယ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်အား တင်ပြနေသည်။ လီမေသည် ဒုံးကျည်အပေါ် အထင်မကြီးပုံကို မရှက်မကြောက် ပြောနေသည်။ သူ၏ သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး တပ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သောမတ် ပါဝါကလည်း ဒုံးကျည်သည် ဖုံးကြဲ လေယာဉ်မှူးတို့လောက် မစွမ်းဆောင်နိုင်ဟု ပင်တဂွန် အာဏာပိုင်များကို ပြောနေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကလားရင့် အာဗင်ကလည်း ဒုံးကျည်လောက်နှင့် မည်သို့ အစွမ်းပြနိုင်ပါမည်နည်းဟု ဆိုနေပြန်သည်။ ဒုံးကျည်နှင့် ဖုံးကြဲလေယာဉ် မည်သည်က ပိုကောင်းမည်ကို ဒု ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ချိန်ဆနေစဉ် နယူးမက္ကဆီကိုပြည်နယ်၊ ဆန်ဒီယာမြို့၌ နျူကလီးယား ထိပ်ဖူးများ ထုတ်လုပ်နေလေပြီ။ ယင်းမတိုင်မီ ဆယ်နှစ် ၁၉၄၉ ခုနှစ်က အမေရိကန်တွင် နျူကလီးယားလက်နက် နှစ်ခုသာရှိပြီး ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင်မူ နျူကလီးယားပုံး ၂၂၀၀ အထိ ရှိလာသည်။ လီမေ ဒုံးကျည်အစီအစဉ်ကို ဆန့်ကျင်ရသည်မှာ အကယ်၍ ထိုအတွက် ငွေများ ပုံအာလိုက်ပါလျှင် ဖုံးကြဲလေယာဉ်မှာ အရေးပါသလို ဖြစ်သွားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယခုပင်လျှင် ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်းရေး အစီအစဉ်ကြောင့် ငွေများ အတော်ကုန်နေပြီ ဖြစ်သည်။

၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ နှစ်ဆန်းပိုင်းလောက်တွင် ခရူးရှက်၏လေသံနှင့် တိုက်သည့်စစ်ကို လက်တုံ့ပြန်ရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လီမေသည် ၁- ၄၇ ဝုံးကြဲလေယာဉ်များ တစ်ထောင်ကို စုလိုက်သည်။ ထိုလေယာဉ်များပေါ်တွင် နျူကလီးယား ဗုံးတင်ကာ တိုက်ခိုက်မည့်ပုံ ပြသည်။ လေတပ်လေသူရဲများသည် လေယာဉ်များကို အာတိုတ်ဒေသ ဆိုဗီယက်နယ်စပ်အနီး အထိ ပျံသန်းသွားပြီး ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ ဆိုဗီယက်တို့ကလည်း ထိုလေယာဉ်များ နောက်ကြောင်း ပြန်လှည့်မည်ကို သေသဖြင့် အတော်ပင် ကြောက်သွားခဲ့သည်။ ပိုဆိုးသည်က ဝုံးကြဲလေယာဉ်များသည် ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက် အိမ်အပြန် စစ်ဆင်ရေးအရ ရုရှားတို့၏ ဆိုက်ဗေးရီးယားနယ်ထဲအထိ ပျံသန်းခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆိုဗီယက်တို့၏ အီလက်ထရွန်နစ် ထောက်လှမ်းရေး (အီးလင့်) ဖြစ်သည့် ရေဒါစနစ် မည်မျှထိရောက်သည်ကို သိလို၍ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်တို့က လီမေ၏ ဝုံးကြဲလေယာဉ်များနောက်သို့ လိုက်သည့်အချိန်တွင် နည်းပညာရှင်များက အီးလင့်များကို စတားဂျက်ဖြေရန် နိုင်ငံသို့ပြန်ပို့ခဲ့သည်။ ထိုသို့ အန္တရာယ်များစွာ ဆိုဗီယက်အား သွားဆွမှုနှင့် ပတ်သက်၍ နောက်ပိုင်း ဖော်ပြသောအခါ လီမေက- “ကံကောင်းလို့ တတိယကမ္ဘာစစ်ကို ကျုပ်တို့က စသလို မဖြစ်ခဲ့တာ” ဟု ဆိုသည်။

အိမ်အပြန် စစ်ဆင်ရေးကို ဆက်လက်လုပ်နေစဉ် စီအိုင်အေသည် ယင်းမှာ အမျိုးသားလုံခြုံရေးအန္တရာယ် ဖြစ်သည်ဟု စိတ်ပူနေသည်။ “မကြာသော အနာဂတ်မှာ အမေရိကန်က စစ်ရေးအရ ကျူးကျော်လာလိမ့်မယ်လို့ ဆိုဗီယက် ခေါင်းဆောင်တွေက ယူဆလာနိုင်တယ်” ဟု စီအိုင်အေက သမ္မတကို သတိပေးသည်။ သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး၏ သိပ္ပံအကြံပေးများကလည်း ရုရှားနိုင်ငံအပေါ်သို့ ယူ-၂ လေယာဉ်များ ပျံသန်းရန်အတွက်လည်း မစောင့်နိုင်တော့ဟု ဆိုကြသည်။ စီအိုင်အေ၏ ရုရှားလက်နက်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူ ဟားဘတ် မီလာက တခြား မည်သည့်အစီအစဉ်မျှ စီမံကနည်းနည်း၊ စွန့်စားရမှု အနည်းဆုံးနှင့် အရေးကြီးသည့် သတင်းများ မရယူနိုင်ဟု ဆိုသည်။

စီအိုင်အေက ရုရှားတို့၏ ဝုံးကြဲလေယာဉ်များ၊ ဒုံးကျည်များ၊ နျူကလီးယား ထိပ်ဖူးများ၊ မြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ် ဒုံးကျည်များ ထုတ်လုပ်မည်ဟု ထင်ရသော နေရာများကို ဓာတ်ပုံရိုက်ရေးအတွက် ပထမဆုံး ယူ-၂ လေယာဉ်များ တွက်ရန် စီစဉ်သည်။ ယူ-၂ လေသူရဲများသည် အင်န်အိုင်အိုင်- ၈၈ ဆိုသည့် လျှို့ဝှက်နေရာကို ရှာကြံရမည်ဖြစ်သည်။ စရိယာ - ၅၁ တွင် သင်တန်းတက်ပြီးပြီဖြစ်သော လေသူရဲတပ်စုလေးခုသည် လေယာဉ်များဖြင့် ဆိုဗီယက် နယ်မြေထဲသို့ ဝင်ရောက်ရန် အသင့်ဖြစ်နေလေပြီ။ ထိုသို့ဝင်ရောက်ပြီး ဆိုဗီယက်၏ စတုရန်းမိုင် ၆၃၁၅၅ သန်းကို ဓာတ်ပုံများ နိုတ်ယူကြမည်လည်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် မြန်မြန်လုပ်မှ ဖြစ်မည်။

သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးကလည်း စိတ်ပူနေသည်။ “ဒီလေယာဉ် တစ်စီးစီး ပစ်ချခံရရင် နျူကလီးယား စစ် စဖြစ်မှာကို ကျုပ်တို့ရိမ်တယ်” ဟု အိမ်ဖြူတော်ဂျာနယ်တွင် သူကရေးသားခဲ့သည်။ ရစ်ချက် ဘစ်ဆဲက ယူ-

လေယာဉ်များကို ပစ်ချရန်နှင့် မြေရာခံရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ကတိပေးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ပစ်ချခံရသည့်တိုင် အောက်သို့ ကျသည့်အခါ လေသူရဲလည်းသေကာ လေယာဉ်လည်း တစ်စစီ ဖြစ်သွားမည်ဟု ဆိုသည်။

၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့ မော်စကိုလေကြောင်းပြပွဲမှာ သမ္မတအား ပေးထားသည့် ကတိများ ပျက်မည့် အတိတ်နိမိတ် ဖြစ်လာသည်။ ခရူးရှက်သည် ပြပွဲသို့ နှစ်ဆယ်ရုတ်နိုင်ငံမှ လေတပ်ဦးစီးချုပ်များကို ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။ အမေရိကန် လေတပ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နာသန် တွင်းနှင့်လည်း ပါသည်။ ဂျက် ဗုံးကြဲလေယာဉ်များနှင့် တိုက်လေယာဉ်များ ကောင်းကင်တွင်ဖြတ်၍ ပျံသန်းပြခဲ့ကြသည်။ ထိုထက် ထူးခြားသည်က နောက်နာရီ အနည်းငယ်အကြာတွင် ဂေါ်ဂီပတ် ပန်းခြံထဲရှိ ဖျော်ပွဲစား စားပွဲတွင်ဖြစ်သည့် အဖြစ်အပျက် ဖြစ်သည်။ စားပွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တွင်းနှင့်၊ ဗြိတိသျှနှင့် ပြင်သစ် ကိုယ်စားလှယ် ခေါင်းဆောင်များ ခရူးရှက်၏ မိန့်ခွန်းရှည်ကို ထိုင်၍နားထောင်နေကြသည်။ တစ်ချိန်တွင် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်က အရက်ခွက်ကို မြှောက်ကာ ဆုတောင်းသည်- “ငြိမ်းချမ်းရေးကို ကာကွယ်ဖို့ အတွက်” နောက်ပိုင်း ဆက်ဖြစ်သည်နှင့် ပတ်သက်၍ အငြိမ်းစား ရုရှားဗိုလ်မှူးကြီး အလက်ဇန်းဒါး အော လော့ ပြောပြသည်မှာ- “အရက်ခွက်မြှောက် ဆုတောင်းနေရင်း ခရူးရှက်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တွင်းနှင့်ဘက်ကို လှည့်ပြီး ‘ဒီနေ့ ကျုပ်တို့ လေယာဉ်တွေ ခင်ဗျားတို့ကို ပြပြီးပြီ။ ဒုံးကျည်တွေရော ကြည့်ချင်သေးသလား’ တွင်းနှင့်က ကြည့်ချင်တယ်လို့ ပြောလိုက်တော့ ခရူးရှက်က ခင်ဗျားတို့ လေယာဉ်တွေကို အရင်ပြ၊ နောက်ပြီး ကျုပ်တို့ လေပြင်ပိုင်နက်ထဲကိုလည်း ခင်ဗျားတို့လေယာဉ်တွေ လွှတ်တာကို ရပ်ပါ။ ကျုပ်တို့ကတော့ မဖိတ်ဘဲလာတဲ့ ဧည့်သည်ကို ပစ်ချရမှာပဲ။ ခင်ဗျားတို့ လေယာဉ်တွေ အားလုံးကို ပစ်ချမယ်။ အဲဒါတွေဟာ ပျံသန်းလာတဲ့ ခေါင်းတလားတွေပဲ” သူက ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလီဗေ လွတ်လိုက်သည့် ဗုံးကြဲလေယာဉ်များကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုစကားကို ပြောရာတွင် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်သည် လေသံ ချက်ချင်း ပြောင်းသွားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တွင်းနှင့်နှင့် ထိပ်တိုက်တွေ့မလို ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ နောက်တော့ ပိုဆိုးလာသည်။ ခရူးရှက်က လှည့်ပတ်ကြည့်လိုက်ရာ အမေရိကန်ကောင်စစ်ဝန် အရက်ငွေနေသည်ကို မြင်သွားသည်။ “ဒီမှာ ကျုပ်က ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ ချစ်ကြည်ရေးအကြောင်း ပြောနေတယ်။ ခင်ဗျားတို့ ကောင်စစ်ဝန်က ဘာလုပ်နေသလဲ” ခရူးရှက်က အမေရိကန် သံအမတ်ချားစ် ဘိုလ်နီကို အော်ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ကောင်စစ်ဝန်ကို အပြစ်ပေးသည့် အရက်ခွက်မြှောက် ဆုတောင်းမှုကို တောင်ဆူ

ထိုက်သည်။ ခရူးရှက်မှာ ဖော်လံဂါအရက်ကို မော့ချလိုက်ပြီး ထွက်သွားတော့သည်။ ပန်းခြံထဲတွင် အမေရိကန်တို့က သူတို့ စော်ကားသည်ဟု ထင်မည်ဆိုလျှင် ယူ-၂ လေယာဉ်တစ်စင်း ကရင်မလင် နန်းတော်အပေါ်သို့ ပျံသန်းလာပြီး ခရူးရှက်အိပ်နေသည့် အိမ်အား ဓာတ်ပုံရိုက်သွားသည်ကို သိပါက ပို၍ဒေါသထွက်လိမ့်မည်။

ဧရိယာ - ၅၁ ၏ ယူ-၂ အစီအစဉ်အတွက် ဝါရှင်တန်ဒီစီတွင် ရှိသည့် အမှတ် - ၁၇၁၇၊ အိတ်ချ်လမ်းရှိ စီအိုင်အေ အဆောက်အဦး ပဉ္စမထပ်တွင် ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ အက္ခရာတန်းစီမံကိန်း၏ ကွပ်ကဲရေးရုံး ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့တွင် ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲသည် ထိုလျှို့ဝှက်ရုံးမှနေ၍ သမိုင်းဝင် ဖုန်းဆက်သွယ်မှုတစ်ခု လုပ်ခဲ့သည်။ သူက ဂျာမနီနိုင်ငံရှိ ယူ-၂ စခန်းသို့ ဆက်ကာ ဆက်လုပ်ရန် အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ ဖုန်းလက်ခံသည့် နေရာ၏ ဆေးမှ အခန်းတွင် ဟာဗေး စတော့မင်းမှာ အောက်ဆီဂျင်စက်မှ အောက်ဆီဂျင်ကို ရှူနေသည်။ ဆရာဝန်က သူ့သွေးထဲမှ နိုက်ထရိုဂျင်ကို တိုင်းနေ၏။ တံခါးအပြင်ဘက်တွက် စီအိုင်အေမှလူများ စက်သေနတ်များနှင့် စောင့်နေကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် နှစ် ၁၈၀ မြောက် အမေရိကန် လွတ်လပ်ရေးနေ့ ကျင်းပမည့် နံနက်ဖြစ်သည်။ အားလုံး အဆင်ပြေမည်ဆိုလျှင် စတော့မင်းမှာ သံကန့်လန့်ကာ လေပိုင်နက်ထဲသို့ ပထမဆုံးပျံသန်းမည့် လေသူရဲ ဖြစ်လာပေမည်။ သူသည် လီနင်ဂရက် မြို့ပေါ်မှ ကမ်းရိုးတန်းကိုပတ်ကာ ပြန်လာမည်ဖြစ်ရာ ယူ-၂ လေယာဉ်ဖြင့် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံအပေါ်သို့ ပထမဆုံး ဖြတ်ကျော်သည့် မှတ်တမ်းတွင် ဝင်သွားပေမည်။

နံနက် - ၆ နာရီ ထိုးပြီးခါစတွင် စတော့မင်း လေယာဉ်ကို ကောင်းကင်သို့ မောင်းတက်လိုက်သည်။ ထစ်မိနစ်လျှင် ပေ တစ်သောင်းငါးထောင် အရှိန်ဖြင့် ခပ်မတ်မတ် ထိုးတက်ခဲ့သည်။ တက်မည့် ပေအမြင့် မရောက်မီ ထစ်ဝက်လောက်တွင် စတော့မင်းက လေယာဉ်ကိုယ်ထည်ကို အနည်းငယ် ပြန်လှည့်လိုက်သည်။ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှ အရည်များနှင့် ဆီတိုင်ကီထဲမှ ဆီများပြန်သွားစေရန် ဖြစ်သည်။ အလွန်မြန်စွာ ပျံတက်လျှင် ဆီတိုင်ကီ ပေါက်ကွဲနိုင်သည်။ လေသူရဲလည်း သေမည်။ နောက်ထပ် မိနစ်အနည်းငယ် ပျံတက်လိုက်သည်တွင် ပျံသန်းရမည့် ပေအမြင့်သို့ ရောက်သွားသည်။ သူ့အထက် ကောင်းကင်မှာ မည်းနေပြီး ကြယ်များကို သူ မြင်နေရသည်။ အောက်ဘက်တွင်မူ ကမ္ဘာမြေကြီးမှာ တော့ညွတ်နေသည်။ ရှစ်နာရီခွဲကြာပြီး ရေတစ်စက်၊ အစာတစ်ကိုက် မသုံးဆောင်ရသည့် ခရီးဖြစ်သည်။ ကင်မရာမှာ ခေတ်အစီဆုံး မှန်ဘီလူးများ တပ်ထားသည့် ဟိုက်ကွန် အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။ ကင်မရာ၏ တိကျမှုကိုသိရန် ဘစ်ဆဲ

သည် ယူ-၂ တစ်စင်းကို ဂရုမ်းကန်မှ သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး၏ ပင်ဆိုင်ပေးနီးယား ယာတောသို့ လွှတ်လိုက်သည်။ ကောင်းကင် ဆယ်သုံးမိုင်ခွဲအမြင့်မှ ယူ-၂ ကင်မရာသည် သမ္မတ၏ နွားများ ရေသောက်နေသည်ကိုပင် မြင်အောင် ရိုက်နိုင်ခဲ့သည်။

နာရီများစွာ ကြာပြီးနောက် စတော့မင်းသည် လီနင်ဂရက်နှင့် နီးကပ်လာသည်။ “လီနင်ဂရက်ကို ရောက်ရင် ကင်မရာကို ဖွင့်ရမယ်။ ပျံသန်းနေရင်း ရေတပ် အဆောက်အအုံတွေနဲ့ ခရီးဝေးသွား ဝုံးကြလေယာဉ်တွေ ထားမယ်လို့ ထင်ထားတဲ့ နေရာတွေကို ဓာတ်ပုံရိုက်သွားရမယ်” စတော့မင်းက ပြန်ပြောသည်။ သို့ရာတွင် ဝုံးကြလေယာဉ်များကို မတွေ့ခဲ့ရ။ စတော့မင်း ရိုက်လာခဲ့သည့် ပထမဆုံး ဓာတ်ပုံများကြောင့် စီအိုင်အေ မူလကထွက်ထားခဲ့သည့် အချက် အလက်များအပေါ် အငြင်းပွားစရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရှုရှား လက်နက်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူ ဟားဘတ် ဖီလာက သမ္မတထံ ရေးခဲ့သည့်စာတွင် နောက်ထပ်တွေ့ရှိရသည်များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသည်။ စတော့မင်း ရိုက်ခဲ့သည့် ဓာတ်ပုံများမှာ စတုရန်းပိုင်လေးသိန်း အကျယ်အဝန်းအထိ ရခဲ့သည်။ ဗီလာ၏ စာထဲတွင်- “ယခင်က မသိခဲ့သော လေယာဉ်ကွင်းသစ် မြောက်မြားစွာနှင့် မထင်မှတ်လောက်သည့် အရွယ်အစားရှိသော စက်မှုလက်မှုဇုန်များကို တွေ့ရှိရသည်။ အရေးအပါဆုံး လေတပ်စခန်းငါးခုမှ တိုက်လေယာဉ်များမှာလည်း ပုံမှန်အတိုင်း တန်းစီထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ လေယာဉ်ပစ် အမြောက်များမှာလည်း ကောင်းကင်သို့ ထိုးချိန်ထားခြင်းမရှိဘဲ ရေပြင်ညီအတိုင်း ချထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကောက်ရိုက် သိမ်းမှုများ လုပ်နေသည်ဖြစ်၍ ထရပ်ကားများ အလုပ်လုပ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်” ဟု ဖော်ပြထားသည်။ စတော့မင်းက- “ကြည့်ရတာ စစ်ပြင်ဆင်နေပုံ မရဘူး။ သူတို့ဟာ ပုံမှန် ရုရှားလူမျိုးတွေရဲ့ ဘဝလို နေထိုင်နေကြတာပဲ။ စစ်ဘင်ခရာတွေတီး တင့်ကားတွေက သွားနေတာမျိုး မရှိဘူး။ သူတို့ဘာသာ သူတို့ နေနေကြတာပါ”

စတော့မင်း၏ ဓာတ်ပုံများသည် စီအိုင်အေအတွက် အကျိုးရှိခဲ့သော်လည်း သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး၏ ခရူးရှက်နှင့် ဆက်ဆံရေးကမူ ပျက်ပြားခဲ့ရသည်။ ဘစ်ဆဲ ပြောသလို မဟုတ်ဘဲ ယူ-၂ လေယာဉ် ဆိုဗီယက်ရေဒါတွင် ပေါ်ပြီး လေကြောင်းကာကွယ်ရေး သတိပေးစနစ်ဖြင့် ခြေရာခံမိခဲ့သည်။ ဗလင်များကို ဓာတ်ပုံကူးပြီးသည့်နောက် ဓာတ်ပုံအဓိပ္ပာယ်ဖော်သူများက ဆိုဗီယက်တို့သည် စတော့မင်း၏ လေယာဉ်ကို အကြိမ် နှစ်ဆယ်ကျော်မျှ တိုက်ခိုက်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ “အမ်အိုင်ဂျီ-၁၇ နှင့် အမ်အိုင်ဂျီ-၁၉ တိုက်လေယာဉ်များသည် ယူ-၂ လေယာဉ် နောက်သို့လိုက်ရန် ကြိုးစားခဲ့ကြသော်လည်း သိပ်သည်းသော လေထုအတွင်း ရောက်သောအခါ အောက်ဆီဂျင် ကွန်သွား သော သူတို့အင်ဂျင်များကို ပြန်စက်နှိုးရန် အောက်လေထုလွှာသို့ ပြန်ဆင်းသွားကြကြောင်း ဓာတ်ပုံများထဲတွင်ပေါ်နေသည်”

ခရူးရှက်သည် အမေရိကန်တို့က သူ့အပေါ် သစ္စာဖောက်မှန်း သိသွားသောအခါ အလွန် အမျက်ထွက်ခဲ့သည်။

ခေါ်ဝေါ်ပတ် ပန်းခြံအတွင်း ပျော်ပွဲစားပြီးသည့်နောက် ခရူးရှက်သည် အမေရိကန်သံအမတ်နေအိမ်၌ အမေရိကန် လွတ်လပ်ရေး ချေ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့ တက်ရောက်နေစဉ် ယူ-၂ လေယာဉ် ရုရှားနိုင်ငံပေါ်တွင် ပျံသန်းနေသည်ဟု သိသောအခါ သူ အတော်ပင် ရှက်သွားသည်။ “အမေရိကန်တွေဟာ ငါတို့ရဲ့ အားနည်းချက်ကို အခွင့်ကောင်းယူတယ်” ဟု သူ့သား အသက် နှစ်ဆယ့်တစ်နှစ်အရွယ် ဒုံးကျည် ဒီဇိုင်းထုတ်သူ ဆာကျော်ကို ပြောလိုက်သည်။ ထိုသို့ ယူ-၂ ပျံသန်းမှုကြောင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ စစ်ရေးစွမ်းရည်ကိုလည်း သိက္ခာချသလို ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက် အိမ်အိုင်ဂျီ တိုက်လေယာဉ်များ အမြင့်ဆုံး ပျံသန်းနိုင်သည်ထက် မိုင်နှင့်ချီသော အမြင့်တွင် ယူ-၂ က ပျံသန်းနိုင်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်ဆီက ဆိုဗီယက်မြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ် ဒုံးကျည်များသည် ကောင်းကင်မှ လေယာဉ်များကို ပစ်ခတ်နိုင်ကြသေးပေ။ အမေရိကန် သူလျှိုလေယာဉ်သည် ရုရှားနိုင်ငံပေါ် အနှောင့်အယှက်မရှိ ပျံသန်းနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ခရူးရှက်လည်း ရှက်ရှက်နှင့် နှုတ်ဆိတ်နေခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် ပထမဆုံး ယူ-၂ ပျံသန်းမှုကို အစိုးရနှစ်ရပ်အကြားတွင် ဖြေရှင်းထားခဲ့သည်။ သို့သော် နှစ်နိုင်ငံကြား ဆက်ဆံရေးကတော့ ခပ်တန်းတန်း ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးက စီအိုင်အေအား နောက်ထပ် အမိန့်မပေးမချင်း ဆိုဗီယက်ယူနီယံအပေါ် ယူ-၂ ပျံသန်းမှုများ ရပ်ဆိုင်းထားရန် အမိန့်ပေး ခဲ့သည်။ ပိုဆိုးသည်က သမ္မတသည် ဘစ်ဆဲအား စီအိုင်အေ၏ အာကာသထောက်လှမ်းရေး အစီအစဉ်ကို သူ စိတ်မဝင်စား တော့ကြောင်း ပြောခြင်းဖြစ်သည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင်လည်း ဘစ်ဆဲမှာ သောကရောက်စရာတွေ များနေသည်။ သမ္မတက သူ၏ ယူ-၂ အစီအစဉ်ကို ဖျက်သိမ်းပစ်မည်ကို စိုးရိမ်နေသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ဆိုဗီယက်တို့က ယူ-၂ ကို ပစ်ချနိုင်စွမ်းရှိ၊ မရှိ ဆက်ဖြတ်ရန် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကိုလည်း ငှားခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်တို့သည် မြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ်ဒုံးကျည်ကို ဆယ့်ရှစ်လအတွင်း အမြင့်ပေ ခုနှစ်သောင်းအထိ ပစ်ခတ်နိုင်အောင် ကြိုးပမ်းနေသည်ဟူသော သတင်းများလည်း ထွက်နေသည်။ ဘစ်ဆဲက သူ ယူ-၂ အစီအစဉ် ဆက်လက် ရှင်သန်နေစေရန် ဆိုဗီယက်ရေဒါများ ယူ-၂ ကို မဖမ်းမိအောင် လုပ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ် သည်။ ထိုအတွက် ရေဒါဖမ်းနိုင်သောဆေး သုတ်ရန်ကြံသည်။ ထိုအကြံကို လော့ခ်ဟိမှ ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်အား ပြောပြ နေရာ ဂျွန်ဆင်က ဆေးသုတ်လျှင် လေယာဉ် ပိုလေးသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြသည်။ ဆေးသုတ်လိုက်လျှင် အတက်နိုင်ဆုံး

ပေအမြင့်မှာ ပေ တစ်သောင်းငါးထောင် လျော့သွားနိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဘစ်ဆဲက ထိုသည်ကို မကြားချင်။ ထို့ကြောင့် သမ္မတ၏ သိပ္ပံဆိုင်ရာအကြံပေး ရှိမ်း ကီလျန်ထံသွားကာ သိပ္ပံပညာရှင်များစု၍ ရေဒါတွင် မပေါ်နိုင်သော ဆေးစပ်ရန် ခိုင်းသည်။ ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်နှင့် မက်ဆာချူးဆက် စက်မှုတက္ကသိုလ်တို့မှ သိပ္ပံပညာရှင်များက သူလိုချင် သည်မျိုး ရစေမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောလိုက်သည်။

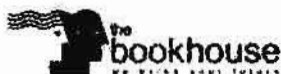
နောက်ပြဿနာတစ်ခုမှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလီမေ ဖြစ်သည်။ သူလျှိုလေယာဉ်ကို သဘောကျကာ ထိုလေယာဉ်ကို လီမေက ထိန်းချုပ်ချင်လာသည်။ နဂါးပျံ စစ်ဆင်ရေးအရ လီမေက ယူ-၂ သုံးဆယ့်တစ်စင်းကို လေတပ်အတွက် အော်ဒါမှာသည်။ ကွန်ဂရက်မှ မသိအောင်လည်း ငွေကို စီအိုင်အေသို့ ပို့လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘစ်ဆဲမှာ လေတပ်နှင့် လော့ခ်ဟီ ကော်ပိုရေးရှင်းအကြား ကိုယ်စားဆောင်ရွက်ပေးရမည့် သဘောဖြစ်သည်။ ထိုလေယာဉ်များအတွက် “ယာဉ် မောင်း” များ ထပ်လိုလာသည်။ ထို့ကြောင့် ဧရိယာ - ၅၁ သို့ နောက်ထပ် အသစ်ရောက်လာသော လေသူရဲအုပ်စု နှစ်ခုထဲမှ တချို့ကို စီအိုင်အေအတွက်ရွေးပြီး တချို့ကို လေတပ်အတွက် ရွေးချယ်ခဲ့ရသည်။ လေတပ်အတွက် ရွေးချယ်သည့် လေသူရဲများထဲတွင် အန်ထော်နီ “တိုနီ” ဘီဗက်ကာလည်း တစ်ယောက်အပါအဝင် ဖြစ်သည်။

ဘီဗက်ကာသည် စစ္စလီကျွန်းမှ ဝင်လာသူ၏ သားဖြစ်ပြီး ဂရမ်းကန်ထဲတွင် အငယ်ဆုံး ယူ-၂ လေသူရဲ ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် သူ ယူ-၂ စမောင်းတော့ အသက် နှစ်ဆယ့်လေးနှစ်သာ ရှိသေးသည်။

ဘီဗက်ကာနှင့် ဖရန်းစစ် ပါဝါတို့ နှစ်ယောက်သည် ဧရိယာ - ၅၁ သို့ မရောက်မီက ကျော်ဂျီယာပြည်နယ်၊ တန်နာ လေတပ်စခန်းတွင် အဆင့်-၁ လေသူရဲများ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်စလုံး အက်ပ်- ၈၄ တိုက်လေယာဉ် များကို မောင်းလာခဲ့သူများ ဖြစ်ကြသည်။ တစ်နေ့တွင် ပါဝါမှာ ထူးဆန်းစွာ ပျောက်သွားခဲ့သည်။ နောက် လအနည်းငယ် ကြာသောအခါ သူတို့ လေယာဉ်အုပ်မျိုးက ဘီဗက်ကာထံလာ၍ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသော ပုံသန်းရေး အစီအစဉ်တစ်ခု တွင် ပါဝင်မည်လားဟု မေးသည်။

မည်သို့သော အစီအစဉ်နည်းဟု ဘီဗက်ကာက မေးသောအခါ လေယာဉ်အုပ် ခေါင်းဆောင်က မပြောနိုင် ကြောင်း၊ လုပ်မည်ဆိုလျှင် လေတပ်မှ ထွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ နောက်တော့ ပြန်ဝင်၍ ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။ ထိုအစီအစဉ်မှာ အရေးလည်းကြီးကြောင်း ထိုလူက ပြောသည်။ ဘီဗက်ကာလည်း လက်ခံလိုက်သည်။

သူ့ကို ကွန်နယ်တီကတ်ပြည်နယ်၊ နယူးဟဲဗင်းမြို့ရှိ ဘာဂါဘရာသားကုမ္ပဏီသို့ လေယာဉ်ဖြင့် ပို့ပေးသည်။ ထိုကုမ္ပဏီမှာ အမျိုးသမီး အောက်ခံအဝတ်အစားများ ချုပ်လုပ်သည်။ ထိုနောက် သူ့ကို ဘရာစီယာများ ချုပ်သည့် အလုပ်ခန်းကိုဖြတ်ကာ နောက်ဖေးခန်းထဲသို့ ခေါ်သွားသည်။ ထိုကုမ္ပဏီသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဖေတပ်အတွက်

လေထီးများ ချုပ်ပေးခဲ့သည်။

နောက်ဖမ်းခန်းထဲရောက်တော့ သူ့ကို ကောင်းကင်မြင့်မြင့်တွင် ပျံသန်းသည့်အခါ ဝတ်သည့်ဝတ်စုံကို ဝတ်ခိုင်းသည်။ ထိုဝတ်စုံမျိုးသည် မတော်လှိုင် လေသူရဲသေနိုင်ပြီး လေယာဉ်ပါ ဆုံးရှုံးရနိုင်သည်။ ဘီဗက်ကာသည် သူဖို့လိုမှ သိရမည့် စည်းကမ်းကို သိထားသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဝတ်စုံမှာ မည်သည့်အတွက်ဟု မမေးရကောင်းမှန်းလည်း သူသိသည်။ သို့ရာတွင် ဖိအား တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပါသော ဝတ်စုံဖြစ်နေသဖြင့် သူမောင်းရမည့် လေယာဉ်မှာ အမြင့်ဆုံးနေရာအထိ တက်ရမည်ကိုတော့ သိလိုက်သည်။

သူ့ကို နောက်တစ်နေရာ ခေါ်သွားသည်မှာ ရိုက်ပက်တာဆင် လေတပ်စခန်း ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာတွင် သူ့ကို စိတ်ပိုင်း၊ ရုပ်ပိုင်း ကြံ့ခိုင်မှုများ စစ်ဆေးသည်။ ထိုနေရာတွင် သူ၏ ခံနိုင်စွမ်းရည်ကို အမျိုးမျိုး စမ်းသပ်စစ်ဆေးသည်။ တချို့ စစ်ဆေးမှုများကိုတော့ ကြံ့ဖွဲ့ပေးသော်လည်း တချို့ စစ်ဆေးမှုများမှာ အဆန်းဖြစ်နေသည်။ လေထု အမြင့်ဆုံးနေရာနှင့် ထူသည့် အခန်းထဲတွင် လေယာဉ်မောင်း ဝတ်စုံဝတ်ကာ ထိုင်ခိုင်းသည်။ အမြင့်ပေ ၆၃၀၀၀ ရောက်လျှင် သွေးထဲမှ အောက်ဆီဂျင်ကိုထိန်းနိုင်ရန် ဖိအားမရှိတော့သဖြင့် သွေးများ ဆူလာတတ်သည်။ မီးဖိုစမ်းသပ်ချက်ဆိုကာ အလွန်ပူသော အခန်းထဲတွင်လည်း ဝင်ခဲ့ရသည်။ စစ်ဆေးမှုတစ်ခုတွင် သူ သတိလစ်မတတ် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

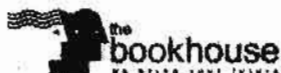
အေးခဲမှု အတွေ့အကြုံဟူသော စမ်းသပ်မှုမှာ ရေခဲများထည့်ထားသည့် ဘာလီပိုးထဲသို့ လက်များကို ခံနိုင်ရည်ရှိ သလောက် ထည့်ထားရသည်။ ထိုသို့ စစ်ဆေးနေသူများမှာ စာရွက်ညှပ်ကလစ် စီမံကိန်းမှ သိပ္ပံပညာများ ဖြစ်ကြောင်း သိဝက်ကာရော၊ ကျန်အမေရိကန်လူမျိုးတွေရော မသိကြ။ ထိုလူများသည် အငြင်းပွားဖွယ် သမိုင်းကြောင်း ရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်။ လေတပ်သည် အပေါ်ပိုင်း လေထုလွှာနှင့် အာကာသထဲသို့ သွားနိုင်ရေးအတွက် ထိုပညာရှင်များ၏ နောက်ကြောင်းသမိုင်းကို မျက်ကွယ်ပြုထားသည်။ စစ်အတွင်းက ထိုလူများ လုပ်ခဲ့သည်များကြောင့် နောက်ပိုင်းတွင် လေတပ်အတွက် သိက္ခာကျစရာ ဖြစ်လာနိုင်သည်။

၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်က အကျမြို့ သိပ္ပံပညာရှင်များ စာစောင် ထဲတွင် သတင်းစာဆရာမ လင်ဒါဟန် ရေးသော ဆောင်းပါးထဲ၌ နိုင်ငံ၏ ထိပ်တန်း အမေရိကန် - ဂျာမန် လေကြောင်းပညာရှင် အများအပြားသည် တစ်ချိန်က နာဇီ အထူးစခန်းများတွင် အလုပ်ခဲ့သူများ ဖြစ်သည်ဟု ရေးထားသည်။ သူတို့သည် လေကြောင်းဆိုင်ရာ ဆေးပညာ အချက်အလက်များကို သုတ်သင်ပစ်ရမည့် ဂျူးလူမျိုး၊ ပိုလန်လူမျိုး၊ ဂျစ်ပဆီလူမျိုးတို့အပေါ် စမ်းသပ်ကြည့်ရာမှ ရရှိ ခဲ့ကြောင်း ဖြစ်သည်။ သတင်းစာ အမြောက်အမြားကလည်း လိုက်၍ရေးခဲ့ကြသည်။ စာရွက်ညှပ်ကလစ် စီမံကိန်းမှ သိပ္ပံပညာရှင်များ၏ နောက်ကြောင်းကို အစိုးရက မည်မျှအထိ သိထားသနည်း ဟူ၍လည်း မေးခွန်းထုတ်လာကြ၏။

အမေရိကန် သိပ္ပံတိုးတက်ရေးအတွက် စစ်ဘက်နှင့် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့တို့က စစ်ရာဇဝတ်မှုနှင့် လူသားများအပေါ် ကျူးလွန်သည့် ရာဇဝတ်မှုများကို ဥပေက္ခာပြုသည်မှာ စက်ဆုပ်ရွယ် ကောင်းလှသည်။ စာရွက်ညှပ်ကလစ် စီမံကိန်းဖိုင်များကို လျှို့ဝှက်အဆင့် အပြည့်အဝ လျှော့မချဘဲထားသည်မှာ ထိုအတွက်ကြောင့် ဖြစ်မည်ထင်သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်က အစိုးရသည် ယခင်က လျှို့ဝှက်ထားသည့် စာရွက်ညှပ်ကလစ် စီမံကိန်းမှ စာရွက်စာတမ်းများအနက် စာမျက်နှာ ၁၂၆၀၀၀ ကို ထုတ်ပြန်ပေးခဲ့သည်။ စာမျက်နှာပေါင်း သန်းခြောက်ရာ မထုတ်ပြန်သေးဘဲ ရှိနေသည်။ ထိုကတည်းက နောက်ထပ် မထုတ်ပြန်တော့။

၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ဘီဗက်ကာ စစ်ဆေးမှုများ အောင်မြင် ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ရောက်လာသည်။ ထိုအချိန်တွင် စခန်းမှာလည်း တိုးတက်လာနေလေပြီ။ ကင်းဗတ်တဲအဆင့်မှ ကွန်ဆက်တဲများအဆင့်သို့ ရောက်နေပြီ။ ရေချိုးရန် ရေပန်းများလည်း ရှိနေပြီ။ စားသောက်ဆောင်ကိုလည်း တိုးချဲ့ထားပြီး ဖြစ်သလို၊ ဘားခန်းတစ်ခုပင် ရှိနေသည်။ သို့သော် လေယာဉ်မောင်းသည့် စည်းကမ်းကတော့ ရေး ဂေါင်ဒီတို့ စမ်းသပ်မောင်းနှင်စဉ်ကအတိုင်း ဖြစ်သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် တက်ရသည့် သင်တန်းကတော့ ဘီဗက်ကာ တွေဖူးသမျှ သင်တန်းများနှင့်မတူ။ စီအိုင်အေ၏ ယူ-၂ လေသူရဲများအားပေးသည့် သင်တန်းနည်းများမှာ အစဉ်အလာနှင့် မတူပေ။ ယခင်က ဘီဗက်ကာ သင်ကြားခဲ့ရသည်မှာ စစချင်း လေယာဉ်မောင်း လမ်းညွှန်ကိုဖတ်၊ နောက်တော့ နမူနာ လေယာဉ်အင်ဂျင်တွင် မောင်းကြည့်၊ ထို့နောက် အမောင်းသင် လေယာဉ်ဖြင့် မောင်း၊ နောက်တော့မှ တကယ့် လေယာဉ်ကို မောင်းရသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် လေယာဉ်မောင်း လမ်းညွှန်လည်း မရှိ။ နမူနာ လေယာဉ်စက်လည်း မရှိ။ အမောင်းသင် လေယာဉ်လည်း မရှိ။ “မူရင်း ယူ-၂ တွေမှာ ထိုင်ခုံတစ်လုံးနဲ့ အင်ဂျင်တစ်လုံးပဲ ပါတယ်။ စီအိုင်အေက လေသူရဲ သင်တန်းဆရာက မြေကြီးပေါ်မှာ ရပ်ခိုင်းပြီး သင်တန်းပေးတာ။ ကိုယ့်ကို လေသူရဲ သင်တန်းဆရာကပဲ စကားပြောတယ်။ ပြီးတော့ ကလစ်ဘုတ်တစ်ခု ပေးမယ်။ အဲဒါရဲ့ ရှေ့ဘက်မှာ စစ်ဆေးရန် စာရင်းပါမယ်။ ကျောဘက်မှာ လေယာဉ်ဆီနဲ့ အောက်ဆီဂျင်ဂရပ်ပါမယ်” ဘီဗက်ကာက ရှင်းပြသည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် လေသူရဲများမှာ နံပါတ်စဉ်နှင့် ပထမအမည်များသာ သုံးရသည်။ သူမိသားစုမှာ သူ့ဘယ်ရောက် နေသည်လည်း မသိ။ ဘာတာဝန် ထမ်းဆောင်နေသည်လည်း မသိ။ နောက်ပေးမည့် တာဝန်အနေနှင့် လေသူရဲသည် မည်သည့်အရပ်သို့ မောင်းရမည်ကို လူ အနည်းငယ်မျှသာ သိသည်။ လူတိုင်း သိနေသည်ကတော့ ရန်သူနယ်မြေတွင် ပစ်ချခံရလျှင် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းကာ စစ်ကြောခံရမည် ဆိုသည်ပင်။ ထို့ကြောင့် လေသူရဲအနေနှင့် များများမသိလေ၊ အားလုံးအတွက် ကောင်းလေဖြစ်သည်။

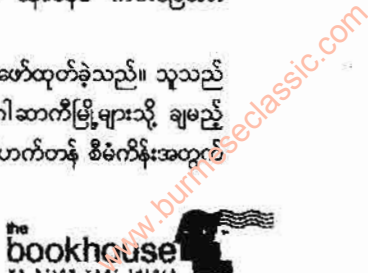
ဘီဗက်ကာတို့ အုပ်စုမှာ လူနည်းသည်။ အစစ်ဆေးခံသူ အားလုံးထဲမှ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ အောင်ခဲ့ကြသည်။ ယူ-၂ ဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်မှာ အမျိုးသားဂုဏ်လည်း ရှိသည်။ သူသည် အမေရိကန်အိပ်မက်ဖြင့် နေသလို၊ တစ်ချိန်တည်းတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံကိုလည်း ကာကွယ်နေသူ ဖြစ်သည်။

၁၉၅၇ ခုနှစ် ဆောင်းရာသီတွင် ဘော်စတွန်အုပ်စုခေါ် သိပ္ပံပညာရှင်များသည် ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲ လိုချင်သော ရေဒါတွင် မပေါ်နိုင်သည့် သုတ်ဆေးကို စပ်နိုင်ပေပြီ။ ဘစ်ဆဲက သုတ်ဆေးကိုယူကာ ဧရိယာ - ၅၁ မှ လော့ခ်ဟီ အင်ဂျင်နီယာများအား ပေးလိုက်သည်။ သူက ယူ-၂ များကို ထိုဆေးဖြင့် သုတ်ခိုင်းသည်။ ယူ-၂ များ ရေဒါတွင် ဧည့်မျှပျောက်နိုင်သည်ကို တိုင်းတာရန် တခြား ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို ငှားလိုက်သည်။ ထိုကုမ္ပဏီမှာ အီးဂျီအင်ဂျီ ဖြစ်သည်။

အီးဂျီအင်ဂျီကလည်း ထူးခြား ဆန်းကြယ်သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်ကစ၍ ယင်းသည် နိုင်ငံ၏ အကြီးဆုံး ထာကွယ်ရေး ကန်ထရိုက်တာ ကုမ္ပဏီ ဖြစ်သည်။ သို့သော် မည်သူမျှ မကြားဖူးခဲ့။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိလည်း ထိုအတိုင်း တစ်နည်းတစ်ပုံ တည်ရှိနေသည်။ မူလက အမည်မှာ အက်ဂါတန်၊ ဂျာမက်ရှောင်ဆန်နှင့် ဂရိယာဖြစ်ပြီး ယခင်က ဇက်ဆာချူးဆက် စက်မှုတက္ကသိုလ် (အမ်အိုင်တီ) ပါမောက္ခသုံးယောက် ဦးစီးသော အင်ဂျင်နီယာ ကုမ္ပဏီကလေးမျှသာ ဖြစ်သည်။ ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် ဒေါက်တာ ဟာရီး အက်ဂါတန်သည် လှုပ်ရှားမှုရုပ်ငြိမ် ဓာတ်ပုံပညာကို တီထွင်ခဲ့သည်။ အက်ဂါတန်၏ ကျော်ကြားသည့် လှုပ်ရှားမှုရုပ်ငြိမ် ဓာတ်ပုံများမှာ ဖန်းသီးကို ဖောက်ထွက်သွားသော ကျည်ဆန်၏ ပုံ၊ စားပွဲပေါ်သို့ ကျသွားသည့် ရေစက်ပုံနှင့် ငှက်တစ်ကောင် ပျံသန်းသွားရင် အေးခဲသွားပုံတို့ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက အီးဂျီအင်ဂျီသည် အက်ဂါတန် တီထွင်လိုက်သည့် ကင်မရာသုံး ဖလက်ဂန်းမီးလုံးကို အကြောင်းပြုကာ စစ်မြေပြင်တွင် ဝေဟင်မှ ထောက်လှမ်းသည့်အခါသုံးရန် မီးလုံးများ တင်သွင်းခွင့် ကာကွယ်ရေး ကန်ထရိုက်ရခဲ့သည်။ အက်ဂါတန်၏ မီးလုံးကြောင့်ပင် လေသူရဲ ဗိုလ်မှူးကြီး လာဂွန်းသည် ဒီ-ဒေး နေ့တွင် နော်မန်ဒီ ကမ်းမြေအား တောင်းကင်မှ ဓာတ်ပုံ ရိုက်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကက်နက် ဂျာမက်ရှောင်ဆန်သည် အမ်အိုင်တီတွင် စွမ်းအားမြင့် တွန်နှုန်းသီအိုရီကို ဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ သူသည် ဇျာကီထပ် အစုစပ်တစ်ဦးဖြစ်သော ဟားဘတ် ဂရိယာနှင့် ပေါင်းကာ ဟီရိုရီးမားနှင့် နာဂါဆာကီမြို့များသို့ ချမည့် အထူးမြူးများအတွက် မီးကူးစနစ်ကို တီထွင်ပေးခဲ့သည်။ သူတို့သုံးယောက်၏ ကုမ္ပဏီက မင်ဟက်တန် စီမံကိန်းအတွက်

ကန်ထရိုက်ရခဲ့သည်။ ယင်းမှာ ယခင်က အမ်အိုင်တီ အင်ဂျင်နီယာဌာနမှူးဖြစ်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် မင်ဟက်တန် စီမံကိန်းကို ဦးဆောင်ရသူ ဗင်နီဗာ ဘုရင့်နု နီးစပ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

အီးဂျီအင်ဂျီသည် အထူးမြူးတွင် မီးကူးစနစ်အပြင် နျူကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်မှုများ၌ လှုပ်ရှား ရုပ်ငြိမ် ဓာတ်ပုံရိုက်ရန်လည်း ကန်ထရိုက် ရခဲ့သည်။ ထိုဓာတ်ပုံများမှ အီးဂျီအင်ဂျီ သိပ္ပံပညာရှင်များသည် နျူကလီးယားဗုံး၏ ပေါက်ကွဲမှုပြင်းအားကို တွက်ချက်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ နျူကလီးယားလက်နက် စမ်းသပ်မှုများနှင့် ပတ်သက်သည့် ကန်ထရိုက် အလုပ်များကို အီးဂျီအင်ဂျီက ဆယ်စုနှစ်များနှင့်ချီကာ ရလာခဲ့သည်။ နျူကလီးယားလက်နက် စမ်းသပ်မှုများကြောင့် ရေဒီယို သတ္တိကြွမှု ရှင်းလင်းရေးအတွက်လည်း ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် သူတို့ပင် ကန်ထရိုက် ရခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် အီးဂျီအင်ဂျီသည် ဧရိယာ - ၅၁ ၏ တောင်ဘက် မိုင်သုံးဆယ်အကွာတွင် ရေဒါ စမ်းသပ်မှုများ လုပ်ခဲ့သည်။ သူတို့ လုပ်ခဲ့သည့် ကာလနှင့် လုပ်ခဲ့ပုံများကို ယခုတိုင် လျှို့ဝှက်ထားဆဲ ရှိနေသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ဘစ်ဆဲ၏ ခိုင်းစေချက်အရ အီးဂျီအင်ဂျီသည် ဧရိယာ - ၅၁ အပြင်ဘက်အစပ်တွင် ယူ-၂ ကို ရေဒါတွင် ပေါ် မပေါ် စမ်းသပ်ပေးခဲ့သည်။

၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် အီးဂျီအင်ဂျီမှ ရေဒါကျွမ်းကျင်သူများက ဆေးသုတ်ထားသော ယူ-၂ လေယာဉ်ကို ရေဒါဖြင့် ဖမ်းကြည့်သည်။ လော့ခ်ဟီ ကော်ပိုရေးရှင်းမှ လေသူရဲ ရောဘတ် ဆစ်ကာက ယူ-၂ ကို ကရမ်းကန်အပေါ် တွင် မောင်းပေးသည်။ သူက လေယာဉ်ကို အမြင့်ဆုံး မည်မျှအထိ မောင်းတက်နိုင်သည်ကို သိရန်ဖြစ်သည်။ မိုင် ကိုးဆယ်အထိ အခက်အခဲမရှိ မောင်းလာနိုင်ခဲ့သည်။ ပိုင်အိုရိုဗီဇ်အနီး တောင်ကြား တစ်နေရာကတော့ ဆေးသုတ်ထားသည့် လေယာဉ်မှာ အပူများပြီး မထိန်းနိုင်အောင်လည်ကာ ပျက်ကျသွားတော့သည်။ ဆစ်ကာမှာ အီဂျက်ဖြင့် ခုန်ထွက်နိုင်ခဲ့ သော်လည်း လည်နေသော လေယာဉ် အစတစ်စက သူ့ခေါင်းကို ရိုက်မိပြီး သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ကယ်လီ ဂျွန်ဆင် ပြောသည်မှာ မှန်သည်။ ဆစ်ကာ၏ အလောင်းနှင့် လေယာဉ်ပျက်ကို လေးရက်ကြာအောင် ရှာယူရသည်။ ထိုသတင်းကို သတင်းလောကက စိတ်ဝင်စားသည်။ မိုးလေဝသ သုတေသနလေယာဉ်ဟု ဖုံးကွယ်သတင်း ထုတ်ပြန်သော်လည်း မရ။ ရှီကာကို ဒေးလီး ထရီဗျူး သတင်းစာက- "အမြင့်ပျံ သုတေသန ဂျက်လေယာဉ် လျှို့ဝှက်ဖြင့်ဖုံးကွယ်၊ အထူး ထောက်လှမ်းရေးခေါ် လော့ခ်ဟီ၏ ယူ-၂ လေယာဉ်ဖြစ်" ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရေးသားလိုက်သည်။

လေသူရဲလည်းသေဆုံး။ မမြင်အောင် ဆေးသုတ်လိုက်သည့်အတွက် ယူ-၂ မှာ ပို၍ အန္တရာယ်များသည့်အပြင် ခိုးချောင်ခိုးဝှက် ဝင်၍လည်း မရပေ။ ဘစ်ဆဲမှာ ယူ-၂ အစီအစဉ်နှင့် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် သူ ဖန်တီးခဲ့သည်များကို ထိန်းချုပ်နိုင်ခြင်း မရှိတော့။ စီအိုင်အေမှာ ပိုကောင်း၊ ပိုမြန်ပြီး နည်းပညာမြင့်ကာ ဆိုဗီယက်တို့က လာသည်ဟုပင်

www.burmeseclassic.com

ထောင်အောင် လှည့်စားနိုင်မည့် လေယာဉ်မျိုး လိုအပ်လာသည်။ ဘစ်ဆဲ ကြံထားသော သူလျှို လေယာဉ်အသစ်မှာ အမြင့်ပေ ကိုးသောင်းအထိမှ ပျံနိုင်ပြီး ရေဒါနှင့်လည်း မမြင်ရသော လေယာဉ်မျိုး ဖြစ်သည်။ ဘစ်ဆဲ နောက်ထပ် ဒေါ်လာဘီလွှဲနှင့်ချီကာ တောင်းဆိုရေးမှာ အခက်အခဲ ရှိနေသည်။ လျှို့ဝှက်ဘတ်ဂျက်နှင့် လုပ်သော သူလျှိုလေယာဉ် အစီအစဉ်သစ်ကို သမ္မတထံ တင်ပြသည့်အချိန်တွင် ဧရိယာ - ၅၁ ၌ စမ်းသပ်မှုကြောင့် သမ္မတက စိတ်ပျက်နေသည်။ သို့ရာတွင် ဘစ်ဆဲ တင်ပြသည့် အချိန်တွင် နိုင်ငံတွင် အမျိုးသားလိုခြုံရေး အကျပ်အတည်းက လွှမ်းမိုးနေသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဆိုဗီယက်က ၁၈၄ ပေါင် လေးသော တစ္ဆာ့ ပထမဆုံး စပွတ်နစ်-၁ ဂြိုဟ်တုကို ထွတ်တင်လိုက်သည်။ ယင်းမှာ ဆာဂျေ ကိုရိုလက် အင်နီအိုင်အိုင်- ၈၈ ခန်းတွင် လျှို့ဝှက်လုပ်နေခဲ့သော အစီအစဉ် ဖြစ်သည်။

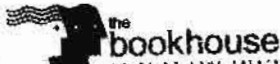
ပထမတော့ ဆိုဗီယက်က အာကာသတွင် အမေရိကန်ထက် သာသွားသည်ကို အိမ်ခြံစောက်က လက်မခံချင်။ အားလပ်ရက် ပင်ဆိုက်ဗေဒနီးယား နေအိမ်သို့ ပြန်ရောက်နေသော အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးမှ ထိုတီဇွကို ချက်ချင်းဝေခံမှု မပြုခဲ့။ သို့သော် နောက်နေ့ နယူးယောက်တိုင်း(မ်) သတင်းစာထဲတွင် -

“ဆိုဗီယက်က အာကာသထဲသို့ ဂြိုဟ်တုထွတ်တင်၊
ကမ္ဘာကို တစ်နာရီလျှင် မိုင် ၁၈၀၀၀ နှုန်းနှင့်ပတ်နေ
အမေရိကန် နိုင်ငံပေါ်မှ လေးကြိမ်ကျော်ဖြတ်”

ဂြိုဟ်တု ထွတ်နိုင်ပြီဖြစ်ရာ ဆိုဗီယက်သည် ကမ္ဘာ့ မည်သည့်နေရာကိုမဆို ပစ်နိုင်လောက်အောင် အားတောင်း သည့် ခုံးကျည်လုပ်နိုင်ပြီ ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်။ ဂါးဒီးယန်း သတင်းစာထဲတွင်လည်း ဗြိတိသျှ သတင်းထောက် စာ- “လ၏ ဟိုမှဘက်ခြမ်းသည် မည်သည့်အရာနှင့် တူသည်ဟု ရုရှားတို့ ပြောအလာကို နားထောင်ရန် ကျွန်ုပ်တို့ အထင်ပြင်ထားသင့်ပြီ” ဟု ရေးသားခဲ့သည်။ ပြည်သူများမှာလည်း ယူ-၂ သူလျှိုလေယာဉ် အစီအစဉ်ကို သိထားရကား စပွတ်နစ်နှင့်ဆိုလျှင် ဆိုဗီယက်တို့က အမေရိကန်တို့၏ လျှို့ဝှက်များကိုသိနေပြီး အမေရိကန်တို့မှာတော့ ဆိုဗီယက်တို့ အကြောင်း အမှောင်ကျနေသည်ဟု ထင်နေကြသည်။ စပွတ်နစ်ဂြိုဟ်တုသည် တစ်နာရီလျှင် မိုင် ၁၈၀၀၀ နှုန်းနှင့် တစ္ဆာ့ကို နှစ်ဆယ့်တစ်ရက် ပတ်ပြီးနောက် ရေဒီယိုအချက်ပြမှု မှေးမှိန်ကာ ပျက်စီးသွားသည်။ သမ္မတသည် အကောင်းဆုံး လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် သူ၏ သိပ္ပံအကြံပေးများဘက်သို့ လှည့်ခဲ့ရသည်။ စပွတ်နစ်

လွတ်တင်ပြီး နောက်လတွင် ဂျိမ်း ကီလျန်မှာ သမ္မတ၏ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ အထူးလက်ထောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။
 နောက် နှစ်နှစ် အတွင်းတွင်လည်း ကီလျန်သည် သမ္မတနှင့် နေ့စဉ်တွေ့သည်။ ယင်းမှာ ဘစ်ဆဲအတွက် အဆုံးအဖြတ်ကာလ
 ဖြစ်သည်။ ဘစ်ဆဲနှင့်ကီလျန်တို့သည် ခင်မင်လာခဲ့သည်မှာ ကြာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ စပွတ်နစ် လွတ်တင်ပြီးနောက် သူတို့
 နှစ်ယောက် အတူတွဲ၍ အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့က ဒေါ်လာဘီလျံနှင့်ချီပြီးကုန်သော သူလျှိုလေယာဉ် လွတ်တင်ရေး
 အတွက် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် စမ်းသပ်နေကြသည်။ စစ်ရေးတွင် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ တိုးတက်ရေးမှာလည်း သမ္မတ၏
 ဦးစားပေးကိစ္စ ဖြစ်နေသည်။ ကီလျန် သူ့ဘက်တွင် ရှိနေသည်မို့ ဘစ်ဆဲမှာလည်း သမ္မတထံမှ သူ လိုချင်သည်ကို
 တောင်းနိုင်လာသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ဘစ်ဆဲ လုပ်နေသည်များမှာ ရုရှားတို့အား အရက်ရစေပြီး မည်သူက
 သာသနည်းဟု ပြနိုင်ဖို့ဆိုလျှင် ဘတ်ဂျက်နှင့် လူ့စွမ်းအားတွေ အဆမတန် လိုမည်။ အထူးလျှို့ဝှက်ဖို့ လိုမည်။ အစွမ်းကုန်
 ထိန်းချုပ်နိုင်ဖို့ လိုမည်။

ရစ်ချက်ဘစ်ဆဲ တစ်ခါကပြောဖူးသည်။ နျူကလီးယား စမ်းသပ်စခန်းအတွင်း ဇော်ယုတ် - ၅၁ တည်ဆောက်ရသည်မှာ စူးစမ်းလိုသူများ အတော်ပင် စပ်စုချင်ကြသည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ် ပလန်ဘော့ စစ်ဆင်ရေးဖြင့် နျူကလီးယားစမ်းသပ်စခန်းလုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း သုံးဆယ်စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲရာတွင် သူ အတော် အပေးအယူ လုပ်ခဲ့ရသည်။ လက်နက်ပြိုင်ဆိုင်မှု အရှိန်ကောင်းနေသည့် ကာလတွင် အကျွန်ုပ်တို့ တင်လာသည့် လေယာဉ် အမေရိကန်၌ပျက်ကျကာ ရေဒီယို သတ္တိကြွမှု ကမ္ဘာတွင် မဖြစ်စေ့ ဖြစ်နိုင်သည်မှာ အရှိန်ပိုင်းသာ လိုတော့သည်ဟု ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစုနှစ်တွင် ထိုစုံကို ညစ်ညမ်းစုံဟု ခေါ်သည်။

ညစ်ညမ်းစုံသည် ပြည်တွင်းလုံခြုံရေးကို အန္တရာယ်ဖြစ်လာနိုင်သည် ဖြစ်ရာ ပင်တဂန်က အနာဂတ် ထိုအန္တရာယ်ကို စမ်းသပ် ကြည့်ချင်နေသည်။ ထိုသို့ စမ်းသပ်ရာတွင် မြို့ရပ်များအား အန္တရာယ်မဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်းမည့် အဖွဲ့အစည်းကို လျှို့ဝှက်ထားသည်။ စီမံကိန်း၏ အပြင်မှလူများ မည်သူမျှမသိကြပေ။ ထိုသို့ လုပ်ရန် အကောင်းဆုံးနေရာမှာ ဂရမ်းကန်ကြီး၏ အနောက်မြောက်ဘက် လေးငါးမိုင်အကွာရှိ ဇော်ယုတ် - ၅၁ ဖြစ်သည်ဟု လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ အထူးလက်နက်များ စီမံကိန်း တာဝန်ရှိများက ယူဆသည်။ ညစ်ညမ်းစုံကို နီဇားဒါး စမ်းသပ်စခန်း၏ အပြင်ဘက်တွင် စမ်းသပ်ပါက လျှို့ဝှက်မှုမှာ စိတ်ချရမည် ဖြစ်သည်။ လက်နက်စမ်းသပ်သူများက နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀ခန့် ပစ်ထား၍ရမည့် နေရာမျိုး လိုချင်သည်။

စကားဂုဏ်အားဖြင့် ၅၇ စီမံကိန်းဟု ပေးထားသော ထို စမ်းသပ်မှုကို အကျွန်ုပ်တို့အင် ကော်မရှင်၊ အမေရိကန် လေတပ်

အခန်း - ၆
သာမိုနျူကလီးယားစုံ

နှင့် အိမ်ကိုအင်ကိုတို့က ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြပြီး အိတ်စ်ဒဗလျူ- ၂၅ နှုတ်ကလီးယားထိပ်ဖုံးပါ လေယာဉ်ပျက်ကျသည့်အခါ ရေဒီယိုသတ္တိကြွ အမှန်များ ပြန့်လွင့်မှုကို စမ်းသပ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ ပြန့်လွင့်သော နေရာတွင် ပလူတိုနီယံ ရေဒီယို သတ္တိကြွများ ဖုံးလွှမ်းနေပြီး နှစ်ပေါင်း ၂၄၀၀၀ ကြာမှသာ တစ်ဝက်လျော့သွားမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လေထဲတွင် ပလူတိုနီယံများ ပြန့်လွင့်နေစဉ်အတွင်း သက်ရှိ၊ သက်မဲ့များ မည်သို့ဖြစ်မည်ကို သိပ္ပံပညာရှင်များ မခန့်မှန်းနိုင်ကြပေ။ ၅၇ စီမံကိန်းသည် ထိုအတွက် စမ်းသပ်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုအတွက် သုံး၍ရသည့် မြေ အနည်းဆုံး ဖြစ်ရမည်။ ယခင်က ရေဒီယိုသတ္တိကြွမှုမျိုး ရှိမထားသောမြေ ဖြစ်ရမည်။ စတုရန်းမိုင် ငါးဆယ်ခန့် ရှိရမည်။ တောင်ကြားလွင်ပြင်အတွင်းမှ ရေခန်းကန် ဖြစ်ရမည်။ တောင်ကြားမှ ရေစီးသည့်နေရာဖြစ်လျှင် ပိုကောင်းသည်။ အများမြင်နိုင်သည့် နေရာလည်း ဖြစ်ရမည်။ ထိုသို့ စမ်းသပ်ရန် စဉ်းစားနေသည်။ ပြင်ဆင်နေသည်ကိုပင် လူအများ မတွက်မိနိုင်သော နေရာလည်း ဖြစ်ရမည်။ သတင်းထုတ်ပြန်ရာတွင်ပင် ၅၇ စီမံကိန်းကို “လုံခြုံရေး စမ်းသပ်မှု” ဟုသာ ထုတ်ပြန်သည်။ ထိုစမ်းသပ်မှုကို ဒေါက်တာ ကိုမိုး ရှုရီ က ဦးဆောင်သည်။

ကနဦး စဉ်းစားသည့် ရေခန်းကန်မှာ ပါပူကန် ဖြစ်သည်။ ဂရမ်းကန်၏ တောင်ဘက်၊ မြောက်ပိုင်းအကွာတွင် ရှိသည်။ ယင်းမှာလည်း စမ်းသပ်စခန်း၏ အပြင်ဘက်တွင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းပတ်ဝန်းကျင်မှ မြေများမှာ ၁၉၅၁၊ ၁၉၅၂၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်များက ဖောက်ခွဲ စမ်းသပ်မှုများကြောင့် ပလူတိုနီယံများ ပါဝင်နေသည်။ နောက်ပြီး ပါပူ ကန်မှာ အထူးမြေစွမ်းအင် ကော်မရှင်နှင့် လယ်သမားနှစ်ဦး အငြင်းပွားနေသည့် နေရာလည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်က ထိုတစ်ဝိုက်တွင် နန်စီခေါ် ၂၄ ကီလိုတန် နှုတ်ကလီးယားဖုံးကို စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲစဉ်က စတီးဝပ် လယ်သမားညီအစ်ကို၏ နွားရစ်ကောင် သေဆုံးမှုအတွက် အငြင်းပွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစမ်းသပ်မှုကြောင့် ရေဒီယိုသတ္တိကြွမှုများ ပြန့်လွင့်ခဲ့ရာ ထိုဒေသတစ်ဝိုက်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ အဆိပ်သင့်ခဲ့သည်။ ပါပူကန်တွင် အစာစားနေကြသည့် တိရစ္ဆာန်များလည်း ပါခဲ့သည်။ စတီးဝပ်ညီအစ်ကို၏ မြင်း ဆယ့်ခြောက်ကောင်နှင့် နွားများလည်း ပါသည်။ ကော်မရှင်က စတီးဝပ်တို့၏ မြင်းများ အတွက် တစ်ကောင်လျှင် ဒေါ်လာသုံးရာစီ လျော်ကြေးပေးသည်။ နွားများအတွက်ကိုတော့ မပေးခဲ့ပေ။ နွားများ သေ သည်မှာ ထိုစမ်းသပ်မှုကြောင့်ဟူသော အထောက်အထား မတွေ့ရဟုဆိုသည်။ နွားများ သေရသည်မှာ ဗီတာမင်-အေ ချို့တဲ့မှုကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။

ထို့ပြင် ကော်မရှင်က ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် နယူးမက္ကဆီကိုပြည်နယ်၌ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲစဉ် နွားများ ရေဒီယို အဆိပ်သင့်ခဲ့သော်လည်း နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျန်းမာလျက် ရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ထိုလယ်သမားတို့၏ နွားများလည်း အသက်ရှင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း စာဖြင့် ပြန်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ၅၇ စီမံကိန်း စမ်းသပ်မှုကို လုပ်မည့်နေရာ

ဆုံးဖြတ်နေစဉ်အထိ ထိုအငြင်းပွားမှုမှာ မပြတ်သေး။ ထိုအငြင်းပွားမှုကို အကြောင်းပြု၍ လူတွေ သိကုန်မည်စိုးသဖြင့် ပါပူကန်ကို စမ်းသပ်မည့်နေရာမှ ပယ်လိုက်သည်။

ထို့နောက် စမ်းသပ်မည့်နေရာကို စီမံခံစားမှု ယူ-၂ လေယာဉ် စမ်းသပ်သည့် ဂရုမ်းကန် မြေပြန့်နေရာကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ ၏ အနောက်မြောက်ဘက်တွင် ရှိသည့် ဆယ့်ခြောက် စတုရန်းမိုင်ကျယ်သော နေရာမှာ ယခင်က အသုံးပြုခြင်း မရှိသေးသည့် နေရာဖြစ်သည်။ ထိုနေရာသို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှ တိရစ္ဆာန်များလည်း မလာရအောင် တားမြစ်ထားခြင်း ရှိသည်။ ဂရုမ်းကန်ကြီးကိုလည်း ကောင်းကင်မှ လေ့လာမှုများ လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုလေ့လာမှုကို စီမံကိန်းဒါရိုက်တာ ဒေါက်တာရှုရီနှင့် ပူးတွဲလုပ်သူ ဗိုလ်မှူးကြီး ဘလူးက လုပ်ခဲ့သည်။

ထိုနေရာကို အသုံးပြုဖို့ ထိုနေရာအား လေတပ်အတွက် ထိန်းချုပ်ထားသော ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် အရပ်သား အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် အဏုမြူ ကော်မရှင်တို့အကြား ညှိနှိုင်းခဲ့ရသည်။ ထိုနေရာမှာ ဧရိယာ - ၅၁ ကဲ့သို့ပင် နီဗားဒါး စမ်းသပ်နယ်မြေ၏ တရားဝင် နယ်နိမိတ်အပြင်တွင် ရှိနေသည်။ သို့ဖြင့် ၅၇ စီမံကိန်းမှာ စစ်ဘက် စစ်ဆင်ရေး အောက်တွင် ကျရောက်ခဲ့ပြီး အဏုမြူစွမ်းအင် ကော်မရှင်အနေဖြင့် တရားဝင် ထုတ်ပြန်မှုများလည်း ထုတ်ပြန်စရာ မလိုတော့ပေ။ နျူကလီးယား စမ်းသပ်မှုများမှာ အန္တရာယ်ရှိသည်ဟု ယူဆသူများလည်း ထိုစမ်းသပ်မှုကို တွေ့မြင်ကြမည် မဟုတ်ပေ။ နောက်ဆုံးတွင် ၅၇ စီမံကိန်း လုပ်မည့်နေရာကိုပင် နီဗားဒါး စမ်းသပ်နယ်မြေ၏ တရားဝင်မြေပုံထဲမှာ ချောက်ထားသည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ ထိုအတိုင်းရှိနေဆဲ။

၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ထိုနေရာကို ၅၇ စီမံကိန်းလုပ်ရန် အလုပ်သမားများဖြင့် စည်းရုံးခတ်လိုက်သည်။ နျူကလီးယားထိပ်ဖူးကို နယူးမက္ကဆီကိုပြည်နယ်၊ ဆန်ဒီယာမြို့မှ စမ်းသပ်မည့်နေရာရှိ ယတ်ကာကန် လေယာဉ်ကွင်းသို့ သယ်လာပြီး အမှတ် ၁၁ အဆောက်အအုံထဲတွင် သိမ်းထားလိုက်သည်။ ထိုနေရာကို ဧရိယာ - ၁၃ ဟု သတ်မှတ်လိုက်ကြသည်။

အသက် နှစ်ဆယ်လေးနှစ်ရှိ အိုဟိုင်းယိုး ပြည်နယ်သား ရစ်ချတ် မင်းဂတ်သည် ကိုရီးယားစစ်ပွဲမှ ပြန်လာကာ တည်းက ဆင်း ဟိုတယ်တွင် အလုပ်လုပ်သည်မှာ သုံးနှစ်နှင့်လေးလ ရှိခဲ့ပြီ။ လက်ထပ်ပြီးခါစ သူ၏ဇနီးသည်တွင်လည်း ထိုယ်ဝန်ရှိနေပြီ ဖြစ်သည်။ ဆင်းဟိုတယ်မှာ လက်စီဗီးဂတ်(စ်)တွင် အလွန် လူ စည်သည့်နေရာလည်း ဖြစ်သည်။

၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် သူ၏ စားပွဲထိုးဝင်ငွေနှင့် မလောက်မင ဖြစ်လာသည်။ သူ့ဇနီး ဂလော်ရီယာတွင် ကိုယ်ဝန်ရှိပြီဟု ကြားတော့ သူ အတော် ဝမ်းသာသည်။ သို့သော် စီးပွားရေးက မပြေလည်။ မိခင် မုဆိုးမကြီးကိုလည်း ထောက်ပံ့ရန် ရှိသည်။

ဂလော်ရီယာမှာ ရက်မစေ့မီ မွေးပြီး ကလေးမှာလည်း ဆေးရုံတွင်ပင် သေသွားသည်။ သူတို့တွင် ကျန်းမာရေး အာမခံလည်း မရှိ။ မွေးဖွားစရိတ်ကလည်း ကြီးသည်။ ထို့ကြောင့် ဝင်ငွေကောင်းသည့် အလုပ်တစ်ခု လိုလာသည်။ ထို့နောက် အစိုးရက လုံခြုံရေးအစောင့်တွေ လိုနေသည်ဟု သူ ကြားသဖြင့် နောက်တစ်နေ့နက်တွင် သွားလျှောက်လိုက်သည်။

မင်းဂတ် အလုပ်ရခဲ့သည်။ အလုပ်မှာ ဘာလုပ်ရမည် မသိသော်လည်း လုပ်ခမှာ စာပွဲထိုးအလုပ်ထက် နှစ်ဆပိုရမည် ဆိုသည်။ အလုပ်မှာ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အာမခံလည်း ရှိသည်။ လုံခြုံရေး ရှင်းလင်းကြောင်း စစ်ဆေးပြီးသည်နှင့် အလုပ်စလုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုစစ်ဆေးမှုက ငါးလကြာသွားသည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် လုံခြုံရေး ဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ရမည်ကိုလည်း မင်းဂတ် မသိ။ အထူးသဖြင့် ၅၇ စီမံကိန်းဖြင့် နျူကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်မှုတွင် လုံခြုံရေး တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည်လည်း သူ မသိခဲ့ပေ။

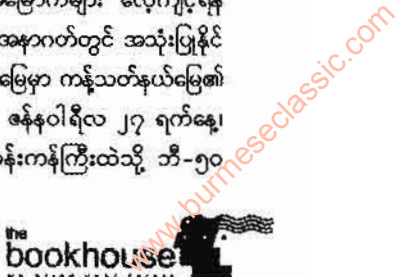
၁၉၄၆ ခုနှစ် လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေးဖြင့် ပထမဆုံး အကျမြူဗုံး စမ်းသပ်မှု ပြီးသည့်နောက် ၁၉၅၁ခုနှစ် နိုဗားဒါး စမ်းသပ်စခန်းမဖွင့်မီ ကြားထဲတွင် နျူကလီးယားဗုံး ဖောက်ခွဲစမ်းသပ်မှုများကို ပစိဖိတ် သမုဒ္ဒရာအတွင်းရှိ ကျွန်း များတွင်သာ လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုနေရာမှာ တက္ကဆက်ပြည်နယ်ထက် နှစ်ဆကျယ်ဝန်းသည်။ မာရှယ်ကျွန်းများဆိုလျှင် မိုင်ပေါင်းများစွာ ဝေးသည်ဖြစ်၍ လျှို့ဝှက်ရန်အတွက်လည်း စိတ်ချရသည်။ သို့ရာတွင် စမ်းသပ်မှုတစ်ခုလုပ်တိုင်း လူတွေကို ထောင်နှင့်ချီကာ သယ်သွားရသည့်အပြင် ပစ္စည်းကိရိယာ တန်ချိန်သန်းနှင့်ချီ၍လည်း အသွားအပြန် သယ် နေရသည်။ ထိုသို့ သယ်ယူရာတွင် စောင့်ကြပ်ရေးအတွက်လည်း စစ်ပွဲတစ်ပွဲ ဖြစ်သလောက် လူလိုသည်။ နျူကလီးယား ထိပ်ဖူးသယ်သည့် သင်္ဘောများမှာ နျူကလီးယား ရူပဗေဒပညာရှင်များ၊ သိပ္ပံပညာရှင်များ၊ လက်နက်အင်ဂျင်နီယာ များကိုလည်း အမြောက်အမြား တင်သွားရသေးသည်။ အဖိုးတန်ပစ္စည်းပါသည့် ထိုသင်္ဘောကို ဖျက်သင်္ဘောများနှင့် စောင့်ကြပ်ကာ သမုဒ္ဒရာအတွင်း ကွေ့ပတ်သွားနေရသည်။ ဟန်ဂေရီနယ်ပွား ဟိုက်ဒရိုဂျင်ဗုံးတီထွင်သူ ဒေါက်တာအက်ဒွပ် တ်လားက ထိုသို့သော အခက်အခဲများမှ ကင်းဝေးရန် နိုင်ငံအတွင်းမှာပင်လုပ်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ပင်တဂွန်၊ ဂ်နက်နက်ကိုင်

တပ်ဖွဲ့များ၊ အထူးလက်နက် စီမံကိန်းအဖွဲ့နှင့် အင်္ဂုဗ္ဗစွမ်းအင် ကော်မရှင်တို့မှ တာဝန်ရှိသူများက တဲလား၏ တင်ပြချက်ကို လက်ခံပြီး သမ္မတကို ဆက်လက်တင်ပြသည်။

နျူကလီးယားဗုံးမှာ အင်အားကြီးမားလာကာ ကီလိုတန်မှ မီဂါတန်အထိ ဖြစ်လာသောအခါ လော့စ်အလာမိုစ် အမျိုးသား ဓာတ်ခွဲခန်းမှ သိပ္ပံပညာရှင်များမှာ သီအိုရီ တွက်ချက်မှုများနှင့် ဗုံး၏ တကယ့်ရလဒ်တို့အကြား ကွာခြားချက်ကို နိုင်းယုဉ်ကြည့်ကြရသည်။ ထိုအတွက် စမ်းသပ်မှုလုပ်ရန် နေရာလိုသည်။ နီဗားဒါးမှာ အကောင်းဆုံးနေရာ ဖြစ်သည်ဟု အားလုံးက သဘောတူသည်။ နယူးမက္ကဆီကိုပြည်နယ်၊ လော့စ်အလာမိုစ်မြို့မှ လေယာဉ်နှင့်သွားလျှင်လည်း နှစ်နာရီသာ ကြာသည်။

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် သမ္မတ ထရူးမင်း ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် တင်ပြသည့် နတ်မက်စီမံကိန်းဟု လျှို့ဝှက်အမည်ပေး ထားသော လေ့လာသုံးသပ်ချက်၌ နီဗားဒါးတောင်ပိုင်း ကျယ်ပြန့်သော ဒေသမှာ လူနေအိမ်ခြေလည်း အနည်းဆုံး၊ ထမ်းရိုးတန်းပေါ်တွင်လည်း မရှိခြင်းကြောင့် နျူကလီးယား လက်နက် စမ်းသပ်ရန် အသင့်တော်ဆုံးဟု ဖော်ပြထားသည်။ သို့ဖြင့် အစိုးရထိန်းချုပ်သော စရိယာ စတုရန်း ၄၆၈၇ မိုင်မှာ နီဗားဒါး စမ်းသပ်စခန်းနှင့် လေ့ကျင့်ရေးစခန်း ဖြစ်လာ တော့သည်။ ထို့ပြင် စမ်းသပ်စခန်းသို့ အဝင်ဝနှင့် ခုနစ်မိုင်အကွာတွင် အင်ဒီးယန်းစပရင်းခေါ် အစိုးရပိုင် လေယာဉ်ကွင်း ဖွဲ့နေသည်။

နီဗားဒါးစမ်းသပ်စခန်း နျူကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်သည့်နေရာ မဖြစ်မိက ထိုနေရာမှာ တိရစ္ဆာန်များ လွှတ်ထား သည့် နေရာဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၀ ပြည့်လွန်နှစ်များက ပြည်ထဲရေးဌာနသည် ထိုနေရာကို တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တောအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များစွာ ရှိခဲ့သည်။ စောစောပိုင်း ရာစုနှစ်များကလည်း ထိုနေရာတွင် နယ်ခံ အမေရိကန်များ ဂူများဖြင့် နေခဲ့ကြသည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ထဲသို့ အမေရိကန်ပါဝင်လာရာ ထိုနေရာကို လူအများ အသုံးချနိုင်မှုမှ ပယ်ဖျက်ပြီး စစ်ဌာနပိုင် နယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ တပ်မတော်က သမားရိုးကျဗုံးများ စမ်းသပ်ရာနယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည့် နေရာများတွင် နီဗားဒါး စမ်းသပ်စခန်း၊ စရိယာ - ၅၁၊ နဲလစ် လေတပ်အခြေစိုက် စခန်းများ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထိုနေရာမှာ လေယာဉ်ပစ် အမြောက်များ လေ့ကျင့်ရန် အကောင်းဆုံးနေရာ ဖြစ်သည့်အပြင် လေယာဉ်များလည်း ဆင်းသက်နိုင်သည်။ စစ်တပ်သည် အနာဂတ်တွင် အသုံးပြုနိုင် ရေးအတွက် ထိုနေရာ၏ မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆက်ကိုင်ထားသည်။ အနာဂတ် အသုံးချမည့်နယ်မြေမှာ ကန့်သတ်နယ်မြေ၏ လေးပုံတစ်ပုံရှိ ဧက ၁၃၅၀ ကျယ်သော နီဗားဒါး စမ်းသပ်စခန်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့၊ နံနက် ၅နာရီ ၄၅မိနစ်တွင် နီဗားဒါး စမ်းသပ်စခန်း အတွင်းရှိ ဖရန့်မင်း ဖလက်ခေါ် ရေနန်းကန်ကြီးထဲသို့ ဘီ-၅၀

ဗုံးကြဲလေယာဉ်ဖြင့် ပထမဆုံး အဏုဖြူစုံ ချခဲ့သည်။ အဏုဖြူစုံအဖွဲ့အစည်းကော်မရှင်သည် လော့စ်အလာမို့စ် ဓာတ်ခွဲခန်းနှင့်အပြိုင် လောရင့် ဓာတ်ရောင်ခြည် ဓာတ်ခွဲခန်းကို လီဗာမိုးမြို့တွင် ထူထောင်လိုက်သည်။

လီဗာမိုး ဓာတ်ခွဲခန်း မထူထောင်မီကလေးတွင် လော့စ်အလာမို့စ်မှ သိပ္ပံပညာရှင်များက အနာဂတ်အတွက် နျူကလီးယားဗုံး ရှိ သင့်မသင့် မေးလာကြသည်။ သို့ရာတွင် ကာကွယ်ရေးဌာနက လီဗာမိုး ဓာတ်ခွဲခန်းကို ထူထောင်လိုက်ခြင်းဖြင့် တုံ့ပြန်လိုက်သည်။ ထိုဓာတ်ခွဲခန်းနှစ်ခုမှာ အကြီးအကျယ် ပြိုင်ဆိုင်ကာ လုပ်လာကြသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အားအကောင်းဆုံးဗုံးကို အထုပ်သေးသေးနှင့် ထုပ်ကာ ဗွန်ဘရွန်း ဒီဇိုင်းထုတ်သည့် ခုံးကျည်ထိပ်တွင် တပ်ရန်ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလအထိ ငါးနှစ်အတွင်း နီဗားဒါး စမ်းသပ်စခန်းတွင် နျူကလီးယားဗုံး ၄၉ လုံး စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်နိုင်ငံက တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် စမ်းသပ် ဖောက်ခွဲမှုပေါင်း ၈၅ ခု ဖြစ်သွားသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် ရစ်ချတ် မင်းဂတ် နီဗားဒါး စမ်းသပ်စခန်းနှင့် ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှာပင် ပလမ်ဘော့ စစ်ဆင်ရေးအရ အကြီးဆုံး နျူကလီးယားဗုံးများ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမည်လည်း ဖြစ်သည်။ ပလမ်ဘော့ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှု သုံးဆယ်ထဲမှ ပထမဆုံးဖောက်ခွဲမှုမှာ ၅၇ စီမံကိန်း ဖြစ်သည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် မင်းဂတ်နှင့် လုံခြုံရေးအစောင့်များသည် လုံခြုံရေးယူသည့် နေရာလေးခုတွင် အလှည့်ကျစောင့်ကြည့်ရသည်။ တစ်ခုမှာ အုပ်ချုပ်ရေး အဆောက်အအုံ၊ နောက်တစ်ခုမှာ ခုနစ်ဆယ့်ငါးပေမြင့်သည့် ရေစင်၊ အရှေ့ဂိတ်နှင့် အနောက်ဂိတ်တို့ ဖြစ်သည်။ ဂိတ်များ လုံခြုံရေးမှာ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ကုန်းကြောင်းမှ လာသူများအား ထိန်းချုပ်ရန် ဖြစ်သည်။ မင်းဂတ်က “ဧရိယာ - ၅၁” ဟူသော် တံဆိပ် ချိတ်မလာသူဆိုလျှင် အဝင်မခံပေ။ ရေစင်ပေါ်တွင် လုံခြုံရေး တာဝန်ကျသူမှာ ကောင်းကင်တွင် မသက်ဆိုင်သော လေယာဉ်များ၊ ရဟတ်ယာဉ်များကို စောင့်ကြည့်ရသည်။ လုံခြုံရေး အစောင့်များသည် ယူ-၂ လေယာဉ် လေသူရဲများကိုတော့ သိထားရသည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် မင်းဂတ် လုံခြုံရေးတာဝန်ယူ၍ တစ်လသာသာလောက်တွင် လော့စ်အလာမို့စ်မှ သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် အီးဂျီအင်ဂျီမှ အင်ဂျင်နီယာများသည် ဧရိယာ - ၁၃ တွင် ၅၇ စီမံကိန်း စမ်းသပ်မှုလုပ်ရန် စတင်ပြင်ဆင်နေကြသည်။ မင်းဂတ်မှာ အချိန်ပိုလုပ်ကာ ဧရိယာ - ၅၁ ရော၊ ဧရိယာ - ၁၃ ကိုရော လုံခြုံရေးယူခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ၆၄ တွက်ခနှစ်ဆရသည်။ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှုကို ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့ကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ စွမ်းအင်ကော်မရှင်နှင့် နီဗားဒါးပြည်နယ်တို့

www.burmeseclassic.com

အကြား သဘောတူညီချက်အရ ကာကွယ်ရေးဌာနသည် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တစ်ရပ် ထုတ်ခဲ့ရသည်။ “၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် အလွန်လျှို့ဝှက်ပြီး လုံခြုံသော စမ်းသပ်မှုတစ်ခုကို ဒေါက်တာ ဂျိမ်း ရှဂျီက လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်” ဟု ဖော်ပြ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဧရိယာ - ၁၃ ၌ အိတ်စီဒဗလျူ- ၂၅ နျူကလီးယားထိပ်ဖူး တင်လာသည့် လေယာဉ်ပျက်ကျဟန် လုပ်မည်ကိုတော့ လူထုက မသိခဲ့ပေ။ ထိုနေရာမှ အရှေ့ဘက် မိုင်အနည်းငယ်အကွာရှိ ယူ- ၂ လေယာဉ်အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်နေသူများလည်း မသိကြပေ။ စမ်းသပ်မှုတွင် ပလူတိုနီယံ ရေဒီယိုသတ္တိကြွ အမှုန်များ ပြန့်ထွက်လာမည်ဟု သိပ္ပံပညာရှင်များက ကြိုတင်ပြောထားသည်။ ယခု စမ်းသပ်မှုမျိုးကို ယခင်က တစ်ခါမျှ မလုပ်ဖူးခဲ့သဖြင့် ဘာဖြစ်လာမည် ဟူ၍တော့ သူတို့ တိတိကျကျ မပြောနိုင်ကြပေ။

အလုပ်သမားများက အလျားဆယ့်ခြောက်မိုင်၊ အနံ့ဆယ်မိုင်ရှိသော နေရာတွင် လွင့်စဉ်မှုများကို ကောက်ယူရန် ပြင်ဆင်ထားသည်။ ကော်ရေသုတ်ထားသည့် သံမဏိ ဒယ်အိုးများဖြင့် လေထဲတွင် ထုတ်လွှင့်နေသော ပလူတိုနီယံ အမှုန်များကို ဖမ်းယူမည် ဖြစ်သည်။ စက္ကူရေစစ်များဖြင့် စစ်ယူမည့် စခန်းခြောက်ဆယ်ခုရှိရလည်း စီစဉ်ထားသည်။ မြို့ပြတွင် နျူကလီးယားဗုံး မတော်တဆ ပေါက်ကွဲပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်နိုင်သည်ကို ကာကွယ်ရေးဌာနက သဲ တန္တာရေထဲတွင် စမ်းသပ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ အဆောက်အအုံများကို ထိခိုက်မှုကိုသိရှိနိုင်ရန် ကတ္တရာလမ်းများ၊ အုတ်ပတ်ကား အိမ်များကိုလည်း ဆောက်ထားသည်။ ယာဉ်များကို ပလူတိုနီယံ ထိခိုက်မှုကို သိရှိရန်လည်း မိမိခံကားများနှင့် ထရပ်ကား များကိုလည်း ခြံ့ပုတ်များအကြားတွင် ရပ်ထားသည်။

ဖောက်ခွဲမည့်နေ့ နီးလာတော့ ပြင်ဆင်မှုများကို မင်းဂတ် တွေ့နေရသည်။ ဧရိယာ ၁၃ တွင် ဧရာမ ပူဖောင်းကြီး များ အနိမ့်အမြင့်ခြားကာ လွှတ်တင်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ တချို့က မြေပြင်မှ ငါးပေခန့်မြင့်ကာ တချို့မှာ ပေ ပေါင်း ထောင်နှင့်ချီ၍ မြင့်သည်။ မြေအောင်းသတ္တဝါ ကိုးကောင်၊ ခွေး ၃၀၉ ကောင်၊ သိုး ၁၀ ကောင်၊ မြေကြွက် ၃၀ ကောင်ကိုလည်း လှောင်အိမ်များဖြင့်ထည့်ကာ ချထားသည်။ ရေဒီယိုသတ္တိကြွ တိမ်တိုက်ကြီးကို ဓာတ်ပုံရိုက်ရန်လည်း အီးဂျီအင်ဂျီက ကင်မရာ ဆင်ထားသည်။ မင်းဂတ် လုံခြုံရေးစောင့်နေသည့် နေရာနှင့် ပေ တစ်ရာနှစ်ရာအကွာတွင် သစ်သား အဆောက်အအုံတစ်ခု ဆောက်ထားသည်။ ထိုအထဲတွင် ရေဒီယိုသတ္တိတိုင်း ကိရိယာများ၊ အကာအကွယ် အဝတ်အစားများ၊ ရေပန်းစင်များ၊ ဂါလံ ၃၅၀ ပေးသည့် ရေပူကန်များ၊ အဝတ်လဲခန်းများ၊ ခုံရည်များနှင့် အင်္ကျီချိတ်များ သာရှိသည်။ ဖောက်ခွဲမည့်နေ့ မတိုင်မီကလေးတွင် နှစ်ပေကျယ်သော သစ်သားလမ်းတစ်ခုတွင် အလုပ်သမားများက စက္ကူကာမိုးထားသည်။

၅၇ စီမံကိန်း နျူကလီးယား စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှုတွင် ရာသီဥတုပြဿနာ တစ်ခုပြီးတစ်ခုနှင့် ကြုံခဲ့ရသည်။

ဧပြီလဖြစ်၍ လေကထန်သည်။ မိုးကများသည်။ တိမ်ကထူသည်။ ရက်ပေါင်းများစွာ ကောင်းကင်တွင် နှင်းကစိုးမိုးနေသည်။ ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ပူဖောင်းတစ်ခု လွတ်သွားသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတားဘတ်က ပြည်သူ့အများမကြောက်စေရန် ဝါရှင်တန်သို့ ကြေးနန်းတစ်စောင် ပို့လိုက်ရသည်။ ပူဖောင်းမှာ လုံးပတ် နှစ်ဆယ့်သုံးပေရှိပြီး အရှည်ပေ ၂၃၀ တစ်မူးထု လေယာဉ်သုံး သံမဏိကြိုးတန်းလန်းဖြင့် လက်စီမီးကတ်(စ်) မြို့လယ်ဘက်သို့ လွင့်သွားသည်။ ယင်းမှာ လက်စီမီးကတ်(စ်)နှင့် ဝမ်းသပ်နယ်မြေအကြား အလိုလို ပေါက်ကာကျပြီး လူတွေ သတိမထားမိသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်သွားမည်ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီးက ယူဆသည်။ သို့သော် ထိုနယ်မြေမှလွန်ကာ တခြားနေရာသို့ ရောက်သွားမည်ဆိုလျှင် ပလမ်ဘော့စစ်ဆင်ရေး စမ်းသပ်မှုအားလုံး ဖျက်သိမ်းရဖွယ်ရှိကြောင်း စတာဘတ်ရော၊ ကျွန်လူများပါ သိနေကြသည်။ သို့သော် ပူဖောင်းမှာ နီဗားဒါး စမ်းသပ်စခန်းအတွင်းမှာပင် ကျခဲ့သည်။

နျူကလီးယား စမ်းသပ်မှုတွင် ပူဖောင်းသုံးသည်မှာ ယင်းသည် ပထမဆုံး ဖြစ်သည်။ ပလမ်းဘော့စမ်းသပ်မှု သုံးဆယ်အနက် ၁၃ သုံးခုကို ၁၉၅၇ ခုနှစ် နွေဦးရာသီနှင့် နွေရာသီတွင် လုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ပူဖောင်းက နျူကလီးယား ပစ္စည်းကို မြေပေါ်မှ သယ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်သည်။ ယခင်က စမ်းသပ်ရာတွင် မျှော်စင်ကို ပေးသုံးရာမှ ခုနစ်ရာအထိ မြင့်မြင့်ဆောက်ရသည်။ ပူဖောင်းသုံးသည်က ကုန်ကျစရိတ် နည်းသည်။

ဧပြီလ ၂၄ ရက်နေ့၊ နံနက်တွင် ရာသီဥတုမှာ သာယာသည်။ အီးဂျီအင်ဂျီမှ ဝန်ထမ်းများက နံနက် ၆ နာရီ ၂၇ မိနစ်တွင် နျူကလီးယားလက်နက် တင်လာသော လေယာဉ်ပျက်ကျသည့် ပုံစံမျိုးဖြစ်အောင် နျူကလီးယားစိုးကို ဖောက်ခွဲကြသည်။ “စစ်တပ်က စမ်းသပ်တာဖြစ်လို့ အနီးအနားမှာ လူသူလည်း မရှိဘူး။ ယာဉ်အသွားအလာလည်း မရှိဘူး။ အေးလို့ ကျွန်တော် အနွေးထည် ဝတ်ထားရတာ မှတ်မိနေတယ်။ ရေဒီယိုသတ္တိကြွမှု ကာကွယ်တဲ့ဝတ်စုံတော့ မရှိဘူး” မင်းဂတ်က ပြန်ပြောပြသည်။ ရေဒီယိုသတ္တိကြွ တိမ်တိုက် ငြိမ်သက်သွားသောအခါ ပလူတိုနီယမ်များ ဂရမ်းကန်ကြီးအနီး ၈၉၅ စတုရန်းစတုရန်းကျယ်သော နယ်မြေအတွင်း ပျံ့နှံ့သွားခဲ့သည်။

ထိုစဉ်မှာ တကယ်ပင် ညစ်ညမ်းသည်။ ပလူတိုနီယမ်မှာ ရှူရှိုက်မိပါက အန္တရာယ် အကြီးဆုံးဖြစ်သည့် အိတ်စ်ဇော့ ကဲ့သို့ တချို့ ဓာတ်ရောင်ခြည် အနည်းငယ်မျှကို လူများခံနိုင်ရည် ရှိသော်လည်း ပလူတိုနီယမ် တစ်ဂရမ်၏ တစ်သန်းပုံတစ်ပုံ အဆုတ်ထဲ ရောက်သွားပါက သေနိုင်သည်။ ကာကွယ်ရေးဌာန နျူကလီးယားအေဂျင်စီ၏ တောင်းဆိုချက်အရ ပေးသော ၅၇ စီမံခန့်ခွဲ အစီရင်ခံစာတွင် ပလူတိုနီယမ်ကို ရှူမိပါက ယင်းသည် အရိုးထဲသို့ ကူးသွားပြီး တစ်သက်လုံး နေသွားနိုင်သည်ဟု သိပ္ပံပညာရှင်များက အတည်ပြုခဲ့သည်။ ပလူတိုနီယမ်-၂၃၉ ၏ အယ်လ်ဖာရောင်ခြည် သက်တမ်းဝက်သည် ၃၈ပေါင်း ၂၀၀၀၀ ရှိသည်။ ထိုတွေ့ရှိမှုမှာ စမ်းသပ်မှုတွင် လျှောင့်အိမ်နှင့်ထည့်ကာ ဓာတ်ရောင်ခြည်သင့်စေသည့် ဇာန်နဝါရီလများကို

စမ်းသပ်ရာမှ သိရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဆိုလျှင် ရစ်ချတ် မင်းဂတ် ဘာကြောင့် မသေသနည်း။

ထိုအစီရင်ခံစာမှာပင် ပလူတိုနီယံအမှုန်များသည် လေအောက်ဘက်သို့ လွင့်သွားကြသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ပလူတိုနီယံသည် အဆိပ်ဖြစ်သော်လည်း ထိရုံနှင့်အန္တရာယ်မရှိနိုင်။ စက္ကူများ၊ အရေခွံများကို ထိုးဖောက်မဝင်နိုင်ဟုလည်း ဖော်ပြထားသည်။ “အစာအိမ်ထဲရောက်လျှင် အစာချေဖျက်ကာ အစာဟောင်းနှင့်အတူ ပါသွားနိုင်သောကြောင့် ကြာကြာ မနေနိုင်ဘဲ ဓာတ်ပျက်ကာ ထွက်သွားသည်” ဟု တခြားအစီရင်ခံစာတစ်ခုက ဖော်ပြထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပလူတိုနီယံသည် အသက်ရှူလမ်းကြောင်း အောက်ခြေကိုရောက်မှသာ လူနှင့်တိရစ္ဆာန်များကို အန္တရာယ်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မင်းဂတ်သည် ဧရိယာ - ၁၃ နှင့် ဧရိယာ - ၅၁ အကြား လုံခြုံရေးယူနေစဉ် ဆယ်မှာရီမှ ဆယ့်နှစ်မှာရီအကြား အဆုတ်ထဲသို့ မည်သည့်အမှုန်မျှ မရှူခဲ့မိ။ သီတင်းပတ်များ ကြာလာသည်နှင့် ပလူတိုနီယံအမှုန်များသည် သံကန္တာရ ကြမ်းပြင်တွင် အနယ်ထိုင်ကုန်သည်။ ရေးနီး လျှပ်စစ်နှင့်အင်ဂျင်နီယာကုမ္ပဏီ၊ အီးဂျီအင်ဂျီတို့မှလူများ ထိုနယ်မြေထဲသို့ ဝင်ထွက်သွားလာနေသည်ကို မင်းဂတ် တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထိုလူများသည် မျက်နှာဖုံးများ၊ ကိုယ်ပေါ်တွင်လည်း အိမ်သုံး တိပ်များကပ်ကာ အကာအကွယ် လုပ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်ဆို၏။ ထိုလူများသည် မဝင်ရ၊ ဓာတ်ရောင်ခြည်နှင့် နယ်မြေ ဟူသော ဆိုင်းဘုတ်ထားမှ ဖြတ်ကာ ဝင်သွားကြပြီး မသေသေးသည့် တိရစ္ဆာန်များကို အစာကျွေး၊ သေသွားသော တိရစ္ဆာန်များနှင့် သေလူလူတိရစ္ဆာန်များကို ဖယ်ထုတ်ပစ်ကြသည်။ ထို့နောက် တိရစ္ဆာန်ရင်ခွဲရုံသို့ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။

၅၇ စီမံကိန်းအရ ကာကွယ်ရေးဌာနသည် သိပြီးသား အချက်ကို အတည်ပြုနိုင်ခဲ့သည်။ “ပလူတိုနီယံ၏ သက်တမ်းဝက်မှာ နှစ်ပေါင်း ၂၄၀၀၀ ရှိပြီး မပျက်စီးနိုင်” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ပလူတိုနီယံ မြေပေါ်တွင် ကျရောက်သောအခါ မရွေ့လျားတော့ပေ။ ပလူတိုနီယံကို မရှူမိသဖြင့် သွေးထဲ၊ အရိုးများထဲသို့ မရောက်လျှင် လူသည် ပလူတိုနီယံသင့်သည့် ဝတ်ဝန်းကျင်တွင် အသက်ရှင်နေနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် မင်းဂတ် မသေခြင်းဖြစ်သည်။

ညစ်ညမ်းစွဲကို စမ်းသပ်ပြီး တစ်နှစ်အတွင်း ၅၇ စီမံကိန်းကို သုံးသပ်ကြသည်။ ဧရိယာ ၁၃ နေရာကိုလည်း သံဆူးကြိုးခတ်လိုက်သည်။ အထူးမြူစွမ်းအင် ကော်မရှင်မှ ယာဉ်များကို မြေမြှုပ်မီ ဓာတ်ရောင်ခြည်သင့်ပစ္စည်းများ ဟု စာရေးကာ ကပ်ထားသည်။ အယ်လ်ဇာ ရောင်ခြည်သင့် အဝတ်အစားများကိုလည်း ပလတ်စတစ်အိတ်နှင့်ထုပ်ကာ ချိတ်ပိတ်ပြီး ဓာတ်ရောင်ခြည်သင့် အမှိုက်ဧရိယာတွင် မြေမြှုပ်ပစ်သည်။ ၅၇ စီမံကိန်းဒါရိုက်တာ ဒေါက်တာ ဂျိမ်း ဇူရိုက ၁၉၅၈ ခုနှစ် ဇွေရာသီတွင် အစီရင်ခံစာတစ်စောင် ရေးခဲ့သည်။ တိုင်းတာရေး သုတေသန အုပ်စုတစ်ခုက အန္တရာယ်ရှိနိုင်သည့် အလားအလာတစ်ခု တွေ့ခဲ့ကြောင်း ပါရှိသည်။ “ချားစ် ဒါဝင်၏ လေ့လာမှုအရ မြေတစ်စက်အကျယ်ရှိ တီကောင် ၅၃၀၀၀ သည် မြေကြီး ၁၈ တန်ကို နေရာရွှေ့ပေးနိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ပလူတိုနီယံစားသော တီကောင်များ

ကြောင့် ရည်ရွယ်သည်ဖြစ်စေ၊ မရည်ရွယ်သည်ဖြစ်စေ လက်နက် မတော်တဆဖြစ်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်မျိုး ဖြစ်စေနိုင်သည်” ဟု ရေးထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဧရိယာ - ၁၃ ရှိ ပလူတိုနီယံစားထားသော တီကောင်များကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ထို တီကောင်များကိုစားသော ငှက်များကြောင့် ဖြစ်စေ တခြားအယ်ဗေမြေမှ လမ်းများ သစ်ပင်များပေါ်သို့ ရောက်သွားနိုင်သည်။ ထိုတီကောင်များနှင့် ယင်းတို့ကို စားထားသည့် ငှက်များကြောင့် ယခု နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်ကျော် ကြာသောအခါ ပလူတိုနီယံများ မည်မျှပေးပေးအထိ ရောက်သွားမည်ကို မည်သို့သိနိုင်မည်နည်း။

လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ အထူး လက်နက်စီမံကိန်းသည် ပလူတိုနီယံပါဝင်မှု တိုင်းတာခြင်းမရှိဘဲ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့သစ်ပင်များကို ဆက်လက်လုပ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လက်စီမံကိတ်(စ်)မြို့ စီးပွားရေးမှာ တိုးတက်လာခဲ့ရ သည်။ စမ်းသပ်မှုတစ်ခုတိုင်း ဒေါ်လာသုံးသန်း ကုန်ကျသည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ငွေတန်ဖိုးနှင့်ဆိုလျှင် ဒေါ်လာ ခုနစ်ဆယ့် ခြောက်သန်းခန့် ရှိသည်။

ပလစ်ဘော့ စစ်ဆင်ရေးအတွင်း စမ်းသပ်စခန်းထဲ၌ အရပ်သား ခုနစ်ထောင်နီးပါးခန့် ရင်ထိုးတံဆိပ်များ တပ်ကာ အလုပ်လုပ်နေကြသည်။ ကာကွယ်ရေးဌာနမှ ဝန်ထမ်း တစ်သောင်းလေးထောင်၊ တစ်သောင်းငါးထောင်ခန့်လည်း ထိုနေရာတွင် ရှိနေကြသည်။ လက်စီမံကိတ်(စ်)မြို့သို့ ဒလဟော စီးဆင်းနေသော်လည်း ရေဒီယိုသတ္တိကြွ အန္တရာယ်ကြောင့် စမ်းသပ်မှုများ ရပ်ဆိုင်းရန် အခြေအတင် ပြောနေကြသည်။ ၅၇ စီမံကိန်းကြောင့် ဂရမ်းကန် အနီးတစ်ဝိုက် မြေ ၈၉၅ ဧကတွင် ပလူတိုနီယံ အဆိပ်မသင့်မီ နှစ်ပတ်အလို၌ နိုပယ်ဆူရှင် လင်းနပ် ပေါလင်းက ထိုအန္တရာယ်ကို ထောက်ပြကာ စမ်းသပ်မှုကို ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည်။ ပေါလင်းက စမ်းသပ်မှုကြောင့် နောက်တစ်နှစ်တွင် မွေးဖွားသည့် ကလေး ၁ ရာ ခိုင်နှုန်းမှာ ခြေလက်အင်္ဂါ ချို့တဲ့နိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ အဏုမြူစွမ်းအင် ကော်မရှင်ကလည်း သူတို့၏ ပညာရှင်များ အယူအဆဖြင့် ပြန်လည်တုံ့ပြန်သည်။

နိုင်ငံရှိ သတင်းစာတိုင်းလိုလိုက ထိုအငြင်းပွားမှုများကို ဖော်ပြကြသည်။ “ဗျူကလီးယား ဓာတ်ပြာကျသည့် ကျွန်းပေါ်မှ ကလေးများ ခန္ဓာကိုယ် သေးငယ်ကြသည်” ဟု ရေးသလို၊ “မာရှယ်ကျွန်းပေါ်မှ ကလေးများ ပုံမှန်အတိုင်း ရှိသည်ဟု လေ့လာတွေ့ရှိရသည်” ဟုလည်း ရေးကြသည်။ မကြာသေးမီက စင်ရော်များနှင့် ပီလီကင်ငှက်များ အစုလိုက် အပြုံလိုက် သေကြခြင်းမှာ သမာကျမ်းစာပါ ကမ္ဘာပျက်မည့်နေ့ နီးနေပြီဖြစ်ကြောင်း ပြနေသည်ဟု လော့အိန်ဂျယ်တို့ တိုင်း(မ်) က ရေးသားခဲ့သည်။

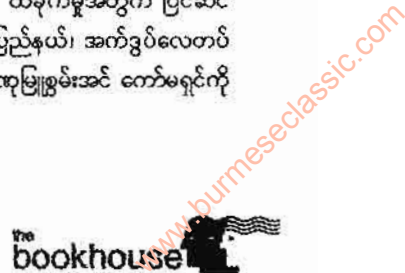
ဥရောပတစ်လွှားတွင်လည်း ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြကြသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံကလည်း စမ်းသပ်မှုများကို ပျက်သိမ်းရှို့ ကြိုးစားသည်။ စမ်းသပ်မှု ဆက်လုပ်မည်ကို သိသောအခါ တိုကျိုရှိ အမေရိကန်သံရုံးရှေ့တွင် ဆန္ဒပြကြရာ ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့်

တားဆီးရသည်အထိ ကြမ်းရမ်းလာခဲ့သည်။ အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် နေရူးကလည်း ကန့်ကွက်သည်။ ဆိုဗီယက် သိပ္ပံပညာရှင် ဝါမောက္ခ ဖီဒါရော့ကလည်း ထိုစမ်းသပ်မှုများကြောင့် ကမ္ဘာတွင် ရေကြီးမှုများနှင့် မိုးခေါင်မှုများ ဖြစ်လာနိုင်သည်ဟု ထန်ကွက်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် လက်နက်သမားများက အနိုင်ရသွားသည်။ ပလမ်ဘော့ စမ်းသပ်မှုများအတွက် သမ္မတက ခွင့်ပြုချက်ပေးလိုက်ပြီဟု ကြေညာသည်။ နျူကလီးယား စမ်းသပ်မှု ၂၄ ခုမှာ ပြင်းအားနည်းများဖြစ်သည်ဟု သတင်းထုတ်ပြန်သည်။ (တခြား ခြောက်ခုမှာ လုံခြုံသော စမ်းသပ်မှုဟု ခေါ်သည်။) ပြင်းအားနည်းဆိုသည်မှာ ၃၀ ထီလိုတန်ထက် မပိုဟု ဆိုသည်။ စမ်းသပ်မှုခြောက်ခုကိုတော့ ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မရှိခဲ့။ ဟီရိုရှီးမားမြို့တွင် ချသည့် ဇုံးကြောင့် လူနုနစ်သောင်း ပွဲချင်းပြီးသော်လည်း တခြားလူသုံးသောင်းမှ ငါးသောင်းမှာ နောက် ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် ဓာတ်ရောင်ခြည် သင့်ခံခဲ့ရသည်။ ထိုဇုံးမှာ ယခု ပြင်းအားနည်းဆိုသော ဇုံး၏ ထက်ဝက်ငယ်သည်။

သမ္မတက စမ်းသပ်မှုများမှာ အရေးကြီးကြောင်း၊ အစိုးရတွင် နျူကလီးယား စွယ်စုံကျွမ်းရှိဖို့ လိုကြောင်း၊ စစ်တပ်သည် နျူကလီးယားစစ် ဖြစ်သည့်အခါ မည်သို့ ဆောင်ရွက်ရမည်ကို လေ့ကျင့်ထားရန် လိုကြောင်း၊ နျူကလီးယား ထက်နက်နှင့် တိုက်ခိုက်လာသည့်အခါ စစ်ယာဉ်များ၊ လေယာဉ်များ မည်သည့်အကရာမှ သွားရမည်ကို သိဖို့လိုကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လူနေအိမ်ခြေမရှိသော နီဗားဒါးတောင်ပိုင်းတွင် စမ်းသပ်မှုကို ဆက်လက်လုပ်မည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

တစ်ခုပြီးတစ်ခု စမ်းသပ်သွားမည့် အစီအစဉ်အရ ပထမဆုံး စမ်းသပ်သည့် ၅၇ စီမံကိန်း စမ်းသပ်မှုကို ဦးစမ်းဟုခေါ်ပြီး ၁၉၅၇ ခုနှစ် မေလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် စမ်းသပ်ဖောက်ခဲ့သည်။ ယင်းမှာ ၁၂ ကီလိုတန်ရှိပြီး ဦးစီးဌာနများနှင့် အရွယ်တူဖြစ်သည်။ စမ်းသပ်မည့်နေရာနှင့် ၁၁ မိုင်ဝေးသော ဧရိယာ - ၅၁ မှ ဝန်ထမ်းများအား ချွတ်ပြောင်း ခိုင်းထားသည်။ ထိုဇုံးကို သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွင် “လော့စ်အလာမို့စ် သိပ္ပံဓာတ်ခွဲခန်း ကီရိယာ” ဟု သာဖော်ပြသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်က လျှို့ဝှက်အဆင့် လျှော့ချလိုက်သော အစီရင်ခံစာတစ်ခုတွင်- “ပေါက်ကွဲသည့် အချိန်ကြောင့် လေယာဉ်ပိုဒေါင် တံခါးများ ကွေးကောက်ကုန်သည်။ စားသောက်ဆောင်မှ ပြတင်းပေါက်များ ကွဲကုန်ကာ ထူထောင်များမှ လေဝင်လေထွက် ကီရိယာများ ကျိုးပျက်ကုန်သည်” ဟု ပါရှိသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ မှ ဝန်ထမ်းများ ထိခံခါ ထပ်မံပြောင်းရွှေ့ရသည်။ ရစ်ချက် ဘစ်ဆ်နှင့် သူ့အဖွဲ့သားများ ထိုသို့ ပြင်းထန်သော ထိခိုက်မှုအတွက် ပြင်ဆင် ထားကြချေ။ ဟု-၂ လေယာဉ်များလည်း ဝေးလံသော မြောက်ဘက်ရှိ ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ အက်ဒွပ်လေတပ် အခြေစိုက်စခန်းသို့ ပျံသန်းသွားကာ လေယာဉ်ပိုဒေါင်များထဲတွင် ဝှက်ထားလိုက်ကြသည်။ အထူးမြူနစ်အင် ကော်မရှင်ကို ဖြည့်သည့်အရာကမျှ တား၍မရ။ ပလမ်ဘော့ စစ်ဆင်ရေးကို ဆက်လက်လုပ်ခဲ့သည်။

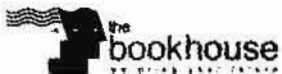
ဤတွင် ဟု(ခိ) ဇုံး ပါလာတော့သည်။

၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၅ ရက် ညကြီးသန်းခေါင်တွင် ဖြစ်သည်။ မင်းဂတ်မှာ စမ်းသပ်စခန်းတွင် သွား အလုပ်လုပ်ရန် ပြင်နေသည်။ ဂလော်ရီယာမှာ နောက်ထပ်ကိုယ်ဝန်ရှိနေပြီ။ မင်းဂတ်မှာ ထိုနေ့ တစ်နေ့ကုန်ကြာမည်ကို သိနေသဖြင့် ထိုအတွက် ပြင်ဆင်နေသည်။ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမည့် ဗုံးမှ အလွန်ကြီးသည်ဖြစ်ရာ အဏုမြူစွမ်းအင် ကော်မရှင် သည် ဧရိယာ - ၅၁ မှ ရှိသမျှ လူအားလုံးကို ရွှေ့ခိုင်းထားသည်။ အစောင့်လောက်သာ ကျန်၏။ ဟု(ဒ်)ဗုံး စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲ မည့်မနက်တွင် မင်းဂတ်သည် စမ်းသပ်စခန်း၏ တောင်ဘက် အစွန်ဆုံး ပြဒါးစခန်းသို့ အိမ်မှ ခြောက်ဆယ့်ငါးမိုင် ကားမောင်းလာခဲ့သည်။ အချိန်မှာ နံနက် ၁ နာရီခွဲ ဖြစ်သည်။ ဟု(ဒ်)ဗုံးကို ထိုနေ့ နံနက်စောစော ဧရိယာ - ၉ တွင် စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမည် ဖြစ်သည်။ ဂိတ်အတွင်းသို့ ရောက်သည်နှင့် သူက သူ၏ ဒီဆိုတိုကားကို ရပ်လိုက်ပြီး သူ့ပစ္စည်းများကို ယူကာ အဏုမြူ စွမ်းအင်ကော်မရှင်ပိုင် ထရပ်ကားပေါ်သို့ တင်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ထရပ်ကားကို ထိန်းချုပ်ရေး ကင်းစခန်းသို့ မောင်းလာခဲ့သည်။ “ဟု(ဒ်)ဗုံးရဲ့ အရွယ်အစားကို လျှို့ဝှက်ထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီဗုံးဟာ အတော်လေး ကြီးမယ်ဆိုတာ လူတိုင်းသိနေကြတယ်” မင်းဂတ်က ဆိုသည်။

ခြောက်ဘက် သုံးမိုင်အကွာ ဧရိယာ - ၉ တွင် စစ်တပ်သည် ဖောက်ခွဲနေစဉ်အတွင်းနှင့် ဖောက်ခွဲပြီးပြီးချင်း စမ်းသပ်မှုများ လုပ်နေသည်။ ချက်စတာဂိုက် အမျိုးအစား ဝက်ခုနစ်ဆယ်ကို လှောင်အိမ်များတွင်ထည့်ကာ ဖောက်ခွဲမည့် နေရာနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် ထားသည်။ ဝက်များကို ဘီတာဓာတ်ရောင်ခြည်သင့်လျှင် ဝေဒနာ မခံစားရစေရန် ထုံဆေးများ ထိုးထားသည်။ ဝက်များကို စစ်အဝတ်အစားများ ဝတ်ပေးထားသည်မှာ မည်သည့် ပိတ်သားသည် ဓာတ်ရောင်ခြည်အား ခံနိုင်စွမ်းရှိသည်ကို သိနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့၏ နောက်ဘက်ရှိ ကတုတ်ကျင်းများထဲ၌ သိပ္ပံစမ်းသပ်မှုများတွင် ပါဝင်ကြသည့် စစ်သားတစ်ရာ ရှိနေကြသည်။ ယင်းမှာ လူသားရင်းမြစ်ကော်မတီခေါ် အဖွဲ့က ဗုံးပေါက်ကွဲသည့်အခါ လူသားများ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ မည်သို့ တုံ့ပြန်သည်ကိုသိရန် လျှို့ဝှက်ကာ စစ်သားများကို အသုံးချ စမ်းသပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းတို့၏ နောက်ဘက်ဆေးဆေး ဧရိယာ - ၄ နှင့် ဧရိယာ - ၇ တို့တွင် တပ်ဖွဲ့ဝင် ၂၁၀၀ ပါ တပ်ရင်းတစ်ခုသည် လပ်စ်စီးဂတ်(စ်)မြို့ကို ရန်သူက လာရောက် တိုက်ခိုက်သည့်ဟန် လေ့ကျင့်နေသည်။ တောင်ဘက် တစ်မိုင်အကွာတွင် မရင်းတပ်သား ၂၅၀၀ သည် ကုန်းရေ နှစ်လမ်းသွားယာဉ်ဖြင့် စစ်ရေး လေ့ကျင့်နေကြသည်။ ရဟတ်ယာဉ်များကလည်း ပျံသန်းကာ လေ့ကျင့်နေကြသည်။ ဆေးတပ်ကလည်း ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် ကနဦး သက်ရောက်မှုနှင့် ထပ်ဆင့်သက်ရောက်မှု တို့ကို လေ့လာရန် ပြင်ထားကြသည်။ သစ်သားနှင့်ဆောက်သည့် အိမ်အမျိုးမျိုးကိုလည်း ဆောက်ထားသည်။ နျူကလီးယား ပေါက်ကွဲဒဏ်ကို မည်သည့်ပစ္စည်းက ခံနိုင်ရည်ရှိသည်ကို သိရန်ဖြစ်သည်။ သစ်သားလော၊ ဖိုင်ဘာလော၊ အင်္ဂတေလော

www.burmeseclassic.com

သတ္တုလော၊ ကျောက်ဝှမ်းအမိုးလော၊ ကတ္တရာ စက္ကူအမိုးလော စသည်ဖြင့် ဖြစ်၏။ ဖက်ဒရယ် အရပ်သား ကာကွယ်မှု အုပ်ချုပ်ရေးဌာနကလည်း ဗုံးကာအမိုးများ၊ မြေအောက်လိပ်ခုံးများဖြင့် အမျိုးမျိုး စမ်းသပ်နေကြသည် အဆောက်အအုံ တစ်ခုဆိုလျှင် ပေကိုးဆယ်ပတ်လည် ကျယ်ဝန်းပြီး သံထည်အားဖြည့် တွန်ကရစ် တံခါးတပ်ထားသည်။ ထိုတံခါးမှာ တန်တစ်ရာ လေးသည်။ မော်စလာ မီးခံသေတ္တာကုမ္ပဏီကလည်း နျူကလီးယားဗုံးဒဏ်ခံ မီးခံသေတ္တာကို လုပ်ကာ ရောင်းချသည်။

ဟု(ဒ်)ဗုံး ဖောက်ခွဲသည့် အချိန်တွင် မင်းဂတ်သည် ထိန်းချုပ်ရေး ကင်းစခန်းတွင် ရှိနေသည်။ ဗုံးမှာ ၇၄ တီလိုတန် ရှိသည်။ ဗုံးခွဲပြီးပြီးချင်း မင်းဂတ်၏ အထက်အရာရှိ တပ်ကြပ်ကြီးမေထံမှ ဖုန်းဝင်လာသည်။ လုံခြုံရေးပြဿနာ အကြီးအကျယ် ရှိသည်ဟု မေးအား အထက်မှပြောထားသည်။ အထူးမြို့စွမ်းအင် ကော်မရှင်ကလည်း ဧရိယာ - ၅၁ ကို ရှင်းလင်းရန် မေ့သွားခဲ့သည်။ မေက မင်းဂတ်အား စီအိုင်အေမှလူများ ပြောင်းရွှေ့ကာ ထားခဲ့သောစခန်းကို ချက်ချင်း သွားကြည့်ခိုင်းသည်။ “မေက ရှိုင်ဂျာကောင်တာ (ရေဒီယိုသတ္တိကြွတိုင်း ကိရိယာ) ကို သွားကြည့်ပြီး အဆောင် ၂၃ ထို မြန်မြန်သွားစမ်းလို့ ကျွန်တော့်ကို ခိုင်းတယ်” မင်းဂတ်က ပြန်ပြောပြသည်။ မင်းဂတ်လည်း ထရပ်ကားပေါ် ခုန်တက်ကာ အဆောက်အအုံ ၂၃ ဆီသို့ မောင်းလာခဲ့သည်။

ဟု(ဒ်) ဗုံး၏ အရွယ်အစားကို လျှို့ဝှက်ထားရုံမက အထူးမြို့စွမ်းအင်ကော်မရှင်သည် သာမို နျူကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်ခြင်း မဟုတ်ပါဟု ဆိုသော်လည်း ဟု(ဒ်)ဗုံးမှာ သာမိုနျူကလီးယားဗုံးပင် ဖြစ်သည်။ ၇၄ တီလိုတန် ရှိသောကြောင့် ထိုဗုံးမှာ ဟီရိုရှီးမားတွင် ချခဲ့သော အထူးမြို့ဗုံး၏ ခြောက်ဆရှိသည်။ ယင်းမှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ အမေရိကန်တို့ အမေရိကတိုက်တွင် စမ်းသပ်သည့် ဗုံးများအနက် အကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။ ထိုဗုံးမှ အလင်းရောင်ကို ကနေဒါနှင့် မက္ကဆီကို နိုင်ငံများမှပင် မြင်ရသည်။ ပင်လယ်ထဲမှလည်း မိုင်ရှစ်ရာ အကွာမှ မြင်ရသည်။ ပေါက်ကွဲအား ပြင်းထန်လွန်းသဖြင့် အမေရိကန် အနောက်ခြမ်း ပြည်နယ်များမှပင် ခံစားသိရှိကြရသည်။ အာရှမတက်မီ အမှောင်ထုထဲတွင်လည်း လင်းထိန် သွားခဲ့သည်။ ပေါက်ကွဲမှု အရှိန်လှိုင်းများ အနောက်ဘက် မိုင် ၃၅၀ ဝေးသည့် လော့စ်အိန်ဂျလစ်မြို့သို့ရောက်ရန် ၂၅ မိနစ်သာ ကြာသည်။ ထိုတစ်မြို့လုံး လန့်နိုးကြပြီး အလင်းရောင်ကြီးကိုလည်း မြင်ရကာ တုန်ခါ၍လည်း သွားသည်။ ထို့ကြောင့် ရဲစခန်းသို့ ဖုန်းများဆက်ပြီး မေးမြန်း စုံစမ်းကြသည်။ ဓာတ်ရောင်ခြည် လုံခြုံရေးအရာရှိများ နေထိုင်သည့် အဆောက်အအုံ ၂၃ သို့ မင်းဂတ် ရောက်သွားသောအခါ သဲကန္တာရကြီးထဲတွင် မီးလောင်နေသလို မြင်လိုက်ရသည်။

“ဒယ်လ်တာကို မင်း သိသလား”

အဆောက်အအုံ ၂၃ အတွင်းမှ အရာရှိက မေးသည်။ မင်းဂတ်က -

“ကျွန်တော် အဲဒီမှာ မကြာခဏ အလုပ်လုပ်ဖူးပါတယ်”

“နောက်တစ်ယောက်ကိုခေါ်ပြီး အဲဒီကိုသွား၊ ဓာတ်ရောင်ခြည်သင့်မှု အနည်းဆုံးနေရာကိုရှာပြီး စခန်းတစ်ခုလုံးနဲ့ ဒယ်လ်တာကြားကို လမ်းပိတ်ထားလိုက်”

အဏုမြူစွမ်းအင် ကော်မရှင်သည် ဧရိယာ - ၅၁ မှ အလုပ်သမားများကို ရွှေ့ပြောင်းပေးခဲ့သော်လည်း ထိုနေရာမှ အဆောက်အအုံများထဲတွင် လျှို့ဝှက် စာရွက်စာတမ်းများ ကျန်ရှိနေသည်။ ထိုအားလုံးကို အစောင့်တစ်ယောက်တည်းနှင့် စောင့်ကြပ်၍ မရပေ။ မင်းဂတ်အား ထိုအပေါက်ကို ပိတ်ဆို့ရန်ခိုင်းသည်။

မင်းဂတ်သည် စမ်းသပ်စခန်းကိုဖြတ်လျက် ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ကားဖြင့် အမြန်ပြေးခဲ့သည်။ “ဓားပြတောင်တစ်ခုလုံး မီးတွေ လောင်နေတယ်” မင်းဂတ်က ဆိုသည်။ ပါပူကန်နှင့် ယက်ကာမြေပြန့်အကြား ခပ်နိမ့်နိမ့် တောင်ကုန်းကို သူ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ “သစ်ပင်တွေ မီးလောင်နေတာကို တွေ့နေရတယ်” သူကဆို၏။ သူက ကားကို မြန်နိုင်သမျှ မြန်မြန် မောင်းလာခဲ့သည်။ သူ သွားလိုသည့် နေရာသို့ရောက်ရန် ဗုံးဖောက်ခွဲသည့် နေရာကို ဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ “လမ်းပေါ်မှာ ပေါက်ကွဲလို့ စဉ်ထွက်လာတဲ့ ကျောက်တုံးကြီးတွေ ရှိနေတယ်၊ ကျွန်တော်လည်း ပြတင်းတံခါးမှန်ကို တင်ပြီး အသေအလဲ မောင်းတာပဲ။ ကျွန်တော်ရဲ့ရှင်ဂျာ (ဓာတ်ရောင်ခြည်တိုင်း ကိရိယာ) ကလည်း မြည်နေတယ်။ ကျွန်တော် ကားမောင်းတာ မြန်လွန်းလို့ အဲဒီနေရာမှာ ကားပျက်ရင် အခက်ပဲလို့ တွေးမိတယ်။ အစောင့် ကင်းတဲ အမှတ် ၃၈၅ ရောက်တော့ ကျွန်တော်ရှင်ဂျာက တစ်အား မြည်လာတယ်။ ကိရိယာက ၈-၅ အာရ် အမှတ် (အန္တရာယ်ရှိသော အဆင့်) ကို ပြနေတယ်။ ဗုံးကြောင့် အဲဒီကင်းစခန်းကို ရှင်းလင်းထားတယ်။ အဲဒီနေရာမှာ ပူလွန်းလို့ ကျွန်တော်လည်း တောင်ကုန်းပေါ်ကို မောင်းတက်ပြီး ဧရိယာ - ၅၁ ကို လာခဲ့တယ်” ဟု မင်းဂတ်က သူ့အတွေ့အကြုံကို ပြန်ပြောပြသည်။

ဂရမ်းကန်ကြီးသို့ သူ ရောက်သွားသောအခါ သူ၏ရှင်ဂျာလည်း ငြိမ်သွားတော့သည်။ ယင်းမှာ ဗုံးခွဲပြီး ဆယ်ငါးမိနစ် အကြာတွင် ဖြစ်သည်။ နျူကလီးယား တိမ်မှိုပွင့်ကြီးမှာ အမြင့်ပေ ၄၅၀၀၀ မှနေ၍ ဧရိယာ - ၅၁ နှင့် ဧရိယာ - ၁၃ အပေါ်တွင် စီးပျောသွားနေသည်။ အူတားပြည်နယ်ဘက်သို့ ရွှေ့သွားဖွယ် ရှိပေသည်။ “ကျွန်တော် ဧရိယာ - ၅၁ ရောက်လို့ ကားရပ်လိုက်တော့ အဲဒီနေရာမှာ လူသူကင်းရှင်းနေတယ်။ ကျွန်တော်လည်း အနောက်ဘက်ကို လှည့်တဲ့ ကင်းစခန်းကို တည်လိုက်တယ်။ အဲဒီကနေ အဝေးကြီးကို မြင်ရတယ်။ မကြာခင်မှာ တခြားအစောင့် ရောက်လာတယ်။ သူက ထိန်းချုပ် ကင်းမျှော်စင်မှာ စောင့်နေတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ကားကို လမ်းပေါ်မှာ အနောက်ဘက်ကို လှည့်ပြီး ကားထဲမှာပဲနေလိုက်တယ်” မင်းဂတ်မှာ ပြီးခဲ့သည့် တစ်နာရီခန့်ကမျှ ဟု(ဒီ)ဗုံး ဖောက်ခွဲသည့် နေရာနှင့် ဆယ်မိုင် မရှိတရှိသာ ဝေးသည်။ ပေါက်ကွဲသည့်အရှိန်ကြောင့် အနောက်ဘက်သို့ လှည့်ထားသည့် အဆောက်အအုံများမှ

သံတံခါးများ လိမ်ကောက်ကုန်သည်။ ဓာတ်ပြာများလည်း ကောင်းကင်မှ ကျလာနေသည်။ ထိုသို့ ဓာတ်ပြာများ ထွင့်နေသော်လည်း လုံခြုံရေး ယူနေရသည်။ မင်းဂတ်မှာ ပါလာသည့် ရေတကောင်းထဲမှ ရေကိုသောက်ကာ မီးခိုးများ အစကိုစောင့်နေသည်။ နောက်ပြီး ပါလာသည့် အသားသွတ်မှန်ကိုစားရင်း တောင်ကုန်း မီးလောင်သည်ကို ကြည့်နေသည်။ သူက ကားထဲမှ ရေဒီယိုစက် ကောင်းမကောင်း စစ်ဆေးလိုက်ပြီး “ဒယ်လ်တာ လုံခြုံမှုရှိတယ်” ဟု စက်ထဲသို့ ပြောလိုက်သည်။ တစ်နေ့လုံးနှင့် ညအထိ၊ နာရီဝက်တစ်ကြိမ် ရေဒီယိုစက်မှ အားလုံး “အဆင်ပြေသလား” ဟု ခေါ်နေသည်။ မင်းဂတ်က လည်း ဂရုမ်းကန်ကြီး လုံခြုံမှုရှိကြောင်း သတင်းပို့နေ၏။ ထိုတစ်နေ့လုံး သဲကန္တာရထဲတွင် လူသူမမြင်။ ညရောက်တော့ မီးလောင်ခဲ့သော သစ်ပင်များ မီးခိုးများ ထွက်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုနေရာရှိ ချွတ်များလည်း မီးလောင်ကုန်ကာ သဲများမှာလည်း အပူချိန် ၄၅၀၀ ဖာရင်ဟိုက်ကြောင့် ဖန်စများပင် ဖြစ်ကုန်သည်။ ဓာတ်ပြာကျမှုနှင့် အဆောက်အအုံများ ပျက်စီးမှုကြောင့် ဇရိယာ - ၅၁ မှာ နေ၍မရသော အခြေအနေဖြစ်သွားသည်။ ဟူ(ဒ်)မှူး ဖောက်ခွဲပြီးသည့်နောက် ထိုနေရာမှာ လူသူကင်းကာ တစ်ပြင်ပမာ ဖြစ်သွားတော့သည်။ လျှို့ဝှက်စခန်း၏ အနာဂတ်မှာလည်း လေထဲတွင် ပျောက်ကွယ်သွားတော့သည်။

ပလမ်ဘော့ အဏုမြူပုံစံ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှုကြောင့် ဧရိယာ - ၅၁ တုန်ခါခဲ့ရပြီးနောက် စီအိုင်အေ အခြေစိုက်စခန်းမှာ တစ်ပြင်ပမာ လူသူ ကင်းရှင်းခဲ့ရသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ် နွေရာသီမှ ၁၉၅၉ ခုနှစ် နွေရာသီအထိ ဘာတွေဖြစ်ခဲ့သည်ကို မည်သူမျှ မသိခဲ့ကြ။ ရစ်ချတ် မင်းဂတ် အပြောအရ ဂရမ်းကန်ကြီးအတွင်းရှိ အဆောက်အအုံများတွင် အစောင့်လင်မယား နှစ်ယောက်သာ ရှိသည် ဆို၏။ သူတို့၏ အမည်များကိုတော့ မှတ်တမ်းများတွင် မတွေ့ရ။ သိရသလောက်မှာမူ ပလမ်ဘော့ နျူကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်မှုများ ပြီးနောက် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် လုပ်ငန်းများရပ်ဆိုင်းကာ အဏုမြူ စွမ်းအင် ကော်မရှင်မှ အလုပ်သမားများသည် ဂျိုင်ဂျာကောင်တာကို လက်တစ်ဖက်မှ ကိုင်ကာ တောင်ကုန်းများ တောင်ကြားများတွင် လှည့်လည်၍ နျူကလီးယား လွှင့်စဉ်မှုများကို လိုက်လံတိုင်းတာနေ ကြသည်။ ရေဒီယိုသတ္တိကြွ ပစ္စည်းများ ပျံ့နှံ့နေသည့် ပတ်ဝန်းကျင် တွင် ဓာတ်ရောင်ခြည်ကာ ဟက်ဇီမက်ဝတ်စုံ မဝတ်ဘဲ ထိုသို့ သွားရန်မှာ နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစုတွင် စဉ်းစားပုံမည် မဟုတ်ပေ။ အလုပ် သမားများသည် ဓာတ်ခွဲခန်းဝတ်စုံ အဖြူကိုသာ ဝတ်ဆင်ကာ သဲကန္တာရကြမ်းပြင်ကို ပိုက်စိပ်တိုက် ရှာဖွေနေကြသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်က ပြည်သူ့ကိုထုတ်ပြန်သော စာရွက်စာတမ်းများအရ ရေဒီယို သတ္တိကြွ အပိုင်းအစများသည် အပ်ဖျားလောက်မှ ခဲတံလုံးလောက် အထိ အရွယ်အမျိုးမျိုး ရှိသည်ဆို၏။

အခန်း - ၇
 လူသူကင်းသောမြို့မှ
 စည်ကားသောမြို့သို့

အဏုမြူလက်နက် စမ်းသပ်မှုများအရ ပေါက်ကွဲပြီး တစ် စက္ကန့်၏ ဆယ်ပုံတစ်ပုံမှာပင် ဗုံးအပိုင်းအစများ အတော်ဝေးဝေး သို့ လွင့်စဉ်သွားပြီး အငွေ့ပြန်သွားကြောင်း အဏုမြူ သိပ္ပံပညာ ရင်များ အံ့သြစွာတွေ့ခဲ့ရသည်။ ရေဒီယိုသတ္တိကြွမှု ဖြင့်မားသော

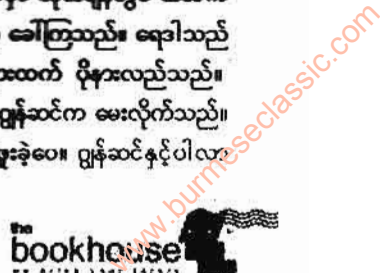
အပိုင်းအစများမှာ အတုမြူတိမ်တိုက်နှင့်အတူ ပါသွားပြီး ဂရမ်းကန်ကဲ့သို့ နေရာမျိုးတွင် ကျခဲ့ကြသည်။ အလုပ်သမားများက ယင်းတို့ကို သံလိုက်များဖြင့် လိုက်ရှာကြရသည်။ အလုပ်သမားများ ထိုသို့ရှာနေစဉ် လက်နက်စီမံသူများက နောက်ထပ် စမ်းသပ်မှုအတွက် ပြင်ဆင်နေကြသည်။ ဟင်တက်-၂ စစ်ဆင်ရေးအရ စမ်းသပ်မှုများမှာ ပလန်ဘော့ စမ်းသပ်မှုများထက် အရေအတွက်အားဖြင့် များသည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့မှ အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက်နေ့အထိ စမ်းသပ်မှု ၃၇ ခု လုပ်ခဲ့သည်။ မျှော်စင်မြင့်မြင့်ပေါ်မှ လည်းကောင်း၊ လိုက်ခေါင်းထဲတွင် လည်းကောင်း၊ မြေပြင်ပေါ်တွင် ထည်းကောင်း၊ မိုးပျံပူဖောင်းဖြင့် လည်းကောင်း ဖောက်ခွဲခဲ့ကြသည်။ စရိယာ - ၅၁ မှ ၁၈ မိုင်ပတ်လည်ရှိ စရိယာ- ၃၊ ၅၊ ၇၊ ၈၊ ၉၊ ၁၂၊ ၁၅ တို့တွင် စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

စီအိုင်အေက စွန့်ပစ်ခဲ့သော တစ်ချိန်က စည်ကားခဲ့သော စရိယာ - ၅၁ မှာ ပျက်စီးယိုယွင်းကာ ကျီးနှင့် ဖုတ်ဖုတ် ဖြစ်နေခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် လျှို့ဝှက် ပစ္စည်းများကိုတော့ ရွှေ့ပြောင်းထားခဲ့ကြသည်။ ရေဒီယို သတ္တိကြွ ဇုန်းဆိုးမြေတွင် ဂရမ်းကန်ကြီးတစ်ဝိုက်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ ပို၍အထိနာကြသည်။ ပစ်ထားသည့် လေယာဉ်ဂိုဒေါင်များ၊ ယင်းလင်းပြင် လေယာဉ်ကွင်းများတွင် သွားလာနေကြသည့် မြင်းရိုင်းများ၊ သမင်နှင့်ယုန်များမှာ အရေခွံများ လောင်ကျွမ်း ထုန်ကြသည်။ ဟီရိုရီးမားနှင့် နာဂါဆာကာမြို့များမှ လူနှင့်တိရစ္ဆာန်များ ဖြစ်သကဲ့သို့ပင်ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဝါရင်တန်ဒီဒီဗွဲ ရှစ်ချက် ဘစ်ဆဲသည် ပြည်ပရှိ စီအိုင်အေစခန်းများမှ ယူ-၂ ဖြင့် ထောက်လှမ်းရန်၊ သမ္မတ၏အမိန့်ကို စောင့်နေသည်။ အနောက်ဘက်ကမ်းခြေ ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ ဘားဘန်မြို့တွင် လော့ခ်ဟီ ကော်ပိုရေးရှင်းမှ ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်မှာလည်း သူလျှို့လေယာဉ်သစ်အတွက် ဒီဇိုင်းဆွဲနေသည်။ အကယ်၍ ဘစ်ဆဲနှင့် လုပ်ခဲ့သကဲ့သို့ စီအိုင်အေထံမှ ကန်ထရိုက်အသစ်တစ်ခု ရမည်ဆိုလျှင် လော့ခ်ဟီသည် စီအိုင်အေအတွက် လေယာဉ်များ ခြည့်ဆည်းရန် စရိယာ - ၅၁ တွင် ဆယ်နှစ်ခန့် အလုပ်လုပ်ရဦးမည်။ သည်တစ်ကြိမ် ဂျွန်ဆင် လိုအပ်နေသည်မှာ ရော့ဒါ မဖမ်းနိုင်အောင် လုပ်နိုင်မည့် ကျွမ်းကျင်သူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။

၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် အက်ဒွပ် လိုဗစ်သည် ပွဲတင်သံပြန်ကိုဖမ်းရန် လော့ခ်ဟီ အင်တင်နာ နေ့စဉ်အတွင်း ရပ်နေစဉ် ကယ်လီ ဂျွန်ဆင် သူ့ထံသို့ စကားပြောရန် ရောက်လာသည်။ လိုဗစ်မှာ ထိုအချိန်တွင် အသက် ၃၈နှစ်အရွယ်ရှိ သိပ္ပံပညာရှင် တစ်ယောက်ဖြစ်ကာ သူ့ကိုအများက လော့ခ်ဟီမှ ရော့ဒါဆရာဟု ခေါ်ကြသည်။ ရော့ဒါသည် သိပ္ပံပညာအသစ်ဖြစ်သော်လည်း ထိုပညာကို လိုဗစ်က လော့ခ်ဟီတွင်ရှိသည့် တခြားသူများထက် ပိုနားလည်သည်။

“စိတ်ဝင်စားစရာ စီမံကိန်းတစ်ခု ရှိတယ်။ မင်း ပြန်လာလုပ်ဦးလား” လိုဗစ်ကို ဂျွန်ဆင်က မေးလိုက်သည်။ လော့ခ်ဟီတွင် လိုဗစ် ရှစ်နှစ်ခွဲလုပ်ခဲ့သည့် အတောအတွင်း သူ ဂျွန်ဆင်ကို တစ်ခါမျှ မမြင်ဖူးခဲ့ပေ။ ဂျွန်ဆင်နှင့်ပါလာ

သူများမှာ ဝီလျံ မာတင်နှင့် မက် ဒေါ်နယ်တို့ ဖြစ်သည်။ ထိုသိပ္ပံပညာရှင် နှစ်ယောက်မှာ လူတော်များဟု လိုဗစ် သိထားသည်။ မာတင်မှာ လိုဗစ်၏ အထက်အရာရှိဖြစ်ခဲ့ပြီး သူတို့သုံးယောက် အင်တင်နာ ဓာတ်ခွဲခန်းတွင် အတူ အလုပ်လုပ်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုကတည်းက မာတင်နှင့် မက် ဒေါ်နယ်တို့မှာ ပျောက်သွားပြီး လော့ခ်ဟိ၏ လျှို့ဝှက်လုပ်ငန်း လုပ်သည့်နေရာ အစွန်ဘက်ရှိ အဆောက်အအုံ ၈၂ ခေါ် လေယာဉ်ဂိုဒေါင်ကြီးထဲတွင် သွားရောက် လုပ်ကိုင်နေခဲ့ကြသည်။ ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်က လိုဗစ်ကို ခေါ်သည့် စီမံကိန်းမှာ သီတင်း ခြောက်ပတ်နှင့် ပြီးနိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် ထိုလုပ်ငန်းမှာ ၃၂ နှစ် ကြာသွားခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ဘာလုပ်ရမည်ကို လိုဗစ် မသိခဲ့သော်လည်း သူ့ကို လော့ခ်ဟိ၏ လျှို့ဝှက်အုပ်စုထဲသို့ ဖိတ်ခေါ်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းကို ခေတ်သစ် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဟု တရားဝင်အားဖြင့် ခေါ်သည်။ အမည်ပွက်ကမူ စကန့်လုပ်ငန်းဟု ခေါ်သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ယင်း၏ တရားဝင်ဖောက်သည်မှာ စီအိုင်အေဖြစ် သည်။

လိုဗစ်ကို လုံခြုံရေးပြဿနာ ကင်းရှင်းကြောင်း အာမခံချက်ပေးကာ ယူ-၂ လေယာဉ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းပြသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အစမ်းမောင်း လေသူရဲ ရောဘတ် ဆစ်ကာ သေဆုံးခဲ့သည်ကိုလည်း သူ သိခဲ့ရသည်။ “အဲဒီအဖြစ်အပျက်ကို အကြောင်းပြုပြီး ကျွန်တော့်ကို ပထမဆုံး တာဝန်ပေးတာပဲ” လိုဗစ်က ပြန်ပြောပြသည်။ ဆစ်ကာ သေဆုံးခြင်းသည် နှစ်ဆယ်ရာစုတွင် စစ်ဘက်၌ ခေတ်အမီဆုံး တီထွင်မှုတစ်ရပ်ကို လုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ လိုဗစ်မှာလည်း စတိသ် (သူခိုးလေယာဉ်သို့မဟုတ် ကိုယ်ပျောက်လေယာဉ်)၏ အဘိုးအဖြစ် နောက်ပိုင်းတွင် လူသိများလာခဲ့သည်။ မက်ဆာချူးဆက် စက်မှုတက္ကသိုလ် (အမ်အိုင်တီ)မှ ဘော်စတွန်အုပ်စုက လေယာဉ်ကို ရေဒါပမ်း၍ မရစေရန် ဆေးသုတ် ဆည်မှာ မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ လိုဗစ်နှင့်အဖွဲ့က ကိုယ်ပျောက်လေယာဉ်မှာ ဒီဇိုင်းသည်သာ အဓိကဟု တွက်မိသည်။

“စတိသ် ကိုယ်ပျောက်လေယာဉ် သို့မဟုတ် ရေဒါဆန့်ကျင်ရေး လေယာဉ်ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ရန်သူက လေယာဉ်ကို မတွေ့ရှိ၊ ခြေရာမခံနိုင်၊ ထိုကြောင့် ပစ်ခတ်နိုင်စေရန် ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုတာက ကိုယ်ယောင်ပျောက်လို့ ဖြစ်စေ၊ ပုန်းကွယ်လို့ဖြစ်စေ ရန်သူရဲ့ လေကြောင်းကာကွယ်ရေးကို လှည့်စားဖို့ပဲ” လိုဗစ်က ရှင်းပြသည်။ ရုပ်ဖျက် ကိုယ်ယောင်ပျောက်သည်မှာ လူတို့ လုံကို စတင်လုပ်တတ်လာကတည်းက စစ်၏ အဓိကအင်အား ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ရှေးခေတ်က စစ်ပွဲများတွင် စစ်သားများသည် ကိုယ်ပေါ်တွင် သစ်ကိုင်းများ ကပ်ချည်ကာ ရန်သူမမြင်အောင် ကိုယ်ယောင် ပျောက် ရုပ်ဖျက်ကြသည်။ နောက် နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်တွင် အမေရိကန်တို့ လွတ်လပ်ရေးရသည်မှာ ဗြိတိသျှတို့သည် ထိုအခြေခံစစ်ဗျူဟာကို ဥပေက္ခာ ပြုခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သူတို့၏ အနီရောင်တောက်တောက် စစ်အင်္ကျီများမှာ အမေရိကန် တော်လှန်ရေးသမားတို့အတွက် ပစ်မှတ်ကောင်းများ ဖြစ်နေသည်။ တိရစ္ဆာန်များတွင်လည်း ပတ်ဝန်းကျင်အလိုက်

အရောင်ပြောင်းကာ ကိုယ်ယောင်ဖျောက်သည်များ ရှိသည်။ လော့ခ်ပီ၏ ယူ-၂ လေယာဉ်များကို ဆိုဗီယက်နိုင်ငံက ဖြေရာခံမိသည်မှာ ကိုယ်ယောင်ဖျောက်နိုင်ခြင်း၊ ရေဒါဆန့်ကျင်ရေးစနစ် မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုဗီယက်ပို့က ယူ-၂ လေယာဉ်များ လာသည်ကို သိရှိရုံမျှမက လေယာဉ်လမ်းကြောင်းအတိုင်း တိတိကျကျ ဖြေရာခံ နိုင်ခဲ့ကြသည်။

ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲသည် ဆိုဗီယက်တို့ထက် တစ်ပန်းသာနေစေရန် ဆိုဗီယက်ရေဒါများ မဖမ်းနိုင်မည့် သူလျှို လေယာဉ်အသစ်ကို လိုချင်နေသည်။ ဘစ်ဆဲ၏ စီအိုင်အေက ရေဒါတွင် အနည်းဆုံးသာပေါ်ပြီး ကိုယ်ပျောက်လုနီးပါး လေယာဉ်မျိုးကို လိုချင်နေသည်။ ရုရှားတို့သည် သူတို့မတွေ့ရသည့် လေယာဉ်အတွက် သူတို့ ကန့်ကွက်ရန်မရှိတော့ပေ။

လေယာဉ်မှာ များစွာခြားနားရမည်။ ကမ္ဘာက မြင်ဖူးသည်မျိုးနှင့် မတူစေရ။ ယခင်က မမြင်ဖူးခဲ့သည်မျိုး ဖြစ်ရမည်။ ယင်းမှာ ရုရှားတို့ ရေဒါနည်းပညာတွင် ရှေ့ကပြေးနေသည်ကို နယ်ပယ်သုံးခုဖြင့် ကျော်ဖြတ်နိုင်မည့် ဖြစ် သည်။ နယ်ပယ်သုံးခုမှာ အမြင့်၊ အမြန်နှင့် အပျောက်တို့ ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်မှာ အမြင့်ပေ ကိုးသောင်းမှ ပျံနိုင်ရန် လိုသည်။ ယခင်က မရှိခဲ့ဖူးသည့် အမြန်နှုန်းဖြစ်သော တစ်နာရီလျှင် မိုင်ပေါင်း ၂၃၀၀ ပြေးနိုင်ရမည်။ ယင်းကို မက်- ၃ ဟုခေါ်သည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်လွန် နောက်ဆုံးနှစ်များတွင် ပြေးလမ်းမှ ကိုယ့်အားနှင့် ကိုယ်တက်၍ နှစ်မိုင်လောက်နှင့် မောင်းနိုင်သော လေယာဉ်မျိုးကိုပင် မကြားဖူးကြပေ။ မြန်ခြင်းကလည်း အကာအကွယ်ရသည်။ မက်-၃ နှင့် ပြေးနေသော လေယာဉ်ကို ရေဒါကဖမ်းနိုင်သည် ဆိုဦးတော့၊ ထိုအမြန်နှုန်းနှင့်ဆိုလျှင် ပစ်ချရန်မလွယ်လှ။ ယူ-၂ လေယာဉ်ဆိုပါက တစ်နာရီလျှင် မိုင်ငါးရာသာ ပြေးနိုင်သည်။ ဆိုဗီယက် အက်စ်အေ-၂ ခုံးကျည်စနစ်က သူ ပစ်တာအတွင်း မရောက်မီ ဆယ်မိနစ်အလိုကပင် လေယာဉ်ကို မြင်နိုင်သည်။ ထိုကြောင့် ထိုခုံးကျည်စနစ်အတွက် ငါးမိနစ်အပြည့် အချိန်ရနေသည်။ မက်-၃ နှင့် ပျံသန်းနေသော လေယာဉ်ကို ထိုခုံးကျည်စနစ်၏ ရေဒါက စက္ကန့် ၁၂၀ သာ ကြိုတင်မြင်နိုင်သည်။ ပစ်တာအတွင်း ရောက်ရန် စက္ကန့် ၂၀ သာ ကြာမည်ဖြစ်သည်။ စက္ကန့် ၂၀ ကြာပြီးနောက်တွင် ခုံးကျည်မှာ သိပ်ကပ်လွန်းနေ၍ ဖန်ပြဲမရ ဖြစ်သွားမည်။ ခုံးကျည်သည် လေယာဉ်နောက်ကို မလိုက်နိုင်။ ထိုခေတ်က ခုံးကျည်တို့၏ အမြန်နှုန်းမှာ ၃၀၀မတူမက ရှိသော်လည်း အပေါ်လွှာ လေထုထဲသို့ ရောက်သွားသည့်အခါ ခုံးကျည်မှာ ချိန်မှတ်လွှဲသွားတတ်ပြီး အချိန်လည်း ကျသွားတတ်သည်။ အသံထက် သုံးဆမြန်ကာ ပေကိုးသောင်းအမြင့်မှ သွားနေသော လေယာဉ်တစ်စီးကို ဖန်ချရန်မှာ ဆယ့်ခုနစ်မိုင် အဝေးမှ ဖြတ်သွားသော ကျည်ဆန်တစ်ခုကို တခြားကျည်ဆန်တစ်ခုဖြင့် ထိအောင် ပစ်ရသကဲ့သို့ နှိုင်းမည်။

အမြန်နှုန်းအတွက်တော့ လော့ခ်ပီက စိတ်ချသည်။ သို့သော် သူကတော့ ဂျက်အင်ဂျင်ကို ဦးဆောင်တည်ဆောက်

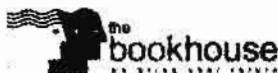

နိုင်သည် မဟုတ်ချေ။ ကရတ်အင် ဝှစ်တနေ့ ကော်ပိုရေးရှင်းကသာ လုပ်နိုင်သည်။ အမြင့်ပေကလည်း ရနိုင်သည်။ လော့ခ်ဟီသည် ယူ-၂ လေယာဉ်ကို အမြင့်ပေ ခုနစ်သောင်းအထိ ပျံနိုင်အောင် လုပ်ခဲ့သည်။ စတိတ် ကိုယ်ပျောက် လေယာဉ်သည် အလွန်ထူးခြားသော သွင်ပြင်ရှိရမည်။ စီအိုင်အေအတွက်လည်း အလွန် အရေးကြီးသော သူလျှီလေယာဉ် ဖြစ်သည်။ စတိတ်ကို ဖန်တီးရန် လိုဗစ်နှင့်အဖွဲ့သည် ရေဒါ ပဲ့တင်မှုကဲ့သို့ အသေးစိတ်များကို ကျွမ်းကျင်ရန်လိုသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကျယ်ပြန့်သော ဟင်းလင်းပြင်နေရာနှင့် အရွယ်ပြည့်လေယာဉ် သူတို့လိုလာသည်။ သို့ဖြင့် နျူကလီးယား ဗုံး စမ်းသပ်မှုများ ပြီးသည့်နောက် သူတို့သည် စရိယာ - ၅၁ သို့ ပထမဆုံး ရောက်လာသူများ ဖြစ်လာတော့သည်။ သို့ရာတွင် စစချင်း သူတို့ လော့ခ်ဟီကော်ပိုရေးရှင်းပိုင် လေယာဉ်ပိုင်ခေါင်ထဲတွင် လုပ်ကြသည်။

“ရေဒါ ဆိုတာက လင်းနို့တွေကို အတုခိုးထားတာ။ လင်းနို့က အသံပေးလိုက်တဲ့အခါ ပိုးကောင်ကိုသွားပြီး ရိုက်ခတ်တယ်။ ရိုက်ခတ်ပြီးတဲ့ အသံဟာ လင်းနို့ဆီကို ပြန်လာတယ်။ ပဲ့တင်ပြန်လာတဲ့ အသံရဲ့ အချိန်အတိုင်းအတာကို ကြည့်ပြီး ပိုးကောင်ဟာ ဘယ်လောက်အဝေးမှာ ရှိတယ်ဆိုတာကို လင်းနို့က တွက်တယ်” လိုဗစ်က ရှင်းပြသည်။ ထို့ကြောင့် ပိုးကောင်က လင်းနို့အသံကို မည်သို့စုပုံယူသနည်း။ “လော့ခ်ဟီမှာ ရေဒါပြသနာကို ဖြေရှင်းတဲ့နည်းက ရေဒါက လွှတ်တဲ့လှိုင်းကို လမ်းကြောင်း ပြောင်းပေးနိုင်တဲ့ မျက်နှာပြင် ဖန်တီးဖို့ပဲ။ အဲဒီလှိုင်းကို ဆိုဗီယက် ရေဒါ ဆီ ပြန်မသွားဘဲ တခြားနေရာကိုသွားအောင် လုပ်ဖို့လိုတယ်။ ရေဒါရဲ့လှိုင်းကို စုပုံယူနိုင်အောင်လည်း လုပ်လို့ရတယ်။ သီအိုရီပိုင်းအရတော့ လွယ်လွယ်လေးပဲ။ လက်တွေ့ကျတော့ အတော်ရှုပ်ထွေးတဲ့ ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရတယ်” လိုဗစ် က ရှင်းပြသည်။

လိုဗစ်မှာ ကလေးဘဝကတည်းက ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းလာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူ စနုရား တီးသည့်အခါ သူမိဘများကို အနေနှင့်အယုတ် မဖြစ်စေရန် နားကြပ်မှတစ်ဆင့် သူသာကြားရပြီး အပြင်ကို အသံမထွက်အောင် လုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၃ ခုနှစ်က ၁၄ နှစ်သားအရွယ်နှင့် ထိုသို့ လုပ်တတ်ရန်မှာ ခဲယဉ်းသည်။ သူ့အသက် ၁၈ နှစ်တွင် ရေဒီယို-ပညာ မဂ္ဂဇင်း၌ သူ၏ ရေဒါဆောင်းပါးကို ဖော်ပြခြင်း ခံရသည်။ သူ အလုပ်ရလို့ရငြား လော့ခ်ဟီ ကော်ပိုရေးရှင်းသို့ စာရေး ကာ အလုပ်တောင်းခဲ့သည်။ လော့ခ်ဟီက မပေးခဲ့။ ထို့ကြောင့် လစာ အသင့်အတင့်သာရသော ရေဒီယိုပြင်သမား လုပ်ခဲ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ကံကောင်းကာ အလုပ်ကောင်းတစ်ခု ရလာနိုင်သည်ဟု သူ တွက်နေခဲ့သည်။ “ရေဒီယိုပြင်သမား အလုပ်ဟာ တချို့ကတော့ တက်လမ်းမရှိတဲ့ အလုပ်လို့ ယူဆကောင်း ယူဆမယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီကရတဲ့ ပညာဟာ ဒီသူ ကျွန်တော် သူလျှီလေယာဉ် လုပ်တဲ့နေရာမှာ သိပ်ပြီး အသုံးကျခဲ့တယ်” လိုဗစ်က သူ့အတိတ်ကို ပြန်ပြောပြသည်။

ရေဒါကို အနိုင်ယူရန် လိုဗစ်က သူ ငယ်စဉ်က စမ်းလိုက်၊ မှားလိုက်နည်းကို ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ သူက ဒီနိုင်

ခွဲခြင်းနှင့် စကန့်လုပ်ငန်း၏၊ လော့ခ်ဟိ၏ အင်နီဂျီက အခန်းထဲတွင် သူလျှိုလေယာဉ် ပုံစံငယ် တည်ဆောက်ခြင်းကို ငြိမ်းကြပ်သည်။ “အင်နီဂျီကအခန်းက ပိတ်လှောင်ထားတဲ့ နေရာ၊ အဲဒီအထဲမှာ စွမ်းအင်စုပ်ယူနိုင်တဲ့ ပစ္စည်းတွေ ထည့်ထားတယ်။ အဲဒါကြောင့် အသံလုံတယ်” လိုဗစ်က ရှင်းပြသည်။ အသံလုံလွန်းသဖြင့် လူတစ်ယောက် လေးဖက်ကာ ထားသည့် ထိုအခန်းထဲတွင် ရပ်နေလျှင် သူ့ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှ သွေးစီးသံကိုပင် ကြားနေရမည် ဖြစ်သည်။ “ခေါင်းထဲက သွေးစီးသံက အကျယ်ဆုံး” ဟု လိုဗစ်က ဆို၏။ ထိုသို့ တင်းကျပ်စွာ ထိန်းချုပ်ထားသည့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပုံမှန် လေယာဉ်ထက် ၂၀ ပုံ တစ်ပုံသာ ရှိသော ပုံစံငယ် လေယာဉ်သည် သူ့ကို ရိုက်ခတ်သည့် ရေဒါလှိုင်းကို တုံ့ပြန်မည် ဖြစ်သည်။ လော့ခ်ဟိက ပညာရှင်များအတွက် သစ်သားပုံစံငယ် လေယာဉ်များ တည်ဆောက်ပေးသည်။ လိုဗစ်နှင့် အဖွဲ့က ထိုပုံစံငယ်များကို ရေဒါစုပ် ပစ္စည်းများတပ်ကာ အင်နီဂျီက အခန်းထဲတွင် ကြိုးနှင့်ချည်ကာ ချိတ်ထားပြီး စမ်းသပ်ကြသည်။ ရေဒါ ပုံတင်လှိုင်းကို အခြေပြု၍ သူလျှိုလေယာဉ်၏ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်မှာ ပြောင်းလဲရမည်။ နာမည်တွေ ထည်း တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပြောင်းလာသည်။ နောက် လပေါင်းများစွာအတွင်း အပ်အိန်ဂျယ် - ၁ မှ နောက်ထပ် ဆယ့်တစ်ခု ပြောင်းကာ အပ်အိန်ဂျယ် - ၁၂ အထိ ရောက်သွားသည်။ ယင်းကို အတိုကောက်အားဖြင့် အေ-၁၂ ဟု ခေါ်သည်။

ထိုသို့ လော့ခ်ဟိ၏ သူလျှိုလေယာဉ်သစ် အတွက် စဉ်းစားကာ ပုံစံထုတ်နေစဉ်အတွင်း လိုဗစ်သည် ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်နှင့်အတူ ဝါရှင်တန်ဒီစီသို့ သွားခဲ့သည်။ ရောက်တော့ ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲ၊ သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး၏ သိပ္ပံ အကြံပေးများနှင့် တွေ့ကာ လေယာဉ်နှင့် ပတ်သက်သော တိုးတက်မှုများကို တင်ပြသည်။ ထိုခရီးတွင် လိုဗစ်က ဓမ္မတာဘီဟုသာ သိထားသော ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲက ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်အား နည်းပညာဆိုင်ရာ မေးခွန်းများမေးသည်။ ထိုအတွက် လိုဗစ်က ဖြေရသည်။ “ကျွန်တော်တို့က အခန်းထဲမှာ စမ်းသပ်တွေ့ရှိတာတွေကို တင်ပြတယ်။ စမ်းသပ်တာတွေ ထလည်း အဆင်ပြေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဖောက်သည် (စီအိုင်အေ) က ဒါ့ထက်ပိုကောင်းတာ လိုချင်နေတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ရေဒါဖမ်းနိုင်မှု အတော်လေးနည်းတာ တွေထားပေမယ့် ဖောက်သည်က အနည်းဆုံးကို လိုချင်နေတယ်” လိုဗစ်က ပြန်ပြောပြသည်။ သို့ဆိုလျှင် ထပ်လုပ်ရန် လိုသည်။ နောက်ဆုံး ဒီဇိုင်းအဆင့်တွင် စကန့်လုပ်ငန်းမှ လေကြောင်း ပညာရှင်များနှင့် ရေဒါပညာရှင်များသည် လေယာဉ်၏ ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် အောက်ဆင်း လျှောစောက်များ တပ်ဆင်ပေးလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် လေယာဉ်မှာ မြွေဟောက်ကို အတောင်တပ်ပေးလိုက်သလို ဖြစ်သွားသည်။ ဝမ်းဖိုက် အပြားနှင့် လေယာဉ်မှာ ရေဒါဖြင့် မမြင်နိုင်မှု ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်သွားသည်။ သို့သော် ဘစ်ဆဲက လုံးဝနီးပါး ဖြစ်သည်မျိုး လိုချင်သည်။ ထိုအခါ လိုဗစ်မှာ အပြည့်အဝ ဓာတ်ခွဲခန်းမျိုး လိုလာသည်။ သည်တော့ ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်က ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ပြန်သွားရန် အကြံရသည်။

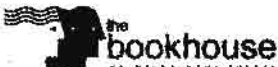

ဂျွန်ဆင်သည် အမည်မဖော်ပြသော အရာရှိတစ်ယောက်နှင့်တွေ့ကာ ဧရိယာ - ၅၁ ကို စမ်းသပ်ဖို့ သုံးခွင့်ပေးရန် စီအိုင်အေအား ပြောခိုင်းသည်။ ထိုနေရာမှာသာလျှင် စီအိုင်အေက လိုချင်သော လေယာဉ်မျိုးကို စမ်းသပ်ပုံဖော်နိုင်မည်ဟု ဂျွန်ဆင်က ပြောသည်။ ထိုသို့ အသည်းအသန် ဒီဇိုင်းဆင်နေသည့် အဆင့်တွင် ကန်ထရိုက်ရနေသည်မှာ လော့ခံဟိ တစ်ဦးတည်းသာ မဟုတ်။ ယူ-၂ ကို အစားထိုးမည့် လေယာဉ်တည်ဆောက်ရန် ကန်ထရိုက်လုပ်ငန်းကို ဖွင့်ပေးထားသည်။ အစိုးရက ကန်ထရိုက်ကို အပြိုင်ဆိုင်ဆောင်ရွက်သည်။ သို့ဖြင့် ဒေါ်လာသန်းရာချီသည့် ထိုကန်ထရိုက်လုပ်ငန်းကို ကွန်ဗ်ယား လေကြောင်း လုပ်ငန်းကလည်း ဝင်ဆွဲသည်။ ရေဒါဖြင့် မမြင်ရသော လေယာဉ်ကို တည်ဆောက်နိုင်မှသာ ထိုကန်ထရိုက်ကို မိမိရမည်ဖြစ်ကြောင်း လော့ခံဟိမှ ကယ်လီ ဂျွန်ဆင် သိနေသည်။ ခွင့်ပြုချက်ရသဖြင့် ၁၉၅၉ ခုနှစ် ဇွေရာသီကုန်လုလုတွင် စကန်လုပ်ငန်းမှ ဝန်ထမ်းငါးဆယ်သည် ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ပြန်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ဘားဘန်မြို့ အခန်းကျဉ်းကလေးထဲတွင် ကလေးကစားစရာအရွယ် လေယာဉ်ကလေးကို စမ်းသပ်မှုက အဆုံး သတ် သွားခဲ့လေပြီ။ ပုံမှန်အရွယ်အစား လေယာဉ်ကိုစမ်းသပ်ရန် အချိန်ကျလေပြီ။ "မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ပုံမှန် အရွယ် လေယာဉ်ပုံတူတစ်ခုကို ကျွန်တော်တို့ စတင် တည်ဆောက်ကြသည်။ လေယာဉ်ကို ရေဒါ စမ်းသပ်မှုလုပ်ရန် လေပေါ်သို့ ပေငါးဆယ် မြင့်တင်နိုင်မည့် ကိရိယာများလည်း ဆင်ကြသည်" ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် လျှို့ဝှက်အဆင့် လျှော့ ချသော စာရွက်စာတမ်းထဲမှ ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်၏ ရေးသားချက် ဖြစ်သည်။ ဂျွန်ဆင်ရေးသည့် "မြင့်တင် ကိရိယာ" ဆိုသည်မှာ နောက်ပိုင်းတွင် ဧရိယာ - ၅၁ ၏ ထင်ရှားသည့် ဓာတ်တိုင်၊ သို့မဟုတ် ရေဒါ စမ်းသပ်တိုင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

လော့ခံဟိ အင်ဂျင်နီယာများသည် လေယာဉ်အတုတစ်ခု ယူလာသည်။ တကယ့်လေယာဉ်ဟု အထင်မှားလောက် သည်။ ရေဒါစမ်းသပ်မှု လုပ်နိုင်ရန် လေယာဉ်အတုမှာ အစစအရာရာ လေယာဉ်အစစ်နှင့် တူရမည် ဖြစ်သည်။ ထို လေယာဉ်အတုကို တည်ဆောက်ရသည်ပင် လေးလ ကြာသွားသည်။ ထို သစ်သားလေယာဉ်အတုမှာ ကိုယ်ထည်က ၁၀၂ ပေရှည်ပြီး အတောင်နှစ်ဖက် အရှည်မှာ ၅၅ ပေရှိသည်။ ယင်းကို သစ်သား ကုန်သေတ္တာတွင်ထည့်ကာ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ယူလာသည်။ ဘားဘန်မြို့မှ ဧရိယာ - ၅၁ သို့သွားရာ လမ်းတစ်လျှောက်ကိုလည်း ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရသည်။ ကုန်သေတ္တာကို သာမန်ကျယ်ဝန်းသော ဝစ္စည်းထည့်လာသည့်ပမာ ဖြစ်အောင် လုပ်ထားသည်။ သို့ရာတွင် ကုန်က အဆမတန် ကျယ်နေသည်။ တချို့လူများကို လမ်းဆိုင်းဘုတ်များ၊ လမ်းပေါ်မှ သစ်ကိုင်းများကိုဖယ်ရှားရန် အလျှင်လွှတ် လိုက်ရသည်။ လမ်း၏ တချို့နေရာများကို မြေညီအောင် ပြန်ညှိခဲ့ရသည်။

လော့ခံဟိမှ ရေဒါကွယ် ဝန်ထမ်းများ မရောက်မီ မည်သို့ ရှင်းလင်းရသည်ကိုတော့ မသိရ။ မလှမ်းမကမ်းတွင် အလှူမြူပုံ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှုများ ပြီးသွားသည်မှာ ၁၂ လကြာခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ ယင်းကို တိုက်တန်းနီးယားဟု အမည်ပေး

ပေးထားသည်။ ထိုအမည်မှာ ရှိတ်စပီးယား၏ ညလယ်အိပ်မက် ပြဇာတ်ထဲမှ စိတ်ကောင်းမရှိသော ဘုရင်မအမည်ကို ထူထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ဓာတ်ရောင်ခြည် ရှင်းပြီး၊ မပြီး ရေဒီယို သတ္တိကြွမှုအဆင့် မည်မျှရှိသည်၊ ထိုနေရာသို့ ပြန်သွားရန် စိတ်ချရမှု ရှိ၊ မရှိများကိုမူ လျှို့ဝှက်ထားသည်။ လော့ခ်ဟိမှ ထိုနေရာတွင် ရေဒါစမ်းသပ်မှု လုပ်ရမည်မှာ ခဏဟု ခန့်မှန်းခဲ့သည်။ စီအိုင်အေကလည်း အေ-၁၂ ကို ဆက်လက်လုပ်ဖို့ သမ္မတအမိန့်မရသေး။

“ထိုစီမံကိန်းအတွက် ကျွန်တော့်တွင် လူ ငါးဆယ်ထက် ပိုမရှိခဲ့” ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် လျှို့ဝှက်အဆင့် လျှော့ချသော ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် တည်ဆောက်သူများ သမိုင်း ဟူသော စာတမ်းထဲတွင် ဂျွန်ဆင်က ရေးထားသည်။ စကန့် အလုပ်သမား နည်းသည် ယူ-၂ လေသူရဲများနှင့် အင်ဂျင်နီယာများ နေထိုင်ခဲ့သော ကွန်ဆက်တရစ်များအတွင်း ထည်းခိုခဲ့ကြသည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ် နှစ်ဆန်းပိုင်းမှစ၍ လော့ခ်ဟိ၏ စီ-၄၇ လေယာဉ်ကြီးသည် တနင်္လာနေ့ဆိုလျှင် အင်ဂျင်နီယာနှင့် စက်ဆရာများကို ဘားဘန်မြို့မှ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ပို့ပေးရသည်။ သောကြာနေ့ ညနေကျတော့ သူတို့မိသားစုများထံ ပြန်ခေါ်လာရသည်။ လိုဗစ်အဖို့ သူ့ကို နိဗ္ဗာန်ဘုံခြံကြီးဟု ပြောထားသော ထိုနေရာတွင် ပထမဆုံး အလုပ်လုပ်ဖူးခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစီမံကိန်းတွင် လိုဗစ်မှာ အဓိကအခန်းမှ ပါဝင်ရသည်ဖြစ်ရာ သူ့ကို လော့ခ်ဟိ၏ အင်ဂျင်နီယာလုံးတပ် စက်စမှာ လေယာဉ်ဖြင့် သူတစ်ယောက်တည်းကို ပို့ပေးရသည်။ စက်စမှာမှ မီးခိုးကြောင့် သူ့ပျို့အန်ချင်သဖြင့် နေ့စဉ် အသွားအပြန် ကြိုပို့သည်ကို သူ မကြိုက်ပေ။ သူ ရောက်၍ လေယာဉ်ပေါ်မှ ဆင်းသည်နှင့် ရေဒါစမ်းသပ်မှုများ အပြင်းအထန် လုပ်ကြတော့သည်။ ဘားဘန်မြို့ အင်နီချိုက်အခန်းထဲတွင် စမ်းသပ်ခဲ့စဉ်က လေယာဉ်မှာ သူ နောက်ပိုက်ဖိနပ် အရွယ်မျှသာရှိသည်။ ယခု တကယ့်အရွယ်မှန် လေယာဉ်အတူကို ယခင် စမ်းသပ်ခဲ့သည် ရလဒ်များဖြင့် စမ်းသပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ “တကယ့် လေယာဉ်ဟာ ရေဒါစမ်းသပ်မှုမှာ ဘယ်လို အလုပ်လုပ်တယ်ဆိုတာ အတိအကျသိရဖို့ တကယ့် လေယာဉ်အရွယ် လေယာဉ်အတူနဲ့ စမ်းသပ်မှရမယ်” လိုဗစ်က ရှင်းပြသည်။ ရေခန်းကန်ကြီး၏ အစွန်တွင် သိပ္ပံပညာရှင် နည်းသည် လေယာဉ်ကို ကွန်ကရစ် အုတ်ဖိနပ်တွင် စိုက်ထားသည့် ၅၅ ပေအမြင့်ရှိ တိုင်ထိပ်ကို တင်သည်။ အတင်အချက် မြေအောက်ခန်းထဲမှ စက်ခလုတ်ဖြင့် မောင်းပေးသည်။ “ထိန်းချုပ်ခန်းက အုတ်ဖိနပ် တစ်ဖက်ဘေး မြေအောက်မှာ ရှိတယ်။ လေတိုက်နှုန်းတင်း ကိရိယာနဲ့ လေတိုက်ရာအရပ်ကိုပြတဲ့ လေရဟတ်တွေကို အုတ်ဖိနပ်အနား မမြင်သာတဲ့နေရာမှာ ထားတယ်” လိုဗစ်က ပြန်ပြောပြသည်။ အီးဂျီအင်ဂျီကလုပ်၍ ဝန်ထမ်းများပါ ပေးထားသော ရေဒါ အင်တင်နာမှာ တိုင်ကြီးမှ တစ်မိုင်အဝေးတွင် ထားသည်။ “လေယာဉ်အတူရဲ့ ထိပ်ဖျားကို အောက်နည်းနည်း ငိုက်ထားတယ်။ ဒါမှ လေယာဉ်ဝမ်းမိုက်ကို ရေဒါက မြင်ရမှာ။ အတော်ကို လက်ဝင်ပြီး အချိန်ကုန်တဲ့ အလုပ်ပဲ။ တိုင်ထိပ်မှာတင်ပြီး စမ်းသပ်တဲ့ လေယာဉ်အတူကို တစ်မိုင်လောက် ပေးတဲ့နေရာက လေယာဉ်ပိုဒေါင်ထဲမှာ သိမ်းတယ်။ အယူအဦးတော့ အထူးလုပ်ထားတဲ့

www.burmeseclassic.com

လှည်းနဲ့ သယ်ရတယ်” လိုဗစ်က ရှင်းပြသည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်တို့ ဂြိုဟ်တုနည်းပညာ မည်မျှအထိ တိုးတက်နေသည်ကို စီအိုင်အေ မသိသေး။ အာကာသမှ ဓာတ်ပုံရိုက်နိုင်၊ မရိုက်နိုင်ကိုလည်း မသိသေး။ စီအိုင်အေ၏ စိုးရိမ်မှုများကြောင့် ဧရိယာ - ၅၁ ရှိ ရေဒါ စမ်းသပ်မှုများမှာ ပိုမိုစွပ်ထွေးကုန်ရသည်။ လိုဗစ်၏ အဖွဲ့သားများမှာ ဆိုဗီယက်ဂြိုဟ်တု အချိန်ဇယားများ အင်္ကျီအိတ်ထဲ အမြဲ ထည့်ယူလာကြသည်။ သို့ဖြင့် အချိန်မတော် လုပ်ကြရသည်။ ညဘက်တွင်လည်း လုပ်ရသည်များ ရှိသည်။ “အဲဒါကြောင့် အတတ်ပညာရှင်တွေ လှည့်ပတ်ပြေးနေရတယ်။ ဂြိုဟ်တုကလည်း မကြာခဏ ခေါင်းပေါက် ဖြတ်သွား နေတယ်။ ရေဒါ စမ်းသပ်မှုလုပ်ဖို့ လေယာဉ်အတူကို တိုင်ပေါ်တင်တဲ့နေရာမှာ ၁၈ မိနစ်ကြာတယ်။ ပြန်ချဖို့လည်း ၁၈ မိနစ် ကြာတယ်။ ရေဒါက လေယာဉ်ဆီကို လှိုင်းလွှတ်ပြီး မှတ်တမ်းတင်ဖို့ အချိန်ကလည်း ရှိသေးတယ်” လိုဗစ်က ရှင်းပြသည်။ ပညာရှင်များ စမ်းသပ်ပြီးသည့်အခါ လေယာဉ်အတူကိုပြန်ချပြီး လေယာဉ်ဂိုဒေါင်ထဲ ပို့ရပြန်သည်။

လေယာဉ်ကို တိုင်ထိပ်တင်ပြီး စမ်းသပ်မှုအပြင် လိုဗစ် မှတ်မိနေသည်မှာ ကြမ်းတမ်းသော ရာသီဥတုဖြစ်သည်။ ညဘက်ဆိုလျှင် အလုပ်သမားများမှာ အနွေးထည် ထူထူကိုခြုံကာ သိုးမွေးဦးထုပ်များ ဆောင်းထားကြရသည်။ နေ့ဘက်ကျတော့ အပူချိန်က ၁၂၀ ဒီဂရီအထိ ရှိသည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် အေ-၁၂ လေယာဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ သမ္မတအား တင်ပြသည်။ ဆက်လုပ်ရန် စိတ်ဓာေနာသော အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးသည် သူလျှိုလေယာဉ် ဆယ့်နှစ်စီးလုပ်ပေးရန် လော့ခ်ဟိတ်အား မိမိသုံးပိုင်ခွင့် ရန်ပုံငွေထဲမှ ဒေါ်လာ သန်းတစ်ရာတန် ချက်လက်မှတ်ကို လက်မှတ်ထိုးပေးရမည်ကို သိနေသည်။ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးက ဘစ်ဆဲအား ရေဒါနယ်ပယ်အတွင်း ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မှု နောက်ဆုံး စမ်းသပ်ချက်များ တင်ပြရန်ပြောသည်။ ဘစ်ဆဲ က အေ-၁၂ လေယာဉ်သည် ရန်သူရေဒါထဲတွင် ငှက်တစ်ကောင်ထက်ကြီးပြီး လူထက်ငယ်သော အရိပ်ပေါ်မည် ဖြစ်ကြောင်း သိထားပြီးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် လိုဗစ်နှင့်အဖွဲ့ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် လေယာဉ်ကို မြင်နိုင်မှုနည်းအောင် စမ်းသပ်ရာတွင် မဖြေရှင်းနိုင်သည့် ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ ဘစ်ဆဲ မသိသေးပေ။ “လေယာဉ်မှာတပ်မယ့် ဂျက် အင်ဂျင်ကြီး နှစ်လုံးကထွက်တဲ့ မီးခိုးဟာ ရေဒါမြင်အောင် လုပ်ဖို့ မလွယ်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။ အိတ်ဇောပေါက်ကို ကိုယ်ယောင်ဖျောက်ဆေးနဲ့ ပိတ်ဖို့ကလည်း မဖြစ်နိုင်ဘူး။ စမ်းသပ်နေတဲ့အချိန်မှာ ရေဒါလှိုင်းဟာ အင်ဂျင်ရှိတဲ့နေရာကို ဝင်မယ်။ ပြီးတော့ ပဲ့တင်လိုက်ပတ်ရိုက်မယ်။ အဲဒီတော့ သံဖြူဘူးထဲကို ရေပန်းနဲ့ထိုးသလို ဖြစ်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ နံ့ သားပြင်နဲ့ စမ်းတယ်။ သတ္တုပြားနဲ့ စမ်းတယ်။ ဘယ်လိုမှမရဘူး” ထို ချို့ယွင်းချက်လောက်ကိုတော့ စီအိုင်အေက လက်ခံမည်ဟု ကယ်လီ ပျန်ဆင်က ယူဆသည်။ “သူတို့က မှော်လေယာဉ်မျိုးကို လိုချင်နေကြတာ”ဟု ပျန်ဆင်ကဆိုသည်။

သူ့အဖွဲ့ကိုလည်း သမ္မတက အနည်းငယ် လျှော့ပေါ့လက်ခံဖွယ်ရှိသည်ဟု ပြောထားသည်။ သို့သော် သူ မှားသွားခဲ့သည်။

သမ္မတ နောက်ဆုံး တောင်းဆိုသည်က နည်းနည်းမျှ လျှော့မပေးနိုင်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးအခေါက် ဝါရင်တန်သို့အသွားတွင် ဂျွန်ဆင်က ဘစ်ဆဲအား ဒီဇိုင်းပြဿနာ၏ အတိအကျ သဘောသဘာဝကို ရှင်းပြရန် ဖြစ်သည်။

“အစည်းအဝေးက အဆောက်အအုံ အဟောင်းကြီးထဲက ကြေးမုံနံရံတွေရှိတဲ့ အစည်းအဝေး ခန်းမထဲမှာ လုပ်တာ။ ကီလုံနဲ့ဒင်လင်းတို့လည်း ပါတယ်။ မစ္စတာဘီလည်း ပါတယ်” လိုဗစ်က ပြန်ပြောပြသည်။ အေ-၁၂ လေယာဉ်၏ အိတ်ဇောမီးခိုးကြောင့် လေယာဉ်အားလုံး ရေဒါမှာ မပျောက်နိုင်သည့် ပြဿနာကို တင်ပြသည်။ “ဘစ်ဆဲ၊ အတော်ကို ခေါက်နံ့သွားတယ်။ တစ်လျှောက်လုံး ကျွန်တော် ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်နဲ့ အလုပ်လုပ်ရတာ အဆင်ပြေပါတယ်။ အခြေအနေက သိပ်ကျပ်တည်းတယ်ဆိုတာ အဲဒီအစည်းအဝေးကျမှ ကျွန်တော်သိတော့တယ်။ ဒီပြဿနာကို မဖြေရှင်းနိုင်ရင် ကန်ထရိုက် လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးကို ဖျက်ပစ်မယ်လို့ ဘစ်ဆဲက မြိမ်းခြောက်တယ်” လိုဗစ်က ပြောပြသည်။ ထိုအချိန်တွင် အခြေအနေက အတော် တင်းမာကုန်သည်။ “မြဲစည်းရိုးကိုကျော်ပြီး ချောင်းကြည့်ခဲ့တာ လူ တစ်ရာကျော်ခဲ့ပြီ ဆိုတာလည်းကျွန်တော် သိထားတယ်။ ရုရှားနိုင်ငံအပေါ်မှာ ပစ်ခတ်ရတာတို့၊ အသတ်ခံရတာတို့ စမ်းသပ်မောင်းနှင်ရင်း ပျောက်သွားတာတို့ကိုလည်း ကျွန်တော် သိထားတယ်။ သတင်း စုဆောင်းတာဟာ အရေးကြီးတဲ့ပြဿနာဆိုတာ အဲဒီတော့မှပဲ သိတော့တယ်။ အရင်ကတော့ ဓာတ်ခွဲခန်းထဲက သိပ္ပံပညာရှင် စိတ်ပူတာမျိုးလောက်ပဲ ကျွန်တော့်မှာ ရှိတာ။ အဲဒီတော့မှ ဓာတ်ခွဲခန်း အပြင်ဘက် လောကကြီးထဲမှာ ပြဿနာတွေ အများကြီးပါလားလို့ သိရတော့တယ်။ လေယာဉ်ဟာ ဒီလောက် အရေးကြီး နေရင် အိတ်ဇော မီးခိုးပြဿနာကို ဖြေရှင်းမှဖြစ်တော့မယ်” လိုဗစ်က ပြောပြသည်။

အစည်းအဝေးတွင် လိုဗစ် ဆယ်စုနှစ်နှင့်ချီကာ စဉ်းစားလာခဲ့သည့် အကြံတစ်ခုကိုတင်ပြရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ယင်းမှာ ဓာတ်ငွေ့ကို အိုင်းယွန်းအဖြစ် ပြောင်းပစ်ရန် ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ အတုမြူတစ်ခု၏ လွှတ်ပေးအားကို ပြောင်းပစ်သည့် သိပ္ပံဖြစ်စဉ် ဖြစ်သည်။ “ကျွန်တော်က လောင်စာဆီထဲကို စီမံယံဇာတ်ပေါင်း ထည့်ပေးလိုက်ရင် အိတ်ဇောတွေ အိုင်းယွန်း ဖြစ်ကုန်မယ်။ ဒါဆို ရေဒါမှာ ပျောက်နိုင်မယ်လို့ တင်ပြတယ်။ လွှတ်မြောက် အီလက်ထရွန်တွေ ထုတ်ပေးနိုင်တာ စီမံယံက အကောင်းဆုံး။ ဒါကြောင့် သူဟာ အိုင်းယွန်းဖြစ်အောင် လွယ်လွယ်တူတူ လုပ်ပေးနိုင်တယ်လို့ ပြောပြလိုက်တယ်” လိုဗစ်က ဆိုသည်။ ထိုသို့ အိုင်းယွန်းအဖြစ် ပြောင်းရေးနည်းသာ အောင်မြင်စဉ်ဆိုလျှင် ရေဒါလှိုင်းကို အင်ဂျင်က ပြန်ကန်မလွှတ်ဘဲ စုပ်ယူထားလိုက်မည် ဖြစ်သည်။ “အဲဒီအကြံကို ဘစ်ဆဲ အတော် ကြိုက်သွားတယ်” လိုဗစ်က ဆို၏။ မီခိုင်အေ၏ အကြံပေးများလည်း သဘောကျသွားကြသည်။ သမ္မတ၏ အကြံပေးများလည်း စိတ်အားထက်သန်ကာ ငွေးနှေးကြသည်။ မိမိ တင်ပြသည်နှင့် ပတ်သက်၍ သူတို့ ကောင်းကောင်း နားမလည်ဟု လိုဗစ်က ထင်သည်။

နောက်ဆုံးတွင် ရလဒ်ကို ဆုံးဖြတ်ရန် လိုဗစ်အပေါ် တည်နေသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ထိုနည်းမှာလည်း မှန်ကန်သွားသည်။ ထိုရလဒ်မှာ စတိသ်လေယာဉ်၏ အဓိကအပိုင်း ဖြစ်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ လျှို့ဝှက်ထားခဲ့သည်။

လော့ခ်ဟိ ကန်ထရိုက်ကို ဆက်ရခဲ့သည်။ လိုဗစ်လည်း ခရစ္စမတ် လက်ဆောင် အများကြီးရခဲ့သည်။ အေ-၁၂ ကို နွားလှည်းဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။ ထိုအမည်မှာ မဆီမဆိုင် ဖြစ်နေသည်။ နွားလှည်းမှာ ကမ္ဘာတွင် အနှေးဆုံးယာဉ်ဖြစ်ပြီး ယခု နွားလှည်း အမည်ပေးထားသည့် လေယာဉ်ကမူ အမြန်ဆုံးယာဉ် ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ဘစ်ဆဲက ဂျန်ဆင်အား စီအိုင်အေအတွက် လေယာဉ် ၁၂ စီး ပေးပို့ရန် အကြောင်းကြားလိုက်သည်။ အမျိုးအစား၊ အတိုင်းအတာများကိုလည်း ထည့်မှာလိုက်သည်။ အမြန်နှုန်း မက် ၃၃၁၆၂ (ရေမိုင် ၂၀၆၄၊ သို့မဟုတ် တစ်စက္ကန့်လျှင် ၅၇ မိုင်နှုန်း) အဝေးတာ ရေမိုင် ၄၁၂၀၊ အမြင့်ပေ ၈၄၅၀၀ မှ ၉၇၆၀၀ အတွင်း စသည်တို့ ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်မှာ ယူ-၂ ထက် ငါးဆ ပိုမြန်ပြီး အမြင့်လည်း သုံးမိုင် ပိုမြင့်သည်။ စကန်လုပ်ငန်းမှ ထုတ်လုပ်သည့် အဆင့်သို့ ရောက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် စမ်းသပ်ပျံသန်းရန် အခင်းအကျင်းလည်း လိုလာသည်။ လေယာဉ်ကို ကမ္ဘာနှင့် ကွန်ဂရက်မှ မမြင်နိုင်စေရန် တစ်နေရာသာ ရှိသည်။ ယင်းမှာ ဧရိယာ - ၅၁ သာ ဖြစ်တော့သည်။

၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် အကျွန်ုပ်တို့များ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲပြီးနောက် ဧရိယာ - ၅၁ မှာ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ပထမဆုံး ပြန်လည် သက်ဝင်လှုပ်ရှားလာခြင်း ဖြစ်သည်။ သည် အကြိမ်မှာသာလျှင် စီအိုင်အေနှင့် လေတပ်တို့သည် ယူ-၂ ထက် ပိုကြီး၊ ပိုမြန်ကာ ကုန်ကျစရိတ်လည်း ငါးဆပိုကုန်သော လေယာဉ်ကို ပူးတွဲ စီမံအုပ်ချုပ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ယူ-၂ စီမံကိန်းအတွက် စီအိုင်အေက လုံခြုံရေး စိတ်ချရပြီးသား နီဗားဒါး စမ်းသပ်နယ်မြေမှ အလုပ်သမားများ ငှားခဲ့သည့် အရေအတွက်ထက်လည်း ဆယ်ဆများသည်။ လေယာဉ်သစ်အတွက် လောလောဆယ် လိုအပ်ချက် နှစ်ချက် ရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ ခါတိုင်းထက် ပိုရှည်သော လေယာဉ်ပြေးလမ်းနှင့် လေယာဉ်ဆီ ဂါလံ ၁၃၁၆၃၂ သန်း တို့ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်ပြေးလမ်းနှင့် လေယာဉ်ဆီ လှောင်ကန်တို့ကို အလျင်တည်ဆောက်သည်။ ဘီလပ်မြေ ဂါလံသန်းချီ၍ လည်း တင်သွင်းခဲ့ရသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများမှာ မြို့ငယ်ကလေး တစ်ခု တည်ဆောက်သလောက် များသည်။ ထို ပစ္စည်းများ ထရပ်ကားများဖြင့် သယ်ယူရာတွင် လူများ အာရုံပြုမိနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဂရမ်းကန်ကြီးသို့ မြောက်ဘက်မှ လာသည့် လမ်းသစ်တစ်ခု ဖောက်ရသည်။ ကန်ထရိုက်တာများသည် ထိုလမ်းမှ ရာချဲ့ နီဗားဒါးစသည့် မြို့များကို

www.burmeseclassic.com

မြတ်၍ ၁၈ မိုင်ခရီးဖြင့် သယ်ကြရသည်။ ထရပ်ကားများဖြင့် အထူးစီမံထားသည့် လေယာဉ်ဆီ တစ်လလျှင် ဂါလံတစ်သိန်း သယ်ယူကြရ၏။

အေ-၁၂ နွားလှည်း၏ ဆီတိုင်ကီတွင် လောင်စာဆီ ဂါလံ တစ်သောင်းတစ်ထောင် ပါသည်။ လေယာဉ်ဆီ တိုင်ကီများအနက် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ ယင်း၏ လေယာဉ်ဆီ လိုအပ်ချက်မှာ ယခင်က မရှိဖူးခဲ့။ ကောင်းကင်တွင် ချီတက်သည့်အခါ ပေအိမ်တွင် အရှိန်လျှော့ကာ ဆီအူချိန် ၉၀ ဒီဂရီ ဖာရင်ဟိုက်တွင် ဖြည့်ရသည်။ မက် - ၃ အမြန် နှုန်းနှင့် သွားနေသည့်အခါ ဆီမှာ ၂၈၅ ဒီဂရီ ဖာရင်ဟိုက်အထိ မြင့်တက်တတ်ပြီး ပေါက်ကွဲနိုင်သည်။ ထိုအတွက် နေထိုင်အားနည်းသော ဂျေပီ-၇ အမျိုးအစားဆီကို သုံးရသည်။ ထိုဆီအနီးတွင် မီးခြစ်ဆံဖြင့် မီးခြစ်ခြစ်၍မရ။

နွားလှည်း လေယာဉ်အတွက် သာမန် လေယာဉ်ပြေးလမ်းဖြင့် မရသဖြင့် ပေအရည် ၃၅၀၀ ရှိသော လေယာဉ်ပြေးလမ်းကို တစ်ဆင့်ချင်း ဖောက်ရသည်။ လေယာဉ်ကိုဒေါင်ကိုလည်း ခပ်ကြီးကြီး ဆောက်ရသည်။ သို့ဖြင့် ခေါင်းမှာ စီအိုင်အေ၏ ကိုယ်ပိုင်လေတပ် ဖြစ်လာတော့သည်။ နွားလှည်းများ ပျံသန်းနိုင်သောအခါ လေယာဉ်အုပ်ငယ်တစ်ခု ဖြစ်လာတော့သည်။ အက်ဖ်-၁၀၄ နောက်လိုက်လေယာဉ်များ၊ လေ့ကျင့်လေယာဉ်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လေယာဉ် များဖြင့် ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအတွက် ရဟတ်ယာဉ်တစ်စီးလည်း ရှိသည်။

နွားလှည်းသည် ယူ-၂ ထက် ငါးဆမြန်အောင် ပျံသန်းနိုင်ရာ စီအိုင်အေသည် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ပိုမိုကန့်သတ် ထားသည့် လေယာဉ်ကွင်း လိုသည်။ နွားလှည်းသည် တစ်နာရီလျှင် ၂၂၀၀ မိုင် အမြန်နှုန်းရှိရာ ဂငယ်ကွေ့ ကွေ့ရန် မရဘဲ ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်းလည်း ရှိပို့လည်းလိုသည်။ ထို့ကြောင့် အခြေစိုက်စခန်းမှ နောက်ထပ် ၈၀၀ ၃၈၄၀၀ ထပ် ထားသည်။ ထိုနေရာသို့ အများပြည်သူမလာရန် ကန့်သတ်ထားရမည်။ ထို့ကြောင့် ဖက်ဒရယ် လေကြောင်း အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ (အက်ဖ်အေအေ) သည် မူလက ကန့်သတ်နယ်မြေကို ၅၀ စတုရန်းမိုင် သတ်မှတ်ထားရာမှ စတုရန်းမိုင် ၄၄၀ အထိ ထိုးချဲ့ သတ်မှတ်ခဲ့ရသည်။ အက်ဖ်အေအေ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း အမြင့်ပေ လေးသောင်းတွင် ပျံသန်းနေသည့်အရာနှင့် ဆိုင်ကယ်ကိုင်၍ မေးမြန်းခြင်းမပြုရန် မှာထားသည်။ မြောက်အမေရိကန် လေကြောင်း ကာကွယ်ရေးဌာနချုပ်ကိုလည်း ထိုအတိုင်း မှာထားသည်။

လေတပ်စခန်း အသင့်ဖြစ်သောအခါ လေယာဉ် ၁၂ စီးကို ပို့လိုက်ပြီး ဧရိယာ - ၅၁ ရှိ ကန်ကြီးအတွင်းတွင် ချိတ်ဆိုင်တင်ကာ စမ်းသပ်မှုများ ဆက်လက်လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်အတွင်း စီအိုင်အေသည် ရုရှားတို့က အာကာသမှ ချီတက်နေမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်နေသည်။ အင်န်အိုင်အိုင်- ၈၈ တွင်လည်း ဆာဂျေ ကိုရိုလက်သည် အေဘတ်ဂျက်-ဒီ ခေါ် နေရာရှိပို့တိုက် ဒီဇိုင်းထုတ်နေသည်။ ယင်း၏စွမ်းရည်ကို စီအိုင်အေက မသိသေး။ ဇင်းနစ် ထောက်လှမ်းရေး

စခန်းတွင်လည်း အမေရိကန်စစ်ဘက် အဆောက်အအုံများကို ဓာတ်ပုံရိုက်နိုင်မည့် ကင်မရာပါသော ဗောဓတော့ အာကာသ ယာဉ်ကို တီထွင်နေသည်။ တစ်ခါက လော့ခ်ဟိမှ ထုတ်လုပ်လိုက်သည့် လေယာဉ်ပုံစံနှင့် တူသည့် တစ်ကြောင်းဆွဲ ယန်းချိပုံတစ်ခုကို သံတမန်လမ်းကြောင်းမှ တစ်ဆင့်ပို့လိုက်သည်။ ထိုအခါ စီအိုင်အေသည် မိမိတို့ လျှို့ဝှက်လုပ်နေသည်ကို သူတို့ မည်သို့သိသွားသနည်းဟု နားဝေတိမ်တောင် ဖြစ်ကုန်သည်။ သူတို့၏ နှစ်ဖက်ခွသူလျှို့ဝှက်မှု မိမိတို့အထံတွင် ရှိနေသည်လား၊ ကေဂျီဘီ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်မည်ကို အမြဲ ကြောက်နေသော စီအိုင်အေသည် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် သူလျှို့ဝှက်နေသည်လားဟု စိတ်ပူနေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် လိုဗစ် သဘောပေါက်လိုက်သည်။ ရုရှားတို့သည် အနီအောက် ရောင်ခြည် ဂြိုဟ်တုကိုသုံးခြင်း ဖြစ်မည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ နွေဘက်တွင် ၁၂၅ဒီဂရီ ဖာရင်ဟိုက်အထိရှိသော သဲကန္တာရ အပူချိန်ကြောင့် တိုင်ထိပ်ပေါ်တင်ရန် ချထားသည့် လေယာဉ်အတူမှ အပူရိပ် ဖြာထွက်နိုင်သည်။ တစ်ကြောင်းဆွဲ ပုံကြမ်းမှာ ထိုပုံဖြစ်ဖွယ် ရှိသည်။

ရုရှားတို့ အာကာသမှ ကြည့်နေစဉ်အတွင်း စီအိုင်အေကလည်း ဆိုဗီယက်၏ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်းရေး အစီအစဉ်ကို စုံစမ်းနေသည်။ ဆိုဗီယက် အမြောက်တပ် အကြီးအကဲ မာရူးယ ဗာရန့်ဆော့ရေးသည့် မှတ်တမ်းထဲတွင် အမေရိကန်၏ သူလျှို့ဝှက်လေယာဉ် တီထွင်ချက် မြန်ဆန်မှုကို ရုရှားတို့ စိုးရိမ်နေကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ရုရှားတို့၏ အစီအစဉ်များသည် နည်းပညာအားဖြင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ကာလကထက် နည်းနည်းသာ တိုးတက်သေးသည်ဟုလည်း သူက ရေးထားသည်။ ယင်းမှာ စီအိုင်အေအတွက် သတင်းကောင်း ဖြစ်သည်။ ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်းရေး နယ် ပယ်တွင် ရုရှားတို့မှာ ခံစစ်အနေအထား ဖြစ်သွားသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းမှာ အသွားနှစ်ဖက်ပါ ဓားလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ဆိုဗီယက်တို့ ကောင်းကင်ထောက်လှမ်းရေးတွင် နောက်ကျနေသည်မှာ မြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ်ဒုံးကျည် ထုတ်လုပ်ရေးကို အားစိုက်နေရ၍လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ အရင်းရှင်ရန်သူများ ရုရှား အမိမြေပေါ်သို့ ဆက်လက်ပျံသန်းလာလျှင် နှစ်ကစ်တာ ခရူးရှက်က ပစ်ချပေလိမ့်မည်။

တာဝန်ဖြင့် လေယာဉ် မောင်းရမည့် နေ့မတိုင်မီ ညတွင် ဖရန့်စစ် ဂယ်ရီ ပါဝါ ကောင်းကောင်း မအိပ်ရ။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ ၁ ရက်နေ့၊ ည နှစ်ချက်တီးတွင် ဖုန်းလာသည်။ ပါဝါမှာ စိတ်စောနေ၏။ သူ မောင်းရမည့် အစီအစဉ်မှာလည်း ရွှေဆိုင်းခဲ သည်မှာ နှစ်ကြိမ်ရှိပြီ။ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၊ ပက်ရှုဝါမြို့မှာလည်း အတော်ပင် ပူလောင်သည်။ သူက စီအိုင်အေ၏ လျှို့ဝှက်စခန်းရှိ လေယာဉ်ပိုဒေါင်ထဲမှ ခုတင်ကလေးပေါ်တွင် အိပ်နေခြင်း ဖြစ် သည်။ အပူဒဏ်နှင့် ဆူသံတွေကြောင့် အိပ်၍ မပျော်တစ်ချက်၊ ပျော်တစ်ချက်။ မေလသည် ပါကစ္စတန်တွင် အပူဆုံးကာလ။ နံနက် ၅ နာရီပင် မထိုးသေး နေကထွက်လာပြီး ပူလာလေပြီ။ စီအိုင်အေ သည် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ၏ တောင်ဘက် ပါကစ္စတန်မှ ခြောက်ဘက် အာတိတ်စက်ဝိုင်းအထိ မမောင်းခိုင်းဖူးခဲ့။ ပါဝါသည် ထိုနေရာမှ ယူ-၂ ကို နော်ဆိုင်ငံရှိ စီအိုင်အေ လျှို့ဝှက်စခန်းအထိ မောင်းကာ ဆင်းသက်ရမည် ဖြစ်သည်။

ထိုပုံသန်းမှုမှာ စီအိုင်အေအတွက် အရေးကြီးသည်။ ပါဝါ မှာ အရေးကြီးသော နှစ်နေရာကို ဓာတ်ပုံရိုက်ယူ ပေးရမည် ဖြစ် သည်။ တစ်နေရာမှာ တူရာတစ် အာကာသစခန်းဖြစ်ကာ ယင်းမှာ ဆိုဗီယက်၏ ဒုံးကျည်စခန်းလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာမှာ စပွတ်နစ် ဂြိုဟ်တုလွှတ်သည့် နေရာလည်း ဖြစ်သည်။ တူရာတစ် ပြီးတော့ နောက်တစ်နေရာမှာ ဆိုက်ဗေးရီးယားကိုဖြတ်ကာ အာတိတ်စက်ဝိုင်း ရှိ ပလက်ဆက်မြို့ကို သွားရမည် ဖြစ်သည်။ ပလက်ဆက်သည် ဆိုဗီယက်၏ ဒုံးကျည်စခန်းသစ် ဖြစ်သည်။ ပါဝါမောင်းရမည့် ခရီးမှာ စံချိန်တင်လောက်အောင် မိုင်ပေါင်း ၃၈၀၀ ရှိမည်ဖြစ်ပြီး ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ အတွင်းမှာပင် မိုင်ပေါင်း ၂၉၀၀ ရှိမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း - ၈
 ကြောင်နှင့်ကြွက်ကစားပွဲမှ
 ထူးဆန်းခန်းသို့

www.burmeseclassic.com

ရန်သူနယ်မြေပေါ်တွင် ရင်တထိတ်ထိတ်နှင့် ကိုးနာရီကြာမည် ဖြစ်သည်။

ပါဝါသည် လေယာဉ်ပျံဒေါင်ထဲတွင် ထိုင်ကာ နောက်ဆုံး မိုးလေဝသသတင်းကို စောင့်နေသည်။ ထိုစဉ် သူ့အထက်အရာရှိ ဗိုလ်မှူးကြီး ရှယ်လ်တန် ရောက်လာသည်။

ရှယ်လ်တန်က လက်ကိုဆန့်ကာ လက်ဝါးကိုဖြန့်ပြသည်။ လက်ဝါးထဲတွင် ငွေဒင်္ဂါးကို တွေ့ရသည်။ “မင်းဒေါ်လာငွေဒင်္ဂါး ယူမလား” ဟု မေးသည်။ ရှယ်လ်တန် ပေးသည်မှာ ရိုးရိုး အမေရိကန်ငွေ မဟုတ်။ စီအိုင်အေ၏ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေသည့် ပစ္စည်းဖြစ်သည်။ ထိုအထဲတွင် ဝက်ထားသည့် အဆိပ်ဆူး ရှိသည်။ ဒင်္ဂါး၏ အဆိပ်သုတ်ထားသော ဘေးအနားကို လက်နှင့် သပ်လိုက်သည့်အခါ အဆိပ်ပါသော အပ်စူးကာ စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း သေနိုင်သည်။

ဂယ်ရီ ပါဝါသည် စီအိုင်အေ၏ အရေးပါသော ယူ-၂ လေသူရဲ ဖြစ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံ အပါအဝင် သူ ၂၅ ခေါက် မောင်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ယခင်အခေါက်များကလည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေသည့်ဆေးများ ပေးခဲ့သည်။ သူက မယူခဲ့။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ ၁ ရက်နေ့ကတော့ ဗိုလ်မှူးကြီး ရှယ်လ်တန်ထံမှ ငွေဒင်္ဂါးကို လက်ခံလိုက်သည်။ ပြီးတော့ သူ၏ လေသူရဲအင်္ကျီအိတ်ထဲ ထည့်လိုက်သည်။

၅ နာရီ မိနစ် ၂၀ မှာ ထွက်ရမည့် အချိန်ဖြစ်သည်။ ရက်ရွှေ့ပြန်ပြီလားဟု သူ ထင်လိုက်သည်။ ၆ နာရီ ၂၀ မိနစ်ကျမှ ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိထံမှ အချက်ပြသည်။ ဂယ်ရီ ပါဝါ ယူ-၂ ကို မောင်းရန် အသင့်ဖြစ်နေလေပြီ။

သူ လေယာဉ်ကို ကောင်းကင်ပေါ်သို့ မောင်းတက်လိုက်သည်။ ယူ-၂ မှာ ခပ်မြန်မြန်နှင့် ခပ်ထောင်ထောင် တက်သွားပြီးနောက် အပူချိန် သူညီအောက် ၆၀ ဒီဂရီရှိသည့် အမြင့်သို့ ရောက်လာသည်။ ချွေးလည်း မထွက်တော့ သူက ယူ-၂ ၏ အလိုအလျောက်မောင်းသည့် အော်တိုပိုင်းလော့စနစ်ကို ဖွင့်လိုက်သည်။ သူ မောင်းလာရသည့် ခရီးမှာ စီအိုင်အေ၏ ပထမအကြိမ် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံတွင်းသို့ အနက်ရှိုင်းဆုံး ခရီးဖြစ်သည်။

မော်စကိုမြို့တွင် မှောင်မည်းနေပြီး ခရူးရှက်မှာ ဖုန်းလာသဖြင့် ခုတင်ပေါ်တွင် ထထိုင်နေသည်။ ဖုန်းမှ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး မာရူယ် မာလင်နော့စကီးထံမှ ဖြစ်သည်။ မာလင်နော့စကီးက လေယာဉ်တစ်စီး အတော်မြင့်မြင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နယ်စပ်ကို ဖြတ်ကာ ရုရှားနိုင်ငံ အလယ်ပိုင်းဆီသို့ ပျံသန်းလာနေကြောင်း သတင်းပို့သည်။ ခရူးရှက်မှ ဒေါသတကြီး ဖြစ်သွားသည်။ သည်နေ့မှာ မေဒေး အလုပ်သမားနေ့ ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး သူ့အရှက်ခွဲခြင်းဖြစ်သည်ဟု ခရူးရှက်က သူ့သားကို ပြောသည်။ ခရူးရှက်၏ အားနည်းချက်မှာ အတန်းပညာ သိပ်မတတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ လေးတန်းအောင်တော့ ကျောင်းထွက်ပြီး ကျောက်ခိုးသွေးတွင်းတွင် ဝင်အလုပ်လုပ်သည်။ စာ သိပ်မတတ်သဖြင့် ပညာတတ် ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်များက သူ့အား အရူးလုပ်မည်ကို သူ အလွန်မုန်းသည်။

www.burmeseclassic.com

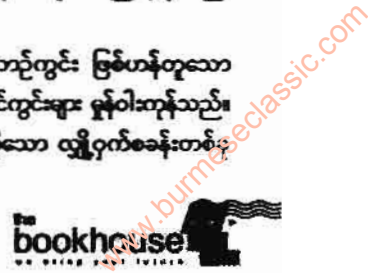
“အဘိလေယာဉ်ကို ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ ပစ်ချ” ခရူးရှက်က ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအား ပြန်အော်ပြောလိုက်သည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ လေတပ်များကိုလည်း တပ်လှန့်ထားလိုက်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများလည်း ဂယ်ရီ ပါဝါ၏ လေယာဉ်ကို ထိုက်ရန် တိုက်လေယာဉ်များကို စုစည်းလိုက်ကြသည်။ ဆိုက်ဗေးရီးယားတွင်လည်း ဆိုဗီယက် လေကြောင်းကာကွယ်ရေး တပ်မှ အရာရှိများကို ဌာနချုပ်သို့ဆင့်ခေါ်ကာ အမေရိကန် သူလျှိုလေယာဉ်ကို ပစ်ချရန် အမိန့်ပေးထားသည်။ ယင်းမှာ နိုင်ငံ၏မာနကို ချိုးခြင်းဖြစ်သည်။ အမိန့်မှာ ခရူးရှက်ထံမှ လာခြင်းဖြစ်သည်။

ယူ-၂ ကို ဂယ်ရီ ပါဝါ မောင်းလာသည်မှာ တစ်နာရီခွဲ ရှိပေပြီ။ ရာသီဥတုမှာလည်း ထင်သည်ထက် ဆိုးနေသည်။ ရေဒီယိုမှ ကလစ်ဟု အသံပေးကာ အချက်ပြမှုအရ သူ့ကို ရှေ့ဆက် မောင်းခိုင်းနေသည်။ ဟိန္ဒူကျရုံ တောင်တန်းများအပေါ် ရောက်တော့၊ တိမ်များ ဖုံးနေသဖြင့် မိမိ ဘယ်ရောက်နေသည်ကို မသိဖြစ်နေရသည်။

လမ်းကြောင်း အနည်းငယ် လွဲနေသည်ကိုသိသဖြင့် သူက ပြန်တည့်လိုက်သည်။ ထိုစဉ် သူ့ အောက်ဘက်တွင် ဂျက်လေယာဉ်တစ်စီး၏ မီးခိုးတန်းကို တွေ့လိုက်ရ၏။ “အတော်ပင် မြန်သည်။ အသံထက်မြန်သည့် နှုန်းဖြစ်သည်။ တွန့်တော့ လမ်းကြောင်းနှင့် အပြိုင် ဖြစ်သော်လည်း မျက်နှာချင်းဆိုင်မှ လာခြင်းဖြစ်သည်” ခရူးရှက် ပြည့်နှစ်တွင် ထုတ်ဝေသည့် သူရေးသော ကောင်းကင်ယံ ပျံသန်းမှု စစ်ဆင်ရေး စာအုပ်ထဲတွင် ဂယ်ရီ ပါဝါ ရေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ငါးမိနစ်ခန့်ကြာတော့ သူ့နောက်ကို အစ်အိုင်ဂျီ ဂျက်လေယာဉ် သူ့နောက်ကို လိုက်နေမှန်း ပါဝါ သိလိုက်သည်။ ထို့နောက် သူလမ်းကြောင်းအတိုင်း လာနေသည့် တခြား လေယာဉ်တစ်စီးကိုလည်း တွေ့လိုက်သည်။ အစ်အိုင်ဂျီမှာ သူ့ အောက်ဘက် အတော်ဝေးဝေးတွင်ဖြစ်၍ အန္တရာယ် မရှိနိုင်သေး။ အမြင့်ပေ၏ အကာအကွယ်ဖြင့် သူ ဆက်မောင်းလာသည်။ ဝထစ ချရယ် တောင်တန်းများကို ဖြတ်ကျော်ကာ ဆဗတ်လော့မြို့ဆီသို့ ဦးတည်မောင်းလာခဲ့သည်။ ထိုမြို့မှာ ဆိုဗီယက်တို့ တင့်ကားနှင့် ဒုံးကျည်များ ထုတ်လုပ်ရာနေရာ ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာသည် ဆိုဗီယက်တို့ စီမံကိန်း ထုတ်သည့်နေရာလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်ကို ထိုစဉ်က စီအိုင်အေမသိသေး။

ဆဗတ်လော့မြို့အနီး ရောက်တော့ ပါဝါက ကိုးဆယ်ဒီဂရီ ချိုးကွေ့ကာ လေယာဉ်တွင်း ဖြစ်ဟန်တူသော နေရာဆီသို့ ဦးတည် မောင်းလာသည်။ ထိုစဉ် ရုတ်တရက် မိုးတိမ်တိုက်ကြီး တက်လာသဖြင့် ခြင်္သေ့များ နှုတ်ခါးကုန်သည်။ သူက ကင်မရာကို ခလုတ်ဖွင့်လိုက်သည်။ သူ ဓာတ်ပုံရိုက်တော့မည်မှာ ခစ်စတစ်-၄၀ ဆိုသော လျှို့ဝှက်ခန်းတန်း

ဖြစ်မှန်း သူ မသိပေ။ ထိုနေရာမှာ နန္ဒကလီးယား ပစ္စည်းများ စုစည်းသည့်နေရာဖြစ်ပြီး လက်နက်များ တပ်ဆင်သည့် နေရာလည်း ဖြစ်သည်။

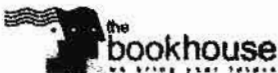
ခစ်စတစ် - ၄၀ ကို စောင့်ကြပ်နေသော မြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ် ဒုံးကျည်တပ်ရင်းသည် ဂယ်ရီ ပါဝါ၏ လေယာဉ်ကို ခြေရာခံမိနေသည်။ ဒေသစံတော်ချိန် ၈ နာရီ ၅၃ မိနစ် တိတိတွင် ထိုနေရာတွင် ရှိနေသည့် တပ်ရင်းမှူးက အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ “ပစ်မှတ်ကို ပစ်ချ” အက်စ်အေ- ၂ ဒုံးကျည်တစ်စင်း အမြန်နှုန်း မက် - ၃ ဖြင့် တက်လာနေသည်။ ပါဝါ၏လေယာဉ်မှာ တစ်ချက် ငြိမ်ခနဲ ဖြစ်သွားပြီး သူ့ပတ်လည်တွင် လိမ္မော်ရောင်မီးများ ဝိုင်းနေတော့သည်။ “ပြင်းထန်သော အရှိန်တစ်ခုကြောင့် လေယာဉ်မှာ တုန်ခါသွားပြီး ကျွန်တော်လည်း လေယာဉ်ခေါင်းခန်းထဲတွင် လွင့်ထွက်သွားသည်။ လေယာဉ် အတောင်နှစ်ခုစလုံး ကျွတ်ထွက်သွားပြီဟုလည်း ထင်လိုက်မိသည်။ လေယာဉ်၏ ကျန်သည့်အပိုင်းများလည်း ချာရပတ်လည်ကာ အောက်သို့ ဦးစိုက်ဆင်းနေသည်” ပါဝါက သူ့စာအုပ်ထဲတွင် ရေးထားသည်။

ထို့နောက် ပါဝါမှာ လေယာဉ်မှ လွတ်ထွက်ကာ လေထဲတွင် အလွတ်ကျဆင်းနေသည်။ မကြာမီ သူ့လေထီး ပွင့်သွားပြီး လေထဲတွင် ဝဲနေသည်။ သူ ကျဆင်းနေစဉ် ကားငယ်တစ်စီး မြေလမ်းအတိုင်း မောင်းလာနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ သူ မြေပေါ်ရောက်သည်နှင့် ကားလည်းရပ်သွားပြီး ကားထဲမှ လူများ ဆင်းလာကြသည်။ တစ်ယောက်က လေထီးကို သိမ်းပေးပြီး တခြားတစ်ယောက်က သူ့ကို မြေပေါ်မှဆွဲထူသည်။ တတိယတစ်ယောက်က ပါဝါ၏ အိတ်နှင့် ပစ္စတိုကို သိမ်းလိုက်သည်။ ထိုနေရာသို့ ရောက်လာသူ အားလုံး ငါးဆယ်ခန့်ရှိသည်။ သူတို့က ပါဝါအား သူတို့နောက်လိုက်ခဲ့ရန် ခြေဟန်လက်ဟန် ပြသည်။ ထို့နောက် ပါဝါအား ထရပ်ကားရှေ့ခန်းတွင်တင်ကာ မောင်းလာခဲ့ကြသည်။

သူတို့မှာ ရင်းရင်းနှီးနှီး ရှိကြသည်။ တစ်ယောက်ကဆိုလျှင် ပါဝါအား စီးကရက်ပင် တိုက်သေးသည်။ စီးကရက်မှာ လိုက်ခါဟူသော အမည်ဖြစ်ပြီး တံဆိပ်က ခွေးတံဆိပ် ဖြစ်သည်။ စပွတ်နစ် - ၂ ဂြိုဟ်တုဖြင့် ထည့်လွတ်လိုက်သော ခွေးမလေး လိုက်ခါကို အစွဲပြုကာ တံဆိပ်အဖြစ် တပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ပါဝါလည်း နောက်ကိုမှီကာ စီးကရက်ကိုသောက်ရင်း လိုက်ပါလာသည်။

ယူ-၂ သူလျှိုလေယာဉ်နှင့် အက်စ်အေ-၂ ဒုံးကျည်စနစ်တို့မှာ အမေရိကန်နှင့်ဆိုဗီယက်တို့ ကြောင့်နှင့်ကြွက်

ကစားသလို ကစားနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အမြဲတမ်းလိုက်နေပြီး မိခါနီးလိုက်၊ လွတ်သွားလိုက်နှင့်။ ယခု ထိုပွဲက ပြီးသွားလေပြီ။ ကြွက်ဖြစ်သော ဂယ်ရီ ပါဝါလည်း မိသွားလေပြီ။ သို့ရာတွင် ထိုအဖြစ်အပျက်၌ ပြဿနာ အကြီးအကျယ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပါဝါ ပစ်ချခဲ့ရသည်ကို အိမ်ဖြူတော်က သိသောအခါ ပါဝါသေပြီဟု ထင်လိုက်ကြသည်။ ယင်းမှာလည်း စီအိုင်အေမှ ဘစ်ဆဲက အကယ်၍ အကံစံအေ-၂ ခုံးကျည်သည် ယူ-၂ ကို လာထိသည်ဆိုလျှင် လေသူရဲ အသက်ရှင် နိုင်ဖွယ်မရှိဟု ပြောထားသည့် အချက်ကို မှတည်ကာ တွက်ဆခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂယ်ရီ ပါဝါ သေပြီဟု ယူဆသဖြင့် အိမ်ဖြူတော်က ယင်းမှာ ခရူးရှက် စွပ်စွဲသလို သူလျှိုလုပ်ခြင်း မဟုတ်ဟု ငြင်းဆိုသည်။ ငါးရက်လုံးလုံး ဂယ်ရီ ပါဝါမှာ အမျိုးသား လေကြောင်းဆိုင်ရာ အကြံပေး ကော်မတီအတွက် မိုးလေဝသ အချက်အလက်များ စူးစမ်းနေခြင်း ဖြစ်သည်ဟုသာ ပြောနေသည်။

သို့ရာတွင် ခရူးရှက်သည် နောက်ပိုင်းတွင် ပြည်သူ့ကိုချပြသော အထောက်အထားများ ရရှိထားသည်။ မေလ ၅ ရက်နေ့တွင် ခရူးရှက်သည် ပါလီမန်အမတ်များကို ကရင်မလင်နန်းတော်သို့ စုဝေးစေကာ မိန့်ခွန်းပြောသည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် ရုရှားအမိမြေကို အရူးလုပ်သည်ဟု သူကဆိုသည်။ အမေရိကန်တို့သည် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ အပေါ်သို့ သူလျှိုလေယာဉ်များ လွှတ်နေသည်မှာ လေးနှစ်နီးပါး ရှိပြီဟုလည်း ဆို၏။ “ဆိုဗီယက်လေယာဉ် နယူးယောက်၊ နီကာဂို၊ ဒက်ထရိုက်မြို့တွေပေါ်မှာ ပျံသန်းရင် ဘယ်နှယ်နေမလဲ၊ စစ်ဖြစ်ပြီပေါ့” ဟု သူက ထည့်သွင်းပြောသွားသည်။ သူလျှိုလေယာဉ် ပျံသန်းသည်ကို သူ့အနေဖြင့် သံတမန်နည်းဖြင့် ကန့်ကွက်ခဲ့ပုံကိုလည်း ရှင်းပြသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ထိုမြို့ရေးကောင်စီအား ထိုအတွက် အရေးယူပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း ဘာမျှဖြစ်မလာဟု ဆိုသည်။ ပြီးခဲ့သည့် လေးရက် မေလ ၁ ရက်နေ့ကလည်း သူလျှိုလုပ်ရပ်တစ်ခု လုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ သည်တစ်ကြိမ်တွင်တော့ ဆိုဗီယက်တို့က အောင်မြင်စွာ ပစ်ချနိုင်ခဲ့ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ “ဒီလေယာဉ်ကို ဘယ်သူ လွှတ်လိုက်တာလဲ။ အမေရိကန် စစ်သေနာ ဝတ်ချုပ်က လွှတ်တာလား။ စစ်သေနာပတိချုပ်ဟာ သမ္မတဆိုတာ လူတိုင်းသိတယ်။ ဒါကို သမ္မတကို အသိမပေးဘဲ ဝင်တက်ခံစစ်ဌာနချုပ်က လုပ်တာလား။ အမေရိကန်တွေဟာ ဒါမျိုးကို ကိုယ့်သဘောနဲ့ကိုယ် လုပ်နိုင်တယ်ဆိုရင် ကမ္ဘာကြီးမှာ နီသိုစီရာ ရှိလာမယ်” ဟူ၍ ခရူးရှက်က ထည့်ပြောသွားသည်။

အမေရိကန်သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးမှာ ဂယ်ရီ ပါဝါ အသက်ရှင်နေသည်ကိုလည်း မသိ။ သူ့ကို ဖမ်းထားသူ များအား ပါဝါ ဘာတွေ ပြောနေသည်လည်း မသိပေ။ ဆိုဗီယက်တို့ ယူ-၂ အပျက်ကို ရထားသည်လောက်သာ အိမ်ဖြူတော်နှင့် စီအိုင်အေက သိနေသည်။ ခရူးရှက်က အန္တရာယ်ကြီးသည့် ထောင်ချောက်တစ်ခု ဆင်လိုက်သည်။ ထိုထောင်ချောက်တွင် အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး မိသွားခဲ့သည်။ အိမ်ဖြူတော်က သတင်းထုတ်ပြန်ရေးအရာရှိ ဝေါတာ

ဘွန်နေကို သတင်းခန်းမသို့ လွှတ်ကာ သတင်းစာဆရာများအား နိုင်ငံ၏မုသားကို ပြောခိုင်းသည်။ ဂယ်ရီ ပါဝါ၏ မိုးလေဝသ သုတေသနလေယာဉ်မှာ တူရကီနိုင်ငံ အပေါ်တွင် ပျံသန်းရဖို့ ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် လေယာဉ်မှာ လမ်းမှားသွားကြောင်း ရှင်းလင်းခဲ့သည်။ မေလ ၇ ရက်နေ့တွင် ခရူးရှက်သည် သူ့ထောင်ချောက်ကို လှမ်းပစ်သည်။ သူက ပါလီမန်တွင် မိန့်ခွန်းပြောရာ၌- “ရဲဘော်တို့၊ ကျွန်တော် ရဲဘော်တို့ကို လျှို့ဝှက်ချက်တစ်ခု ထုတ်ပြောပါ့မယ်။ ကျွန်ခွဲတဲ့နှစ်ရက်က ကျွန်တော်ပြောတဲ့အထဲမှာ တမင်ချန်ထားခဲ့တာ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ လေယာဉ်ရော၊ လေသူရဲ ရော အရှင်ဖမ်းမိထားပါတယ်” ဟု ပြောကြား လိုက်သည်။ ယင်းမှာ အမေရိကန်တို့အတွက် အကြီးအကျယ် သံတမန် အကျပ်အတည်း ဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။

သမ္မတ ထောင်ချောက် မိလေပြီ။ သူ့စစ်ဘက်က သူ့ကို အသိမပေးဘဲ လုပ်ခြင်းပါဟု ငြင်းမည်လား။ ဂယ်ရီပါဝါကို မိမိကိုယ်တိုင် ခိုင်းခဲ့ပါသည်ဟု ဝန်ခံမည်လား။ ထိုသို့ဝန်ခံလျှင် စောစောက သူ လိမ်ပြောခဲ့သည်မှာ ရှင်းသွားသည်။ ရုရှားနိုင်ငံ လေပိုင်နက်ကို ကျူးကျော်ကာ ရုရှားအပေါ် သူ့လျှို့ဝှက်လုပ်သည်က တစ်ပိုင်း၊ လက်ပူးလက်ကြပ် မိကာမှ လိမ်ပြောလျှင် သမ္မတမှာ ကမ္ဘာ့အမြင်တွင် လူလိမ်ကြီး ဖြစ်သွားတော့မည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် အမေရိကန်သမ္မတများသည် အမှန်ကိုသာ ပြောကြသည်။ လိမ်ပြောခြင်း မရှိခဲ့။

ခရူးရှက်က တောင်းပန်ခိုင်းသည်။ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါကလည်း ဦးမညွတ်။ တောင်းပန်လိုက်လျှင် နောက်ထပ် ပြဿနာများ မဆုံးနိုင်အောင် ထပ်ဆင့်လာမည်။ တခြားလေယာဉ် ပျံသန်းမှုများကိုပါ ဝန်ခံလိုက်သလို ရှိသွားမည်။ ရုရှားနိုင်ငံအပေါ်သို့ ယူ-၂ လေယာဉ်များ ပျံသန်းမှုပေါင်း ၂၄ ကြိမ် ရှိခဲ့ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလီမေ ဖုံးကြဲလေယာဉ် ပျံသန်းမှုမှာ ရာနှင့်ချီကာ ရှိခဲ့သည်။ ထို့နောက် အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါသည် ဂယ်ရီ ပါဝါမောင်းသည့် လေယာဉ်သာ ပထမဆုံးအကြိမ် ပျံသန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုအတွက်လည်း မိမိက အမိန့်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံလိုက်ရန် ဆုံးဖြတ် လိုက်သည်။

ထို့နောက် ခရူးရှက်က တစ်ဖန် ကစားပြန်၏။ သူက အန္တရာယ်ကြီးသော တိုက်စစ်ကို ဆင်လိုက်သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ဇွေရာသီတွင် ကျူးဘားနိုင်ငံ၌ ဆိုဗီယက်စစ်စခန်း တည်ဆောက်ရန် သူ အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ ကျူးဘားမှာ အမေရိကန် ဖလော်ရီဒါကမ်းခြေနှင့် မိုင်ကိုးဆယ်သာ ဝေးသည်။ ခရူးရှက်၏အကြံက နျူကလီးယား ထိပ်ဖူးကို ဝါရှင်တန်အား တိုက်ခိုက်နိုင်မည့် အကွာအဝေးတွင် ထားရန်ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်ခုံးကျည်များသည် ကျူးဘား နိုင်ငံ၊ ဟားဗားနားမြို့မှ ဝါရှင်တန်သို့ ၂၅ မိနစ်နှင့် ရောက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ခရူးရှက်သည် မိမိလည်း ကြောင်နှင့် ကြက်လို ကစားတတ်ပါသည်ဟု အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါကို ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဂယ်ရီ ပါဝါကို ပစ်ချပြီးနောက် သူ့ကို ဆလတ်လော့မြို့မှ မော်စကိုမြို့သို့ခေါ်လာကာ လူတူနီကာ အထူးအောင်ထဲတွင် ချုပ်ထားလိုက်သည်။ ယင်းမှာ ကေဂျီဘီဌာနချုပ်လည်း ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာတွင်ပင် သူ့ကို စတင် စစ်ကြောတာသည်။ ပါဝါက ဗျူဟာကို ကျင့်သုံးရန် ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ သူက ရုရှားတို့အား အမှန်ကို အကန့်အသတ်နှင့် ပြောပြခြင်းဖြစ်သည်။ ကေဂျီဘီက ဧရိယာ - ၅၁ အကြောင်းကို သိချင်သည်။ ယု-၂ လေယာဉ်ကို ဘယ်မှာ အမောင်းကျင့်ခဲ့သလဲဟု မေးသည်။ သူရေးသည့် စာအုပ်အရ သူက ကေဂျီဘီတို့အား အနောက်ဘက် ကမ်းရိုးတန်းရှိ ဝါးတားတောင်းဆိုသော ခန်းတွင် လေ့ကျင့်ခဲ့သည်ဟု ပြောခဲ့သည်။ ကေဂျီဘီတို့သည် ဝါးတားတောင်းမှာ အရိပ်နားပြည်နယ်ထဲတွင် ရှိသည်ကို ယုံသွားကြကာ မြေပုံထုတ်ပြပြီး ထိုနေရာကို ထောက်ပြခိုင်းသည်။ သူက ဆိုဗီယက်တို့အား လှည့်စားသည်လား၊ သူစာဖတ်သူကို အမှန် ပြောချင်သည်လားတော့ မသိပေ။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် စီအိုင်အေက လျှို့ဝှက်အဆင့် လျှော့ချလိုက်သော စာရွက်စာတမ်းများအရ ဆိုဗီယက်တို့သည် ဝါးတားတောင်း တကယ်ရှိကြောင်းနှင့် ယင်းမှာ နီဗားဒါးစမ်းသပ်နယ်မြေအတွင်းတွင်ရှိကြောင်း သိနေကြသည်ဆို၏။ ဤစာအုပ် မထွက်မီအထိ ကေဂျီဘီတို့သည် သူ့ကို စစ်ဆေးနေစဉ်အတွင်း ဧရိယာ - ၅၁ အကြောင်း သိနေကြသည်ဟု နားလည်ထားကြသည်။

ဆိုဗီယက်တို့သည် အမေရိကန်စစ်ဘက် စက်မှုလက်မှုနှင့်ကာကွယ်ရေး ကန်ထရိုက်စနစ်များ အကြောင်းကို စီအိုင်အေတို့ မူလထင်ထားသည်ထက် ပို၍သိနေကြသည်။ ဆိုဗီယက်ရှေ့နေချုပ် ရူဒန်ကိုဆိုလျှင် လော့ခ်ဟီ နာမည်ကိုပင် ယု-၂ ထုတ်လုပ်သည့် ကုမ္ပဏီအဖြစ် ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့သည်။ ရူဒန်ကိုက လက်စီးဂတ်(စ်) စက်ပစ်ကွင်း၊ သို့မဟုတ် ဧရိယာ - ၅၁ နှင့် လော့ခ်ဟီ သူလျှို့ဝှက်လေယာဉ်တို့သည် "အမေရိကန် အရင်းရှင် ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခု၊ ထောက်လှမ်းရေးဌာနနှင့် အမေရိကန် စစ်ဘက်တို့ပေါင်းကာ ရာဇဝတ်မှုမြောက်သော လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှု လုပ်ခဲ့ခြင်းကို ပြသသည်" ဟုပင် သူမှတ်တမ်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ဆိုဗီယက် နိုင်ငံတကာရေးရာ ကော်မတီတွင် မိန့်ခွန်းပြောရာ၌ ရူဒန်ကိုက ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ပါဝင်သူများမှာ ကာကွယ်ရေး ကန်ထရိုက်တာများ၊ ထောက်လှမ်းရေးဌာနများနှင့် ပင်တဂွန်စစ်ဌာနချုပ်တို့ဖြစ်ကြောင်း မှန်ကန်စွာ ပြောသွားနိုင်ခဲ့သည်။

ဂယ်ရီ ပါဝါကို သုံးရက်စစ်ဆေးပြီးနောက် ဆိုဗီယက်တို့က ပါဝါသည် အမေရိကန်၏ သရုပ်မှန်ဖြစ်သော "ငြိမ်းချမ်းရေး၏ ရန်သူ" အဖြစ် ဖော်ထုတ်သွားခဲ့သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ ပါဝါကို ထောင်ဆယ်နှစ် ချခဲ့သည်။ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးကိုလည်း "ဟစ်တလာ နောက်လိုက်" ဟု စွပ်စွဲသည်။ ဟစ်တလာသည် ၁၉၄၁ ခုနှစ်က ခရူးဂတ်စတိုင်မီ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် စတာလင်အား တစ်ပတ်ရိုက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ တစ်ပတ်ရိုက်မှုကြောင့် ရုရှားလူမျိုး သန်း ၂၀ သေခဲ့ရသည်။ ခရူးဂတ်က အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးကို ဟစ်တလာနှင့် ခိုင်းနှိုင်းလိုက်ခြင်းသည် သံတမန်နည်းလမ်းမှာ

စားပွဲပေါ်တွင်မရှိဟု ပြောလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ မကြာမီ ပါရီမြို့တွင်လုပ်မည့် အရှေ့အနောက် ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲ လည်း ပျက်သွားခဲ့သည်။ ထိုမျှအထိ ဆိုးရွားခဲ့သည်။ အမျိုးသားလေကြောင်း အကြံပေးကော်မတီက သတင်းထုတ်ပြန်ချက် တစ်ခု ထုတ်သည်။ ဝါးတားတောင်းမှာ ယူ - ၂ လေ့ကျင့်ရန် မှန်သော်လည်း လေ့ကျင့်ခြင်းမရှိခဲ့ဟု လိမ်လည် ဖော်ပြ ထားသည်။ ရုရှားတို့က ယင်းမှာ အမေရိကန်ပြည်သူများကို လှည့်စားခြင်းသာဖြစ်ပြီး ရုရှားထောက်လှမ်းရေး ကေဂျီဘီကို လှည့်စားရန် မဟုတ်ကြောင်း သိနေသည်။ စီအိုင်အေကလည်း ဆိုဗီယက်တို့သည် ဧရိယာ-၅၁ အကြောင်းကို ဂယ်ရီ ပါဝါမှ တစ်ဆင့်သာ သိရခြင်းဖြစ်ပြီး ဂြိုဟ်တု ဓာတ်ပုံများဖြင့် သိခြင်းမဟုတ်ကြောင်း သိထားသည်။

ဂယ်ရီ ပါဝါ၏ပြဿနာ ဖြစ်နေစဉ်အတွင်း စီအိုင်အေနှင့် လေ့ကျင့်မှုမှာ ယူ-၂ နေရာ၌ မက် - ၃ လေယာဉ် အစားထိုးရေးကို လုံးပန်းနေကြသည်။ အရှည် ၈၅၀၀ ပေရှိကာ “ချိတ်” ဟု ခေါ်သော ဂယ်ပို ခပ်ကွေးကွေး လေ ယာဉ်ပြေးလမ်းလည်း တည်ဆောက်ပြီးလေပြီ။ လေယာဉ်ဂိုဒေါင်လေးလုံးလည်း အသစ် ဆောက်လိုက်သည်။ ယင်းတို့ကို အမှတ်စဉ် ၄၊ ၅၊ ၆၊ ၇ ဟု တပ်ထားသည်။ အထူးမြုဗုံး စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှုကြောင့် သံတံခါးများ ကွေးကောက်ကုန်သော ယခင် ယူ-၂ ဂိုဒေါင်ဟောင်းများကို ပြင်ဆင်ရေးဂိုဒေါင်နှင့် စက်ပစ္စည်းဂိုဒေါင်များအဖြစ် ပြောင်းသုံးလိုက်သည်။ ရေတပ်အိမ်ရာ ၁၄၀ ကိုလည်း ဆောက်လိုက်သည်။ ထောက်ပံ့စနစ်ကို တိုးချဲ့လိုက်သလို၊ ရုပ်ရှင်ရုံနှင့်ဇီးသတ်ဌာနများလည်း ဖွင့်ထားသည်။ ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲက တင်းနစ်ကွင်း လုပ်ထားသည်။ အိုလံပစ် ရေကူးကန်အရွယ် ရေကူးကန်လည်း ရှိ သည်။ ထိုနေရာ တစ်ခုလုံးအပေါ်ရှိ လေကြောင်းပိုင်နက်ကို ယခင်ရှိခဲ့သည့် ကန့်သတ်နယ်မြေ- ၂၅၇ မှ ခွဲထုတ်ကာ အာရ် - ၄၈၀၈ အင်န် ဟု သတ်မှတ်လိုက်သည်။ ယင်းတွင် နီဗားဒါးစမ်းသပ်နယ်မြေ ဧရိယာ - ၁၃၊ ဧရိယာ - ၅၁တို့ ပါဝင်သည်။ စီအိုင်အေစောင့်နေသည်မှာ လော့ခ်ဟီမှ အေ-၁၂ လေယာဉ်များ အပို့ကိုသာ ဖြစ်သည်။

လော့ခ်ဟီတွင် မက်- ၃ လေယာဉ်များကို အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုချင်းကို လက်နှင့်လုပ်သည်။ တစ်ခါလုပ်လျှင် တစ်စီးစီ ဖြစ်သည်။ လေယာဉ် ထုတ်လုပ်မှုများမှာ ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲ အပြောအရ- “ကိုယ့် စက်မှု အခြေစိုက်ခန်းမှာပဲ လုပ်တယ်။ အထူး လက်နက်ကိရိယာတွေလည်း တီထွင်ရတယ်။ သုတ်ဆေးတွေ၊ ဓာတုပစ္စည်းတွေ၊ ဆီတွေ၊ ဝါယာတွေ၊ ဆီတွေ၊ အင်ဂျင်တွေ၊ လောင်စာဆီတွေဆို အသစ်တွေချည်းပဲ။ တိုက်တန်နီယံ ဝက်အူတွေတောင် ပါတယ်။ ဒေ-၁၂ လေယာဉ်တွေ လုပ်ပြီးတဲ့အချိန်မှာ လော့ခ်ဟီမှာ အစိတ်အပိုင်းပေါင်း ၁၃ သန်း ထုတ်လုပ်ထားတယ်။” ယင်းမှာ

www.burmeseclassic.com

တိုက်တန်နီယံကို ပထမဆုံးသုံးခြင်း ဖြစ်သည်။ မက်-၃ လေယာဉ်ခံရမည့် အပူဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိမည်မှာ တိုက်တန်နီယံ သတ္တုသာ ရှိသည်။ လေယာဉ်ကိုယ်ထည် ရရှိမည့် အပူချိန်မှာ ၅၀၀ မှ ၆၀၀ ဒီဂရီဖြစ်ပြီး အင်ဂျင်အနီးတွင် ၁၀၀၀ ဒီဂရီ အထိ ပူမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တိုက်တန်နီယံ သတ္တုစပ်မှာ စစ်ရမည်ဖြစ်သည်။ လော့ခ်ဟီသို့ ပထမပိုင်းတင် သွင်းသော သတ္တု ၉၅ ရာခိုင်နှုန်းကို ပယ်ပစ်ခဲ့သည်။ တိုက်တန်နီယံသည် ကလိုရင်းဓာတ်ကိုလည်း ကြောက်သည်။ ထိုသည်ကို လော့ခ်ဟီအင်ဂျင်နီယာများ ပထမတွင် မသိကြ။ နွေရာသီတွင် ဘားဘန်မြို့ရှိ ရေများတွင် ကလိုရင်းဓာတ် ပါဝင်မှု တက်လာသည်။ စကန်လုပ်ငန်းမှ လေယာဉ်အစိတ်အပိုင်းများ စားကုန်သည်ကို ထူးဆန်းစွာ တွေ့လိုက်ရသည်။ နောက်ပိုင်း ပြဿနာကို သိသွားတော့မှ ပေါင်းခံရည်ကို ပြောင်းသုံးကြရတော့သည်။ တိုက်တန်နီယံသည် ကက်မီယံ သတ္တုနှင့်လည်း မတည့်။ လော့ခ်ဟီရှိ လက်နက်ကိရိယာများမှာ ကက်မီယံ အရည်သုတ်ထားကြသည်။ ထို့ကြောင့် ရာနှင့်ချီသော လက်နက်ကိရိယာ သေတ္တာများကို ပြန်လည်ပြုပြင်ကာ ထောင်နှင့်ချီသော လက်နက်ကိရိယာများကို ထွင်ပစ်ကြရသည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်၏ ရှုပ်ထွေးမှုကြောင့် လေယာဉ်များမှာ ပြီးရမည့်သတ်မှတ်ချိန်ထက် နောက်ကျ နေသည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် လေယာဉ်ကိုယ်ပျောက်နိုင်မှုမှာ စိတ်ပူနေရဆဲ ရှိနေသည်။ တိုင်ပေါ်တင်ကာ ရေဒါစမ်းသပ်မှု များမှာ အောင်မြင်သော်လည်း ဆိုဗီယက်က တန်ပြန်နည်းများ သုံးလာပါက ပစ်ချခံရနိုင်သည်။ ရုရှားတို့ကလည်း ခြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ် ဒုံးကျည်နည်းပညာကို ရှာဖွေသွင်း ထောင်နှင့်ချီကာသုံး၍ စမ်းသပ်နေသည်။ နွားလှည်းကို ဒုက္ခပေးမည်မှာ တောကင်းခေါ် စနစ်ဖြစ်ကြောင်း စီအိုင်အေက သိနေသည်။ နွားလှည်းကိုမလွှတ်မီ တောကင်း၏ စွမ်းရည်ကို သိရရေးမှာ စီအိုင်အေအတွက် ထိပ်တန်းဦးစားပေး ဖြစ်နေသည်။

ဆိုဗီယက်၏ တန်ပြန်နည်းပညာ၏ စွမ်းရည်ကိုသိနိုင်ရန် စီအိုင်အေသည် ပေါ်လာဒီယံ စီမံကိန်းခေါ် လျှို့ဝှက် သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တစ်ခုကို လုပ်လိုက်သည်။ ထိုအစီအစဉ်အရ ကျူးဘားနိုင်ငံသို့ ခြေဆန်ပြီး ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ပြန်လာရန် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့လုပ်ရာတွင် အီးလင့်ခေါ် အီလက်ထရွန်နစ် ထောက်လှမ်းရေးစနစ်လည်း ပါဝင်မည် ဖြစ်သည်။ ပေါ်လာဒီယံ စီမံကိန်းကို ဦးဆောင်သူ ဂျင်း ပိုတီက- “ဆိုဗီယက်ရေဒါတွေ ဘယ်လောက် အားကောင်းသလဲ၊ ရေဒါ အော်ပရေတာတွေ ဘယ်လောက် အရည်အသွေး ပြည့်သလဲဆိုတာ ကျွန်တော် သိဖို့လိုတယ်” ဟု ရှင်းပြသည်။ ခရူးဂျက်ဟာ ကျူးဘားနိုင်ငံကို အနောက်ကမ္ဘာခြမ်းက သူတို့၏ စစ်အခြေစိုက်ခန်း လုပ်မည်ဆိုလျှင် စီအိုင်အေအတွက် အခွင့်အရေးတစ်ရပ် ဖြစ်လာသည်။ “ဆိုဗီယက်တို့ဟာ ကျွန်တားကို သူတို့ရဲ့ ဒုံးကျည်တွေရယ်၊ အဲဒါနဲ့တွဲထားတဲ့ ရေဒါတွေရယ် ယူလာမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့အတွက် အဲဒီ အက်စ်အေ - ၂ ဒုံးကျည်ရေဒါတွေကို

တိုင်းတာဖို့ ရွှေ အခွင့်အရေးပါပဲ” ပိုတိက ဆိုသည်။ ထိုသို့လုပ်ရန် စီအိုင်အေမှာ ခုံးကျည်ကျွမ်းကျင်သူ တပ်ရင်းတစ်ရင်း လောက် လိုမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအထဲတွင် တီ ဒီ ဘန်းလို လူမျိုးလည်းပါမည်။

သော်တန် “တီ ဒီ” ဘန်းသည် လူအများစု ကောလိပ်မှ ဘွဲ့မရသေးမီ အရွယ်လောက်ကပင် စီအိုင်အေသို့ ရောက်နေသည်။ အထက်တန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းနေဖက် ဒေါ်ရစ်နှင့် သူ့အသက် ၁၇ နှစ်သား အရွယ်မှာပင် အိမ်ထောင် ကျခဲ့သည်။ ထိုနောက် ကိုယ့်ဘာသာ လေ့လာရင်း အီလက်ထရွန်နစ် ဝိဇ္ဇာဖြစ်လာကာ ရုပ်မြင်သံကြားစက် အပျက်များ ကိုဝယ်၊ ပြန်ပြင်ပြီး ဝယ်ဈေးငါးဆနှင့် ပြန်ရောင်းသည်။ သို့ဖြင့် သူသည် လူမွဲဘဝမှ သူ မဲထည့်ခွင့်ရှိသည့် အသက် မတိုင်မီမှာပင် ဇနီးအတွက် အိမ်ကောင်းကောင်းတစ်လုံး ဝယ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ စီအိုင်အေတွင် တန်ပြန်ရေဒါဖမ်း ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်လာခဲ့သည့်အတွက် ဘန်း သူ့အမေကို ကျေးဇူးတင်ခဲ့မိသည်။ “ကျွန်တော့်အသက် ကိုးနှစ်၊ ဆယ်နှစ်ထက် မပိုသေးခင်မှာ အမေဟာ လိုက်ဖ်မဂ္ဂဇင်းထဲက ရေဒါနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဆောင်းပါးကို တွေ့လိုက်တယ်။ အမေက ကျွန်တော့်ကို ကျောင်း စာစီစာကုံးမှာ အဲဒီအကြောင်း ရေးဖို့ပြောတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ရေးလိုက်တယ်။ အဲဒီကတည်းက ကျွန်တော့်မှာ ရေဒါပိုး ထတော့တာပဲ” ဘန်းက ပြန်ပြောပြသည်။

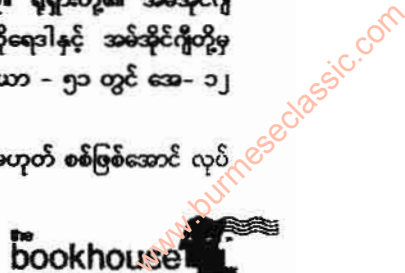
အသက် ၁၇ နှစ် အရွယ်တွင် ဘန်း အသက်လိမ်ကာ အမျိုးသား အစောင့်တပ်ထဲဝင်ပြီး ကိုရီးယားစစ်တွင် သွားတိုက်ရသည်။ တစ်နေ့တွင် စစ်ဘက်အရာရှိ ဖြစ်ရမည်ဟုလည်း သူ မျှော်မှန်းခဲ့သည်။ နောက် နှစ်နှစ်ကြာသောအခါ ၃၈ မျဉ်းပြိုင်သို့ သူ့ကိုလွှတ်ရာ ဗြိတိသျှ၊ တူရကီတပ်များနှင့်အတူ ထိုဒေသကို ကာကွယ်ခဲ့ရသည်။ ယင်းမှာ ကိုရီးယား နိုင်ငံတွင်ဖြစ်ရာ ထိုမှာပင် အဆင့်အနိမ့်ဆုံး ထောက်လှမ်းရေးတာဝန်ကို စတင် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရသည်။ “ကျွန်တော်က တောင်ကုန်းပေါ်မှာထိုင်ပြီး ရန်သူစစ်သားတွေကို ရှာရတယ်။ တွေ့ရင် ရေဒီယိုစက်နဲ့ စခန်းကို ပြန်သတင်းပို့ရတယ်” ဘန်းက ပြောပြသည်။ သူက စစ်တပ်ကိုလည်း ခင်တွယ်သည်။ စစ်ပြီးသွားသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကားလ် ဂျတ်က သူ့အား ဖို့ဘလစ်မြို့သို့လွှတ်ကာ ပညာသင်ခိုင်းသည်။ သို့ဖြင့် ဘန်းနှင့်ဒေါ်ရစ်တို့ တက္ကဆက်ပြည်နယ်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုမှာပင် သူ၏ ထူးခြားသော အရည်အသွေးကို စီအိုင်အေက သတိပြုမိခဲ့သည်။

ဖို့ဘလစ်တွင် ဘန်း ပညာ ဆက်သင်ခဲ့သည်။ နေ့ဘက်တွင် ခုံးကျည်ကျောင်းများတွင် တက်ပြီး ညဘက်တွင် တက္ကဆက် အနောက်ပိုင်းတက္ကသိုလ်တွင် တက်သည်။ ထိုသို့ဖြင့် ၅၄ လ ကြာခဲ့သည်။ ခုံးကျည်များမှာ ကျန်ခဲ့သည့်

ဆယ်စုနှစ်က စာရွက်ညှပ်ကလစ် သိပ္ပံပညာရှင်များ ၇၇မန် ခုံးကျည် ဦး-၂ ကို အခြေခံကာ လုပ်ထားသော ခုံးကျည်များ ဖြစ်သည်။ ဗို့ဘလစ်တွင် ဘန်းမှာ ထိုနာမီ သိပ္ပံပညာရှင်များရေးသော နည်းပညာဆိုင်ရာ စာတမ်းများကိုလည်း ဖတ်ရသည်။ ထိုပညာရှင်များသည် အတန်းထဲလည်း ဝင်သင်သည်။ “သူတို့ကို ဘယ်သူကမှ နာမီဟောင်းတွေလို မထင်ကြဘူး။ သူတို့က ကျွမ်းတယ်။ သူတို့က ကျွန်တော်တို့အတွက် လုပ်ပေးနေတာ။ ကျွန်တော်တို့က သူတို့ဆီက ပြန်သင်ယူနေရတာ” ဘန်းက ရှင်းပြသည်။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်တွင် ဘန်းမှာ ခုံးကျည်ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်လာသည်။ ဘန်း အသက် ၂၃ နှစ် အရွယ်တွင် စီအိုင်အေက ပေါ်လာဒီယံစီမံကိန်းအတွက် သူ့ကိုခေါ်ယူလိုက်သည်။ ပထမတော့ သူ လုပ်နေရသည်မှာ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အေ- ၁၂ နားလှည်းတွင် တပ်ဆင်မည့် အီလက်ထရွန်နစ် တန်ပြန်စနစ်မှန်း သူ မသိခဲ့။

အမေရိကန် စစ်ဘက်လေကြောင်းမှာ ၁၉၁၆ ခုနှစ်က ဗို့ဘလစ်မြို့တွင် စခဲ့သည်။ နောက် နှစ်ငါးဆယ် နီးပါးကြာတော့ ဗို့ဘလစ်ခေါ် ထိုလေယာဉ်ကွင်းမှာ မဟာဗျူဟာ လေတပ်ဌာနချုပ် ဖြစ်လာပြီး ဘီ-၅၂ ကဲ့သို့သော ဝှံ့ကြလေယာဉ်ကြီးများ ထားရာဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ယင်းမှာ စီအိုင်အေ၏ လျှို့ဝှက်စခန်းတစ်ခု ဖြစ်လာကာ ပေါ်လာဒီယံ စီမံကိန်း၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ်မှာပင် ဘန်း ထိုလေယာဉ်ကွင်းသို့ ရောက်လာခဲ့ပြီး လေတပ်သားများ လေယာဉ် ကုန်တင်ခန်းထဲသို့ ဟော့ဒုံးကျည်များ တင်နေသည်ကို ကြည့်နေသည်။ လက်နက်ကို လက်နက်ခန်းထဲတွင်သာ ထည့်ရမည်ဟု ဘန်း တွေးနေသည်။ သို့ရာတွင် သူ လုပ်နေရသည့် စီမံကိန်းမှာ ထူးခြား၍ အန္တရာယ်ရှိကာ ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်လည်း ဖြစ်သည်။ သူက သိရန် လိုအပ်သူမဟုတ်။ ထို့နောက် ကုန်တင်ခန်းပေါ်သို့ သူ တက်သွားကာ ခုံးကျည်ဘေးတွင် ထိုင်လိုက်သည်။ “ကျွန်တော်တို့က ထိပ်ဖူးကို ခွာလိုက်တယ်။ အခွံကိုလည်း ခွာလိုက်တယ်။ ခုံးကျည်ကို ကုန်တင်ခန်းထဲက ထောက်စင်ပေါ်မှာ တင်ထားတယ်။ ကျွန်တော့်အလုပ်က အီလက်ထရွန်နစ် တွဲပြန်မှုကို စောင့်ကြည့်ဖို့ပဲ” ဘန်းက ရှင်းပြသည်။ ထို့နောက် လေယာဉ်သည် လေယာဉ်အမှတ်စဉ်များကို တင်ကာ တျူးဘားနိုင်ငံဘက်သို့ ထွက်သွားသည်။ သို့သော် ကျူးဘားလေပြင် ပိုင်နက်ထဲကိုတော့ မဝင်။ ထိုလေပြင်ပိုင်နက် အစပ်သို့ ရောက်သည်နှင့် လေသူရဲက လေယာဉ်ကို ပြန်လှည့် မောင်းလာခဲ့တော့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ရုရှား ရေဒါ ဖျွမ်းကျင်သူတို့ သူတို့ ရေဒါကိုပြင်ကာ အမေရိကန် လေယာဉ်ကို ခြေရာခံကြပေမည်။ ရုရှားတို့၏ အမ်အိုင်ဂျီ တိုက်လေယာဉ်များလည်း ထိုးတက်ကာ လိုက်လာကြမည်။ ပေါ်လာဒီယံစီမံကိန်းမှာ ထိုရေဒါနှင့် အမ်အိုင်ဂျီတို့မှ ထုတ်လွှတ်သည့် အီလက်ထရွန်နစ် ထောက်လှမ်းရေးကို ဖမ်းယူရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အေ- ၁၂ အား ရေဒါကို လှိုင်းကျပ်စေမည့်စနစ် တပ်ဆင်ရန် ပထမအဆင့်ဖြစ်သည်။

ဤသည်မှာ အမေရိကန်တို့က နောက်ထပ် ကစားကွက်တစ်ခု ဆင်နေသည်။ သို့မဟုတ် စစ်ဖြစ်အောင် လုပ်

နေသည်မှန်း ကျူးဘားတို့နှင့်ရုရှားတို့ မသိကြ။ “ဆိုဗီယက် အမ်အိုင်ဂျီတွေက ကျွန်တော်တို့နောက်ကို လိုက်လာရမှာ။ အဲဒီအချိန်တုန်းက အီးစီအမ်(အီလက်ထရွန်နစ် တန်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်)နဲ့ အီစီစီအမ် (အီလက်ထရွန်နစ် တန်ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်) နည်းပညာတွေ၊ လေယာဉ်နဲ့ခုံးကျည်တွေမှာ မရှိသေးဘူး” ဘန်းက ပြောပြသည်။ သူက ဆက်၍ “လေယာဉ်ထဲမှာ ဖရိုကွင်စီတွေကို မှတ်ထားရမယ်။ ဖို့ဘလစ်မှာ လေ့ကျင့်ဖို့နဲ့ ဒီဇိုင်းဆင်ဖို့လေ။ ကျွန်တော်တို့ လိုချင်တာ ရပြီဆိုတာနဲ့ ဆိုဗီယက်လေယာဉ်တွေနဲ့ မတွေ့အောင် နောက်ကြောင်း ပြန်လှည့်လာတယ်”

ဘန်းနှင့် သူ့လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ ပါလာသည့် သတင်း အချက်အလက်များသည် ယခင်က မသိခဲ့ရသည့် ကွက်လပ်များကို ဖြည့်နိုင်ခဲ့သည်။ သူတို့ပါလာသည့် ဆိုဗီယက်နှင့် ကျူးဘားတို့ ထုတ်လွှတ်သော အီးစီအမ်များကို ဖို့ဘလစ်တွင် အမျိုးသား လုံခြုံရေးအဖွဲ့ဝင်စီက အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ကြည့်မည်။ ဆိုဗီယက်တို့၏ တုံ့ပြန်မှုကို စကားပုဂံဖော် ကြည့်ခြင်းဖြင့် သူတို့ရေးဒါတွင် ဘာမြင်ရသည်၊ ဘာမမြင်ရဆိုသည်ကို သိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းပညာများသည် နောက်ပိုင်းတွင် လေယာဉ် ကိုယ်ပျောက်နည်းပညာနှင့် အီးစီအမ်တို့အတွက် အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ် ဖြစ်လာမည်ဖြစ်ပြီး ထိုအတွက်ကြောင့်ပင် ဘန်းအား စီအိုင်အေက ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ပို့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်လေတပ်အတွက်မူ ယင်းမှာ သတင်းအချက်အလက် စစ်ပွဲကာလ၏ အစပိုင်း ဖြစ်တော့သည်။

အမေရိကန် စစ်လေယာဉ်သည် ကျူးဘား လေပြင်ပိုင်နက်ထဲ မရောက်မီ လှည့်ပြန်ခဲ့သော်လည်း ဂယက်တော့ ရိုက်သွားခဲ့သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ခရူးရှက်သည် မော်စကိုရှိ ကျူးဘားသံရုံးတွင် ကျူးဘား သံတမန် များကို တွေ့ဆုံကာ- “ကျူးဘားကနေ ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ သတင်း ရောက်လာတယ်။ ကျူးကျော် လက်ဝါးကြီး အုပ်တဲ့ အမေရိကန်တွေဟာ ကျူးဘားကို တိုက်ရိုက်ဝင်တိုက်ဖို့ ပြင်ဆင်နေတယ်တဲ့” ဟု ပြောခဲ့သည်။ ခရူးရှက်တွင် အခိုင်အမာ အချက်အလက် ရှိနေသည်လား။ သို့သော် ထိုအချက်အလက်ကို အခိုင်အမာ ကိုင်ထားရန် သူ့တွင် အခက်အခဲ ရှိနေပုံလည်း ရသည်။ ဆိုဗီယက်ဝါဒ ဖြန့်ချိရေး ယန္တရားတွင် သတင်းမှားပေးခြင်းမှာ အဓိကနည်းလည်း ဖြစ်နေသည်။

နောက် ဆယ်ရက်ကြာသောအခါ စီအိုင်အေက အထူးအုပ်စုကို အစည်းအဝေးခေါ်သည်။ ယင်းမှာ အမျိုးသား လုံခြုံရေးကောင်စီအတွင်းရှိ လျှို့ဝှက်ကော်မတီဖြစ်ပြီး စီအိုင်အေ၏ လျှို့ဝှက်လှုပ်ရှားများနှင့် ပတ်သက်၍ ကြီးကြပ်သည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ကက်စထရိုအစိုးရကို ဖြုတ်ချရန် ဆုံးဖြတ်သည်။ ထိုအတွက် ဦးဆောင်ရမည့်သူမှာ ရစ်ချက် ဘစ်ဆဲ ဖြစ်သည်။ ဘစ်ဆဲမှာ စီအိုင်အေ၏ အဆင့်မြင့် အကြီးအကဲဖြစ်သည့်အပြင် သမ္မတသစ်ကနေဒီ အယုံကြည်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်သည်။ ကနေဒီ သမ္မတတာဝန်ကိုမယူမီ မည်သူ့ကို အယုံကြည်ဆုံးဖြစ်သနည်းဟု သူ့ဘေးမေးရာ “ရစ်ချက် ဘစ်ဆဲ” ဟု မဆိုင်းမတွ ဖြေခဲ့သည်။

ဘစ်ဆဲ၏ တရားဝင်ရာထူးမှာ စီမံကိန်းများ၏ လက်ထောက်ဒါရိုက်တာ ဖြစ်သည်။ စင်စစ် စီမံကိန်းများ လက်ထောက် ဒါရိုက်တာသည် စီအိုင်အေ၏ လျှို့ဝှက်စစ်ဆင်ရေးများ၏ အကြီးအကဲ ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းများ၏ လက်ထောက် ဒါရိုက်တာအနေဖြင့် ဘစ်ဆဲသည် ကောင်းကင် ထောက်လှမ်းရေး အများအပြားကိုလည်း လုပ်ခဲ့သည်။ စီအိုင်အေ၏ စစ်ဆင်ရေးများတွင် သွေးထွက်သံယိုမှုများ ရှိခဲ့သည်။ ဟန်ဂေရီ၊ ဂရိ၊ အီရန်နိုင်ငံတို့တွင် ကွန်မြူနစ် ဆန့်ကျင်ရေး လျှို့ဝှက်စစ်ဆင်ရေးများကြောင့် လူများ သေကျေခဲ့ရသည်။ ထိုစစ်ဆင်ရေးများကို ဘစ်ဆဲက စီမံပြင်ဆင် အတည်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူသည် ဖရန် ဝစ္စနာကို ဆက်ခံသူဖြစ်သည်။ ဝစ္စနာသည် ဘစ်ဆဲ မိတ်ဆွေဟောင်း ဖြစ်ပြီး ဘစ်ဆဲကို စီအိုင်အေနှင့် မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ကျန်ခဲ့သည့် ဆယ့်တစ်နှစ်က ဝစ္စနာသည် ဘစ်ဆဲ၏ ဝါရှင်တန်မှအိမ်ကို တံခါးခေါက်ကာ နှစ်ယောက်သား မီးလင်းဖိုဘေးတွင်ထိုင်ပြီး ဘစ်ဆဲ၏ မာဂျယ်စီမံကိန်း ငွေများဖြင့် စီအိုင်အေအား ထောက်ပံ့ရန် ပြောခဲ့သူဖြစ်သည်။ ဝစ္စနာသည် စီအိုင်အေ၏ လက်ထောက်စီမံကိန်းများ ဒါရိုက်တာအဖြစ် ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လမှ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလအထိ တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ၁၉၅၅ခုနှစ်တွင် အလုပ်ကြောင့် စိတ်နှောက်ကာ စိတ်မမှန်သည့် ဝေဒနာပြုလာသည်။ ဆရာဝန်များနှင့် ဆေးဝါးများလည်း မတတ်နိုင်တော့။ နောက်တော့ လျှပ်စစ်ဖြင့် ထူသရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့သည်။ စိတ္တဇဆေးရုံမှ ဆင်းလာတော့ အသေကောင်လို ဖြစ်နေသည်။ နောက်ဆုံး ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် အနားပေးလိုက်ရသည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အလုပ်သမားများ နှားလှည်း သူလျှိုလေယာဉ်ကို စောင့်နေစဉ် ဘစ်ဆဲမှာ ကျူးဘားမှ ထက်စထရိုဖြုတ်ချရေးကို အာရုံစိုက်နေသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် စီအိုင်အေက ဘေးအန္တရာယ်ပစ် (ဝက်ပင်လယ်အော်) သည် စစ်ဆင်ရေးလုပ်ရန် အကောင်းဆုံးနေရာဟု ဆုံးဖြတ်သည်။ ထိုနေရာသည် ကျူးဘားကျွန်း၏ တောင်ဘက် ထမ်းခြေဖြစ်ပြီး လူနေလည်း နည်းသည်။ နွေရာသီ ငါးမျှားရန်နှင့် ရေကူးအပန်းဖြေရန် တဲကလေးများ ကျိုးတိုးကျဲတဲ နိုင်သည်။ ကမ်းခြေနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင်လည်း လေယာဉ်ကွင်းရှိသည်။

ယူ- ၂ သူလျှိုလေယာဉ်ဖြင့် ထောက်လှမ်းရန်လည်း အဆင်ပြေသည်ဟု ဘစ်ဆဲ ထွက်သည်။ ဂယ်ရီ ဝါဝါ၏ ယူ- ၂ သူလျှိုလေယာဉ် ပစ်ချခံရပြီးနောက် အိုင်ဆင်ဟောင်းဝါးက နောင်ကို ရုရှားနိုင်ငံအပေါ်သို့ သူလျှိုလေယာဉ် ထွက်တော့ပါဟု ကတိပေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ရုရှား၏နောက်လိုက် ကျူးဘားနိုင်ငံအပေါ်သို့ မလွှတ်ပါဟု၍တော့

မပါခဲ့။ စီမံကိန်းများ လက်ထောက်ဒါရိုက်တာ ရာထူးဖြင့် ဘစ်ဆဲသည် ထောက်လှမ်းရေးသတင်းများ ရယူရန် ယူ-၂ လေယာဉ်ကို သုံးခဲ့ဖူးသည်။ ထိုမှ ရရှိသော ဓာတ်ပုံများသည် လောနိုင်ငံနှင့် ဒိုမီနီကန်သမ္မတနိုင်ငံတို့တွင် စစ်ဆင်ရေးများလုပ်ရန် အသုံးကျခဲ့သည်။ ကျူးဘားနိုင်ငံအား ကောင်းကင်မှရိုက်သည့် ဓာတ်ပုံများကြောင့် ဝက်ပင်လယ်အော် ကမ်းခြေမှ အထက်သို့ ခြေပြင်အနေအထားကို သိခဲ့ရသည်။ ဓာတ်ပုံကို အမိဟယ်ဖော်သူများက ထိုဒေသရှိ ပြုံးတောသည် စစ်ဆင်ရေး မတိုင်မီ လက်တွေ့ သွားမကြည့်ထားပါက ကွန်မန်ဒိုများဖြတ်ပြေးရန် အခက်အခဲ ရှိနိုင်သည်ဟု ပြောခဲ့သည်။ အမြင့်ပေ ခုနစ်သောင်းမှ ကြည့်ရသည့် ဝက်ပင်လယ်အော်ကမ်းခြေ ရေပြင်မှာ ပြန့်ပျူးလျက် ရှိနေသည်။ ကင်မရာမှာ ရေအောက်အထိ မရိုက်နိုင်သဖြင့် ဘစ်ဆဲမှာ ထိုရေအောက်တွင် အန္တရာယ်ရှိသော သန္တာကျောက်တန်းများ ရှိနေသည်ကို မသိခဲ့ပေ။ ထို ကျောက်တန်းများမှာ နောက်ပိုင်းတွင် ကွန်မန်ဒိုများအား များစွာ အနှောင့်အယှက် ပေးခဲ့သည်။

နောက် ဆယ့်သုံးနှစ်အကြာတွင် လျှို့ဝှက်အဆင့် လျှောချသော ရာနှင့်ချီသည့် စာရွက်စာတမ်းများအရ ထို စစ်ဆင်ရေးကို စီးပွားရေးဝိဇ္ဇာ ဘစ်ဆဲက စီမံကြီးကိုင်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ စုစည်းခြင်း၊ ကြိုတင် စီမံအကွက်ချခြင်း တို့ဖြင့် စစ်ဆင်ရေးမှာ အောင်မြင်ဖွယ်ရှိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အကြီးအကျယ် ကျဆုံးရသည့် အကြောင်းရင်းများစွာလည်း ရှိခဲ့သည်။ ဝက်ပင်လယ်အော်စစ်ဆင်ရေး ပြီးသွားသောအခါ စီအိုင်အေက လေ့ကျင့်ပေးထားသည့် ကက်စထရိုဆန်ကျင်သော ပြည်ပြေး ကျူးဘားလူမျိုး ရာပေါင်းများစွာ ကမ်းကိုက်ရာမှ သေဆုံးခဲ့ကြရသည်။ တချို့လည်း တိုက်ပွဲတွင်မသေဘဲ နောက်ပိုင်းကျမှ ခေါင်းဖြတ် အသတ်ခံကြရသည်။ လက်နက်ချသူများလည်း ထောင်ကျကုန်ကြသည်။ ကွန်မန်ဒိုတပ်မှူး ပီပီ ဆန်ရီမန်က သူ့ အဖမ်းမခံရမီ နောက်ဆုံးပြောသွားရာတွင် - “လေကြောင်းက စစ်ကူမလာလို့ ကျွန်တော်တို့ အကုန် အရှင်းခံရတာ။ ဟိုဘက်က အမိအိုင်ဂျီ ဂျက်လေယာဉ်တွေ၊ တင့်ကားတွေနဲ့ တိုက်ကြတာ” ပီပီ ဆန်ရီမန်က ဘစ်ဆဲအား အကူအညီ လှမ်းတောင်းသေးသည်။ “တစ်ဖွဲ့လုံး အကုန် စိတ်ဓာတ်တွေ ကျကုန်တယ်။ အားလုံးက တစ်ပတ် ရိုက်ခံရပြီလို့ ထင်သွားကြတယ်” ထိုနေ့ကုန်သောအခါ ဘစ်ဆဲ၏ ကမ္ဘာလည်း ပြင်မရအောင် တစ်စီ ဖြစ်သွားတော့သည်။ ဝက်ပင်လယ်အော်မှာ သူ၏ ကျဆုံးခန်းတည်း။

အပြစ်တင်ရမည့် သူတွေတော့ များစွာရှိသည်။ သို့သော် အပြစ်အားလုံး စီအိုင်အေအပေါ် ပုံကျခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကာကွယ်ရေးဌာနတွင်လည်း အပြစ်ရှိသည်။ နိုင်ငံခြားရေးဌာနတွင်လည်း အပြစ်ရှိသည်။ သမ္မတကိုယ်တိုင်တွင် လည်း အပြစ်ရှိသည်။ ဘစ်ဆဲက သူ့ မသေမီကလေးတွင် ပြောသွားသည်မှာ ထိုစစ်ဆင်ရေး ကျဆုံးရခြင်းသည် သူ့ ပြိုင်ဘက်ဟောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကားတစ် လီမေကြောင့်ဟု ဆိုသည်။ အကယ်၍ လီမေသည် သူ ကတိပေးထားခဲ့သလို လေကြောင်းမှ စစ်ကူပေးပါက ထိုစစ်ဆင်ရေး အောင်မြင်နိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဘစ်ဆဲက လီမေသည် သူ့ကို

www.burmeseclassic.com

လက်စားချေခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်နေသည်။ ယု-၂ လေယာဉ်နှင့် ဇရိယာ - ၅၁ ကို အကြောင်းပြု၍ လီမေ
 သူတို့ အညှိုးထားသည်ဟု တွက်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ လူသုံးရာကျော် သေခဲ့ရပြီး ကတ်စထရို ဆန့်ကျင်ရေး
 ပြောက်ကျား ၁၁၈၉ ယောက်လည်း ထောင်ကျကုန်ရသည်။ လီမေနှင့်ဘစ်ဆဲ၏ ပြိုင်ဆိုင်မှုလည်း အဆုံးသတ်သွားခဲ့သည်။
 ဝက်ပင်လယ်အော်ကြောင့် ဘစ်ဆဲလည်း ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် အစိုးရဝန်ထမ်းဘဝမှ ထွက်ခဲ့ရတော့သည်။
 ထိုအရက်ကွဲမှုကြောင့် အစိုးရပိုင်းမှလည်း မကျေနပ်မှုများ ရှိခဲ့သည်။ ထိုအထဲမှ ယခုအထိ လျှို့ဝှက်ထားသည့် အချက်
 တစ်ချက်မှာ သမ္မတကနေဒီသည် စီအိုင်အေ အင်စပက်တော်ချုပ် ကတ်ပက်ထရစ်အား ဇရိယာ - ၅၁သို့လွှတ်ကာ ထို
 ဇရိယာနှင့် ပတ်သက်၍ အစီရင်ခံစာ တင်ခိုင်းသည်။ ဘစ်ဆဲ လုပ်ခဲ့သည်များမှ ဇရိယာ - ၅၁တွင် နောက်ထပ်
 ဧည့်သည်အဖြစ်အရယံ ရှိနိုင်သေးသနည်းဟု သိလိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆိုပြီးသား အခြေအနေကို ပိုဆိုးစေသည်က ကတ် ပက်ထရစ်ကလည်း ရန်ငြိုးရှိနေသည်။ ဝက်ပင်လယ်အော်
 တောင်မိတွင် ဘစ်ဆဲသည် အလန်ဒါးလက်စ၏ စီအိုင်အေဒါရိုက်တာ ရာထူးကိုဆက်ခံရန် တန်းစီသည့်အထဲတွင် ပါခဲ့သည်။
 ယင်းမတိုင်မီ ရှစ်နှစ်ကတည်းက ထိုရာထူးကို ကတ် ပက်ထရစ်က မှန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က သူလည်း ဖြုတ်ချ
 ခံခဲ့ရသည်။ ယင်းမှာ သူ့အပြစ်တော့ မဟုတ်ပေ။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်က အာရှသို့ တာဝန်ဖြင့်အသွားတွင် ပိုလီယို ရောဂါစွဲကပ်ကာ
 အောက်ပိုင်းသေခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဘီးတပ်လှည်းဖြင့် သွားနေရပြီး အစိုးရပိုင်းတွင်လည်း ဒုတိယ အဆင့်ရာထူးနှင့်သာ
 နေသွားခဲ့ရသည်။

သမ္မတကနေဒီက ကတ် ပက်ထရစ်အား ဇရိယာ - ၅၁ သို့ လွှတ်လိုက်သောအခါ ဘစ်ဆဲ တည်ဆောက်ခဲ့သော
 ထိုဇရိယာ၏ ကံကြမ္မာနှင့် အနာဂတ်မှာ ကတ် ပက်ထရစ်၏ လက်တွင်းသို့ ကျရောက်ခဲ့တော့သည်။

ဇရိယာ - ၅၁ တွင် ဂျင် ဖရီးမင်းသည် ပစ္စည်းထိန်း တာဝန်ခံ ဖြစ်သည်။ “ကျုပ်တာဝန်က အဲဒီနေရာမှာရှိတဲ့ အုပ်စုတွေ ကို ဝန်ဆောင်မှု ပေးရတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ စီအိုင်အေ ပါတယ်။ လေတပ် ပါတယ်။ အီးဂျီအင်ဂျီ ပါတယ်။ အာရ်အီးအီး ကုမ္ပဏီ (ရေးနိုး လျှပ်စစ်နှင့် အင်ဂျင်နီယာကုမ္ပဏီ) ပါတယ်။ နောက်ပြီး ဟောင်းဝပ် ဟူးဂျက် (သန်းကြွယ်သူဌေး ရုပ်ရှင်မင်းသား) တောင် ပါသေးတယ်။ သူ့လေယာဉ် ပိုဒေါင် ခြုံကြီးထဲမှာရှိတယ် ဆိုတာကို သိတဲ့လူ သိပ်မရှိဘူး” ဖရီးမင်းက ဆိုသည် ဟူးဂျက် ဇရိယာ - ၅၁တွင် ဘာလုပ်သည်ကိုတော့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ လျှို့ဝှက်ထား ဆဲ။ သို့သော် အခြေအနေကို ဖရီးမင်းက ရှင်းပြသည်။ “စီအိုင်အေက အုပ်စုတွေ အချင်းချင်း ဖြိုင်ဆိုင်စေချင်တာ။ ဒါကြောင့် ကိုဒတ်နဲ့ ပိုလာရိုက်က အပြိုင်၊ လော့ခ်ဟိနဲ့ မြောက်အမေရိကက အပြိုင်၊ အီးဂျီအင်ဂျီနဲ့ ဟူးဂျက်က အပြိုင်၊ ဒါကြောင့်ဖြိုင်နေရလို့ လူတွေမှာ အသည်းအသန် လုပ်နေကြရတယ်” ဖရီးမင်းသည် ထိုအုပ်စုများ ကြားတွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်အထိ လက်တိုလက် တောင်း လုပ်ပေးရသည်။ သိပ္ပံပညာရှင် တစ်ယောက်က ပစ္စည်း တစ်ခု လိုချင်သည် ဆိုလျှင်၊ အင်ဂျင်နီယာ တစ်ယောက်က လျှပ်စစ် တိုင်း ကိရိယာ လိုချင်သည် ဆိုလျှင်၊ ရေဒါ ကျွမ်းကျင်သူက သံလိုက်တိပ်ပြား လိုချင်သည်ဆိုလျှင် ဖရီးမင်းက အမြန်ရအောင် ရှာပေးရသည်။ ဖရီးမင်းသည် ယခင်ကလည်း လုပ်ဖူးသည်နဲ့ လျှို့ဝှက်ရမည်ကို သိနေသည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်ကတည်းက အီးဂျီအင် အင်ဂျီတွင် သူ အလုပ် လုပ်လာခဲ့သည်။ “ကျုပ်တို့ဟာ ‘ဒ်မှာ သိရင် ဒီမှာပဲ ထားခဲ့’ ဆိုတဲ့ စည်းကမ်းနဲ့ နေကြရတာ။ စကား ပြောလို့ မရဘူး။ ပြောရင် အလုပ် ပြုတ်ရင်ပြုတ်၊ ဒါမှမဟုတ်ရင်

အခန်း - ၉
စခန်းပြန်ထူထောင်

www.burmeseclassic.com

အထောင်းခံရမယ်။ ဒါကြောင့် ကျုပ်မိန်းမနဲ့ ကျုပ်မိသားစုက ကျုပ် ရုပ်ခြင်သံကြားတွေ ဆင်တယ်လို့ပဲ သိထားကြတယ်။
‘အဖေ၊ ဒီနေ့ဘယ်လိုလဲ’ လို့ အိမ်ပြန်သွားတဲ့အခါ ကလေးတွေတစ်ယောက် ‘အဆင်ပြေပါတယ်။ ဒီနေ့ ရုပ်ခြင်သံကြားစက် နှစ်ဆယ့်လေးလုံးတောင် ဆင်ပြီးသွားတယ်’ လို့ ကျုပ်က ပြောလိုက်တယ်”

မင်ဟက်တန် စီမံကိန်းဖြင့် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် နားလှည်း လေထောင့်အတွက် သူတို့သည် တင်းကျပ်သော သိပ္ပံလိုမှဆိုသော စည်းကမ်းအတိုင်း နေကြရသည်။ ရေဒါသမားတွေကလည်း အီလက်ထရွန်နစ် ထောက်လှမ်းရေး သမားများ အကြောင်းကို မသိ။ သူတို့က တစ်ဖန် ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့များ ဘာလုပ်သည်ကို မသိကြ။ အဖွဲ့တိုင်းသည် ကိုယ့်အလုပ်ကိုသာ ကိုယ်သိကြသည်။ တစ်ယောက်ချင်းမှာလည်း ကိုယ်လုပ်သည့် အလုပ်ထောက်တိုတာ လိုက်သိသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အရာရှိတချို့လောက်သာ အနည်းငယ် ပိုသိစေပြီး ထိုအုပ်စုများ အကြား သွားလာ ဆက်သွယ်ပေးနေရသည့် ဖရီးမင်းကတော့ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ရှိနေကြသည့် တခြားလူများထက်စာလျှင် အနည်းငယ် ပိုသိသည်။

သူက စခန်း၏ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံကိုလည်း သိသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ ၏ အလုပ်သမားအများစုမှာ မိမိ အလုပ်လုပ်နေသည့် အဆောက်အအုံ၊ မိမိအိပ်သည့် အဆောက်အအုံနှင့် အားလုံး အတူတကွ စားသောက်ရသည့် စားသောက်ဆောင်တို့တွင်သာ နေကြရသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် နေရာတကာ ပြေးနေရသော ဖရီးမင်းကတော့ “သူများတွေ ရှိမှန်းတောင် မသိတဲ့ နေရာတွေကိုလည်း သွားရတယ်” ဟု ဆိုသည်။ ဖရီးမင်းက နေ့စွဲတော့ အတိအကျ မှတ်မိ။ ဝီယက်နမ် စစ်အတွင်းက ဖြစ်သည်ဆိုကာ ပြောပြသည်။ “တစ်နေ့မှာ ကျုပ် တစ်ယောက်ယောက်ကို တစ်ခုခု ညွှန်းပေးတော့ မနက်သုံးနာရီပဲ ရှိသေးတယ်။ အဲဒီမှာ လေယာဉ်တစ်စီး ဆင်းလာတယ်။ လေယာဉ်ပေါ်က ဝီယက်နမ် တစ်ယောက် ဆင်းလာတာ တွေ့ရတယ်။ အဲဒီလူတွေကို နောက်ထပ် မတွေ့ရတော့ဘူး။ နောက် ရက်အနည်းငယ်ကြာတော့ ကျုပ်တို့ တစ်ခုခုခိုင်းတယ်။ ကျုပ်ရဲ့ အထက်အရာရှိက ‘ဂျင်၊ မင်း လက်စီဗီးဂတ်(စ်)ကို သွားပြီး ငါ့ကို ဆန် နည်းနည်း ဝယ်ပေးစမ်း’ တဲ့။ အဲဒီဆန် ဘယ်သူတွေအတွက် ဝယ်သလဲဆိုတာ သိသာတယ်။ အဲဒီနိုင်ငံခြားသားတွေကို စီအိုင်အေက နောက်ဆုံးပေါ်ကိရိယာတွေ သုံးတတ်အောင် သင်တန်းပေးတာ။ သူတို့ပြန်ရင် အဲဒီပစ္စည်းတွေယူသွားပြီး ရန်သူ ရွေ့တန်း ရဲ့ နောက်ဘက်မှာ အသုံးပြုကြမှာ”

စမ်းသပ်နယ်မြေတွင် လက်နက်စမ်းသပ်သည့် ကာလအတွင်း ဖရီးမင်း ပထမဆုံး လုပ်ရသည်မှာ အီဂျီ ပြည်နယ် ကားများထဲတွင် ရေဒီယို ဆင်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် နျူကလီးယားစွမ်းရည်ကို ဝါထာကြီးထွက်သည့် ပြည်နယ်မှာ သင်တန်းပေးသည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် ဖရီးမင်းသည် စမ်းသပ်နယ်မြေနှင့် ဝါဒီတစ်ဆောင်ကွင်း

www.burmeseclassic.com

များ၌ အိုဒွန်နဲနှင့်အတူ နျူကလီးယား စမ်းသပ်မှုများတွင် ပါဝင်ခဲ့ရသည်။ “ကျုပ် မာရှယ်ကျွန်းမှာ ရဟတ်ယာဉ်ပျက် ကျတော့တောင် မသေခဲ့ဘူး” ဟု သူကဆို၏။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် သူ အထက်တန်းကျောင်းက ထွက်ပြီးနောက် ဓာတ်ပုံပညာ လေ့လာခဲ့သည်ကို အီးဂျီအင်ဂျီက သိသွားသဖြင့် နျူကလီးယား ပေါက်ကွဲမှုကို ဓာတ်ပုံရိုက်သည့် အဖွဲ့ထဲသို့ ထည့်ပေးလိုက်သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်လောက်တွင် နျူကလီးယားဗုံးစမ်းသပ်မှု တားဆီးရေးစာချုပ် အသက်ဝင်လာသည်ဖြစ်၍ နျူကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်မှုများကို မြေအောက်တွင်သာ လုပ်ခဲ့ရာ ဖရီးမင်း၏ ဘဝလည်း ပြောင်းလဲသွားခဲ့ရသည်။

တစ်ညနေတွင် သူ အီးဂျီ အင်ဂျီကုန်လောင်းရုံးထဲတွင် ကင်မရာပစ္စည်းများ ဆေးကြောနေသည်။ “ကျုပ်က ရုံးအလုပ်တွေဟာ ဖျင်းစရာကောင်းတယ်လို့ တွေးနေတုန်း ကျွန်တော့် အထက်အရာရှိ ကျုပ်ဆီကို လျှောက်လာပြီး ‘ဟေ့... ကျွန်၊ မင်း လျှို့ဝှက်စီမံကိန်း တစ်ခုမှာ လုပ်ချင်သလား’ လို့ မေးတယ်။ ကျုပ်ကလည်း လုပ်ချင်တယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီအလုပ်က စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းမယ့်ပုံကိုး။ ဒါနဲ့ ကျုပ်လဲ ဧရိယာ - ၅၁ ကို ရောက်လာတော့တာပဲ။ အဲဒီနေရာကို အရင်က ကျုပ်တစ်ခါမှ မကြားဖူးဘူး။ ကျုပ် နှစ်ပေါင်းများစွာ အလုပ် လုပ်နေတဲ့ နီဗားဒါး စမ်းသပ်နယ်မြေရဲ့ ဟိုဘက် တောင်အကျော်မှာ အဲဒီနေရာ ရှိနေတယ်ဆိုတာ ကျုပ် မသိခဲ့ဘူး။ တခြားသိဖို့ လိုအပ်မှုမရှိတဲ့ လူတွေလည်း မသိကြဘူး” သူက ပြောပြသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ဖရီးမင်း ရောက်သွားသော အခါ “ကျုပ် လရဲ့ ဟိုဘက်အခြမ်းကို ရောက်သွားသလိုပဲ။ လရဲ့ လင်းတဲ့အခြမ်းကို သိတယ်။ အဲဒါဟာ စမ်းသပ်နယ်မြေ တူတယ်။ ဧရိယာ - ၅၁ ကတော့ မှောင်တဲ့အခြမ်းလို့ပဲ” ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလမှာ သက်တမ်းတို ကန်ထရိုက်ဖြင့် စလိုက်သည်မှာ ဆယ့်လေးနှစ် ကြာသွားခဲ့သည်။

၁၉၆၁ ခုနှစ် နွေရာသီ ကုန်လုလု ၊ ဝက်ပင်လယ်အော် လူသိရှင်ကြားဖြစ်ပြီး နှစ်လအကြာ တစ်နေ့တွင် ဖရီးမင်းသည် လုပ်ငန်းစစ်ဆေးမှု စာရင်းကိုင်ကာ စခန်းထဲ လျှောက်သွားနေသည်။ ထိုသီတင်းပတ်တွင် သူ့အလုပ်မှာ ဟုတ်တိပတ်တိ မဟုတ်လှ။ ထောက်လှမ်းရေးနှင့်ဆိုင်သော ခေတ်အမီဆုံး သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ ပစ္စည်းများ လုပ်နေသည့် နေရာတွင် အလုပ်ကြပ်များက ဧရိယာ - ၅၁ လက်သမားများအတွက် အထပ်သားရှာပေးရန် ဖရီးမင်းကိုခိုင်းသည်။ “အလုပ်သမားတွေဟာ လှေကားထစ်တွေကို အဆောက်အအုံတစ်ခုက နောက်တစ်ခုကိုကူးတဲ့ နိမ့်လျှောပြားတွေ လှေ နေကြတယ်။ စခန်းတစ်ခုလုံး အဲဒါတွေပဲ လုပ်နေကြတာ။ တံခါးပေါင်တွေလည်း အဲဒီအပြားမျိုးတွေ ဖြစ်ကုန်ကြတယ်။ ဘာမဟုတ်တဲ့ဟာအတွက် ငွေတွေ ဒီလောက် အကုန်ခံရသလားလို့ ကျုပ်တွေ့နေမိတယ်။ ဒါပေမဲ့ လေယာဉ်ဟာ ဆိုက်လာတော့ လေယာဉ်ပေါ်က ဘီးတပ်ကုလားထိုင်နဲ့ လူတစ်ယောက် ဆင်းလာတယ်။ ကျုပ်ရဲ့ အထက်အရာရှိ စီအိုင်အေက ဝါနာ ဝေ့စိက အဲဒီလူကို ထွက်ကြိုတယ်။ သူဟာ စီအိုင်အေက အရေးပါတဲ့လူ ဖြစ်ရမယ်လို့ ကျုပ် တွေ

ထိုက်တယ်။ ဆံပင်တွေကလည်း ဖြူလို့။ သူဟာ ဘီးတပ်ကုလားထိုင်ပေါ်မှာ အတော်ကို မှတ်ခိလွယ်လောက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။ ရုပ်မြင်သံကြားထဲမှာ ကျွပ် သူ့ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ရှာကြည့်ခဲ့သေးတယ်။ ထိုလူကို ဧရိယာ - ၅၁ ရုပ်မြင်သံကြားထဲတွင် ရှာမတွေ့ခဲ့။ ထိုလူမှာ စီအိုင်အေမှ အင်စပက်တော်ချုပ် ကတ် ပက်ထရစ် ဖြစ်သည်။ သမ္မတအိမ်နဲ့ဖြင့် ဧရိယာ - ၅၁ သို့ လာခဲ့သော ကတ် ပက်ထရစ်မှာ ထိုစခန်းသို့ ပထမဆုံး ရောက်ဖူးသော အင်စပက်တော်ချုပ် ဖြစ်သည်။ ဘီးတပ်ကုလားထိုင်ဖြင့် သွားနေရလင့်ကစား သူသည် စခန်းကို ခုခေ့စပ်စပ် လျှောက်ကြည့်သည်။ ကတ် ပက်ထရစ်သည် အဆောက်အအုံများကို လိုက်ကြည့်ပြီးနောက် သူ့ကို ကားဖြင့် အပြင်ဘက်မှ ပတ်စောင်းပြန် နိုင်သည်။ သို့နှင့် ထိုမြို့ရေး လစ်ဟာချက်တစ်ခုကို သူ တွေ့သွားသည်။ “စခန်း၏ အရှေ့မြောက်ဘက် မြင့်သော ကျောက်ထုသည် နေရာမှာ အစိုးရပိုင်နေရာ မဟုတ်ကြောင်း တွေ့ခဲ့ရသည်” ကတ် ပက်ထရစ်က သူ အစီရင်ခံစာထဲတွင် ရေးခဲ့သည်။ ထိုအစီရင်ခံစာကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် လျှို့ဝှက်အဆင့် ချခဲ့သည်။ သို့သော် ယင်းကို နောက်ပိုင်း စီအိုင်အေ မော်ကွန်းတိုက်မှ ပြန်ထုတ်ယူသွားသည်။ “ထိုနေရာသည် သတ္တု ရှာသည့်နေရာ ဖြစ်နေသည်။ ထိုနေရာကိုပိုင်ဆိုင်သူ တစ်ယောက်တလေ အခါအားလျော်စွာ လာရောက်နိုင်သည်။ လူမနေသော အဆောက်အအုံများလည်း ရှိသည်။ ထိုနေရာမှာ ဓလိပုထု ဖျန်းကျင့်စွာ ဝင်ရောက်မည်ဆိုက ဝင်ရောက်နိုင်သည့် နေရာဖြစ်သည်” ဟု သူက အစီရင်ခံစာတွင် သတိပေးထားသည်။ သူသည် အင်စပက်တော်ချုပ်အနေဖြင့် စခန်းကို မပျက်ဆီးနိုင်အောင် ကောင်းစွာ ကာကွယ်ထားစေလိုသည်။ အထူးသဖြင့် လေကြောင်းမှ ကျူးကျော်မှုမျိုး ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်နှင့် အမေရိကန်အကြား ကြောင့်နှင့်ကြွက် ကစားပွဲတွင် တင်းမာမှုများမှာ အမြဲ မြင့်မားနေသည်။ ပထမ ဂယ်ရီ ပါဝါ၏ အဖြစ်အပျက် ရှိခဲ့သည်။ ယင်းနောက် တစ်နှစ်ပင် မကြာမီ ဝက်ပင်လယ်အော် ပြဿနာ ရှိခဲ့သည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်နှစ်ခုအနက် တစ်ခုအတွက် ဆိုဗီယက်က လက်တုံ့ပြန်ရန် ပြင်ဆင်နေနိုင်သည်ဟု သမ္မတအား အကြံပြု ထားကြသည်။ ပထမ သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးကလည်း ကနေဒီအား ဝက်ပင်လယ်အော် အရေးကြောင့် ဆိုဗီယက်တို့ တစ်ခုခုလုပ်ရန် ရဲတင်းလာနိုင်သည်ဟု ပြောထားသည်။ ဆိုဗီယက်တို့ အပျက်လုပ်ငန်း စတင်မည်ဆိုလျှင် လုပ်နိုင်သည်က ဧရိယာ - ၅၁ ကို တိုက်ခိုက်မှုပင် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ကတ် ပက်ထရစ်က တင်ပြသည်။ သို့ဆိုလျှင် သမ္မတအပေါ် ပြည်သူ၏ အမြင်ကို ဒုက္ခပေးနိုင်သည်။ ဂယ်ရီ ပါဝါအမှု ဖြစ်ပြီးနောက် အိမ်ပြုတော်ထ ဝါးတားတောင်းစခန်း ပိတ်လိုက်ပြီဟု ကြေညာခဲ့သည်။ ဝက်ပင်လယ်အော် အရေးပြီးတော့လည်း သမ္မတက စီအိုင်အေ၏ လျှို့ဝှက်လုပ်ငန်းများကို ပိတ်ပင် ထားမည်ဟု ကတိပေးခဲ့သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ ရှိမှန်း လူတွေသိတုန်လျှင် စီအိုင်အေ လေတပ်နှင့် ကာကွယ်ရေး ကန်ထရိုက်ကုမ္ပဏီများ ရုရှားနိုင်ငံအပေါ် ပျံသန်းရန် လျှို့ဝှက်ကြံစည်နေသည်များ ပေါ်သွားပေမည်။ မက် - ၃ သူလျှိုလေယာဉ် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ဆက်လုပ်နေသည်ကို နိုင်ငံတော်အထိ သိသွားလျှင်

သမ္မတပေးသည့် ကတိအပေါ် မည်သို့ ထင်သွား မည်နည်း။ ဧရိယာ - ၅၁ သည် ထိုသို့ ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် အကောင်းဆုံး နေရာ ဖြစ်သည်ဟု အင်စပက်တော်ချုပ်က ပြောခဲ့သည်။

ဖရီးမင်းက ကတိ ပက်ထရစ်ပြောသော မိုင်းတွင်းများကို ဓာတ်ပုံ သွားရိုက်ရသည်။ ဖရီးမင်း၏ အထက်အရာရှိ ဟန် မီယာဒီရပ်က ထိုသို့သွားရင်း အမဲလိုက်ရန် စိတ်ကူးရသည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် မီယာဒီရပ်သည် ယူ- ၂ လေသူရဲများကို သင်တန်းပေးရသည့် သင်တန်းဆရာ လေသူရဲဖြစ်သည်။ ယခု နွားလှည်းလေယာဉ် တည်ဆောက်နေသည့် ကာလတွင် ပင်တဂ္ဂန်၌ ရုံးထိုင်ရသည်။ သို့သော် အမြဲလိုလို ဧရိယာ - ၅၁ မှာပင် ရှိနေသည်။ “တစ်နေ့တော့ ဟန်က ကျုပ်ကို မေးတယ်။ အမဲ မလိုက်ချင်ဘူးလားတဲ့” လိုက်ချင်တယ်လို့ ပြောလိုက်တော့ သူကပြုံးပြီး နောက်တစ်ခါလာရင် မင်းရဲ့ ရိုင်ဖယ်ယူခဲ့” ဖရီးမင်းက ပြောပြသည်။

မက်ကာရန်လေဆိပ်မှ ဧရိယာ အကြီးအပို့ လုပ်ပေးသည့် လော့ခ်ဟီ လေယာဉ်များပေါ်တွင် လက်နက်ယူ မလာရ။ သို့သော် ဖရီးမင်း၏ လုံခြုံရေး စိတ်ချရမှုမှာ မြင့်သည်ဖြစ်ရာ သူပစ္စည်းများကို မရှာဖွေကြ။ သူက ရိုင်ဖယ်ကို လျှပ်စစ်အားတိုင်း ကိရိယာနှင့် ရောထည့်ယူလာသည်။

မီယာဒီရပ်က ရဟတ်ယာဉ်တစ်စီးအား လိုက်ပို့ခိုင်းသည်။ ရောက်တော့ နောက်နေ့တွင် လာကြိုရန်လည်း ရဟတ်ယာဉ်မောင်းသူကို မှာလိုက်သည်။

ဂရမ်း တောင်ထိပ်မှ ဧရိယာ - ၅၁ ကို ကြည့်ရသည်မှာ အတော်ပင် ကြည့်၍ကောင်းသည်။ ထိုနေရာမှာ ကတိ ပက်ထရစ် ပြောသလိုပင် ဆိုဗီယက်သူလျှိုက သမင်လိုက်မှဆိုး ဟန်ဆောင်ကာလာလျှင် ရနိုင်သည့်နေရာဖြစ်သည်။ နေ့ဘက်တွင်ကြည့်လျှင် ဧရိယာ - ၅၁ မှ အဆောက်အအုံများမှာ လေယာဉ်ပြေးလမ်း၏ မြောက်ဘက်သို့ ပြန့်ထွက်သွား သည်။ ဂျစ်ကားများနှင့် ဗင်ကားများ အလုပ်သမားများကို သယ်ပို့နေသည်ကိုလည်း မြင်နေရသည်။ မှန်ပြောင်းသာ ပါမည်ဆိုလျှင် ပိုမိုထင်ရှားစွာ မြင်ရမည်။ ညဘက်ကျတော့ စခန်းတစ်ခုလုံး မှောင်မည်းနေ၏။ အဆောက်အအုံ ပြတင်းပေါက် များကိုလည်း လိုက်ကာများ ချထားကြသည်။ ညဘက် လေယာဉ်ဆင်းမည်ဆိုလျှင် ပြေးလမ်းပေါ်သို့ မီးများထွန်းပေးပြီး လေယာဉ်ဆင်းပြီးသည်နှင့် မီးများပြန်ပိတ်ကာ မှောင်မည်းသွားပြန်သည်။

ဖရီးမင်းအပို့ အမဲလိုက်ခရီးမှာ အနည်းငယ် ရှည်သွားသည်။ “ဟန်က ခေါင်းမာတယ်။ သမင်တစ်ကောင်

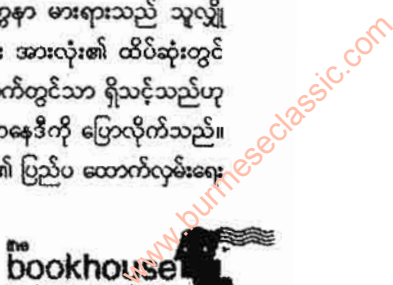

ရေချင်း သူ မပြန်ဘူးတဲ့။ သူက ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် လိုက်ချင်တယ်ဆိုလို့ ကျွပ်တို့ လူချင်းခွဲပြီး ညစာစားချိန်ကျမှ ဇနီးမှာ ပြန်ဆိုတယ်။ ကျွပ်တို့နှစ်ယောက် စကားလည်း သိပ်ပြောစရာ မရှိပါဘူး။ ကျွပ်တို့ဟာ ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက် စီမံကိန်းတစ်ခုမှာ လုပ်နေတယ်ဆိုတာ သိနေကြတာပဲ။ စကားပြောလို့ မရဘူး။ နှစ်ယောက်စလုံးမှာလည်း အိမ်ထောင်တွေ၊ ထလေးတွေနဲ့ အလုပ်ပြုတ် မခံနိုင်ကြဘူး။” အဲဒီလိုကဲ့သို့ အကြောင်းကိုသာ သူတို့ပြောကြသည်။ ထိုအချိန်မှာ ခြေပေါ်တွင် နောက်ဆုံး နန္ဒကလီးယား စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှုပြီး၍ သုံးနှစ်ကြာသည့် အချိန်ဖြစ်သည်။ သမင်မိလျှင် စာတံရောင်ခြည်သင့်နေသော အရွက်များကို စားထားသည့် သမင်ကို မည်သို့ စားမည်နည်းဟု ဖရီးမင်းက တွေးနေသည်။ နှစ်ယောက်စလုံးလည်း သမင် မရခဲ့ကြ။

တနင်္လာနေ့ကျတော့ ရဟတ်ယာဉ်က လာကြိုသည်။ နောက်တစ်နေ့ အကုန်တွင် ဖရီးမင်းမှာ လက်စွဲပေး(စ်)တွင် ဇနီး၊ သားသမီးများနှင့်အတူ ညစာစားနေတော့သည်။ သူ ရိုင်ဖယ်ကို ယခင်နည်းအတိုင်းပင် ဧရိယာ - ၅၁ မှ ပြန် ထုတ်ယူ လာခဲ့သည်။

ကတ် ပက်ထရစ် ဧရိယာ - ၅၁နှင့် ပတ်သက်သော အစီရင်ခံစာ တင်ပြီး များမကြာမီမှာပင် ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲ နုတ်ထွက်သွားသည်။ သူ့ကို စီအိုင်အေတွင် အငယ်တန်းရာထူးတစ်ခု ပေးသေးသည်။ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာဌာနတွင် ဒါရိုက်တာ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ထိုနေရာမှာဆိုလျှင် ဘစ်ဆဲ၏ သိခွင့်ရှိမှုကို လျှော့ချရမည်ဖြစ်သည်။ စီအိုင်အေ၏ အစဉ်အလာအရ ထိုသို့ လျှော့ချခံရခြင်းမှာ စော်ကားခံရခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူ နုတ်ထွက်လိုက်တော့သည်။

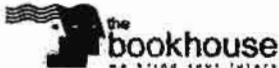
စီအိုင်အေ၏ လုပ်ငန်းများ ဘစ်ဆဲ မရှိတော့သည့်နောက် ဘာဖြစ်လာမည်နည်း။ နောက်ပြီး နွားလှည်း ကောင်းကင်ထောက်လှမ်းရေး လေယာဉ် အစီအစဉ်ကို မည်သူက ဦးစီးမည်နည်း။ ဘစ်ဆဲနေရာကို အစားထိုးရမည့် ထိစ္စမှာ အဆင့်ဆင့် သမ္မတအထိ တက်သွားသည်။ ကနေဒီ သမ္မတဖြစ်လာသည်မှာ တစ်နှစ်ပင်မပြည့်သေး။ စီအိုင်အေမှ ပြဿနာများနှင့် တိုးနေရသည်။ သမ္မတကနေဒီ၏ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးသစ်မှာ ရောဘတ် မက္ကနာ မားရား ဖြစ်သည်။ ဝဠာတတ် ဟားဗတ် စီးပွားရေးကျောင်းဆင်း ဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် အတွင်းကလည်း စစ်သားကောင်းတံဆိပ် ရခဲ့သည်။ ဝက်ပင်လယ်အော် အရေးဖြစ်ပြီးနောက် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာသော မက္ကနာ မားရားသည် သူလျှို့ လေယာဉ် အစီအစဉ်အားလုံးကို ပင်တဂွန်မှကွပ်ကဲရန် ခိုင်းသည်။ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ အားလုံး၏ ထိပ်ဆုံးတွင် ရှိသော မက္ကနာ မားရားသည် အတောင်ပံပါသည့် ယာဉ်အားလုံး သူ၏ လေတပ်ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင်သာ ရှိသင့်သည်ဟု ယုံကြည်ထားသူလည်း ဖြစ်သည်။ လူထုက စီအိုင်အေကို အယုံအကြည်မရှိတော့ဟု သူက ကနေဒီကို ပြောလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ဂျိမ်း ကီလျန်နှင့် သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အက်ဒွင် လန်းတို့သည် ဘိဗ္ဗတ၏ ပြည်ပ ထောက်လှမ်းရေး

အကြံပေးဘုတ်အဖွဲ့တွင် ပါနေသည်။ သူတို့က သမ္မတအား အမျိုးသား လုံခြုံရေးကို ရှေ့တိုး လုပ်ဆောင်ရာတွင် စရိယာ - ၅၁ မှ သူလျှိုလေယာဉ် လုပ်ငန်းအား စီအိုင်အေသာ ဦးစီးသင့်သည်ဟု တင်ပြသည်။ ဘစ်ဆဲ ဖြစ်သွားသည်မှာ သူတို့နှင့်သူက သူ့မှာသာ အပြစ်ရှိသည်ဟုလည်း သူတို့က ဆို၏။ စီအိုင်အေသည် သမ္မတအား ကောင်းကင်ထောက်လှမ်းရေး သတင်းများပေးရန် အကောင်းဆုံး အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ ထိုသို့မှ မဖြစ်နိုင်ဟုဆိုလျှင် ကောင်းကင် ထောက်လှမ်းရေးအား မည်သူ ကွပ်ကဲသင့်သည်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်သင့်သည်ဟု သူတို့ကတင်ပြသည်။ ပထမ အစီအစဉ်က စီအိုင်အေကို လေတပ်နှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်စေရန် ဖြစ်သည်။ ယင်းကို ကနေဒီကလည်း ကြိုက်သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် စီအိုင်အေ လက်ထောက်ဒါရိုက်တာနှင့် လေတပ် ဒုတိယဝန်ကြီးတို့ ပူးတွဲကာ အမျိုးသား ကောင်းကင် ထောက်လှမ်းရေး ရုံးမှနေ၍ ကောင်းကင် ထောက်လှမ်းရေးလုပ်ငန်း အားလုံးကို ကွပ်ကဲရန် စီစဉ်လိုက်သည်။ အမျိုးသား ကောင်းကင် ထောက်လှမ်းရေးရုံး (အင်န်အာရ်အို) မှာ မက္ကနာ မားရားစ် ကာကွယ်ရေးဌာနအတွင်းရှိ လျှို့ဝှက်သော ရုံးဖြစ်သည်။ အင်န်အာရ်အို၏ ဌာနချုပ်မှာ ဝါရှင်တန်တွင်ရှိပြီး ရုံးငယ်ငယ်တွင် ဝန်ထမ်း အနည်းငယ်သာရှိသည်။ သို့ရာတွင် လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာကတော့ အတော်များသည်။ ပင်တဂွန်က လူထုကိုတော့ အာကာသ စနစ်ရုံးသာသာ သိထားစေသည်။ အပြင်လူများကမူ ၁၉၉၂ ခုနှစ် မတိုင်မီအထိ အင်န်အာရ်အိုရှိမှန်း မသိခဲ့ကြ။

ထိုအပြောင်းအလဲကို ဖရီးမင်း မှတ်မိနေသည်။ အကြောင်းမူ သူ့အလုပ်ကိုပါ သက်ရောက်မှု ရှိခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ “ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ စခန်းက ဝန်ထမ်းတိုင်းရဲ့ စာရင်း ကျုပ်မှာ ရှိနေတယ်။ ဘယ်သူက ဘယ်သူဆိုတာ သိဖို့မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်သူ့အထက်က ဘယ်သူဆိုတာကိုတော့ သိထားတယ်။ လူတိုင်းဟာ ကိုယ့်အထက်ကလူကို နာမည် ဝှက်လောက်ထက် ပိုမသိဘူး။ နောက်ပြီးနဲ့ရဲ့ရဲ့ ဟိုဘက်မှာ ဘယ်သူ ဘာလုပ်နေတယ်ဆိုတာလဲ မသိဘူး။ ဝိန်း ပက်ဒလစ် တန်က ရေဒါအဖွဲ့မှာ ယာယီ အကြီးအကဲ။ တစ်နေ့တော့ သူက သူ့ဝါရှင်တန်ကို သွားရမယ့်အကြောင်း ပြောတယ်။ ကျုပ်က သူ့ကိုလိုချင်ရင် ဘယ်ဖုန်းနံပါတ် ဆက်ရမလဲလို့ မေးတယ်။ ဒီတော့ သူကရယ်ပြီး ‘ခင်ဗျား၊ ကျုပ်တို့ မလိုအပ်ပါဘူးဗျာ။ ကျွန်တော် အခုသွားမယ့်နေရာက တကယ်မရှိတဲ့ နေရာမို့ပါ’ တဲ့။ နောက်ဆယ်စုနှစ်တွေ ကြာတော့မှ သူသွားတာဟာ ဝါရှင်တန်က အင်န်အာရ်အိုရုံးမှန်း ကျုပ် သိရတယ်”

ဝက်ပင်လယ်အော် အရေးပြီးနောက် နုတ်ထွက်သွားသော ဘစ်ဆဲသည် ဝါရှင်တန်အာဏာစက်မှ ဝေးရာသို့ လွင့်မျောသွားခဲ့သည်။ ယခင်က သူ့ကို ထောက်ခံသူများ၊ ယခုတော့ သူ့ကို ဝေဖန်ရှုတ်ချသူများ ဖြစ်လာကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဂျိမ်း ကီလျန် ဖြစ်သည်။ ကီလျန်သည် ယခင်က ဘစ်ဆဲအား နှစ်ကြိမ် အကျိုးပြုခဲ့သည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်

ထွင် မက်ဆာချူးဆက်တက္ကသိုလ် စီးပွားရေးဌာနတွင် အလုပ်သွင်းပေးခဲ့သည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်ကလည်း စီအိုင်အေ၏ ၁-၂ လေယာဉ်အစီအစဉ်ကို သူ ကွပ်ကဲနိုင်အောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးခဲ့သည်။ ကီလျန်သည် ဘစ်ဆဲအား နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်မျှ ထုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်လို သဘောမထား၊ မိတ်ဆွေလို သဘောထားခဲ့သည်။ ဝက်ပင်လယ်အော်အရေး ပြီးသည့်နောက် ကီလျန်သည် ဘစ်ဆဲကို ကျောခိုင်းခဲ့သည်။ ကီလျန်က စီအိုင်အေ သမိုင်းပညာရှင် ဒေါ်နယ် ဝဲဇန်ဘက်အား ပြောကြားရာတွင် စီအိုင်အေ၏ လျှို့ဝှက်စစ်ဆင်ရေး၌ ဘစ်ဆဲ၏ အခန်းကဏ္ဍကို သိရသောအခါ သူ အတော် စိတ်ပျက်သွားသည်ဟု ဆိုသည်။ ဝဲဇန်ဘက် နောက်ပိုင်းရေးသည့် ဆောင်းပါးထဲတွင် “ ကီလျန်သည် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာကို ဘာသာတရားပမာ သဘောထားသူဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ကို မမှန်သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တလွဲသုံးမည့်သူများ မထိကောင်း မကိုင့်ကောင်းသော အရာဟု သူက ယူဆသည်။ ထိုအထဲတွင် လျှို့ဝှက်စစ်ဆင်ရေးများနှင့် ဘစ်ဆဲဦးဆောင်သည့် ညစ်ပတ်သော လှည့်စားမှု ထည်း ပါဝင်သည်ဟု သူကဆိုသည်” ဟု ရေးသားခဲ့သည်။

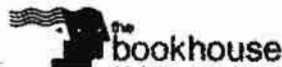
ယင်းမှာ ကြောင်သူတော် လုပ်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ ကီလျန်ကိုယ်တိုင်လည်း ညစ်ပတ်သော လှည့်စားမှုများ ထုပ်ခဲ့သည်။ အန္တရာယ်ကြီးသော ထိုအချက်အလက်များကို ယခုထက်တိုင် လျှို့ဝှက်ထားခဲ့သည်။ ကီလျန်သည် သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး၏ သိပ္ပံအကြံပေး အကြီးအကဲအနေနှင့် မြင့်မားသော အခန်းကဏ္ဍတွင် ရှိသူဖြစ်ရာ ဘစ်ဆဲကဲ့သို့ အမိမခံခဲ့ရ။ သူလုပ်ခဲ့သည့် မြင့်မြတ်သော သိပ္ပံပညာ ဆိုသည်မှာလည်း ပြန်ကြည့်လိုက်တော့ သိပ္ပံပညာနှင့်ပင်မတူ။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ကီလျန်သည် နျူးကလီးယားဗုံး သမိုင်းတွင် အန္တရာယ်အကြီးဆုံး လက်နက်စမ်းသပ်မှုကြီးနှစ်ခုကို ညည်းရှုံးကွပ်ကဲကာ လျှို့ဝှက် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ကျွန်းနှင့်လိမ္မော်ဟုခေါ်သော သာမိုနျူးကလီးယားဗုံး နှစ်လုံးမှာ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ၃၃၁မေ မီဂါတန် ရှိသည်။ ထိုဗုံးနှစ်လုံးကို ဟာပိုင်ယီကျွန်း အနောက်ဘက် မိုင် ၅၅၀ အကွာရှိ ဂျွန်စတန် ကျွန်းတန်းမှ အထက်ဘက် ကမ္ဘာမြေ အပေါ်ယံ လေထုလွှာအတွင်း စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲခဲ့သည်။ ကျွန်းဆိုသော ဗုံးမှာ အမြင့် ၅၅၀၀၀ ပေ၊ သို့မဟုတ် မိုင် ၅၀ အမြင့်တွင် ပေါက်ကွဲခြင်း ဖြစ်သည်။ လိမ္မော်ဆိုသော ဗုံးကမူ အမြင့် ၁၄၀၀၀ ပေ၊ သို့မဟုတ် ၂၈ မိုင်အမြင့်တွင် ပေါက်ကွဲခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာများမှာ အိုဇန်းလွှာရှိသော နေရာ ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ အတော်ပင် ဆိုးရွားသည့် အကြံဖြစ်သည်။ “ထိုစမ်းသပ်မှုများမှာ ဆိုဗီယက်တို့ ကောင်းကင်တွင် နျူးကလီးယား စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှု ရှိမရှိ သိရန် မသေချာမှုကို အကြောင်းပြုကာ ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်” ဟု လျှို့ဝှက် မှတ်တမ်းတစ်ခုတွင် ရေးထားသည်။ ထိုစမ်းသပ်မှုများကို ကွပ်ကဲသူ ကီလျန်၏ အကြောင်းပြချက်ကမူ တစ်ချိန်တွင် ဆိုဗီယက်တို့ ကောင်းကင်၌ နျူးကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲပါက မိမိတို့ သိပ္ပံပညာရှင်များ သိနိုင်ရန် နမူနာ လုပ်ကြည့်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟူ၏။

www.burmeseclassic.com

ထိုကဲ့သို့ အိုစုံးလွှာတွင် နျူကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်မှုကြောင့် ဖြစ်လာနိုင်သည့် အန္တရာယ်မှာ ကြောက်မက်ဖွယ် ဖြစ်သည်။ ကျွန်းနှင့်လိမ္မော်မှ ထွက်လာသော မီးလုံးကြီးကို မော့ကြည့်မိသည့်အခါ အချင်း ၂၂၅ မိုင်ပတ်လည်မှ သတ္တဝါအားလုံး မျက်ကြည့်လွှာများ ပျက်စီးနိုင်သည်။ ထိုအထဲတွင် ကီလျန်က ထိုအနီးကို လေယာဉ်ဖြင့် ဖြတ်သွားကာ လေယာဉ်ပေါ်တွင် မျောက်များနှင့် ယုန်များကို တင်ပြီး ယင်းတို့၏ ခေါင်းများကိုလည်း ပေါက်ကွဲမှုကို ကြည့်စေရန် ခေါင်းကိုညှပ်ဖြင့် ညှပ်ထားခံရသည့် သတ္တဝါများလည်း ပါသည်။ ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် ဝူအန်ကျွန်းမှ ပိတ်ကျွန်းနှင့် မော်အီကျွန်းများအထိ အပြာရောင် ကောင်းကင်မှာ အနီရောင်၊ အဖြူရောင်နှင့် မီးခိုးရောင်များ ဖြစ်သွားသည်။ မိုင် ၂၁၀၀ ကမ္ဘာ့သံလိုက် လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက် အရောင်တွေလည်း တောက်သွားသည်။ ပစိဖိတ် ဒေသတစ်ခုလုံး ရေဒီယို လှိုင်းများလည်း ပြတ်တောက်သွားခဲ့သည်။

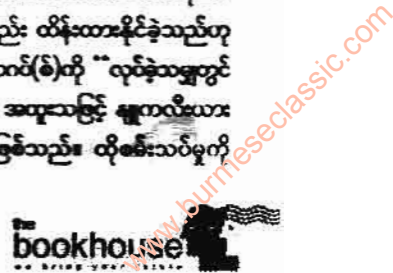
“အိုစုံးလွှာမှာ အပေါက်ကြီး ဖြစ်သွားမတတ်ဘဲ” အိုဒွန်နဲက ဆိုသည်။ သူသည် အီးဂျီအင်ဂျီမှ လက်နက် စမ်းသပ် အင်ဂျင်နီယာဖြစ်၍ လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေးမှစကာ နျူကလီးယားဗုံး တစ်ရာကို ဝါယာကြိုး သွယ်ပေးခဲ့ရာတွင် ကျွန်းနှင့် လိမ္မော်ဗုံးများလည်း ပါခဲ့သည်။ အိုဒွန်နဲမှာ ဟိုနိုလူလူကျွန်း၊ အနောက်တောင်ဘက် မိုင် ၇၂၀ အကွာရှိ ဂျွန်စတန်ကျွန်းပေါ်တွင် ကောင်းကင်တွင် ဖောက်ခွဲသည့် ၁၉၅၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့က ရပ်ကြည့်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်းဗုံး ပေါက်ကွဲပြီး တစ်စက္ကန့်၏ ဆယ်ပုံတစ်ပုံတွင် မီးလုံးကြီးမှာ ဆယ်မိုင် ကျယ်ပြန့်သွားသည်။ တစ်စက္ကန့်ကြာသောအခါ မီးလုံးကြီးမှာ မိုင်လေးဆယ်ကျော် ကျယ်ပြန့်သွားသည်။ ယင်းမှာ အိုစုံးလွှာ ပေါက်သွားနိုင်သည် ကို ကီလျန် မသိသကဲ့သို့တည်း။ “၁၉၅၇ ခုနှစ် အကုန်ပိုင်းနှင့် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဆန်းပိုင်းတွင် ကျွန်းနှင့် လိမ္မော် ဗုံးများ မှ ထုတ်လွှတ်သော ခရမ်းလွန် ရောင်ခြည်များကြောင့် သဘာဝအိုစုံးလွှာ ပေါက်နိုင်၊ မပေါက်နိုင် မေးခွန်းများ ပေါ် ထွက်လာခဲ့သည်” ထိုစမ်းသပ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် လော့စ်အလာမို့စ် အမျိုးသားဓာတ်ခွဲခန်းမှ သုံးသပ်ချက် အစီရင်ခံစာတွင် ရေးထားသည်။ မစမ်းသပ်မီ ဆွေးနွေးမှုများတွင်လည်း ယင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိဟု ထိုအစီရင်ခံစာက ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် စမ်းသပ်မှုကို ဆက်လက် လုပ်ခဲ့သည်။ ဘာကြောင့်နည်း။ “အကယ်၍ အချင်း ကီလိုမီတာ ၅၀ရှိ အိုစုံးလွှာ ပေါက်သွားသည့်တိုင် တစ်ကမ္ဘာလုံး အိုစုံးလွှာနှင့်ဆိုလျှင် ဆုံးရှုံးမှုမှာ မဖြစ်စလောက်သာ ရှိသည်ဟု ဆိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုအပေါက်မှာလည်း ပေါက်ကွဲမှု အရှိန်ရှိက်ကာ ပြန်ပိတ်သွားမည်ဟုလည်း ဆိုသည်” ဟု ထိုအစီရင်ခံစာတွင် ရေးထားသည်။ အံ့ဩစရာ ကောင်းလောက်အောင် ထိုသို့ အရေးကောရောလုပ်မှု စနစ် ဆောက်ဆက်တွဲမှာ သာ၍ပင် ယုံနိုင်စရာ မရှိသေးသည်။ “ထိုသို့ စမ်းသပ်မှု ပြီးသည့်နောက် ထိုပြဿနာအပေါ် အာ ဇိုက်က သိပ်မရှိခဲ့။ ထူးခြားစွာ လေ့လာစုံစမ်းမှုများ လုပ်သည်ကိုလည်း မတွေ့ရ” ဟုလည်း ဖော်ပြထားသည်။

အစိုးရရှိက်သည့် ရုပ်ရှင် သတင်းကားထဲတွင် ဂျာမန် သိပ္ပံပညာရှင် ဗွန်ဘရူးနီးသည် နျူကလီးယားဗုံးကို အီရန်သို့သွား သယ်သွားပြီး ဖောက်ခွဲမည့် သူတည်ဆောက်သော ရက်စတုန်း (ကျောက်နီ) ခုံးကျည်ကိုကြည့်နေပုံ ပါရှိသည်။ လေသူရဲများတပ်သည့် နေကာမျက်မှန်၊ ဟာဝေယံရှပ်တို့နှင့် ဗွန်ဘရူးနီးမှာ ခုံးကျည်သိပ္ပံပညာရှင်နှင့် မတူဘဲ နောင်ပျော်နေတတ်သည့် သူဌေးတစ်ယောက်နှင့် တူနေသည်။ ပထမ ဗုံးစမ်းသပ်မှုကို ဗွန်ဘရူးနီးပင် ကြောက်သွားပြီး ဒုတိယဗုံးစမ်းသပ်မီ ထိုကျွန်းမှ ထွက်ပြေးလာခဲ့သည်။ သူသည် တော်ရုံနှင့် ကြောက်တတ်သူ မဟုတ်ပေ။ ပြတ်တောက်သွားသော ရေဒီယိုလှိုင်းများ ပြန်ကောင်းသည်နှင့် ဗွန်ဘရူးနီး ပြေးတော့သည်။

ကီလျန်၏ ကောင်းကင်ယံ နျူကလီးယားဗုံး ဖောက်ခွဲစမ်းသပ်မှု ထိုမျှနှင့်ရပ်မသွားသေး။ နောက်နှစ်ပတ်ကြာ သောအခါ အာဂပ်(စ်) စစ်ဆင်ရေးခေါ် လျှို့ဝှက် နျူကလီးယား လက်နက် အစီအစဉ်တစ်ခု လုပ်ပြန်သည်။ ကီလျန်၏ နျူကလီးယား စမ်းသပ်မှုမှာ အာကာသသို့ပါ တိုးခဲ့လားသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ် ကာကွယ်ရေး နျူကလီးယားအေဂျင်စီ၏ မြန်လည်သုံးသပ်ချက် အစီရင်ခံစာထဲတွင် “အာဂပ်(စ်)မှာ ထူးခြားသော စစ်ဆင်ရေး ဖြစ်သည်။ နောက် ကြောက်လမကြာမီ သမ္မတ၏ ခွင့်ပြုချက်ရသည်နှင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အထူးလည်း လျှို့ဝှက်ထားခဲ့သည်။ နျူကလီးယား ထိပ်ဖူးတပ် ခုံးကျည်ကို သင်္ဘောပေါ်မှ ပထမဆုံးအကြိမ် ပစ်လွှတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။” ဟု ပါရှိသည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၇ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်လ ၃၀ရက်နေ့နှင့် စက်တင်ဘာ ၆ ရက်နေ့တို့တွင် နျူကလီးယား ထိပ်ဖူးသုံးခုကို အိတ်ခ်-၁၇ ခုံးကျည်များဖြင့် တင်ကာ တောင်အတ္တလန္တိတ် သမုဒ္ဒရာထဲရှိ ယူအက်စ်အက်စ် နောင်တန်ဆောင်း သင်္ဘောပေါ်မှ ပစ်လွှတ်ခဲ့သည်။ ထိပ်ဖူးနှင့် ခုံးကျည်များမှာ အာကာသထဲသို့ မိုင်သုံးရာခန့်အထိ တက်သွားပြီး ပေါက်ကွဲခဲ့သည်။ ထိုသိပ္ပံ စမ်းသပ်မှုမှာ ဂရိလူမျိုး ရူပဗေဒပညာရှင် နီကိုလပ် ခရစ္စတိုဖီလို၏ အကြံဖြစ်သည်။ သူက ကမ္ဘာလေထုအထက် ကမ္ဘာ့ အထိုက်စက်ကွင်း အတွင်းတွင် နျူကလီးယားဗုံး ဖောက်ခွဲပါက ထွက်လာသည့် လျှပ်စစ်တုန်ခါမှုသည် ဆိုဗီယက် ဆိုက်ချင်ပစ် ခုံးကျည်များ အမေရိကန်ကို ပစ်သည့်အခါ ယင်းတို့၏ ယန္တရားများကို ပျက်စီးစေနိုင်သည်ဟု ကီလျန်ကို အကြံပေးခဲ့သည်။ တကယ် စမ်းသပ်ကြည့်သောအခါ ထိုအချက်မမှန်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

အာကာသတွင် ဖောက်ခွဲမှုများပြီးသည့် နောက်လတွင် ကီလျန်သည် သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးထံ စာရေးကာ သူတိုယ်သူ သိက္ခာတင်ခဲ့သည်။ ထိုစိစစ်ကိန်းမှာ လျင်မြန်စွာ ပြီးခဲ့သည့်အပြင် လျှို့ဝှက်မှုကိုလည်း ထိန်းထားနိုင်ခဲ့သည်ဟု မိန့်သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့ဟု နေ့စွဲတပ်ထားသော ကီလျန်၏ ထိုစာတွင် အာဂပ်(စ်)ကို “လုပ်ဆွဲမှုတွင် အအော်မြင်ဆုံး” ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ထို့ပြင် “စမ်းသပ်မှုမှာ ထူးခြားကာ အောင်မြင်သည်။ အထူးသဖြင့် နျူကလီးယား ထိပ်ဖူးတင်ဆောင်သော လောင်စာခဲသုံး ခုံးကျည်ကို တောင်အတ္တလန္တိတ်မှ ပစ်လွှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစမ်းသပ်မှုကို

ငါးလအတွင်း လုပ်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သတင်း ပေါက်ကြားခြင်း မရှိသည်မှာလည်း လေးစားလောက်သည်” ဟု ပါရှိသည်။

နယူးယောက်တိုင်း(မ်) သတင်းစာမှ အထက်တန်း သိပ္ပံစာရေးဆရာ ဝေါတာ ဆူလီဗန်က ကီလျန်ထံ စာရေးကာ ထိုလျှို့ဝှက် စမ်းသပ်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ နယူးယောက်တိုင်း(မ်) က သိထားကြောင်း ပြောသောအခါ အိမ်ဖြူတော်ထံ ငြင်းသည်။ သမ္မတ၏ အထူးလက်ထောက် ကားလ်ဟားက ကီလျန်ထံ စာရေးရာတွင် “အဲဒီပေါက်ကြားမှုတွေ ပတ်သက်ပြီး ငြင်းလည်းမငြင်းနဲ့၊ အတည်လည်း မပြန်” အကယ်၍ ထိုသတင်းစာကဖြစ်စေ၊ တခြား တစ်စုံတစ်ယောက်ထံ ဖြစ်စေ ထုတ်ဖော်လာလျှင် ယင်းမှာ ကမ္ဘာ့သံလိုက်စက်ကွင်းထဲသို့ အီလက်ထရွန်နစ်များ ထုတ်လွှတ်ရန် ဖောက်ခွဲခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ နျူကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ပြောမည်ဟုဆိုသည်။

သမ္မတ၏ သိပ္ပံအကြံပေးများ အမေရိကန်နိုင်ငံကို တကယ်လုံခြုံအောင် လုပ်နေသည်လား။ သမ္မတကို အသုံးချကာ အာဏာကို အလွဲသုံးစား လုပ်နေသည်လား။ သမ္မတ၏ သိပ္ပံပညာရှင်များသည် အာကာသစစ်ကို လမ်းခင်းနေခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ကီလျန် နောက်ပိုင်းတွင်ရေးသော မှတ်တမ်းထဲတွင် “ကျွန်တော့်ကို ကွန်ဂရက်၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုမှ အကာအကွယ် ပေးမည်ဟု ကတိပြုထားသည်။ ယင်းမှာ မှားသည်ဟု ယခု ကျွန်တော် စဉ်းစားမိသည်။ သမ္မတ၏ သိပ္ပံအကြံပေး ကော်မတီလုပ်သမျှ ကွန်ဂရက်ကို အသိပေးသင့်သည်။ သို့ဖြင့် ကွန်ဂရက်၏ အမြင်အပေါ် ကျွန်တော်လည်း ဘဝင်ကျမည် ဟု ရေးထားသည်။”

သမ္မတ၏ သိပ္ပံ အကြံပေးများသည် အာဂပ်(စ်)မှစကာ အာကာသကို သူတို့၏ ဓာတ်ခွဲခန်းပမာ အသုံးချကာ စမ်းသပ်မှုများ လုပ်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ကာကွယ်ရေး နျူကလီးယား အေဂျင်စီက ထိုစမ်းသပ်မှုများကို “ပစ္စည်း မစုံမလင်နှင့် ကတိကရိုက် လုပ်ခဲ့သည်” ဟု သုံးသပ်ခဲ့သည်။ နောက် ဆယ်စုနှစ်များတွင် အာကာသလက်မှတ် ပြိုင်ဆိုင်မှုများ ဖြစ်လာသည်ကို အပထား ဂြိုဟ်ကမ္ဘာတွင် အန္တရာယ် ရှိလာနိုင်သည်ကိုပင် သူတို့ အလေးမထား ထိုမှတ်တမ်းမှာပင် ကီလျန်သည် သိလျက်နှင့် ဇွတ်တိုးလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ကျွန်းနှင့် လီမ ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် အိုဇုန်းလွှာ လောင်ပြီး ပေါက်ကွဲနိုင်သည်ကို ဆွေးနွေးမှုများ လုပ်ခဲ့သေးသည် ဆို၏။ သို့သော် ထိုကြိုတင် ဆွေးနွေးမှုများတွင် တိတိကျကျ ဆုံးဖြတ်ချက်မချခဲ့ကြဟု ဆိုသည်။ သို့ဖြင့် ပေါက်သွားလျှင်လည်း နောက် တော့ ပြန်ပိတ်သွားမည်ဟု ယူဆကာ သိပ္ပံပညာရှင်များ ဆက်လုပ်ခဲ့သည်။

စင်စစ် ကီလျန်နှင့် သူ့လူများသည် ကမ္ဘာ့အပေါ် လေထုလွှာတွင် မီဂါတန်အား ရှိသော ဗုံးပေါက်ကွဲမှု ဘာဖြစ်မည်၊ မဖြစ်မည်ကို မသိကြ။ အိန္ဒိန်က “သူတို့လုပ်လို့ လွဲချော်သွားရင် ဘာဖြစ်မယ်ဆိုတာလဲ သူတို့ မတွက်ကြာ

ကျုပ်တို့လည်း ကံကောင်းတယ်။ ကျွန်းစုံး ကျုပ်တို့အပေါ်တည့်တည့်မှာ ပေါက်တော့ ကျုပ်တို့တော့ သွားပြီ အောက်မေ့တာ။ ဧရာမ အဖြူရောင် အလင်းပေါက်ကွဲမှုကြီး” ဟု ဆိုသည်။ ရေဒီယိုလိုင်းများလည်း ရှစ်နာရီခန့် ပြတ်တောက်သွားခဲ့သည်။ “ပထမရရှိနေတဲ့ ငှက်တွေလည်း ဝုံးကွဲပြီးတော့ ပျောက်ကုန်တယ်။ သေကုန်တာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်” အိဒွန်နဲက ဆိုသည်။ လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များ၏ အထူးလက်နက် စီမံကိန်းမှ ဗိုလ်ချုပ်ပါကာက ဆိဒွန်နဲနှင့် အိဒွန်အင်ဂျီ အဖွဲ့သားများထံ ရေဒီယိုစက်ဖြင့် လှမ်းဆက်သွယ်ကာ မေးသည့်စကားမှာ “ခင်ဗျားတို့ ရှိကြသေးရဲ့လား” ဟူ၏။

ဗီဂါတန်အားရှိသည့် သာမိုကျွန်းကလီးယားစုံး အာကာသတွင် စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲခြင်းကို အမေရိကန်ပြည်သူ များကသာ မသိလျှင်ရှိမည်။ ရုရှားတို့ကတော့ မသိဘဲ နေမည်မဟုတ်။ သူတို့ကလည်း စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှုများ လုပ် လာသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ရုရှားတို့သည် ကမ္ဘာ့အင်အားအကောင်းဆုံး နျူကလီးယား စုံးကို စမ်းသပ်ခဲ့သည်။ ယင်းမှာ ဇာဘွမ်ဘာခေါ် ဟိုက်ဒရိုဂျင်စုံး ဖြစ်သည်။ ဗီဂါတန်ငါးဆယ်ရှိပြီး ဟီရိုရီးမားနှင့် နာဂါဆာကီတွင်ချသည့် အဏုမြူစုံးများအပါအဝင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ခုနစ်နှစ်စာသုံးခဲ့သည့် စုံးများ စုစုပေါင်း အင်အားနှင့် ညီမျှသည်။ ဇာဘွမ်ဘာကို ရုရှားနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းတွင် စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲခဲ့ရာ ထိုအရပ်ပတ်လည်ရှိ ရွာ အားလုံး ပြားဝပ်ကုန်သည်သာမက မိုင်ပေါင်းထောင်ချီဝေးသည့် ဖင်လန်နိုင်ငံမှ ပြတင်းပေါက်များပါ ကျိုးပျက်ကုန်သည်။ အချင်းမိုင်လေးရာ ပတ်လည်ရှိလူများ ပေါက်ကွဲမှုကို ကြည့်မည်ဆိုလျှင် မျက်စိများ ကန်းကုန်နိုင်သည်။ ဆိုဗီယက် ခေါင်းဆောင် ခရူးရှက်က စမ်းသပ်မှု၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ “ဘယ်သူက သာတယ်ဆိုတာ ပြချင်လို့” ဟု ကုလသမဂ္ဂတွင် ပြောကြားခဲ့သည်။ ကမ္ဘာကြီးမှာ သဲကန္တာရကပ်ကြီးဆီသို့ ဦးတည်နေလေပြီ။ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ သွားနေသော အေ-၁၂ ကရော ကယ်နိုင်ပါမည်လား။ ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်းမှုမှာလည်း ဘာလီပုံးထဲမှ ရေတစ်စက်လောက်ပင် တန်ဖိုးမရှိ ဖြစ်နေမည်လား။

ဟယ်ရီ မာတင်သည် လေယာဉ်ပြေးလမ်းပေါ်တွင်ရပ်၍
 နွားလှည်း လေယာဉ်၏ အလှကို အညှို့ခံရသည့်ပမာ ကြည့်နေ
 သည်။ ရှည်လျား တောက်ပြောင်သည့် ကိုယ်ထည်နှင့် ထိုလေယာဉ်
 မှာ မြေဟောက်ကို အတောင်ပံ တပ်ထားသည်နှင့် တူနေသည်။
 လောင်စာတာဝန်ခံ တပ်ကြပ်ကြီး မာတင်သည် နွားလှည်းလေယာဉ်
 အစီအစဉ်စသည့် နေ့ ယခု သူ ရပ်နေသော လေယာဉ်ပြေးလမ်း
 ဘိလပ်မြေ စလောင်းစဉ်ကတည်းက ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ရောက်လာ
 ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခု ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်
 တစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ နွားလှည်းလေယာဉ် ရောက်လာပြီး ဖုံသန်းရန်
 လည်း အသင့်ဖြစ်နေပြီ။ တစ်ပတ်ကျော်ကျော်ခန့် လူကြီးများ
 လေတပ် ဂျက်လေယာဉ်များဖြင့် ဝင်လိုက်၊ ထွက်လိုက် လုပ်နေသည်
 ကို မာတင် ကြည့်နေခဲ့၏။ ဗိုလ်ချုပ်များလည်း မာတင် အလုပ်လုပ်
 နေသည့် လေယာဉ် ဝိုဒေါင်ထဲသို့ ရောက်ရောက်လာကြသည်။
 မာတင်၏ အလုပ်မှာ လေယာဉ်ကို ဆီထည့်ပေးရသည်။ လေယာဉ်
 ဆီမှာလည်း သီတင်းပတ်များအတွင်း အတော်ပင်ကုန်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လီမေကို မာတင် တွေ့လိုက်သည်။
 သူသည် ထင်သည်ထက် ပုနေ၏။ ဆေးပြင်းလိပ်ကို ခဲထားသည်
 မှာ မဂ္ဂဇင်း မျက်နှာဖုံးထဲကအတိုင်း။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒူးလစ်တဲကို
 လည်း တွေ့ရသည်။ ဟယ်ရီ မာတင်မှာ ဗိုလ်ချုပ်တွေနှင့် လက်ဆွဲ
 နှုတ်ဆက်ခဲ့ရသည်။ မာတင်၏ ဘယ်ဘက်လက်မှာလည်း ပတ်တီး
 နှင့်။ လက်မ ကျန်နေသဖြင့် တော်သေးသည်။ ပြီးခဲ့သည့် အပတ်က
 မာတင် လှတွေ့၊ ပိုက်တွေနှင့် အလုပ်လုပ်ရသည်။ သူ့လက်နှစ်
 ကိုရီယာတွေ လွတ်ကျကာ ကံကောင်းသဖြင့် အရေးကြီးသော
 လက်မပါ ပြတ်မသွားသည်။ ကံကောင်း၍ ဟိုဘက် လေယာဉ်

အခန်း - ၁၀
 သိပ္ပံ၊ နည်းပညာနှင့်
 သံတမန်လောက၏ဝိဇ္ဇာများ

www.burmeseclassic.com

ပိုဒေါင်တွင် လေကြောင်းဆရာဝန် ရှိနေသည်။ ဆရာဝန်အား လက်မကို အမြန်ချုပ်ခိုင်းခဲ့ရ၏။

၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့ ဖြစ်သည်။ မာတင် အလုပ်လုပ်နေသည့်နေရာမှ အောက်ဘက် အဆောက်အအုံ များမှ တစ်ခုတွင် လေသူရဲ လူးဝစ္စချောမှာ ကွန်ဆက်တရက်တွင် ဝတ်လတ်တူထားထိုင်၍ ထိုင်တာ မှိန်းနေသည်။ စီအိုင်အေမှ လူတစ်ယောက်က သူ့ပခုံးကို ပုတ်ကာ နှိုးလိုက်သည်။ နွားလှည်း လေယာဉ်မှာ အဆင့်မြစ်သည်။ လူးဝစ္စ ချောမောင်းရန် အချိန်ကျပေပြီ။ အရာရှိနှစ်ယောက်က ချောအား လေသူရဲဝတ်စုံ တူဝတ်စေသည်။ ဝတ်စုံမှာ ဇီအား ပါသည့် ဝတ်စုံမဟုတ်။ ယနေ့ အစမ်းမောင်းရမည်သာဖြစ်၍ ဖိအားပါဝတ်စုံ ဖြစ်ရန်မလို။ ပြေးထမ်းပေါ်တွင် အင်ဂျင်နီယာ တစ်ယောက်က လေကားထောင်ပေးရာ ချောက လေယာဉ်ပေါ် တက်သွားသည်။ လေယာဉ် အမှတ်အသားမှာလည်း ဘေးမှ ကြည့်နေသူမရှိ။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် လျှို့ဝှက် အဆင့်အတန်း လျှော့ချသော “နွားလှည်း သမိုင်း” စာတမ်းကို ရေးခဲ့သူ ဌာန် ပါရန်ဂိုဇကီက - “အမှတ်တမဲ့ ကြည့်တဲ့လူများရှိရင် အဲဒီလူဟာ ထူးခြားတဲ့ လေယာဉ်ရဲ့ အသွင်အပြင်ကို ကြည့်ပြီး လန့်သွားမယ်။ ကိုယ်ထည့်ကသွယ်ပြီး တစ်အားရှည်တယ်။ ဧရာမ အင်ဂျင်ကြီးကလည်း နှစ်လုံး ရှည်ပြီး ညွှန်တဲ့ နှုတ်သီးကြီးကလည်း ရှေ့ကိုထွက်နေတယ်။ အတောင်ပံ နှစ်ခုကလည်း နောက်ဘက်ကိုကားပြီး သိပ်တိုတယ်။ ပုံသွားတဲ့အခါ အတောင်တွေဟာ ကိုယ်ထည့်ကို မထိန်းနိုင်မယ့် ပုံမျိုး” ယင်းမှာ အတော်ပင် ထူးခြားသည့် လေယာဉ်ဖြစ်သည်။ အသံထက် သုံးဆမြန်ပြီး ဆီထပ်မဖြည့်ဘဲ မိုင်သုံးထောင်ကျော်ကို တစ်ဆက်တည်း ပျံနိုင်သည်။ နီတားဒါးမှ ဝါရှင်တန်သို့ မိုင်သုံးထောင်ကျော်ခရီးကို တစ်နာရီမပြည့်မီ ရောက်သွားနိုင်သည်။ ဆီ ကုန်ခါနီးအထိ မောင်းမည်ဆိုလျှင် အမြင့်ပေ ၉၀၀၀၀မှ ပျံသန်းနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အမှတ်တမဲ့ ကြည့်မည့်သူလည်း မရှိ။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ထို နေ့သာသောနေ့က ဧရိယာ - ၅၁ မှ ထိုလေယာဉ်မှာ လော့ခဲဟိက စီအိုင်အေကိုတင်သွင်းသည့် တစ်ခုတည်းသော အေ-၁၂ နွားလှည်း လေယာဉ်ဖြစ်သည်။

လေယာဉ်မှာ ထူးခြားရုံမျှမက တိတိကျကျ အသေးစိတ် ဒီဇိုင်းဆွဲကာ လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အလေးချိန် ခေါင် ၁၆၀၀၀၀ ရှိပြီး တိုက်တန်နီယံ သတ္တုများဖြင့်လုပ်ထားသော ထိုလေယာဉ်သည် အမြင့်ပေ ခုနစ်သောင်းတွင် ညှပ်သို့ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ကို မည်သူမျှ မသိသေးပေ။ ယူ-၂ ကဲ့သို့ပင် နွားလှည်းလေယာဉ်တွင်လည်း ထပ်ညွှန် အလုပ်မရှိ။ ယူ-၂ နှင့် မတူသည်မှာ နှစ်လေးဆယ်ခန့် ခေတ်ရှေ့ပြေးနေခြင်း ဖြစ်သည်။ မကြာမီ နွားလှည်းလေယာဉ် တင်မည့်စံချိန်များသည် နောက် ထောင်စုနှစ်တစ်ခုလုံး တည်မြဲသွားမည် ဖြစ်ပေသည်။

လူးဝစ္စ ချောသည် လေယာဉ်ကို စက်နှိုးကာ ပြေးလမ်းပေါ်တွင် စမ်းမောင်းသွားသည်။ လူးဝစ္စချော အင်အား

www.burmeseclassic.com

လူတိုင်း အံ့အားသင့်သွားလောက်အောင် လေယာဉ်က အပေါ်သို့ မြင့်တက်သွားသည်။ အားကောင်းသော အင်ဂျင်ကြောင့် လေယာဉ်မှာ မြေပြင်မှ ပေနှစ်ဆယ်ခန့်အထိ ပျံတက်သွားသည်။ ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်မှာလည်း လေကြောင်းထိန်းသိမ်းရေး မျှော်စင်ပေါ်မှ ကြောက်လန့်တကြား ကြည့်နေသည်။ “လေယာဉ်ဟာ ဘယ်ညာ ယိမ်းနေတယ်။ ဘယ်ညာလူးနေပုံက ကြည့်ရတာ ကြောက်တောင်ကြောက်တယ်” ဟု ဂျွန်ဆင်က သူမှတ်တမ်းထဲတွင် ရေးခဲ့သည်။ လေယာဉ် တရားဝင် မပျံသန်းမီ ပျက်ကျသွားမည်ကို ဂျွန်ဆင် စိုးရိမ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ လူးဝစ္စ ချောမှာလည်း အလားတူ အံ့အားသင့်ကာ ပိုက်၍မမောင်းတော့ဘဲ ပြေးလမ်းအဆုံးမှ နှစ်မိုင်ခန့် အဝေးမြေပေါ်တွင် ထိုးဆင်းလိုက်သည်။ ဆင်းမီသည်နှင့် ဖုန်လုံး ကြီးထလာရာ လေယာဉ်ကိုပင် မမြင်ရတော့ချေ။ ချောက လေယာဉ်ကိုပြန်တွေ့ကာ လေကြောင်း ထိန်းသိမ်းရေး မျှော်စင်ဆီသို့ မောင်းလာခဲ့သည်။ ရောက်တော့ ဂျွန်ဆင်က “ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ လူးဝစ္စ” ဟု မေးသည်။ ဂျွန်ဆင်က လူးဝစ္စ ချောသည် စီအိုင်အေ၏ တစ်ခုတည်းသော သူလျှို့လေယာဉ်ကို ဖျက်ဆီးလေပြီဟု ထင်လိုက်သည်။

နောက်နေ့တွင်လည်း လူးဝစ္စ ချော မောင်းပြန်သည်။ သည်တစ်ခါလည်း စမ်းသပ်မောင်းနှင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်တက်သွားသည်ကို ဟယ်ရီ မာတင် ပြေးလမ်းပေါ်မှ ရပ်ကြည့်နေ၏။ သူက ပြန်ပြောပြရာတွင်- “အတော် လှတယ်။ အံ့သြဖို့ သိပ်ကောင်းတယ်။ ကြည့်ရတာ အသက်ရှူတောင် မှားတယ်။ အတော် မိုက်တာပဲ။ ရုတ်တရက် ချော မောင်းတက်သွားလိုက်တာ လေယာဉ်အပိုင်းအစတွေ ပြုတ်ကျကျန်ခဲ့တယ်” မာတင်၏ဘေးတွင် ရပ်ကြည့်နေသော အင်ဂျင်နီယာမှာလည်း အထိတ်တလန့် ဖြစ်သွားသည်။ မာတင်ကတော့ ပျက်ကျပြီဟု အောက်မေ့လိုက်၏။ သို့သော် လူးဝစ္စ ချောက ဆက်မောင်းနေသည်။ လေယာဉ် အပိုင်းအစများမှာ လေယာဉ်ကိုယ်ထည်မှ တိုက်တန်နီယံ အပြားကလေး များ ဖြစ်သည်။ အနိမ့်ပျံသန်းမှုတွင် ထိုပစ္စည်းများ မပါလျှင်လည်း ဘာမျှမဖြစ်။ ချောက မိနစ်လေးဆယ်ခန့် မောင်းပြီး ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ပြန်ဆင်းလာသည်။ ချော၏တာဝန်က ပြီးလေပြီ။ သို့သော် အင်ဂျင်နီယာများ၏ တာဝန်ကမပြီးသေး။ နောက် လေးရက်စလုံး သူတို့ လေယာဉ်မှ အပိုင်းအစများကို ပြန်တပ်နေကြသည်။ ယင်းမှာ စီအိုင်အေအတွက် မှတ်တိုင် တစ်ခုပင်။ အမြန်နှုန်း မက် - ၃ ရှိသည့် သူလျှို့လေယာဉ် တည်ဆောက်ရန် ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်၊ ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲအား တင်ပြပြီး သုံးနှစ်၊ ဆယ်လနှင့် ခုနစ်ရက်ရောက်မှ ပထမဆုံး ဖွားလှည်းလေယာဉ် တရားဝင် ပျံသန်းရန် အသင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားကိုကြည့်ရန် စီအိုင်အေအရာရှိများ ဝါရှင်တန်မှ လေယာဉ်ဖြင့် ရောက်လာကြသည်။ ဂျွန် ဖရီးမင်းက မက်ကာရန်လေဆိပ်မှ သွားကြိုကာ ခြံကြီးထဲသို့ ခေါ်လာရသည်။ ဂုဏ်ပြုသည့် အခမ်းအနားတွင် အသစ်လေထု လိုက်သည့် အိမ်အမှတ်-၆ ခေါ် ဘားခန်းထဲ၌ စားကြသောက်ကြနှင့်။ စီအိုင်အေမှ ရှားရှားပါးပါး သတင်းမှတ်တမ်း

ဓာတ်ပုံများ ရိုက်သည်။ ပြေးလမ်းပေါ်တွင် အရပ်မြင့်မြင့်၊ အနက်ရောင်ဝတ်စုံနှင့် ရပ်ကြည့်နေသူ တစ်ဦးမှာ ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲ ဖြစ်သည်။ ဘစ်ဆဲမှာ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်၏ ဧည့်သည်အနေနှင့် တက်ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့နှစ်ဦးမှာ ခင်မင်နေကြလေပြီ။ “ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်မှာ ကောင်းတဲ့အချက်က သူဟာ သူ ခင်မင်တဲ့လူအပေါ်မှာ သစ္စာရှိတဲ့ အချက်ပဲ” အက်ဒွပ် လိုဗစ်က ရှင်းပြသည်။ ဘစ်ဆဲမှာ သူ တည်ဆောက်ခဲ့သည့် ဤခန်းကို ထိုသို့ လာခြင်းမှာ နောက်ဆုံးအခေါက် ဖြစ်သည်။ သူ့ကို နောက်ထပ်လည်း မဖိတ်ကြတော့။

ဧရိယာ - ၅၁ မှာလည်း မကြာမီ မြို့တော်ဝန်အသစ် ရတော့မည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ် နွေရာသီ ညဉ့်နက်သည့်အချိန်တွင် ဖြစ်သည်။ ဘတ် ဝိုလွန်မှာ ဝါရှင်တန်ရှိ ဟောင်းဝပ်နှင့် ဇိန်း ရိုမန်တို့၏ စာကြည့်ခန်းထဲတွင် ထိုင်နေသည်။ သူတို့က စီအိုင်အေမှ အရာရှိများဖြစ်ကြ၏။ ဝိုလွန်မှာ စီအိုင်အေကို နောက်လာသည်မှာ နှစ်လသာ ရှိသေးသည်။ သူလျှို့လုပ်လာခဲ့သူ မဟုတ်၍ များစွာ မှတ်သားနေရသည်။ စီအိုင်အေ၏ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဌာန၏ ပထမဆုံး ဒါရိုက်တာအနေဖြင့် ပေးအပ်သည့် အလုပ်များကို ညဆယ်နာရီအထိ လုပ်နေရသည်။ အထက် ၃၃ နှစ်သာ ရှိသေးသော ဝိုလွန်သည် ထက်မြက်သော တိုက်ချင်းပစ်ဒုံးကျည် သိပ္ပံပညာရှင်ဖြစ်ပြီး အချက်ပြ ထောက်လှမ်းရေး သတင်းအချက်အလက် စိစစ် သုံးသပ်သူလည်း ဖြစ်သည်။ သူသည် မက်ဆာချူးဆက် စက်မှု စက္ကသိုလ် ကျောင်းဆင်း ဖြစ်ပြီး ထိုကျောင်းတွင် ကီလျန် အိမ်ပတ်ဖြစ်စဉ်က ကီလျန်နှင့် ရပ်ဂ်ဘီဘောလုံး အတူကစားခဲ့သည်။ ယခုလည်း သူ့ကို ကီလျန်အပါအဝင် သမ္မတ၏ သိပ္ပံ အကြံပေးများက တော်ကောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့ကို ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲနေရာတွင် အစားထိုးကာ စီအိုင်အေ၏ ကောင်းကင်ထောက်လှမ်းရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်ရန် ထာဝန်ပေးထားသည်။ ထိုအထဲတွင် ယူ-၂ စစ်ဆင်ရေးများနှင့် နွားလှည်း လေယာဉ်များလည်း ပါဝင်သည်။ “ဒီလိုနဲ့ ဖြန့်တော်လည်း ဧရိယာ - ၅၁ ရဲ့ မြို့တော်ဝန်အသစ် ဖြစ်လာတော့တာပဲ” ဟု ဝိုလွန်က ဆိုသည်။

“ညဘက်မှာ ကျွန်တော် ဘာမှ သိပ်လုပ်စရာမရှိဘူး။ ဒါကြောင့် လျှို့ဝှက်အစီရင်ခံစာတွေကို ဖတ်တယ်။ အဲဒါတွေကို ကျွန်တော် အရင်ကမမြင်ဖူးဘူး” သူက ပြောပြသည်။ ထိုအစီရင်ခံစာများတွင် သူ စိတ်ဝင်စားစရာ အိမ်မတွေ့သော်လည်း တစ်ခုကို သတိထားမိလိုက်သည်။ “အဲဒီမှာ ကျွန်တော် အတော်လေး စိုးရိမ်သွားတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ သမ္မတကနေဒီအတွက် အမျိုးသား ထောက်လှမ်းရေး တွက်ချက်မှုဆိုတာ လုပ်ပေးရတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ

တစ်ခု မေးခွန်းထုတ်ထားတာက ရုရှားတွေဟာ ကျူးဘားမှာ နျူကလီးယား ခုံးကျည်တွေ ထားမလား ဆိုတာပဲ။ ကျွန်တော့်ကို အသိပေးထားတာက ရုရှားတွေဟာ ဒါမျိုးမလုပ်ဘူးတဲ့။ ပင်တဂွန်က ရုရှားတွေ၊ ကျူးဘားမှာ ခုံးကျည်တွေ သွားထားမယ်ဆိုရင် အန္တရာယ်ကိုမတွက်ဘဲ လုပ်သလိုဖြစ်မယ်။ ဒါကြောင့် ဒါမျိုး သူတို့မလုပ်ဘူးတဲ့” ဝီလျန်က ဆိုသည်။

ပင်တဂွန် လုံးဝမှားသွားသည်။ ထောက်လှမ်းရေး အစီရင်ခံစာများကို ဆက်ဖတ်သောအခါ ဝီလျန်တစ်ခုကို သွားတွေ့သည်။ “တစ်ခု သတိထားရမှာက တစ်ခုခုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သတင်းပေးတဲ့အခါ သတင်းမှားပေးတတ်တယ်။ အဲဒီအချိန်က မိုင်ယာမီမှာ ကျူးဘားလူမျိုးတွေ အများကြီး ရှိတယ်။ သူတို့စိုက်တဲ့ ကြံတွေကို ကက်စထရိုက ယူသွားတယ်။ ဒါကို သူတို့က အရေးယူပေးစေချင်တယ်။ ကျွန်တော် အာရုံရောက်သွားတဲ့ အစီရင်ခံစာတစ်ခုမှာ သတင်းပေးတစ်ယောက်ရဲ့ အဆိုအရ နောက်တွဲယာဉ် အရှည်ကြီးတွေ၊ ထရပ်ကား အကြီးကြီးတွေကို ဆိုဗီယက် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ ပါတဲ့ ဂျစ်ကားက ဦးဆောင်ပြီး ဖောင်သွားတာကို သူ တွေ့လိုက်သတဲ့။ အဲဒီ ထရပ်ကားတွေတချို့ ရွာတွေကို ဖြတ်သွားတဲ့အခါ ကျူးဘားတွေက လမ်းကြောင်း ရှင်းပေးကြသတဲ့။ တောင်အမေရိက လမ်းထောင့်တိုင်းမှာ စာတိုက်ပုံးတွေရှိတယ်။ စာတိုက်ပုံးတွေဟာ တိုင်ရှည်ရှည်စိုက်ပြီး ထိပ်မှာတင်ထားတဲ့ စာတိုက်ပုံးမျိုးတွေ၊ လမ်းဆုံတစ်ခုရောက်တော့ ကားရှည်ကြီး တွေဟာ စာတိုက်ပုံးတစ်ခု ခံနေလို့ မလွတ်ဘူး ဖြစ်နေတယ်တဲ့။ ဆိုဗီယက် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဟာ သံဖြတ် အောက်ဆီတလင်းဘူးတွေယူ ဆင်းလာကြပြီး စာတိုက်ပုံးတိုင်းကို ဖြတ်ပစ်လိုက်ကြတာကို တွေ့လိုက်ရသတဲ့။ ဒါကိုကျွန်တော် ဖတ်ကြည့်တော့ သတင်းပေးတဲ့လူဟာ သတင်းမှားပေးတဲ့လူ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ တွေးမိတယ်။ ဒီလောက် အသေးစိတ် ဘယ်သူမှဖန်တီးပြီး သတင်းမပို့နိုင်ဘူး။ အဲဒီ နောက်တွဲရှည်ကြီးတွေထဲမှာ ဘာပဲပါပါ။ အဲဒါဟာ စာတိုက်ပုံးကို ဖြတ်ချ ပစ်လောက်အောင် အရေးကြီးတဲ့ ပစ္စည်းဖြစ်ရမယ်” ဝီလျန်က ဆိုသည်။

နောက်တွဲယာဉ်များပေါ်တွင် ပါသည်မှာ ခုံးကျည်များ ဖြစ်ရမည်ဟု ဝီလျန်က တွက်သည်။ နျူကလီးယား ခုံးကျည်များဖြစ်မည်ဟု ဆိုသည်။ ဝီလျန် မသိသေးသည်မှာ သူ့ အထက်အရာရှိအသစ် စီအိုင်အေဒါရိုက်တာ ဝွန် မက်ကုန်းကလည်း ထိုအတိုင်း ယုံကြည်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် မက်ကုန်းမှာ ပါရှင်တန်တွင် မရှိ။ ပါရီမြို့တွင် ပျားရည်ဆမ်းခရီး ထွက်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဝီလျန်မှာ လူသစ်တစ်ယောက်အနေဖြင့် တာဝန် ပိုများနေရသည်။ ထို အစီရင်ခံစာကြောင့် စိတ်ပူကာ ဝီလျန်သည် အမျိုးသား ထောက်လှမ်းရေးကောင်စီ၏ အကြီးအကဲ ရှားမင်း ကန်ဒာ တွေ့ခွင့်တောင်းသည်။ “ကျွန်တော် သူ့ဆီသွားပြီး ကျွန်တော်ဟာ လူသစ်ပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ပြောတာကို တွေး မတွက်စေချင်ဘူးလို့ ပြောပြီး ကျူးဘားမှာ ခုံးကျည်တွေ ရောက်နေပြီဆိုတဲ့ အထောက်အထားတွေ တွေ့နေပြီလို့ ပြော

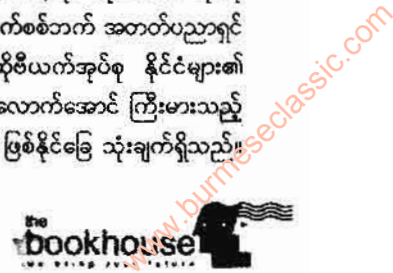
လိုက်တယ်** ရှားမင်း ကန့်က သူ့ကို ယခုလို ပြောသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောကာ သူတို့အဖွဲ့က သမ္မတ အား ထိုအယူအဆနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အမြင်ကို တင်ရန် စိုင်းပြင်းနေကြောင်း ပြောလိုက်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကျူးဘားတွင် ဆိုဗီယက် ခုံးကျည်များမရှိ ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ကျူးဘားခုံးပျံ အရေးအခင်းမှာ အမေရိကန်နှင့် ဆိုဗီယက်အကြား ပဋိပက္ခဓာတ်လမ်းခြေခွဲပြီး ဆယ်ရက်ကြာသည် အထိ ထိပ်တိုက်တွေ့ကာ အင်အားကြီးနှစ်နိုင်ငံ နျူကလီးယား စစ်နှုတ်ခမ်းဝသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ အင်အားကြီး ပြိုင်ဘက် များဖြစ်ကြသော စီအိုင်အေနှင့် အမေရိကန်လေတပ်တို့လည်း မိမိတို့၏ သဘောကွဲလွဲမှုများကို ဘေးချိတ်ကာ ကမ္ဘာကြီးအား နျူကလီးယားစစ်ကြီးမှ ကယ်ဆယ်ရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ စစ်အေးတိုက်ပွဲတွင် တခြား နိုင်ငံတကာ အရေး အခင်းများကဲ့သို့ပင် ကျူးဘားခုံးကျည် အရေးအခင်းမှာလည်း ဧရိယာ - ၅၁ မှ ယူ-၂ နှင့် ပတ်သက်နေပြန်သည်။

အရေးအခင်းအတွင်း စီအိုင်အေနှင့် လေတပ်သည် ဆိုဗီယက်တို့ နောက်ဆုတ်စေရန် ယူ-၂ လေယာဉ်ကို ပူးပေါင်း အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အဓိက ပါဝင်နေသည့် ထိုနှစ်ဖွဲ့သည် အာဏာခွဲဝေမှုကို စတင် သုံးစွဲလာသည်။ လေတပ်မှ လူဟောင်းတစ်ယောက်နှင့် စီအိုင်အေမှ လူသစ်တစ်ယောက်တို့၏ သံတမန်ကြီးပမ်းမှုမှာ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ လူဟောင်းမှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျက် လက်ဖိုဖြစ်၍ လူသစ်မှာ ဝိုလွန်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ကျူးဘားနိုင်ငံအပေါ်မှ ပုံသန်းသွားသော ယူ-၂ သူလှို လေယာဉ်သည် ကျူးဘားနိုင်ငံ အနောက်ခြမ်း၌ မြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ် ခုံးကျည်စခန်းရှစ်ခု တွေ့ခဲ့ရသည်။ ခုံးကျည်များမှာ အက်စ်အေ-၂ ဂယ်ရီ ပါဝါကို ပစ်ချခဲ့သော ခုံးကျည်အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။ နောက် သီတင်းပတ်တွင် ခုံးကျည်စခန်း သုံးခု ထပ်မံ တွေ့ရှိရသည့်အပြင် စနိတကာလရာလေဆိပ်တွင် ရပ်ထားသော ဆိုဗီယက်တို့၏ အမ်အိုင်ဂျီ-၂၁ တိုက်လေယာဉ် တစ်စီးကိုလည်း တွေ့ရှိခဲ့သည်။ စီအိုင်အေသည် နှစ်လလုံးလုံး အစီရင်ခံစာများကို လေ့လာခဲ့ရာ ဆိုဗီယက် ဒုပုစု နိုင်ငံများမှ လူများ ၄၀၀၀ မှ ၆၀၀၀ အထိ ကျူးဘားနိုင်ငံတွင် ရောက်နေသည့်အပြင် ဆိုဗီယက်စစ်ဘက် အတတ်ပညာရှင် ၁၇၀၀ လည်း ရောက်နေကြောင်း သိခဲ့ရသည်။ ကျူးဘား နိုင်ငံသားများကိုလည်း ဆိုဗီယက်ဒုပုစု နိုင်ငံများ၏ သင်တန်းများပေါ်မှ လေယာဉ်ကိုယ်ထည်၊ သို့မဟုတ် ခုံးကျည် အစိတ်အပိုင်းထည့်လျှင် ဆုံလောက်အောင် ကြီးမားသည့် ထုန်သေတ္တာများချနေရာ ဆိပ်ကမ်းများသို့မလာရန် ကန့်သတ်ထားသည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ ဖြစ်နိုင်ခြေ သုံးချက်ရှိသည်။

တစ်ခုက ရုရှားတို့သည် ကျူးဘားအား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းပေးနေသည်။ နောက်တစ်ချက်က ဒုံးကျည်စခန်း အမြောက်အမြား တည်ဆောက်နေသည်။ နောက်တစ်ချက်မှာ ဖလော်ရီဒါပြည်နယ်၊ ကာနေဗာရယ်အုပ်စုနှင့် တခြား အမေရိကန် စစ်စခန်းတို့တွင် လိုက်ဖျားကျပ်အောင်လုပ်မည့် လျှပ်စစ် စက်ကိရိယာ အဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်နေသည်။ စီအိုင်အေဒါရိုက်တာ ဌာန မက်ကုန်းကလည်း ဆိုဗီယက်တို့သည် နျူကလီးယား ဒုံးကျည်အပါအဝင် အန္တရာယ်ရှိသည့် ထောင်ချောက်ဆင်နေသည်ဟု သမ္မတ၏ စစ်ဘက်အကြံပေးများအား တင်ပြထားသည်။ စစ်ဘက်ကမူ ဒုံးကျည်များနှင့် ပတ်သက်၍ ခိုင်မာသော အထောက်အထားများ မတွေ့ရသေးဟု ဆိုသည်။ သူတို့က ထိုအခြေခံအတိုင်း ရပ်တည်သွားမည် ဟုလည်း ဆိုသည်။ (ပင်တဂွန်ကမူ ဆိုဗီယက်တို့ ကျူးဘားတွင် ဒုံးကျည်များ ထားလိုသည်ကို သံသယ မရှိချေ။ ပင်တဂွန်အရာရှိများက ယင်းကို အပြီးမသတ်ရသေးဟု ထင်နေသည်။) မက်ကုန်းလည်း ပါရီမြို့သို့ ပျားရည်ဆမ်းခရီး ထွက်သွားတော့သည်။

နောက်လဖြစ်သော စက်တင်ဘာလတွင် ရာသီဥတုဆိုးရွားသဖြင့် ဓာတ်ပုံရိုက်၍ မရချေ။ ကျူးဘားနိုင်ငံ အပေါ်တွင် မိုးက ဆက်တိုက်ရွာနေကာ တစ်ကျွန်းလုံး တိမ်များဖြင့် ဖုံးနေတော့သည်။ စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ယူ-၂ လေယာဉ်သည် ပိုင်းကျွန်းနှင့် ဝက်ပင်လယ်အော်အပေါ်မှ ပျံသန်းခဲ့ရာ ယခင်က မတွေ့သေးသည့် ဒုံးကျည်စခန်း ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ သမ္မတကနေဒါ၏ ထိပ်တန်းအကြံပေးများ အစည်းအဝေး လုပ်ကြသည်။ စီအိုင်အေက ကျူးဘား၏ အန္တရာယ်က ကြီးလာပြီဖြစ်ရာ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ပိုမိုကောင်းမွန်သော ထောက်လှမ်းရေး သတင်းများရရန် ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်းပျံသန်းမှုများ ပိုမိုလုပ်ရန် ထိပ်တန်း အကြံပေးများအား တင်ပြသည်။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးရောဘတ် မက္ကနာမားရားနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒင်း ရပ်စ်တို့က ယင်းကိုလက်မခံ။ ဂယ်ရီ ပါဝါလို ထပ်အဖြစ်မခံနိုင်ဟု သူတို့ က ဆိုသည်။ အောက်တိုဘာလ ၅ ရက်နေ့နှင့် ၇ ရက်နေ့များတွင် စီအိုင်အေသည် သမ္မတထံမှ နောက်ထပ်ပျံသန်းမှု နှစ်ကြိမ်လုပ်ခွင့် ရခဲ့သည်။ ထိုမှရသည့် သတင်းကို ဥပေက္ခာပြု၍ မရတော့ပေ။ ကျူးဘားကျွန်းပေါ်တွင် မြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ်ဒုံးကျည်စခန်း ဆယ်ကိုးခုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဆိုဗီယက်တို့သည် ထိုနေရာမှ အရေးကြီးသော တစ်စုံတစ်ရာကို ကာကွယ်မည့် သဘော ဖြစ်သည်။ ပင်တဂွန်က တင်းခံသည်။ မက္ကနာမားရားနှင့် ဒင်း ရပ်စ်တို့ကလည်း တကယ် ဒုံးကျည်ဟု အခိုင်အမာ မပြောနိုင်ကြောင်း ပြောနေပြန်သည်။ လေတပ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လီမေက ကျူးဘားထံ လက်ဦးမှုယူကာ တိုက်မည်ဟု ပြောနေသဖြင့် ပို၍ရှုပ်ကုန်သည်။ စီအိုင်အေပြောသည့် အတိုင်းမှန်လျှင် ကျူးဘားသည် နျူကလီးယား ဒုံးကျည်များ ရှိနေပေမည်။ လီမေပြောသလို လက်ဦးအောင် တိုက်မည်ဆိုလျှင် နျူကလီးယားစစ် ဖြစ်ရန်သာရှိသည်။ တားဆီးနိုင်မည် မဟုတ်။

စီအိုင်အေလိုနေသည်မှာ ပြိုင်ဘက် အေဂျင်စီများကို မျက်နှာချင်းဆိုင်ပေးပြီး ဆိုစီယက်ကို နောက်ဆုတ်အောင် လုပ်နိုင်မည့် သံတမန် ဝိဇ္ဇာတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ထိုတာဝန်အတွက် စီအိုင်အေနှင့် လေတပ်မှာ တစ်ဖွဲ့တစ်မျိုး မြင်နေကြသည်။ စီအိုင်အေက ယူ-၂ လေယာဉ်ဖြင့် ထောက်လှမ်းရေး သတင်းအချက်အလက် ထပ်လို့ချင်နေသည်။ လေတပ်က စစ်ပြင်ချင်နေသည်။ ထိုနှစ်ဖက်အမြင်ကို စေ့စပ်ပေးမည့် လူတစ်ယောက် လိုနေသည်။ ထိုအတွက် နှစ်ဖက် ဇလုံးက လိုလားသူမှာ ဗိုလ်ချုပ် ဂျက် လက်ဖော့ ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သည့် သတင်းပတ် အနည်းငယ်က မက်ကုန်းသည် ထက်ဖော့အား ပင်တဂွန်မှ အထူးလှုပ်ရှားမှုရုံး၏ ဒါရိုက်တာအဖြစ် လုပ်ခိုင်းသည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ လက်ဖော့သည် ဝင်တဂွန်နှင့် ဇရိယာ - ၅၁ ရှိ စီအိုင်အေကြား ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။ လက်ဖော့သည် ထက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ၏ စက်မှုလက်မှုကောလိပ် ကျောင်းဆင်းဖြစ်ကာ အနောက်ဘက်သို့ ပြောင်းချင်နေသည်။ သို့သော် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက သူ၏ တပ်မှူးဖြစ်ခဲ့သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လီမေက သူ့အား စီအိုင်အေ၏ ဆက်သွယ်ရေးတာဝန် ထိုယူရန် အားပေးနေသည်။

လီမေသည် ပစ်ဖိတ်စစ်ပွဲအတွင်းကပင် သူ့လက်အောက်တွင် လေယာဉ်မောင်းခဲ့သော လက်ဖော့ကို သိနေသည်။ ထက်ဖော့သည် အရပ်မြင့်မြင့်နှင့် ဥပမိရပ်ကောင်းကာ လူချောတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက သူ့ လေယာဉ် ပစ်ချခံခဲ့ရသော်လည်း မသေခဲ့။

ဆယ်စုနှစ်များ ကြာပြီးသည့်နောက် ယခုအခါ ကျူးဘား ဒုံးကျည်အရေးအခင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စားပွဲဝိုင်း ဆွေးနွေးပွဲတွင် အန္တရာယ်ကြီးသည့် အခြေအနေကို သူ ကြိုတင်မြင်နေသည်။ သူက စီအိုင်အေနှင့် လေတပ်အား ယူ-၂ နှင့် ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်းလျှင် ပစ်ချနိုင်မည့် အနေအထားကို သုံးသပ်ဆန်းစစ်ပြသည်။ ဖြစ်နိုင်မှုမှာ ခြောက်ဆ တစ်ဆသာ ရှိသည်။ သူက ကျူးဘားတွင် ဒုံးကျည်များ ရှိမရှိကို နောက်ကျပြီးမှ သိသည်ထက် စောစောသိထားစေရန် ယူ-၂ လေယာဉ်ဖြင့် ထောက်လှမ်းရေးကို တွန်းအားပေးသည်။ ထိုသို့ အဓိကကျသော အချက်ကို စားပွဲပေါ် တင်လိုက်သည် နှင့် ဆွေးနွေးမှုမှာ ရှင်းသွားသည်။ ယူ-၂ ဖြင့် ထောက်လှမ်းရေး၊ မထောက်လှမ်းရေး၊ မဟုတ်တော့ဘဲ လေယာဉ်ကို ညှော်သူမောင်းမည်ဆိုသည့် အချက်ကိုသာ ဆွေးနွေးရန် ရှိတော့သည်။ လေတပ်က မောင်းမည်လား၊ စီအိုင်အေက မောင်းမည်လား ဟူ၍ဖြစ်သည်။ နှစ်ဖွဲ့စလုံးကလည်း ထိုတာဝန်ကို ယူချင်ကြသည်။ သမ္မတကနေဒီက လေသူရဲကို လေတပ်၏ အပြာရောင်ယူနီဖောင်း ဝတ်စေချင်သည်။ သို့ရာတွင် သမ္မတ မသိသောအချက်ကို ဗိုလ်ချုပ်လက်ဖော့က သိထားသည်။ ယင်းမှာ စီအိုင်အေရှိ ယူ-၂ လေယာဉ်များမှာ ပိုကောင်းပြီး ပစ်ချခံရနိုင်မှု နည်းသည်။ စီအိုင်အေမှ ယူ-၂ များသည် ပေငါးသောင်းအမြင့်မှ ပျံသန်းနိုင်ကာ ထောက်လှမ်းရေး ကိရိယာများကြောင့် ပိုလေးသော လေတပ် ယူ

www.burmeseclassic.com

-၂ များထက် ပိုမိုမြင့်အောင် ပျံနိုင်သည်။ စီအိုင်အေ လေယာဉ်များသည် ပိုကောင်းသော တန်ပြန်လုပ်ဆောင်မှု အီလက်ထရွန်နစ် ကိရိယာများ ပါရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့ကို ပစ်မည့် အကိစ္စအေး-၂ ခုံးကျည်များကို ပစ်မှတ်လွှဲအောင် လုပ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် လက်ဖော့က စီအိုင်အေအား သူတို့၏ ယူ-၂ လေယာဉ် လေတပ်အားငှားရန် သံတမန်နည်း ကျင့်သုံးလိုက်သည်။ လွတ်လပ်သောကမ္ဘာကြီး အန္တရာယ်နှင့် ကြုံနေရချိန်တွင် စီအိုင်အေနှင့် လေတပ်တို့ အရေးအခင်းကို အတူတကွဖြေရှင်းရန် သဘောတူလိုက်ကြသည်။

အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် လေတပ် လေသူရဲမောင်းသော စီအိုင်အေ ယူ-၂ လေယာဉ်သည် အိမ်ဖြူတော်မှ ကြည့်ရှုရန် ကျူးဘားနိုင်ငံအား ဓာတ်ပုံများ ရိုက်ယူခဲ့သည်။ ဓာတ်ပုံများထဲတွင် ဆိုဗီယက်ကပေးသော နျူကလီးယား ခုံးကျည်များ ကျူးဘားနိုင်ငံတွင် ခုံးကျည်တင်စင်းများဖြင့် တင်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ရိုက်လာခဲ့သော ဖလင်ရှစ်ဘူးကြောင့် ကျူးဘားခုံးကျည် အရေးအခင်းမှာ အလုံးစုံ နျူကလီးယားစစ်ကြီးဖြစ်ရန် ပိုမိုနီးကပ်သွားခဲ့သည်။ ထိုဓာတ်ပုံများကြောင့် ဧရိယာ - ၅၁ ရှိ အလုပ်များလည်း ဖုတ်ပူမီးတိုက် ဖြစ်ကုန်ကြတော့သည်။ ပင်တဂွန်က စီအိုင်အေအား ကျူးဘား နိုင်ငံအပေါ် ထောက်လှမ်းပျံသန်းရန် နွားလှည်း လေယာဉ်များ အသင့်ဖြစ်အောင် လုပ်ခိုင်းနေသည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် လျှို့ဝှက်အဆင့် လျော့ချသော နွားလှည်းလေယာဉ်အပေါ် စီအိုင်အေ၏ သုံးသပ်ချက် စာတမ်းထဲတွင် - “နွားလှည်းလေယာဉ် အစီအစဉ်မှာ ရုတ်ချည်းထ၍ ခါတိုင်းထက် ပိုမိုထင်ရှားလာသည်။ စစ်ဆင်ရေးအဆင့်အောင်မြင်ရေးမှာလည်း အမြင့်ဆုံး အမျိုးသား ဦးစားပေးမှုတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့သည်” ဟု ပါရှိသည်။

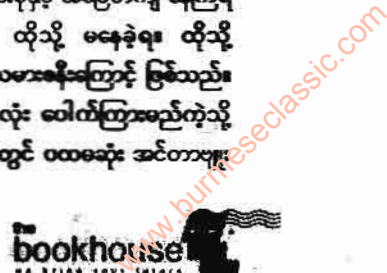

ပန်းမန် ဥယျာဉ် ပြုစုပျိုးထောင်ခြင်းသည် ကက်နက် (ကင်)ကောလင်းအတွက် အပန်းပြေသည်။ သူ့ပန်းခြံထဲတွင် နင်းဆီ ချုံ တစ်ရာကျော်ရှိသည်။ သူ အလုပ်ပိတ်ရက် ခြံကြီး(ဧရိယာ-၅၁) မှ ပြန်လာသည့်အခါ သူနှင့် ဇနီးသည်ဂျိန်းတို့ အတူတကွ ပြုစုထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် သူသည် စီမံကိန်း လေ့လာရုံ ဖြစ်ပြီး နာမည်ဂုဏ် ကင် ကိုမာအဖြစ် နေရသည်။ ပထမ နာမည်ကို မူလအတိုင်း ထားခြင်းမှာ ခေါ်လိုက်သည့်အခါ မိမိကို ခေါ်မှန်းသိစေရန် ဖြစ်သည်။ “ကျွန်တော်က လေယာဉ်မောင်းရင်း အန္တရာယ်ရှိတဲ့ အခါမှာတောင် စိတ်ခံစားမှု မရှိဘူး။ စိတ် အနှောင့် အယှက် မဖြစ်ဘူး။” ကောလင်းက ပြန်ပြောင်းပြောပြသည်။

ဖိအားပါ ဝတ်စုံဝတ်သည့် အရာရှိများ လေယာဉ်မောင်းစဉ် အခက် အခဲ မည်မျှရှိခဲ့သည်ကို သူတို့၏ အတွင်းခံ ဘောင်းဘီတွင် ချွေးမည်မျှ စိုလာသည်နှင့် တိုင်းတာနိုင်သည်။ ကောလင်း၏ အတွင်းခံမှာ အမြဲ ခြောက်နေသည်။

နွားလှည်း လေယာဉ် မောင်းရသည့် လေ့လာရုံမှာ ထိုစဉ် နိုင်ငံတွင် အလွန်ဂုဏ်ရှိသည်။ ကောလင်းသည် ဧရိယာ - ၅၁သို့ ကယ်လီဖိုးနီးယားတောင်ပိုင်းမှ သွားအလုပ်လုပ်ရသည်။ ကယ်လီဖိုးနီးယား တောင်ပိုင်းတွင် သူနှင့် တခြား လေ့လာရုံများ ဇနီး၊ ကလေး များနှင့်အတူ သာမန် သူလိုငါလို နေထိုင်သွားကြသည်။ စီအိုင်အေမှ လေ့လာရုံများသည် အိမ်ထောင်နှင့် မိသားစုနှင့် အခြေတကျ နေကြရ သည်။ ယု- ၂ လေ့လာရုံများမှာမူ ထိုသို့ မနေခဲ့ရ။ ထိုသို့ ဖြစ်ရသည်မှာ ဂယ်ရီ ပါဝါ၏ အရက်သမားဇနီးကြောင့် ဖြစ်သည်။ သူမကြောင့် ယု-၂ အစီအစဉ် တစ်ခုလုံး ပေါက်ကြားမည်ကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ကောလင်းကို ဝင်တရွက်တွင် ဝထမဆုံး အင်တာဗျူး

အခန်း - ၁၁
ဘယ်လိုလေယာဉ်လဲ

လုပ်စဉ်ကပင် ထိုအကြောင်းကို ပြောပြထားသည်။ လျှာချောင်လျှင် သင်္ဘောတစ်စီး နှစ်မြပ်ရုံသာ မဟုတ်၊ နျူကလီးယား စစ်ပွဲပင် ဖြစ်သွားနိုင်သည်ဟု သူ့ကို သတိပေးလိုက်ကြသည်။

ကောလင်းတို့ မိသားစုမှာ တောင်ကယ်ရီလိုင်းနားမှ လော့စ်အိန်ဂျလစ် ဆင်ခြေပုံးသို့ ပြောင်းလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့အိမ်မှာ အိပ်ခန်းလေးခန်းပါပြီး ခြံနှင့်ဝင်းနှင့် ဖြစ်သည့်အပြင် ကားဂိုဒေါင်ထဲတွင် ကားနှစ်စီးရှိသည်။ ကောလင်းမှာ အသက် ၃၆ နှစ် ဖြစ်သည်။ ကလေးလေးယောက်ရှိကာ နှစ်ယောက်က မိန်းကလေးဖြစ်၍ နှစ်ယောက်မှာ ယောက်ျားလေး ဖြစ်သည်။ ကလေးများမှာ ကျောင်းတွင်လည်း စာတော်ကြသည်။ အိမ်နီးပါးချင်းများအား ကောလင်းမှာ ဟောင်းဝပ် ဟူးဂျက်၏ လေယာဉ်ကုမ္ပဏီထံ အလုပ်လုပ်သည်ဟု ပြောထားသည်။ စပ်စုသည့် အိမ်နီးချင်းများရှိလျှင် စီအိုင်အေကို သတင်းပို့ရန်လည်း သူ့ကိုမှာထား၏။ နိုင်ငံခြားတွင် မွေးဖွားသူများက သူ့ကို လာရောက်မိတ်ဖွဲ့လျှင် သတင်းပို့ရန် စီအိုင်အေက မှာထားသည်။ စီအိုင်အေက သူတို့ရှင်းမည်ဟု ဆိုသည်။

တနင်္လာနေ့ နံနက်ဆိုလျှင် ကောလင်း တောင်ဘက် ကိုးမိုင်အကွာရှိ ဘားဘန် လေယာဉ်ကွင်းသို့ ကားမောင်းကာ လာသည်။ ထိုလေယာဉ်ကွင်းမှ သူနှင့် တခြား နှားလည်း လေသူရဲများကို ဧရိယာ - ၅၁ သို့ လေယာဉ်များဖြင့် ပို့ပေးသည်။ လေယာဉ်တစ်စီးလျှင် လေသူရဲနှစ်ယောက်ထက် ပိုမတင်။ ပြီးခဲ့သည့်ရှစ်နှစ်က ချာလက်စတန် တောင်ပေါ်တွင် လေယာဉ် ပျက်ကျဖူးသည်ကို အကြောင်းပြုကာ ထိုသို့ စီစဉ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ပျက်မှုကြောင့် စီအိုင်အေနှင့် လေတပ်မှ ထိပ်တန်းမန်နေဂျာများနှင့် သိပ္ပံပညာရှင်များ သေဆုံးသွားခဲ့သဖြင့် ယူ-၂ အစီအစဉ် လပေါင်းများစွာ နောက်ကျခဲ့ရသည်။ စီအိုင်အေက လေသူရဲ တစ်ယောက်ကိုမျှ အဆုံးရှုံးမခံနိုင်။ သူတို့ကို စိစစ်ရသည်ကပင် ၁၈ လ ကြာခဲ့သည်။ သူတို့ လေယာဉ်နှင့် အသားကျအောင်က နောက်ထပ် တစ်နှစ်ကြာပြန်သည်။

ကောလင်းနှင့် တခြား လေသူရဲများ နှစ်ယောက် လေယာဉ်တစ်စီးစီဖြင့် ဘားဘန်က ထွက်လာပြီးနောက် အရှေ့မြောက်ဘက်ရှိ မိုဂျက် သဲကန္တာရကိုကျော်၊ ချိုင်းနားကန်ကိုဖြတ်ကာ တိကဘူး တောင်ကြားလွင်ပြင်ကို ဝင်သည်။ နီဗားဒါး စမ်းသပ်နယ်မြေအပေါ်ရှိ ကန့်သတ် လေပြင်ကိုဖြတ်သန်းစဉ် ကောလင်း လေယာဉ်ပြတင်းပေါက်မှ အပြင် သို့ ကြည့်လိုက်ရာ ဧရာမ ချိုင့်ခွက်ကြီးများကို တွေ့ရသည်။ လမျက်နှာပြင်မှ ကျင်းချိုင့်ကြီးမျိုး တစ်လလျှင် အသစ်တစ်ခု ပေါ်လာနေရာမှ ယခုတော့ နျူကလီးယား စမ်းသပ်မှုများကို မြေအောက်တွင်သာ လုပ်တော့သည်။ နီဗားဒါး စမ်းသပ် နယ်မြေ မျက်နှာပြင်မှာ စစ်ဖြစ်ပြီးခါစ စစ်တလင်းနှင့် တူနေသည်။ ထိုမြင်ကွင်းကြောင့် နျူကလီးယား စစ်သာဖြစ်လျှင် မည်သို့နေမည်ကို ကောလင်း တွေးကြည့်မိသည်။

ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်းရန် ကောလင်းလောက် သင့်တော်သူကို စီအိုင်အေ ရမည်မဟုတ်တော့။ ထိုအလုပ်တွင်

သူက အတော်ဆုံး။ ထိုသို့ လုပ်နိုင်ရန်လည်း ကံတရားက သူ့ကို တွန်းပို့ခဲ့သည်။ “ကံတရားဆိုတာ မုဆိုးလိုပဲ။ လာမယ်ဆိုရင် လာတော့တာပဲ” ဟု သူကဆိုသည်။ သို့သော် သူထံသို့တော့ မလာသေး။ ထိုအဖြစ်ကို သူ ကိုရီးယား စစ်ကတည်းက သိခဲ့သည်။ ထိုစစ်တွင် အရည်အချင်းပြည့်ဝပြီး ရဲရင့်သည့်လေသူရဲများ သေသွားသည်ကို သူ မြင်ခဲ့ရသည်။ ကံတရားကြောင့်သာလျှင် သူ လေယာဉ် အခေါက်ပေါင်း ၁၁၃ ခေါက် မောင်းခဲ့ရသည့်အတွင်း မသေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို လျှို့ဝှက်တာဝန် ထမ်းဆောင်နေစဉ်အတွင်း သူတွင် လေယာဉ်နှာဖျားတွင် ကင်မရာတစ်လုံးသာပါကာ မြောက်ကိုးရီးယား နိုင်ငံအတွင်းသို့ ငမောင်းဝင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ယလုမြစ် တစ်လျှောက်လုံး အမ်အိုင်ဂျီ ဂျက်လေယာဉ်က လိုက်ပစ်ခတ်သည်ကို ခံခဲ့ရသည်။ ထိုစစ်အတွင်း ထူးခြားမှု ကြက်ခြေပျံတံဆိပ် သူရခဲ့သည်။ ငွေကြယ်သတ္တိဆုကိုလည်း သူရခဲ့သည်။ ထိုဆုမှာ စစ်တပ်တွင် တတိယအမြင့်ဆုံးဆု ဖြစ်သည်။ သူ့အသက် ၂၄ နှစ် မရောက်မီ ထိုတံဆိပ်များကို သူ့ရင်ဘတ်တွင် ထိုးထားနိုင်ခဲ့သည်။

ယခု နားလှည်း လေသူရဲ ဖြစ်လာတော့ ထိုတံဆိပ်များကို အိမ်တွင်ထားခဲ့သည်။ ထိုတံဆိပ်များ ရသည်ကိုလည်း မပြော။ မိမိနှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ သေကုန်ကြရသည်တွင် ဝုဏ်ယူရန်ခက်လှသည်။ ကံတရားကို မုဆိုးလို သဘောထား သည့်ဖြစ်၍ ကောလင်းအတွက် အစစအရာရာ အဆင်ပြေနေသည်။ သို့ဖြင့် သူ၏ အချစ်ဆုံးသူငယ်ချင်း လေသူရဲချစ် ပါကာဆင်ကို သတိတရ ဖြစ်ရသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်မှာ လေယာဉ်အခေါက်ပေါင်း မြောက်မြားစွာ အတူ မောင်းခဲ့ကြသည်။ တစ်ခေါက်ကတော့ ပါကာဆင် အိမ်ပြန် မရောက်နိုင်ခဲ့တော့။ “ကျွန်တော်တို့ မြောက်ကိုးရီးယား နိုင်ငံထဲကို ဘေးချင်းယှဉ်မောင်းပြီး ဝင်သွားခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပြန်လာလို့ ရောက်ခါနီးလောက်မှာ ပါကာဆင်က ကျွန်တော့်ကို ရေဒီယိုစက်နဲ့ လှမ်းဆက်တယ်။ သူ့အင်ဂျင်က စက်သေသွားပြီတဲ့။ စက်ပြန်နှိုးတာလည်း မရဘူးတဲ့။ သူ့လေယာဉ်ဟာ အောက်ကို အတော်မြန်မြန် နိမ့်ကျသွားနေတာကို မြင်လိုက်ရတယ်။ မကြာခင် သူ့ပျက်ကျတော့မယ် ဆိုတာလည်း သူ သိနေတယ်” ကောလင်းက ပြောပြသည်။ ရန်သူနယ်မြေတွင် လေထီးဖြင့် ခုံဆင်းလျှင်လည်း သေဖို့သာရှိသည်။ သူကဆက်၍ “ပါကာဆင်က ရေဒီယိုစက်နဲ့ ကျွန်တော့်ကို လှမ်းမေးတယ်။ ငါ ဘာလုပ်ရမလဲတဲ့။ ဒီတော့ ကျွန်တော်က ပင်လယ်ဝါကို လေဟုန်စီးသွားလိုက်။ ငါ မင်းနောက်က လိုက်ခဲ့မယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။ သူ့ရောက်မယ့်နေရာကို စခန်းပြန် အကြောင်းကြားရသေးတယ်။ ဒါမှ သူ့ကိုကယ်လို့ရမှာ။ အဲဒီမှာ ပြသနာ ပေါ်တော့တာပဲ။ သူ့ခေါင်းပေါ်က အံဖိုးဟာ ကျပ်နေတယ်။ ဖွင့်လို့မရဘူး။ ဒီတော့ သူ အထဲမှာ ပိတ်မိနေတာပေါ့။ ကျွန်တော်လည်း ကိုယ့်သူငယ်ချင်းအတွက် ဘာမှလုပ်မပေးနိုင်ဘူး။ ဘေးကနေ ပင်လယ်အထိ မောင်းလိုက်သွားရုံပဲ လုပ်နိုင်တယ်” ပါကာဆင်၏လေယာဉ် ရေထဲ ကျသွားကာ သူ ရေနစ်သွားသည်ကို ကောလင်း သည်အတိုင်း ကြည့်နေရသည်။

“အချိန်တန်ရင်တော့ သူ့ကံတရားအတိုင်း ဖြစ်တာပဲ” ကောလင်းက ဆိုသည်။

နောက် ဆယ်နှစ်ကြာပြီး ၁၉၆၃ ခုနှစ်ရောက်တော့ ကိုရီးယားစစ်မှာ သမိုင်းတွင်ကျန်ခဲ့တော့သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင်လည်း လေယာဉ်တစ်စီးက အသင့် ဖြစ်နေလေပြီ။ ပန်ကာနှစ်လုံးတပ် လေယာဉ် နီဗားဒါးစမ်းသပ်နယ်မြေ၏ အရှေ့ဖျားကို ကျော်လိုက်သည်နှင့် ဂရမ်းကန်ကြီးကို ဘွားခနဲ မြင်လိုက်ရသည်။ စီအိုင်အေ လေသူရဲများမှလွဲ၍ မိမိ မည်သူဖြစ်သည်ကို မည်သူမျှမသိကြ။ လေ့ကျင့်မောင်းနှင်စဉ်က သူ၏ ပျံသန်းမှုအိတ်ထဲတွင်ပါသည့် စာရွက်စာတမ်း များအရ သူသည် နာဆာမှ မိုးလေဝသ လေယာဉ်မှူးမျှသာ ဖြစ်သည်။ သူ့ကလည်း လေယာဉ်ပေါ်သို့ ပုဂ္ဂလိက ပစ္စည်းများ ယူမလာခဲ့။ လော့ခ်ဟိမှ လေယာဉ် ဧရိယာ - ၅၁ ရှိ လေယာဉ်ပြေးလမ်းပေါ် ရောက်သည်နှင့် လုံခြုံရေး အစောင့်က သူ၏ မှတ်ပုံတင် စာရွက်စာတမ်းများကိုယူကာ သိမ်းထားလိုက်သည်။ သောကြာနေ့ညနေ လေယာဉ်ခေါက် ဖြင့် ပြန်ခါနီးမှ ပြန်ထုတ်ပေးသည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၄ ရက်နေ့က သူမောင်းရမည့် တာဝန်မှာ ခါတိုင်းလိုပင်။ ကောလင်းက သူ မောင်းနေစဉ် လုပ်ရမည့် တာဝန်များ မှာကြားလိုက်သည်ကို စိတ်ဖြင့် မှတ်သားထားလိုက်သည်။ လေယာဉ်ကို အမြန်မောင်းစဉ်နှင့် အနှေးမောင်းစဉ် အင်ဂျင်၏ အခြေအနေကို အင်ဂျင်ဒီယာများက သိလိုသည်။ ယနေ့ အသံ၏ အလျင်နှုန်းအောက် တစ်နာရီ ၄၅၀ မိုင်နှုန်းဖြင့် စမ်းသပ်မောင်းနှင်ရမည် ဖြစ်သည်။ ခရီးတိုဖြစ်ပြီး အူတားပြည်နယ်မှ ဝိုမင်းပြည်နယ်အထိ မောင်းကာ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ပြန်လာရမည်ဖြစ်သည်။ လေတပ်မှ နောက်လိုက်လေယာဉ် အက်မ်- ၁၀၁ ကို ဝိုလ်ကြီး ဒေါ်နယ် ဒိုနီဟူးက မောင်းလိုက်လာပြီး နောက်ပိုင်းတွင် နွားလှည်းလေယာဉ် လေသူရဲဂျက်ဝီက မောင်းလိုက်လာသည်။

တစ်နာရီကျော်ကျော်လောက် ကြာသည့်အထိ အားလုံး ပုံမှန်အတိုင်းပင်။ ဝိုမင်းပြည်နယ် ဝမ်ဒိုဗာမြို့ဟက်သို့ မောင်းလာသည်တွင် တိမ်တိုက်ကြီးတစ်ခုက ရှေ့မှ ဆီးခံနေသည်။ လေယာဉ်ကို အရှိန်လျှော့လိုက်စဉ် ဂျက်ဝီက သူ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ပြန်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း အချက်ပြသည်။ အက်မ်- ၁၀၁ မှာ ကောလင်း မောင်းသလောက် အနှေး မမောင်းနိုင်။ နောက်ပြီး ကောလင်း၏ နွားလှည်း လေယာဉ်မှာလည်း အဆင်ချောနေ၍ ဖြစ်သည်။ ကောလင်းက ကဝီ အား လေယာဉ်ပြတင်းပေါက် မှန်အတွင်းမှ လက်မထောင်ကာ အိုကေဟုသော အချက်ပြလိုက်ရင်း တိမ်တိုက်ထဲသို့ မောင်းဝင်လိုက်သည်။

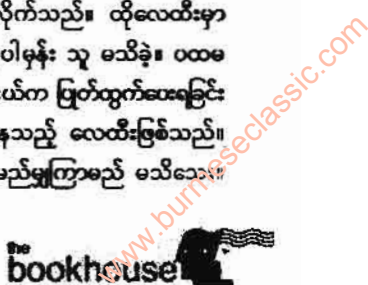

www.burmeseclassic.com

“ရုတ်တရက် အမြင့်ပြမိတာက နောက်ပြန်လည်နေတယ်။ အမြန်ဆုံး အရှိန်ကျနေတဲ့ သဘောပြနေတယ်” ကောလင်းက ဆိုသည်။ တိမ်ထူထူထဲတွင် ကောလင်း ဘေးဘီလည်း ဘာမျှမမြင်ရ။ “ကျွန်တော် လေယာဉ်ကို အရှိန် ပြန်တင်လိုက်တယ်။ လေယာဉ်ဟာ ဘာမပြော၊ ညာမပြော စောင်းသွားတယ်။ နောက်ပြီး လည်နေတယ်” စီအိုင်အေ၏ ဒေါ်လာ သန်းချီတန်သော အေ- ၁၂ နွားလှည်း လေယာဉ်မှာ ပျက်ကျတော့မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။ ကောလင်းမှာ လေဟုန်စီးကာ သွားရမည်ဖြစ်သည်။

တိမ်တိုက်ထဲ ရောက်နေသဖြင့် မြေပြင်နှင့် မည်မျှနီးနေသည်လည်း မသိဖြစ်နေသည်။ တောင်တန်းအထက် ရောက်နေလားလည်း မသိ။ သို့ဆိုလျှင် သူ အီဂျက် ခလုတ်နိပ်ကာ ထွက်ရန်ပင် အချိန်ရမည်မဟုတ်။ သူက သူ့ ပေါင်ကြားတွင် ရှိသည့် အီဂျက် ခလုတ်တံကိုကိုင်ကာ ခေါင်းကို့နောက်တွင်ရှိပြီး ခလုတ်ကို ဆွဲလိုက်သည်။ “လေယာဉ် ခေါင်းခန်း အဖုံးအဖိုးလွင့်ပြီး ပျောက်သွားတယ်။ ကျွန်တော်လည်း စောက်ထိုး ဖြစ်နေပြီး လေယာဉ်က ကျွန်တော့်အပေါ် ရောက်နေတယ်။ ထိုင်ခုံက တွန်းထုတ်စနစ်က တွန်းထုတ်လိုက်တော့ ကျွန်တော်လည်း လေယာဉ်တနေ လွတ်ထွက်သွား တယ်” ကောလင်း လေယာဉ်မှ လွတ်ထွက်သွားပြီးနောက် သူနှင့်ပါလာသည့် ထိုင်ခုံလည်း ပြုတ်ထွက်သွားသည်။ ထို့နောက် သူ လေထဲတွင် အလွတ်ပြုတ်ကျသွားရာမှ လေထီးငယ်ကလေး ဖွင့်လာသည်။ ထို့ကြောင့် အကျအနည်းငယ် နှေးသွားသည်။ သူ လေယာဉ်မောင်းလာသည့် တစ်လျှောက် ယခုလိုမျိုး သည်တစ်ခါသာ ဖြစ်ဖူးသေးသည်။ သူ ကျနေသည်မှာ နီဗားဒါးလော၊ အူတားလောလည်း မသိ။ အောက်ဘက်တွင် သဲကန္တာရကို မြင်နေရသည်။ တောင်ကုန်း များတော့ ရှိသည်။ တောင် ကြီးကြီးမားမားကိုတော့ မမြင်ရ။ မြင့်လွန်းသဖြင့် လမ်းတွေ၊ ဘာတွေကိုလည်း မမြင်ရ။ သူ လေထဲ၌ မျောနေစဉ် သူ့လေယာဉ် ထိုစိုက်ဆင်းသွားကာ ပျောက်သွားတော့သည်။ “သဲကန္တာရပေါ်ကို ထိုးစိုက်သွားတဲ့ လေယာဉ်ဆီက မီးခိုးမည်းမည်းတွေ အူထွက်နေတာကို ကြည့်ပြီး ငါ့လေယာဉ်ပါလားလို့ တွေးနေမိတယ်” ဟု သူက ဆိုသည်။ ကံတရားသည် မုဆိုးဖြစ်သည်။

ထိုစဉ် ရုတ်တရက် သူ့လေထီး ပြုတ်ထွက်သွားပြီး သူ အလွတ်ပြုတ်ကျနေပြန်သည်။ သူက ကုန်လေပြီလားဟု သူ တွေးနေမိသည်။ ထို့နောက် တခြား လေထီးတစ်ခု ထွက်လာကာ သူ့ကို ဆောင့်ဆွဲလိုက်သည်။ ထိုလေထီးမှာ စောစောက လေထီးထက် နှစ်ဆကြီးသည်။ သူ ငြိမ့်ငြိမ့်ခိုကလေး ကျနေသည်။ လေထီးနှစ်ခုပါမှန်း သူ မသိခဲ့။ ဝထမ လေထီးငယ်က လေသူရဲကို အကျနှေးအောင် လုပ်ပေးပြီး လေထီးအကြီး ထွက်စေရန် လေထီးအငယ်က ပြုတ်ထွက်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ အချင်း ၃၅ မီတာရှိသော ယခု လေထီးအကြီးသည် လေသူရဲများ အသားကျနေသည့် လေထီးဖြစ်သည်။ အောက်ဘက်တွင် လမ်းများနှင့်ချုံများကို မြင်နေရသည်။ သူ့ကို ရှာတွေ့ကြရန် မည်မျှကြာမည် မသိသေး။

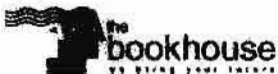
လျှို့ဝှက်ရမည့် စည်းကမ်းကြောင့် ရေဒီယိုစက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ရန်လည်း မဖြစ်။ ကောလင်း ခြေနစ်ဖက်ကိုစုကာ ဆင်းမည့် အနေအထားကို ပြင်လိုက်သည်။ မြေပေါ်ရောက်တော့ သူ လိုမိုလိုက်၏။ ပြီးတော့ သူ ဘာဆက်လုပ်ရမည်ကို စဉ်းစားလိုက်သည်။

ကောလင်း လေထီးကိုဖြုတ်ကာ ပြုတ်ကျနေသည့် ပစ္စည်းများကို လိုက်ကောက်လိုက်သည်။ ထိုသို့သိမ်းနေစဉ် ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ မော်တော်ကားအသံကို ကြားလိုက်ရသည်။ လှမ်းကြည့်လိုက်သောအခါ ထရပ်ကားတစ်စီး သူ့ရှိရာဘက်သို့ လာနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရ၏။ “နီးလာတော့ ကားထဲမှ လူသုံးယောက် ပါလာတာကို တွေ့လိုက်ရတယ်။ ကားက ကျွန်တော့်ဘေးမှာ လာရပ်တယ်။ ကားရဲ့နောက်ခန်းထဲမှာ ကျွန်တော့် လေယာဉ် ခေါင်းခန်း အမိုးအဖုံး ပါလာတာကိုလည်း တွေ့လိုက်ရတယ်”

ထိုလူများမှာ ဒေသခံ ခြံသမားများ ဖြစ်ပုံရသည်။ သူတို့က သူတို့ကားနှင့် လိုက်မည့်လားဟု မေးသည်။ လေယာဉ်ပျက်ကျသည့် နေရာကိုလည်း သူတို့ သိသည်ဆို၏။ ထိုနေရာသို့ သူတို့ လိုက်ပို့ပေးမည်ဟု ဆိုသည်။ ထို အချိန်တွင် အရပ်သားများ နားလှည်းလေယာဉ်ကို မမြင်ဖူးကြသေး။ ထိုသို့ မမြင်ရစေရန်လည်း အမိန့်ပေးထားသည်။ ကောလင်းက သူတို့ကို သူ့လေယာဉ်မှာ အက်ဖ်- ၁၀၅ အမျိုးအစား ဖြစ်၍ အထဲတွင် နျူကလီးယား လက်နက်ပါကြောင်း ပြောလိုက်သည်။ ထိုလူများ ကြောက်သွားကြပုံ ရသည်။ “သူတို့ အတော် ကြောက်သွားကြပုံရတယ်။ လိုက်ရင် မြန်မြန်တက်။ သူတို့ ဝမ်းဒိုဗာမြို့မှာ ကြာကြာနေမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ပြောတယ်”

သူတို့က ကောလင်းကို အနီးဆုံး ကင်းစခန်းတစ်ခုသို့ ပို့ပေးကြသည်။ ရောက်တော့ ကောလင်း ခုန်ဆင်းကာ လေယာဉ်ခေါင်းခန်း အမိုးအဖုံးကို ယူလိုက်သည်။ သူတို့လည်း ထွက်သွားကြ၏။ သူ့ လေယာဉ်ရဲ့ ဝတ်စုံအိတ်ထဲ နှိုက်ကြည့်လိုက်တော့ စာရွက်တစ်ရွက်တွင် ဒီနိုပါတ်ကို ဖုန်းဆက်ပါ ဟု ပါရှိပြီး ဖုန်းနံပါတ်တစ်ခု ဖော်ပြထားသည်။ ကောလင်းက ကင်းရုံးထဲမှ အရာရှိကိုမေးကာ ငွေပေးဆက်ရသည့် ဖုန်းဖြင့် ဆက်လိုက်သည်။ တစ်နာရီ မရှိတော့ လောက်တွင် ကယ်လီ ဂျွန်ဆင် သူ့ ကိုယ်ပိုင် လေယာဉ်ဖြင့် ရောက်လာသည်။ စီအိုင်အေ အရာရှိများလည်း ပါလာ၏။ ခဏပြောဆိုပြီးနောက် ကောလင်း လေယာဉ်ပေါ် တက်လိုက်သည်။ သူ့ကို လစ်လေ့စ် ဆေးခန်းသို့ ပို့ပေးသည်။ ထိုစဉ် အတွင်း မည်သူမျှ စကားမပြောကြ။ “စုံစမ်း စစ်ဆေးတဲ့အခါကျတော့ အများကြီး ပြောရတယ်လေ။ စီအိုင်အေက အသံဖမ်းစက်နဲ့လည်း ဖမ်းထားတယ်” စီအိုင်အေ၏ သူလျှိုလေယာဉ် ပျက်ကျခြင်းဖြစ်သဖြင့် များစွာ ရှင်းလင်းရမည် ဖြစ်သည်။

ဂရမ်းကန်ကြီးတဲတွင် လေကြောင်းလမ်းပြ ဆမ် ပစ်ဇီ အလုပ်တွေ များနေရသည်။ ကောလင်း၏ လေယာဉ်

ပျက်ကျသည့် သတင်းရသည်နှင့် လေတပ်ဗိုလ်မှူးကြီး ဟိုလံဘာရီက ပျက်ကျသည့်နေရာတွင် ရှာဖွေမည့် ရှာဖွေရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့ရသည်။ “လေယာဉ် ကြုံခိုင်ရေး လုပ်တဲ့လူတွေ၊ လုံခြုံရေးဘက်က လူတွေ၊ လေကြောင်းလမ်းပြတွေအားလုံး ထရပ် တားနဲ့ အတားပြည့်နယ်ဘက်ကို သွားကြတယ်” ပစ်ခိုက်ရှင်ပြသည်။ ကောလင်း ဘာမျှမဖြစ်သည်ဖြစ်၍ လေယာဉ်ပျက်ကို တစ်စမကျန် သွားရှာရန်သာ ရှိတော့သည်။

လေယာဉ်ပျက်သည့် နေရာကိုတွေ့တော့ ရှာဖွေရေးအဖွဲ့သားများ မြေကို တူးကြသွကြရသည်။ လေယာဉ်မှာ မြေထဲသို့ အတော်မြုပ်နေသည်။ အရေးကြီးသည်က လေယာဉ်ကိုယ်ထည် တိုက်တန်နိယံ သတ္တုအပိုင်းအစများကို ရှာရန်ဖြစ်သည်။ ထိုသတ္တုမှာ ရှားပါးပြီး တန်ဖိုးရှိသည့်အပြင် ဖျံ့ဝှက်ချက်လည်း ဖြစ်သည်။ ထိုအပိုင်းအစကလေး တစ်ခုကို မဟုတ်သည့်လူ ရသွားလျှင် ကိုယ်ပျောက်လေယာဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ရုရှားတို့ သိသွားနိုင်သည်။

ရှာဖွေရေးအဖွဲ့မှာ လူ တစ်ရာကျော်ခန့်ရှိပြီး စီအိုင်အေတ ခြင်ချားယူလာသည်။ ဂရမ်းကန်ကြီးမှ လူများ ခြင်းများဖြင့်လာကာ ရှာဖွေကြသည်။ နှစ်ရက်လုံးလုံး ပိုက်စိပ်တိုက် ရှာကြသည်။ ရှာတွေ့သည့် ပစ္စည်းများကို စီ- ၁၂၄ လေယာဉ်ဖြင့် ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ပြန်ယူလာခဲ့သည်။ လေယာဉ်ပျက် အပိုင်းအစများကို လုံခြုံရေး ထုတ်ခွာ ချထားသည့် လေယာဉ် ပိုဒေါင်တစ်ခုထဲတွင် ဖြန့်ထားသည်။

ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲ နုတ်ထွက်သွားပြီးနောက် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အင်အားထွက် ဖြစ်ကျန်ခဲ့သည်။ ခန်းတွင် အလုပ်လုပ်နေသူများက ထိုအင်အား ဟာကွက်ကို လေတပ်မှဖြည့်ပေးတယ် ထင်ထားကြသည်။ ထင်လည်း ထင်လောက်သည်။ ယု-၂ မှာ စက်တပ် လေဟုန်စီးယာဉ် အဆင့်သာရှိပြီး အေ-၁၂ ဖွဲ့လှည့်လေယာဉ်မှာ အမြင့်ဆုံးနှင့် အမြန်ဆုံး ပျံသန်းနိုင်သည့် ကမ္ဘာ့ခေတ်အစီဆုံး လေယာဉ်ဖြစ်သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ မှာ ထုထည် လေတပ်၏ စုတ်အယူရဆုံး လုပ်ငန်းဖြစ်နေသည်။ ပင်တဂွန်သည် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်က မလေးပျောက်ဘဲ ကျန်သည့် သူရဲကောင်းများကို ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အရေးပါသည့်နေရာများ၌ တာဝန်ပေးထားသည်။ ဥပမာ - ဗိုလ်မှူးကြီး နော့သတ် ဟိုဘာရီလိုချိုး ဖြစ်၏။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ဟိုဘာရီ၏ တရားဝင်ရာထူးမှာ လေတပ် အထူးလှုပ်ရှားသူ လေယာဉ်အုပ်၏ တပ်မှူး ဖြစ်သည်။ ထိုလေယာဉ်အုပ်မှာ နွားလှည်းလေယာဉ်၏ လျှို့ဝှက်မထားသည့် အမည်ဖြစ်သည်။ ဟိုဘာရီသည် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်းက တိုက်လေယာဉ် လေသူရဲဖြစ်ခဲ့ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးပက်တန်က သူ့အား ဂျာနီ အမှောင်ခြင်းတွင် အနိမ့်ပျံသန်းကာ ထောက်လှမ်းခိုင်းခဲ့သည်။ မြေပြင်မှ ပစ်နေသည့်ကြားက သူ မသေခဲ့။ ကောလင်းဆောင်သည့် ပထမဆုံး နွားလှည်းလေယာဉ် ပျက်ကျသည့်အချိန်တွင် ဟိုဘာရီ ခန်းတွင် တပ်မှူးဖြစ်လာခဲ့သည်။ လေတပ်တွင် လေယာဉ်တစ်စီး

ပျက်ကျပြိုဆိုလျှင် တစ်ယောက်ယောက်ကို အပြစ်ပုံချရသည်။ မဟာဗျူဟာ လေတပ်ဌာနချုပ်တွင် တစ်စုံတစ်ခုဖြစ်လျှင် တပ်မှူးတွင်သာ တာဝန်ရှိသည်။ သို့သော် ဟိုဘာရီက ကောလင်းအပေါ် ပုံချသည်။ **ဟိုဘာရီက အပြစ်မခံချင်ဘူး။ သူက ဗိုလ်ချုပ် ဖြစ်ချင်နေတာလေ။ ဒီတော့ ကျွန်တော့်အပေါ် အပြစ်ပုံချတယ်။ လေယာဉ်ပျက်ကျပြီးတော့ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု တောင် မလုပ်ရသေးဘူး။ ကျွန်တော့်ကို အလုပ်ထုတ်ပစ်ခိုင်းတယ် **

ထိုသည်ကို ကောလင်းက လက်မခံ။ သို့ရာတွင် လေယာဉ်ကို တည်ဆောက်သူ ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်က လူ၏ အပြစ်ကို အလေးမထား။ လေယာဉ် ဘာကြောင့် သည်လိုဖြစ်သည်ကိုသာ သိလိုသည်။ ကောလင်းက ဖြစ်ပျက်သမျှ ပြောပြသည်တွင် ဂျွန်ဆင် အဖြေကိုမတွေ့ခဲ့။

ရှည်လျားစွာ စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးနောက်မှ ပိုင်းတော့ခေါ် ခဲတံလုံးခန့် ဘူးရှည်ကလေးကြောင့် လေယာဉ် ပျက်ကျ ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့တော့သည်။ ထိုဘူးကလေးမှာ လေယာဉ်ထဲသို့ ဝင်လာသည့် လေကို တိုင်းတာသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် လေယာဉ် အရှိန်ပြုခိုင်ခွက်ကို အရှိန်ပြုရန် လုပ်ဆောင်ပေးသည်။ လေယာဉ်မောင်းသည်မှာ ကားမောင်း သကဲ့သို့ မဟုတ်။ ကားမောင်းသည့်အခါ ကားမောင်းသူက ကိုယ်မောင်းသည့် အရှိန်ကို သိနေသည်။ လေယာဉ်မောင်း ရာတွင် အရှိန်ပြုခိုင်ခွက်က မပြုလျှင် လေသူရဲသည် မိမိလေယာဉ် မည်သည့်နှုန်းနှင့် ပြေးနေသည်ကို မသိနိုင်။ အမြန်နှုန်း မည်မျှနှင့်သွားနေသည် မသိဘဲ လေယာဉ်ကို ဆင်း၍မရ။ ကောလင်း တိမ်တိုက်ထဲ မောင်းဝင်လိုက်သည်တွင် ပိုင်းတော့ ဘူးကလေးသည် ရေမှန်ဝင်ကာ ခဲသွားခြင်းဖြစ်မည်။ အမြန်နှုန်းပြု ခိုင်ခွက်က မှားယွင်းပြသဖြင့် လေယာဉ်မှာ ရပ်သွားရသည်။ သို့ဖြင့် နွားလှည်းလေယာဉ်မှာ ပြောင်းပြန်လန်ကာ ပျက်ကျရခြင်း ဖြစ်သည်။

အုတားပြည်နယ်တွင် ကောလင်း၏ လေယာဉ်ပျက်ကျမှုကြောင့် စီအိုင်အေမှာ လျှို့ဝှက်မှုကိုတိုးပြီး ထိန်းချုပ်ခဲ့ ရသည်။ သတင်းစာများအား အက်ဖ်-၁၀၅ လေယာဉ်ပျက်ကျသည်ဟု ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ ထို သတင်းထုတ်ပြန်ချက်မှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ လေတပ်တွင် ထိုအတိုင်းရှိနေသည်။ လျှို့ဝှက်ချက် ပေါက်ကြားမည်ဖိုးသဖြင့် နွားလှည်းလေယာဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်သူတွေ မည်မျှအထိ သိသည်ကိုလည်း လိုက်လံစုံစမ်းသည်။ ၁၉၆၃ခုနှစ် ဇွေဦးရာသီကစပြီး **ပြင်ဇလူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း နွားလှည်းအပေါ် သိရှိမှုစီမံကိန်း** ကို တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

လေတပ်သည် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ခြေကုပ်ယူကာ မှန်မှန် လုပ်ဆောင်နေသည်တွင် စီအိုင်အေသည် အနာဂတ် သူလျှိုလေယာဉ်နှင့် ပတ်သက်သည့် အစီအစဉ်တစ်ခုလုံးကို ခြုံ၍စောင့်ကြည့်နေရသည်။ ကောလင်း လေယာဉ်ပျက် မကျမီ တစ်နှစ်က လေတပ်သည် မက်- ၃ နွားလှည်း လေယာဉ်ပုံစံမျိုး လိုချင်နေခဲ့သည်။ ယူ-၂ လေယာဉ်တုန်းကလိုပင် ပင်တဂွန်သည် စီအိုင်အေ၏ သူလျှိုလေယာဉ်နယ်မြေထဲသို့ ဝင်လာခဲ့သည်။ လေတပ်က သူတို့အတွက် နွားလှည်းလေယာဉ်

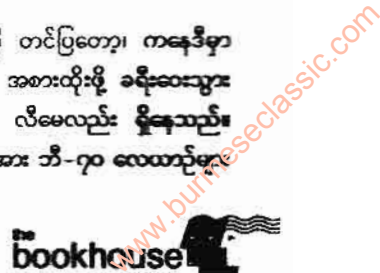
www.burmeseclassic.com

သုံးစီးမှာခဲ့သည်။ တစ်မျိုးက ဝိုင်အက်ဖ်-၁၂အေ အမျိုးအစားဖြစ်၍ တိုက်လေယာဉ်အဖြစ် သုံးရန်ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်၏ ကင်မရာတင်သည့် နေရာတွင် ၂၅၀ ကီလိုတန် အထူးမြှူတုံးနှစ်လုံး ပါရမည်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယတစ်စီးမှာ လေယာဉ်၏ ကျောပေါ်တွင် တခြား လေယာဉ်ငယ်တစ်စီး ပါရမည်ဖြစ်သည်။ တတိယတစ်မျိုးကမူ ထိုင်ခုံနှစ်လုံးပါပြီး မြန်နှုန်းမြင့်၊ အမြင့်ပေများများ ပျံသန်းနိုင်သည့် ကောင်းကင် ထောက်လှမ်းရေး လေယာဉ်မျိုး ဖြစ်သည်။ လေတပ် သူလျှိုလေယာဉ်များ မှာ နျူကလီးယားလက်နက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် ရန်သူနယ်မြေထဲသို့သွားကာ ဗျူဟာမြောက်နေရာများကို ထိ မထိ ထောက်လှမ်းကြည့်ရှုရန် ဖြစ်သည်။ ထိုလေယာဉ်ကို အာရ်အက်စ်-၇၁ ငှက်စည်ဟု အမည်ပေးလိုက်သည်။ ထိုအမည် ကို သမ္မတလိုင်ဒန့်ဘီ ပျွန်ဆင်က မိန့်ခွန်းတစ်ခုထဲတွင် အမှတ်မထင် ထည့်ပြောလိုက်မိသဖြင့် အက်စ်အာရ်-၇၁ ငှက်စည် ဟု အမည်ပြောင်းပစ်လိုက်သည်။ (မူရင်းအမည် အာရ်အက်စ် မှာ “ကောင်းကင်ထောက်လှမ်းရေးနှင့် တိုက်ခိုက်ရေး” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်)

လေတပ်၏ မက် - ၃ လေယာဉ်များသည် သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး နျူကလီးယားစစ် ရောင်စွမ်းနိုင်ရေး အတွက် စီအိုင်အေကို သူလျှိုလေယာဉ် လုပ်ခိုင်းသည့် မူလအကြံနှင့် တခြားစီဖြစ်နေသည်။ စီအိုင်အေက ထောက်လှမ်းရန် အတွက် ရည်ရွယ်သည်။ လေတပ်က စစ်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်သည်။

လေတပ်သည် ဘီ-၇၀ ဖုံးကြဲလေယာဉ်များ တည်ဆောက်ရန် ဒေါ်လာသန်းရှစ်ရာ သုံးစွဲခဲ့သည်။ ယင်းမှာ အလွန်ကြီးပြီး သုံးထောင့်ပုံရှိကာ အင်ဂျင်ရှစ်လုံး ပါသည်။ ထိုစီမံကိန်းကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကားတစ် လီမေ အလွန် နှစ်သက်သည်။ ထိုလေယာဉ်ကြီးမျိုး ၈၅စီးပါမည့် လေယာဉ်အုပ်တည်ဆောက်ရန် ကွန်ဂရက်ကို တင်ပြတော့ ဝိုင်းဝန်း ထောက်ခံကြသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဂယ်ရီ ပါဝါ၏ လေယာဉ်ပစ်ချခံရတော့ လီမေ၏ ဘီ-၇၀ လေယာဉ်များ အန္တရာယ်ရှိနိုင်သည်ဟု မြင်လာကြသည်။ ထိုလေယာဉ်များမှာလည်း ယူ-၂ လေယာဉ် ပေအမြင့်လောက်ပင် ပျံနိုင်သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် လီမေမှာ မဟာဗျူဟာ လေကြောင်းဌာနချုပ်၏ အကြီးအကဲ မဟုတ်တော့ဘဲ သမ္မတကနေဒီ၏ လေတပ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ်သာ ရှိတော့သည်။ ဘီ-၇၀ လေယာဉ်မှာ လက်တွေ့ကျသည့် လေယာဉ်မဟုတ်သည့် အထောက် အထားများ တွေ့ရသော်လည်း လီမေက လွယ်လွယ်နှင့် လက်မလျှော့ချင်။

စီအိုင်အေက အေ-၁၂ နွားလှည်းလေယာဉ်၏ စွမ်းအားများ သမ္မတကနေဒီကို တင်ပြတော့၊ ကနေဒီမှာ အတော်ပင် အံ့ဩသွားခဲ့သည်။ သူက “ဒီလေယာဉ်ကို ဘီ-၇၀ လေယာဉ်တွေနေရာမှာ အစားထိုးဖို့ ခရီးသွား နိုင်ကြလေယာဉ်အဖြစ် ပြောင်းလိုရသလား” ဟုမေးသည်။ ထိုသို့မေးစဉ် အခန်းထဲတွင် လီမေလည်း ငြိုငြင်သည်။ သူ့စီမံကိန်း ပျက်ရတော့မည်ဖြစ်၍ လီမေ ရူးမတတ် ဖြစ်သွားရသည်။ လီမေသည် ပင်တဂွန်အား ဘီ-၇၀ လေယာဉ်များ

ဆက်လက်လုပ်ရန် တိုက်တွန်းသည်။ မဂ္ဂဇင်းများတွင် အင်တာဗျူး လုပ်ခြင်းဖြင့်လည်း လူထုဆက်သွယ်ရေးနည်းသုံးကာ စည်းရုံးသည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ကနေဒါသည် ဘီ-၇၀ အစီအစဉ်ကို ဖျက်သိမ်းရန် စိုင်းပြင်းလာသည်။ သူက မိန့်ခွန်းထဲတွင် “လိုအပ်မှုလည်း မရှိဘူး။ စီးပွားရေးအရလည်း မသင့်တော်ဘူး”ဟု ထည့်ပြောသွားသည်။ ကွန်ဂရက်ကလည်း ထို လေယာဉ်အစီးရေကို ဖြတ်ချသည်။ မူရင်းမှာသည့် အရေအတွက်က ၈၅ စီး ဖြစ်ပြီး ပထမတွင် ဆယ်စီးအထိ ဖြတ်ချထားပြီး ဖြစ်သည်။ ယခုတစ်ခါ လေးစီးအထိ ထပ်ဖြတ်ပြန်သည်။

လီမေ ဒေါသုပုန် ထတော့သည်။ သူသည် လေယာဉ်ဖြင့် ဘားဘန်မြို့သို့ သွားကာ ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်၏ စကန့်လုပ်ငန်းများကို သွားကြည့်သည်။ ကြာမြင့်စွာ ပြိုင်ဘက်ဖြစ်လာခဲ့သူ ဂျွန်ဆင်က လီမေကို သံသယဖြင့် ကြိုဆိုသည်။ လီမေက အေ-၁၂ လေယာဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ပြောပြရန် ဂျွန်ဆင်ကိုခိုင်းသည်။ ဂျွန်ဆင် ပြောပြပြီးသောအခါ လီမေက “ဘီ-၇၀ ကို ဆန့်ကျင်ပြီး မစည်းရုံးဖို့ ကျုပ်ကို ကတိပေးပါလား”ဟု ကတိတောင်းသည်။ ပေးပါမည်ဟု ဂျွန်ဆင်က ပြောသောအခါ လီမေက လော့ခ်ဟိသို့ အေ-၁၂ နွားလှည်း လေယာဉ်များ အမှာပို့မည်ဟု ကတိပေးသည်။ ယင်းမှာ လော့ခ်ဟိက လေတပ်မှ ငွေများစွာရရှိမည့် လုပ်ငန်းအမှာဖြစ်သည်။ ပထမတော့ ဂျွန်ဆင်သည် လီမေအပေါ် ရိုးမှရိုးရဲ့လားဟု တွက်သည်။ နောက် သီတင်းပတ် အနည်းငယ်ကြာသောအခါ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး မက္ကနာမားရား စကန့်လုပ်ငန်းများကို လာကြည့်သည်။ ပြီးတော့ အေ-၁၂ လေယာဉ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောပြခိုင်းသည်။ လပိုင်း အတွင်းမှာပင် ပင်တဂွန်က အေ-၁၂ လေယာဉ် ၂၅ စီး မှာယူသည်။ နွားလှည်း လေယာဉ်များကို ပင်တဂွန်က သူတို့ ဘာသာ သီးခြားအမည်ပေးသည်။ ထိုအမည်မှာ ငှက်မည်းဟူ၍ ဖြစ်သည်။ မည်းဆိုသည်မှာ စီအိုင်အေက လျှို့ဝှက် မှောင်ချပြီးလုပ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ငှက်ဆိုသည်ကတော့ ထိုလေယာဉ်မှာ ပျံနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုတွေ့ဆုံမှုသည် စီအိုင်အေနှင့် လေတပ်အကြား ရေရှည်ပြိုင်ဘက် ဖြစ်သွားတော့သည်။ ယူ-၂ တန်းကလည်း ထိုအတိုင်းပင်။ စီအိုင်အေက လေယာဉ်တက်အောင် လုပ်ရပြီး နောက်တော့ ပင်တဂွန်က လေတပ်အတွက် သိမ်းသွားသည်။

ခြံကြီး (ဧရိယာ - ၅၁)ထဲတွင်တော့ လုပ်ငန်းများက ခါတိုင်းလိုပင်။ စီအိုင်အေ၏ သူလျှိုလေယာဉ် အစီအစဉ် ပင်တဂွန်သို့ ရောက်သွားသည့်အကြောင်း ပိုလ်ချုပ်များမှလွဲ၍ မည်သူမျှမသိကြ။ လေသူရဲများ၊ အင်ဂျင်နီယာများ၊ အော်ပရေတာများ၊ သိပ္ပံပညာရှင်များ အဆိုင်းသုံးဆိုင်းခွဲ၍ နေ့ရောညပါ လုပ်နေကြရသည်။ သူတို့အားလုံးမှာ ဧရိယာ

- ၅၁ တွင် အမှတ် ၁၁၂၉ အထူးလှုပ်ရှားမှု လေယာဉ်အုပ် အဖွဲ့သားများ ဖြစ်ကြသည်။

ပရတ် အင် ဝစ်တနေ ကုမ္ပဏီမှထုတ်သည့် ဂျေ-၅၈ လေယာဉ်များ ယခု ပျံသန်းရန် အသင့်ဖြစ်နေကြပြီ ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် သူတို့ကို ခြံကြီးထဲသို့ ပို့လိုက်ကြ၏။ ထိုစဉ်မှာပင် ပြဿနာစတော့သည်။ အင်ဂျင်ကိုနွဲ့ကြည့်တော့ အင်ဂျင်အလယ်တွင် မဆိုင်သည့် ပစ္စည်းကလေးတစ်ခု ကပ်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ သို့ဖြင့် အင်ဂျင်အတွင်းပိုင်း ပျက်ကုန်သည်။ ဓာတ်မှန် ရိုက်ကြည့်သောအခါ အင်ဂျင်အဖုံးအတွင်း၌ ဖောင်တိန်ပုံစံ ကောက်ကြောင်းကို တွေ့လိုက်ရသည်။ စက်ကို အပြီးသတ်ဆင်စဉ်က ကျခဲခြင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ထိုကတည်းက လော့ခ်ပီ အလုပ်သမားများ ဘောင်းဘီ အင်္ကျီတစ်ဆက်တည်း စက်ဆရာဝတ်စုံတွင် အင်္ကျီအိတ် မပါရတော့ပေ။ တခြားပြဿနာများလည်း ရှိသေးသည်။ အင်ဂျင်သည် လေစုပ်ကိရိယာကဲ့သို့ အလုပ်လုပ်သည်။ စက်နွဲ့လိုက်သည်နှင့် ကျောက်ခဲကလေးများ၊ သတ္တုစက်ကလေးများပါမကျန် တွေ့သမျှ အကုန်စုပ်ယူတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ဧရိယာ - ၅၁ မှ အလုပ်သမားများ လေယာဉ်မတက်မီ တံမြက်စည်းလှည်း ပုန်စုပ်လုပ်ကြရသည်။

နောက်တစ်ဆင့်က လေယာဉ်ကို မက်- ၃ ဖြင့် ပျံသန်းနိုင်အောင် လုပ်ရေးဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ သာမန်ခရီး သည်တင် လေယာဉ်များ အမြန်နှုန်း၏ ငါးဆဖြစ်သည်။ ထိုမျှ အမြန်နှုန်းမျိုး ယခင်ကမရှိဖူးခဲ့။ အမြန်နှုန်း မက်ကို လျှော့ချလိုက်လျှင် အန္တရာယ်ရှိသည်။ လေယာဉ်၏ လုပ်ဆောင်မှု တက်လာသည်နှင့်အမျှ နောက်ထပ် ပြဿနာများ တစ်နေ့တခြား တိုးလာပြန်သည်။ လေယာဉ်အရှိန်ကို တင်လိုက်သည်နှင့် အပူချိန်က ၅၀၀ ကျော်အထိ တက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် လျှပ်စစ်အစိတ်အပိုင်းများ အရည်ပျော်ကုန်တော့သည်။ ထို့ကြောင့် ဒီဇိုင်းတစ်မျိုးပြင် ဝါယာပြန်ပတ်ရပြန်သည်။ အသံ၏အမြန်နှုန်း တစ်နာရီ ၇၆၈ မိုင်အထိ မောင်းသည့်အခါ အသံ၏တုန်ခါမှုကြောင့် ကိုယ်ထည်များ ကွေးညွတ် ကုန်သည်။ ထိုသို့မဖြစ်အောင် တစ်မျိုးပြန်လုပ်ကာ ပြန်တပ်ရပြန်သည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် လူးဝစ္စ ရော့ မက်-၃ အမြန်နှုန်းဖြင့် ခဏမောင်းကြည့်ရာ စီအိုင်အေ အတော် သဘောကျခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် မက် ၃ တွင်မြဲနေရန် နောက်ထပ် ခုနစ်လကြာအောင် ပြုပြင်ရပြန်သည်။ စမ်းသပ်မောင်းနှင် နှုတ်တိုင်းကို စစ်ဆင်ရေးတာဝန်အတိုင်း မောင်းရသည်။ လေကြောင်းလမ်းပြတွေက လမ်းကြောင်းဆွဲကာ လမ်းကြောင်းမြေပုံ ထုတ်ကြရသည်။ နားလှည်းလေယာဉ်ကို အတွင်းလေကြောင်း လမ်းပြစနစ် အိုင်အင်နီအက်စ် စမ်းသပ် တပ်ဆင်ကြည့်သည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ဖြစ်လိုက်လျှင် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်ချည်းပင်။ အလုပ်အားလုံးမှာ သမ္မတ၏အမိန့်ဖြင့် ထုပ်ရသည့်အပြင် လျှို့ဝှက်မှုကလည်း တင်းကျပ်ကာ မျိုးချစ်စိတ်နှင့် လုပ်ကြရသည်။ လွတ်လပ်သောကမ္ဘာသည် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် လုပ်နေသည့် အလုပ်များအပေါ် တည်နေသည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့ နှင်းမုန်တိုင်းကျအပြီး ဗိုလ်ကြီးဒေါ်နယ် ဒိုနိုဟူးသည် တခြားဝန်ထမ်း တစ်ယောက်နှင့်အတူ ရေခန်းကန်ကြီးထဲ၌ အလုပ်လုပ်နေသည်။ ထိုစဉ် အက်ဖ်- ၁၀၁ လေယာဉ်တစ်စီး ထိုးဆင်းလာပြီး ဖုန်ထူထူထဲတွင် နစ်နေသည်။ ဒိုနိုဟူးလည်း အင်ဂျင်နီယာအုပ်စုနှင့်အတူ သံချောင်းကုတ်များသုံးကာ လေယာဉ်ကိုရွှေ့သည်။

“လေယာဉ်ထဲက လေကြောင်းလမ်းပြ ပစ်ခိုက် ထွက်လာတယ်။ မျက်နှာလည်း မကောင်းဘူး။ ပြီးတော့ သူက ‘ရေမိုးချိုးပြီး အိမ်ပြန်ကြတော့’ လို့ ပြောတယ်။ တစ်ခုခုတော့ ပုံမဟန်ဖြစ်နေပြီ၊ ဆမ် ပစ်ခိုက်ဟာ ဒီလောက် စကား မနည်းပါဘူးပေါ့။ မင်းတို့ကို အလိုရှိရင် ဖုန်းလှမ်းဆက်မယ်လို့လည်း သူကပြောတယ်” ဒိုနိုဟူး ပြန်ပြောပြသည်။ သူက ထပ်မေးလိုက်သည်-

“ဘာတွေ ဖြစ်နေလို့လဲ”

“အခုလေးပဲ၊ ဒါးလက်မြို့မှာ သမ္မတကနေဒီ လုပ်ကြံခံလိုက်ရတယ်” ပစ်ခိုက် စိတ်မသက်မသာနှင့် ပြော သည်။

“ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စစ်သေနာပတိချုပ်တော့ သေသွားပြီ။ ကျွန်တော် မနေ့ကလိုပဲ မှတ်မိနေတယ်။ ပစ်ခိုက် ပြောသလိုပဲ ကျွန်တော်တို့အားလုံး အိမ်ပြန်ကြရတယ်။ ဒုတိယသမ္မတ လိုင်ဒန်ဘီ ဂျွန်ဆင်ဟာ အေ-၁၂ အစီအစဉ်ကို လုံးဝမသိခဲ့ဘူး။ ဧရိယာ - ၅၁ ရှိမုန်းလည်း သူမသိဘူး” ဒိုနိုဟူးက ပြောပြသည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်၏ အနာဂတ်မှာ သမ္မတအသစ်ပေါ်တွင် တည်နေတော့သည်။

www.burmeseclassic.com

ရှင် ဖရီးမင်း ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အီးဂျီအင်ဂျီမှ သူ၏ အလုပ်ကြပ်နှင့် ယူ - ၄ (ဝန်းကန်ပြားပျံ) အကြောင်း ပြောမိသည်ကို မှတ်မိနေသည်။ အချိန်မှာ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန် အလယ်ပိုင်း နှစ်များက ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ယူ - ၄ ခေါ် အမျိုးအမည်မသိ ပျံသန်းနေသော အရာဝတ္ထုခေါ် ဝန်းကန်ပြားပျံများမှာ အလွန်ပင် ခေတ်စားနေသည်။ ဝန်းကန်ပြားပျံ တွေ့ရှိမှုများမှာလည်း သတင်းစာများတွင် လူကြိုက် သတင်းများ ဖြစ်နေကြသည်။ “ယူ - ၄ တစ်စီး ရိုက်ပက်မြို့မှာ တွေ့ပြီး စမ်းသပ်နယ်မြေရဲ့ သိပ်ခေါင်တဲ့ နေရာကို ယူလာတယ်လို့ ကျုပ်ကြားထားတယ်။ အဲဒီနေရာက ဧရိယာ-၂၂ လို့လည်း ကြားတယ်။ တစ်နေ့ ကျုပ်နဲ့ ကျုပ်ရဲ့ အလုပ်ကြပ်တို့ စမ်းသပ်နယ်မြေထဲမှာ ကားနဲ့ သွားနေတယ်။ ကျုပ်က ကြားထားတာ သူ့ကို ပြောပြပြီး ဘယ်လိုထင်သလဲလို့ မေးကြည့်တယ်။ သူက လမ်းကိုပဲ စိုက်ကြည့်နေတယ်။ ပြီးမှ လှည့်ပြီး ‘ရှင် မင်း နောက် ဒါမျိုးပြောတာ မကြားချင်ဘူး။ အလုပ်မှာ မင်း မြဲနေချင်ရင်ပေါ့လေ’ လို့ ပြောတယ်” ရှင် ဖရီးမင်း ထိုအလုပ်ထဲတွင် လုပ်နေသမျှ ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်၍ မပြောတော့။

၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ အလယ်လောက်တွင် ဧရိယာ - ၅၁ တစ်ပိုက်၌ အမျိုးအမည်မသိ ပျံသန်းနေသော အရာဝတ္ထု တွေ့ရှိမှုများ မကြုံဖူးလောက်အောင် များပြားလာသည်။ ဒေ-၁၂ နွားလှည်းလေယာဉ်များကိုလည်း ယူ-၄ နှင့် မကြာခဏ မှားယွင်းကြသည်။ ယူ-၄ တွေ့ရှိသည်ဟု စီအိုင်အေသို့ သတင်းပို့ချက်များ ယူ-၂ လေယာဉ်များ လွှတ်တင်စဉ်ကထက် အဆမတန် များနေသည်။ ပထမဆုံး ဖြစ်ရပ်တစ်ခုမှာ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် နွားလှည်းလေယာဉ် ပထမဆုံး တရားဝင်

အခန်း - ၁၂
အပုံးပေါ်ထပ်အုပ်ခြင်း

ပျံသန်းစဉ်က ဖြစ်သည်။ အချိန်မှာ နံနက် ၁၀ နာရီသာသာတွင် ဖြစ်၏။ ထိုစဉ် နာဆာအဖွဲ့၏ အိတ်စ်-၁၅ လေယာဉ်တစ်စီးကလည်း ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ် ဒရိုင်ဒန်လေကြောင်း သုတေသနဌာနမှ နီဟားဒါးပြည်နယ် အီလီမြို့သို့ စမ်းသပ်ပျံသန်းနေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အေ-၁၂ နွားလှည်းလေယာဉ်ကလည်း ထိုတစ်ဝိုက်တွင် အမြင့်ပေ တေ့သည့်နေရာမှ ပျံသန်းနေသည်။ အိတ်စ်-၁၅ ခုံးကျည်လေယာဉ်အတွင်းမှ လေသူရဲ ကျီး ဝေါ့ကာသည် သူ့တာဝန်အရ ဓာတ်ပုံများ ရိုက်နေသည်။ အိတ်စ်-၁၅ လေယာဉ်သည် လျှို့ဝှက် ပျံသန်းခြင်းမဟုတ်ဘဲ ထိုသို့ ရိုက်ယူရရှိသည့် ဓာတ်ပုံများကိုလည်း ထုတ်ပြန်ပြသလေ့ ရှိသည်။ သို့ရာတွင် နာဆာသည် ဓာတ်ပုံများကို မထုတ်ပြန်မီ သေချာစွာ စိစစ်ခြင်း မရှိပေ။ ထိုနေ့က ဝေါ့ကာ ရိုက်ခဲ့သည့် ဓာတ်ပုံများကိုလည်း အလားတူ မစိစစ်ဘဲ ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ ထိုဓာတ်ပုံများထဲမှ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံ တစ်ပုံ၏ထောင့်တွင် ယူ - ၄ ကဲ့သို့သော အရာတစ်ခု ပါနေသည်ကို သတိမထားမိလိုက်ချေ။ စင်စစ်တွင် ယင်းမှာ နွားလှည်းလေယာဉ် ဖြစ်သည်။ သို့သော် သတင်းစာများက ယန်းကန်ပြားပျံ (ယူ - ၄) အဖြစ် ဖော်ပြကြသည်။ ယူ - ၄ ဗေဒသမားများ (ယူ - ၄လော့ဂျစ်စ်)၏ အယူအဆမှာ ယူ - ၄များ ကမ္ဘာမြေသို့ လာရသည့်အကြောင်းမှာ ကမ္ဘာမြေတွင် အကျမြူပုံမှ အစပြုကာ နည်းပညာများ တိုးတက်နေသောကြောင့်ဟု ဆိုသည်။ ထိုလူများအဖို့ အိတ်စ်-၁၅ သည် အာကာသအစပီအထိ တက်နိုင်သည်ဟု ယူဆနေကြသည်။ (အိတ်စ်-၁၅ အမြင့်ဆုံး တက်နိုင်သည်မှာ ၃၅၄၂၀၀ ပေ၊ ပင်လယ် ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၆၇မိုင် အထိသာ ရှိသည်။) ထို့ကြောင့် သူတို့အဖို့ စိတ်ဝင်စားစရာ ဖြစ်နေသည်။

ထိုအဖြစ်အပျက်ဖြစ်ပြီး နှစ်ပတ်အကြာတွင် စီအိုင်အေ ဒါရိုက်တာအသစ် ဂျွန် မက်ကွန်းထံ တယ်လီတိုက်ဖြင့် စာတစ်စောင် ရောက်လာသည်။ ထိုစာတွင် “ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့က အေ-၁၂ လေယာဉ်သည် အမြင့်ပေ ၃၀၀၀၀ မှ ပျံသန်းနေစဉ် အိတ်စ်-၁၅ လေယာဉ် စမ်းသပ်မောင်းနှင်သည်နှင့် တိုက်ဆိုင်ခဲ့သည်။ အိတ်စ်- ၁၅ လေယာဉ်မှ ရိုက်ယူခဲ့သည့် ဓာတ်ပုံများကိုလည်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်”ဟု ပါရှိသည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် လျှို့ဝှက်အဆင့် လျှော့ချသော စာရွက်စာတမ်း များတွင် ထိုစာပါရှိပြီး ယူ - ၄နှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းပို့ချက်များ စီအိုင်အေသို့ပုံနေအောင် ရောက်ခဲ့သည်ဟုလည်း ပါရှိသည်။ ထိုကာလ ခြောက်နှစ်အတွင်း နွားလှည်းလေယာဉ် ဧရိယာ - ၅၁ မှ ပျံသန်းမှု စုစုပေါင်း ၂၈၅၀ကြိမ် ရှိ သည်။ ထိုပျံသန်းမှုများထဲမှ ယူ - ၄နှင့် မှားသည့်အကြိမ် မည်မျှရှိသည်ကိုမူ မသိရပေ။ သို့ရာတွင် ကျန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်က ယူ-၂ များ ပျံသန်းစဉ်ကအတိုင်း ယူ - ၄ တွေ့လိုက်သည် ဆိုသော ပြဿနာများမှာ စီအိုင်အေအတွင်း မရှင်းနိုင်အောင် ရှိရသည်။ နီဟားဒါးနှင့် ကယ်လီဖိုးနီးယား ပြည်နယ်များအပေါ်မှဖြတ်ကာ ပျံသန်းကြသည့် ခရီးသည်တို့ လေယာဉ်များ မော့ကြည့်လိုက်သည့်အခါ အသံထက်သုံးဆမြန်သော အလျင်ဖြင့် အမြင့်ဆုံးတစ်နေရာမှ ပျံသန်းသွားသည့်

www.burmeseclassic.com

နွားလှည်းလေယာဉ်၏ ပြောင်လက်၍ အရောင်ပြန်သော ဝမ်းဗိုက်ပြားပြားကို မြင်သည်နှင့် ယူ - ၄၇ ထင်ကြပေမည် မထင်ဘဲ မည်သို့ နေမည်နည်း။ နွားလှည်းသည် တစ်နာရီလျှင် ၂၃၀၀ မိုင်နှုန်းဖြင့် ပျံသန်းနေရာ ခရီးသည်တင် လေယာဉ်ထက် ငါးဆမြန်နေသည်။ ထိုမျှသော လေယာဉ်အမြန်နှုန်းကို ထိုစဉ်က မကြားဖူးကြသေးပေ။ နွားလှည်းကို တွေ့ရှိမှုများမှာ နေဝင်ပြီး အောက်ဆင့်လေထု မှောင်နေသည့် အချိန်တွင် ဖြစ်သည်။ ၁၇ မိုင် အမြင့်တွင်နေသည့် နွား လှည်းလေယာဉ်ပေါ်သို့ တောက်ပစွာ ထိုးကျနေသည်။ ကျယ်ပြန့်သော တိုက်တန်းနီယံ အတောင်များ၊ ကြိတ်ပုံကိုယ်ထည်နှင့် တပြောင်ပြောင်ဖြစ်နေသော သူလျှိုလေယာဉ်ကို မြင်သည်နှင့် ထိတ်လန့်ကုန်ရသည်။

စီအိုင်အေသည် ယခုလေယာဉ်များကို တွေ့ရှိမှုများအား ယူ-၂ တုန်းကကဲ့သို့ပင် ကိုင်တွယ်ရသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ ၏ ထိုစဉ်က တပ်မှူးဖြစ်သူ ဗိုလ်မှူးကြီးဟူဂျ် “စလစ်” ဆလက်တာက ရှင်းပြရာတွင်- “ခရီးသည်တင် လေယာဉ်တွေရဲ့ လေယာဉ်မှူးတွေက ဖက်ဒရယ် လေကြောင်းအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို သတင်းပို့ရတယ်။ သူတို့လေယာဉ် ဆိုက်တဲ့အခါ အက်ဖ်ဘီအိုင်စုံထောက်တွေက ခရီးသည်တွေကို မရည်ရွယ်ဘဲ ထုတ်ပြောချင်တာရှိရင် ထုတ်ပြောနိုင်ဖို့ ပုံစံတွေပေးပြီး လက်မှတ်ထိုးခိုင်းတယ်” ဟု ဆိုသည်။ ထိုမျှနှင့် ပြီးသွားပါစေဟု စီအိုင်အေက ဆုတောင်းသည်။ သို့ရာတွင် ယူ-၄ စိတ်ဝင်စားမှုက ပို၍များလာသည်။ ထို့နောက် လူထုသည် ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရက ဖုံးထားသည်လားဟု ဖော်ထုတ်ပေးရန် ကွန်ဂရက်ကို ဖိအားပေးသည်။ ကွန်ဂရက် အမတ်တစ်ဦးချင်းစီက စီအိုင်အေအား ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်နေသည်လားဟု မေးသည့်အခါ စီအိုင်အေက ငြင်းသည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် စီဘီအက်စ်ရပ်သ်မှ ဝေါတာ ခရုန်ကိုက်သည် ယူ-၄ - မိတ်ဆွေလော၊ ရန်သူလော၊ စိတ်ကူးယဉ်လော ဟူသည့် အထူးသတင်းဆောင်းပါး အစီအစဉ်ကို ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။ ထိုအစီအစဉ်တွင် ခရုန်ကိုက်က စီအိုင်အေသည် ယူ-၄နှင့် ပတ်သက်၍ ဖုံးဖိနေသော အစိုးရဌာနတစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု ပြောသွားသည်။ စီအိုင်အေသည် ကွန်ဂရက်က မေးသည့်အခါတိုင်း ငြင်းဆိုစေကာမူ ယူ-၄ကို လေ့လာနေခဲ့သည်ဟု ခရုန်ကိုက်က ဆိုသည်။ သူပြောသည်မှာလည်း မှန်သည်။ စီအိုင်အေသည် ၁၉၅၀ ပြည့်လွန် နှစ်များကတင် ကမ္ဘာတွင် ယူ-၄တွေရှိ မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ လေ့လာခဲ့သည်။ သူတို့ စိတ်ဝင်စားနေသည်ကိုမူ အမြဲ လိမ်ညာထားခဲ့သည်။ စီအိုင်အေသည် ယူ-၂ အစီအစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ လျှို့ဝှက်ထားခဲ့သည်။ ယူ-၂ ခိုသည်ကို ဂယ်နီ ဝါဝါ ပန်ချန်ဗရီးကတည်းက ပေါ်သွားခဲ့သည်။ သို့သော် အများစုကိုမူ ၁၉၉၀ ခုနှစ်အထိ လျှို့ဝှက်ထားခဲ့သည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်နှင့် ယူ-၄ တွေ့ရှိမှုများကိုလည်း ထုတ်ဖော်ခြင်း မရှိခဲ့။ ယင်းတို့ကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်အထိ ထိတ်တန်းလျှို့ဝှက်အဖြစ် ထားခဲ့သည်။ ခရုန်ကိုက်က စီအိုင်အေကို လူလိမ်များဟု သမုတ်ခဲ့သည်။

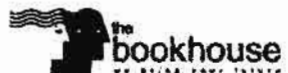

ခရုန်ကိုက်၏ ရုပ်သံအစီအစဉ်တွင် ၁၉၅၃ ခုနှစ်က ရောဘတ်ဆင်အဖွဲ့ အစီရင်ခံစာကို ထုတ်ဖော်ခဲ့သည်။ ရောဘတ်ဆင်ကလည်း သတင်းအစီအစဉ်တွင် ကိုယ်တိုင်ဝင်ကာ ၁၉၅၂ ခုနှစ်က သူ့အမည်ဖြင့် (ယူ - ၄) စုံစမ်းမှုများ လုပ်သည်မှာ စီအိုင်အေ၏ ကမကထပြုမှုဖြင့် လုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားသွားသည်။ ယင်းကိုလည်း စီအိုင်အေ ငြင်းဆိုခဲ့သည်။ လွတ်တော် ပြည်သူ့အမှုထမ်း ကော်မတီက ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၌ ယူ-၄နှင့်ပတ်သက်၍ ကြားနာမှု ပြုရာတွင်လည်း စီအိုင်အေသည် ဖုံးဖိခဲ့သည်ဟု လေတပ်က အပြစ်တင်ခဲ့သည်။ “လေတပ်က စီအိုင်အေကို ချဉ်းကပ်ပြီး လျှို့ဝှက်မှု လျှော့ချခိုင်းခဲ့တယ်” ဟု လေတပ်ဝန်ကြီး ဟာရီ ဘရောင်းက ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ အာကာသမှ လူစိမ်းများ ကမ္ဘာမြေသို့ လာလည်သည်နှင့် ပတ်သက်၍ အထောက်အထား မရှိသည့်အတွက် စီအိုင်အေသည် ယူ-၄ လေ့လာချက်များ နှင့်ပတ်သက်၍ ထုတ်ပြောသင့်သည်ဟု ဘရောင်းက ဆိုသည်။

ပြည်သူ့အများစုသည် ထိုသို့ ဖုံးထားသည့်အတွက် စိတ်ဆိုးကြသည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်သည် ဝီယက်နမ်စစ် အထွတ်အထိပ် ကာလ ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ် အစိုးရ၏ အမှန်ထုတ်ပြောနိုင်မှုမှာလည်း တိုက်ခိုက်ခံနေရသည်။ ကွန်ဂရက်က အစိုးရအားသိသမျှကို ထုတ်ပြောရန် ဖိအားပေးသော်လည်း အရာမထင်ခဲ့။ လေတပ်သည် ၁၉၄၀ပြည့်လွန် နှစ်များကကဲ့သို့ပင် ဦးဆောင်ကာ ယူ-၄တွေသည်ဆိုသော လူများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ လုပ်ခဲ့ပြန်သည်။ ထူးဆန်းသည့် နွားလှည်းလေယာဉ် များ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ဝင်လိုက်ထွက်လိုက် လုပ်နေသည်ကို လေတပ်တွင် လက်တစ်ဆုပ်စာ ငိုလ်ချုပ်များသာ သိသည်။ ထို့ကြောင့် လေတပ် စုံစမ်းစစ်ဆေးသူများ နွားလှည်းလေယာဉ်ကို တွေ့ရှိသည်များမှာ ယူ-၄တွေ့ရှိချက်များ ဖြစ်နေသည်။ စောစောပိုင်းက ယူ-၄ စုံစမ်းသူ လေတပ်အရာရှိများသည် ယခုတော့ ယူ - ၄ကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍ ဖုံးဖိသည့်အထဲတွင် လေတပ်လည်း ပါဝင်သည်ဟု ဆိုလာကြပြန်သည်။ ထို လူအတော်များများသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဘဝမှ ထွက်ကာ ယူ-၄အကြောင်း စာအုပ်များ ရေးကြသည်။ လူထုကိုလည်း ကွန်ဂရက်အား ဖိအားထပ်ပေးရန် စည်းရုံးကြသည်။

မီးပုံးပုံနှင့်တူသော လေပူဖောင်း တီထွင်နိုင်သည့် အချိန်မှစ၍ တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ လူများသည် ယူ-၄ကို ကြောက်ရွံ့ကြသည်။ ယူ-၄များ တကယ်ရှိလျှင် အာကာသမှလာတိုက်မည်ကို ကြောက်ရွံ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့များစွာ ဟူသော အသံလွှင့်ချက်ကြောင့် ဖြစ်သွားရသည်မှာ ထိုအကြောက်တရား၏ ပထမဆုံး ချောက်ချားမှု မဟုတ်ပေ။ ၁၇၈၃ခုနှစ်က ပြင်သစ်နိုင်ငံမှ ဂျီးဇက်နှင့် အီတင်း မောင်ဂိုပိုင်ယာဆိုသူ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်သည် ပြင်သစ်ဘုရင်အား

www.burmeseclassic.com

လေပူဖောင်း လွှတ်တင်ပြသခွင့် ရခဲ့ကြသည်။ သူတို့ လွှတ်တင်သည့် ပူဖောင်းတစ်လုံးမှာ မိုးကြိုးမုန်တိုင်းမိကာ ပျက်ကျခဲ့သည်။ ထိုပူဖောင်းပျက်ကျသောရွာမှ လယ်သမားများသည် သူတို့ကို ကောင်းကင်မှ လာရောက် တိုက်ခိုက်သည်ဟု ထင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဆွဲခဲ့သည့် မင်ဆွဲပန်းချီထဲတွင် လယ်သမားများသည် ပူဖောင်းကို ကောက်ဆွဲများ တံစဉ်ရှည်များဖြင့် ထိုးခုတ်နေပုံများ ပါရှိသည်။ သူတို့နောက်ဘက်မှ လူများကလည်း လက်များ မြှောက်ယမ်းကာ အော်ဟစ်ထွက်ပြေးနေကြပုံ ပါရှိသည်။ ထိုအကြောင်းကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် လူတို့သည် ကောင်းကင်၌ ထူးထူးဆန်းဆန်းအရာ ပျံသန်းနေသည်ကိုတွေ့လျှင် ကြောက်ရွံ့တတ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဂဏန်းခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းနှစ်ရာမှ မှီခဲ့သော ထိုကြောက်စိတ်သည် အသွင်အမျိုးမျိုး ပြောင်းလာခဲ့သည်။

၁၉၆၀ ပြည့်လွန် အလယ်ပိုင်းနှစ်များတွင် အမေရိကန် ဂျက်အင်ဂျင်ခေတ် နှစ်နှစ်ဆယ်ထဲသို့ ရောက်လာသည်။ ထိုအချိန်တွင် ယူ-၄ကြောက်စိတ်မှာ ယဉ်ကျေးမှုအတွေးများ စက်မှုလက်မှု ထွန်းကားလာသည်နှင့်အတူ ပုံပြောင်းလာသည်။ ထိုအချိန်တွင် အမေရိကန် သန်းပေါင်းများစွာမှာ ယူ-၄နှင့်ပတ်သက်သော ဖုံးဖိမှုများကို အစိုးရဌာန အတော်များများက လုပ်နေကြသည်ဟု ယုံကြည်နေကြသည်။ အစိုးရကိုယ်တိုင်က အာကာသ လူသားများရှိသည်ကို ဖုံးဖိထားသည်ဟု နိုင်ငံသား အတော်များများက ယုံကြည်နေသည်။ အင်္ဂါဂြိုဟ်သားများကို အာရုံစိုက်နေလျှင် ယူ-၄ တကယ်တည်ရှိမှုနှင့် လူတို့လုပ်သည့် ထူးခြားသော ယာဉ်များအပေါ် အာရုံနည်းသွားမည်ကို သူတို့မစဉ်းစား။ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ တုန်ခါနိုးတွင် စီအိုင်အေနှင့်လေတပ်ကို လူထုမသိအောင် လျှို့ဝှက်အစီအစဉ်များ ဖုံးထားသည့်ဌာနများအဖြစ် နိုင်ငံသား များ အမျက်ထွက်ခဲ့ကြသည်။ လေယာဉ်ပျက်ကျသည်ကို ဟန့်ပြသတင်း ထုတ်ပြန်ခြင်းမှအစ ယူ-၄လေ့လာခြင်းကို လှည့်ဖြားစီမံချက် လုပ်သည်အဆုံး ထိုနှစ်ဌာနသည် ရှုပ်ထွေးသော မုသားကွန်ရက်ကို ဆင်ခဲ့ကြသည်။ လှည့်ဖြားမှု စီမံချက် သာမန်လူထုအပေါ် မည်မျှ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိသည်မှာ ဂျက်အင်ဂျင်ခေတ် အာရုံဦး တပ်မတော်လေတပ် တပ်ဆွယ်၏ပုံပြင်မှာ အကောင်းဆုံး ဥပမာဖြစ်သည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ်က ဂျက်အင်ဂျင် ပထမဆုံး ထုတ်လုပ်နိုင်သောအခါ လေတပ်သည် စစ်ဘက်မှ ထိုနည်းပညာကို ထုတ်ပြန်မချင်း လျှို့ဝှက်ထားခဲ့သည်။ ဂျက်အင်ဂျင် မပေါ်မီက လေယာဉ်များမှာ ပန်ကာဖြင့်သာ မောင်းနှင်ရသည်။ ၁၉၄၂ခုနှစ် မတိုင်မီတွင် လူများမှာ ပန်ကာမပါဘဲ မောင်းသည့် လေယာဉ်ဆိုလျှင် အထူးအဆန်း ဖြစ်နေသည်။ ဂျက်အင်ဂျင် ပေါ်လာသောအခါ လေတပ်သည် ထိုနည်းပညာကို လျှို့ဝှက်ထားလိုသဖြင့် ဗျူဟာမြောက် လှည့်ဖြားစီမံချက်ကိုလုပ်ခဲ့သည်။ ဂျက်လေယာဉ်ကို စမ်းသပ်မောင်းနှင်တိုင်း သူတို့က လေယာဉ်ထိပ်ဖျားတွင် ပန်ကာအတူတို တပ်ထားမောင်းသည်။ အဲလ်ဂျက်လေယာဉ် လေသူရဲများ စမ်းသပ်မောင်းနှင်တိုင်း မကြာခဏဆိုသလို ပီ-၃၈ လေယာဉ်တစ်စီးတလေက

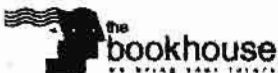
www.burmeseclassic.com

အနီးအနားသို့ လာရောက် ကြည့်ရှုတတ်သည်။ ထိုအခါ ဂျက်လေယာဉ်နောက်မှ မီးခိုးများ ထွက်သည်ကို လေသူရဲဘားခန်းများ၌ ကောလာဟလများ ဖြစ်ကုန်သည်။ လေသူရဲများက အထဲတွင် ဘာတွေ ဝှက်ထားသည်ကို သိလိုကြသည်။

အက်ဒွပ်လေတပ်စခန်း သမိုင်းပညာရှင် ဒေါက်တာ ဂျိမ်း ယန်း ပြောပြရာတွင် ဘဲလ်ဂျက်လေယာဉ် လေသူရဲဂျက် ဝူလမ်ဆိုသူသည် ဟောလီးဝုဒ်ရှိ အရောင်းဆိုင်မှ လှုပ်ရှုပ် မျက်နှာဖုံးတစ်ခုကို မှာယူလိုက်သည်။ ဝူလမ်သည် လေယာဉ်မှ ဖန်ကာအတူကိုဖြုတ်ကာ သူ့မျက်နှာတွင် လှုပ်မျက်နှာဖုံးကို တပ်လိုက်သည်။ သူ မောင်းတက်သွားစဉ် ပီ-၃၈ လေယာဉ်တစ်စီးကို တွေ့သောအခါ ဝူလမ်က ထိုလေယာဉ်မှ သူ့လေယာဉ် ခေါင်းခန်းထဲသို့ မြင်ရသည်အထိ အနီးသို့ကပ်ကာ မောင်းလိုက်သည်။ ပီ-၃၈ လေယာဉ်မှ လေသူရဲမှာ အံ့ဩသွားသည်။ ထိုလေသူရဲသည် ဝူလမ်ကို မမြင်ဘဲ လှုပ်ကြီးက ဖန်ကာမပါသော လေယာဉ်အား မောင်းနေသည်ကိုသာ တွေ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုလေသူရဲသည် လေယာဉ်ကို စခန်းသို့ပြန်မောင်းပြီး ဆင်းသက်ပြီးနောက် ဘားခန်းသို့သွားကာ တခြားလေသူရဲများအား သူ့မြင်ခဲ့သည်ကို ပြောပြသည်။ တခြားလေသူရဲများက သူ့ကိုမူးနေပြီ၊ သူပြောသည်မှာ ရှက်စရာကောင်းလှသည်၊ အိမ်ပြန်တော့ဟု ပြောကြသည်။ လှုပ်မျက်နှာဖုံးတပ်ကာ မောင်းသည်ကို တခြားဂျက်လေယာဉ် လေသူရဲများ သိသွားသောအခါ သူတို့လည်း လှုပ် မျက်နှာဖုံးတပ်ကာ မောင်းကြတော့သည်။ နောက်လ အနည်းငယ် ကြာသောအခါ တခြား ပီ-၃၈ လေသူရဲတစ်စီးကလည်း ဖန်ကာမပါသော လေယာဉ်ကို လှုပ်တစ်ကောင် မောင်းနေသည်မျိုး တွေ့ပြန်သည်။ သမိုင်းမှတ်တမ်းများအလိုအရ ဂျက်လေယာဉ်အုပ်က ထိုသို့လှုပ်သည်မှာ စိတ်ပညာရှင်တစ်ယောက်၏ အကြံလည်း ပါသည်ဆို၏။ ထိုဗျူဟာမြောက် လှည့်ဖြားစီမံချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရှင်းသည်။ မည်သူမျှ မိမိကိုအရူးဟု အထင်မခံချင်ကြ။ သို့ဖြင့် ကိုယ်မြင်သည်ကို တခြားလူအား မပြောဘဲ ထားလိုက်တော့သည်။

၁၉၆၀ ပြည့်လွန် အလယ်ပိုင်းနှစ်များတွင် စီအိုင်အေ၌ ယူ-၄နှင့်ပတ်သက်သော တွေးဆမှုများမှာ အဘက်ဘက်မှ ဝင်လာသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ယူ-၄ အယူအဆ စတင်ပေါ်ပေါက်လာကတည်းက စီအိုင်အေသည် ယူ-၄နှင့်ပတ်သက်၍ တွေးဆပုံ သုံးမျိုးထားသည်။ (က) လက်တွေ့ စမ်းသပ်ကြည့်နေသော လေယာဉ်၊ (ခ) တစ်စုံတစ်ယောက် စိတ်ကယော့ချောက်ချားဖြစ်ကာ မြင်ခြင်း၊ (ဂ) ဆိုဗီယက်ယူနီယံက မိမိတို့ပြည်သူတွေ ချောက်ချားကာ အစိုးရအပေါ် မယုံမကြည် ဖြစ်အောင်လုပ်သော စီတ္တဗေဒ စစ်ဆင်ခြင်းဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ် ရောက်တော့ နောက်ထပ် တွေးဆပုံတစ်ခု

ထပ်ထည့်သည်။ ယင်းမှာ ယု-၄ တကယ်ရှိသည်ဟူသော ကွေးဆပုံဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ ဆိုဗီယက်တို့အပေါ် ထောက်လှမ်းလေ့လာခြင်းမှ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၄၀ ပြည့်လွန် နှစ်များမှ စတာလင် သေဆုံးသည့် ၁၉၅၃ ခုနှစ်အကြား ဆိုဗီယက် မီဒီယာများတွင် ယု-၄နှင့်ပတ်သက်၍ ၁၉၅၁ ခုနှစ်က မော်စကို သတင်းစာတစ်စောင်၏ အယ်ဒီတာအားဘော် တစ်ခုတွင်သာ စီအိုင်အေ လေ့လာ တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ ခရူးရှက် လက်ထက်တွင်လည်း မတွေ့ရချေ။ စီအိုင်အေတွင် ဆိုဗီယက် သတင်းလောကအား လေ့လာခိုင်းထားသည့် လူများလည်း ယု-၄နှင့် ပတ်သက်၍ ရေးထားသည်မျိုး မတွေ့ကြရချေ။ သို့ရာတွင် ခရူးရှက်ကို သူ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ဖြုတ်ချပြီး ဘရက်ဇျက်ကို တင်မြှောက်ပြီးသောအခါ ထူးထူးဆန်းဆန်း ယု - ၄နှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်း ဆောင်းပါးများ ပေါ်လာသည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် မော်စကိုရှိ အစိုးရပိုင် နိုဝိုဗ်တီ သတင်းဌာနမှ ယု-၄အကြောင်း ဆောင်းပါးများ ဆက်တိုက်ထွက်လာသည်။ မော်စကိုလေကြောင်းသိပ္ပံမှ သိပ္ပံပညာရှင် နှစ်ယောက်သည် ယု-၄နှင့်ပတ်သက်၍ ရေးသားရုံသာမက ယု-၄အပေါ် သူတို့အမြင်များလည်း ကွဲလွဲခဲ့ကြသည်။ ယင်းမှာ ဆိုဗီယက် နိုင်ငံတော် ထောက်ပံ့ငွေစား သိပ္ပံပညာရှင်များအကြားတွင် ဖြစ်လေ့မရှိပေ။ ဗီလန်လျူ စတီးဘတ်ဆိုသူ ပညာရှင်က ယု-၄များမှာ အမေရိကန်အစိုးရက သူတို့၏ မအောင်မြင်မှုများကို သူတို့လူထုအား အာရုံလွှဲရန် ဖန်တီးချက်များသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဒေါက်တာ ဖိလစ် စစ်ဂဲဆိုသူ နောက်တစ်ယောက်ကမူ ယု-၄ဆိုသည်မှာ တကယ်ရှိသည်ဟု ယုံကြည်သူဖြစ်သည်။

လျှို့ဝှက်အဆင့် လျှော့ချသော စီအိုင်အေ မှတ်တမ်းများအရ ဆိုဗီယက်သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် နက္ခတ္တဗေဒ ပညာရှင်များက ယု-၄ တကယ်ရှိသည်ဟု ယူဆလျှင် တကယ်ရှိခြင်း ဖြစ်ရမည်ဟု ပါရှိသည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက် လေတပ်မှိုလ်ချုပ် ပေါ်ဒီရီ စတိုလီယာရှော့အား ယူနိုယ်လုံးဆိုင်ရာ နက္ခတ်တာရာဆိုင်ရာကော်မတီ၏ ယု - ၄ ဌာန အကြီးအကဲ ခန့်အပ်လိုက်ကြောင်း စီအိုင်အေ သိခဲ့ရသည်။ ရုရှားတို့တွင် တရာဆင် ယု-၄ ကော်မတီရှိကြောင်း သိရပြီးသောအခါ စီအိုင်အေသည် ယု-၄ သိပ္ပံလုပ်ငန်းကို ကမ်းနားကမ်း လုပ်တော့သည်။ ယု-၄များသည် အပြင်ဘက် အာကာသမှ လာသည်ဟူသော အယူအဆ စီအိုင်အေတွင် ပထမဆုံး ပေါ်လာခဲ့သည်။ စီအိုင်အေရှိ လေ့လာသူများအား ပြန်ဝေသည့်စာတွင် “ယု-၄တို့သည် ကမ္ဘာမြေပြင်မှ မဟုတ်ဘဲ တခြားဂြိုဟ်များမှ လာသည်ဖြစ်၍ လေ့လာသင့် လှသည်”ဟု ပါရှိသည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်ကစ၍ နွားလှည်းလေယာဉ်များကို တာဝန်ပေး မောင်းနှင်စေရာတွင် လေသူရဲများအား ပြင်းထန်သော အသက်ရှင်သန်ရေး လေ့ကျင့်မှုများ ဧရိယာ - ၅၁တွင် လုပ်ပေးခဲ့သည်။ ကက်နက် ကောလင်းမှာ သဲကန္တာရထဲရှိ လေယာဉ်ပေါ်မှ ညအချိန်ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ဟန် လေ့ကျင့်ရသည်။ ကောလင်းမှာ ဂရမ်းကန်ကြီးအတွင်းရှိ လေယာဉ်ပြေးလမ်းပေါ်တွင် ရပ်လျက် နေဝင်သွားသည်ကို ကြည့်နေသည်။ မကြာမီ မှောင်မည်းကာ ချမ်းအေးလာတော့မည်။ ထို့နောက် သူ စီ-၄၇ လေယာဉ်ပေါ်သို့ ထွယ်တက်လိုက်သည်။ ပြတင်းပေါက်များမှာ မှောင်မည်းနေ၏။ သူ့ရော၊ တခြားနွားလှည်း လေသူရဲများရော မိမိတို့အား ဘယ်ကို ခေါ်သွားမည် မသိကြ။ “လေယာဉ်ထဲရောက်တော့ လေယာဉ် ခဏပျံတတ်သွားတယ်။ လေယာဉ်ဆင်းတော့ အတော်လေးခေါင်တဲ့ တခြားသဲကန္တာရတစ်ခုကို ရောက်နေတာ တွေ့ရတယ်” ကောလင်းက ပြောပြသည်။ ထို့နောက် လူများကို လေယာဉ်ပေါ်မှ ဆင်းခိုင်းပြီး ဗင်ကားတစ်စီးထဲသို့ တက်ခိုင်းသည်။ ထို ကားပြတင်းပေါက်များလည်း မည်းနက်နေ၏။ ကားမှာ မိုင်အတော်များများ မောင်းသွားသည်။ ကောလင်းကတော့ ပတ်ချာလည်ကာ မောင်းနေသည်ဟု ထင်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကားရပ်ပြီး တံခါးကို ဖွင့်လိုက်သောအခါ ကြမ်းတမ်းသော သဲကန္တာရတစ်ခုထဲသို့ ရောက်နေသည်ကို တွေ့ရပြန်၏။ “ကျွန်တော်တို့ဟာ တရုတ် ရန်သူနယ်မြေထဲကို ရောက်နေတယ်လို့ ပြောထားတယ်။ လွတ်မြောက်အောင် အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစားပြီး ထွက်ပြေးရမယ်လို့လည်းပြောတယ်။ အဲဒီသူ့ဆုံးဖမ်း အချက်ပေးကိရိယာတွေ၊ ခလုတ်တိုက်အောင် သူ့ယာဉ်ထားတဲ့ ကြိုးတွေ၊ မြေပေါ်မှာ ငုံးထောင်ထားတာတွေလည်း

အခန်း - ၁၃
မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်

www.burmeseclassic.com

ရှိတယ်” ကောလင်းက ဆိုသည်။

ကောလင်းသည် ပြေးသွားပြီး ချုံတစ်ခုအောက်တွင် ဝင်ပုန်းလိုက်သည်။ ထို့နောက် မှောင်ထဲတွင်မှောက်ကာ အတွေးများကို စုစည်းလိုက်သည်။ နားလှည်းလေယာဉ်ဖြင့် လေ့ကျင့်စဉ်အတွင်း လွတ်မြောက်ရေးလေ့ကျင့်မှု အမြောက် အမြား သူလုပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ တစ်ခါက သူနှင့် တခြား လေသူရဲတစ်ယောက်ကို အစီရိုင်းနားပြည်နယ်အတွင်းရှိ တောင်တစ်ခုပေါ်သို့ ခေါ်သွားသည်။ “လေ့ကျင့်ဖို့အတွက် ရိက္ခာနည်းနည်းပဲ ပေးတယ်။ အိပ်ရင် စွပ်အိပ်တဲ့ အိတ်ပေးတယ်။ သိပ်သေးတဲ့ တဲကလေးတစ်ခုလည်း ပေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီတောင်ပေါ်မှာသွားပြီး ငါးရက် စခန်းချနေခဲ့ရတယ်။ ပထမ သုံးရက်မှာတော့ အဆင်ပြေသေး၊ တတိယညမှာပဲ ရာသီဥတုကဆိုးလာပြီး အေးစက်နေတဲ့ မိုးကရွာချတယ်” ထို့နောက် အတော်ပင် အခက်အခဲနှင့် ကြုံခဲ့ရသည်။ ဒုတိယ လေ့ကျင့်မှုမှာ မီယာရာ တောင်ပေါ်တွင် ဖြစ်သည်။ ထိုလေ့ကျင့်မှုတွင် ကောလင်းနှင့် တခြား လေသူရဲ တစ်ယောက်တို့ ဆီးနှင်းထဲတွင် သုံးရက်နေခဲ့ရသည်။ သူတို့ နှင်း တွေကို ဝှုဖြစ်အောင်တူးပြီး ထင်းရှူးသစ်လုံးတွေ ခင်းကာ အိပ်ခဲ့ရသည်။ တတိယလေ့ကျင့်မှုမှာ ဇလော်ရီဒါသို့သွားကာ တောတွင်း လွတ်မြောက်ရေး လေ့ကျင့်မှု လုပ်ရသည်။ “ကျွန်တော်ကို ချိုက်တောင်ထဲလွှတ်ပြီး ဓား တစ်ချောင်းပဲ ပေးလိုက်တယ်။ ကိုယ့်ဘာသာ အသက်ရှင်အောင် နေသွားတဲ့။ စားဖို့လိပ်ကို ဖမ်းပေမယ့် အခွံထဲမှာလို့ခရောင်း၊ ဒါကြောင့် အုန်းပင်အူကိုင်ပဲ ခွာစားခဲ့ရတယ်။ အုန်းပင်အသစ်ရဲ့ အတွင်းထဲက အူတိုင်ကို ကလော်ပြီး ထုတ်ယူရတယ်။ အဲဒါက ခပ်ပါးပါးပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဆာတော့ ပြေပါတယ်” ကောလင်းက ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် ဧရိယာ - ၅၁ ရှိ သဲထန္တာရ ခေါင်ခေါင်၌ လေ့ကျင့်ရသည်ကတော့ ထူးသည်။ ထိုလေ့ကျင့်မှုတွင် တရုတ်ရန်သူအတူတွေနှင့် မိတ်ဖတ်စစ်ဆင်ရေးများ ပါသည်။

ကောလင်းသည် သဲထန္တာရပေါ်တွင် မှောင်ထဲ၌ တွား၍သွားရင်း ခလုတ်တိုက်ရန် သွယ်တန်းထားသည့် ကြိုးများကို လိုက်စမ်းသည်။ ပြီးတော့ နောက် ဘာဆက်လုပ်ရမည်ကို စဉ်းစားသည်။ ထို့နောက် ကျောပိုးအိတ်ထဲမှ သံလိုက်အိမ်မြှောင်ကို ထုတ်လိုက်၏။ သို့မှသာ သူ သွားရမည့် လမ်းကြောင်းကို သိမည်ဖြစ်သည်။ “ကျွန်တော်လည်း ခူးချဲ့တွေ၊ ပိုးကောင်တွေ၊ ရွံတွေကြားထဲကနေ ဖြည်းဖြည်းချင်း တွားသွားနေရာက နာရီဝက်လောက်ကြာတော့ သွယ်တန်း ထားထားတဲ့ ကြိုးတစ်ချောင်းကို ခလုတ်တိုက်မိပြီး သူ့ခိုးဖမ်းအချက်ပေးသံ ထမြည်တော့တာပဲ။ အဲဒီမှာတင် မီးမောင်းကြီး ထွေထိုးလာပြီး ယူနီဖောင်းဝတ် တရုတ်တွေ ကျွန်တော့်ကို တရွတ်တိုက်ဆွဲသွားရာက ဂျစ်ကားတစ်စီးပေါ် တင်လိုက်တယ်” ကောလင်းကို လက်ထိတ်ခတ်ပြီး ကားကို ခဏမောင်းသွားသည်။ ပြီးတော့ နောက်ကားတစ်စီးပေါ် ပြောင်းတင်လိုက်သည်။ ထို့နောက် သူ့ကို တရုတ်စစ်ကြောရေးဌာနချုပ်ဆိုသည့် နေရာသို့ခေါ်သွားသည်။ ထိုနေရာတွင် သူ့ကို အဝတ်အစားများ

www.burmeseclassic.com

အကုန်ချွတ်၍ ကိုယ်ပေါ်တွင်ရှာသည်။ **ဆရာဝန်တစ်ယောက်က ခြေဆုံးခေါင်းဖျား ခွာရပေါက်မှန်သမျှ အကုန်နှိုက်ပြီး ရှာတယ်။ အဲဒါဟာ ကျွန်တော့်ကို အရှက်ခွဲပြီး စိတ်ဓာတ် မခိုင်မာအောင် လုပ်တာပဲ” ကောလင်းက ပြောပြသည်။ ထို့နောက် သူ့ကို အဝတ်ဗလာနှင့် ခပ်မှိန်မှိန်လင်းနေတဲ့ စကြိုအတိုင်းခေါ်သွားပြီး ကွန်ကရစ်အချုပ်ခန်းထဲ ထည့်ထား လိုက်သည်။ ထိုအခန်းထဲတွင် ခပ်တိုတို၊ ခပ်သေးသေး သစ်သားခုတ်တစ်လုံးသာ ရှိသည်။ “ကျွန်တော့်မှာ စောင်ကလည်း မရှိ၊ အဝတ်အစားကလည်း မရှိ၊ ချမ်းလိုက်တာလည်း မပြောနဲ့တော့။ ကျွန်တော့်ကို ဘာလီပုံးတစ်လုံး ပေးထားတယ်။ ဒါကိုလည်း သူတို့က သုံးဆို့မှသုံးရမယ်တဲ့” ကောလင်းက ဆိုသည်။

ကောလင်းမှာ နမူနာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ရာတွင် ရက်ပေါင်းများစွာ နေခဲ့ရသည်။ မအိပ်ရအောင်လည်း လုပ်သည်။ အရှက်ရအောင်လည်း လုပ်သည်။ အပူချိန်ကလည်း အရမ်းမြင့်လိုက်၊ အရမ်းနိမ့်လိုက်နှင့်။ အငတ်လည်း ထားသည်။ အဝတ်အစားလည်း မဝတ်ရ။ ချမ်းလိုက်သည်မှာလည်း လွန်ရော။ သူ့ကိုလည်း အမြဲ စောင့်ကြည့်နေသည်။ “အချုပ်ခန်းထဲမှာ သစ်သားတံခါးရှိတယ်။ အပြင်ကိုချောင်းကြည့်ဖို့ တံခါးပေါ်မှ အပေါက်တစ်ပေါက် ရှိတယ်။ အဲဒီအပေါက်ကို သတ္တု ပြတင်းတံခါး တပ်ထားတယ်။ အဲဒါကို ကလန်ပြီး ဖွင့်ရတယ်။ မီးလုံးတစ်လုံး ရှိတယ်။ ကျွန်တော် အိပ်ငိုက်ပြီဆိုတာနဲ့ အဲဒီမီးလုံးက လင်းလာတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော် ဘယ်အိပ်လို့ ရတော့မလဲ” ကောလင်းက ပြောပြသည်။ သူ့စားရန် အရေကျဲကျဲနှင့် စွပ်ပြုတ်သာပေးသည်။ မည်သည့် အသားမှန်းမသိသော အသားတုံးကလေး နှစ်တုံးလည်း ပေးသည်။ “ကျွန်တော့်မှာ သောက်စရာရေလည်း မရှိဘူး။ အမြဲလည်း စောင့်ကြည့်ခံနေရတယ်။ နေမှန်းလည်းမသိ၊ ညမှန်းလည်းမသိ၊ အချိန်ဆိုတာ မသိသလောက်ဘဲ။ အပူချိန်ကလည်း အမြဲပြောင်းနေတယ်။ သိပ်ပူလာလိုက်၊ သိပ်ချမ်း လာလိုက်နဲ့ တံခါးပေါ်မှာရှိတဲ့ ပြတင်းပေါက်ကနေ အော်ဟစ်ပြီး အမိန့်တွေပေးနေတယ်” ကောလင်းက ဆိုသည်။

မကြာမီ ကောလင်းမှာ စိတ် ကယောင်ချောက်ချား ဖြစ်လာသည်။ ထို့နောက် သူ့ကို စစ်ကြောချိန် ရောက်လာ သည်။ သူ့ကို အဝတ်ဗလာနှင့်ပင် လက်နက်ကိုင် အစောင့်နှစ်ယောက်က အခန်းငယ်တစ်ခုထဲသို့ ခေါ်သွားသည်။ စားခွဲ တစ်လုံးနောက်တွင် ထိုင်နေသော စစ်ကြောသူရှေ့တွင် သူ မတ်တတ်ရပ်နေရသည်။ သူ့နာမည်၊ သူ့ရာထူးတို့ကို မေးသည်။ ဘာကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံအပေါ် သူ့လျှို့လုပ်ရသနည်းဟု မေးသည်။ သူ့ကို ရက်အတော်ကြာကြာ ဆက်၍ညှဉ်းပန်းနေသည်။ တစ်နေ့တွင် သူ့ကို စစ်ကြောသူများထံ ခေါ်မသွားဘဲ သူ့ကို လွှတ်ပေးလိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်းပြောသည်။

ကမ္ဘာ့ တစ်ဖက်ခြမ်းတွင်တော့ ကောလင်း၏အဖြစ်မျိုး အမှန်တကယ် ဖြစ်နေသည်။ အချိန်မှာ ၁၉၆၃ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက် ဖြစ်သည်။ ယီချန်တီဆိုသော စီအိုင်အေ လေသူရဲတစ်ယောက်သည် ယူ-၂ သူလျှို့တာပို့ဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံ နျူကလီးယားလုပ်ငန်း အဆောက်အအုံပေါ်မှ ပျံသန်းသွားစဉ် ပစ်ချခံရပြီး တရုတ်အစိုးရက ဖမ်းဆီးကာ

ညဉ်းပန်း နှိပ်စက်တော့သည်။ ယီချန်တီသည် အမှတ်-၃၅ ကြောင်နက် ယူ-၂ လေယာဉ်အုပ်မှဖြစ်သည်။ ထိုလေယာဉ် အုပ်တွင် ထိုင်ဝမ်တရုတ် အမျိုးသား လေသူရဲများချည်း ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် စီအိုင်အေအတွက် သူလျှိုတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ကြရသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန် နှစ်များတွင် ကြောင်နက် လေသူရဲများသည် ထိုင်ဝမ်ကျွန်းပေါ်ရှိ တောင်ယွန်ခေါ် လျှိုပုဂံစခန်းမှ ယူ-၂ ၏ ၅၅နှစ်သမိုင်းတွင် အန္တရာယ်အကြီးဆုံး တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြရသည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ယူ-၂ အစီအစဉ်များကို လျှိုပုဂံအဆင့် လျှော့ချခဲ့သော်လည်း ယီချန်တီနှင့် ကြောက်နက်လေသူရဲများအကြောင်း ပါမလာဟု ကြောင်နက် လေသူရဲဟောင်း စီချွန်ဟွာက ဆိုသည်။ ထိုအကြောင်းများမှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ လျှိုပုဂံထားဆဲ ဖြစ်သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ဧရိယာ - ၅၁ ၏ တပ်မှူးဖြစ်လာမည့် ဗိုလ်မှူးကြီး ဟျူဂျီ “စလစ်” ဆလက်တာက ယီချန်တီအကြောင်း ပြောပြရာတွင် “သူ့ နာမည်ပုဂံက တယ်ရီလီ၊ သူ့နံ့ကျပ် တောင်ယွန်စခန်းမှာ တင်းနစ်ကစားကြ တယ်။ သူက လက်ကောင်းတယ်။ သူက ကွန်းဘားလည်း တတ်တာကိုး။ ဒါကြောင့် တင်းနစ်မှာလည်း လက်ကောင်းတာ။ တစ်ခါတလေ ကျပ်တို့ ကစားနေရင်း စကော့စီစကီ သောက်ကြတယ်။ ကစားရင်း စကော့စီစကီသောက်တာ စိတ်ဓာတ် လည်းမြင့်တယ်။ ယူ-၂ လေယာဉ်တွေဟာ အကဲခတ်အေ-၂ ဒုံးကျည်ရန်နဲ့ သိပ်နီးလာတော့ ဘယ်သူမှ မမောင်းချင်ကြ တော့ဘူး” ဟု ဆိုသည်။ ကြောင်နက် လေသူရဲတစ်ယောက် ပစ်ချခံရပြီး ဖြစ်သော်လည်း စီအိုင်အေအတွက် အန္တရာယ်ကြီး သည့် သူလျှိုလုပ်ငန်းကို ရပ်မပစ်ခဲ့။

ဂယ်ရီ ပါဝါ ပစ်ချခံခဲ့ရသည့်တိုင် ထိုတာဝန်များနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းလောကကို မှောင်ချထားခဲ့သည်။ တရုတ်နိုင်ငံ၏ နျူကလီးယားလုပ်ငန်းကို သိခွင့်ရရေးမှာ စီအိုင်အေအတွက် အမျိုးသားလုံခြုံရေး ထိပ်တန်းဦးစားပေး လုပ်ငန်း ဖြစ်တော့သည်။

ယီချန်တီမှာ နှိပ်စက်ညဉ်းပန်းခံခဲ့ရသည်။ ထိုနောက် ၁၉ နှစ် ထောင်ကျခဲ့ပြီး ၁၉၈၂ ခုနှစ်ကျမှ တိတ်တိတ် ထွက်ပေးခဲ့သည်။ စီအိုင်အေသည် ယီချန်တီ လေထီးဖြင့် ခုန်ဆင်းကာ အသက်ရှင်လျက်ရှိသည်ကို မသိခဲ့။ သူကို ထိုက်လည်း မရှာခဲ့။ တခြား ကြောင်နက်လေသူရဲ ဗိုလ်မှူးကျက်ချန်းလည်း အလားတူ ပစ်ချခံခဲ့ရကာ ထောင်ချခံခဲ့ရသည်။ သူတို့နှစ်ယောက် ပြန်လွတ်လာသောအခါ သူတို့က တခြားကြောင်နက် လေသူရဲစီချွန်ဟွာအား ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်များကို ပြန်ပြောပြသည်။ သူတို့ ထောင်ကျနေစဉ်အတွင်း စီချွန်ဟွာသည် ထိုင်ဝမ်လေတပ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ဖြစ်နေသည်။ ယီချန်တီကို ရော့၊ ကျက်ချန်းကိုရော့ စီအိုင်အေက ဆုတ်ဆိပ်ပေးခြင်း မရှိခဲ့။ ကြောင်နက် ယူ-၂ လေယာဉ်များ ပစ်ချခံရမှုများသည် စီအိုင်အေနှင့် လေတပ် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ဆက်လုပ်မည့် လုပ်ငန်းများအပေါ် ရိုက်ခတ်မှုရှိခဲ့သည်။ မောင်းသူခံ

လေယာဉ် တည်ဆောက်ရေးမှာ ရုတ်ခြည်း အမျိုးသားလိုခြံရေး ဦးစားပေးလုပ်ငန်း ဖြစ်လာတော့သည်။

မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်သည် ယူ-၂ လေယာဉ်ကဲ့သို့ပင် ထောက်လှမ်းရေး ဓာတ်ပုံများ ပြန်ယူလာနိုင်သည်။ သို့သော် ယူ-၂ ကဲ့သို့ ပစ်ချခံရကာ လေသူရဲ အသတ်ခံရသည်မျိုး မရှိချေ။ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်သည် ငြီးငွေ့မှု ညစ်ညမ်းမှု၊ အန္တရာယ်ရှိမှုတို့မှ ကင်းသည်။ ငြီးငွေ့မှုဆိုသည်မှာ ခရီးရှည် ပျံသန်းနေရာသဖြင့် လေသူရဲမှာ ငြီးငွေ့လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ညစ်ညမ်းမှုဆိုသည်မှာ ထိုသို့ ပျံသန်းစဉ်အတွင်း နူးကလီးယားလက်နက်များ၊ ဇီဝလက်နက်များ ပါလာ တတ်ပေသည်။ အန္တရာယ်ရှိမှုဆိုသည်မှာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၊ တရုတ်နိုင်ငံ၊ မြောက်ကိုရီးယားတို့ကဲ့သို့ ရန်သူလည်းပင် ပိုင်နက်တွင် ပျံသန်းသည့်အခါ ပစ်ချခံရကာ နိုင်ငံရေး ပြဿနာတက်နိုင်သည့် အန္တရာယ်ရှိနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ် ကုန်ခါနီးတွင် လော့ခ်ဟီသည် ထိုမောင်းသူမဲ့လေယာဉ် တင်သွင်းခွင့် ကန်ထရိုက်ရခဲ့သည်။ ယီချန်တီ ပစ်ချခံရသော အခါ စီမံချက်မှာ ပို၍ကြီးမားလာသည်။ တက်ဘုတ်ဟု အမည်ပေးပေးထားသည့် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် စမ်းသပ် ပျံသန်းမှုကို ဧရိယာ - ၅၁ တွင် လုပ်ခဲ့သည်။ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် အဆင်ပြေစွာ ပျံသန်းနိုင်ရန်မှာ ဦးစားပေးတာဝန် ဖြစ်ကာ ထိုတာဝန်ကို ဗိုလ်မှူးကြီး ဆလက်တာအား ပေးအပ်သည်။ သို့ဖြင့် သူလည်း တောင်ယွန်စခန်းမှ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ရောက်လာတော့သည်။

“လော့ခ်ဟီရဲ့ ဒီ-၂၁ လေယာဉ်တွေဟာ အရင်တုန်းက မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်မျိုးမဟုတ်ဘဲ ကမ္ဘာ့ပထမဆုံး မက်- ၃ အလျင်နဲ့ ကိုယ်ပျောက် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် ဖြစ်တယ်။ အေ-၁၂ နှားလှည်းလေယာဉ်လောက်လည်း မြန် တယ်။ ဂျက်အင်ဂျင်တပ်ထားလို့ လေခွဲအားလည်း ကောင်းတယ်။ အသံထက်မြန်တဲ့ လေယာဉ်ပေါ်ကနေ ပစ်လွှတ်နိုင် တယ်” လော့ခ်ဟီမှ ရူပဗေဒပညာရှင် အက်ဒွပ် လိုဗစ်က ရှင်းပြသည်။ အေ-၁၂ မိခင်ယာဉ်မကြီးကို အမ်-၂၁ ဟု အမည်ပေးထားသည်။ အမ်ဆိုသည်မှာ မိခင်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်။ ယာဉ်မကြီးထဲတွင် မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်ကို ပစ်လွှတ်မည့်သူအတွက် ထိုင်ခုံတစ်လုံး အပိုပါသည်။ မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်ကို ဒီ- ၂၁ ဟု အမည်ပေးထားသည်။ ဒီဆိုသည်မှာ သမီးဟူသော အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် လေယာဉ်တစ်စီးကို တစ်နာရီ ၂၃၀၀ မိုင်နှုန်းဖြင့် ပျံသန်းနေသည့် တခြား လေယာဉ်တစ်စီး၏ ကျောပေါ်မှ ပစ်လွှတ်ရန်မှာ အခက်အခဲ ရှိနိုင်သည်။ အခက်အခဲများမှာ ပစ်လွှတ်စဉ် လေယာဉ်နှစ်စီး မတိုက်မိရန်မှ စသည်။ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို ပြန်ရရှိလည်း အရေးကြီးသည်။ လိုဗစ်က “မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်ဟာ တရုတ်နိုင်ငံပေါ်ကို သူ့လမ်းကြောင်းအတိုင်း ပျံသန်းသွားပြီး ဓာတ်ပုံရိုက်မယ်။ ပြီးတော့ ပင်လယ်ညီနီ ပြန်လာမယ်” ဟု ရှင်းပြသည်။ ထို့နောက် လေယာဉ်သည် ကင်မရာ၊ ဖလင်၊ ရေဒီယို ဆင်ဆာများပါသော ဓာတ်ပုံအိတ်ကို လေထီးဖြင့် တခြား လေယာဉ်တစ်စီးက ကောက်ယူနိုင်မည့် နေရာတွင် ချပေးကာ လေယာဉ်မှာ ပင်လယ်ထဲသို့ ထိုး

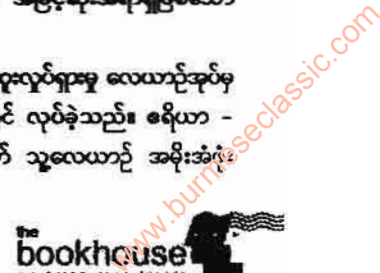
www.burmeseclassic.com

စိုက် နစ်မြုပ်သွားမည် ဖြစ်သည်။

ထိုလုပ်ငန်းစဉ်အတိုင်း ဇရိယာ - ၅၁ တွင် စမ်းသပ်လုပ်ကြည့်ရာ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် အမြောက်အမြား ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ ထို စမ်းသပ်မှုလုပ်ငန်းကို ဝိုင်းမှူးကြီး ဆလက်တာက ညွှန်ကြားပြီး ဂရမ်းကန် လေပြင်ပိုင်နက် မြောက်ဘက် ယူလက်တိုက်ခေါ် အထူးစစ်ဆင်ရေး ဇရိယာတွင် လုပ်ခဲ့သည်။ ဆလက်တာနှင့် ဖရန့် မာရေးတို့သည် အမ်-၂၁/ ဒီ-၂၁ နောက်သို့ နောက်လိုက်လေယာဉ်ဖြင့် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် လွှတ်တင်မှုကို လိုက်ကြည့်ခဲ့သည်။

“သူတို့လည်း လွတ်လိုက်ရော၊ နောက်တော့ ပျောက်သွားရော” ဆလက်တာက ဆိုသည်။ ရဟတ်ယာဉ် လေသူရဲချာလီ ထရက်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့ကို လိုက်ရှာခိုင်းသည်။ “ပထမ ကျွန်တော်တို့ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို တွေ့တယ်။ အဲဒီနောက် ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့ကို ကြီးတွေနဲ့ အောက်ချပေးတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့က လေယာဉ်ကို ကုန်ချိတ် ချိတ်နဲ့ ချိတ်လိုက်တယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ လေယာဉ်ကို တောင်ပေါ်ကနေ ဆွဲတင်ခဲ့ရတယ်။ တစ်ခါတလေတော့ ကတ်သီး ကတ်သတ်ဖြစ်တာတွေလည်း ရှိတယ်။ အထူးသဖြင့် လေယာဉ်ဟာ တောင်စောင်းထိပ်မှာ တင်နေတဲ့အခါမျိုးပေါ့။ ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးသမားတွေ တောင်ကမ်းပါးက ပြုတ်ကျမလိုတောင် ဖြစ်တယ်” ထရက်က ရှင်းပြသည်။ နွားလှည်း လေယာဉ်နှင့် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်တို့ကို မက်- ၃ အမြန်နှုန်းနှင့် လွှတ်တင်ရန် အသင့်ဖြစ်ပြီဟု ဆလက်တာ ထင်သောအခါ ပင်လယ်ပြင် အသက်ရှင်ရေး လေ့ကျင့်မှုများပါ ထည့်လုပ်ခိုင်းသည်။ ထိုသို့ လွှတ်တင်မှုကို အများပြည်သူများ လုံခြုံမှု ရှိစေရန် ကယ်လီဖိုးနီးယား ကမ်းရိုးတန်းမှ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် လုပ်ခဲ့သည်။ ဆလက်တာသည် ထိုအတွက် သူ့လေသူရဲချား အသင့်ဖြစ်စေရန် ဇရိယာ ၅၁ အတွင်းရှိ ကန်ထဲတွင် အသွားအပြန် ရေကူးခိုင်းသည်။ ပထမ ရေကူး ပတ်စုံဖြင့်ကူးရပြီး နောက်တော့ ဖိအားပါ လေသူရဲဝတ်စုံဖြင့် ကူးရသည်။ “ကျုပ်တို့ အဲဒီကောင်တွေကို ရေထဲကနေ စက်သီးနဲ့ ဆွဲတင်တယ်။ ပြီးတော့ ကန်ထဲ ပြန်ချတယ်။ ပထမအကြိမ် သူတို့ ရေထဲထိချင်း ဖိအားပါ ပတ်စုံဟာ လေဝင်ပြီး ဖောင်းလာတယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်အောင် ကျုပ်တို့လုပ်တာ” ဆလက်တာက ပြန်ပြောပြသည်။ ရေအလွန်များသည့် နေရာတွင် လေယာဉ်ဆင်းသက်သည်ကို လက်တွေ့လုပ်သည့်အခါ လက်စီးဂတ်(စ်) အရွှေဘက်ရှိ အခေါက်နံတွင် အကြီးဆုံး ရေလှောင်ကန်ဖြစ်သော လိတ်မိခံကန်ကြီးတွင်လုပ်ပြီး စခန်းတွင် စီခိုင်အောင် အမြင့်ဆုံးအရာရှိဖြစ်သော ဝါနာ ဝိစ်က ကမ်းခြေစောင့်တပ်ဖွဲ့ကိုပါ ခေါ်ထားသည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ဂရမ်းကန်ကြီးအတွင်းရှိ အမှတ် ၁၁၂၉ အထူးလှုပ်ရှားမှု လေယာဉ်အုပ်စု ညအချိန် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် လွှတ်တင်စမ်းသပ်မှုကို ကယ်လီဖိုးနီးယား ကမ်းရိုးတန်းတွင် လုပ်ခဲ့သည်။ ဇရိယာ - ၅၁ လေယာဉ် ပြေးလမ်းပေါ်တွင် လော့ခ်ဟီ၏ စမ်းသပ်မောင်းနှင်မှု လေသူရဲဘီလ် ပတ် သူလေယာဉ် အမိုးအံ့ဖွဲ့

ပိတ်မည်ပြုစဉ် ဆလက်တာ ရောက်လာကာ- “ဘီလ်၊ ဒါဟာ အန္တရာယ်များတဲ့ ခရီးနော်လို့ ကျွန်ုပ်ကပြောလိုက်တယ်။ မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်နဲ့ အေ-၁၂ လေယာဉ်ရဲ့ အမြီးဟာ ပေ နည်းနည်းပဲဝေးတာ။ ဒါကို ပတ်လည်း သိပါတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံးလည်း သိတယ်။ နောက်မှာက ပျံသန်းမှုအင်ဂျင်နီယာ ရေး တောရစ်ပါတယ်။ သူလည်း သိတယ်။ အမိုးအံ့ဖိုးလည်း ပိတ်ရော ကျုပ်လည်း တခြား မက်- ၃ လေယာဉ်ပေါ်တက်ပြီး သူတို့နောက်က ယှဉ်ပြီးလိုက်ခဲ့တယ်” ဟု ပြောပြသည်။ လေယာဉ်နှစ်စီးသည် အနောက်ဘက်သို့ ကယ်လီဖိုးနီးယား ကမ်းရိုးတန်းမှ မိုင် ၁၅၀ အဝေးအထိ ပျံသန်းသွားခဲ့ကြသည်။ ထိုစဉ် လေသူရဲ ဘီလ် ပတ်သည် မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ် ဒီ-၂၁ကို လွှတ်တင်ရန် ပြင်သည်။ ဆလက်တာ၏ လေယာဉ်ထဲမှ ကင်မရာက လွှတ်တင်ပုံကို ရိုက်ယူမည်ဖြစ်သည်။ အောက်ဘက် မှောင်မည်းနေသည့် ပင်လယ်ပြင်တွင် ကယ်ဆယ်ရေးသင်္ဘောက အသင့်စောင့်နေသည်။ ပတ်က ခလုတ်ကိုနှိပ်လိုက်ရာ ဒီ-၂၁မှာ မိခင် ယာဉ်မကြီး အမ်-၂၁ခုခွာကာ ထိုးတက်သွားသည်။ သို့သော် စတင်ခွာစဉ် မောင်းသူမဲ့မှာ အပေါ်သို့ ထောင်တက်ရမည့်အစား အနည်းငယ်ငိုက်ဆင်းကာ မိခင်ယာဉ်မကြီးကို နှစ်ခြမ်းထိုးခဲ့လိုက်သည်။ လေယာဉ်ထဲတွင် ပိတ်မိနေသော ပတ်နှင့် တောရစ်တို့ကိုတော့ မထိ။

အမ်-၂၁ မှာ လေထဲတွင်လည်ကာ ပေ တစ်သောင်းခန့် ပြုတ်ကျသွားသည်။ သို့ရာတွင် အထဲမှ လူနှစ်ယောက် စလုံး ခုန်ထွက်စနစ်ဖြင့် ခုန်ထွက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ မီးလောင်ပျက်ကျသော လေယာဉ်မှ သူတို့လွတ်ကာ လေထီးဖြင့် ဆင်းသက်ခဲ့ကြသည်။ မီးလောင်သွားသော လေယာဉ် အပိုင်းအစများကလည်း သူတို့ကို မထိ။ နှစ်ယောက်စလုံး ရေထဲသို့ ဘေးကင်းစွာ ကျခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ဆလက်တာက ကြိုတင်မမြင်နိုင်သည့် ဝမ်းနည်းဖွယ် အဖြစ်တစ်ခု ဖြစ်သွားခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ “ကျုပ်တို့နဲ့ ကယ်ဆယ်ရေးသင်္ဘောက ဘီလ် ပတ်ကို တွေ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ရေး တောရစ်ဆီကို သင်္ဘောရောက်သွားတဲ့ အချိန်မှာ သူဟာ လေထီးကြိုးတွေနဲ့ပတ်ပြီး ရေနစ်နေပြီ” ဆလက်တာက ပြန်ပြောပြသည်။

ကယ်လီ ဂျွန်ဆင် အတော် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ “သူ စိတ်မကောင်းဖြစ်လို့ သိပ်မစဉ်းစားဘဲ အစီအစဉ် တစ်ခုလုံးကိုဖျက်ပြီး စီအိုင်အေနဲ့ လေတပ်ကို ငွေပြန်အမ်းမယ် လုပ်တယ်” ဂျွန်ဆင်၏ လက်ထောက် ဘင် ရစ်ချ်က ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင်ရေးသည့် သူ၏မှတ်တမ်းထဲတွင် ရေးထားသည်။ ရစ်ချ်က ဘာကြောင့်နည်းဟု မေးတော့ ဂျွန်ဆင်က- “ငါ ငှက်မည်း စမ်းသပ်လေသူရဲတွေ ထပ် မသေစေချင်တော့ဘူး”ဟု ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် လေတပ်က မက်-၃ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် အစီအစဉ်ကို ရုတ်တရက် မပစ်ပယ်နိုင်။ ထို့ကြောင့် သူတို့ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို ဘီ-၇၂ ဖုံးကြဲလေယာဉ်၏ အောက်မှလွတ်တင်ရန် ကြံကြသည်။ သမ္မတကြီး၏ ဒုတိယကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဆိုင်းရပ် ဗန့်စိက ကယ်လီ ဂျွန်ဆင်အား- “ဒီအစီအစဉ် အလုပ်ဖြစ်ဖို့ လိုတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်ုပ်တို့အစိုးရက ဂယ်ရီ ပါဂါလို

အဖြစ်မျိုး နောက်ထပ် အဖြစ်မခံနိုင်ဘူး။ ရန်သူနိုင်ငံအပေါ်က ထောက်လှမ်းဖို့ဆိုရင် ပြိုဟ်တုက ဖြစ်စေ၊ မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်ခွဲဖြစ်စေ လုပ်မှရမယ်” ဟု ပြောခဲ့သည်။

နောက် သုံးနှစ်အကြာ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ဒီ-၂၁ လေယာဉ်ကို ဘီ-၅၂ လေယာဉ်မှ ပထမဆုံးတာဝန်အဖြစ် တရုတ်နိုင်ငံအပေါ်သို့ လွှတ်တင်ခဲ့သည်။ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်မှာ လော့နား နျူကလီးယားစခန်းအပေါ်မှ ပျံသန်းသွားခဲ့ သော်လည်း လမ်းကြောင်းပြောင်းကာ ဆိုဗီယက်၊ ဆိုက်ဘားရီးယားနယ်ထဲသို့ ရောက်သွားပြီး ဆီကုန်ကာယျက်ကျခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ရသည်မှာ လေယာဉ်လာရင်းအရပ်သို့ အပြန်တွင် ယင်း၏ ပဲ့ထိန်းစနစ် ချို့ယွင်းသွားခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုလေယာဉ်ကို ထပ်လည်း မတွေ့ရ၊ ကြားလည်း မကြားရတော့ချေ။ နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်ကျော် ကြာခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်လွန် စောစောပိုင်း နှစ်များတွင် စီအိုင်အေ အရာရှိတစ်ယောက် ဘင် ရစ်ချ်စ်စ် စကန်လုပ်ငန်းသို့ ရောက်လာပြီး ထူးဆန်းသော ပစ္စည်းတစ်ခု လက်ဆောင်ပေးရင်း- “ဘင်၊ ခင်ဗျား ဒါကိုမှတ်မိလား” ဟု မေးသည်။ ယင်းမှာ တိုက်တန်နိယံသတ္တု အပိုင်းအစတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ရစ်ချ်စ်စ်က- “မှတ်မိတာပေါ့” ဟု ပြောလိုက်သည်။ ထိုပစ္စည်းကလေးမှာ လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်လေးခုက လိုဗစ်နှင့်အဖွဲ့ လော့စ်ဟီအတွက် တီထွင်ပေးခဲ့သော ရေဒါကာဆေး သုတ်ထားသော ပစ္စည်းဖြစ်သည်။ ဘယ်ကရသနည်းဟု မေးတော့ စီအိုင်အေအရာရှိက မော်စကိုရှိ အေဂျင်စီ ထောက်လှမ်းရေးက စီအိုင်အေသို့ လက်ဆောင်ပေးခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြသည်။ ထိုထောက်လှမ်းရေးကလည်း ဆိုက်ဘားရီးယားနယ်ရှိ သိုးကျောင်းသားတစ်ယောက်က သိုးကျောင်းရင်း ကောက်ရသဖြင့် ပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ “ရုရှားတွေဟာ ဒါကို ထက်နှို ထိုက်ပျောက်လေယာဉ် နည်းပညာနဲ့ အမှတ်မှားနေကြတယ်။ ဒီတော့ ကျုပ်တို့ရဲ့ တက်ဘုတ် လုပ်ငန်းအတွက် အဆင်ပြေတာပေါ့” ဟု ရစ်ချ်စ်စ်ဆိုသည်။

စစ်အတွင်း မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ် အသုံးပြုသည်မှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက သမ္မတကနေဒီ၏ အစီကီကြီး ဂျိုးဇက် ကနေဒီ စတင်ခဲ့သည်။ သူလည်း ဂျာမနီနိုင်ငံအပေါ် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် စစ်ဆင်ရေးလုပ်ရင်း ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ထို လျှို့ဝှက်စစ်ဆင်ရေးကို အဖရိဒိုက် စစ်ဆင်ရေးဟု ခေါ်သည်။ ဂျာမနီနိုင်ငံအတွင်းရှိ နာဇီဒုံးကျည်စခန်းကို တိုက်ခိုက်ရန် ဖြစ်သည်။ ကနေဒီ၏အစီအစဉ်မှာ ဘီ-၂၄ ဗုံးကြဲလေယာဉ်ကို အင်္ဂလန်မှ မောင်းသွားမည် ဖြစ်သည်။ သူ လေယာဉ် အမှုထမ်းများမှာ ကုန်တင်ခန်းထဲတွင် ပေါင် ၂၂၀၀ ရှိသော ဗုံးများ ယူလာသည်။ ဗုံးများကို စနက်တံ မီးကူးသည်နှင့် လေယာဉ်အမှုထမ်းများနှင့် လေသူရဲတို့ လေထီးဖြင့် ခုန်ထွက်မည် ဖြစ်သည်။ ခုန်ထွက်ပြီးသောအခါ သိပ်ဝေးဝေး

မရောက်သေးသော လေယာဉ်ကို အဝေးထိန်းစနစ်ဖြင့် ထိန်းမည်ဖြစ်သည်။ ဗုံးကြဲလေယာဉ်၏ ထိပ်ဖျားတွင် ကင်မရာ နှစ်လုံး တပ်ထားသည်။ သို့ဖြင့် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်မှာ နာဇီတို့၏ပစ်မှတ်ကို ရှာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဗုံးများမှာ တော်ပက်ဟုခေါ်ပြီး နောက်ဆုံး တီထွင်ထားသော ပေါက်ကွဲမြန်သည့် ဓာတ်ပေါင်းများဖြင့် လုပ်ထား ခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျီးဇက် ကနေဒီနှင့် အဖွဲ့သားများ ခုန်မထွက်မီ ကလေးတွင် ဗုံးမှာ မီးကူးကာ ပေါက်ကွဲပြီး အားလုံး သေဆုံးခဲ့ကြသည်။ ရေတပ်သည် ထို မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် အစီအစဉ်ကို ရပ်ဆိုင်းပစ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုမောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကြည်းတပ်ဗိုလ်ချုပ် ဟင်နရီ “ဟက်” အာနိုးက မျက်စိကျခဲ့သည်။ ဂျပန်ကို အောင်နိုင်သော နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအာနိုးက ရဲတင်းသော စကားတစ်ခွန်းကို ဆိုခဲ့သည်။ “နောက်လာမယ့်စစ်မှာ လူမပါတဲ့ လေယာဉ် နဲ့တိုက်မှာ” ဟု ပြောခဲ့သည်။ သို့သော် နောက်ထပ် စစ်လေးခုတွင်တော့ သူပြောသည်မှာ မမှန်ခဲ့။ သို့တစေ သူမှန်ပါသည်။

စစ်တွင် အဝေးထိန်း စနစ်သုံးသည့် ယာဉ်ဖြင့်တိုက်သည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ လူ အသေအပျောက်နည်းရန် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မောင်းသူမဲ့ယာဉ် မူလ စတင်ပေါ်စဉ်ကတော့ အပျော်တမ်း သက်သက်အတွက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကြီးမားဆက်သွယ်ရေးကို ကျွမ်းကျင်သူ နီကိုလာ တက်စလာသည် ၁၈၉၈ ခုနှစ်က မက်ဒီဆင်ရင်ပြင်တွင် ပြုလုပ်သည့် လျှပ်စစ်ပြပွဲတွင် လေးပေရှည်သော သံမဏိလျှောက်ကို အဝေးထိန်းစနစ်ဖြင့် မောင်းပြခဲ့သည်။ ပရိသတ်များ တအံ့တဩ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သူ၏ မောင်းသူမဲ့လေ့မှာ သိပ္ပံပညာထက် မျက်လှည့် ပို၍ဆန်နေသည်။ တက်စလာသည် သူ၏ တီထွင် ချက်ကို စစ်ဘက်တွင် အသုံးချရန် စိတ်ကူးမိခဲ့သည်။ “ကျွန်တော်သည် ဝါရှင်တန်မှ အာဏာပိုင်တစ်ယောက်ထံ ဖုန်းဆက်ကာ အစိုးရထံ တင်ပြပေးရန် ပြောခဲ့သည်။ ကျွန်တော်၏ တီထွင်တွေ့ရှိမှုကို ပြောပြတော့ ထိုလူက ဟားတိုက်ရယ်ပါ သည်” ဟု တက်စလာက ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က စစ်တပ်မှာ သွားလာရေးယာဉ်အဖြစ် မြင်းများကိုသာ သုံးကြသေး သည်။ တက်စလာ၏ မိတ်ဆွေ စာရေးဆရာ မတ်တိုင်းကလည်း အာဂပ်(စ်)စစ်ရေးတွင် အဝေးထိန်းစနစ်ကို သုံးသင့်သည်ဟု သဘောရသည်။ ထို့ကြောင့် တက်စလာ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ကြိုးစားပေးခဲ့သည်။ တိုင်းက ဂျာမန်များမှာ ထို တီထွင်ချက်ကိုဝယ်ရန် အလားအလာ ရှိနိုင်သည်ဟု အကြံပြုသည်။ ထိုအချိန်က ဂျာမန်တို့သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် သိပ္ပံ အထွန်းကားဆုံး လူမျိုးဖြစ်သည်။ ထိုနောက် တက်စလာ၏ မူပိုင်ခွင့်ကို မည်သည့် အစိုးရကမျှ မဝယ်ခဲ့ကြချေ။ တက်စလာမှာလည်း ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် ဆင်းဆင်းရဲရဲဖြင့် သေခဲ့ရသည်။ ထိုနောက် ဂျာမန်တို့သည် အဝေးထိန်းစနစ်ကို သူတို့ဘာသာ တီထွင်နိုင်ခဲ့ပြီး ဥရောပတစ်လွှားကို ဒုက္ခပေးတော့သည်။ ဂျာမန်တို့၏ ပထမဆုံးစက်ရုပ်မှာ အဝေးထိန်းစနစ်ဖြင့် မောင်းသည့် တင့်ကားငယ်များ ဖြစ်သည်။ အရွယ်မှာ စက်တပ် စွတ်ဖားခန့်ရှိသည်။ ယင်းတို့ကို ဝိုးလီယက်ဟု အမည် ပေးထားသည်။ ယင်းအပေါ်တွင်လည်း ၁၃၂၅၀၀၀ ဗုံး တင်ဆောင်ကာ ရန်သူကတုတ်များထဲသို့ အဝေးထိန်းစနစ်နှင့်

www.burmeseclassic.com

မောင်းသွင်းသည်။ ဂျာမန်တို့သည် ဂိုးလီယက်ရှစ်ထောင် လုပ်ခဲ့ပြီး စစ်မြေပြင်တွင် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် စစ်သည်အင်အား သုံးဆတစ်ဆ သာသော အရှေ့ဘက် ရုရှားစစ်မျက်နှာတွင် အသုံးများခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်တော့ စစ်ကြီးပြီးသည့်နောက် ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ဘီကီနီကျွန်းတန်း၌ လမ်းဆုံစစ်ဆင်ရေး အတွက် လေတပ်က မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို သုံးခဲ့သည်။ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်များကို နက္ခတ်လီးယား မှီပွင့်တိမ်တိုက်ကြီး ထဲသို့လွှတ်ကာ ရေဒီယိုသတ္တိကြွမှု နမူနာများ ယူစေခဲ့သည်။ ယင်းတို့တွင် လေကိုစုဆောင်းသည့် အိတ်များနှင့် ဘူး သေတ္တာပုံစံ ရေစစ်စက္ကူထိန်းများလည်း ပါသည်။ ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို ထိန်းရသည်မှာ အခက်အခဲ ရှိသည်။ ဖောက်စစ်အမည်ရှိ မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်တစ်စီးမှာ မှီပွင့်တိမ်တိုက်ထဲသို့ ရောက်သွားသောအခါ ပေါက်ကွဲကာ သူ့လမ်းကြောင်းအထက် ပေခြောက်ဆယ်ခန့် မြင့်တက်သွားသည်။ ယင်း၏ ဝုံးတံခါးမှာလည်း ကွေးညွတ် သွားပြီး အတွင်းကျရှင်များ ပေါက်ကွဲထွက်ကာ စစ်ဆေးပြားများ၏ မင်းတပ်များ ပြုတ်ထွက်ကုန်သည်။ မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်ကို မိုင်ပေါင်းများစွာ အဝေးမှထိန်းပေးခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် သဲကျောက် စစ်ဆင်ရေးခေါ် အဏုမြူဗုံး စမ်းသပ် ဖောက်ခွဲသောအခါကလည်း မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်များကို သုံးခဲ့သည်။ ထိုတာဝန်အတွက် လူများကို အသုံးပြုလျှင် အန္တရာယ်ရှိနိုင်သောကြောင့် ဖြစ် သည်။ မြင်းကျားခေါ် ၁၈ ကီလိုတန် အဏုမြူဗုံးကို ဖောက်ခွဲစဉ် လူမောင်း လေယာဉ်တစ်စီး မှီပွင့်တိမ်တိုက်ကြီးထဲသို့ အမှတ်မထင် ဝင်ရောက်သွားသည်။ ထိုလေယာဉ်မှ လေသူရဲနှင့် လေယာဉ်အမှုထမ်းများ မည်သည့်ထိခိုက်မှုမျှ မရှိသည်ကို စစ်ဆေးတွေ့ရှိရသဖြင့် လေတပ်သည် နောက်ပိုင်းတွင် လူမောင်းလေယာဉ်များကို လွှတ်ကာ ရေဒီယိုသတ္တိကြွ နမူနာများ ယူခိုင်းရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

လိုင်ဒန်ဘီ ဂျွန်ဆင်သည် သမ္မတမဖြစ်မီက တက္ကဆက် နယ်တွင် သူ၏ လင်းကင်း ကွန်တီနှင့်တယ် ကားကြီးကို အမိုးဖွင့်ကာ လျှောက်မောင်းလေ့ ရှိသည်။ သူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ရေးသားသူ ရန်ဒေါ့ ဝုဒ်၏ အဆိုအရ ဂျွန်ဆင်သည် ပြောင်းတိုသေနတ်ကို ကျည်ထိုးကာ သူ့ဘေးတွင် ချထားတတ်သည်။ သမင်ကို တွေ့သည်နှင့် ချက်ချင်း ကောက်ပစ်နိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၄ ရက်နေ့တွင် သူ၏ ကျေးလက်ခြံကြီးထဲရှိ အိမ်မှ ထမင်းစားခန်းထဲသို့ တခြား အမဲလိုက်ဝါသနာပါသူများနှင့် အတူ ဝင်ခဲ့သည်။ အိမ်ကြီးမှာ ပေလေးဆယ်မြင့်ကာ မှန်များကာထားပြီး လေအေးပေးစက်လည်း တပ်ထားသည်။ ထိုအိမ်ကို ဂျွန်ဆင်က “သမင်မျှော်စင်” ဟု ခေါ်သည်။ စားကျက်ပတ်လည်တွင် အားကောင်းသော မီးမောင်းကြီးများ ဆင်ထားပြီး ထိုမီးများကို ဖွင့်လိုက်သည်နှင့် စားကျက်တွင် လာစားသော သမင်မှာ မီးရောင်ကြောင့် မျက်စိမမြင်ရတော့မှ သမင်ကို ပစ်ချနိုင်ပေသည်။

ယင်းမှာ ဂျွန်ဆင်၏ ဘဝလမ်းကြောင်းကိုခင်းရာ အရေးကြီးသည့် ညလည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၄ ရက်နေ့ ညသည် ဆိုစီယက်တို့ စပွတ်နစ် ဂြိုဟ်တုကို လွှတ်တင်သည့် ညလည်းဖြစ်ရာ ထိုစဉ်က ဆီနိုက်အမတ်သာ ရှိသေးသော ဂျွန်ဆင်သည် ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေး တိုက်ပွဲကို နှံ့တော့သည်။ ထိုညမှာပင် စည်သည်များ ပြန်သွားပြီးနောက် လူမည်းစာပွဲထိုးက သိမ်းဆည်းနေစဉ် အိပ်ခန်းထဲ၌နားနေရင်း ဇနီးသည် လေဒီဘဒ်အား- “လန့် (ကွန်မြူနစ်) အရောင်နဲ့ အိပ်ရမယ်ဆိုရင် ငါ အသွားမယ်” ဟု ပြောခဲ့သည်။

ထိုအချိန်တွင် လိုင်ဒန်ဘီ ဂျွန်ဆင်မှာ သာမန် ဆီနိုက်အမတ်

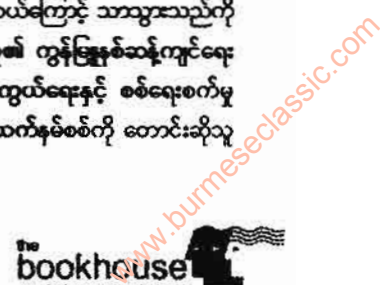
အခန်း - ၁၄
သဲကန္တာရထဲကဇာတ်လမ်း

မဟုတ်၊ ဒီမိုကရက် လူများစုခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် သြဇာရှိသော အမတ်တစ်ယောက် ဖြစ်တော့ သည်။ စပွတ်နစ် လွတ်တင်သည် နာရီပိုင်းအတွင်းမှာပင် ဝှန်ဆင်သည် လနီတောက်သည့် ကာလကို အခွင့်ကောင်း ထူခဲ့သည်။ ရှုရှားတို့သည် အမေရိကန်နိုင်ငံအတွက် အန္တရာယ်ဖြစ်သည်ဟု သူက ကြေညာခဲ့သည်။ “သူတို့ဟာ မကြာခင်မှာ ထလေးတွေ တံတားပေါ်ကနေ အောက်မှာသွားနေတဲ့ ကားတွေပေါ်ကို ခဲပစ်ချသလို၊ ကျွန်တော်တို့ အပေါ်ကိုလည်း အာကာသကနေ ဖုံးပစ်ချလိမ့်မယ်” ဟုလည်း ပြောခဲ့သည်။

အမေရိကန်များအဖို့ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး၏ နှုတ်ဆိုတ်သောတုံ့ပြန်မှုထက် ဝှန်ဆင်၏တုံ့ပြန်မှုကို ပိုမိုနားလည် လွယ်သည်။ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးသည် သမ္မတမဖြစ်မီက စစ်သည်တော်တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကြယ်ငါးပွင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖြစ်၏။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဥရောပစစ်မျက်နှာ မဟာမိတ်တပ်များ၏ တပ်မှူးဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က သူသည် ကြီးစွာသောအန္တရာယ်နှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ နော်မန်ဒီကို ဝင်တိုက်ရာတွင်လည်း သူ ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ ဂျာမန် ထိုးစစ်အတွင်းကလည်း မဟာမိတ်တပ်များကို သူ ကွပ်ကဲခဲ့သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် ရှုရှားတို့ ၁၈၄ ပေါင် အလေးချိန်ရှိသော စပွတ်နစ်ကို လွတ်တင်သောအခါ ယင်းမှာ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်စရာ မဟုတ်ဟု သူက ထုံကြည်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံကတော့ ထိုသို့မယူဆ။ စပွတ်နစ်သည် ကြီးစွာသော စိုးရိမ်စရာဖြစ်သည်ဟု ပြည်သူတို့က ယူဆကြသည်။ ဂြိုဟ်တုမှာ လင်းလက်စွာ မြင်ရပြီး ယင်းသည် ကောင်းကင်မှ ကျလာမည့် အန္တရာယ်အဖြစ် မြင်နေကြသည်။ အမေရိကန် ၄ ရာခိုင်နှုန်းကလည်း ဂြိုဟ်တုကို သူတို့ မျက်စိဖြင့် တွေ့ကြရသည်ဟု ဆိုသည်။ စင်စစ်တွင် သမိုင်းပညာရှင် မတ်သယူး ဘရက်စင်စကီ ရှင်းပြချက်အရ- “အများဆုံးတွေ့ရတာက ဂြိုဟ်တုကိုတင်လွှတ်တဲ့ အာရ်-၇ ခုံးပုံပါ။ အရှည် ပေတစ်ရာရှိတယ်။ ဒါကို ဒီဇိုင်းနာ ဆာဂျေ ကိုရိုလက်က သုံးမြောင့်ဖန်တုံးတွေနဲ့ ဆင်တာ။ အဲဒီ ခုံးပုံဟာ နှစ်ဆယ့်နှစ်လက်မရှိတဲ့ ဂြိုဟ်တုရဲ့ နောက် မိုင် ၆၀၀ မှာ ကျန်ခဲ့တာ” ဟု ဆိုသည်။ သို့တိုင်အောင် အားကောင်းသော အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းဖြင့် ကြည့်မှသာ မြင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ပြည်သူများ ထိတ်လန့်နေသည်ကို ဝှန်ဆင်က ထပ်လောင်း ကာ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး၏ ထိပ်တိုက်ရင်မဆိုင်မှုကို ပုတ်ခတ်ကာ အာကာသတွင် ရှုရှားတို့ အတယ်ကြောင့် သာသွားသည်ကို တွန်ဂရက်မှ စုံစမ်းရန်လည်း တောင်းဆိုလိုက်သည်။ ထိုသို့လုပ်ခြင်းဖြင့် ဝှန်ဆင်သည် သူ၏ တွန်ကြွန်ဆန်ကျင်ရေး အယူအဆကို ပိုမိုအားကောင်းအောင် လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဖန် သူသည် ခုံးကျည် ကာတွယ်ရေးနှင့် စစ်ရေးစက်မှု တည်ဆောက်ရေးကို ဦးဆောင်တောင်းဆိုသူ ဖြစ်လာတော့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူသည် ဝီယက်နမ်စစ်ကို တောင်းဆိုသူ အထိ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ရုရှားတို့ စပွတ်နစ် လွတ်တင်ပြီး ခြောက်နှစ်နှင့် တစ်လအကြာတွင် ဂျွန်ဆင် သမ္မတဖြစ်လာသည်။ ကနေဒီ လုပ်ကြံခံရပြီး ခုနစ်ရက်အကြာတွင် ဂျွန်ဆင်သည် ဘဲပုံရုံးခန်းထဲ၌ စီအိုင်အေဒါရိုက်တာ ဂျွန် မက်ကုန်းက နွားလှည်း လေယာဉ်နှင့် ဧရိယာ - ၅၁ အကြောင်းများ ရှင်းပြသည်ကို နားထောင်နေသည်။ ဂျွန်ဆင်သည် စီအိုင်အေ၏ လျှို့ဝှက် သူလျှို့လေယာဉ်ကို သဘောကျနေသည်။ သို့သော် လူတွေထင်ထားသည့် အကြောင်းရင်းကြောင့်တော့ မဟုတ်။ ဂျွန်ဆင်က တစ်ခုကို အသေးစိတ်မေးသည်။ ယင်းမှာ အမြန်နှုန်းကို ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ရုရှား၏ စံချိန်တင်အမြန်နှုန်းဖြစ်သော တစ်နာရီလျှင် ၁၆၆၅ မိုင်နှုန်းကို ကမ္ဘာက အထင်ကြီးနေသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ထိုစံချိန်ကို အကြိမ်ကြိမ်ချီးနေ သည်ကိုသိသောအခါ ဂျွန်ဆင်က ထိုအချက်ကို အများပြည်သူသိအောင် ဖော်ထုတ်စေချင်သည်။ သမ္မတသက်တမ်းကို ရုရှားတို့ထက် သာကြောင်းပြခြင်းနှင့် ဆိုသည်ထက် ကောင်းသည့်အရာ ဘာရှိသေးသနည်း။

စင်စစ်တွင် ရုရှားတို့အား ပြိုင်ဆိုင်သည့်အနေဖြင့် တန်ဖိုးကြီးသည့် သူလျှို့လေယာဉ် အစီအစဉ်ကို ထုတ်ဖော် ပြသည်မှာ အမျိုးသားလုံခြုံရေးအတွက် မကောင်းလှပေ။ နွားလှည်းလေယာဉ်ကို ထုတ်ပြလိုက်ခြင်းဖြင့် ကောင်းကင် ထောက်လှမ်းရေးနှင့် ပတ်သက်သော စီအိုင်အေ၏ နည်းပညာအနေအထားကို ထိခိုက်နိုင်သည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်သည် ကမ္ဘာ့ မည်သည့်နေရာတွင်မဆို ပျံသန်းနိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသော လေယာဉ်ဖြစ်သည်ဟု မက်ကုန်းက ရှင်းပြသည်။ ထိုလေယာဉ်ကို ဆိုဗီယက်ရေဒါများ မမြင်ရသလောက် နီးပါးရှိပြီး “သာမန်လေယာဉ်များကို ရေဒါက မြင်နိုင်သည်ထက် တစ်ထောင်ပုံတစ်ပုံသာ မြင်နိုင်ပါတယ်” ဟု မက်ကုန်းက ဆိုသည်။ မက်ကုန်းတွင် မော်ဖန်လုံးသာ ရှိမည်ဆိုလျှင် နွားလှည်းလေယာဉ်သည် ခေတ်ရှေ့ပြေးနေပြီး အမြင့်နှင့်အမြန်တွင် ရာစုတစ်ခုအထိ စံချိန်တင်ထားမည်ဖြစ်ကြောင်း သူ သမ္မတအား ပြောနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုအခန်းထဲတွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ရောဘတ် မက္ကနာမားရား၊ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဒင် ခပ်စ်၊ အမျိုးသားလုံခြုံရေး အကြံပေးမက်ဂျော့ ဘန်နီ စသည့် အစိုးရအဖွဲ့အတွင်း ဩဇာအရှိဆုံး ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရှိနေကြသည်။ ပင်တဂွန်အတွက် အဆင်ပြေစေရန် သူတို့သုံးယောက်နှင့် သမ္မတတို့သည် နွားလှည်း လေယာဉ်ကို ပြည်သူအားချပြုရေးမှာ သင့်လျော်ကြောင်း သဘောတူခဲ့ကြသည်။

ထိုသုံးယောက် ဖွင့်ချလိုသည့်အကြောင်းမှာ စီအိုင်အေကို သူလျှို့လေယာဉ်လုပ်ငန်းမှ အပြီးဖြတ်ပစ်လိုသည့် လေတပ်၏အကြံကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကနေဒီ လုပ်ကြံမခံရမီက လေတပ်၏ ထိပ်ဆုံးအဖွဲ့အစည်းသည် နွားလှည်းလေယာဉ် လုပ်ငန်းကို သူတို့အားလွှဲပေးရန် လျှို့ဝှက်တင်ပြခဲ့သည်။ ပြီးခဲ့သည့် လေးလကလည်း လေတပ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရှုရီဇာက လေတပ်ဝန်ကြီး ယူဂျင်း ဇူးကက်ထ် ရေးသည့်စာတွင် “စမ်းသပ်ပျံသန်းမှု လုပ်နေတဲ့ အချိန်မှာ မတော်တဆ တစ်ခုခုဖြစ်ရင်လည်း ပေါက်ကြားကုန်မှာပဲ” ဟု ပါရှိသည်။ ကက်နက် ကောလင်း၏ နွားလှည်းလေယာဉ် ပျက်ကျသည်

တွင် မပေါက်ကြားသည်မှာ စီအိုင်အေအတွက် ကံကောင်းသည်။ သို့ရာတွင် စီအိုင်အေ၏ တခြားသူလျှင်လေယာဉ် နောက်ထပ် ပျက်ကျလျှင် “အများပြည်သူ မသိအောင် ဖုံးထားရန် ခက်မည်” ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရှုမိဇာက ရေးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လေတပ်အနေဖြင့် ထိုအကြောင်းကို ဖွင့်ချရန် ကူညီနိုင်သည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ ကနေဒီမသေမီ သီတင်းပတ် အနည်းငယ်က လေတပ်သည် သူ့ထံသွားကာ နွားလှည်းလေယာဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူအား ဖော်ထုတ်ပြသရန် အကူအညီပေးနိုင်သည်ဟု ပြောခဲ့သည်။ ကနေဒီက သည်အတိုင်းထားရန် ပြောလိုက်သည်။ ယခုတော့ သမ္မတဂျွန်ဆင်က ဖော်ထုတ်လိုနေပြန်သည်။

လေတပ်၏ တောင်းဆိုချက်ကို တန်ပြန်ရန် မက်ကုန်းက တခြားနည်းဖြင့် ချဉ်းကပ်သည်။ ထိုအထဲတွင် ငွေကြေးနည်းလည်း ပါသည်။ သူက နွားလှည်းလေယာဉ်အတွက် လျာထားသည့် ဘတ်ဂျက်တစ်ဝက်မှာ နွားလှည်း လေယာဉ် ဆယ့်ငါးစီးထုတ်သည်နှင့် ကုန်ပြီဖြစ်ကြောင်း သမ္မတအား ပြောခဲ့သည်။ ယခုအချိန်တွင် နွားလှည်းလေယာဉ် အစီအစဉ်ကို ဖွင့်ချရန်မှာ အမျိုးသား လုံခြုံရေးအတွက်သာ မဟုတ်၊ ငွေတွေ အလဟဿ ဖြစ်သလို ဖြစ်နိုင်သဖြင့် မသင့်တော်ကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ ဂျွန်ဆင်ကလည်း သဘောတူခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဂျွန်ဆင်သည် ရုရှားတို့ကို အသာရလို သဖြင့် တခြားတစ်နည်းကို စီစဉ်သည်။ သူက နွားလှည်း အေ- ၁၂ လေယာဉ်၏ အမြန်နှုန်းကို အမှန်တစ်ဝက် ထုတ်ဖော်ရန် စဉ်းစားသည်။ ဝိုင်အက်စ်- ၁၂ လေယာဉ်ကို အေ- ၁၁ လေယာဉ်အနေဖြင့် ဖုံးဖိဖော်ထုတ်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့် အေ-၁၂ နွားလှည်း လေယာဉ်၏ မြန်နှုန်းအမှန်နှင့် လုပ်ဆောင်မှုကောင်းပုံများကို စီအိုင်အေက ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် လျှို့ဝှက်အဆင့် မလျှော့ချမီအထိ လျှို့ဝှက်ထားနိုင်ခဲ့သည်။

နောက် သုံးလအကြာ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ဂျွန်ဆင်သည် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန နိုင်ငံတကာ စာချုပ်အခန်းတွင် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ လုပ်ခဲ့သည်။ သူက “ဆိုဗီယက်တို့တင်ထားတဲ့ လေယာဉ် အမြန်နှုန်းစံချိန်ကို လျှို့ဝှက်လုပ်ထားတဲ့ အေ- ၁၁ လေယာဉ်က အများကြီး ချိုးလိုက်ပါတယ်” ဟု ကြေညာကာ ရုရှားတို့၏နံ့ဘေးကို ထိုးပစ်ခဲ့သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင်လည်း သမ္မတ၏ကြားဝါမှုကို ပြည့်မီရန် ကမ်းကတန်း လုပ် ရတော့သည်။ အမှတ်-၁၁၂၉ လေတပ် အထူးလှုပ်ရှားမှု လေယာဉ်အုပ်သည် လေယာဉ်တစ်စီးကို ကယ်လီဖိုးနီးယား အက်ဒွပ် လေတပ်စခန်းသို့ပို့ကာ သမ္မတကြေညာအပြီး လုပ်သော သတင်းစာများအား ပြသပွဲတွင် ပြသခဲ့ရသည်။ လေတပ်ပိုင်ပြီး ဧရိယာ - ၅၁ တွင် စမ်းသပ်ခဲ့သည့် ဝိုင်အက်စ်- ၁၂ လေယာဉ်နှစ်စီး ဂရမ်းကန်ကြီးမှ ဖျံသန်းကာ အက်ဒွပ်လေတပ်ရှိ လေယာဉ်ဂိုဒေါင်ထဲသို့ ပို့ခဲ့ရသည်။ လေယာဉ်များ၏ တိုက်တန်နီယံ မျက်နှာပြင်များမှာ ပုလွန်းသဖြင့် ဂိုဒေါင်၏ ရေဖျန်းစနစ်ပင် မနိုင်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သတင်းစာဆရာများအား ပြသပွဲ စသည်တွင် လေယာဉ်များမှာစို့ရွက်

စက်စက်ကျနေတော့သည်။ ထိုသည်ကို မည်သူမျှ သတိမထားမိကြ။ သတင်းထောက်များမှာ သမ္မတလိုပင် မက်-၃ အဖြန့်နှံ့ကို တအံ့တကြ ဖြစ်ကြရသည်။ ထိုပြသပွဲမှာ စီအိုင်အေအတွက်တော့ အတော်ပင် ထူးခြားခဲ့ရသည်။ လေတပ်နှင့် စီအိုင်အေအကြား နွားလှည်းလေယာဉ်အပေါ် ချုပ်ကိုင်ရေး ပြိုင်ဆိုင်မှုမှာ ပိုမို ပြင်းထန်လာတော့သည်။

ဌာနနှစ်ခု တင်းမာလာသည့်အခါ နွားလှည်းလေယာဉ်၏ ကံကြမ္မာမှာ မရေမရာ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး မဏ္ဍနာမားရားက စီအိုင်အေဒါရိုက်တာ ဂျွန် မက်ကုန်းအား နွားလှည်းလေယာဉ်ကို သုံးဖြစ်မည်ဟု သူမထင်ကြောင်း ခန့်သည်။ အကယ်၍ သုံးဖြစ်သည့်တိုင် ဂယ်ရီ ပါဝါလို ဖြစ်မည်။ ပစ်ချခံရမည် စိုးသည့်အတွက် သမ္မတကို အသိမပေးဘဲ သုံးမှဖြစ်မည်ဟု ဆိုသည်။ သမ္မတများသည် စီအိုင်အေ၏ ကောင်းကင်ထောက်လှမ်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ယှက်နွယ်ခြင်း မရှိခဲ့။ ဝှန် မက်ကုန်းက- “နွားလှည်းလေယာဉ်ကိုသုံးဖို့ ရည်ရွယ်တိုင်း သမ္မတကို အကြံပြုသွားမှာပါ” ဟု ပြန်ပက်ခဲ့သည်။ မဏ္ဍနာမားရားသည် နွားလှည်းလေယာဉ် အစီအစဉ်ကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ထုတ်ဖော်ရန် သမ္မတဂျွန်ဆင်အား နားချနိုင်ခဲ့သည့်အတွက် နှစ်ဖက်တိုက်ပွဲတွင် သူနိုင်သလို ရှိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် မက်ကုန်းကစီအိုင်အေကိုယ်စားပြုကာ ထိုတိုက်ပွဲတွင် ပင်တဂွန် မနိုင်သေးကြောင်း ပြသခဲ့သည်။

လေတပ်- စီအိုင်အေ ဒုတိယအကြိမ် အချေအတင်ဖြစ်မှုတွင် နွားလှည်းလေယာဉ်နှင့် ဂြိုဟ်တု၊ မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်နည်းပညာများ၏ ဗဟိုချက်ဖြစ်သော ဇရိယာ - ၅၁ ၏ ကံကြမ္မာများ မရေမရာဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဂြိုဟ်တုနှင့် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်များကြောင့် စီအိုင်အေ၏ တန်ဖိုးကြီးလှသည့် နွားလှည်းလေယာဉ် အစီအစဉ်မှာ နောက်ဆုံးတွင် ပျက်သွားနိုင်သည်ဟု မဏ္ဍနာမားရားက မက်ကုန်းကိုပြောခဲ့သည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်သည် ဂြိုဟ်တု မလုပ်နိုင်သော အလုပ်ကိုလုပ်နိုင်ပြီး နှစ်ခုစလုံးမှာ ပြိုင်တူ အရေးပါသည်ကို သူတို့နှစ်ဦးစလုံး သိကြသည်။ စပွတ်နစ် လွတ်တင်ပြီး ခြောက်လအတွင်း ဂြိုဟ်တုဓာတ်ပုံများမှာ အကောင်းကြီး မဟုတ်တောင် အတော်ပင် အားထားရသည့် ပုံများဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဂြိုဟ်တုသည် ထောက်လှမ်းရေးလောကတွင် အကန့်အသတ်နှင့်သာ အသုံးကျသည်။ ယင်းတို့သည် ပုံသေအချိန်နှင့်သာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည်။ အမှတ်မထင် လျှပ်တစ်ပြက် လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိကြ။ ဂြိုဟ်တုများသည် ကမ္ဘာကိုတစ်ပတ်ပတ်မိရန် မိနစ်ကိုးဆယ်ကြာသည်။ ကောင်းကင်မှ လေယာဉ်ဖြင့် ထောက်လှမ်းခြင်းသည် အချိန်မရွေး လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်သည် တိုက်ခိုက် ထောက်လှမ်းရေးယာဉ် ဖြစ်သည်။ မြန်၍ ရုတ်ခြည်း အပြောင်းအလဲလုပ်နိုင်သည်။

www.burmeseclassic.com

ရန်သူနယ်မြေအပေါ်မှဖြတ်ကာ ရန်သူမသိအောင် ပျံသန်းနိုင်သည်။ ပြတ်သားသော ဓာတ်ပုံများ သမ္မတအားတင်ပြနိုင်ရန် တွင်မှု နှားလှည်းလေယာဉ်ကို မီသည့်အရာမရှိချေ။ ဆယ့်ခုနစ်မိုင်အမြင့်မှ ရိုက်ယူသည့် နှစ်ပေခွဲပတ်လည် ဓာတ်ပုံမှာ အလွန်ပင် ပြတ်သားလှသည်။

မက္ကနာမားရားနှင့် မက်ကုန်းတို့ အတိုက်အခံဖြစ်နေစဉ် ရွေးကောက်ပွဲ၌ ဝှန်ဆင် သမ္မတပြန်ဖြစ်ခဲ့ပြန်သည်။ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် နစ်ကီတာ ခရူးရှက်သည် အမေရိကန်ခေါင်းဆောင် ဝှန်ဆင် အခက်အခဲတွေ့အောင် လုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၁ ရက်နေ့ သမ္မတမဲဆွယ်ပွဲအတွင်း ခရူးရှက်က ကျူးဘားနိုင်ငံအပေါ် လူ-၂ လေယာဉ်များ ပျံသန်းပါက ပစ်ချမည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်၏ ခြိမ်းခြောက်မှုကို စီအိုင်အေက နှားလှည်းလေယာဉ် အစွမ်းပြရန် အခွင့်အရေးအဖြစ်မြင်ကာ သမ္မတဝှန်ဆင်အား တရားဝင် ပျံသန်းခွင့် တောင်းခံသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဝှန်ဆင်သည် အကယ်၍ ခရူးရှက်သည် ကျူးဘား၌ ဒုံးကျည်များချထားသည့် လက္ခဏာတွေ့ရှိပါက တေးသီဒက် စစ်ဆင်ရေးအဖြစ် ကျူးဘားနိုင်ငံအပေါ် ပျံသန်းခွင့်ပြုခဲ့သည်။ တေးသီဒက် စစ်ဆင်ရေးသည် စီအိုင်အေအတွက် လေတပ်ထက် တစ်ဝန်းသာ ကြောင်း ပြသနိုင်ခဲ့သည်။ ပြဿနာက ဧရိယာ - ၅၁ တွင် နှားလှည်းလေယာဉ် ပျံသန်းရန် အသင့်မရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

ကက်နက် ကောလင်းသည် ကမ္ဘာ့အမြန်ဆုံးလေယာဉ် ပေခြောက်သောင်း အမြင့်အထိ ပျံတက်နေစဉ် လေယာဉ် ခေါင်းခန်းထဲတွင် ထိုင်နေသည်။ ထိုခရီးစဉ်တွင် လေကြောင်းလမ်းပြက မြောက်ဘက် ကနေဒါနိုင်ငံဘက်သို့ ပျံသန်းရန် စီစဉ်ပေးခဲ့သည်။ ကနေဒါမှ သူ နောက်ကြောင်း ပြန်လှည့်ရန် ဖြစ်သည်။ နှားလှည်းလေယာဉ်ဖြင့် စမ်းသပ်မောင်းနှင့် ရသည်မှာ ကမ္ဘာတွင် အကောင်းဆုံးဟု ကောလင်းက ထင်သည်။ အလုပ်အများစုက နိစ္စရူဝ ရှိနေသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် နေ့တိုင်း နိစ္စရူဝအလုပ်များချည်း။

လပေါင်းများစွာ လေသူရဲများသည် ဟိုက်ဒရောလစ်စနစ်၊ လေကြောင်းလမ်းပြစနစ်၊ လေယာဉ်ထိန်းချုပ်ရေး စနစ်များကို စမ်းသပ်နေရသည်။ လေယာဉ်တစ်ခါ ပျံသန်းပြီးတိုင်း လေကြောင်း အသံဖမ်းစက်ကို လော့ခ်ဖိအင်ဂျင်နီယာ များက စစ်ဆေးကြသည်။ ဂရမ်းကန်ကြီးတွင် နေ့စဉ်လည်း အပြောင်းအလဲများ လုပ်ရသည်။ ဝါယာကြိုးဆက်သွယ်မှု မှာလည်း ပြဿနာ။ အပူချိန် ၈၀၀ ဒီဂရီခံရသည်အထိ ထပ်၍ပတ်ရသည်။ နောက်ပြဿနာတစ်ခုမှာ အင်ဂျင်ကိန်းပြီးလျှင် မီးမလောင်ရန် ကာကွယ်သည့် ထရိုင်အီသိုင်ဒီးဘိုရင်း ဓာတ်ပေါင်းရည် ထည့်ရခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ထိုပြဿနာ

လည်း မြေရှင်းနိုင်ခဲ့သည်။ သို့သော် အန္တရာယ်အကြီးဆုံး ပြဿနာက ကျန်နေသည်။ ယင်းမှာ စက်သေသွားသည့် ပြဿနာ ဖြစ်သည်။

လေယာဉ် အမြင့်ပေခုနစ်သောင်း ရောက်သည်တွင် ကောလင်းသည် သူ့ရှေ့ရှိခိုင်ခွက်များကို ကြည့်လိုက်သည်။ အပြင်တွင် အပူချိန်မှာ သုညအောက် ၇၀ ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက် ရှိနေပြီး အင်ဂျင်နှစ်ခုမှ ထွက်သည့် အိတ်ဇောငွေ့မှာ အပူချိန် ၃၄၀၀ဒီဂရီ ရှိနေသည်။ သူ့နောက်ရှိ ဂျေ-၅၈ တာဘို အင်ဂျင်နှစ်လုံးအနက် တစ်လုံးမှာ ပေါင် ၈၁၀၀ လေးသော ပင်လယ်ကူးသင်္ဘော ကွင်းမေရီ ၏ အင်ဂျင်လေးလုံးနှင့် ညီမျှသည်။ ထိုအင်ဂျင်များကြောင့် လေယာဉ်မှာ အလွန်မြင့်၍ အလွန်မြန်စွာ ပျံသန်းနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကွင်းမေရီ သင်္ဘောသည် လူပေါင်းသုံးထောင်ကျော် သယ်ဆောင်နိုင်သော်လည်း နွားလှည်းလေယာဉ်တွင်မူ လူတစ်ယောက်သာ ပါသည်။ ကောလင်းက ထိုအင်ဂျင်များကို ယုံကြည်သည်။ ထိုအင်ဂျင်တစ်လုံးလုံး တစ်ခုခုဖြစ်လျှင်တော့ အန္တရာယ်ပင်။ သူက လေယာဉ်ကို မက်၂၃သမဂ္ဂ နှင့် ၂၃သမဂ္ဂ အမြန် နှုန်းဖြင့် မောင်းနေသည်။ စက်သေသွားသည်မှာလည်း ထိုအမြန်နှုန်းတွင်ပင် ဖြစ်သည်။

လေသူရဲများအဖို့ စက်သေသည်ကို အကြောက်ဆုံး ဖြစ်သည်။ အင်ဂျင်နီယာများမှာလည်း ဘာကြောင့် ထိုသို့ ဖြစ်သည်ကို မသိကြ။ တစ်စုံတစ်ရာသော အမြန်နှုန်းဖြင့် မောင်းနေစဉ်အတွင်း ဂျေ-၅၈ အင်ဂျင်နှစ်လုံးအနက် တစ်လုံးမှာ စက်သေသွားတတ်သည်။ ထိုအမြန်နှုန်းတွင် တစ်စက္ကန့်လျှင် လေကုစပေ တစ်သောင်းကို စုပ်ယူမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ လူနှစ်သန်း တစ်ပြိုင်နက်တည်း အသက်ရှူသည့် လေထုထည် ပမာဏဖြစ်သည်။ စက်သေသွားခြင်းမှာ ထိုလူများကို အသက်ရှူ ဖြတ်လိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ဆယ်စက္ကန့်အတွင်း လေဝင်နှုန်း ပုံမှန်ဖြစ်ရမည်။ မဖြစ်ပါက အင်ဂျင်တစ်လုံး စက်သေပြီး နောက်အင်ဂျင်တစ်လုံး တွန်းအားကြောင့် လေယာဉ်မှာ လည်သွားပေမည်။ ထိုအခါ လေသူရဲမှာ ခေါင်းခန်းထဲတွင် ကိုင်ရိုက်သလို ဖြစ်သွားမည်။ ထိုသို့ဖြစ်ပါက လေသူရဲမေမြောကာ သတိလစ်သွားနိုင်သည်။ သို့ဆိုလျှင် လေသူရဲလည်း ဆုံး၊ လေယာဉ်လည်းဆုံး ဖြစ်မည်။

ကောလင်း လေယာဉ်ကို မက် ၂၃သမဂ္ဂ နှုန်းနှင့် မောင်းနေစဉ် အောက်ဘက်ရှိ မြေကမ္ဘာမှာ တစ်စက္ကန့်လျှင် မိုက်ဝက်နှုန်းဖြင့် နောက်သို့ပြေးနေသည်။ ကြိုတင် သတ်မှတ်ထားသည့် လေကြောင်းလမ်းမှာ လုံခြုံမှုရှိစေရန် မြို့လယ်များ၊ တံတားများ၊ ရေကာတာများနှင့် လွတ်သည့် နေရာများဖြစ်သည်။ လေသူရဲက ပေးသုံးသောင်းအမြင့်တွင် ထိုအမြန်နှုန်းဖြင့် လေယာဉ်ကို စက်နှိုးလိုက်ပါက အိမ်များရှိ မီးခိုးခေါင်းတိုင်များ ကွဲကုန်နိုင်သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်က ကောလင်း လေယာဉ်တပ် ခုန့်ထွက်ရသလို၊ လေသူရဲ လေယာဉ်မှခုန်ထွက်ရသည့် အခါမျိုးတွင် လေယာဉ်ပျက်ကျမည့် နေရာမှာ အဆောက်အအုံ၊ လူသူ ကင်းသည့်နေရာမျိုး ဖြစ်ရမည်။ အလေးချိန် ပေါင် ၁၂၃၀၀၀ ရှိသော ထိုလေယာဉ် ပျက်ကျသည့်အခါ ကောင်းကင်မှ

www.burmeseclassic.com

သံတုံးကြီး ပြုတ်ကျသကဲ့သို့ ရှိမည်။

ကောလင်းက လေယာဉ်ကို အမြန်နှုန်း မက် ၂၃သမေ သို့ တင်လိုက်သည်။ နောက်ထပ် လေးဆယ့်ငါး စက္ကန့်ဆိုလျှင် သူ အန္တရာယ်ရှိသည့်နေရာမှ လွတ်တော့မည် ဖြစ်သည်။ အမြင့်ပေ ရှစ်သောင်း၊ ငါးထောင်အရောက်တွင် လေယာဉ် လေကာမှန်၌ အနက်စက်များ ပြောက်ကျား ပေါ်လာသည်။ ပြီးခဲ့သည့် လအနည်းငယ်က စရိယာ - ၅၁ မှ သိပ္ပံပညာရှင်များ ထိုအနက်ပြောက်များ ဘာကြောင့်ပေါ်သည်ကို မသိနိုင် ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ နောက်တော့မှ ယင်းမှာ အပေါ်ပိုင်း လေထုအတွင်း သွားလာနေကြသည့် ပိုးကောင်ကလေးများ ဖြစ်သည်ကို သိရတော့သည်။

ကောလင်း မောင်းနေသည်မှာ မက်-၃ရောက်ရန် အနည်းငယ်သာ လိုတော့သည်။ ထိုစဉ် စက်သေသည့်အဖြစ် ပေါ်လာတော့သည်။ ထို့ကြောင့် လေယာဉ်မှာ ချာလည် လည်နေတော့သည်။ ကောလင်းမှာလည်း သိုင်းကြီးပတ်ထားသည့် ကြားက ရှေ့သို့ ပစ်ရိုက်သွားသည်။ သူ၏ ပလတ်စတစ် လေသူရဲဦးထုပ်မှာလည်း လေယာဉ် ခေါင်းခန်းမှန်အတာနှင့် ရိုက်ကာ ချိုင့်သွားသည်။ သူ သတိလစ်မသွား၍ တော်တော့သည်။ လေယာဉ် လေထဲ၌ မျောသွားနေစဉ် ကောလင်း စိတ်ကိုတင်းကာ စက်ကိုပြန်နှိုးသည်။ ရပ်သွားသော အင်ဂျင်စက်မှာ ရုတ်တရက် ပြန်နှိုးသွားသည်။ သည်တစ်ခါလည်း သေခြင်းတရားက သူ့ကိုမခေါ်သေး။ သို့ရာတွင် စက်သေသေသွားသည့် ပြဿနာကို ဖြေရှင်းမှဖြစ်မည်။ ကောလင်း စခန်းကို ပြန်ရောက်တော့ ထိုကိစ္စကို ဘီလ် ပတ်နှင့် ဆွေးနွေးသည်။ ပတ်မှာ လော့ခ်ဟီ၏ စမ်းသပ်မောင်းလေသူရဲများတွင် ခေါင်းဆောင် လေသူရဲဖြစ်သည်။ တစ်ယောက်ယောက် မသေမီ ထိုစက်သေသည့် ပြဿနာကိုဖြေရှင်းမှ ဖြစ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပတ်ကလည်း သဘောရသည်။ ပတ်က လော့ခ်ဟီ၏ သာမိုဒိုင်းနစ်ပညာရှင် ဘင် ရစ်ချ်အား စက်သေသည့် ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် ခိုင်းလိုက်သည်။

ထိုအချိန်တွင် လေတပ်မှာလည်း မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်တင် နွားလှည်းလေယာဉ်ကို ဂရုမ်းကန်ကြီးအပေါ်၌ စမ်းသပ်နေသည်။ ယင်းတို့မှာ အမ်-၂၁၊ ဒီ-၂၁ ဖြစ်သည်။ ထိုင်ခုံနှစ်လုံးပါ နွားလှည်းလေယာဉ် အမျိုးအစား အမ်-၂၁ သည် တစ်ပတ်လုံးလုံး လေယာဉ်ပိုဒေါင်ထဲမှ ထွက်ချည်ဝင်ချည်နှင့်။ ပတ်က ရစ်ချ်အား မက်-၃ အမြန်နှုန်းနှင့် မောင်းသည့်လေယာဉ်ကို လိုက်စီးရန် အချိန်ကျပြီဟု ပြောစားခဲ့သည်။

ဘင် ရစ်ချ်သည် စကန်လုပ်ငန်းသို့ မရောက်မီက ဆီးသွားပိုက်စွပ်ထားသော လေသူရဲ၏ ပိုးအင်္ဂါ အေးခဲမသွားစေ ရန် နီကယ်- ခရိုမီယံ အပူပေးစနစ် တီထွင်မှု မူပိုင်ရထားသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ဒီဇိုင်းသမားသာဖြစ်ပြီး လေယာဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျွမ်းကျင်သူမဟုတ်ပေ။ ယခင်က အသံထက်မြန်သော လေယာဉ်မျိုးကို အနားပင်ကပ်ဖူးသူ မဟုတ်ပေ။ သူက ထိုမျှ မြန်မြန်လည်းသွားချင်သူ မဟုတ်။ သို့ရာတွင် စကန်လုပ်ငန်းတွင် အင်ဂျင်နီယာချုပ်။ ထို့ကြောင့် စက်သေသည့်

ပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ရန်မှာ သူ့အလုပ်။ “ကျွန်တော် လုပ်ပေးပါ့မယ်” ဘင် ရစ်ချ်က ပြောလိုက်သည်။ ရစ်ချ်နှင့်အဖွဲ့သည် စက်ရပ်သည့် ပြဿနာကို တိုက်ရိုက်မဖြေရှင်း။ လေသူရဲများ အန္တရာယ်မရှိအောင် သွယ်ဝိုက်သည့် နည်းဖြင့် ဖြေရှင်းသည်။ သူက အင်ဂျင်တစ်လုံး စက်သေသွားသည်နှင့် တခြားအင်ဂျင်ပါ အားပျော့သွားစေနိုင်သည့် အီလက်ထရွန်းနစ် ထိန်းချုပ်စနစ်တစ်ခု တပ်ပေးလိုက်သည်။ ထို့နောက် ထိန်းချုပ်ခလုတ်က အင်ဂျင်နှစ်လုံးစလုံးကို တစ်ပြိုင်နက် ပြန်နှိုးပေးမည် ဖြစ်သည်။ အင်ဂျင်တစ်လုံး စက်သေသည်နှင့် အချက်ပေးသံ ပေါ်လာမည်လည်း ဖြစ်၏။ လေသူရဲများ မြန်နှုန်း အကုန်မောင်းရာတွင် တွေ့ရသည့် ပြဿနာများအပြင် အိစီအမ်ခေါ် အီလက်ထရွန်းနစ် တန်ပြန် လုပ်ဆောင်ရေးစနစ် ပြဿနာကလည်း ရှိနေသေးသည်။ လန်ဂလေ စီအိုင်အေဌာနချုပ်တွင် စိစစ်နေသည့် အစီရင်ခံစာများအရ တေးသီငှက်စစ်ဆင်ရေးတွင် ကျူးဘားနိုင်ငံအပေါ် ပျံသန်းသည့်အခါ ကျူးဘားနိုင်ငံရှိ ဆိုဗီယက်ရေဒါများက လေယာဉ် ကို တွေ့မြင်နိုင်ခြေ ရှိသောကြောင့် အမြန်နှုန်းမှာ အနည်းဆုံး မက် ၂၃၀မစ ရှိရမည်ဟု ဆိုသည်။ ပေါ်လာဒီယံ စီမံကိန်းအရာရှိများက လှိုင်းဖျက်စနစ်ကို တီထွင်ကြံဆကြစဉ် ပင်တဂွန်ရှိ အထူးလှုပ်ရှားမှုရုံးက ပြဿနာ၏အဖြေမှာ ကိုယ်ပျောက်မှုအပေါ်တွင်သာ တည်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ရေဒါပေါ်တွင် နွားလှည်းလေယာဉ် ပေါ်နိုင်မှုနှုန်းကို နည်းသည်ထက်နည်းစေရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ သို့ဖြင့် လော့ခ်ဟိ၏ ရူပဗေဒပညာရှင်အက်ဒွပ် လိုဗစ်နှင့် ရေဒါပညာရှင် အဖွဲ့ကို ဧရိယာ-၅၁သို့ ပြန်ခေါ်ရတော့သည်။

လိုဗစ်သည် လေယာဉ်ဂိုဒေါင် တစ်လုံးထဲတွင် မူလလေယာဉ်၏ ရှစ်ပုံတစ်ပုံရှိသော လေယာဉ်ပုံစံငယ်ဖြင့် စမ်းသပ်ကြည့်နေသည်။ ယင်းကို ကမ်စတာ-လာခရိုက်စီမံကိန်းဟု ခေါ်သည်။ “အီလက်ထရွန်းနစ် သေနတ်နှစ်လက်ကို လေယာဉ်ရဲ့ ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်မှာ တပ်ထားတယ်။ အဲဒီသေနတ်တွေနဲ့ ပစ်လိုက်ရင် လေယာဉ်ရှေ့မှာ နှစ်ဆယ့်ငါးစေ ကျယ်တဲ့ အိုင်းယွန်း တိမ်တိုက်တွေ ဖြစ်သွားမယ်။ အဲဒီအိုင်းယွန်းတွေဟာ လျှပ်စစ်ဆွဲငင်အားကောင်းပြီး ရေဒါက လာတဲ့လှိုင်းတွေကို စုပ်ယူလိမ်မယ်” လိုဗစ်က ပြန်လည်ရှင်းပြသည်။ ပုံစံငယ်ဖြင့် စမ်းသပ်ပြီးသည့်နောက် လေယာဉ်နှင့် အရွယ်တူပုံစံဖြင့် စမ်းသပ်ပြန်သည်။ ထိုသို့ စမ်းသပ်ရာတွင် အီလက်ထရွန်းနစ် သေနတ်ဖြင့် ပစ်သည့်အခါ ထွက်လာသည့် ဓာတ်ရောင်ခြည်သည် လေသူရဲကို အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်သဖြင့် လေသူရဲအား ဓာတ်ရောင်ခြည်ကာ ဝတ်စုံကို ဖိအားပေး လေသူရဲဝတ်စုံအပေါ်မှ ထပ်ဝတ်ခိုင်းသည်။ ထိုဝတ်စုံမှထူလွန်းသဖြင့် လေးနေသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုစဉ် လေတပ်က စိတ်ပြောင်းသွားသည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်ကို ရေဒါမှ မြင်နိုင်စွမ်းရှိမရှိကျမှုမှာ လက်ရှိအနေအထားဖြင့် လုံလောက်မပြီဟု ဆုံးဖြတ်ကာ ထိုစီမံကိန်းကို ဖျက်သိမ်းလိုက်တော့သည်။

လေတပ်မှာ သာမန် စိတ်ပြောင်းသွားခြင်း မဟုတ်။ ဓာတ်ရောင်ခြည်အတွက် စိုးရိမ်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်လောက်တွင် အစိုးရသည် ဧရိယာ - ၅၁ အပြင်ဘက် တစ်ခေါ်လောက် အကွာတွင် နျူကလီးယားဗုံး ၂၈၆ လုံးကို စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲခဲ့သည်။ ထိုမတိုင်မီ တစ်နှစ်က အမေရိကန်နှင့်ဆိုဗီယက်နိုင်ငံတို့သည် လေထဲ၊ အာကာသထဲ၊ ပင်လယ်ထဲတို့တွင် နျူကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှု တားဆီးရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ထိုစာချုပ် ချုပ်ဆိုရန် အားထုတ်နေခဲ့သည်မှာ နှစ်များစွာကြာခဲ့သည်။ ဆွေးနွေးမှုတိုင်း ပျက်ခဲ့ရ၍ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတော့ လက်မှတ်ထိုး ဖြစ်ကာ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှုများ ရေဒီယိုအောက်တွင်သာ လုပ်ခဲ့တော့သည်။ အင်အားကြီးနိုင်ငံများ တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး မယုံကြည်သဖြင့် စာချုပ်ချုပ်ပြီးသည်မှစ၍ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှု အရေအတွက်မှာ တစ်လထက်တစ်လ မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ တစ်ဖက်က စာချုပ်ကို ချိုးဖောက်သည်နှင့် ကျွန်တစ်ဦးက လက်နက် အသင့်ပြင်ထားသည့် သဘော ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း နီဗားဒါးစမ်းသပ်နယ်မြေ မြေအောက်လိုက်ခေါင်းများ၌ နျူကလီးယားဗုံး ၁၆၂ လုံး ဖောက်ခွဲခဲ့သည်။ ထိုဗုံးများအနက် တစ်ဝက်ခန့်ကြောင့် လေထဲသို့ ရေဒီယိုသတ္တိကြွဓာတ်များ ပျံ့နှံ့ခဲ့ရသည်။

ထိုသို့ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှုအပြင် နျူကလီးယား ဓာတ်ခွဲခန်းများတွင်လည်း နျူကလီးယားဗုံးကို ငြိမ်းချမ်းစွာ အသုံးချနိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေခဲ့ကြသည်။ ထိုအထဲတွင် ပနားမား တူးမြောင်းအား ချဲ့ထွင်ရေးနှင့် အမေရိကန် နိုင်ငံတွင် အနာဂတ် အဝေးပြေးလမ်းများနှင့် အိမ်ရာများအတွက် ပထဝီသဘာဝကို ဖောက်ခွဲရန်တို့ ပါဝင်သည်။ ထို မြေ ရွှေပြောင်းရေးစီမံကိန်းကို ထွန်သွားစီမံကိန်းဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။ ထိုအမည်မှာ သမ္မာကျမ်းစာဟောင်းထဲမှ ယူထား ခြင်းဖြစ်သည်။

ဓားရှည်များကို သူတို့ ထွန်သွားလုပ်ပစ်ကြ၊ လှံများကို သစ်ကိုင်းချိုင့် ချိတ်လုပ်ပစ်ကြ၊ နိုင်ငံအများ ဓားကိုင့် ရန်မစောင်ကြ၊ စစ်ဆိုသည်ကို သူတို့ မသိကြတော့သည်။ သို့သော် ယင်းမှာ အမည်သာလျှင် ဖြစ်သည်။ နျူကလီးယား စမ်းသပ်မှု တားဆီးရေး စာချုပ်ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ ကာကွယ်ရေးဌာနကတော့ ဓားကိုချရန် မရည်ရွယ်။ သူတို့သည် စစ်အေးတိုက်ပွဲအတွက် အသင့်ဖြစ်ရန် သန့်ရှင်းပြုထားကြသည်။

ရေဒါမှမြင်နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ချရသောအခါ စီအိုင်အေသည် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အီလက်ထရွန်နစ် တန်ပြန်ဆောင်ရွက်ရေးစူး ဖွင့်လိုက်သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ပထမအုပ်စု၌ ဆီဖန်နီးယားကုမ္ပဏီမှ လူနှစ်ယောက်ပါသည်။

ထိုကုမ္ပဏီသည် စီအိုင်အေအတွက် လျှို့ဝှက်လုပ်ငန်းများ လုပ်ပေးနေသည်ကို လူတွေ သိပ်မသိဘဲ လျှပ်စစ်မီးသီး လုပ်သည်ကိုသာ လူသိများသည်။ “ပထမဆုံး လှိုင်းကျပ်စနစ်ကို ခွေးနီလို့ ခေါ်တယ်။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ ခွေးပြာလိုပြောင်းပြီး ခေါ်ခဲ့တယ်” ဧရိယာ - ၅၁ ရှိ အီလက်ထရောနစ် တန်ပြန် လုပ်ဆောင်မှုစနစ်အရာရှိ ကင် ဆွမ်ဆန်က ရှင်းပြသည်။ ခွေးနီစနစ်မှာ နွားလှည်းလေယာဉ်နောက်ကို လိုက်လာမည့် ဆိုဗီယက်ဒုံးကျည်ကို ရှာဖွေကာ လျှပ်စစ်တုန်နှုန်းဖြင့် လှိုင်းကျပ်အောင် လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ထိုစနစ်ပျက်သွားလျှင်တော့ ပြန်တပ်ရန် အတော်ကြာမည်။

ယင်းမှာ အီလက်ထရွန်နစ်စစ်ပွဲ အစပိုင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ခွေးနီ အပိုပစ္စည်းလည်း များများစားစား မရှိ။ ထို့ကြောင့် ကင် ဆွမ်ဆန်မှာ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အတော်ကြာကြာ အလုပ်လုပ်ခဲ့ရသည်။ ဆွမ်ဆန်က သူနှင့် ဆီဗန်နီးယား မှ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တို့သည် စခန်းတွင် သူတို့သာရှိကြသည်ဟု ထင်ခဲ့ကြသည် ဆို၏။ သတင်းဆုံး ရက်တစ်ရက်တွင် မော်တော်ယာဉ်ဌာနမှ ကားတစ်စီးဖြင့် တောင်ကတုံးပေါ်သို့ တက်ကာကြည့်ကြသည်။ ထိုတောင်မှ ဂရမ်းတောင်တန်းထဲတွင် အမြင့်ဆုံးတောင် ဖြစ်သည်။ ထိုတောင်ပေါ်တွင် သတ္တုတွင်းအဟောင်းနှင့် ခလောက်မြေများကို တွေ့ခဲ့ကြရသည်။

နွားလှည်းလေယာဉ်တွင် ခွေးနီတပ်လိုက်လျှင် ဆိုဗီယက်ရေဒါ၌ မည်သို့ပေါ်သည်ကို စီအိုင်အေက သိချင်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဂရမ်းကန်ကြီး၏ တောင်ဘက်အစွန်တွင် ရုရှားတို့၏ အက်စ်အေ-၂ ရေဒါနှင့် အလားတူသည့် ရေဒါ တစ်ခုကိုထားကာ စမ်းသပ်သည်။ မြောက်ဗီယက်နမ်တို့၏ ဖန်ဆောင်းမြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ် ဒုံးကျည်ရေဒါနှင့်လည်း စမ်းသပ်ကြည့်သည်။ ထိုအတွက် ရေဒါတိုင်ကို တောင်ကတုံးပေါ်တွင် ဆင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆင်ရန် စီအိုင်အေသည် အတော်ဆုံး ရဟတ်ယာဉ် လေသူရဲ ချာလီ ထရက်ကို ခေါ်လိုက်သည်။ “ကျုပ်က တောင်ကရီလိုင်နားမှာ ကိုယ့်အလုပ်ကိုပဲ ဂရုစိုက်လုပ်နေတာ။ အဲဒါလေတပ်က ငန့်တွေက ကျုပ်ကိုဖုန်းဆက်ပြီး နီဗားဒါးမှာ လေယာဉ်လာမောင်းပေးဖို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီနေရာဟာ အနီးဆုံးမြို့နဲ့တောင် မိုင်တစ်ရာဝေးတယ်။ လေယာဉ်ကို ပေကိုးသောင်းအမြင့်မှာ ပျံဝဲပြီး ပြန်ဆင်းပေးရမယ်တဲ့” ထရက်က ပြန်ပြောပြသည်။ ထိုအလုပ်မှာ ပျော်စရာကောင်းမည်ဟု ယူဆကာ လက်ခံလိုက်သည်။ “ကျုပ်တို့ နဲလစ်မြို့ကနေ အိတ်ချ်-၄၃ ရဟတ်ယာဉ်နဲ့မောင်းလာပြီး ဧရိယာ - ၅၁ မှာ ဆင်းတယ်။ ရောက်တော့ သူတို့က တောင်ပေါ်မှာဆင်းရင် ဘယ်လိုနေမလဲ ကြည့်ရအောင်လို့ ပြောတယ်” ထို့နောက် ထရက်မှာ ဧရိယာ - ၅၁ မှ ဘီလပ်မြေများကို တောင်ကတုံးပေါ်သို့ လနှင့်ချီကာ သယ်ပို့ပေးခဲ့ရသည်။ “ကျုပ်က လေပေါ်မှာ ရဟတ်ယာဉ်ကိုရပ်ထားပြီး ပစ္စည်းတွေလို့ ချပေးရတယ်။ လေကလည်း ကြမ်းတယ်။ ဖုန်မှုန့်မှုန့်တိုင်းကလည်း ရှိတယ်” နောက်ဆုံးတွင် ပေတစ်ရာ အရှည်ရှိသော ရေဒါတိုင်ကြီးကို ရဟတ်ယာဉ်ဖြင့် သယ်လာပေးရသည်။ ယင်းကို အလုပ်သမားများက ကွန်ကရစ်လောင်းကာ စိုက်ထူသည်။ သို့ဖြင့် တာဝန် ပြီးဆုံးသွားခဲ့သည်။ “ကျုပ်တို့ ကောင်းကောင်း လုပ်ပေးခဲ့လို့ စီအိုင်အေက ကျုပ်တို့ကို

ဆုတ်ဆိပ်တောင် ပေးတယ်” ဟု ထရက်ကဆိုသည်။

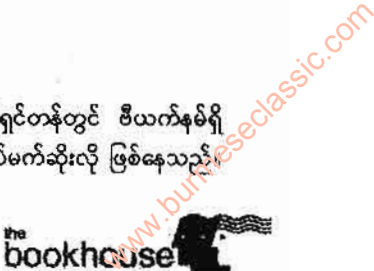
လေယာဉ်ပြေးလမ်းပေါ်မှ အေ-၁၂ နွားလှည်းလေယာဉ်တက်တိုင်း ထရက်၏တာဝန်မှာ သူ့ရဟတ်ယာဉ်ဖြင့် ပေနှစ်ရာ အမြင့်အထိတက်ပြီး ဟိုဘက်သည်ဘက် လိုက်ကြည့်ရသည်။ နွားလှည်းလေယာဉ် ပျက်ကျမည်လားဟူ၍ ဖြစ်သည်။ “ကျုပ်ရဲ့ ရဟတ်ယာဉ်ပေါ်မှာ မီးသတ်ကိရိယာတွေလည်း ပါတယ်။ ရှာတွေ့တယ်ဆိုရင် အဖွဲ့သားနှစ်ယောက် လည်း ပါတယ်” ဟု ထရက်ကဆို၏။

သူတို့အားလုံး သဘောကျကြသည်မှာ လေယာဉ်ပုံစံငယ်ကို အဝေးထိန်းချုပ်ကွပ်ဖြင့် ထွတ်မြင့်မြင့်သည်။ ထရက်က- “လေယာဉ်လွတ်ဖို့ နှစ်နေရာရှိတယ်။ ဂေါက်ကွင်းဘေးက မြက်ခင်းပြင်နဲ့ ရေခန်းကန်ကြီးထဲက လေယာဉ်ပြေး လမ်းတွေမှာလေး တစ်ခါတလေ လေယာဉ်က အဝေးကြီးရောက်သွားပြီး ပျောက်သွားတာလည်း ခွိုတယ်။ အဲဒီအခါ ငန့်တစ်ကောင်ရောက်လာပြီး ‘ဟေ့ချာလီ၊ မင်းရဟတ်ယာဉ်နဲ့သွားရင် ငါ့ ပုံစံငယ်လေယာဉ်ကို ရှာလာခဲ့ပါ’ လေယာဉ်က အတောင်ဖျားနှစ်ခု အကွာအဝေး ငါးပေရှိတယ်။ အတောင်တွေက အဝါရောင်’ လို့ ပြောတယ်။ ဧရိယာ - ၅၁ မှာတော့ ကိုယ့်ဘာသာ ဖျော်စရာရှာရတယ် ဝိန်းကလေးမှမရှိတာ” ဟု ဆိုသည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်အတွက် နောက်လိုက်လေယာဉ် လေသူရဲဖြစ်သူ ဖရန့် မာရေးသည် မက်-၃ လေယာဉ်ကို သူ၏ အက်မ်-၁၀၀ လေယာဉ်ဖြင့် နေ့ရောညပါ နောက်က လိုက်ရသည်။ သူ့လေယာဉ်မှာလည်း ထိုင်ခုံနှစ်လုံးပါပြီး အသံထက်မြန်သော ဂျက်တိုက်လေယာဉ် ဖြစ်သည်။ ထိုလေယာဉ် ကို လေတပ်သည် နွားလှည်းလေယာဉ် တက်စဉ်၊ ဆင်းစဉ် နောက်လိုက်လေယာဉ်အဖြစ် အသုံးချသည်။

ပင်တဂန်ရှိ အထူးလှုပ်ရှားမှုရုံး အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလက်ဖို့သည် ဧရိယာ - ၅၁ ရှိ လုပ်ငန်းများကို လာရောက် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရင်း အက်မ်-၁၀၀ လေယာဉ်ကို အမောင်းသင်ချင်သည်ဟု ဆိုသည်။ “ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟာ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်တုန်းက ဝုံးကြဲလေယာဉ် လေသူရဲလေ။ ဒါပေမဲ့ အက်မ်-၁၀၀ လို သိပ်မြန်တဲ့ လေယာဉ်မျိုးကို မမောင်းဖူးဘူး။ ဒီလေယာဉ်က တစ်နာရီ မိုင် ၁၂၀၀၊ ၁၃၀၀ လောက် ပြေးတယ်။ ဒါကြောင့် သူက မောင်းတတ်ချင်တယ် တဲ့။ နည်းပြဆရာအနေနဲ့တော့ ကျုပ်ကိုရွေးတယ်” ဟု မာရေးက ဆိုသည်။

နွားလှည်းလေယာဉ် စီမံကိန်းတွင် တာဝန်ပေးပျံသန်းရန် အသင့်ဖြစ်နေစဉ် ဝါရှင်တန်တွင် ဗီယက်နမ်ရှိ မြောက်ပိုင်း ကွန်မြူနစ်များနှင့် ပဋိပက္ခမှာ ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာကာ သမ္မတဂျန်ဆင်အတွက် အိပ်မက်ဆိုးလို့ ဖြစ်နေသည်။

၁၉၅၇ ခုနှစ်က ကွန်မြူနစ်ဝါဒသည် ကမ္ဘာ့အန္တရာယ်ဟု သူ ကြွေးကြော်ခဲ့သည့်အတွက် လူထု၏ထောက်ခံမှုကို သူရခဲ့သည်။ သာမိုနျူကလီးယား လက်နက် ပိုင်ဆိုင်သော ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် စာလျှင် ဗီယက်နမ်မှာ အသေးအမွှားမျှသာ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဗီယက်နမ်သည် ဒိုမီနီသီဝရီ (တစ်နိုင်ငံ ကွန်မြူနစ်စနစ် လက်အောက် ရောက်သွားလျှင် ပတ်ဝန်းကျင် နိုင်ငံများပါ ကွန်မြူနစ်စနစ် လက်အောက်သို့ ရောက်သွားသည်ဟူသော အယူအဆ) ၏ နယ်ရုပ်တစ်ရုပ် ဖြစ်နေသည်။ အကယ်၍ ဗီယက်နမ် ကွန်မြူနစ် လက်အောက်ကျသွားလျှင် ဒေသတစ်ခုလုံး ကွန်မြူနစ်စနစ် ဖြစ်သွားပေတော့မည်။ သမ္မတဂျွန်ဆင်သည် ဗီယက်နမ်ပြဿနာကို ကနေဒီတံမှ အမွေခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ကနေဒီ လက်ထက်ကတော့ နိုင်ငံရေး အငြင်းပွားမှုသာ ရှိသေးသည်။ စစ်ဖြစ်သည့်အဆင့်သို့ မရောက်ခဲ့သေး။ ဂျွန်ဆင် သမ္မတဖြစ်လာပြီး ဒုတိယ နွေရာသီ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် တိုက်ပင်လယ်ကျွေ ပြဿနာကြောင့် ပြောင်းလဲကုန်ရသည်။ အမေရိကန်ရေတပ်မှ ယူအက်စ်အက်စ်- မက်ဒေါက် သင်္ဘောအား မြောက်ဗီယက်နမ်တို့က တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ဟု ပင်တဂွန်က ကြေညာသည်။ မက္ကနာမားရားကလည်း အမျိုးသားလုံခြုံရေး အေဂျင်စီတွင် အထောက်အထား ရှိထားသည်ဟု ပြောသည်။ ဂျွန်ဆင်က တိုက်ပင်လယ်ကျွေပြဿနာကို ကွန်ဂရက်အား တင်ပြရာ ကွန်ဂရက်က စစ်တိုက်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ (၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားလုံခြုံရေးအေဂျင်စီ၏ အသေးစိတ်ဝန်ခံချက်ထဲ၌ ထောက်လှမ်းရေးသတင်းများမှာ တိုက်ခိုက်ခံရသည်ဆိုသော အချက်ကို တမင်ဘက်လိုက်ပြီး ပေးပို့ခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။) ရေတပ်သင်္ဘော တိုက်ခိုက်ခံရသည်ကို လက်စားချေသည့်အနေဖြင့် ဂျွန်ဆင်သည် မြောက်ဗီယက်နမ်အား လေကြောင်းမှတိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ပေးကာ ရေတပ်လေသူရဲများ မြောက်ဗီယက်နမ် အပေါ် ဝံ့ကြဲခိုင်းခဲ့သည်။ အမေရိကန်လေသူရဲ အမြောက်အမြားလည်း ပစ်ချခံရကာ သုံးပန်းအဖြစ် အဖမ်းခံကြရတော့သည်။ စစ်ရှိန် မြင့်လာသည်နှင့်အမျှ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး မက္ကနာမားရားမှာ နွားလှည်းလေယာဉ်ကို မျက်စောင်း ထိုးလာတော့သည်။ စီအိုင်အေ၏ သူလျှိုလေယာဉ်သည် မြောက်ဗီယက်နမ်အပေါ် ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်းရာတွင် များစွာ အသုံးကျမည်ဟု သူက ဆိုသည်။ ရုရှားတို့သည် မြောက်ဗီယက်နမ်အား မြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ်ဒုံးကျည်များ ပေးထားကြောင်း စီအိုင်အေက သိထားသည်။ ထိုဒုံးကျည်များဖြင့် အမေရိကန်ကောင်လေးများကို ပစ်ချနေပြီ ဖြစ်သည်။ လေတပ်နှင့်စီအိုင်အေတို့က ယူ-၂ လေယာဉ်များလွှတ်ကာ ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်းမှုများလုပ်ခဲ့ရာ မြောက်ဗီယက်နမ် မြို့တော်၊ ဟနွိုင်ပတ်လည်တွင် ဒုံးကျည်စခန်းများ ရှိနေကြောင်း သိခဲ့ရသည်။ သို့သော် ပင်တဂွန်က ထိုထက်မက သိချင်နေသည်။ ဇွန်လတွင် မက္ကနာမားရားသည် စီအိုင်အေနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ထိုင်ကာ နွားလှည်းလေယာဉ် စတင် အသုံးပြုရန် ဆွေးနွေးတော့သည်။

www.burmeseclassic.com

ဂရုစိုက်ကြီးတွင် ၁၉၆၀ပြည့်လွန် နှစ်များတစ်လျှောက် အနည်းဆုံး တစ်လတစ်ကြိမ် စခန်းတွင် နေသူအားလုံး ပေါက်ကွဲသံကြီးနှင့် တုန်ခါမှုကြောင့် ဖိုးမလင်းမီ အကုန်နိုးကြရသည်။ ပထမဆုံး အကြိမ် ထိုသို့ဖြစ်စဉ် ကက်နက် ကောလင်းမှာ ငလျင်လှုပ်သည် အထင်ဖြင့် ခုတင်မှ ခုန်ထခဲ့သည်။ နွားလှည်းလေယာဉ် လေသူရဲများနေသည့် အဆောင်နှင့် ဗိုင်းအနည်းငယ်အကွာတွင် မြေအောက် နျူကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ကြိမ်တွင်မူ ကောလင်း၏ ကွန်ဆက်တံမှာ အင်မီဂရင့် တောင်တန်းဘက်သို့ လိမ့်သွားသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ကောလင်း နွားလှည်းလေယာဉ်ကို စမ်းသပ်မောင်းနှင်နေသည့် နှစ်များ၌ ကာကွယ်ရေးဌာနသည် နျူကလီးယားဗုံးများ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲနေသည်။ နောက်တော့ ထိုသို့ ကျယ်လောင်သော တုန်ခါပေါက်ကွဲမှုကြောင့် နိုးသည့်အခါတွင် ကောလင်း အရေးမစိုက်တော့။ လူးလိုမိုကာ ပြန်အိပ်သည်။ သို့သော် သည်နံနက်တော့ ထူးခြားသည်။ ဗုံးပေါက်သံမျိုး မဟုတ်။ တစ်ခုခုကို ထုသည့် အသံမျိုး ကြားလိုက်ရသည်။ ကောလင်း မျက်လုံး ဖွင့်ကြည့်လိုက်သည်။ သူ၏ ကွန်ဆက်တံတံခါးကို တစ်စုံတစ်ယောက် တကယ်ပင် ထုနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ဗိုလ်မှူးကြီးဆလက်တာ၏ ကျယ်လောင်သော အသံကို ကြားလိုက်ရသည်။ ကောလင်း ခုတင်မှ ခုန်ထကာ တံခါးကိုသွားဖွင့်လိုက်သည်။ ဗိုလ်မှူးကြီး ဆလက်တာသည် စိုးရိမ်တကြီးပုံစံဖြင့် ဘာမျှရှင်းမပြဘဲ လေသူရဲဝတ်စုံကို အမြန်ဆုံး ဝတ်ခိုင်းသည်။ ယင်းမှာ ထူးခြားသည်ဟု ကောလင်း ထင်သည်။ အချိန်ကလည်း မိုးပင်မလင်းသေး။ ဆလက်တာ၏ နောက်ဘက်တွင် မှောင်မည်းလျက်ပင်

အခန်း - ၁၅
 နွားလှည်းလေယာဉ်သုံးပြု

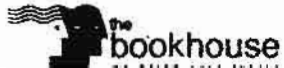
ရှိသေးသည်။ အမေရိကန်နှင့်ဆိုဗီယက်တို့ စစ်ဖြစ်နေပြီလားဟုပင် ထင်လိုက်မိသည်။ ဗြိတိန်စားကြီး ဘာကြောင့် နွားလှည်း
လေယာဉ် မောင်းခိုင်းမည် မသိ။ ကောလင်း လေသူ့ရဲဝတ်စုံကို ကမ်းကတန်း သွားယူပြီးနောက် သူတို့နှစ်ယောက်
လေကြောင်းဆရာဝန်ကို သွားနှိုးသည်။

နွားလှည်း လေယာဉ်ထားရာ လေယာဉ်ပိုဒေါင်ထဲသို့ ကောလင်း၊ ဆလက်တာနောက်မှ လိုက်သွားသည်။
ထိုအခါကျမှ ဆလက်တာက အခြေအနေကို အတိုချုံး ရှင်းပြသည်။ ရုရှားထောက်လှမ်းရေး မိုးပျံ ပူဖောင်းတစ်လုံး
အမေရိကန်နိုင်ငံအပေါ်မှ လေသင့်ရာအတိုင်း အနောက်ဘက်သို့ ဖြတ်သွားကြောင်း ပင်တဂွန်မှ ဖုန်းဆက် အကြောင်း
ကြားသည်ဟု ဆိုသည်။ ကောလင်းက ထိုပူဖောင်းကို အမြန်ဆုံးလိုက်ရှာပေးရန် ဖြစ်သည်။ ပုံမှန်ဆိုလျှင် လေကြောင်း
ဆရာဝန်သည် ကောလင်းကို ဝတ်စုံဝတ်ပေးရန် နှစ်နာရီခန့် အချိန်ယူသည်။ သည်နေ့တော့ ကောလင်းမှာ နာရီဝက်သာသာ
လောက်နှင့် လေယာဉ်ခေါင်းခန်းတွင် ထိုင်လျက်သာ ဖြစ်နေလေပြီ။ ထို့နောက် သူ လေယာဉ်ပြေးလမ်းပေါ်မှ မောင်းတက်
လိုက်ပြီး ပထမ မြောက်ဘက်ကိုမောင်းသည်။ နောက်တော့ အရှေ့ဘက်ကို မောင်းပြန်သည်။ ပင်တဂွန်၏ အမိန့်အတိုင်း
ဆိုဗီယက် မိုးပျံပူဖောင်းကို ရေဒါသုံးကာ လိုက်ရှာသည်။

ကောင်းကင်ပေါ်သို့ ရောက်ပြီး သူ အသံအမဲ လိုက်ရှာနေသည့် အချိန်တွင် မိုးလင်းလေပြီ။ တစ်နာရီလျှင်
၂၂၀၀ မိုင်နှုန်းဖြင့် မောင်းနေသည်မို့ တစ်စက္ကန့်လျှင် မိုင်ဝက်ခန့် ရွေ့လျားနေသည်။ ပူဖောင်းကို တွေ့လျှင်သော်မှ
စက္ကန့်၏ အစိတ်အပိုင်းအတွင်း ပူဖောင်းမှာ နောက်တွင်ကျန်ခဲ့မည် ဖြစ်သည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်ကို မက်-၃ အမြန်နှုန်းဖြင့်
မောင်းနေစဉ် တစ်စုံတစ်ခုနှင့် တိုက်မိပါက ခက်ချေမည်။

အမေရိကတို့က အလယ်ပိုင်းလောက် အရောက်တွင် ရေဒါပေါ်၌ မိုင် ၃၅၀ အဝေးမှ အရာဝတ္ထုတစ်ခု
လာပေါ်နေသည်။ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ထိုအရာဝတ္ထုကို မက်-၃ အမြန်နှုန်းဖြင့် စက်ဝိုင်းပတ် ပတ်သည်။ သူပတ်သည့်
စက်ဝိုင်းမှာ အချဉ်းဝက် မိုင် ၄၀၀ ရှိသည်။ မိုးပျံပူဖောင်းကိုကား မတွေ့။

ကောလင်း စခန်းသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ အင်ဂျင်နီယာများက မှတ်တမ်းတင် အသံဖမ်းစက်ကို အသံအမဲ
စစ်ဆေးကြသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်နှင့် ပတ်သက်၍ လျှို့ဝှက်အဆင့် လျှော့ချခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ကောလင်းကလည်း
နောက်ထပ် မေးမြန်းစုံစမ်းခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ လေသူ့ရဲတို့သည် ထိုအတိုင်း ဖြစ်ရမည် မဟုတ်ပါလား။ အသိရနည်းလေ
ပိုကောင်းလေ ဖြစ်သည်။ ကိုရီးယားစစ်အတွင်းက ရဲဘော်ရဲဘက် လေသူ့ရဲများ သုံးပန်းစခန်းမှ အိမ်သို့ပြန်ရောက်သည့်တွင်
လက်သည်းများ ပါမလာတော့။ နောက် ဆယ်နှစ်အကြာ ဗီယက်နမ်စစ်တွင်လည်း ပစ်ချခံရသည့် လေသူ့ရဲများ ထို
အတိုင်း အညှဉ်းပန်းခံခဲ့ရသည်။ ပို၍ဆိုးလျှင်သာ ဆိုးမည်။ သိရှိမှုနည်းလေ၊ ကောင်းလေ ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ

www.burmeseclassic.com

လေသူရဲတို့၏ စည်းကမ်းပင်တည်း။

စီအိုင်အေ လက်ထောက် ဒါရိုက်တာ ရစ်ချတ် ဟမ်းသည် နွားလှည်းလေယာဉ်ကို အတော်သဘောကျသူ ဖြစ်သည်။ သူက ထိုအစီအစဉ်ကို ဘတ် ဝိုလွန်နှင့် တွဲကိုင်သည်။ ဝိုလွန်ကလည်း ကြီးစားမှုကြောင့် စီအိုင်အေ၏ သိပ္ပံ နှင့် နည်းပညာဌာန၏ ဒါရိုက်တာအထိ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ရစ်ချတ် ဘစ်ဆဲ မရှိတော့သဖြင့် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အားစိုက်လုပ်သူ သိပ်မရှိ။ ဝိုလွန်နှင့် ဟမ်းတို့သာ ရှိတော့သည်။ ဝိုလွန်က စီအိုင်အေတွင် လေးနှစ်စာချုပ်ဖြင့် ယာယီလုပ်ကာ ထွက်သွားတော့ ဟမ်း တစ်ယောက်သာ စီအိုင်အေမှလူ ရှိတော့သည်။ ဟမ်းသည် ယူ-၂ လုပ်ငန်းစကတည်းက ဘစ်ဆဲနှင့်တွဲ၍ လုပ်လာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ နောက်ပြီး အရေးကြီးသော ထောက်လှမ်းရေး သတင်းအချက်အလက်များမှာ ကောင်းကင်မှရသည်ကိုလည်း သူ သိထားသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံသည် သို့မဟုတ်အကြောင်းကို ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်နှစ်က မြေပြင် သူလျှိုများထံမှ သိရသည်ထက် ယူ-၂ ကြောင့် သိရသည်က ပိုများသည်။ ဓထွန်နားရားက နွားလှည်း လေယာဉ်ဖြင့် မြောက်ဗီယက်နမ်အပေါ် ထောက်လှမ်း၍ ရနိုင်မည်လားဟု မေးသောအခါ ဟမ်း ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ကိုယ်တိုင်သွားကာ ဒီဇိုင်းများကို ကိုယ်တိုင်စိစစ်သည်။ နောက်ပြီး ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနသည် နွားလှည်းလေယာဉ်ကို ဖယ်ရှားကာ သူတို့၏ အက်စ်အာရ်-၇၁ ကို ကောင်းကင်ထောက်လှမ်းရေး သူလျှိုလေယာဉ်အဖြစ် သုံးရန် ကြိုးစား နေသည်ကိုလည်း ဟမ်း ကောင်းကောင်း သိထားသည်။ အကယ်၍ နွားလှည်းလေယာဉ် တာဝန်ပေးခံရမည်ဆိုလျှင် စီအိုင်အေ၏ အသံထက်မြန်သော ထောက်လှမ်းရေး အစီအစဉ်မှာ တိုးတက်လာပေတော့မည်။

စခန်းသို့ ရောက်သောအခါ ဟမ်း သိုသိုသိပ်သိပ်ပင် နေသည်။ စမ်းသပ်မောင်းနှင်မှုအတွင်း ပြေးလမ်းမှ လေယာဉ်တက်သွားသောအခါ ဟမ်းက လေယာဉ်မြှေးလမ်းပေါ်တွင် ရပ်ကြည့်နေသည်။ လေယာဉ်ကြောင့် မြေကြီး တုန်ခါသွားသည်ကိုလည်း ငလျင်လှုပ်သည်နှင့် တူသည်ဟု ဆိုသည်။ နွားလှည်းလေယာဉ် နောက်မြီးမှ ထွက်သော လိမ္မော်ရောင် မီးလုံးကြီးများကိုလည်း ငရဲပြည်မှမီးနှင့် တူသည်ဟုဆိုသည်။

ဗီယက်နမ်တွင် လျှို့ဝှက်စစ်ဆင်ရေးများ၌ အဓိကအခန်းမှ ပါဝင်သူ ဖြစ်သော်လည်း ဗီယက်နမ်စစ်တွင် အမေရိကန် မနိုင်နိုင်ဟု ယုံကြည်ထားသူ ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ ပင်တဂွန်ထိပ်ပိုင်းနှင့် ကွဲလွဲချက်ဖြစ်သည်။ ဗီယက်နမ်သည် စစ်အေးတိုက်ပွဲတွင် အမေရိကန် နိုင်ရမည်ဟူသော အားလုံး သဘောညီချက်၏ အက်ကြောင်း ဖြစ်သည်ဟုလည်း

ဟမ်းက ယုံကြည်ထားသည်။ စစ်အေးတိုက်ပွဲ အောင်နိုင်ရေးသည် လက်ရှိစစ်ထက် အရေးကြီးသည်ဟုလည်း ဟမ်းက သဘောရသည်။ သူက ငြိမ့်တု၊ သူလျှိုလေယာဉ်များဖြင့် ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်းကာ ရုရှားတို့အား နည်းပညာ အသာစီးယူရန် ဆော်ဩသူလည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း နွားလှည်းလေယာဉ်ကို သူ မြတ်နိုးခြင်းဖြစ်သည်။ သူသည် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံအပေါ် သူလျှိုလေယာဉ် မလွတ်ရန် တားနေသော ပင်တဂွန်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနများမှ အရာရှိများနှင့်မတူဘဲ လွတ်ရန် တိုက်တွန်းနေသည့် စီအိုင်အေဒါရိုက်တာ မက်ကုန်းနှင့် ပို၍တူသည်။ “ဖမ်းမိသွားမှသာ သူလျှိုလှုပ်မှု အပြစ်ရှိတာ” ဟု ဟမ်း တစ်ခါကပြောဖူးသည်။ ထောက်လှမ်းရေးသတင်းမှာ ခိုင်မာရန် လိုသည်၊ ဓာတ်ပုံများက မုသားမသုံးဟု သူကဆိုသည်။

ဧရိယာ - ၅၁ ဌ ရစ်ချတ် ဟမ်းရှိနေစဉ် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် နွားလှည်းလေယာဉ်မှာ တာဝန်ဖြင့် ပျံသန်းရန် အသင့်ဖြစ်နေလေပြီ။ အောင်မြင်မှု အခမ်းအနားများလည်း လုပ်ကြသည်။ လေသူရဲတစ်ယောက်က ၈-၁၃၀ ဟာကျူလီလေယာဉ်ဖြင့် ပင်လယ်စာများ သွားယူသည်။ ဝက်စတိုဗာလေတပ်စခန်းမှ ရေခဲရိုက် ပုစွန်တုတ်ကမာ၊ ကထန်းများ သယ်ချလာခဲ့သည်။

ဧရိယာ - ၅၁ မှ ဖွဲ့စည်းပုံဇယားအရ လူများ သူ့နေရာနှင့်သူ ရှိနေကြသည်။ သို့ရာတွင် မည်သူမျှ သူ့လေယာဉ် စီမံကိန်းတိုးတက်မှုလောက် အရေးမကြီး။ စခန်းတပ်မှူး တာဝန်ကိုတော့ လေတပ်မှ အရာရှိကိုပေးထားပြီး သူ့လစာကတော့ စီအိုင်အေမှ လာသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ထိုရာထူးကို ဗိုလ်မှူးကြီး ဆလက်တာအား ပေးထားသည်။ ဆလက်တာမှာ အလွန်ပြည့်ဝသည့် တပ်မှူးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ လေသူရဲများ သူ့ကို သဘောအကျဆုံးမှာ ပျော်တစ်ပါးတတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဧရိယာ - ၅၁ မှ တခြား လေသူရဲများလိုပင် ဆလက်တာသည်လည်း လေယာဉ်ကို ရသမျှမောင်းသည်။ သူက စခန်းမှူး ဖြစ်သည်မို့ နေ့စဉ် သူက ပထမဆုံးစမောင်းသည်။ နံနက် ၆ နာရီခွဲလောက်ဆိုလျှင် ကော်ဖီ မတ်ခွက်ကိုိုင်ထားသောသူ့ကို ကားဖြင့် လေယာဉ်ပြေးလမ်းထိပ်သို့ ပို့ပေးရသည်။ ရောက်တော့ ကားပေါ်မှဆင်းကာ အလယ် ၁၀၀ ပေါ်တက်ပြီး စခန်းအပေါ်တစ်ဝိုက် မောင်းတော့သည်။

ရစ်ချတ် ဟမ်းလည်း ဆလက်တာကို သဘောကျသူ တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ဟမ်းသည် ဧရိယာ - ၅၁

ဝါရှင်တန်သို့မပြန်မီ ဆလက်တာအား သွားရောက် နှုတ်ဆက်ကာ နွားလှည်းလေယာဉ်အား သုံးရန် အသင့်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်သည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်းလည်း ပြောခဲ့သည်။ ယခုတော့ ဆလက်တာမှာ ဝါရှင်တန်သို့ သူကိုယ်တိုင် လေယာဉ်ဖြင့် နွားလှည်းလေယာဉ်ကို ကိုယ်စားပြုကာ သွားရတော့သည်။ နောက် လမ္ဗာစွာ ကြာသောအခါ ဆလက်တာနှင့် ဗိုလ်ချုပ်လက်ဖို့တို့အား လျှို့ဝှက်လုပ်ငန်း သုံးသပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့ဖြစ်သော ၃၀၃ ကော်မတီက မေးမြန်းလိုက်သည်ဟု ဆင့်ခေါ်သည်။ (၃၀၃ ကော်မတီမှာ ဘစ်ဆဲ စီအိုင်အေတွင်ရှိစဉ်က သူဦးစီးသည့် အထူးစစ်ဆင်ရေးအုပ်စုကို ဆက်ခံသည့် အဖွဲ့ဖြစ်သည်။) ဆလက်တာသည် အက်စ်-၁၀၁ ကို ကိုယ်တိုင်မောင်းကာ သွားခဲ့သည်။ ဝါရှင်တန်တွင် စီအိုင်အေက နွားလှည်းလေယာဉ်အုပ်စုအတွက် ကိုယ်စားပြုကာ မည်သို့ပင်ပြောနေစေကာမူ ပင်တဂွန်က ပိတ်ဆို့ပစ်ချသည်။ ဆလက်တာ က ခုခံကာ အတိုက်အခံ ပြောသော်လည်း သိပ်အရာမရောက်လှ။ သူ့ကို ဒေါ်လာဘီလျံနှင့် နိုကာတုန်သည့် လျှို့ဝှက် စစ်ဆင်ရေး အစီအစဉ်ကို ဦးဆောင်နေသူအဖြစ် အထင်သေးကြသည်။ ထိုအစီအစဉ်မှာလည်း စီအိုင်အေလက်ထဲမှ လေတပ်က လုချင်နေသည့် ရွှေငန်းပင်တည်း။ စီအိုင်အေက တင်ပြတိုင်း ဘုတ်အဖွဲ့က ပယ်ချနေသည်။

သူလျှို့ဝှက်လေယာဉ် အုပ်စုဖြစ်ချဉ်မှာ စီအိုင်အေနှင့် လေတပ်တို့၏ မတင်မကျ အခြေအနေကြားတွင် ပိတ်မိနေသည်။ ယင်းကို ပထမတော့ ဆလက်တာ မယုံနိုင်အောင် ဖြစ်ရသည်။ သူတာဝန် ထမ်းဆောင်လာသည့် တစ်လျှောက်လုံး လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့နှင့် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့များအကြားမှ လွတ်အောင်နေသည်။ သူ၏ ကျွမ်းကျင်မှုဖြင့်လည်း လိုအပ် သည့်နေရာတွင် လုပ်ပေးလိုက်သည်။ အသက် ၂၂ နှစ် အရွယ်က တိုက်လေယာဉ် လေသူရဲ ဆလက်တာသည် ပြင်သစ်နှင့် ဂျာမနီနိုင်ငံများအပေါ်သို့ ပီ-၄၇ သန်ဒါဘို့ လေယာဉ်ဖြင့် အခေါက်ပေါင်း ၈၄ ကြိမ် မောင်းခဲ့သည်။ ကြည်းတပ်က လေတပ် အကူအညီလိုသော ဘာဂျီ တိုက်ပွဲတန်းကလည်း ဆလက်တာသည် မြေပြင်တွင် စစ်သားများနှင့် ဘေးချင်းယှဉ်ကာ တိုက်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်း ကြောင်နက် လေယာဉ်အုပ်စု၏ အုပ်ချုပ်မှုဖြစ်စဉ်ကလည်း အန္တရာယ်များသည့် တရုတ်နိုင်ငံအပေါ်သို့ ပျံသန်းမောင်းနှင်ခဲ့ရသည်။ ဘုံရည်မှန်းချက်မှာ ထောက်လှမ်းသတင်း ရရှိရေးဖြစ်၍ အချင်းချင်း ပြိုင်ဆိုင်နေရန်မလိုဟု ဆလက်တာ ထင်သည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ဧရိယာ - ၅၁နှင့် ပင်တဂွန်အကြား သွားချည်ပြန်ချည်ဖြင့် လေတပ်နှင့်စီအိုင်အေအကြား အာဏာလွန်ခွဲပွဲကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ရောဘတ် မက္ကနာမားရားသည် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံအပေါ် နွားလှည်း လေယာဉ် အသုံးချမှုနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ပြောင်းသွားခဲ့ပြန်သည်။ သူက လေတပ်၏ အက်စ်အာရ်-၇၁ လေယာဉ်အစီအစဉ် ပြီးအောင်စောင့်ရန် ဆုံးဖြတ်သည်။ ဘတ် ဝိုလွန်က- “မက္ကနာမားရားဟာ နွားလှည်းလေယာဉ် လွှတ်ဖို့ကို နောင်နှေးအောင် လုပ်နေတာ။ သူက အင်ပါယာ တည်ဆောက်နေတာလေ။ နွားလှည်းလေယာဉ်က သူ့ အင်ပါယာထဲမှာ မပါဘူးလေ” လို့

ဆိုသည်။ တစ်လပြီးတစ်လ ကျော်ဖြတ်လာသည်နှင့်အမျှ အက်စ်အာရ်-၇၁ ၎င်းမည်းလေယာဉ်မှာလည်း သုံးဖို့အသင့်ဖြစ်ရန် နီးကပ်လာနေသည်။ ထိုလုပ်ငန်းကို ဦးဆောင်နေသူများမှာလည်း ဝန်ကြီး၏ လက်အောက်ငယ်သားတွေ။ လေတပ်၏ သူလျှိုလေယာဉ် ပြီးသည်နှင့် စီအိုင်အေ၏ သူလျှိုလေယာဉ်မှာ အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်လေတော့မည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် ရစ်ချက် ဟမ်း စီအိုင်အေဒါရိုက်တာ ဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ဝါရှင်တန်တွင် ဩစာအိုဆုံး လူများထဲတွင် တစ်ယောက်အပါအဝင် ဖြစ်လာတော့သည်။ သူက နွားလှည်းလေယာဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ လိုက်စည်းရုံးသည်။ ဇူလိုင်လတွင် တွဲဖက် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က နွားလှည်းလေယာဉ်ကို မြောက်ဗီယက်နမ်သို့ လွှတ်ကာ ခုံးကျည်စခန်းများအား ထောက်လှမ်းရန်ဘက်သို့ ပါလာသည်။ မက္ကနာမားရားနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒင်းရတ်စ်တို့ကမူ တင်းခံကာ ထိုကိစ္စကိုဆန့်ကျင်ကြသည်။ သူတို့က စီအိုင်အေလေယာဉ်များကို ဂျပန်နိုင်ငံ၊ အိုကီနာဝါကျွန်းရှိ အမေရိကန် လေတပ်စခန်းသို့ပို့လျှင် နိုင်ငံရေးပြဿနာ တက်လာနိုင်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ မက္ကနာမားရားသည် စီအိုင်အေဒါရိုက်တာ မက်ကုန်းရှိစဉ်က သုံးခဲ့သည့်နည်းကို ဆက်သုံးသည်။ ယင်းမှာ အကယ်၍ စီအိုင်အေလေယာဉ် ပစ်ချခံရပါက လက်ရှိသမ္မတမှာ ဂယ်ရီ ပါဝါ ပစ်ချခံရစဉ်က ထိုစဉ် သမ္မတအိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး မျက်နှာပျက်သလိုပျက်ရမည်ဟုဆိုသော အကြောင်းပြနည်း ဖြစ်သည်။

ဩဂုတ်လတွင် နွားလှည်းလေယာဉ်ကို သုံးရေးမသုံးရေးမှာ မတင်မကျဖြစ်နေဆဲ ရှိနေသည်။ အများစုက မသုံးသင့်သည့်ဘက်မှ ဖြစ်သည်။ သမ္မတဂျွန်ဆင်ကလည်း ဆုံးဖြတ်ချက်မချဘဲ ထားသည်။ ဗိုလ်မှူးကြီး ဆလက်တာကလည်း အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုခွေးပေးသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ဆလက်တာက သူလူများကို အတတ်နိုင်ဆုံး အသင့်လုပ်ထားရန် မှာထားသည်။ သူတို့၏ အစီအစဉ် ပျက်လုလု ဖြစ်နေသည်ကို သူလူများ မသိစေချင်။ နွားလှည်းလေယာဉ် သုံးမှမသုံးရသေးမီ ဗျက်သိမ်းပစ်သည်ကိုတော့ မည်သူတမျှ လိုလားကြမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် သူလူများကို အချက်ပြသည်နှင့် ပြည်ပတွင် သွားရောက် တာဝန် ထမ်းဆောင်ရေးအတွက် အသင့်ဖြစ်နေကြစေရန် မှာထားသည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် လူငယ်ကင်းထောက်များ စခန်းချသည့်ပမာ အားလုံး တက်တက်ကြွကြွနှင့် ကမ္ဘာ့အမြန်ဆုံး တန်ဖိုးအကြီးဆုံး လေယာဉ်အတွက် ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ ပို့လွှတ်မည့် လေယာဉ်ခြောက်စီးကိုလည်း လေ့ကျင့်မှုများ အသင့် လုပ်ထားသည်။ ဆလက်တာသည် လေသူရဲများကိုလည်း စိတ်ဓာတ်တက်ကြွနေအောင် အားပေးထားသည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် လေသူရဲတစ်ဦးသည် ၂၁ ရာစုတွင်ပင် တည်မြဲနေနိုင်မည့် အမြန်ဆုံး စံချိန်ဖြင့် မောင်းနှင်ခဲ့သည်။ လေသူရဲ ဘီလ် ပတ်သည် ၁၀၁၉၅ မိုင်ခရီးကို ခြောက်နာရီ သာသာလောက်နှင့် မောင်းနှင်ခဲ့သည်။ အမြန်နှုန်းမှာ တစ်နာရီလျှင် ၁၆၆၀ မိုင် ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင်တော့ အလွမ်းဓာတ်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။

စီမံကိန်းလေသူရဲ ဝေါလ် ရေးမှာ အလွန်တော်သည့် လေသူရဲဖြစ်သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက် နေ့တွင် နွားလှည်းလေယာဉ်ကို ခရီးတို စမ်းသပ်မောင်းနှင်မှု လုပ်ခဲ့သည်။ ခြံကြီးထဲတွင်လည်း နှင်းက အတော်ကျနေသည်။ နယူးမက္ကဆီကိုပြည်နယ်၊ ဖာမင်တန်မြို့ပေါ်သို့ သူ ဖြတ်မောင်းနေစဉ် အချိန်မှာ နေ့လယ် ၃ နာရီ ၂၂ မိနစ်တိတိ ဖြစ်သည်။ သူ ငုံ့ကြည့်လိုက်တော့ ဆီတိုင်းဒိုင်ခွက်တွင် အနက်ကြောင်းလေး ဘယ်ဘက်သို့ ရွေ့လျားနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ “ကျွန်တော့် လေယာဉ်ဆီ ကုန်နေတယ်။ ဘယ်လိုကုန်သွားမှန်း ခေသီဘူး”ဟု ခေါ်နေတော့ ဆလက်တာထံ ရေဒီယိုစက်ဖြင့် သတင်းပို့သည်။ သူသည် ဧရိယာ - ၅၁မှ မိုင် ၁၃၀သို့ ရောက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆီကုန်သက်သာရန် အသံ၏အမြန်နှုန်း အောက်ဖြင့် မောင်းနေခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် နောက်ထပ် မိနစ်နှစ်ဆယ်အကြာ အုတားပြည်နယ်၊ ဟန့်စစီးမြို့အပေါ်သို့ အရောက်တွင် ရေးက အရေးပေါ် အကြောင်းကြားမှု လုပ်သည်။ လေယာဉ်ကို ပေသုံးသောင်းအထိ လည်း ချ၍မောင်းသည်။ ထိုစဉ် သူ့အင်ဂျင်တစ်လုံး စက်သေသွားသည်။ ဒေါ်လာ၆၇သန်းတန် သူလျှိုလေယာဉ်မှာ ဆီလုံးဝ ကုန်သွားလေပြီ။

“ကျွန်တော် ခုန်ထွက်လိုက်ပြီ” ထိုစကားကို သူ ဆလက်တာအား နောက်ဆုံးပြောသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဝေါလ်ရေး ခုန်ထွက်ခလုတ်ကိုနှိပ်ကာ ခုန်ထွက်လိုက်သည်နှင့် သူနှင့်တွဲချည်ထားသည့် ထိုင်ခုံပါ လေယာဉ်မှလွင့်ထွက်လာသည်။ သူ၏ လေထီးကြိုးမှာ ထိုင်ခုံနောက်မှီနှင့် ငြိနေရာ ထိုင်ခုံနှင့်ခွာမရ ဖြစ်နေတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ရေမှာ လေထီးမပွင့်ဘဲ ပေသုံးသောင်း အမြင့်မှ နီဗားဒါးပြည်နယ်၊ လိသ်မြို့အနီးရှိ တောင်နံရံပေါ်သို့ ကျသွားတော့သည်။ ဆလက်တာက ချက်ချင်းပင် လေယာဉ်သုံးစီးလွတ်ကာ သွားရှာခိုင်းခဲ့သည်။ ရှာတွေ့ရေးနှင့် တယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့သားများ အပြင် လေတပ်ကလည်း လေယာဉ်လေးစီးနှင့် ရဟတ်ယာဉ်နှစ်စီး လွတ်တာရှာခိုင်းခဲ့သည်။

၂၃ နာရီ ကြာသည်အထိ ရှာမတွေ့ကြ။ ထို့ကြောင့် ယူ-၂ တစ်စီးလွတ်တာ နေရာကိုဖြန့်ပြီး ဓာတ်ပုံရိုက်ခိုင်းရသည်။ ယူ-၂ က အမြင့်မှ ပျံသန်းနေစဉ် ရောဂျား အင်ဒါဆင်က တီ-၃၃ လေယာဉ်ဖြင့် အန်မိုပျံသန်းကာ ရှာဖွေသည်။ မြေပြင်အနေအထားမှာ ရှုပ်ထွေးလှပြီး အောက်သို့မြင်ရန် ခက်ခဲနေသည်။ ရဟတ်ယာဉ် လေသူရဲချာလီ ထရက်က လေယာဉ်ပျက်ကို အလျင် စတွေ့သည်။ သူက ရှာတွေ့ရေးနှင့် တယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့သားများအား တစ်နေရာတွင် ချပေးသည်။ သူတို့က လေယာဉ်ဆီသို့ သွားကာ အခြေအနေကို ကြည့်သည်။ သူတို့ပြန်လာတော့ လေယာဉ်ထဲတွင် ဝေါလ်ရေးလည်း မရှိ။ သူ့ထိုင်ခုံလည်း မရှိဟု ဆိုကြသည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်မှာ တောင်စောင်းပေါ်တွင် ပျက်ကျခြင်း ဖြစ်သည်။

ချာလီ ထရက်က ပျက်ကျသည့် လေယာဉ်နှင့် သုံးမိုင်အကွာတွင် ဝေါလ်ရေးကို တွေ့ပြန်သည်။ သူက

ရေး၏ လေသူရဲဦးထုပ်မှ လက်ခနဲ အလင်းပြန်သည်ကို တွေ့လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ **သူ့ကို သစ်ပင်ကြီး တစ်ပင်အောက်မှာ ထိုင်ခုံပေါ် ထိုင်လျက်သား တွေ့ရတယ်** ထရက်က ပြန်ပြောပြသည်။ ပျက်ကျသည့်နေရာကို စည်းတားသတ်မှတ်ကာ ထိုနေရာသို့လာသည့် မြေလမ်းများကိုလည်း လက်နက်ကိုင် အစောင့်များချ၍ ပိတ်ထားလိုက်သည်။ ထို့နောက် လေယာဉ်ပျက်ကို ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ပြန်သယ်ကြသည်။

လူတစ်ယောက်တွင် ကံမကောင်းသည်မှာ တခြားလူတစ်ယောက်အတွက် အခွင့်အလမ်း ဖြစ်တတ်သည်။ ဝေါလ်ရေး သေသွားပြီးနောက် ဖရန့် မာရေး ထိုအတိုင်း ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်လက်ဖို့ စခန်းသို့ ရောက်လာသည်။ သူ ဝါရှင်တန်သို့ ပြန်မည်ပြုစဉ် မာရေးအား သူ့ကို လေယာဉ်နှင့်လိုက်ဖို့ ခိုင်းသည်။ ထိုသို့လိုက်ဖို့စဉ် လက်ဖို့က မာရေးအား နွားလှည်းလေယာဉ် မောင်းနှင်မည်လားဟု မေးသည်။ မာရေးကလည်း မောင်းနှင်ကြောင်း ပြောလိုက်ရာ နောက်လိုက်လေယာဉ် လေသူရဲမာရေးမှာ နွားလှည်းလေယာဉ် လေသူရဲ ဖြစ်လာတော့ သည်။

ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ထိုလေယာဉ် ပျက်ကျသည်ကို အခွင့်ကောင်းယူသည်။ ဘတ်ဂျက်ရုံးနှင့် ကာကွယ်ရေးဌာနရုံးတို့ တိတ်တဆိတ် တွေ့ဆုံကြသည်။ ထိုတွေ့ဆုံပွဲတွင် သူတို့က စီအိုင်အေသည် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း များစွာတန်သော လေယာဉ် ၁၅ စီးထုတ်ခဲ့ပြီး ငါးစီးမှာ ပျက်ခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း ဇောင်းပေးဆွေးနွေးကြသည်။ ထိုတွေ့ရှိချက်ကို သူတို့က သမ္မတဂျွန်ဆင်ထံ တင်ပြသည်။ ဂျွန်ဆင်က ထောက်ခံလျှင် နွားလှည်းလေယာဉ် အစီအစဉ်မှာ ပျက်ရပေတော့မည်။ ဤတွင် စီအိုင်အေဒါရိုက်တာ ရစ်ချက် ဟမ်း ဒေါ်သူပုန် ထတော့သည်။ သူက ရှစ်မျက်နှာပါသည့် စာတစ်စောင် ဂျွန်ဆင်ထံရေးကာ နွားလှည်းလေယာဉ်ကို ပျက်သိမ်းလိုက်လျှင် ငွေကုန်ထားသည်များ အချည်းအနှီးဖြစ်မည်ဟု တင်ပြသည်။ ထို့ပြင် ပြိုင်ဘက်နိုင်ငံ သုံးဆယ်အပေါ်သို့ ယူ-၂ လေယာဉ်ဖြင့် အကြိမ်ပေါင်း ၄၃၅ ကြိမ် ပုံသန်းခဲ့သော်လည်း ဂယ်ရီ ပါဝါ တစ်ယောက်သာလျှင် ပစ်ချခံခဲ့ရသည်ဟုလည်း ပါရှိသည်။ ထိုလေယာဉ် ပစ်ချခံရမှုကြောင့် သူလျှို့လေယာဉ် အစီအစဉ်ကို ဘာကြောင့် စီအိုင်အေက ဦးစီးနေရသနည်းဟူသော ငြင်းခုံမှု ပေါ်လာရခြင်း ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ ပါဝါသည် စစ်သားမဟုတ်ဘဲ စီအိုင်အေ ဖြစ်နေသောကြောင့်သာ ဆိုဗီယက်တို့ လက်တုံ့ပြန် အရေးမယူခြင်း ဖြစ်သည်ဟု လည်း တင်ပြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူလျှို့ချင်း အလံအလှယ်လုပ်ရာမှ ပါဝါ လွတ်မြောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ကိုလည်း တင်ပြသည်။ စီအိုင်အေသည် စစ်တပ်ကဲ့သို့ နျူကလီးယားလက်နက် ကိုင်ထားခြင်း မရှိသဖြင့် မိမိတို့၏ လက်လွတ်စလု အပြုအမူကြောင့် နျူကလီးယားစစ် ဖြစ်နိုင်သည်ဆိုသော ဝါဒဖြန့်ချက်များလည်း မဖြစ်နိုင်ကြောင်း တင်ပြသည်။ သို့သော် သမ္မတက သူပြောသလို စဉ်းစားပါမည်လား။

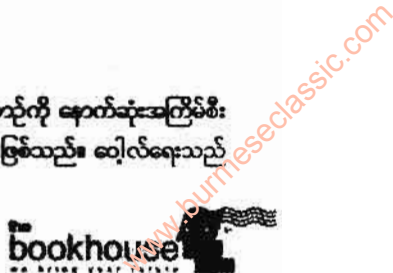

နောက်လဖြစ်သော ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဗိုလ်မှူးကြီးဆလက်တာအား ဝါရှင်တန်သို့ ဆင့်ခေါ်ပြန်သည်။ ယင်းမှာ ခြောက်လအတွင်း ငါးခေါက်မြောက် သွားရခြင်းဖြစ်သည်။ ၃၀၃ ကော်မတီက သူ့အား နွားလှည်းလေယာဉ် အစီအစဉ်ကို ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ဖျက်သိမ်းရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောလိုက်သည်။ ပြန်လည် အချေးအတင်ပြောရန် မရှိတော့။ နွားလှည်းလေယာဉ်၏ ကံကြမ္မာကို အဆုံးအဖြတ် ပေးလိုက်လေပြီ။ ဆလက်တာကိုလည်း ဧရိယာ - ၅၁ သို့ပြန်ကာ လေတပ်မှ အက်စ်အာရ်-၇၁ ငှက်နက် လေယာဉ်များ ပေးပို့သည့်အခါ လေယာဉ်အုပ်စစ်ဆင်ရေးများလုပ်ရန် အသင့်လှုပ်ခိုင်းထားသည်။ ဆလက်တာသည် လေတပ်အရာရှိ ဖြစ်သော်လည်း စီအိုင်အေ၏ နွားလှည်းလေယာဉ် အစီအစဉ်ကို အလွန် သဘောကျနေသူ ဖြစ်သည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်မှာ တက္ကသိုလ် အထူးခြားဆုံး လေယာဉ်ဖြစ်သည်ကို ငြင်း၍မရပေ။

ဆလက်တာသည် ဝါရှင်တန်သို့ အက်စ်-၁၀၁ လေယာဉ်ကို ကိုယ်တိုင်မောင်း၍ လာခဲ့သည်။ သူက ရိုက်ပက်တာ ဆင် လေတပ်စခန်းတွင် ဆီဝင်ဖြည့်ရင်း အဆီအငေါ့မတည့်ပုံကို သူ စဉ်းစားနေမိသည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်ကို ဖျက်သိမ်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ၃၀၃ ကော်မတီက ထိုအစီအစဉ်တွင် စီအိုင်အေသည် လျှို့ဝှက်ရန်ပုံငွေကို အရမ်းကာရာ သုံးပစ်သည်ဟု အကြောင်းပြသည်။ ဆလက်တာ၏ အမြင်တွင်မူ နွားလှည်းလေယာဉ်သည် ဌာနတိုင်း၏ ငွေများ ကုန်သည်တိုင် တန်သည်။ ထိုအောင်မြင်မှုအတွက် ပီတိဖြစ်ရသူများထဲတွင် ဆလက်တာမှာ အသေးဆုံး ဖြစ်သည်။ ဂရမ်းကန်ကြီးထဲတွင် စီအိုင်အေ မည်သည့်အောင်မြင်မှု ရခဲ့သည်ကို အမေရိကန်ပြည်သူများ သိလိုက်ကြမည် မဟုတ်။ ဆလက်တာသည် သူ့လေယာဉ် ဆီဖြည့်သည်ကို စောင့်နေရင်း အိမ်အပြန်ခရီးအကြောင်းကို တွေးနေမိသည်။ သည်တစ်ခေါက် ဝါရှင်တန်မှ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ သွားမည့် ခရီးသည် နောက်ဆုံး ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်ကို ဖျက်သိမ်းခြင်းမှာ မှားသည်ဟု သူ တွေးနေမိသည်။ သို့သော် သူ သဘောထားက အရေးမပါ။ သူ၏စက်ဝပ်မှ တျမ်းကျင်ခြင်းသည်သာ အဓိက ဖြစ်သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ သူ ပြန်သွားကာ စစ်သားကောင်ဘို၏ ထုံးစံအတိုင်း အိမ်ကို နှာခံရပေးမည်။

နောက် သုံးလအကြာ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မေလတွင် ဆလက်တာသည် နွားလှည်းလေယာဉ်ကို နောက်ဆုံးအကြိမ်စီးရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ တချို့ လေသူရဲများ နွားလှည်းလေယာဉ်ဖြင့် နာရီလေးရာ ပျံသန်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ခေါလ်ရေသည်

ပင် သူသေသည့် အချိန်တွင် အခေါက်ပေါင်း ၃၅၈ ခေါက် မောင်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဆလက်တာမှာ ဆယ်ခေါက်သာ မောင်းခဲ့ရသေးသည်။ ကမ္ဘာတွင် ခေတ်အစီဆုံး လေယာဉ်ကို အခွင့်အရေးရတုန်း အဘယ်ကြောင့် မမောင်းဘဲ နေရမည်နည်း။ နွားလှည်းလေယာဉ်မှာ မကြာမီ စမ်းသပ်မောင်းလေယာဉ်များ၏ သင်္ချိုင်းသို့ ရောက်ရပေတော့မည်။ သူသည် ဝါနာ ခေတ်ထံ သွားကာ မက်-၃ လေယာဉ်ကို နောက်ဆုံးမောင်းဖို့ စီစဉ်ခိုင်းသည်။

“စီစဉ်ပြီးပြီလို့သာ မှတ်လိုက်တော့” ဝါနာ ခေတ်က ပြောလိုက်သည်။ လေထဲ ရောက်သောအခါ ဆလက်တာ သည် နွားလှည်းကို ပေခုနစ်သောင်းအထိ တင်မောင်းလိုက်သည်။ လေယာဉ်သည် ဤမျှပေါ့သည်ကို သူ မေ့နေခဲ့၏။ လေယာဉ်အိမ်မှာ လိပ်ပြာကလေး ပမာတည်း။ မက် ၂၃သမဂ္ဂ အမြန်နှုန်းဖြင့် မောင်းသည်တွင် ခေါင်းခန်းထဲ၌ ပူလာသည်။ လက်အိတ်ကိုချွတ်၍ လေယာဉ် ပြုတင်းပေါက်မှန်ကို စမ်းကြည့်မည်ဆိုလျှင် လက်ပင် လောင်သွားနိုင်သည်။ သူက မက်-၃ အမြန်နှုန်းဖြင့် ပေကိုးသောင်းမှ မောင်းလိုက်သည်။ ခရီးမှာလည်း မိုင်ခုနစ်ရာ ရှိပေပြီ။ မောင်းခဲ့သည့် အချိန်မှာ ၂၃ မိနစ်သာ ရှိသေး၏။

ကနေဒါနယ်စပ်ဆီသို့ သူ မောင်းလာသည်။ ထို့နောက် ဘယ်ဘက်သို့ကျွေးကာ အမေရိကန် နယ်စပ်အတိုင်း ဝါရှင်တန်ပြည်နယ်အထိ မောင်းလာခဲ့၏။ တစ်ဖန် ဘယ်ဘက်သို့ ကွေ့ပြန်ကာ အော်ရီဂွန်ပြည်နယ်နှင့် ကယ်လီဖိုးနီးယား ပြည်နယ်များထဲသို့ မောင်းဝင်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် လေယာဉ်ကို ပေနှစ်သောင်းခွဲ အမြင့်အထိ ချမောင်းကာ ဆီဖြည့်ရန် ပြင်ဆင်သည်။ မိနစ်အနည်းငယ် ကြာသောအခါ အမှတ် ၉၀၃ လေတပ်၊ ဆီဖြည့်လေယာဉ်အုပ်မှ လွတ်လိုက်သော ကေစီ- ၁၃၅ လေယာဉ်နှင့် တွေ့သည်။ ထိုစဉ် အရေးပေါ် ရေဒီယိုစက်မှ ဆက်သွယ်မှု ပေါ်လာသည်။ ထိုအရေးပေါ် ဆက်သွယ်မှုမှာ အတော်ပင် အရေးကြီးဟန်တူသည်။ ဆက်သွယ်လာသူမှာ ဗိုလ်မှူးကြီး ပေါလ် ဘကာလစ် ဖြစ်သည်။ ထိုလူမှာ စီအိုင်အေ အထူးလှုပ်ရှားမှုရုံး ဒါရိုက်တာလက်ဖို့၏ ရာထူးကို ဆက်ခံမည့်သူ ဖြစ်သည်။ ပင်တဂွန်မှ အရေးပေါ်ဖုန်း ဝင်လာသဖြင့် ဧရိယာ - ၅၁ သို့ အမြန်ဆုံးပြန်လာရန် ဘကာလစ်က ပြောသည်။ ဆလက်တာက -

“ကျုပ် ဒီမှာ ဆီဖြည့်မလို့ဗျ”

“ရပ်လိုက်တော့”

“မစောင့်နိုင်တော့ဘူးလား”

“မစောင့်နိုင်ဘူး။ ခင်ဗျား ဘယ်မှာရောက်နေလဲ”ဟု ဘကာလစ်က မေးသည်။

“ကျုပ် ကယ်လီဖိုးနီးယား ပြည်နယ်အပေါ်မှာ”

“ပင်လယ်ဘက်ကို ထွက်လိုက်၊ ဆီကို ထားလိုက်၊ ဒီကို ပြန်လာခဲ့” ဗိုလ်မှူးကြီး ဘကာလစ်က အမိန့်ပေးလိုက်သည်။

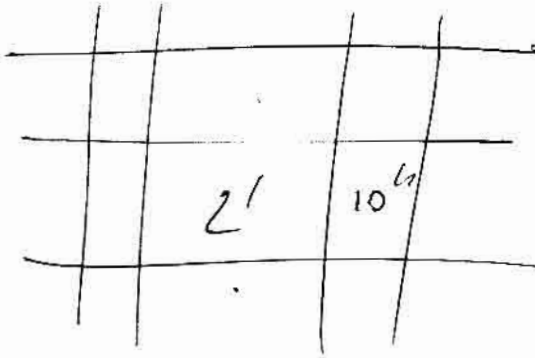

www.burmeseclassic.com

ဆီမှာ ပေါင်လေးသောင်း ကုန်ခဲ့ချေပြီ။ စခန်းသို့ပြန်ရန် ဆီ ဂါလံတစ်သောင်း လိုမည်။ ဆီနည်းနေလျှင် ဝေါလ်ရေးလို ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ ဆလက်တာ 'ဂငယ်' ကွေ့ကွေ့ကာ စခန်းဘက်သို့ ဦးတည်လိုက်သည်။ စခန်းသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ဝါနာ ဧဝစ်နှင့် ဘကာလစ်တို့ သူ့ကို သူ့ရုံးခန်းထဲမှ ထိုင်စောင့်နေကြသည်။ နှစ်ယောက်စလုံး ပြုံးနေကြ၏။ ဘကာလစ်က ပင်တဂွန် ဖုန်းနံပါတ်ကိုလှည့်ကာ ဆလက်တာအား ဖုန်းပေးလိုက်သည်။ တစ်စက်တွင် ဖုန်းခေါ်နေစဉ် ဘကာလစ်က ယခုလို ဖုန်းဆက်ရသည့် အကြောင်းကို ရှင်းပြသည်။ ဆလက်တာမှာ သူ့နှာကိုပင် သူ မယုံနိုင်ခဲ့။

“သမ္မတက နွားလှည်းလေယာဉ်တွေကို သုံးခွင့်ပြုလိုက်ပြီတဲ့။ အစိန်စာတွေ လာနေပြီတဲ့” ဘကာလစ် ပြောသည်ကို ဆလက်တာက ပြန်ပြောပြသည်။ ဆလက်တာ၏ လူများကို နွားလှည်းလေယာဉ် တာဝန်ဖြင့် ဆယ်ငါးခုက် အတွင်း ပို့လွှတ်နိုင်မည်လားဟု ဘကာလစ်က မေးသည်။

စီအိုင်အေ ဒါရိုက်တာသစ် ရစ်ချက် ဟမ်းမှာ သမ္မတ၏ အတွင်းလှူဖြစ်ရန် အတော် ကြိုးစားခဲ့ရသည်။ သမ္မတပွဲနဲ့ဆင်သည့် တစ်ခါက စီအိုင်အေ ဒါရိုက်တာအား ထောက်လှမ်းရေးသတင်း သုံးရန် လိုမည်ဟု မိမိ မထင်ကြောင်း ပြောခဲ့ဖူးသည်။ သို့ရာတွင် နောက်ဆုံးကျတော့ ဟမ်းမှာ သမ္မတ၏ အင်္ကျီနဲ့ နေ့လယ်စာ စားပွဲတွင် လိုချင်လှသည့် ထိုင်ခုံကို ထိုင်ခွင့်ရခဲ့သည်။ အပတ်စဉ် ထိုနေ့ ထိုစားပွဲတွင် သမ္မတနှင့် သူ့အကြံပေးများ နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒများ ဆွေးနွေးကြသည်။ အပြင်လူများကတော့ ထိုနေ့လယ်စာ စားပွဲကို ပစ်မှတ်အင်္ကျီဟု ခေါ်ကြသည်။ ထိုပွဲတွင် မြောက်ဗီယက် နှစ် မြို့များကို ဖုံးကြဲရန် ဆွေးနွေးကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ဟန့်ရှင်းနှင့် ဟိုင်မောင်းမြို့များ၏ ကောင်းကင်ယံ တွင် လေကြောင်းတိုက်ပွဲများက ပြင်းထန်သည်။ ရန်သူလေယာဉ် များထက် အမေရိကန်လေယာဉ်များ ပစ်ချခံရမှု များသည်။ ကိုးစီး တစ်စီးနှုန်း ရှိနေသည်။ ထိုသို့ ပစ်ချသည့် မြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ် ခုံးကျည်စခန်းများကို တစ်နှစ်လုံး ရှာခဲ့ကြသော်လည်း မတွေ့ခဲ့ကြ။ ဇန်နဝါရီလကတည်းက ယူ-၂ လေယာဉ်များ ၃၇ ခေါက် ပျံသန်းခဲ့ ပြီး လေတပ်မှ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်များ အနိမ့်မှ အခေါက်ပေါင်း ရာနှင့်ချီကာ ပျံသန်းခဲ့ပြီးပေပြီ။ သို့သော် ကွန်မြူနစ် ခုံးကျည် စခန်းများ ရှိသည့်နေရာကို ပင်တဂွန် မသိသေး။ ရုရှားတို့သည် ဗီယက်နမ်တောင်ပိုင်း၌ စခန်းချနေကြသည့် အမေရိကန်တပ်ပွဲများ အား လှမ်းပစ်နိုင်သည့် မြေပြင်မှ မြေပြင်ပစ်ခုံးကျည်များ မြောက်ဗီယက်နမ်တို့အား ပေးထားသည်ဆိုသော ကောလာဟလများလည်း ထွက်နေသည်။

အခန်း - ၁၆
 ဒိုင်းနက်စစ်ဆင်ရေးနှင့်
 ယူအက်စ်အက်စ်ပွေဘလို၏
 လျှို့ဝှက်သမိုင်း

ထို့ကြောင့်လည်း ဖျက်သိမ်းရန် သတ်မှတ်ပြီးသော နှား

လှည်း လေယာဉ်များကို အသုံးပြုရန် ပစ်မှတ်အင်္ဂါ နေ့လယ်စာ စားပွဲတွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဟမ်းသည် ကိုးနှစ်ကြာ တည်ဆောက်ခဲ့ရပြီး ဖျက်သိမ်းရန် သတ်မှတ်ခဲ့သည့် သူလျှိုလေယာဉ်အတွက် နောက်ဆုံးအကြိမ် စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခဲ့ရသည်။ ဟမ်းက နှားလှည်းလေယာဉ်ကို မြောက်ဗီယက်နမ်အပေါ်သို့ လွှတ်လိုက်မည် ဆိုပါက ရှာနေသည့် ခုံးကျည်စခန်းများကို ပြတ်သားသော ဓာတ်ပုံများဖြင့် တွေ့ရှိနိုင်မည်ဟု သမ္မတအား တင်ပြခဲ့သည်။

“ဓာတ်ပုံတွေဟာ ပြတ်သားစေရမယ်။ မှန်ဝါးဝါး မဟုတ်ဘူး”ဟု ဟမ်းက အာမခံသည်။ လေတပ်က ကောင်းကင် ထောက်လှမ်းရေးကို ဦးစီးလုပ်ရန် စည်းရုံးလာသည့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ရောဘတ် မထွေမှာမားရားက လေတပ်သုံး ပုံစံ နှားလှည်းလေယာဉ် အမျိုးအစားဖြစ်သည့် အက်စ်အာရ်- ၇၁ လေယာဉ်များ မကြာမီသုံးရန် အသင့်အနေအထား ဖြစ်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း သမ္မတအား ပြောသည်။ ဟမ်းက ယခု မလဖြစ်ပြီး ဇွန်လဆိုလျှင် အရှေ့တောင်အာရှတွင် မှတ်သုံဝင်မည်ဖြစ်ရာ ယခုချက်ချင်းလုပ်မှ ဖြစ်မည်ဟု တင်ပြသည်။ ဓာတ်ပုံ ပုံကောင်းရရှိအတွက် ရာသီဥတုမှာ အရေးကြီးသည်ဟု ဟမ်းကဆိုသည်။ တိမ်တွေရှိလျှင် ပုံကောင်းမထွက်နိုင်ဟု ပျန်ဆင် ယုံကြည်အောင် ပြောခဲ့သည်။ အချို့ပွဲများ မချမီမှာပင် ပျန်ဆင်သည် နှားလှည်းလေယာဉ်ကို ဂျပန်နိုင်ငံ၊ အိုကီနာဝါကျွန်းပေါ်ရှိ ကဒင်နာလေတပ်စခန်းသို့ ပို့ရန် အမိန့်ပေးလိုက်တော့သည်။ ယင်းမှာ စီအိုင်အေက အာဇာနည်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်နေ့ နံနက်မှာပင် စရိယာ- ၅၁ မှ ကဒင်နာသို့ လေယာဉ်ဖြင့် ပြောင်းရွှေ့ကြသည်။ အမှတ် ၁၁၂၉ အထူးလှုပ်ရှားမှု လေယာဉ်အုပ်ကို နိုင်နက် စစ်ဆင်ရေးအတွက် ပေးပို့လိုက်သည်။ အလေးချိန် ပေါင်သန်းချီသော ပစ္စည်းများ၊ အထောက်အကူပြု ဝန်ထမ်း ၂၆၀၊ လေသူရဲ ခြောက်ယောက်နှင့် လေယာဉ်သုံးစီးတို့သည် အရှေ့တရုတ်ပင်လယ်ဘက်သို့ ဦးတည်ကာ သွားတော့သည်။ နာဗောဒပညာရှင် အက်ဒွပ် လိုဗစ်နှင့် ယင်း၏ ဒီဇိုင်းပုံများကို ကယ်လီ ပျန်ဆင် လက်ဆောင်ပေးပြီးနောက် ကိုးနှစ်အကြာ သူ ရေးခဲ့သည့် မှတ်တမ်းထဲတွင် “ငှက်မှာ အသိုက်မှခွာသင့်ပြီ”ဟု ပါရှိသည်။

ကဒင်နာ လေတပ်စခန်းမှာ အရှေ့တရုတ်ပင်လယ်ဗဟိုမှ မြောက်ဘက်တွင်ရှိသည့် အိုကီနာဝါကျွန်းပေါ်တွင် တည်ရှိသည်။ ထိုကျွန်းမှာ ကြမ်းတမ်းသော နောက်ခံသမိုင်းကြောင်း၏ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များလည်း ရှိနေသည်။ စစ်အတွင်း သေဆုံးသူ ထောင်ပေါင်းများစွာ ရှိခဲ့သဖြင့် သရဲလည်း ချောက်သည်ဟု ဆိုသည်။ အိုကီနာဝါသည် သမိုင်းတွင် မြည်းကြောင်း၊ ရေကြောင်း၊ လေကြောင်းများဖြစ်ပွားရာ တစ်ခုတည်းသော နေရာ ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၂၂ နှစ်က

မဟာမိတ်တပ်များက ဂျပန်ကိုတိုက်ခဲ့သည့် နေရာလည်း ဖြစ်သည်။ ဂျပန်ပြည်မကို မတိုက်မီ နောက်ဆုံး တိုက်ခဲ့သည့် နေရာလည်း ဖြစ်သည်။

ကက်နက် ကောလင်း အိုကီနာဝါကျွန်းပေါ်သို့ ခြေချမိတော့ ကဒင်နာလေတပ်စခန်းသည် ကျွန်း၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ယူထားပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုစခန်းကြောင့် ကျွန်းနေလူထု ၀င်ငွေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ရနေသည်။ အထူးလှုပ်ရှားမှု လေယာဉ်အုပ်သည် စခန်း၏ လူသူကင်းရှင်းသော နေရာတွင် စခန်းချသည်။ ထိုနေရာမှ ဒိုင်နက်စစ်ဆင်ရေးကို ဆင်နွှဲမည် ဖြစ်သည်။ ထိုလေယာဉ်အုပ် ထိုနေရာတွင် ရှိသည်ကို မည်သူမျှမသိကြ။ စီမံကိန်း လေသူရဲများမှာ ကွန်ဆက်တဲများဖြင့် ခပ်လျှိုလျှို နေကြရသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ မှာ ကဲ့သို့ သံပြင်ပေါ်တွင်မဟုတ်ဘဲ မြက်ခင်းစိမ်းစိမ်းပေါ်တွင် နေကြရသည်။ အရှက်ဖြာဝေသော သစ်ပင်များက လူသွားလမ်းတစ်လျှောက်တွင် ပေါက်နေကြသည်။ သူတို့ရောက်သွားသည့် အချိန်တွင် ပန်းများလည်း ပွင့်နေကြပြီ ဖြစ်သည်။ အမေရိကန် ထမင်းချက်က လေသူရဲများကို ပရိတ်ခန်းများသော ဟင်းလျာများ ချက်ကျွေးသည်။ အားလပ်ရက်တွင် လေသူရဲများ ပုလင်းဘီယာ သောက်ကြရ၏။ နွားလှည်းလေယာဉ်မှာ လျှို့ဝှက်တာဝန် ဖြစ်သည်။ နောက်နှစ်တွင် အသွင်ကထူးပြီး အသံထက် သုံးဆမြန်သော လေယာဉ်များ ပုံမှန် ဝင်ချည်ထွက်ချည် လုပ်သည်နှင့် ပတ်သက်၍ ဟန်ပြသတင်း လွှင့်ထားမှုလည်း မရှိပေ။ နွားလှည်းလေယာဉ်များ ကဒင်နာစခန်း လေယာဉ် ပြေးလမ်းပေါ်သို့ ဆင်းသက်သည့် သီတင်းပတ် အတွင်းမှာပင် ရုရှား ငါးဖမ်းသင်္ဘောတစ်စီး ဆိပ်ကမ်းသို့ဝင်လာကာ လေယာဉ်ပြေးလမ်းကို မြင်ရသည့်နေရာလောက်တွင် ကျောက်ချရပ်နားနေသည်။ “ရုရှားတွေက ကျုပ်တို့ အဲဒီနေရာမှာ ရှိမှန်း သိကြသလို၊ သူတို့သိမှန်းလည်း ကျုပ်တို့က သိတယ်” ဗိုလ်မှူးကြီးဆလက်တာက ပြန်ပြောပြသည်။

မေလ ပစ်မှတ်အင်္ဂါ၊ ဇွန်လယ်စာ စားပွဲတွင် ဟမ်း စီအိုင်အေအတွက် သမိုင်းတင်လောက်အောင် တင်ပြပြီးနောက် ဆယ်ငါးရက်အကြာ နွားလှည်းလေယာဉ်အား မြောက်ဗီယက်နမ် စစ်ဗိုလ်ချုပ်အပေါ်သို့ ပုံသန်းနိုင်ခဲ့သည်။ ပထမဆုံး ပုံသန်းမှုကို စီအိုင်အေ လေသူရဲမီလီ ဗိုဂျူဗိုဒစ်က မောင်းသည်။ ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၁ နာရီတွင် သူမောင်းတက်စဉ် မိုအေ သဲကြီးမဲကြီး ရွာချရာ နွားလှည်းလေယာဉ် ပထမဆုံးအကြိမ် မိုးရေထဲတွင် မောင်းရခြင်း ဖြစ်သည်။ ကိုးမိနစ်သာသာလေး တွင် ဗိုဂျူဗိုဒစ်သည် မြောက်ဗီယက်နမ်အပေါ်တွင် အမြန်နှုန်း မက် ၃၃၁၀၀၀ နှင့် အမြင့်ပေ ၈၀၀၀၀ တွင် ပုံသန်းထား ခဲ့ကျည်စခန်းရှိသည်ဟု ထင်ရသောနေရာ ၁၉၀ အနက် ၇၀ ကို ဓာတ်ပုံ ရိုက်ယူနိုင်ခဲ့သည်။ ဟိုသို့ တာ

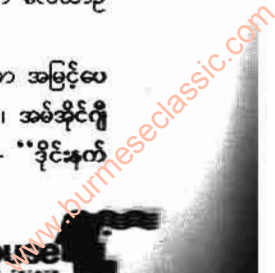
ဆောင်ရွက်နေသည်ကို တရုတ်နိုင်ငံကရော၊ မြောက်ဗီယက်နမ်ကပါ မသိခဲ့ကြပေ။

ပထမအကြိမ် ပျံသန်းပြီးသည်တွင် ဖလင်များကို နယူးယောက်ရှိ အိမ်မင်း ကိုဒတ်စက်ရုံသို့ ပို့လိုက်သည်။ ဓာတ်ပုံများ ပြန်ရောက်လာတော့ ထိုမှရသည့် သတင်း အချက်အလက်များမှာ အတော်နောက်ကျနေပြီ ဖြစ်သည်။ မြောက်ဗီယက်နမ်သည် ဒုံးကျည်စခန်းများကို ပြောင်းရွှေ့ကာ ဒုံးကျည်စခန်းအတုများ ပြင်ဆင်ထားသည်မှာ အတော်ပင် မြန်ဆန်သည်။ ဓာတ်ပုံများ အမြန်ဆုံးရယူခြင်းမည်ဟု စီအိုင်အေက တွက်ကာ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ဓာတ်ပုံဌာနတစ်ခု အမြန် စီစဉ်လိုက်သည်။ သို့ဖြင့် စစ်ဆင်ရေး တပ်မှူးလက်ထဲသို့ နွားလှည်းလေယာဉ်ဖြင့် မြောက်ဗီယက်နမ်အပေါ်သို့ ပျံသန်းပြီး ၂၄ နာရီအတွင်း ဓာတ်ပုံများ ရောက်လာတော့သည်။

သို့တစေ မြောက်ဗီယက်နမ်သည် ဒုံးကျည်စခန်းများကို ဝုံးအကြ မခံရစေရန် ဆက်လက် ရွေ့ပြောင်းလျက် ရှိနေသည်။ သူတို့ကို ဆိုဗီယက်ယူနီယံကလည်း ကူညီနေသည်။ “အဲဒါကြောင့် ရုရှား ငါးဖမ်းသင်္ဘော ကဒင်နာ လေယာဉ်ပြေးလမ်း ထိပ်နားမှာ လာဆိုက်ထားတာ။ ကျုပ်တို့လေယာဉ် ပျံတက်တိုင်း သူတို့စောင့်ကြည့်ပြီး မှတ်သားနေတာ ဖြစ်မယ်” စခန်း အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ခံ ရောဂျား အင်ဒါဆင်က ပြန်ပြောပြသည်။

စစ်ဆင်ရေးအရာရှိများက ရုရှားတို့ကို လှည့်စားသည့်အနေဖြင့် လေယာဉ်များကို ညဘက် ပျံသန်းခိုင်းသည်။ သို့ရာတွင် ဒိုင်းနက်စစ်ဆင်ရေး ပထမ ခုနစ်ကြိမ် ပျံသန်းမှုအနက် လေးကြိမ်ကို သူတို့သိသွားကြပြီး မြေရာခံခဲ့ကြသည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်များ စခန်းမှပျံတက်ပြီး မည်သည့်အချိန်လောက်တွင် ရောက်လာမည်ကို မြောက်ဗီယက်နမ်တို့ ကြိုတင် တွက်ချက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုတွက်ချက်မှုကို ရုရှားတို့အား ပေးလိုက်သောအခါ ကွန်မြူနစ်တို့၏ ဖန်ဆောင်း ပုံထိန်းရေဒါက အ- ၁၂ နွားလှည်းလေယာဉ်ကို ထောက်လှမ်းတွေ့ရှိသည်။ ဒိုင်းနက်စစ်ဆင်ရေး၏ ဆယ့်ခြောက်ကြိမ်မြောက် ပျံသန်းမှုကို ပထမဆုံးအကြိမ် ပစ်ချသည်။ ထိုစဉ်က ရိုက်ယူခဲ့သော ဓာတ်ပုံထဲတွင် မြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ် ဒုံးကျည်လာနေသည်ကို ထင်ရှားစွာ တွေ့နေရသည်။ လေသူရဲများအတွက် ကံကောင်းချင်တော့ ဒုံးကျည်မှာ နွားလှည်းလေယာဉ်ရှိနေသည့် အမြင့်အထိ မရောက်နိုင်ချေ။ ယခု ကြောင်နှင့်ကြွက် ကစားပွဲအသစ်တွင် နွားလှည်းလေယာဉ်က သရေကျအောင် လှုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ နွားလှည်းသည် မြန်၍မြင့်ပြီး ကိုယ်ဖျောက်ကာ ပျံသန်းနိုင်သည်။ ပစ်ချ၍မရ၊ ရန်သူက လေယာဉ် ရှိနေမှန်း သိတော့သိနေသည်။ သို့သော် မမြင်ရ။

မြောက်ဗီယက်နမ်အပေါ်သို့ ပျံသန်းမောင်းနှင်သော အမေရိကန် လေသူရဲများအဖို့ အန္တရာယ်မှာ အမြင့်ပေ လေးသောင်းခွဲတွင် ဖြစ်သည်။ ထိုအမြင့်လောက်ဆိုလျှင် မြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ် ဒုံးကျည်များနှင့် ဖြစ်စေ၊ အစ်အိုင်ဂျီ ဂျက်တိုက် လေယာဉ်များနှင့်ဖြစ်စေ ပစ်ချနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ကက်နက် ကောလင်းက ပြန်ပြောပြရာတွင်- “ဒိုင်းနက်

စစ်ဆင်ရေးအတွင်း ကျွန်တော်တို့ လေသူရဲတွေဟာ အမြင့်ပေ ရှစ်သောင်းခွဲမှာဆိုရင် စိတ်ချရတယ်။ အဲဒီထက် နိမ့်ရင်တော့ အန္တရာယ်ရှိတယ်” ဟု ဆိုသည်။

ဟာပေး စတော့မင်းလို ထူးခြားသည့် လေသူရဲမျိုးလည်း ရှိသေးသည်။ စတော့မင်းသည် ၁၉၅၆ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့က ယူ-၂ လေယာဉ်ဖြင့် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံအပေါ်သို့ ပထမဦးဆုံး ပျံသန်းမောင်းနှင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ နောက် ၁၁ နှစ်အကြာ မြောက်ဗီယက်နမ် အပေါ်တွင် ပျံသန်းမောင်းနှင်နေစဉ် လေထဲမှာပင် လေယာဉ်က ပျက်သည်။ သူနှင့် ရော်နယ် ဝက်တို့ ခုန့်ချ လွတ်မြောက်ခဲ့ကြသည်။ အောက်ကိုရောက်တော့ မြောက်ဗီယက်နမ် စစ်သားများက ဖမ်းဆီး ရိုက်နှက်ကာ အကျဉ်းချထားလိုက်ကြသည်။ စတော့မင်းမှာ ခုနစ်ပေပတ်လည် အကျဉ်းခန်းထဲတွင် ငါးနှစ်နှင့် ၂၅၈ ရက် နေခဲ့ရသည်။ ပထမဆုံးရွားမှုတွင် နာမည်ကြီးသော ဟန့်ရှင်း ဟီလ်တန်ဆိုသော ထောင်တွင်နေရသည်။ နောက်တော့ ထိုထက်မသာသော တခြားထောင်သို့ သူ့ကို ပြောင်းရွှေ့ ထားသည်။ ဒိုင်နက် စစ်ဆင်ရေးအတွင်း စီအိုင်အေ သည် နွားလှည်း လေသူရဲများကို မြောက်ဗီယက်နမ် မြေပေါ်သို့ ကျဆင်းသွားသည့် လေသူရဲများအား ရှာဖွေရန်လည်း တာဝန်များပေးခဲ့သည်။ နွားလှည်းလေယာဉ်ပေါ်မှ ဓာတ်ပုံများရိုက်ကာ အမေရိကန်လေသူရဲများရှိမည့် အကျဉ်းထောင်များကို လိုက်ရှာသည်။ သို့သော် မအောင်မြင်ခဲ့။ မြောက်ဗီယက်နမ်တို့သည် အကျဉ်းသားများကိုလည်း မကြာခဏ ရွှေ့ပြောင်းပစ်ကြသည်။

အဖမ်းခံ လေသူရဲများမှာ ကွန်မြူနစ်တို့ အနောက်နိုင်ငံ ဆန်ကျင်ရေးဝါဒ ဖြန့်ချိစရာ လက်နက်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ စစ်သုံ့ဖန်းများကို ရိုက်နှက်သည်။ နှိပ်စက်သည်။ သံကြိုး ခတ်သည်။ တရွတ်တိုက်ဆွဲကာ ကင်မရာရှေ့ပို့ပြီး ဓာတ်ပုံရိုက်ကာ အမေရိကန်နိုင်ငံအား ပြစ်တင်ရှုတ်ချသည်။ ကွန်မြူနစ်တို့က အမေရိကန်နိုင်ငံအတွင် မငြိမ်မသက် ဖြစ်စေချင်သည်ဆိုလျှင် ဖမ်းမိထားသော လေသူရဲများဖြင့် ဝါဒဖြန့်ချိရာ သူတို့ အောင်မြင်ခဲ့ပေသည်။ အမေရိကန် တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် စစ်ဆန်ကျင်ရေးများ ပေါ်ထွက်လာသည်။ အိမ်ဖြူတော်နှင့် ပင်တဂွန်တို့ကလည်း ဝါဒဖြန့်ချိရေးများဖြင့် ပြန်တိုက်သည်။ “ဒီစစ်မှာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်စပြုနေပါပြီ” ဟု ဒုသမ္မတ ဟူးဘတ် ဟမ်ဖရေက အင်န်ဘီစီရုပ်သံမှ ကြေညာသည်။ ဆီးနိတ် လက်နက်တို့ လုပ်ငန်းကော်မတီက တံခါးပိတ် အစည်းအဝေး၌ အမေရိကန်၏ ဗုံကြဲတိုက်ခိုက်မှုဖြင့် ထိုစစ်တွင် နိုင်ရန်မရှိဟု သုံးသပ်နေချိန်တွင် ဟမ်ဖရေက ကွန်မြူနစ်များကို ဖမ်းမိသည့် အရေအတွက်ထက် လက်နက်ချသည့် အရေအတွက်က ပိုများနေသည်ဟု ပြောနေသည်။ နောက်ပြီး ဗီယက်နမ်တွင် ကွန်မြူနစ် ပပျောက်သန်စင်ရေးမှာ အောင်မြင်နေသည်ဟုလည်း သူကဆိုသည်။ ထိုလအတွင်းမှာပင် တပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ဝက်စ်မိုးလင်းကလည်း သူ့သေတွင်း သူတူးသည်။ သူက ဖမ်းချိုးသား သတင်းကလပ်အား ကွန်မြူနစ်တို့ အကြီးအကျယ် ထိုးစစ်ဆင်နိုင်ခြင်း မရှိဟု ပြောခဲ့သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်က အမေရိကန်

www.burmeseclassic.com

စစ်ရှုံးကောင်း ရှုံးခဲ့မည် ဖြစ်သော်လည်း ဗီယက်နမ်စစ်တွင် မိမိတို့ နိုင်နေသည်ဟုလည်း သူကဆိုသည်။ တိုင်း(မ်) မဂ္ဂဇင်းနှင့် အင်တာဗျူးတစ်ခုတွင် ဝက်စ်မိုးလင်းက ကွန်မြူနစ်တို့ အင်အားချော့ခဲ့လှသည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ “ကျုပ်တို့က တိုက်နေတော့ သူတို့ တစ်ခုခု လုပ်လာမယ်လို့ ကျုပ်ထင်တယ်”ဟု သူက ပြောခဲ့သည်။ သူပြောသည့် အတိုင်းပင် ဇန်နဝါရီလကုန်တွင် ကွန်မြူနစ်တို့က တက်ငှာသန်ဒန်ခေါ် နှစ်သစ်ကျွေးပွဲလုပ်ရန်အတွက် သုံးရက် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန် သဘောတူ ဟန်ဆောင်ခဲ့သည်။ စင်စစ်တွင်မူ ယင်းမှာ တစ်ပတ်ရိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ကွန်မြူနစ် မြောက်ဗီယက်နမ်သည် အမေရိကန်တပ်ဦးများနှင့် တောင်ဗီယက်နမ်တပ်ဦးများကို အလစ်ဝင်တိုက် သည်။ ထို တက် ထိုးစစ်ကြောင့် ပင်တရွန် အငိုက်မိခဲ့ရသည်။ သို့ဖြင့် စစ်သန်ကျင်ရေးများမှာလည်း ပိုမိုကြမ်းတမ်းလာ တော့သည်။ တက်ထိုးစစ်သည် ဗီယက်နမ်စစ်တွင် အမေရိကန်ရွံ့နှိမ်မှု၏ အလှည့်အပြောင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်အတွင်းမှာပင် တခြား ပြဿနာတစ်ခု ပေါ်ခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် နွားလည်းလေယာဉ်က လျှို့ဝှက်သော အခန်းမှ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ယင်း၏ အသေးစိတ်ကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် အများပြည်သူအား ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၃ ရက် နှင်းပေသော နံနက်တွင် ဗီယက်နမ်၏ အရှေ့မြောက်ဘက် မိုင်နှစ်ထောင်ခန့်အကွာ မြောက်ကိုရီးယား ကမ်းခြေအလွန်တွင် အမေရိကန်ရေတပ်မှ ယူအက်စ်အက်စ် ပ္ဍော့လိုသင်္ဘော ကျောက်ချရပ်နားနေသည်။ သူ၏ ဟန်ပြု အကြောင်းပြချက်မှာ သိပ္ပံသုတေသနပြုရန်အတွက်ဟု ဆိုသည်။ စင်စစ်တွင် အမျိုးသားလုံခြုံရေးအေဂျင်စီ၏ ရေတပ် စစ်ဆင်ရေးအနေဖြင့် အချက်ပြ ထောက်လှမ်းရေးသတင်း စုဆောင်းရန် သူလျှို့လုပ်ငန်း လုပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ သင်္ဘော ပေါ်တွင် ပုံမှန် သင်္ဘောသားများအပြင် အချက်ပြ ထောက်လှမ်းရေး ကျွမ်းကျင်သူ ၂၈ ယောက် ပါလာသည်။ မြောက် ကိုရီးယား၏ အန်ဒိုကျွန်းနှင့် ၁၅၃သမ၈ မိုင်အကွာတွင် ရပ်နားထားရာ နိုင်ငံတကာရေပိုင်နက်တွင် ရှိနေသည်ဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။

မြောက်ကိုရီးယား ကွန်မြူနစ်အစိုးရကတော့ ထိုသို့မမြင်။ သင်္ဘောမှာ မြောက်ကိုရီးယား ပြည်သူ့တပ်မတော် ကေပီအေကို ပစ်မှတ် ဖြစ်စေနိုင်သည့် ဝန်ဆန်ဆိပ်ကမ်းကို ထောက်လှမ်းနိုင်သည့် အကွာအဝေးတွင် ထိုသင်္ဘောရှိနေသည် ဟု မြင်သည်။ ကေပီအေ သင်္ဘောတစ်စီး လာနေသည်ကို ပ္ဍော့လို သင်္ဘောပေါ်မှ ရေဒါတွင်မြင်သောအခါ ဗာလီန်မှူး ဇွိုင်း ဘတ်ချာသည် ပုံစင်ပေါ်တက်ကာ လှမ်းကြည့်သည်။ ဘတ်ချာက မှန်ပြောင်းဖြင့်ကြည့်သောအခါ စစ်သင်္ဘောသာမက

www.burmeseclassic.com

မိမိတို့သင်္ဘောကို ချိန်ထားသည့် ဒုံးကျည်လောင်ချာကိုပါ တွေ့လိုက်ရသည်။ ဘတ်ချာက ကွင်းဆင်း သုတေသနတစ်ခု လုပ်နေကြောင်းပြသည့် အလံတစ်ခုကို တင်ခိုင်းလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် မြောက်ကိုရီးယားတို့ကတော့ လက်မခံ။ ခဏအတွင်း အရာခံဗိုလ် ဂျင်း လေစီက သင်္ဘောငယ် အများအပြားကိုလည်း တွေ့လိုက်ရသည်။ တော်ဝီဒို သင်္ဘောတစ်စီးလည်း ဝန်ဆန်ဆိပ်ကမ်းမှ လာနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ထို့နောက် အစ်အိုင်ဂျီ-၂၁ လေယာဉ်နှစ်စီးလည်း ပေါ်လာသည်။

ဘတ်ချာမှာ အမျိုးသားလုံခြုံရေး အန္တရာယ်နှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ သူ့ သင်္ဘောပေါ်တွင် လျှို့ဝှက် စာရွက်စာတမ်း အမြောက်အမြား ရှိနေသည်။ မာလိန်မျိုးက သူ့သင်္ဘောကို နှစ်မြှုပ်ပစ်ရန် စဉ်းစားသည်။ ထိုသို့ နှစ်မြှုပ်ပစ်ရန် လေးဆယ့် ခုနစ်မိနစ်သာ ကြာမည်။ နောက်တော့မှ ထိုသို့ နှစ်မြှုပ်ပစ်လျှင် တိုက်ပွဲ ဖြစ်သွားနိုင်သည်ဟု သူ တွက်သည်။ တိုက်ပွဲ ဖြစ်လျှင် သူ့သင်္ဘောပေါ်မှ အသက်ကယ်ဘောများ ထိမှန်ပျက်စီးကုန်နိုင်သည်။ ထိုဘောများမရှိလျှင် သူ့လူများ အေးခဲသော ရေထဲ၌ သေကုန်လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ထွက်ပြေးရန် သူ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

မြောက်ကိုရီးယား သင်္ဘောက အလံတစ်ခုတင်ကာ “ထွက်သွား ထွက်သွားလျှင် ပစ်မယ်” ဟူ၍ အချက်ပြ သည်။ ဘတ်ချာကလည်း အချက်ပြအလံတစ်ခုကို လွှင့်တင်ကာ “ကျေးဇူးပဲ၊ ငါတို့ ဒီနေရာကသွားတော့မယ်” ဟူ၍ အချက်ပြလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် မြောက်ကိုရီးယား သင်္ဘောက လှမ်းပစ်သည်။ ဘတ်ချာကို ထိသွားသည်။ ကျည်စက သူ့ခြေထောက်နှင့် ကျောတွင် ဝင်သွားသည်။ ပွေ့ဘလို ထွက်ခွာလာသည်တွင် မြောက်ကိုရီးယားသင်္ဘောက ဆက်ပစ် သည်။ အမေရိကန် သင်္ဘောသား ဒုအန်း ဟော့ဂျက်ကို ထိသွားပြန်သည်။ ထိုစဉ် အချက်ပြ ထောက်လှမ်းရေး ကျွမ်းကျင်သူ များက စကားဝှက်ပို့စက်ကို ပုဆိန်ဖြင့်ခုတ်၍ ဖျက်ပစ်ကာ စာရွက်စာတမ်းများကိုလည်း ဖျက်ပစ်လိုက်သည်။ သို့ရာတွင် စာရွက်စာတမ်း ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကျန်နေသေးသည်။ အပစ်ခံရပြီး ခြောက်ဆယ့်တစ်မိနစ် အကြာတွင် ဘတ်ချာမှာ သူ့သင်္ဘောကို သူ မထိန်းနိုင်တော့ပေ။ မြောက်ကိုရီးယား စစ်တပ်သည် ပွေ့ဘလိုသင်္ဘောကို ဝင်စီးကာ မာလိန်မျိုးနှင့် သင်္ဘောသား ၈၂ယောက်ကို ဓားစာခံ ဖမ်းလိုက်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၁၆၀အတွင်း အမေရိကန်သင်္ဘောတစ်စီး ပထမဆုံးအကြိမ် ပြည်ပနိုင်ငံတစ်ခု၏ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖြစ်ပျက်ချိန်မှာလည်း ထို့ထက် ဆိုးရွားစရာ မရှိတော့။ အမေရိကန် စစ်တစ်ခုကို ရှုံးနေသည့်အချိန် ဖြစ်သည်။

သမ္မတဂျွန်ဆင်မှာ အကြီးအကျယ် ဒေါသပူပန်ထတော့သည်။ မိမိတို့သင်္ဘော အဖမ်းခံရပြီး နာရီပိုင်းအတွင်းမှာပင် ပင်တဂျန်သည် မြောက်ကိုရီးယားကို စစ်ပြုရန် ပြင်ဆင်တော့သည်။ နောက်နေ့တွင် မကြာနာမားရားသည် စစ်ကောင်စီမှ အစည်းအဝေးခေါ်ပြီး မြေပြင်တိုက်ခိုက်ရေး အစီအစဉ်များကို တင်ပြသည်။ “ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်က ပွေ့ဘလိုသင်္ဘောပေါ်က လူတွေကို ပြန်ရဖို့ပဲ။ အခု ဆွေးနွေးတဲ့အထဲက တစ်လုံးမှ ဒီအခန်းထဲကနေ အပြင်ကို မရောက်စေနဲ့”

www.burmeseclassic.com

သူက ပြောခဲ့သည်။ မြောက်ကိုရီးယားအား လျှပ်တစ်ပြက် လေကြောင်းမှ တိုက်ခိုက်ရန်လည်း စီစဉ် လိုက်သည်။ မြေပြင်တပ်များအား အထောက်အကူပြုရန် ၁၅ တန် ဝုံးများကိုလည်း ကြံချမှတ် ဖြစ်သည်။ ဗီယက်နမ်တွင် လေတပ်နှင့် ကြည်းတပ်တပ်ဖွဲ့ အမြောက်အမြား တိုက်ခိုက်နေရသည်ဖြစ်ရာ အရန်တပ်များကို ခေါ်ယူမည်ဖြစ်သည်။ တိုက်ခိုက်မြေခွေး စစ်ဆင်ရေး အမည်ဖြင့် မဟာဗျူဟာလေကြောင်းမှ သယ်ဆောင်မှုများလည်း လုပ်ခဲ့သည်။ မြောက်ဗီယက်နမ်တို့က 'တက်' ထိုးစစ်ဆင်ရန်မှာလည်း ခြောက်ရက်မျှသာ လိုတော့သည်။ ဝွေဘလို သင်္ဘောကို အကြောင်းပြုကာ မြောက်ကိုရီးယားနှင့် စစ်ဖြစ်ရန်အတွက် အမေရိကန်မှာ ခါးချည်နေသည်။

စီအိုင်အေဒါရိုက်တာ ဟမ်းက ဘာမျှမလုပ်သေးမီ နွားလှည်းလေယာဉ်ကို မြောက်ကိုရီးယားအပေါ်သို့လွှတ်ကာ ဓာတ်ပုံရိုက်ပြီး မိမိတို့သင်္ဘော ရှိသည့်နေရာကို ရှာသင့်သည်ဟု တင်ပြသည်။ သင်္ဘောကို ဖမ်းသွားပြီးသည့်နောက် သင်္ဘောကိုရော၊ သင်္ဘောသားများကိုရော ထားသည့်နေရာ မသိရချေ။ ဟမ်းက အကယ်၍ သင်္ဘောသား ၈၂ ယောက်ကို ပြန်လိုချင်တာ အဓိကဆိုလျှင် မိမိတို့သင်္ဘောကို မည်သည့်နေရာတွင် ထားမှန်းမသိဘဲ မြေပြင်၊ ဓေဟင် တိုက်ခိုက်ရေးဌာနဖြင့် လည်း မအောင်မြင်နိုင်ဟု သမ္မတကိုတင်ပြသည်။ ကောင်းကင် ထောက်လှမ်းရေးဖြင့်သာ ပြုယမ်းအစိုးရသည် ယခု ပြဿနာအတွက် သူတို့တပ်ဖွဲ့များကို အသင့်ပြင်ဆင် နေမနေကို သိရမည်ဖြစ်သည်ဟု ဟမ်းက တင်ပြသည်။ အရေးအကြီး ဆုံးက ယခုပြဿနာအတွက် သံတမန် ခေတ္တရပ်ဆိုင်းထားရန် လိုသည်ဟုလည်း ဆိုသည်။

ဝွေဘလို သင်္ဘော အဖမ်းခံရပြီး သုံးရက်အကြာ ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် နွားလှည်းလေယာဉ် ဂျက်ဝီအား ပျောက်ဆုံးသွားသော သင်္ဘောကိုရှာရန် လွှတ်လိုက်သည်။ ဝီ ရိုက်လာသော ဓာတ်ပုံများအရ သင်္ဘောအား ချန်ဂျာဝမ် ပင်လယ်ကွေ့တွင် ရပ်ထားသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ တာဝန်မပြီးမီ ဓာတ်ပုံများရိုက်အပြီး ဂျက်ဝီ၏ လေယာဉ် ပြဿနာ ကြုံလေသည်။ စခန်းကို ပြန်ရောက်တော့ ဂျက်ဝီက သူကြုံခဲ့ရသည့် ပြဿနာကို တခြား လေယာဉ်များအား ပြောပြသည်။ ဓာတ်ပုံများကတော့ ရခဲ့သည်။ ယူအက်စ်အက်စ် ဝွေဘလို နှင့် ပတ်သက်သော အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ကို အမြင့်ဆုံး လျှို့ဝှက်အဆင့်တွင် ထားခဲ့သဖြင့် ဂျက်ဝီ ရိုက်ခဲ့သည့် ဓာတ်ပုံများကြောင့် မြောက်ကိုရီးယားနှင့် စစ်မဖြစ်သည် ကို သိရှိသူ အတော်နည်းသည်။

သမ္မတဂျွန်ဆင်၏ အမျိုးသားလုံခြုံရေးအကြံပေး ဝေ၊ ရော့စတောင်း ၁၉၉၄ ခုနှစ်က ပြန်ပြောပြရာတွင် “နွားလှည်းလေယာဉ်ဟာ အသိမ်းခံလိုက်ရတဲ့ သင်္ဘော ဝန်ဆန်ဆိပ်ကမ်းမှာ ကျောက်ချထားတာ တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် ကျုပ်တို့ လေကြောင်းကတိုက်ဖို့ အစီအစဉ်ကို ဖျက်လိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ လေယာဉ်က ရိုက်လာတဲ့ ဓာတ်ပုံတွေအရ ကျုပ်တို့သင်္ဘောနဲ့ ကျုပ်တို့လူတွေကို သူတို့ဖမ်းထားတယ် ဆိုတာတော့ လိမ်လို့မရဘူး” ဟု ဆိုသည်။ ပင်တဂျွန်၏

မြောက်ကိုရီးယားကိုတိုက်မည့် လျှို့ဝှက်အစီအစဉ်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ကာ သင်္ဘောသားများအား ပြန်လည်လွှဲပြောင်းရေး အတွက် ဆွေးနွေးပွဲများ စလုပ်ခဲ့သည်။ တက်ထိုးစစ်ဖြင့် တစ်ပတ် အရိုက်ခံခဲ့ရသော အမေရိကန် အစိုးရသည် မြောက်ကိုရီးယား ကွန်မြူနစ်တို့ကလည်း တစ်ပတ် ရိုက်လေဦးမည်လောဟု သံသယ ရှိနေသည်။ မြောက်ကိုရီးယား တို့သည် စစ်အတွက် သူတို့တပ်ဖွဲ့များကို ပြင်ဆင်နေသည်လား။ နောက် သုံးပတ်ခွဲအကြာ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဖရန့် မာရေးအား နွားလှည်းလေယာဉ်ဖြင့် မြောက်ကိုရီးယားသို့ ဒုတိယအကြိမ် လွှတ်ပြန်သည်။ သူရိုက်လာသည့် ဓာတ်ပုံများအရ မြောက်ကိုရီးယားသည် စစ်အတွက် တပ်ပြင်ဆင်ခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့သော် ထိုအချိန်တွင် ပွေဘလိုကို ပြုယမ်းမြို့တော်သို့ မောင်းသွားရာ ယခုထက်တိုင် ထိုနေရာမှာပင် ရှိနေသည်။ မာလိန်မျိုး ဘတ်ချာနှင့် သင်္ဘောသားများအား အကျဉ်းသားအဖြစ် ဆယ်ပတ်စာလ် ဖမ်းဆီးထားပြီး ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း၊ ကွပ်မျက်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ သူလျှို့လုပ်သည်ဟု ဝန်ခံခိုင်းခြင်းများလုပ်ကာ နောက်ဆုံးတွင် လွှတ်ပေးလိုက်သည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန် ဖက်ဒရယ် တရားသူကြီးက ပွေဘလို သင်္ဘောသားများအား နှစ်နာစေမှုအတွက် မြောက်ကိုရီးယားက လျော်ကြေးငွေ ဒေါ်လာ ၆၅ သန်း ပေးဆောင်ရန် အမိန့်ချသည်။ သို့သော် မြောက်ကိုရီးယားက ယခုတိုင် တုံ့ပြန်ပြောကြားခြင်း မရှိသေးပေ။

ဒိုင်းနက်စစ်ဆင်ရေး စခဲ့သည့်အချိန်မှ တစ်နှစ်ကြာခဲ့လေပြီ။

စီအိုင်အေ၏ နွားလှည်းလေယာဉ်များ ဖြစ်ကြသော မီလီ ဗိုဂျိုဒစ်၊ ဂျက်ပီ၊ ဖရန့် မာရေး၊ ရော်နယ် ဂျက် လေတန်၊ ဒင်နစ် ဆူလီဗန်နှင့် ကက်နက် ကောလင်းတို့သည် အားလုံးစုစုပေါင်း လေယာဉ် ၂၉ ခေါက် မောင်းခဲ့ရသည်။ ၂၄ ခေါက်မှာ မြောက်ဗီယက်နမ်နိုင်ငံအပေါ် ဖြစ်သည်။ သုံးခေါက်မှာ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံအပေါ် ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် လာအိုနိုင်ငံတို့အပေါ်သို့ နှစ်ခေါက်ဖြစ်သည်။ ဒုံးကျည်စခန်း အမြောက်အမြားကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ မာရေးက- “လေတပ်က ဗုံးကြဲနေတဲ့အချိန်မှာ ကျုပ်တို့က အပေါ်ကနေ ပျံသန်းနေတယ်။ ကျုပ်တို့ လေယာဉ်ပေါ်မှာပါတဲ့ လှိုင်းကျပ်စနစ်နဲ့ ကွန်မြူနစ်တွေရဲ့ လေယာဉ်ပစ် လက်နက်တွေကို လှိုင်းကျပ်အောင် လုပ်နိုင်ခဲ့တယ်” ဟု ဆိုသည်။ စီအိုင်အေ၏ နွားလှည်းလေယာဉ် အစီအစဉ်များ အောင်မြင်နေသည့် အချိန်တွင် လေတပ်၏ အကိစ်အာရ်- ၇၁ ငှက်မည်း လေယာဉ်များလည်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် အသင့်ဖြစ်နေပေပြီ။ ထို့ကြောင့် စီအိုင်အေမှာ ပင်တရန်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်၍

www.burmeseclassic.com

မရတော့။ နွားလှည်းလေယာဉ် အစီအစဉ်လည်း နိဂုံးချုပ်ရလေတော့မည်။ ၎င်းမည်း လေယာဉ်များ၊ နွားလှည်းလေယာဉ်များကို အစားထိုးရန် ကဒင်နာ လေတပ်စခန်းသို့ ရောက်လာကြသည်။ နွားလှည်းလေယာဉ် တစ်ဖြစ်လဲ လေတပ်စိတ်ကြိုက် တည်ဆောက်ထားသည့် ၎င်းမည်း လေယာဉ်များမှာ ထိုင်ခုံနှစ်ခုပါ၍ ထောက်လှမ်း၊ တိုက်ခိုက်ရေး လေယာဉ်များဖြစ်သည်။ စီအိုင်အေနှင့်ဖြစ်သည့် တိုက်ပွဲမှလည်း လေတပ်က အနိုင်ရသွားခဲ့သည်။ အတောင်ပံပါသော ယာဉ်မှန်သမျှ လေတပ်က ဦးစီးခွင့်လည်း ရသွားခဲ့သည်။

ဝါရှင်တန်တွင်လည်း ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး မက္ကနာမားရားက သစ္စာတူနှစ်ဆင့်အား တိတ်တိတ်ကိုက်၍ ဗီယက်နမ်စစ်တွင် မိမိတို့ နိုင်မည်မထင်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုသို့ပြောသည်ကို သစ္စာတူက ဘဝင်မကျချေ။ ထို့ကြောင့် ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် မက္ကနာမားရား နတ်ထွက်လိုက်သည်။ သူ့နေရာကို ဆက်ခံသည့် ကလပ် ကလစ်ဗိုဒ်က မူလဆုံးဖြတ်ထားသည့် အေ-၁၂ လေယာဉ် အစီအစဉ်ကို အဆုံးသတ်ရန်နှင့် ထိုလေယာဉ်များကို ဖျက်သိမ်းရန်ကို အတည်ပြုလိုက်သည်။ အမှတ် ၁၁၂၉ လေယာဉ်အုပ်မှ လူများလည်း အထုပ်အပိုးပြင်ကာ ဧရိယာ - ၅၁ သို့ မြန်ကြရတော့သည်။

ကောလင်းနှင့် ဆူလီဇန်တို့ ဧရိယာ - ၅၁သို့ ပြန်ခဲ့ကြသည်။ နောက်တစ်ကြိမ် ကဒင်နာသို့ ပြန်သွားရမည် ဆိုသောအခါ သူတို့ ဂရမ်းကန်ကြီးမှ ဘားဘန်မြို့သို့ လော့ခ်ဟိ၏ ပန်ကာတပ်လေယာဉ်ဖြင့် သွားရသည်။ ထိုမှ ခရီးသည်တင် လေယာဉ်ဖြင့် အနောက်ဘက်ကမ်းရိုးတန်းမှ တိုကျိုမြို့သို့ လိုက်စီးသွားရသည်။ ထိုည တိုကျို ဟီလ်တန် ဟိုတယ်မှာပင် ညစာစားကြသည်။ ထိုစဉ် ရေဒီယိုမှ ဘော်ဘီ ကနေဒီ လုပ်ကြံခံရသည်ဟူသော သတင်းကြားရသောအခါ ကောလင်းက အောက်ဆင်း၍ သတင်းစာတစ်စောင် ဝယ်သည်။ ထိုသတင်းစာ၏ ညာဘက် အောက်ထောင့်မှ သတင်းတစ်ခုကို သူ မျက်စိရောက်သွားသည်။ ခေါင်းစဉ်က “အမေရိကန် လေတပ်၏ အမြင့်ပျံလေယာဉ် ပျက်ကျ” ဟူ၏။ အမြင့်ပျံ လေယာဉ်ဟူသည်ကို သူ သိထားသဖြင့် သူ အတော် စိတ်မကောင်း ဖြစ်သွားမိသည်။

နောက်နေ့တွင် ကောလင်းနှင့် ဆူလီဇန်တို့ ကဒင်နာကျွန်းသို့ လေယာဉ်ဖြင့် သွားကြသည်။ လေဆိပ်သို့ စီအိုင်အေမှ ယာဉ်မောင်းတစ်ယောက်က လာကြိုသည်။ ကားထဲသို့ရောက်သောအခါ ယာဉ်မောင်းက နောက်သို့ လှည့်ကာ “ကျွန်တော်တို့ လေယာဉ်တစ်စီး ဆုံးသွားပြီ” ဟု ပြောသည်။

“လေသူရဲတစ်ယောက်လည်း ဆုံးပြီပေါ့” ဟု ကောလင်းက ပြောလိုက်သည်။

www.burmeseclassic.com

ထောင် ယု-၂ လေသူရဲ တို့နို့ ဘီဗက်ကာအား ဂျက်ဝီနှင့် ပျက်ကျသည့် သူ့လေယာဉ်ကိုရှာရန် လေယာဉ်နှင့် ထွက်လိုက်သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ဘီဗက်ကာ ဂရမ်းကန်ကြီးမှ ထွက်သွားပြီးနောက် အန္တရာယ်များလှသည့် ယု-၂ ခြင်္သေ့တောင်ကင် ထောက်လှမ်းမှုများ လုပ်ခဲ့ရသည်။ ဗီယက်နမ်စစ် အတွင်းတွင်မူ အက်စ်အာရ်-၇၁ ငှက်မည်းကိုမောင်းကာ ခြောက်ဗီယက်နမ်အပေါ်မှ ထောက်လှမ်းရသည်။

ဘီဗက်ကာ ကဒင်နာသို့ ထိုမတိုင်မီ တစ်လက ငှက်မည်းကိုမောင်းရန် ရောက်ခဲ့သည်။ “အဲဒီနေ့က တစ် ယောက်ယောက် ပျောက်နေတယ်ဆိုတာပဲ ကျုပ်ကိုပြောတယ်။ ကျုပ်ကလည်း ဒါထက် ပိုသိခွင့်မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ပျောက် တဲ့ လေသူရဲဟာ စီအိုင်အေက ဖြစ်မယ်ဆိုတာတော့ သိနေတယ်” ဟု ဘီဗက်ကာက ပြန်ပြောပြသည်။ ပျက်ကျသွား သည့်လေယာဉ်မှ လေသူရဲသည် တောင်တရုတ်ပင်လယ်အတွင်း ခန့်မှန်းခြေ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၏ အရှေ့ဘက် မိုင် ၅၂၀ အကွာ၊ အိုကီနာဝါကျွန်း၏ တောင်ဘက် ၆၂၅ မိုင်အကွာလောက်တွင် ရေထဲ၌ မျောနေမည်ဟု သူထင်သည်။ သို့သော် မည်သို့မျှ ရှာ၍မတွေ့ခဲ့။

ဂျက်ဝီကတော့ သွားချေပြီ။ သူ့ကိုရော၊ လေယာဉ်အပျက်ကိုရော လုံးဝ ရှာမတွေ့တော့။ “ကံတရားဟာ မုဆိုးပဲ။ အဲဒီလေယာဉ်ကို ကျုပ်မောင်းရမှာ။ ဂျက်က နေမကောင်းလို့ အလှည့်တွေ ပြောင်းလိုက်တော့ အဲဒီလေယာဉ်ကို သူမောင်းတဲ့အလှည့် ကျသွားတာ။ ဂျက်ဝီက ကျသွားပြီ။ ကျုပ်က ဒီမှာရှိနေသေးတယ်” ကောလင်းက သူ့သူငယ်ချင်းကို သတိရကာ ပြောပြသည်။

အမှတ် ၁၁၂၉ အထူးလုပ်ရားမှု လေယာဉ်အုပ်မှာ နိဂုံးချုပ်ပေးပြီ။ စီအိုင်အေသည် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ကျန်သည့် ဖွားလှည်း လေသူရဲများနှင့် သူတို့၏ ဇနီးများအား ဂုဏ်ပြုပွဲ တိတ်တဆိတ် လုပ်ပေးသည်။ တချို့ လေသူရဲများကို သူတို့၏ လေယာဉ်များနှင့်အတူ ဓာတ်ပုံရိုက်သည်။ သို့သော် ထိုဓာတ်ပုံမိတ္တူများကို သက်ဆိုင်ရာ လေသူရဲများ မရ ကြ။ “ဓာတ်ပုံတွေကို အလုံခန်းထဲမှာ သိမ်းထားလိုက်ကြတယ်” ဟု ဗိုလ်မှူးကြီး ဆလက်တာက ပြောပြသည်။ သူကဆက်၍ “အဲဒီ ဓာတ်ပုံတွေကို ဒီစီမံကိန်းလျှို့ဝှက်အဆင့် လျှော့ချမှပေးမယ်လို့ ပြောတယ်” ဟု ဆိုသည်။ “၁၉၆၈ ခုနှစ်က ဧရိယာ - ၅၁ မှာ တခြား စစ်ဆင်ရေးတွေ ရှိနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်တို့ သိခွင့်မရှိဘူး။ ဧရိယာ - ၅၁ က လေယာဉ်နဲ့ထွက်လာတော့ ကျုပ် အဲဒီနေရာကို လွှမ်းလိုက်တာလေ မပြောနဲ့တော့။ အဲဒီနှစ်တွေ လွန်ပြောက်ပြီး

သာမန်လောကထဲ ပြန်နေရင်းတောင် ကျုပ် ပြောရဲတယ်။ အဲဒီနေရာမျိုး ကမ္ဘာမှာမရှိဘူး” ဟု ရောဂျာ အင်ဒါဆင်က ဆိုသည်။

အကယ်၍ လေတပ်၊ သို့မဟုတ် စီအိုင်အေတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်ဆိုလျှင် လွတ်သည့်နေရာသို့ သွားရပေမည်။ ကက်နက် ကောလင်းအား လေတပ်က အင်အားရန် ခေါ်သည်။ အေ-၁၂ လေယာဉ် အစီအစဉ်မှာ လျှို့ဝှက်ထားသည်ဖြစ်၍ ကောလင်း မက်-၃ လေယာဉ်တို့ နာရီခေါင်ရာရှိ မောင်းခဲသည်ကို အင်အားရ-၇၁ လေယာဉ်အစီအစဉ်မှ လူများ မည်သူမျှမသိကြပေ။ “ကျုပ် အင်အားရ-၇၁ အစီအစဉ်ကလေးတွေ ဝေဝေဝါ ဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့တယ်။ အခုမှထုတ်တဲ့ လေယာဉ်ကို ကျုပ် မောင်းတတ်ကြောင်း ပြလိုက်တော့ အတော် ခံ့သြကုန်ကြ တယ်။ ကျန်ခဲ့တဲ့ခြောက်နှစ်က ကျုပ် ဘာလုပ်ခဲ့တယ်ဆိုတာ သူတို့ သိခွင့်မရှိဘူးပေ” ဟု ထောလင်းက ဆိုသည်။

ဖရန် မာရေးသည် ဗီယက်နမ်စစ်တွင် မြေပြင်တိုက်ပွဲ၌ ဝင်တိုက်ရန် စာရင်းပေးသည်။ “ဒိုင်နက် ဇစ်ဆင်နေရာ ကျုပ် ဘယ်ကလာတယ်ဆိုတာ ဘယ်သူမှ မသိကြဘူး။ တချို့က ကျုပ် ဇစ်ထိုရောင်နေတယ်ဟောင်း ထင်ကြတယ်။ ကျုပ် ဗီယက်နမ်မှာ လေယာဉ်မောင်းပြီး ပြန်တိုက်ဖို့ ခံ့ဖြတ်ခဲ့တယ်” ဟု သူကဆိုသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် သူ့အား အေ-၁ စတိုးရိုက်ဒါ လေယာဉ်ကိုမောင်းရန် ခဲခေါင်ခြင်းခေါ်၍ နန္ဒန်စန္ဒန် လေတပ်ခေန်သို့ လွှတ်လိုက်သည်။ ထိုလေယာဉ်မှာ ပန်ကာတပ် ထိုင်ခုံတစ်လုံး လေယာဉ်မြှင့်ပြီး ဂျာနယ်အင်ဂျင်ဆော်တွင် ခေတ်နောက်ကျနေပြီ ဖြစ်သည်။ “အဲဒီလေယာဉ်က တစ်နာရီကို ၁၆၅ မိုင်ပဲ သွားတယ်။ ကျုပ်မှာ ကမ္ဘာ့ အမြန်ဆုံးလေယာဉ် မောင်းနေရာကနေ အနွေးဆုံး လေယာဉ်ကို မောင်းနေရသလို ဖြစ်နေတယ်။ ဖွားလှည်းလေယာဉ် ပြေလမ်းခေါ် မောင်းတာတောင် အေ-၁ လေယာဉ် ကောင်းကင်မှာ မောင်းတာထက် မြန်တယ်” ဟု မာရေးက ဆိုသည်။ ထိုလေယာဉ် ထိုမျှနူးသောကြောင့် ဗီယက်နမ်တို့အတွက် ပစ်မှတ်ဖြစ်နေသည်။ ကယ်ဆယ်ရေးတာဝန်ဖြင့် ထိုလေယာဉ်မျိုး လေးစီးလွတ်လျှင် တစ်စီး ပစ်ချခံရသည်။ “ကျုပ်တို့ မကြာခင် ပစ်ချခံရတယ်။ ဒါပေမဲ့ စတိုးရိုက်ဒါမှာ လက်နက်ပါတယ်။ ကျုပ်လည်း ပြန်ပစ်တာပေါ့” ဟု သူက ပြန်ပြောပြသည်။ တစ်နှစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ်အတွင်း လေယာဉ်အုပ်မှူး မာရေး တိုက်ခိုက်ရေး လေယာဉ်ခေါက် ၆၄ ခေါက် မောင်းခဲ့ရသည်။ စတိုးရိုက်ဒါ၏ အားသာချက်တစ်ခုမှာ ရဟတ်ယာဉ်ကဲ့သို့ ဒဏ်ရာရ စစ်သည်များကို ကယ်ဆယ်ရာတွင် အသုံးကျခွင့်ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်မှူးကြီး ဆလက်တာကို အင်္ဂလန်ရှိ ဝဲသာဗီး လေတပ်ခေန်းမှ အမှတ် ၂၀ တိုက်လေယာဉ်တပ် ဒုတပ်မှူး အဖြစ် တာဝန်ပေးသည်။ နောက်တော့ အမေရိကန်လေတပ်တွင် ဗိုလ်ချုပ် ဖြစ်လာသည်။ စိတ်မကောင်းစရာ အဖြစ်က သူ့အကြီးဆုံးသမီး စတေးစီသည် ပျားရည်ဆမ်းခေါင်းသွားရာ ခင်ပွန်းသည်ကိုတင်၍ ကိုယ်ပိုင်လေယာဉ်ကို မောင်းသွားစဉ်

www.burmeseclassic.com

တောင်နှင့်တိုက်ကာ လေယာဉ်ပျက်ကျခဲ့သည်။ နှင်းခဲသော တောင်စောင်းပေါ်တွင် ၂၄ နာရီ ကြာသည်အထိ နေခဲ့ရသဖြင့်
 တောမီးမှာ ခါးအောက်ပိုင်း လေဖြတ်ခဲ့ရသည်။ ပြန်ကောင်းရန် အတော်ကြာဦးမည်ဖြစ်ပြီး ပြန်ကောင်းရန်လည်း မရေမရာ
 ဖြစ်နေသည်။ “ကျုပ်နဲ့ ကျုပ်ဇနီး ဘာဘရာတို့ သမီးအနားမှာ ရှိနေမှဖြစ်မယ်။ ဒါကြောင့် ကျုပ်ကို အမေရိကန်မှာ
 ပြန်ထားဖို့ တောင်းဆိုခဲ့ရတယ်” ဟု သူကဆိုသည်။

အမေရိကန်သို့ ပြန်ရောက်ပြီး လပေါင်း အတော်ကြာတော့ သူ့သမီး အခြေအနေမှာ အတော်ပြန်ကောင်းလာသည်။
 ချိုင်းထောက်နှင့် လမ်းလျှောက်နိုင်သည်အထိ ဖြစ်လာသည်။ ဆလက်တာကို အက်ဒွပ်လေတပ်စခန်းတွင် တာဝန်ချထား
 ပေးသည်။ ထိုတပ်တွင် နှားလှည်းလေယာဉ်ကို တိုက်ခိုက်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်လုပ်ထားသော ဝိုင်အက်ဖ်-၁၂ လေယာဉ်ကို
 သူ မောင်းရသည်။ ထိုလေယာဉ်တွင် ၂၅၀ ကီလိုတန် နျူကလီးယားဗုံးများ ပါသည်။ “အဲဒီလေယာဉ်ကို ကျုပ်သဘော
 ကျတယ်။ စီဒိုင်အေအတွက် လုပ်ပေးရတာကိုလည်း ကျုပ် ပျော်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ် အသက် ဘယ်လောက်ပဲကြီးကြီး
 တိုက်လေယာဉ် လေသူရဲပဲ လုပ်ချင်နေတယ်” ဟု သူကဆိုသည်။

www.burmeseclassic.com

အင်ဂျင်နီယာများသည် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာများကို ကျင့်သုံးရသည်။ ပြန်လှန် အင်ဂျင်နီယာများကျတော့ တခြား ကုန်ထုတ်လုပ်သူများ၊ သိပ္ပံပညာရှင်များ၏ ပစ္စည်းများကို တစ်စစီဖြုတ်ကာ မည်သို့ တည်ဆောက်ထားသည်ကို လေ့လာရသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ပြန်လှန် တည်ဆောက်ခြင်းမှာ အရေးပါသည့်အခန်းမှ ပါဝင်သည်။ ထိုအထဲတွင် ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များနှင့် ၁၉၇၀ ပြည့်လွန် နှစ်များက ဓမ္မတို့၏ အိမ်အိုင်ဂျီ လေယာဉ်မျိုးကို ပြန်လည် တည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ခဲ့သည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ် ဩဂုတ်က ခြစ်ခြစ်တောက် ပူသော တစ်နံနက်တွင် အီရတ်လေတပ် စိုက်ဖျက်ပြီး ဓမ္မာ ရက်စာသည် အီရတ်တောင်ပိုင်း လေတပ်ခေန်မှ အိမ်အိုင်ဂျီ-၂၁ ထွက်တိုက် လေယာဉ်ပေါ်သို့တက်ကာ မြို့တော် အစွဲအဖျက်သို့ ဦးတည် မောင်းထွက်ခဲ့သည်။ ထိုအောက် ရက်စာသည် ရက်စာရက် အောက် ဘက်ဆီသို့ ချိတ်တော့ကာ တွေ့ရန်နိုင်ငံတော်ဆီသို့ အပြင်းမောင်းသွား ပြန်သည်။ အီရတ်မြေပြင် လေကြောင်း ထိန်းသိမ်းရေးခေန်မှ ရက်စာ လမ်းကြောင်းပြောင်းကာ မောင်းသွားသည်ကို အထိပေး လိုက်သည်။

“ခုတ်ချင်း ပြန်လှည့်ခဲ့ပါ” သူတို့ပြောသည်။ သို့သော် ရက်စာက မြို့ထိမ်းမြို့တောက် မောင်းနေသည်။ ထိုသို့ ရှောင်တိမ်းကာ မောင်းနေသည်ကို သိသဖြင့် လေတပ်တပ်မှူးက ရက်စာအား ပြန်လှည့်လှောင်လှည့်၊ ဓလှည့်လှောင် ပစ်ချမည်ဟု ပြောလိုက်သည်။ ရက်စာသည် အိမ်အိုင်ဂျီကိုမနာခံဘဲ ရေဒီယိုစက်ကို ပိတ်ကာ အနိမ့် ဖျံသန်းနေပြန်သည်။ ရေဒါမှ ဖမ်းမမိစေရန် တချို့နေရာများတွင် အမြင့်ပေ ခုနစ်ရာ့ငါးဆယ်လောက်မှ မောင်းနေသည်။ အမြင့်သို့

အခန်း - ၁၇
ဧရိယာ - ၅၁ မှ အိမ်အိုင်ဂျီ

ပြန်တက်သည်တွင် တူရကီနိုင်ငံပေါ်သို့ ရောက်နေသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် မြေထဲပင်လယ်ဘက်သို့ မောင်းသွားပြန်သည်။ သူ သွားရမည့်နေရာမှာ ရန်သူနိုင်ငံ အစွရေး ဖြစ်သည်။ တဲလ်အစီးမြို့ရှိ ဘဏ်စာရင်းထဲတွင် သူ့ဖို့ အမေရိကန် ဒေါ်လာတစ်သန်းက စောင့်နေသည်။

အနောက်ဘက် မိုင်ခြောက်ရာအကွာတွင် အစွရေး လေတပ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် မော်ဒက်ခိုင် ဟော့မှာ ရေဒါ၌ ရက်ဖာ၏လေယာဉ် ပေါ်အလာကို စိတ်မော့စွာ စောင့်နေသည်။ ရေဒါတွင် ပေါ်လာသောအခါ ဗိုလ်ချုပ် ဟော့က မိရတ် တိုက်လေယာဉ်များကို စုစည်းပြီး ရက်ဖာ၏လေယာဉ်ကို စောင့်ကြပ်ကာ နီဂက် သဲကန္တာရအတွင်းရှိ လျှို့ဝှက်စခန်းသို့ ခေါ်သွားခိုင်းလိုက်သည်။ ယင်းမှာ ပထမဆုံး အဖြစ်အပျက် ဖြစ်သည်။ အစွရေးသည် ရုရှားတို့၏ အမ်အိုင်ဂျီ-၂၁ ဂျက်တိုက်လေယာဉ်ကို ပထမဆုံး ရရှိလိုက်သည့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ထိုလေယာဉ်မှာ ရုရှားနှင့် သူ၏ကွန်မြူနစ် နောက်လိုက် နိုင်ငံများတွင်သာမက အာရပ်ကမ္ဘာတွင်ပါ အကောင်းဆုံးလေယာဉ် ဖြစ်သည်။

ထိုအစီအစဉ်ကို ကြိုးပမ်းနေသည်မှာ နှစ်ပေါင်းကြာခဲ့ပြီ။ တိတိကျကျဆိုလျှင် လေးနှစ် ရှိခဲ့ပေပြီ။ မော့ဆက်အဖွဲ့ကို မီယာ အမစ် ဦးဆောင်စဉ် ၁၉၆၃ ခုနှစ်က စခဲ့သည်။ အမစ်သည် အစွရေးလေတပ်အား အမျိုးသား လုံခြုံရေးအတွက် ဘာလိုချင်သနည်းဟု မေးသည်။ အဖြေမှာ တစ်သံတည်း တိုတိုတုတ်တုတ်နှင့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ထွက်လာသည်။ အမ်အိုင်ဂျီ လေယာဉ် လိုချင်သည်ဆို၏။ ရန်သူဖြစ်သော ဆီးရီးယား၊ အီဂျစ်၊ ကျော်ဒန်၊ အီရတ် လေတပ်များတွင် အမ်အိုင်ဂျီ လေယာဉ်များချည်း ရှိကြသည်။ ရက်ဖာ ထိုသို့ ထွက်မလာမီ မော့ဆက်သည် ထိုလေယာဉ်မျိုးရရန် နှစ်ကြိမ် ကြိုးစားခဲ့သေးသည်။ မအောင်မြင်ခဲ့။ တစ်ကြိမ်က ဂျန် သောမတ်ဆိုသော အီဂျစ်နယ်ပွား အာမေနီးယန်း ထောက်လှမ်းရေး မှာ သူ့လျှို့ဝှက်မှုဖြင့် အဖမ်းခံသွားရသည်။ သူနှင့် အပေါင်းပါများကို အီဂျစ် ပြည်သူ့ရင်ပြင်တွင် ကြိုးပေး သတ်လိုက်ကြသည်။

မော့ဆက်သည် နိုင်ငံကို သစ္စာဖောက်ကာ ထွက်လာမည့်သူအား နှစ်ပေါင်းများစွာ ရှာခဲ့သည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ် နှစ်ဆန်းပိုင်းလောက်တွင် သူတို့လိုချင်နှင့် အံင်ခွင်ကျဖြစ်မည့်သူကို တွေ့ခဲ့သည်။ ထိုလူမှာ မူနာ ရက်ဖာ ဖြစ်သည်။ သူသည် ဆီးရီးယား ခရစ်ယာန် ဖြစ်ပြီး မွတ်စလင်အများစုဖြစ်သော သူတို့လေတပ်တွင် လူနည်းစု ဘာသာရေးအခြားခြားဆက်ဆံကြောင်း ပြောဖူးသည်။ မော့ဆက်က အလွန်ချောမောလှပသည့် ထောက်လှမ်းရေးမကလေး တစ်ယောက်တည်း ဘဂ္ဂဒက်သို့ တာဝန်ဖြင့်လွှတ်လိုက်သည်။ ထောက်လှမ်းရေးမကလေးသည် ပထမ ချစ်ကြီးသွယ်ဟန်ဆောင်ကာ ရက်ဖာအား ပါရီမြို့သို့ ချစ်ဗျူဟာခင်းရန် သွားမည်ဟု ဆွယ်သည်။ ပါရီသို့ရောက်သောအခါ သူမက အမှန်အတိုင်း ဖွင့်ပြောကာ သူမ လိုချင်သည်ကို ပြောပြသည်။ အမ်အိုင်ဂျီ လေယာဉ်ရမည်ဆိုလျှင် ရက်ဖာအတွက် ဒေါ်လာတစ်သန်း ပေးမည်အပြင်

www.burmeseclassic.com

သူနှင့်သူမိသားစုအား ဘေးကင်းလုံခြုံအောင် ထားပေးမည်ဟု ဆိုသည်။ ရက်ဖက်က သဘောတူလိုက်သည်။

လေယာဉ်ကို ရသောအခါ အစွရေးတို့သည် ထိုလေယာဉ်၏ အားနည်းချက်၊ အားသာချက်များကို လေ့လာသည်။ စစ်ဖြစ်လာမည်ဆိုလျှင် အစွရေးက လေကြောင်းမှ တိုက်ရန် ပြင်ဆင်ထားသည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် စစ်က တကယ်လည်း ဖြစ်လာတော့သည်။ အစွရေးသည် မူမှာ ရက်ဖက်၏ အိမ်အိုင်ရှိမှ သိခဲ့ရသည်များကြောင့် ဆီးရီးယား၊ အီဂျစ်၊ ဂျော်ဒန် စုပေါင်းတပ်များနှင့် ခြောက်ရက်စစ်ပွဲတွင် အသာစီးရခဲ့သည်။ ဝါဇင်တန်တွင်လည်း စီအိုင်အေ အကြီးအကဲ ရစ်ချက် ဟမ်းအား အစွရေးနိုင်ငံ၊ တဲလ်အစီးမြို့ရှိ စီအိုင်အေရုံးခွဲမှ ကိုင်း ဂျော့ဆပ် အိန်ဂျယ်တန်က ရက်ဖက်အကြောင်းကို ပြောပြနေသည်။ အိန်ဂျယ်တန်သည် ထောက်လှမ်းရေးအရာရှိဖြစ်ပြီး ထောက်လှမ်းရေးလောကတွင် ထူးလှသည်များမှာ ၂၅ နှစ် ရှိပေပြီ။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် သူ ကွယ်လွန်ခဲ့သော်လည်း ထက်မြက်သော သူလျှို့ကောင်း အဖြစ် မှာညင်တူခဲ့သည်။

အိန်ဂျယ်တန်ကို ရစ်ချက် ဟမ်းက ယုံသည်။ သူတို့နှစ်ယောက် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကတည်းက သိခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က သူတို့နှစ်ယောက်မှာ တန်ပြန်ထောက်လှမ်းရေး ယူနစ်တွင် လုပ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် အိန်ဂျယ်တန်သည် အက်ဖ်ဘီအိုင်နှင့် စီအိုင်အေအကြား ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ပေးနေရသော်လည်း အစွရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဟမ်းကို အမြဲ သတင်းပို့နေရသည်။

အိမ်အိုင်ရှိလေယာဉ်ကို ရရှိအောင် ညှိနှိုင်းနေစဉ်အတွင်း အိန်ဂျယ်တန်သည် အစွရေးနှင့် ပတ်သက်၍ နောက်ထပ် သိရသမျှ ဟမ်းကို ပြောပြသည်။ ဟမ်းက တစ်ဖန် သမ္မတကို တင်ပြရသည်။ ထိုအထဲတွင် ခြောက်ရက်စစ်ပွဲ မဖြစ်မီ ခြောက်ရက်စစ်ပွဲ ဖြစ်နိုင်ကြောင်းလည်း ပါသည်။ အစွရေးသည် အမေရိကန် ကာကွယ်ရေးဌာနအား သူတို့မှာ အရှေ့အလယ်ပိုင်း အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများအကြား အကြီးအကျယ် အန္တရာယ်ရှိနေကြောင်း ပြောနေသည်။ ထိုအကြောင်းကိုလည်း ဟမ်းက သမ္မတအား တင်ပြသည်။ အစွရေးမှာ နည်းဗျူဟာ သာကြောင်းကိုလည်း တင်ပြသည်။ အစွရေးသည် အမေရိကန်တို့ထံမှ စစ်ရေးအကူအညီ ရလိုသဖြင့် အားနည်းဟန်ဆောင်နေသည်။ နောက်ပြီး ဟမ်းက သူ မကြာသေးမီက အစွရေးထိပ်တန်းအရာရှိ တစ်ယောက်နှင့် တွေ့ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် လာရောက်သည်မှာ မကြာမီစစ်ဖြစ်ရန် အလားအလာ ရှိကြောင်းကို ပြသည်ဟုလည်း သမ္မတကို တင်ပြသည်။ အိန်ဂျယ်တန်၏ ခန့်မှန်းချက်နှင့်ပေါင်းကာ စစ်မှာ ရက်ပိုင်း အတွင်းပင် ဖြစ်သွားနိုင်သည်ဟုလည်း တင်ပြသည်။ နောက်သုံးရက်အကြာ အစွရေးက ထိုးစစ်ဆင်သောအခါ ဟမ်းနှင့် သမ္မတပြန်ဆင်တို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ အခေါင်အဖျားသို့ ရောက်သွားတော့သည်။ “ထိုသို့ တိကျစွာ ခန့်မှန်းခဲ့ပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် ပြန်ဆင်၏ အိမ်ဖြူတော်အတွင်း ဟမ်းမှာ ထင်ရှား ကျော်ကြားသွားတော့သည်” ဟု စီအိုင်အေ သမိုင်း ပညာရှင်က ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ရက်ဖာ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်လာသည့် သတင်းမှာ နိုင်ငံတကာတွင်လည်း သတင်းကြီးခဲ့ရသည်။ သို့ရာတွင် အစွရေးတို့ အမ်အိုင်ဂျီလေယာဉ်ကို ရသွားပြီးနောက် ဘာဆက်လုပ်သည်ကိုတော့ နိုင်ငံတကာက မသိလိုက်ကြ။ ဆိုဗီယက်လုပ် တိုက်လေယာဉ်ကြီးကို ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ဝိုလိုက်လေသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ ၏ တပ်မှူး ဗိုလ်မှူးကြီး ဆလက်တာက ထိုလေယာဉ် ရောက်လာသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ပြန်ပြောပြရာတွင် - “ညကြီးသန်းခေါင် ရောက်လာတာ။ စီ-၁၃၀ ကုန်တင်လေယာဉ်ကြီးနဲ့ တင်လာတာ။ အစွရေး ထောက်လှမ်းရေးက လွှဲပေးတာ” ဟု ဆိုသည်။ အမ်အိုင်ဂျီသည် အစွရေးတို့အတွက် အန္တရာယ်များသော တိုက်လေယာဉ် ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်တို့အတွက်မူ ဗီယက်နမ်တွင် အမေရိကန် လေသူရဲအများအပြားကို ပစ်ချခဲ့သည့် ဒုက္ခပေးသည့် လေယာဉ်ကလေးဖြစ်သည်။ ရုရှားတို့သည် ဗီယက်နမ်တို့ကို အမ်အိုင်ဂျီ-၂၁ လေယာဉ်များ ပေးခဲ့သည့်အပြင် လေယာဉ်မောင်းသင်တန်းများပါ ပေးခဲ့သည်။ ယခု ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အမ်အိုင်ဂျီလေယာဉ် ရောက်နေသည်ဖြစ်၍ တန်ဖိုးမြင့် နိုင်ငံခြားနည်းပညာ သူတို့လက်ထဲ ရှိနေပြီ ဖြစ်သည်။ “လေကြောင်းတိုက်ပွဲမှာ အမ်အိုင်ဂျီကို ဘယ်လို အနိုင်ယူရမယ်ဆိုတာ ကျုပ်တို့ သိရပြီ” ဗိုလ်မှူးကြီး ဆလက်တာက ဆိုသည်။

ဧရိယာ - ၅၁ သို့ ရောက်လာပုံများမှာ တစ်ယောက်တစ်မျိုး။ တီ ဒီ ဘန်းနက်ကတော့ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှ စခဲ့သည်။ ထိုနှစ်တွင် စီအိုင်အေက သူ့ကို ဗီယက်နမ်သို့ အကြံပေးအဖြစ် လွှတ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘာလင်တံတိုင်း အရေးအခင်း ဖြစ်နေသော ဂျာမနီနိုင်ငံ၊ ဟမ်းဘတ်မြို့မှ ပြန်လာခါစ ရှိသေးသည်။ ဂျာမနီတွင် ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယား နယ်စပ်၌ ဟော ခုံးကျည်စခန်း သွားရောက် တည်ဆောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာလည်း ဖို့ဘလစ်မြို့တွင် စီအိုင်အေ၏ ပေါ်လာဒီယံစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီး နှစ်နှစ်အကြာတွင် ဖြစ်သည်။

“ကျုပ်က စီအိုင်အေအတွက် သွားပေးပါမယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်က စစ်အရာရှိဖြစ်ချင်နေတာ။ အဲဒါဆိုတော့ စစ်ဘက်အရာရှိသင်တန်း အလျင်တက်ရမယ်။ စီအိုင်အေက စစ်တပ်နဲ့ သဘောတူညီချက်ယူပြီး ကျုပ်တို့ အရာရှိသင်တန်း လွှတ်တယ်” ရှင်သန်ရေး လေ့ကျင့်မှုတွင် ဘန်းနက် ဒူးကွဲသွားပြီး သွေးလွန်သွားခဲ့သည်။ “ကျုပ် သေမလိုဖြစ်တာ။ စစ်တိုက်လို့ ဘယ်ရတော့မလဲ။ မသေတာ ကံကောင်းတယ်” သူကဆိုသည်။ သူ ပြန်ကောင်းသွား သော်လည်း သွေးအားနည်းသဖြင့် စီအိုင်အေအတွက် ဗီယက်နမ်သို့ မသွားနိုင်တော့။ ဆယ်နှစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီးနောက်

www.burmeseclassic.com

စစ်တပ်မှ အနားယူလိုက်ရတော့သည်။ သူနှင့် သူ့ဇနီးဒေါ်ရစ်တို့ အုတ်ကလာဟုံးမားသို့ပြောင်းကာ အိမ်တစ်လုံး ဝယ်လိုက်သည်။ အိမ်မှာ သူတို့ သမီးကလေး နှစ်ယောက် ကစားရန် မြေကွက်ကလေးပါ ပါသည်။ တစ်နေ့တွင် ဒေါ်ရစ်က သတင်းစာထဲမှ နာရေးသတင်းကို ဖတ်နေစဉ် စိတ်ဝင်စားစရာ ကြော်ငြာတစ်ခုကို တွေ့လိုက်ရ၏။ “ယူနိုတက် ကန်ထရိုက် လုပ်ငန်းသည် အာကာသလုပ်ငန်း ပါဝင်သော စီမံကိန်းအတွက် တယ်လီမက်ထရိုဂရပ်နှင့် ရေဒါပညာ ကျွမ်းကျင်သူများကို ခေါ်ယူလျက်ရှိသည်” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

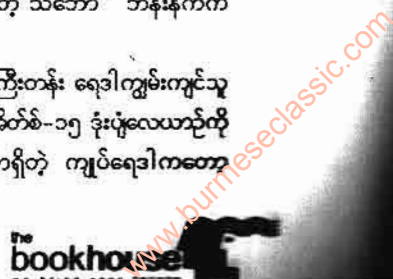
ယူနိုတက်မှာ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ လိုချင်နေသည်ဟု ဘန်းနက်ထင်သည်။ “ဒါမှ နာဆာလို အင်မတန် ထူးခြားတဲ့ စီမံကိန်းမျိုးမှာ သင့်တော်တဲ့ လူတွေကို ရမှာလေ” ဟု ဘန်းနက်က ဆိုသည်။ ဘန်းနက်က ရန်ဆက်ရုံဖြင့် မသင့်တော်ကြောင်း ဒေါ်ရစ်အား ပြောသည်။ သို့သော် ဒေါ်ရစ်က ဖုန်းဆက်လိုက်သည်။ “နှစ်ရက်အတွင်း ကျုပ်တို့လည်း အိမ်တိုရောင်း၊ အထုပ်အဝါးပြင်ပြီး မိုကျက်သဲကန္တာရထဲက ဘိတ်ဆီတို့ မြို့ကလေးကို ပြောင်းခဲ့တယ်” ဘန်းနက်က ပြန်ပြောပြသည်။ ဘိတ်မှာ နီဗားဒါပြည်နယ်ထဲတွင် ရှိသည်။ လူဦးရေအားဖြင့် ၄၂၆ ယောက်သာရှိသော မြို့ဖြစ်သည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ဘိတ်မြို့မှာ ထူးခြားသော မြို့တစ်မြို့ ဖြစ်သည်။ လက်ဗီးဂတ်(စ်)မြို့၏ အနောက်မြောက်ဘက် မိုင် ၁၂၀ အကွာတွင် ရှိသည်။ ထိုမြို့တွင် ရှုရစ်ခေါ် ရဲအရာရှိတစ်ယောက်ရှိပြီး သူကလည်း အသက်ရှစ်ဆယ် ရှိပေပြီ။ သူက ရိုင်ဖယ်ပစ်ရာတွင် လက်ဖြောင့်ပြီး သွားတွေလည်း မရှိတော့။ ထိုမြို့တွင် ဓာတ်ဆီဆိုင်ကိုးဆိုင်ရှိပြီး ဘုရားကျောင်း ဆယ်တစ်ကျောင်းလည်း ရှိသည်။

ယူနိုတက်က ဘန်းနက်ကို ခေါ်ထားသည်။ ယူနိုတက်သည် အမျိုးသား လေကြောင်းနှင့် အာကာသ အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့ (နာဆာ) ထံမှ ကန်ထရိုက်ရထားခြင်း ဖြစ်သည်။ “ဘိတ်မှာ တခြား အေဂျင်စီတွေလည်း အများကြီးရှိသေးတယ်။ သူတို့က အမှောင်ထဲမှာ (လျှို့ဝှက်) လုပ်နေကြတာ။ ယူနိုတက်ကတော့ ဆိုင်းဘုတ်တင်ထားတဲ့ သဘော” ဘန်းနက်က ဆိုသည်။

အသက် နှစ်ဆယ့်ခုနစ်နှစ်သာ ရှိသေးသော်လည်း ဘန်းနက်သည် ဘိတ်မြို့တွင် အကြီးတန်း ရေဒါကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်သည်။ ရေဒါတွင် ပြဿနာရှိသည်ကို သူ ချက်ချင်း သတိထားမိလိုက်သည်။ “ကျုပ်တို့က အိတ်စ်-၁၅ ဒုံးပွဲလေယာဉ်တို့ အက်ဒွပ်၊ ကယ်လီဖိုးနီးယား၊ အီလီမြို့တွေကနေ ရေဒါတွေနဲ့ လိုက်ကြည့်ရတာ။ ဘိတ်မှာရှိတဲ့ ကျုပ်ရေဒါကတော့

ကောင်းတယ်။ အက်ဒွပ်နဲ့အီလီက ရေဒါတွေမှာ ပြဿနာရှိနေတယ်ဆိုတာ ကျုပ် သတိထားလိုက်မိတယ်။ အိတ်စ်-ဘွဲ့ လေယာဉ်ပြေးလမ်းပေါ် ပြန်ရောက်လာတဲ့အချိန်မှာ ဟိုရေဒါတွေက ပေနစ်သောင်းအမြင့်မှာ ရှိနေတယ်လို့ ပြနေတယ်လေ” ဘန်းနက်က ပြန်ပြောပြသည်။

ဘန်းနက်က ဒရိုင်ဒန် လေကြောင်း သုတေသနဌာနသို့ ရေဒီယိုစက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ကာ ထိုပြဿနာကို ပြောပြသည်။ ဒရိုင်ဒန်က လေယာဉ်ရှိသည့်နေရာကို အမှန်အတိုင်းပြနိုင်သော ဘိတ်မှ ရေဒါကို အပြစ်တင်နေသည်။ ဘန်းနက်က ရေဒီယိုစက်နှင့်ပင် ထိုကိစ္စကို အငြင်းအခုံလုပ်သည်။

ဘန်းနက်အတွက် ထူးခြားစွာ ဖြစ်သွားပုံမှာ တခြားတစ်နေရာတွင် လျှို့ဝှက်စီမံချက်တစ်ခု လုပ်နေသော ဂျွန် ဂရေဆိုသူသည် ထိုအသံများကို နားထောင်နေသည်။ ဂျွန် ဂရေသည် စီအိုင်အေအတွက် အလုပ်လုပ်နေခြင်း ဖြစ်ပြီး ဘန်းနက်၏ အမည်ကြောင့် သူ သတိရသွားသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ဝန်ထမ်းများအား ဘန်းနက်နှင့် ပတ်သက်၍ စုံစမ်းခိုင်းသည်။ သို့ဖြင့် ဘန်းနက်မှာ ရေဒါ ကျွမ်းကျင်သူဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ဂရေက ဂရမ်းကန်ကြီးသို့ ရောက်လာမည့် စီမံကိန်းတစ်ခုအတွက် ဘန်းနက်ကို ခေါ်လိုသည်။

ဘိတ်မြို့မှ စီမံကိန်းများ ပျက်လုလုဖြစ်နေချိန် တစ်ညနေတွင် ဖုန်းတစ်ခု ဝင်လာသည်။ ဂျွန် ဂရေဆိုသူက ဖုန်းထဲတွင် သိပ်မဝေးလှသည့် တစ်နေရာတွင် စိတ်ဝင်စားစရာ စီမံကိန်းတစ်ခုရှိ၍ လုပ်လိုပါသလားဟု မေးလာသည်။ ဂရေက လက်စီးဂတ်(စ်)သို့ ကားအကြိုအပို့လည်း လုပ်ပေးမည်ဟု ဆိုသည်။ ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်နှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ချရမှု ရှိမရှိ စစ်ဆေးရန် လိုသည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ စိတ်ဝင်စားဖို့တော့ ကောင်းမည်ဟု ဘန်းနက် ထင်သည်။ ဘန်းနက်က လုပ်မည်ဟု ပြောလိုက်သည်။ သို့ဖြင့် တီ ဒီ ဘန်းနက် ဂရမ်းကန်ကြီးဆီသို့ ရောက်ခဲ့ရတော့သည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ဘန်းနက်၏ လုံခြုံရေးပြဿနာ ကင်းရှင်းကြောင်း စစ်ဆေးပြီးသောအခါ မိမိ၏ အလုပ်ရှင်အသစ်သည် အီးဂျီအင်ဂျီ ဖြစ်ကြောင်း ဘန်းနက် သိလိုက်ရလေသည်။ ပထမဆုံးနေ့ မက်ကာရန်လေဆိပ်မှ လေယာဉ်ဂိုဒေါင်တစ်ခုထဲသို့ ရောက်သွားသောအခါ သူ၏ အလုပ်ကြပ်က ညွှန်ကြားချက်များ ပေးသည်။ ထိုကောင်လူတစ်ယောက်က သူ့ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ပြီး လေယာဉ်တစ်စီးဆီသို့ ခေါ်သွားသည်။ “ကျုပ်ကို ဘယ်ခေါ်သွားတယ် ဆိုတာလည်း မသိဘူး။ လျှို့ဝှက်လုပ်ငန်းတွေမှာ မမေးရဘူး ဆိုတာလည်း ကျုပ်သိပါတယ်။ လေယာဉ်ပေးရတာကတော့

www.burmeseclassic.com

ငြိမ်တယ်။ ဧရိယာ - ၅၁ မှာ ကျုပ်တို့မဆင်းခင် လေယာဉ်မှူးက တွဲဖက်လေယာဉ်မှူးကို လှမ်းပြောတာ ကြားလိုက်ရတယ်။ “သူတို့ မုန့်လက်ကောက် ရထားတယ်” တဲ့။ ပြီးတော့ လေယာဉ်မှူးက ကန့်လန့်ကာတွေ့ကို အကုန်ပိတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ဒါကြောင့် လေယာဉ်ဆင်းတော့ ကျုပ် ဘာမှမမြင်ရဘူး။ မုန့်လက်ကောက်ဆိုတာ ဘာပါလိမ့်လို့ ကျုပ်တွေးနေတယ်။ မေးတော့ မမေးပါဘူး။ ကျုပ်ကို အဲဒီအင်ဂျင်ရဲ့ အထူးစီမံကိန်း အဆောက်အအုံထဲကို ခေါ်သွားတယ်။ ပြီးတော့ ကျုပ်တို့အုပ်စုနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးတယ်။ ကျုပ်ရဲ့ အထက်လူကြီး ကျုပ်ရဲ့ရှေ့မှာမည်က ဘာလဲလို့ မေးတယ်။ တီ ဒီလို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဒီတော့ သူက ‘အဲဒီနာမည် မဟုတ်တော့ဘူး။ မင်းနာမည် ဒီမှာ သန်ဒါ (မိုးကြိုး) တဲ့’ ထိုပထမနေ့ နောက်ပိုင်းတွင် ဘန်းနက်အား ဧရိယာ - ၅၁ ရှိ လေယာဉ်ပိုဒေါင်ကြီး တစ်ခုထဲသို့ ခေါ်သွားသည်။ “သူတို့ တံခါးဖွင့် လိုက်တော့ ရုရှားလုပ် အမ်အိုင်ဂျီတစ်စီးကို တွေ့လိုက်ရတယ်။ သူတို့က ‘ဒါ မုန့်လက်ကောက်ပဲ’ တဲ့။ ကျုပ် ခစ်ခနဲ ရယ်လိုက်မိတယ်။ ကျုပ်ကိုခေါ်လာတဲ့ လေယာဉ်မှူးတွေဟာ သူတို့ ကျုပ်ကို မုန့်လက်ကောက်ကြောင့် ခေါ်လာရမှန်း မသိကြဘူး” ဟု ဘန်းနက်က ပြောပြနေသည်။

မူနာ ရက်ဖာ၏ အမ်အိုင်ဂျီ လေယာဉ်ကို မုန့်လက်ကောက်ဟု ခေါ်သည်။ လေယာဉ်၏ နှုတ်သီးတွင် မုန့်လက်ကောက်ကဲ့သို့ ဝိုင်းဝိုင်းအပေါက် ပါသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ အမေရိကန်မြေပေါ်တွင် ပထမဆုံး ခြေချသည့် ဆိုဗီယက် ခေတ်မီ ဂျက်တိုက်လေယာဉ် ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ကဒင်နာ လေတပ်စခန်း၌ ဒိုင်နက် စစ်ဆင်ရေးကို ကြီးကြပ်နေရသော ဗိုလ်မှူးကြီးဆလက်တာက သူ့ထံ သူ့လက်အောက်မှ ဂျင် ဆိုင်မွန် ညကြီးသန်းခေါင် ဖုန်းဆက်သည်ကို သတိရနေသည်။ “ဆိုင်မွန်က ကျုပ်ဆီကို ဝမ်းသာအားရနဲ့ ဖုန်းဆက်ပြီး ဆလက်တာ ခင်ဗျား ယုံမှာတောင် မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတယ်။ သူက အမ်အိုင်ဂျီအကြောင်း ကျုပ်ကို ပြောပြတယ်။ ကုန်တင်လေယာဉ်ကြီးထဲမှာ ဝှက်ထည့်လာပြီး ဧရိယာ - ၅၁ ကို ညကြီးမင်းကြီး ရောက်လာတယ်တဲ့။ နိုင်ငံခြား အစိုးရလူတစ်ယောက်လည်း ပါတယ်တဲ့။ ကျုပ်လည်း ကြည့်ချင်လိုက်တာ မပြောနဲ့တော့” ဆလက်တာက မှတ်မိသမျှကို ပြောပြသည်။ နွားလှည်း လေသူရဲကလည်း သူ မြင်ခဲ့သည်ကို မှတ်မိနေသည်။ ဒိုင်နက်စစ်ဆင်ရေးအတွင်း မာရေးမှာ ကဒင်နာနှင့် ဧရိယာ - ၅၁ သို့ သွားချည်လာလှည့် လုပ်နေရသည်။ သူ့ကို လျှို့ဝှက်လေယာဉ် ပိုဒေါင်ထဲခေါ်၍ အမ်အိုင်ဂျီကို ပြသည်။ “လေယာဉ်က ခပ်သေးသေးရယ်။ ဒါပေမဲ့ အတော် အန္တရာယ်များမယ့်ကောင်။ မြဲကြီးထဲကို ဒီလိုတစ်ကောင် ရောက်လာမယ် ဆိုတာ ယုံတောင်မယုံနိုင်ဘူး” မာရေးက ဆိုသည်။

တီ ဒီ ဘန်းနက်နှင့် အဲဒီအင်ဂျီမှ အထူးစီမံကိန်းအုပ်စုသည် အမ်အိုင်ဂျီကို တစ်ခုချင်း ဖြုတ်ကြသည်။ တစ်ခုချင်း ဖြုတ်ပြီးနောက် တစ်ခုချင်း ပြန်တပ်သည်။ သည်လိုလုပ်မှ မည်သို့ တည်ဆောက်ထားသည်ကို သိမည်ဖြစ်ကြောင်း

အင်ဂျင်နီယာများ သိနေကြသည်။ အီးဂျီအင်ဂျီ အထူးစီမံကိန်းအုပ်စုသည် ထိုသို့ ဖြုတ်ပြီး ပြန်တပ်သည့် နည်းပညာ လုပ်ငန်းစဉ်တွင် အတော် ကျွမ်းကျင်ပုံရသည်။ ထိုစဉ်က ဘာကြောင့်ဟူ၍ မည်သူမျှမသိကြ။ ဘန်းနက်ကတော့ မမေးရမှန်း သိနေသည်။ သူက လုပ်နေရ၍ ပျော်နေသည်။ “ကျုပ်တို့ အမ်အိုင်ဂျီကို တစ်စစီဖြုတ်တယ်။ ပြီးတော့ တစ်စစီ ပြန်တပ်တယ်။ လေယာဉ် ခေါင်းခန်းကအစ ရေဒီယိုစက်အဆုံး အကုန်ပဲ။ အမ်အိုင်ဂျီမှာက ကွန်ပျူတာနဲ့ လေကြောင်းပြ ကိရိယာမပါဘူး” ဘန်းနက်က ဆိုသည်။ ဘန်းနက်နှင့်အဖွဲ့မှာ နားဝေတိမ်တောင် ဖြစ်နေဆဲ။ ဆိုဗီယက် လေယာဉ်သည် အမေရိကန် တိုက်လေယာဉ်များနှင့် လေထဲတွင် စီးချင်းထိုးသည့်အခါ အတယ်ကြောင့် သူက သာနေ သနည်း။ ဘာကြောင့်ဟူ၍ မည်သူမျှမပြောနိုင်။ ထို့ကြောင့် ဒုတိယ အစီအစဉ်တစ်ခု လုပ်သည်။ အမ်အိုင်ဂျီတွင် မုန့်လက်ကောက် နည်းဗျူဟာအဆင့် ရှိနေသည်။ အမ်အိုင်ဂျီကို ဂရမ်းကန်ကြီးအထက် လေထဲတွင် အမေရိကန်လေယာဉ်များ နှင့်အပြိုင် ပျံသန်းကြည့်သည်။ လေတပ်က ယင်းကို စိတ်မဝင်စားဟု ဆိုသည်။ ရေတပ်က အတော် စိတ်ဝင်စားသည်။

“လေယာဉ်ကို တစ်စစီ ဖြုတ်တာက ပထမအဆင့်၊ အမ်အိုင်ဂျီကို ပျံသန်းခိုင်းကြည့်တော့ ဒီလေယာဉ် ဘာ ကြောင့် ဒီလောက်မြန်မြန် လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်နိုင်တယ်ဆိုတာ သိရတယ်” ဘန်းနက်က ဆိုသည်။ အစမ်းမောင်း လေသူရဲများသည် အမ်အိုင်ဂျီကို ဂရမ်းကန်ကြီးပေါ်တွင် ၁၀၂ ခေါက်အထိ မောင်းကြည့်ကြသည်။ အမ်အိုင်ဂျီနှင့် အမေရိကန်လေယာဉ်များ အစမ်းလေယာဉ်ချင်းတိုက်ပွဲများကို နေ့စဉ် သီတင်းခြောက်ပတ်ခန့် လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအစီအစဉ်ကို ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် လေတပ်က လျှို့ဝှက်အဆင့်လျှော့ချခဲ့သည်။ ကာကွယ်ရေးဌာန ထောက်လှမ်းရေး အေဂျင်စီကလည်း ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် အလားတူ လျှော့ချပြန်သည်။ လေယာဉ်မှာ ဆက်တိုက်ပျံသန်းနေလျှင် ထိခိုက်မှု ရှိသည်။ သို့သော် ရန်သူထံမှ မိထားသည့် လေယာဉ်ဖြစ်၍ အရေးမကြီးလှ။ အပိုပစ္စည်းများက မရှိသဖြင့် မြေပြင် အင်ဂျင်နီယာများက အလားတူပစ္စည်းမျိုးကို လုပ်ယူသည်။ “နည်းပညာအဆင့်နဲ့ နည်းဗျူဟာအဆင့်တွေကို ကျော်လွန်ပြီး သွားတော့ အမ်အိုင်ဂျီရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့သိခဲ့ရတယ်”ဟု ဘန်းနက်က ဆိုသည်။

“အမ်အိုင်ဂျီတစ်စီး စရိယာ - ၅၁ မှာ ကျုပ်တို့ ရထားတယ်ဆိုတော့ ရုရှားတို့ အကြီးအကျယ် ဒေါသုဇ် ထတာပေါ့။ စရိယာ - ၅၁အပေါ်ကို သူလျှို့ ဂြိုဟ်တုတွေလွှတ်တယ် တစ်ခါတလေ ၄၅ မိနစ် တစ်ခါလောက် လွှတ် တယ်”ဟု ဘန်းနက်က ဆိုသည်။ ထိုအချိန်အထိ ဆိုဗီယက်တို့သည် စခန်း၏ နိစ္စဓူဝ လှုပ်ရှားမှုများကို ထောက်လှမ်းနေ သည်။ စခန်းကလည်း နွားလှည်းလေယာဉ်နှင့် မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်များ ဆင်းချည်တက်ချည်နှင့်၊ အမ်အိုင်ဂျီ ရောက်လာ သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လေတပ်၏ ပြည်ပနည်းပညာ ဌာနကလည်း ရုရှား ရေဒါအမျိုးမျိုးကို အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ သိမ်းဆီးရမိခဲ့သည်။ ဂရမ်းကန်ကြီးမှ အင်ဂျင်နီယာများ ပြည်ပရေဒါစနစ်များကို စမ်းသပ်ကြည့်နေသည်ဟု သိရသောအခါ

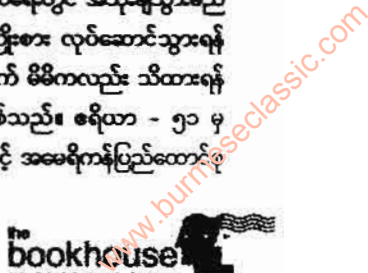
ရုရှားတို့သည် ပို၍ စေ့စေ့စပ်စပ် ထောက်လှမ်းလာတော့သည်။

အသစ်ရရှိလာသည့် ဆိုဗီယက် ရေဒါစနစ်များကို ဂရမ်းကန်ကြီး၏ အနောက်ဘက်အစပ်နှင့် ဗိုဟ်မှူးကြီး ဆလက်တာ တူးခိုင်းထားသဖြင့် ဆလက်တာကန်ဟုခေါ်သော ကန်အနီးတွင် စမ်းသပ်ကြသည်။ ရေဒါအား နည်းပညာ အကဲဖြတ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဘန်းနက်အား တာဝန်ပေးသည်။ သူက နီကီ ခုံးကျည်စနစ်ကို တောင်းသည်။ သူ တောင်းသည်ကို အမြန်ဆုံးရအောင် ရှာပေးသဖြင့် သူ အံ့ဩရသည်။ “စီအိုင်အဟာ နီကီ ခုံးကျည်စနစ်ကို ဗိုဘလစ်က သွားရှာခဲ့ပုံရပါတယ်။ နောက်နေ့မှာပဲ ရောက်လာတယ်” သူက ဆိုသည်။ ရုရှားတို့သည် အမေရိကန်လေတပ် ဘာလုပ်နေ သည်ကိုတော့ မသိ။ သို့ရာတွင် အမေရိကန်တို့ ရေဒါများရသွားသဖြင့် အလွန် ဒေါသထွက်နေကြသည်။

အထူးစီမံကိန်းအုပ်စုမှာ ရေဒါများကို သီတင်းပတ် အတော်များများ မထောင်နိုင်ခဲ့ကြ။ ရုရှားတို့ကလည်း ထိုနေရာကို အကြီးအကျယ် ထောက်လှမ်းနေသည်။ ဘန်းနက်နှင့် အဖွဲ့သည် ဆိုဗီယက်တို့ကို စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေး လုပ်နေသည်။ လေယာဉ်ပြေးလမ်းပေါ်တွင် ပေါက်ကရ လေယာဉ်ပုံစံကို ဆေးနှင့် ရေးဆွဲသည်။ ပြီးတော့ ယင်းကို အပူပေးကိရိယာဖြင့် အပူပေးသည်။ ဆိုဗီယက်တို့က ဂြိုဟ်တုမှ အနီအောက်ရောင်ခြည်လွှတ်၍ ဓာတ်ပုံရိုက်သည့်အခါ ဝေဝါးကုန်စေရန် ဖြစ်သည်။ “ရုရှားတို့က ကျုပ်တို့ လေယာဉ်အသစ်လို့ ထင်အောင်လုပ်တာ” ဟု ဘန်းနက်က ဆိုသည်။

သူတို့အုပ်စုမှာ ရေဒါနည်းပညာနှင့် ပတ်သက်၍ အဆင့်မြင့်ကျွမ်းကျင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ကံကောင်းထောက်မ စွာဖြင့် သူတို့၏စမ်းသပ်မှုမှ နည်းပညာအောင်မြင်မှုကို ရခဲ့ကြသည်။ သူတို့အုပ်စုသည် ထိုသို့စမ်းသပ်ရာမှ အကျိုးရလဒ် နှစ်ခု ရလိုက်သည်။ တစ်ခုမှာ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရန် ရေဒါလှိုင်း အမြောက်အမြား ရရှိလိုက်ခြင်းဖြစ်၍ နောက်တစ်ခုမှာ စစ်လေယာဉ်အားလုံး အစီအစဉ်ရှိ၏ နည်းဗျူဟာလှုပ်ရှားမှုကို ကျင့်သုံးသွားနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရန်သူလေယာဉ်ကို ရေဒါဖြင့်ဖမ်းနိုင်သည့် နည်းပညာမှသည် ကိုယ်ပျောက်လေယာဉ် တည်ဆောက်ရေးအတွက် နည်းပညာ အောင်မြင်မှု ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဘန်းနက်နှင့် ရေဒါကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့သည် ရန်သူရေဒါများတွင် ဧည့်သည်အရာကို မြင်နိုင်မည်၊ မည်သည့်အရာကို မမြင်နိုင် ဆိုသည်ကို သိခဲ့ရပေပြီ။ ထိုအချက်က ဧရိယာ - ၅၁၅ ရေဒါများ စမ်းသပ် နေစဉ်အတွင်း လော့စ်ဟီအား ဖြူစေခဲ့သည်။ လော့စ်ဟီကလည်း ကိုယ်ပျောက်လေယာဉ် ထုတ်လုပ်ရေးတွင် အသုံးပြုသွားမည် ဖြစ်သည်။ နည်းပညာသည် လူသားများအတွက် ဖြစ်ပြီး လူသားများ မိမိတို့အတွက် အမြဲကြိုးစား လုပ်ဆောင်သွားရန် ဖြစ်သည်။ ရန်သူအပေါ် ထောက်လှမ်းသည်ဆိုရာတွင် ရန်သူက သူ့အကြောင်းကို သူသိသလောက် မိမိကလည်း သိထားရန် ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ နည်းပညာအောင်မြင်မှု ဖြစ်သည်။ နည်းဗျူဟာ အောင်မြင်မှုလည်း ဖြစ်သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ မှ အစီအစဉ်ရှိ အစီအစဉ်ကြောင့် တိုက်လေယာဉ် လေသူရဲသင်တန်း ပေါ်ခဲ့ရသည်။ တရားဝင်အားဖြင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

ရေတပ်တိုက်လေယာဉ် လက်နက်သင်တန်းဟု ခေါ်သည်။ ထိုသင်တန်းဆင်း ရေတပ်လေသူရဲများ အရှေ့တောင်အာရှတွင် ပြန်လည်ပို့သန်းသောအခါ ရလဒ်မှာ ကိုးယောက်တစ်ယောက်နှုန်း ကျခဲ့သည်နှင့် ဆန်ကျင်ဘက် ဖြစ်သွားသည်။ အမေရိကန် လေသူရဲများက မြောက်ဗီယက်နမ် လေသူရဲများကို အများအပြား ပစ်ချနိုင်ခဲ့ရာ အမေရိကန်ဘက်က အသာဖြင့် ၁၃ ယောက် ၁ ယောက်နှုန်း ဖြစ်သွားတော့သည်။ ယင်းမှာ ဆိုဗီယက်တို့၏ အမ်အိုင်ဂျီ- ၂၁ ကို ရရှိခဲ့သည့် ကျေးဇူးကြောင့် ဖြစ်သည်။ အမ်အိုင်ဂျီကို လွှဲပေးသည့် အစွဲရေးကို ကျေးဇူးတုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံက ဂျက်တိုက်လေယာဉ်များ ပေးခဲ့သည်။

ဧရိယာ - ၅၁ ကဲ့သို့သော နေရာမျိုးတွင် အန္တရာယ်များ
 သော ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက် စမ်းသပ် ဖောက်ခွဲမှုများကို လုံခြုံမှုလည်း
 မရှိ၊ ကြီးကြပ်မှုလည်း မရှိဘဲ လုပ်တတ်ကြပေသည်။ ထိုသို့သော
 စမ်းသပ်မှုတစ်ခုမှာ စီမံကိန်း-၅၇ ဟုခေါ်ပြီး ဂရုမ်းကန်ကြီး၏
 အနောက်မြောက်ဘက် ငါးမိုင်အကွာ ဧရိယာ-၁၃ ဆိုသောနေရာ
 တွင် လုပ်ခဲ့သည်။

ဂရုမ်းကန်ကြီးတွင် သူလျှို့ဝှက်လေယာဉ်များ လုပ်သလို၊
 ထင်ထင်ရှားရှားစပြီး ထင်ထင်ရှားရှား အဆုံးသတ်သည်မျိုး မဟုတ်
 ဘဲ စီမံကိန်း-၅၇ သည် တစ်ဝက်တစ်ပျက်နှင့် ရပ်သွားခဲ့သည်။
 ထိုသို့ ညစ်ညမ်းစွဲ (နျူကလီးယားစွဲ) စမ်းသပ် ဖောက်ခွဲသည်မှာ
 အကယ်၍ နျူကလီးယားစွဲ သယ်ဆောင်လာသော လေယာဉ် လူတွေ
 နေထိုင်ရာအနီးတွင် ပျက်ကျပါက ထိုနေရာအား မည်သို့
 ရှင်းလင်းရမည်ကို အတုမြူစွမ်းအင်ကော်မရှင်က သိလိုသောကြောင့်
 ဖြစ်သည်။ အစပိုင်းတွင် ထိုသို့ ရှင်းလင်းမှုမျိုးလည်း မလုပ်ခဲ့ပေ။

နောက် တစ်နှစ်ခန့်ကြာမှ ထိုနေရာကို သံဆူးကြီးခတ်
 ကာ “အန္တရာယ်ရှိသည်။ မဝင်ရ။ နျူကလီးယားပစ္စည်းများ
 ရှိသည်” ဟု ဆိုင်းဘုတ်သာ ချိတ်ထားခဲ့သည်။ ပြီးတော့ နောက်
 ထပ် စမ်းသပ်သည့် တစ်နေရာသို့ ပြောင်းစမ်းပြန်သည်။ လေအောက်
 ငါးမိုင်အကွာရှိ စီဆိုင်အေ၏စခန်းတွင် အန္တရာယ်မရှိနိုင်ဟု သိပ္ပံ
 ပညာရှင်များနှင့် လက်နက်စီစဉ်သူများက တွက်ဆထားသည်။
 အယ်လ်ဖာအမှုန်များမှာ လေးသဖြင့် နျူကလီးယား တိမ်တိုက်ကြီး
 ငြိမ်သက်သွားသည်နှင့် ယင်းတို့သည် မြေသားမျက်နှာပြင်ပေါ်တွင်
 တင်ကျန်နေတတ်သည်။ ထို လျှို့ဝှက်စမ်းသပ်မှုကို မည်သူမျှမသိ။
 လူထုကလည်း မသိ။ ထို့ကြောင့် မည်သူက ဆန္ဒပြကန်ကွက်မည်

အခန်း - ၁၈
 ဧရိယာ - ၂၅

www.burmeseclassic.com

နည်း၊ အနီးဆုံးရှိသည့် လူများမှာ ဂရမ်းကန်ကြီးထဲမှ စီအိုင်အေ၏ လုပ်ငန်းများကို လုပ်နေသူများသာ ရှိသည်။ သူတို့လည်း စီမံကိန်း-၅၇ ကို မသိကြ။ သူတို့ သိသည်ကတော့ သံဆူးကြိုးခတ်ထားသည့် နေရာသို့ မသွားရန်သာ ဖြစ်သည်။

စီမံကိန်း-၅၇ လုပ်ပြီးနောက် ရှစ်နှစ်နှင့်ရှစ်လအကြာ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် စပိန်နိုင်ငံ၊ ပါလိုမဲရွာ ကောင်းကင်၌ နျူကလီးယားဗုံး မတော်တဆ ပေါက်ကွဲမှု ဖြစ်ခဲ့သည်။ မဟာဗျူဟာ လေကြောင်းကွပ်ကဲရေး အဖွဲ့၏ ဟိုက်ဒရိုဂျင်ဗုံး လေးလုံး တင်ဆောင်ထားသည့် ဗုံးကြဲလေယာဉ်တစ်စီးသည် ကောင်းကင်တွင် ဆီဖြည့်နေစဉ် လေယာဉ်ချင်း ဝင်တိုက်မိသည်။ ဗုံးများမှာ ၇ ကီလိုတန်မှ ၁၁၁၀၀၀၅ မီဂါတန်အကြား ရှိကြသည်။

ထိုသို့ တိုက်မိရာတွင် ပြင်းထန်စွာ ပေါက်ကွဲကာ ဆီဖြည့်ပေးသည့် လေယာဉ်မှ ပါလာသူအားလုံး ပွဲချင်းပြီး သေခဲ့ကြသည်။ ဗုံးကြဲလေယာဉ်ပေါ်မှ လေသူရဲ၊ တွဲဖက်လေသူရဲ၊ လေသူရဲ နည်းပြအရာနှင့် လေကြောင်းလမ်းပြတို့သည် လေထီးဖြင့် ခုန်ထွက်ကြသည်။ လေထီးများပွင့်ကာ ပင်လယ်ထဲသို့ ကျသွားကြသည်။ နျူကလီးယားဗုံး လေးလုံးမှာလည်း လေထီးများ ပါသည်။ နှစ်လုံးက လေထီး မပွင့်ပေ။ လေထီးပွင့်သော တစ်လုံးက ရေခန်းနေသည့် မြစ်ထဲသို့ ပြည်းညင်းစွာ ကျခဲ့သည်။ လေထီးမပွင့်သော နှစ်လုံးမှာ မြေပေါ်သို့ကျကာ ပေါက်ကွဲခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် နျူကလီးယားပစ္စည်းများ ပါလိုမဲရွာထဲသို့ လွင့်စဉ်ကာ ပလူတိုနီယံများ လေထဲတွင် စက ၆၅၀ အထိ ပျံ့နှံ့သွားတော့သည်။ စတုတ္ထဗုံးမှာ ပင်လယ်ထဲကျကာ ပျောက်ဆုံးခဲ့ရသည်။ ပါလိုမဲမှာ တံငါရွာဖြစ်ပြီး လယ်ယာလုပ်သူတွေလည်း ရှိသည်။ ထိုနေ့က စိန့်အန်ထော်နီပွဲတော်ရှိသဖြင့် လူအားလုံး ဘုရားကျောင်းသို့ ရောက်နေကြသည်။ လယ်ယာများထဲတွင် မရှိကြ။

အတွေ့အကြုံနှင့် ကျွမ်းကျင်မှု သိပ်မရှိလှသော လူရှစ်ရာကို ပါလိုမဲရွာသို့ နျူကလီးယား ရှင်းလင်းရေးအတွက် လွှတ်ခဲ့သည်။ အုပ်စုတစ်စုက ဓာတ်ရောင်ခြည်သင့် မြေများကို စုဆောင်းသည်။ ကျန်အုပ်စုတစ်စုက ပျောက်သွားသော ဗုံးကို ရှာသည်။ လွင့်စဉ်သွားသော ပလူတိုနီယံများကို စုဆောင်းရှင်းလင်းသော အုပ်စုထဲတွင် အီးဂျီအင်ဂျီ အပါအဝင် အမေရိကန် ဓာတ်ခွဲခန်းကုမ္ပဏီများမှ ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သည် နျူကလီးယားလက်နက် ထုတ်လုပ်ခဲ့သော ကုမ္ပဏီများ ဖြစ်ပြီး ယခု နျူကလီးယား ရှင်းလင်းတော့လည်း သူတို့ပင်။

နျူကလီးယား မတော်တဆဖြစ်မှုမှာ ထိုမျှနှင့်မရပ်သေး။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ဘီ-၅၂ ဂျီ ဗုံးကြဲလေယာဉ်တစ်စီးသည် ဂရင်းလင်းကျွန်းပေါ်သို့ လျှို့ဝှက်တာဝန်ဖြင့်သွားစဉ် မီးလောင်မှုဖြစ်ခဲ့သည်။ လေယာဉ် အမှုထမ်းခုနစ်ဦးအနက် ခြောက်ဦးမှာ လေထီးဖြင့် ခုန်ချနိုင်ခဲ့သည်။ လေယာဉ်မှာ သူလီမြို့ရှိ အမေရိကန် လေတပ်စခန်း အနီးပေါ်သို့ ပျက်ကျကာ နှောသံစတား ပင်လယ်ကွေ့ ရေခဲပြင်ထဲသို့ ထိုးကျသွားသည်။ ကျသည်အချိန်ကြောင့်

www.burmeseclassic.com

သာမိုဇ္ဈကလီးယား ဝုံးလေးလုံးအနက် သုံးလုံးမှာပေါက်ကွဲကာ ရေဒီယိုသတ္တိကြွ ပလူတိုနီယံ၊ ယူရေနီယံ၊ ထရီတီယံများ ရေခဲပြင်အနှံ့ လွင့်စဉ်ခဲ့သည်။ ပျက်ကျသည့်နေရာတွင် ဒုတိယအကြိမ် မီးထပ်လောင်ကာ ဝုံးအပိုင်းအစများ၊ လေယာဉ် အပိုင်းအစများနှင့် လောင်စာဆီများ လောင်ကျွမ်းကုန်သည်။ မိနစ်နှစ်ဆယ်ခန့် မီးလောင်လိုက်သောအခါ ရေခဲများ အရည်ပျော်ကာ ကျန်ဝုံးတစ်လုံးမှာ ပင်လယ်ကွေ့ထဲသို့ ကျသွားတော့သည်။ ပင်တဂွန်သည် ထိုဝုံးကို ပြန်မရှာဘဲ ပစ်ထားလိုက်သည်ဟု ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဘီဘီစီ သတင်းတွင် ပါရှိသည်။

ဇူလိုင်လီးယား ရှင်းလင်းရေး ပုံမှန်ဖွဲ့ထားသည့် အဖွဲ့မရှိသဖြင့် သည်တစ်ခါလည်း ချက်ချင်း ကောက်ခွဲရ သည်။ သည်တစ်ကြိမ်တွင် လူငါးရာပါသည်။ အခြေအနေမှာ ဇူလိုင်လီးယားကဲ့သို့ပင် အန္တရာယ်များသည်။ အပူချိန်က သုညအောက် ၇၀ ဒီဂရီ ဖာရင်ဟိုက်ဖြစ်ပြီး လေကလည်း တစ်နာရီလျှင် မိုင်ကိုးဆယ်နှုန်း တိုက်နေသည်။ ရှင်းလင်းရေးအဖွဲ့ ရှစ်လ ရှင်းလင်းပြီးသောအခါ ရေဒီယိုသတ္တိကြွ ရေခဲ၊ ဆီးနှင်းနှင့် အပျက်အစီး အပိုင်းအစ ၁၀၅၀၀ တန်ကို လေယာဉ်ဖြင့် တင်ယူလာခဲ့ရသည်။

နီဗားဒါး စမ်းသပ်နယ်မြေတွင် ဇူလိုင်လီးယား မတော်တဆဖြစ်မှု ရှင်းလင်းရေးအတွက် လုပ်ငန်းတစ်ရပ် ပေါ်လာသည်။ ရေဒီယိုသတ္တိကြွမှု ထောက်လှမ်းသည့် ကိရိယာများ ပေါ်လာသည်။ စပိန်နိုင်ငံနှင့် ဂရင်းလင်းကျွန်းတို့တွင် မဖြစ်မီကတည်းကပင် ဂျိုင်ဂျာကောင်တာကဲ့သို့ လက်ကိုင် ရေဒီယိုသတ္တိကြွ တိုင်းတာစက်များ ပေါ်နေပြီဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် နီဗားဒါး စမ်းသပ်နယ်မြေအတွင်း ဓာတ်ရောင်ခြည် ထောက်လှမ်းကိရိယာ အမြောက်အမြား ပေါ်ထွက်လာခဲ့ သည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အမြောက်အမြား ရှိသည်ဆိုလျှင် ယင်းမှာ ဧရိယာ-၂၅ ပင် ဖြစ်မည်။ ထိုစခန်းမှာ ၂၂၃ စတုရန်းမိုင် ကျယ်ဝန်းသည်။ ပြန်ပြူးကာ သဲကန္တာရမြေပေါ်တွင် တည်ရှိသည်။ ဧရိယာ - ၅၁ကဲ့သို့ပင် ဂျက်ကက် မြေပြန့်ကို တောင်များက သုံးဖက်ကာရံထားသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်က သမ္မတကနေဒီ နီဗားဒါး စမ်းသပ်နယ်မြေသို့ သွားစဉ် ဂျက်ကက်မြေပြန့်သို့သွားကာ အာကာသခရီး အစီအစဉ်ကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့သည်။ ရစ်ချတ် မင်းဂပ်(စ်)မှာ ထိုနေရာတွင် လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းဖြစ်ရာ ထိုနေ့က ကနေဒီ၏ လုံခြုံရေးအဖွဲ့အား အကူအညီ ပေးခဲ့သည်။

ဧရိယာ-၂၅ မှာ ဇူလိုင်လီးယား စွမ်းအင်သုံး အာကာသယာဉ်တွင် လူတင်ကာ အင်္ဂါဂြိုဟ်သို့သွားပြီး ပြန်လာမည်

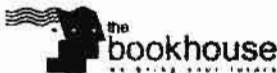
အစီအစဉ်ဖြင့် စခံခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုယာဉ်မှာ ဆယ်ခြောက်ထပ်ရှိကာဖြင့်ပြီး လူ တစ်ရာငါးဆယ်က မောင်းမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းကို အိုရီယန်စီမံကိန်းဟု ခေါ်သည်။ ထိုအစီအစဉ်ကို စတင်ကြံဆသူမှာ လော့စ်အလာမိုစ်မှ လက်နက်ဒီဇိုင်းထုတ်သူ သီယိုဒို တောလာ ဖြစ်သည်။

တောလာသည် ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များကတည်းက ပင်တဂွန်အတွက် နျူကလီးယားဗုံး ဒီဇိုင်းများထုတ်ပေး လာခဲ့သည်။ နောက်တော့ ကာကွယ်ရေးဌာန၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို သံသယရှိလာသည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးဝန်ထမ်းအလုပ်မှ ထွက်ကာ ဆန်ဒီယေးဂိုးရှို ဂျင်နရယ် အတောမစ် လုပ်ငန်းသို့ဝင်ခဲ့သည်။ ဤတွင် သူသည် နျူကလီးယား စွမ်းအင်သုံး အာကာသယာဉ်ကို ဒီဇိုင်းထုတ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အင်္ဂါဂြိုဟ်သို့သွားမည့် အာကာသယာဉ် တည်ဆောက်ရန်မှာ ငွေ များစွာလိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျင်နရယ် အတောမစ်က သမ္မတအိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး၏ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ အုပ်စုဖြစ်သော အဆင့်မြင့် သုတေသနစီမံကိန်း အေဂျင်စီ (အေအာရ်ပီအေ)ထံ တင်ပြသည်။ ထိုအေဂျင်စီကို စပွတ်နစ် ပြဿနာကို အကြောင်းပြု၍ ဖွဲ့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရုရှားကို အမေရိကန် သိပ္ပံပညာရှင်များအပေါ် အကျောမသာစေရန် ဖြစ်သည်။ ယနေ့တော့ ယင်းကို ဒီအေအာရ်ပီအေဟု ခေါ်သည်။ ဒီ ဆိုသည်မှာ ကာကွယ်ရေးဌာနကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။

အာကာသယာဉ်သန်းရေး ပြင်ဆင်မှုတွင် နည်းပညာအတွက် ဗွန် ဘရွန်းလို ဂျာမန် သိပ္ပံပညာရှင်ကိုခေါ်ကာ ဓာတုအခြေပြု ခုံးပျံ့ဒီဇိုင်းထုတ်ခိုင်းရသည်။ ယင်းနှင့် မိမိခံကားလောက်ရှိသော အာကာသယာဉ်ကို လူတင်ကာ လ ပေါ်သို့ လွှတ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ တောလာကလည်း ရုံးအဆောက်အအုံလောက်ရှိသည့် အာကာသယာဉ်ဖြင့် နျူကလီးယား စွမ်းအင်သုံးကာ အင်္ဂါဂြိုဟ်သို့လွှတ်တင်ရန် တင်ပြလာသည်။ အေအာရ်ပီအေအကြီးအကဲ ရွှင်း ဂျွန်ဆင်သည် တောလာ၏ တင်ပြချက်ကို ချက်ချင်း သဘောကျသွားသည်။

အိုရီယန်ဟုခေါ်သော အဆိုပါစီမံကိန်းအတွက် ဂျင်နရယ် အတောမစ် ကုမ္ပဏီကို စရန်ဒေါ်လာတစ်သန်း ပေးခဲ့သည်။ နီဗားဒါး စမ်းသပ်နယ်မြေ ဂျက်ကက်မြေပြန့်ရှိ ဧရိယာ-၂၅ တွင်လည်း အမြင့်ဆုံး လုံခြုံရေးစမ်းသပ်မှု အခင်းအကျင်း ကိုလည်း တည်ဆောက်လိုက်သည်။ တောလာ၏ အာကာသယာဉ်မှာ အထူးလျှို့ဝှက်သော လုံခြုံသည့်နေရာ လိုသည်။ ထို့ကြောင့် တခြား ခုံးပျံ့နှင့် အာကာသယာဉ်များ လွှတ်သည့် ကန်နာဗားရဲ အငူမှမလွတ်နိုင်။ သို့ယာဉ်၏ မောင်းနှင်အားကို အငယ်စား နျူကလီးယားဗုံး နှစ်ထောင်ဖြင့် သုံးမည်ဖြစ်သည်။ တောလာက ထိုဗုံးများကို အာကာသယာဉ် နောက်မြီးမှ ပန်းထွက်စေမည် ဖြစ်သည်။ အစပိုင်း ဒီဇိုင်းအတွက် ကိုကာကိုလာကုမ္ပဏီကိုပင် ငှားခဲ့သည်။

အများပြည်သူ မမြင်နိုင်သည့် ဧရိယာ-၂၅ တွင် တောလာ၏ ဧရာမ အာကာသယာဉ်ကြီးကို ပေ ၂၅၀ မြင့် သည့် မျှော်စင်ရှစ်ခုဖြင့် လွှတ်တင်မည်ဖြစ်သည်။ ပေါက်ကွဲသော အဏုမြူဗုံးများမှထွက်သည့် နျူကလီးယားစွမ်းအင်ဖြင့်

အိုရိယံ အာကာသယာဉ်ကို တွန်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုစီမံကိန်းကို လေတပ်က လွှဲယူလိုက်သောအခါ သူတို့၏ အယူအဆက တစ်မျိုးဖြစ်နေသည်။ အေအာရီပီအေနှင့် လေတပ်သည် ထိုအာကာသယာဉ်ကို အာကာသ အခြေစိုက်တိုက်ခိုက်ရေးယာဉ် ဖြစ်စေချင်သည်။ အာကာသအတွင်းရှိ ထိုယာဉ်မှ မြေပြင်ပေါ်ရှိ ရန်သူများကို နှုတ်ကလီးယား ခုံးကျည်များဖြင့် ပစ်ခတ်ရန်ဖြစ်သည်။ နှုတ်ကလီးယား စွမ်းအားသုံး နည်းပညာကြောင့် အိုရိယံမှာ အလွန်မြန်သဖြင့် ရုရှားတို့၏ ခုံးကျည်များကို ရှောင်ရှားနိုင်မည်လည်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသည် ဝေးငါးရာအထေးမှ တစ်မီဂါတန် ခုံးပေါက်ကွဲမှုကိုလည်း ခံနိုင်ရည်ရှိမည်ဖြစ်သည်။

“သယ်သူကပဲ တည်ဆောက်သည်ဖြစ်စေ၊ အိုရိယံဟာ ကမ္ဘာမြေကို စိုးမိုးလိမ့်မယ်” ဟောပြောလာလေတပ်ဌာနချုပ်မှ ဗိုလ်ချုပ်သောမတ် ပါဝါက ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် အိုရိယံကို မည်သူမျှ မတည်ဆောက်တော့။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် လေထုအတွင်း နှုတ်ကလီးယားစမ်းသပ်မှု ပိတ်ပင်လိုက်သောအခါ ထိုလုပ်ငန်းကို ရပ်ဆိုင်းလိုက်တော့သည်။ နာဆာနှင့် လေတပ်သည် အင်္ဂါဂြိုဟ်ပေါ် လူဆင်းသက်ရေးကို စိတ်ဝင်စားနေဆဲဖြစ်ရာ နှုတ်ကလီးယား စွမ်းအင်သုံး ခုံးပျံဘက်ကို လှည့်လာပြန်သည်။ ထိုအချိန်ကစ၍ ဂျက်ကက်မြေပြန့်တွင် နှုတ်ကလီးယား ဖောက်ခွဲမှု မရှိတော့။ အင်္ဂါဂြိုဟ်သွား အာကာသယာဉ်တွင် နှုတ်ကလီးယား ဓာတ်ပေါင်းဖိုများ ထည့်ပေးလိုက်ပြီး ထိုအထဲမှ နှုတ်ကလီးယား လောင်စာချောင်းများက နှုတ်ကလီးယားစွမ်းအင် ထုတ်ပေးမည် ဖြစ်သည်။ ထိုစီမံကိန်းကို အင်န်အီးအာရီဗြီအေဟု ခေါ်သည်။ နှုတ်ကလီးယား အင်ဂျင်သုံး ခုံးပျံယာဉ် အသုံးချရေးဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ယင်းကို လူအများသိသည်ကတော့ ဂျက်ကက် မြေပြန့်ရှိ နှုတ်ကလီးယား ခုံးပျံစမ်းသပ်ရေး လုပ်ငန်းဟူ၍ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာတွင် လုပ်ငန်းကို ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်ရန် နာဆာနှင့် အဗျာမြူစွမ်းအင်ကော်မရှင်တို့၏ ပူးတွဲရုံးထားရှိသည်။ ထိုရုံးကို အာကာသ နှုတ်ကလီးယားစွမ်းအင်သုံးရုံး (အက်စ်အင်န်ပီအို) ဟု ခေါ်သည်။

တီ ဒီ ဘန်းနက်မှာ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အလုပ်များ ပါလာသည်ဖြစ်ရာ သူ့အလုပ်ရှင် အီးဂျီအင်ဂျီက သူ့ကို ဧရိယာ-၂၅ သို့ ပို့လိုက်သည်။ ဧရိယာ-၂၅ ရှိ အင်န်အီးအာရီဗြီအေ (နာဆာ) နိစ္စဓူဝ လုပ်ငန်းများကို လှည့်ဝက်ထားသည်။ ဘန်းနက်၏ အလုပ်ခန်းမှာ ထို့ထက် လူမမြင်အောင်လုပ်ရန် မရှိတော့။ သူ့အလုပ်ခန်းမှာ တောင်ခြေရှိ လိုဏ်ခေါင်းထဲတွင် ဖြစ်သည်။

နာဆာလုပ်ငန်းမှ အလုပ်သမားများမှာ တောင်ဘေးရှိ တံခါးပေါက်မှဝင်ကြရသည်။ ဘန်းနက်က- “သတ္တတွင်း အဟောင်းကြီးရဲ့ ဝင်ပေါက်နဲ့တူတယ်။ ဧရာမ သံမဏိတံခါးကြီးနဲ့ လေပိုက်ကြီးကလည်းကွေးပြီး လိုဏ်ခေါင်းထဲကို ဝင်သွားတယ်” ဟု သူ မှတ်မိသည်ကို ပြန်ဖြောင့်ပြသည်။ အထဲတွင် လိုဏ်ခေါင်းမှာလည်း မျက်စိတစ်ဆုံး အထူးမြွှေအောင်

ကော်မရှင်၏ မှတ်တမ်းထဲတွင်တော့ ပေ ၁၁၅၀ ရှည်သည်ဟု ဆိုသည်။ အထဲတွင်ထိန်လင်းနေပြီး မျက်လုံးကျိန်းလောက် အောင်လည်း ပြောင်လက်နေသည်ဟု သန်းနက်က ဆိုသည်။ လေပေါက်ကလေးများပါသည့် ပိုက်များကလည်း လိုဏ်ခေါင်း တစ်လျှောက် ဆင်ထားသည်။ လေးသောပစ္စည်းများ သယ်ရန် လှည်းများလည်းရှိသည်။ မျက်နှာကြက်မှာ ရှစ်ပေမြင့်ပြီး နှစ်ယောက်ထက်ပိုကာ ရင်ပေါင်တန်း လျှောက်၍မရဟု ဆိုသည်။ ပင့်ကူများလည်း ပေါသည်ဆို၏။

သတင်းစာဆရာ လီ ဒေးဗစ်ဆင်သည် ၁၉၉၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် သတင်းလွတ်လပ်ခွင့် အက်ဥပဒေအရ ပင်တရွန် တောင်းဆိုသောအခါ ဧရိယာ-၂၅ မှ လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိကာ ပြည်သူအား တင်ပြခဲ့သည်။ “စက်နိုးလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် အင်ဂျင်ကြီးဟာ တခေါ်ဝေါ်နဲ့အော်လာပြီး အပူပြင်းပြင်း ပေးထားတဲ့ ပူနေနီယံ ဓာတ်ပေါင်းဖိုကနေ မမြင်ရတဲ့ ဟိုက်ဒြိုဂျင် ဓာတ်တွေတွေ ကောင်းကင်ပေါ်ကို တက်သွားတယ်”ဟု သူက ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုသတင်းကို ဒေးဗစ်ဆင် ဆက်လက်လိုက်ခဲ့ရာ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များဆီက နီးယားဒါးပြည်နယ် ကာလီယန်မြို့တွင် သောက်သုံးရေထဲ၌ အိုင်အိုင်ဒင်း-၁၃၁ ဓာတ်များတွေ့ရှိကြောင်း တိုင်တန်းမှုများရှိခဲ့သည်ကို သိခဲ့ရသည်။ ယင်းကို အဏုမြူစွမ်းအင် ကော်မရှင်က ထိုနေရာတွင် နျူကလီးယား စမ်းသပ်မှု မလုပ်ခဲ့ပါဟု ငြင်းဆိုခဲ့သည်။ ထိုသို့ တွေ့ရှိသည်မှာ တရုတ်တို့လုပ်သည့် နျူကလီးယား စမ်းသပ်မှုကြောင့် လေထဲမှလွင့်လာခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ စင်စစ်တွင် ထိုမြို့မှ ရေထဲတွင် အိုင်အိုင်ဒင်း-၁၃၁ များ မတွေ့မီ သုံးရက်အလိုတွင် ထိုနျူကလီးယား စွမ်းအင်သုံးအင်ဂျင်ကို စမ်းသပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

နာဆာ၏ ထိုစမ်းသပ်မှုများကို အများပြည်သူများကသာ ထိုစဉ်က သိသွားမည်ဆိုလျှင် နျူကလီးယား ဘေးအန္တရာယ်ကြီး ကျရောက်အောင် လုပ်နေသည်ဟု ဆိုကြလိမ့်မည်။ ထိုအတိုင်းလည်း အမှန်ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာလည်း ဖြစ်။ အဏုမြူစွမ်းအင်ကော်မရှင်တွင်လည်း အတော်ကြာကြာ လုပ်ခဲ့သော ဂျိမ်း ဒူဝါက- “လော့စ်အလာပိုစ် (ဓာတ်ခွဲခန်း) က ပြေးလွှားဓာတ်ပေါင်းဖိုကို လိုချင်တာ။ စွမ်းအင်တွေ တက်လာလိုက်တာ နောက်ဆုံး ဓာတ်ပေါင်းဖို ပေါက်ကွဲတဲ့အထိ ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ကီပီခေါ် နျူကလီးယား ဒုံးပျံအင်ဂျင်ကို အပူပြင်းလောင် ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ မြန်နှုန်းမြင့် ကင်မရာများဖြင့်လည်း မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ အပူချိန်မှာ ၄၀၀၀ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်ကာ နောက်ဆုံးတွင် ပေါက်ကွဲသွားပြီး လောင်စာများ ကောင်းကင်သို့ တက်သွားကာ သက်တံကဲ့သို့ ရောင်စုံများ ထွက်ခဲ့သည်။

www.burmeseclassic.com

လူကိုသေစေနိုင်သော ရေဒီယိုသတ္တိကြွ လောင်စာ အတုံးအခဲများမှာ တချို့ ၁၄၈ ပေါင်အထိ လေးပြီး ကောင်းကင်ထက်သို့ လွင့်စဉ်ကုန်သည်။ ပေါက်ကွဲသည့်နေရာမှ နှစ်ဖာလုံပတ်လည်တွင် နျူကလီးယားလောင်စာ ၁၉၈ ပေါင်အထိ ကျဆင်းခဲ့သည်။

ပေါက်ကွဲမှု ငြိမ်သက်သွားသည်နှင့် ရေဒီယိုသတ္တိကြွ တိမ်တိုက်ကြီးမှာ သဲတန္နာရကြမ်းပြင်မှ အထက်သို့ တက်သွားပြီး ပေပေါင်း ၂၆၀၀ အမြင့်တွင် ငြိမ်သက်နေသည်။ ထိုစဉ် အီးဂျီအင်ဂျီ မှ လေယာဉ်တစ်စီးက အတောင်ပံတွင် ရေဒီယိုသတ္တိကြွမှု နမူနာယူ ကိရိယာများ တပ်ဆင်ကာ ထိုတိမ်တိုက်မှ နမူနာများကို ယူခဲ့သည်။ တိမ်တိုက်သည် ပထမငြိမ်နေရာမှ နောက်တော့ အရှေ့ဘက်သို့ရွေ့ကာ တစ်ဖန် အနောက်ဘက် လှောင်ဒီဂျီဂျီလိန်နှင့် ပင်လယ်ဆီသို့ရွေ့လျားသွားတော့သည်။

ဆိုဗီယက်က ယင်းမှာ ၁၉၆၃ ခုနှစ် နျူကလီးယားစမ်းသပ်မှု ပိတ်ပင်ရေးစာချုပ်ကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည် ဟု စွပ်စွဲသည်။ အဏုမြူစွမ်းအင်ကော်မရှင်ကမူ အခြေခံကာ တွက်ချက်ရမည့် တိကျသော အချက်အလက်များကို ရရှိသွားခဲ့သည်။ ထိုသို့ အာကာသယာဉ် လွှတ်တင်မည့် နျူကလီးယားအင်ဂျင် ပေါက်ကွဲသည့်အခါ ထိုနေရာမှ ပေ ၁၀၀အကွာရှိ လူများ ချက်ချင်းသေပြီး ပေ၄၀၀မှ လူများ သေလောက်သည့် ရောဂါများရနိုင်ကာ ပေ ၁၀၀၀ အကွာမှ လူများ ကျန်းမာရေး ချို့တဲ့ကုန်နိုင်သည်ကို အဏုမြူစွမ်းအင်ကော်မရှင်နှင့် နာဆာတို့ သိသွားကြလေပြီ။

၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ထိုစီမံကိန်းမှာ အတော်ပင် ခေတ်မီသည်။ သို့သော် အာကာသသို့ သွားရေးမှာမူ မရေရာခဲ့။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ထိုစီမံကိန်းကို ရုပ်ဆိုင်းလိုက်တော့သည်။ ရန်ပုံငွေကလည်း ခန်းသွားပြီဖြစ်ရာ နာဆာက စီမံကိန်းကို ပိတ်ပစ်လိုက်သည်။ ဘန်နက်က - “ကျုပ်တို့ ခုံးပျံကိုလုပ်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဒီနည်းပညာနဲ့ အင်ဂျင်နီယာပေါ်ကို လူ့သွတ်မယ်ဆိုရင် လွတ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအရ လွှတ်တင်တဲ့အခါ နျူကလီးယား စွမ်းအင်သုံး ခုံးကျည် ကမ္ဘာမြေပေါ်မှာ ပေါက်ကွဲမှာစိုးလို့ သုံးလို့မဖြစ်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် နာဆာစီမံကိန်းကို ရုပ်လိုက်ရတယ်” ဟု ဆိုသည်။

ဧရိယာ-၂၅ တွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့သော အလုပ်သမားများနှင့် ကန်ထရိုက်တာများတွင် ဓာတ်ရောင်ခြည်သင့်ကာ ကင်ဆာရောဂါ ဖြစ်၊မဖြစ်နှင့် ပတ်သက်၍ လုပ်ငန်းခွင် လုံခြုံရေးနှင့်ကျန်းမာရေး အမျိုးသားသိပ္ပံဌာနက စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုနေရာတွင် နျူကလီးယား ဓာတ်ပါင်းဖိုနှစ်ခု ပေါက်ကွဲခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရေဒီယိုသတ္တိကြွ ပစ္စည်းများ သယ်ယူပို့ဆောင်မှုကြောင့် လည်းကောင်း ထိုနေရာတွင် ရေဒီယိုသတ္တိကြွမှု အကြီးအကျယ် ဖြစ်နေသည်ဟု သူတို့က ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

၁၉၇၈ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၂၄ ရက်နေ့တွင် နျူကလီးယားစွမ်းအင်သုံး ရုရှား သူလျှိုဂြိုဟ်တုတစ်လုံး မြောက်

အမေရိကတိုက်၊ ကနေဒါနိုင်ငံပေါ်သို့ ပြုတ်ကျခဲ့သည်။ ထိုပျက်ကျသော ဂြိုဟ်တု ကော့စ်မော့စ်-၉၅၄ ကို ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁၈ ရက်နေ့တွင် စတင်လွှတ်တင်ကတည်းက အမေရိကန်တို့ ထောက်လှမ်းလာခဲ့သည်။ ထိုဂြိုဟ်တုမှာ ရေနက်ပိုင်းသွား အမေရိကန် ရေငုပ်သင်္ဘောများအား ထောက်လှမ်းရန် ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ ၄၆ ပေရှည်၍ ၄ဒသမငပေါင်လေးသည်။

၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင်တော့ ဂြိုဟ်တုမှာ သူ၏ပတ်လမ်းထဲမှ ချော်ထွက်လာကာ ကမ္ဘာမြေနှင့် နီးသည်ထက် နီးလာခဲ့သည်။ ပညာရှင်များ တွက်ချက်မှုအရ အကယ်၍ ရုရှားတို့သည် ထိုဂြိုဟ်တုကို ပြန်လည် မထိန်းနိုင်လျှင် နောက်တစ်လအတွင်း ကမ္ဘာ့လေထုထဲသို့ ပြန်ဝင်လာပြီး မြောက်အမေရိကတိုက်ပေါ်သို့ ပြုတ်ကျမည်ဟု ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့ကြသည်။ သမ္မတကာတာ၏ အမျိုးသားလိုခြံရေးအကြံပေး ဇော်နျူ ဘရယ်ဇင်စကီက ဆိုစီယက်တို့အား ဂြိုဟ်တုပေါ်တွင် ဘာပါသွားသနည်းဟု ဖိအားပေးကာ မေးခဲ့သည်။ ရုရှားက ကော့စ်မော့စ်-၉၅၄ ပေါ်တွင် အားကောင်း သော ယူရေနီယံ ၂၃၅၊ ပေါင် ၁၁၀ ပါသွားသည်ဟု ပြန်ပြောခဲ့သည်။

လွှတ်တင်ပြီး သုံးလအကြာတွင် ပျက်ကျခဲ့သော ကော့စ်မော့စ်-၉၅၄ ကို အမေရိကန် နျူကလီးယားစွမ်းအင် ရှာဖွေရေးအဖွဲ့က သွားရောက်ရှာဖွေရာ လပေါင်းများစွာ ကြာသောအခါ ယင်း၏ အပျက်အစီး ၉၀ ရာနှုန်းကို ရရှိခဲ့သည်။ ပညာရှင်များ၏ တွက်ချက်မှုအရ အကယ်၍ ဂြိုဟ်တုသည် ပျက်မကျမီ နောက်ထပ်တစ်ပတ် ကမ္ဘာကို ပတ်မိမည်ဆိုလျှင် အမေရိကန်နိုင်ငံ အရှေ့ဘက်ကမ်းရိုးတန်းပေါ်သို့ ပျက်ကျမည်ဟုဆိုသည်။

၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် နေ့စဉ်
 ရောင်း နှင့် တွဲဖက် အာကာသယာဉ်များ ဘတ် ခေတ်စဉ်အတွက်
 လပေါ်၌ လောင်စာဆီမှာ ၉၄ စက္ကန့်စာသာ ကျန်တော့သဖြင့်
 ထရန်ကိုလတီ ပင်လယ်အနီးသို့ ရောက်သည်တွင် သေဇော်သေဇော်
 ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ လင်းယုန် ဟုခေါ်သော သူတို့၏ လဆင်းယာဉ်
 ပေါ်ရှိ အလိုအလျောက် ပဲ့ထိန်းကိရိယာက သူတို့အား ဘေးလုံး
 ကွင်း တစ်ကွင်းစာရှိသော မြေကျင်းချိုင့်ကြီး တစ်ခုဆီသို့ ခေါ်သွား
 နေသည်။ ထိုကျင်းချိုင့်ကြီးထဲတွင် အချွန်အတက်တွေပါသော
 ကျောက်တုံးကြီးများ ဗလပွရှိနေသည်။ ထိုအထဲသို့ ပျက်ကျမည်
 ဆိုပါက သေဖို့သာရှိသည်။ အလိုအလျောက် ပဲ့ထိန်းစက်မှာ ဆီ
 အတော်စားသည်။ နေ့ အမ်းစရောင်းသည် ချက်ချင်း စဉ်းစား
 လိုက်ပြီး ထိုစက်ကိုပိတ်ကာ လင်းယုန်ကို ကိုယ်တိုင်မောင်းကာ
 ကျောက်ကွင်းကိုကျော်၍ သင့်တော်သည့် နေရာတွင် ဆင်းသက်
 လိုက်သည်။ သူ ဆင်းသက်ပြီးသည်တွင် ဆီတိုင်ကီထံ၌ ဆီမှာ
 စက္ကန့်နှစ်ဆယ်စာသာ ကျန်တော့သည်။

အမ်းစရောင်းသည် အိတ်စ်-၁၅ လို ခုံးပုံလေယာဉ်
 မျိုးကို နာရီပေါင်းရာချီ၍ မောင်းကာ လေ့ကျင့်လာမှုကြောင့်
 လပေါ်တွင် ယခုလို အန္တရာယ်ကင်းစွာ ဆင်းသက်နိုင်ခဲ့ခြင်း
 ဖြစ်သည်။ ထောင်နှင့်ချီသော လူများ၊ နာရီပေါင်း သောင်းနှင့်
 ချီ၍ကြာအောင် သုတေသနပြု စမ်းသပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် အာကာသ
 ယာဉ်မှူးများကို အပိုလို-၁၁ ဖြင့် လပေါ်သို့လွှတ်ကာ ပြန်ခေါ်လာ
 နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သည့်တိုင် ဝါနာ ဗွန် ဘရွန်း၊ ဒီမိုင်းထုတ်
 သည့် ဓာတုခုံးပုံ အမြောက်အမြားကို ထည့်မတွက်သေး။ လပေါ်
 တွင် လမ်းလျှောက်သည့်အခါ ထိုနေရာနှင့်တူစေရန် အာကာသ

အခန်း - ၁၉
 လပေါ်လူဆင်းခြင်းနှင့်
 ဧရိယာ - ၅၁

ယာဉ်မှူးများ နီးစားဒါး စမ်းသပ်နယ်မြေသို့ လာခဲ့ရသည်။ လမျက်နှာပြင်တွင် ရင်ဆိုင်ရမည့် အနေအထားကို လေ့ကျင့်သည့် အနေဖြင့် နျူကလီးယား ကျင်းချိုင့်ကြီးများအကြား သူတို့ လျှောက်သွားခဲ့ကြသည်။ အကျဉ်းစွမ်းအင်ကော်မရှင်မှ အာနီ ဝီလျံက သူတို့ကို လမ်းညွှန်မှုပြုသည်။

“အာကာသယာဉ်မှူးတွေ လပေါ်မသွားခင် နှစ်အတော် ကြာကြာကတည်းက သူတို့ ဧရိယာ-၇၊ ၉၊ ၁၀ တွေမှာ လေ့ကျင့်နေတဲ့ အတောအတွင်း ကျုပ် သူတို့နဲ့ သုံးရက်နေခဲ့တယ်” ဟု ဝီလျံက ဆိုသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန် နှစ်များက အာကာသယာဉ်မှူးများမှာ ရော့စ် တေးဂီတ အဆိုတော်များပမာ အရေးပေးမှုခံကြရသည်။ ဝီလျံသည် အာကာသယာဉ်မှူးများ စားသောက်ရေးနှင့် နေထိုင်ရေးတို့အတွက် တာဝန်ယူထားရသည်။ ထို့ပြင် အာကာသယာဉ် မှူးများအား လမ်းညွှန်ပြသမှုလည်း လုပ်ပေးရသည်။ စီအိုင်အေ အင်ဂျင်နီယာများ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ပထမဆုံး ရေတွင်းတူးသည့်အခါတွင်လည်း သူတို့အတွက် မော်တော်ယာဉ် စီစဉ်ပေးရသည့် မော်တော်ယာဉ်တာဝန်ခံလည်း လုပ်ရသည်။ ဝီလျံအတွက် တာဝန်အကြီးဆုံး အလုပ်ကတော့ လပေါ်ကို ပထမဆုံးသွားမည့် လူများနောက်မှ ကျင်းချိုင့်ကြီး များထဲတွင် လိုက်ပါခြင်း ဖြစ်သည်။

“၁၉၆၅ ခုနှစ်က ကျုပ် သူတို့နဲ့အတူ နေခဲ့ရတယ်။ အခု ငါးနှစ်ကြာတော့လည်း ဒီလိုပဲ” ဝီလျံက ဆိုသည်။ သည်တစ်ခါ သူတို့ရောက်လာသည်မှာ လပေါ်သွား ယာဉ်ကလေးပါ ပါလာသည်။ ထိုယာဉ်ကို လပေါ်တွင်မောင်းသည့် အခါ မည်သို့နေမည်ကိုသိလို၍ လာရောက် စမ်းသပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့ကို ဧရိယာ-၂၀ ရှိ ပါဟွတ် မီဆာမှ စခန်းမှာ ကျင်းချိုင့်ကြီးဆီ ခေါ်သွားသည်။ “သူတို့ကို ပါဟွတ်လေဆိပ်မှာ သွားကြိုပြီး အတော်လေး ကြမ်းတမ်းတဲ့မြေ ရှိတဲ့ နေရာကို ကားနဲ့လိုက်ပို့တယ်။ အဲဒီနေရာက ကျောက်တုံးကြီးတွေဆိုရင် ဆယ်ပေလောက် မြင့်တယ်။ အာကာသယာဉ်မှူး တစ်ယောက်က ‘လပေါ်မှာ ဒါမျိုးတွေနဲ့သာ တွေ့မယ်ဆိုရင် ကျုပ်တို့ သိပ်ခရီးပေါက်မှာ မဟုတ်ဘူး’ လို့ ပြောတယ်” သူတို့ကို လပေါ်တွင် ကားတာယာလဲနည်းပါ သင်ပေးရသည်။

လပေါ်သွားယာဉ်မှာ သိပ်မမြဲနဲ့။ ယင်းကို အာကာသယာဉ်မှူးများ တစ်လှည့်စီ မောင်းရသည်။ ထိုယာဉ်ကို နာဆာမှ ထုတ်လုပ်ပြီး မြေပြန့် အတော်များများတွင် မောင်းကြည့်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ယာဉ်မှူးများ လမ်းလည်း အတော်လေး လျှောက်ခဲ့ရသည်။ လပေါ်တွင် လပေါ်သွားယာဉ် အကယ်၍ ပျက်ခဲ့ပါက လဆင်းယာဉ်ဆီသို့ သူတို့ မြေလျင်ပြန်ကြရမည် ဖြစ်သည်။

ဝီလျံပြောသည့် ကျင်းချိုင့်ကြီးများမှာ မြေအောက် ဗုံးဖောက်ခွဲ စမ်းသပ်မှုကြောင့် ဖြစ်လာရသည့် ကျင်းချိုင့်ကြီး များကို ဆိုလိုသည်။ ထောင်လိုက် နက်ရှိုင်းစွာတူးထားသော မြေကျင်းထဲသို့ နျူကလီးယားဗုံးကိုထည့်ပြီး ဖောက်ခွဲ

www.burmeseclassic.com

လိုက်သောအခါ ပေါက်ကွဲမှုအရှိန်ကြောင့် ဘေးမှမြေသားများ ပြိုကျကာ နှုတ်ခမ်းကျယ်သော ကျင်းချိုင့်ကြီး ဖြစ်သွားရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖန်ရည်အုပ်သော ကျောက်များ၊ ကြီးမားသော ကျောက်တုံးကြီးများ၊ ကျောက်ကျိုးများမှာ လပေါ်တွင် တွေ့ရမည့် ကျင်းချိုင့်ကြီးများနှင့် တူနေပေသည်။ အပိုလို-၁၆ နှင့် အပိုလို-၁၇ အာကာသယာဉ်မှူးများကလည်း လပေါ်တွင် သူတို့တွေ့ခဲ့သည့် ကျင်းချိုင့်ကြီးများသည် နီဗားဒါးစမ်းသပ်ဖွယ်မြေမှ ကျင်းချိုင့်များနှင့် အလွန်တူသည် ဆို၏။ ထိုအတောအတွင်း လပေါ် ဆင်းသည်ဆိုခြင်းမှာ လိမ်လည်လှည့်ခြားသည့် လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှုဟု ယူဆသူများ ကမ္ဘာနှင့်အဝန်း သန်းချီ၍ ရှိလာခဲ့သည်။

အမ်းစရောင်းနှင့် အော်ဒရင်တို့ လပေါ်မှပြန်ရောက်လာပြီး နှစ်လအကြာတွင် လပေါ်မှ ယူ-၄ (ဖန်းကန်ပြားပုံ) ဟူသော လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှု ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် အသစ်ထွက်လာသော နေရှင်နယ် ဘူလက်တင် မဂ္ဂဇင်းက “ဟန်ပြ ရုပ်သံဆက်သွယ်ပေးပို့မှု မအောင်မြင်ခြင်းမှာ အပိုလို-၁၁၏ တွေ့ရှိမှုကို ဖုံးကွယ်ခြင်းဖြစ်၊ လသည် ယူ-၄၏ အခြေစိုက်စခန်း” ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရေးလိုက်သည်။ ထိုဆောင်းပါးကို ရေးသူ ဆမ် ပက်ပါက နာဆာမှ စာရွက်စာတမ်းတချို့ သူ ပေါက်ကြားရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထိုအထဲတွင် လပေါ်၌ ယူ-၄များ ရှိသည်ကို တိုက်ရိုက်ရိုက်ကူးကာ ပြန်ပို့ခဲ့သည်များကို နာဆာက သိမ်းဆီးထားကြောင်း ပါရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ယူ-၄ အုပ်စု အများအပြားက ကွန်ဂရက်အား ထိုအတွက် အရေးယူပေးရန် ဖိအားပေး တောင်းဆိုကြသည်။ တချို့ကလည်း နာဆာသို့စာရေးကာ တုံ့ပြန်ပြောဆိုရန် တောင်းဆိုကြသည်။ “ဒီလို အဖြစ်အပျက်မျိုး မဖြစ်ခဲ့ပါဘူး”ဟု နာဆာက တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။

ယူ-၄ လေ့လာသူများကလည်း လသည် ယူ-၄နှင့် ဂြိုဟ်သားများ၏ အခြေစိုက်စခန်းဖြစ်သည်ဟု ရေးလာကြ ပြန်သည်။ ယင်းတို့ကို အတော်အတန်တော့ နာဆာက ဥပေက္ခာပြုခဲ့သည်။ သို့သော် ၁၉၇၀ ပြည့်လွန် အလယ်ပိုင်းနှစ်များတွင် ဒါရိုက်တာ စတီဗင် စပီးဘတ် ရိုက်ကူးသော Close Encounter of the Third King ဆိုသော ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကား ရိုက်ရန် စီစဉ်သည်။ ဂြိုဟ်သားများ မြေကမ္ဘာသို့လာသည့် ဇာတ်လမ်းဖြစ်သည်။ စပီးဘတ်က မရိုက်မီ ဇာတ်ညွှန်းကို နာဆာအဖွဲ့သို့ အတည်ပြုပေးရန် ပို့လိုက်သည်။ သို့သော် နာဆာက ဒေါသတကြီးဖြင့် ထိုရုပ်ရှင်ကို ဆန့်ကျင်ကြောင်း စာမျက်နှာ ၂၀ ပါ စာတစ်စောင်ကိုသာ ပြန်ပို့လိုက်သည်။ စပီးဘတ်က “ကျုပ်က သူတို့ရဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို လိုချင်တာပါ။ ဒါပေမဲ့ ဇာတ်ညွှန်းကိုလည်း ဖတ်ပြီးရော သူတို့ ဒေါသထွက်ကုန်ကြတယ်။ ဒါကလည်း ကျွန်ုပ်တို့က တုန်းက လူတွေဟာ ငါးမန်းဟာ ပင်လယ်ထဲ၊ မြစ်ထဲမှာပဲ ရှိတာမဟုတ်ဘူး။ ရေအိမ်ထဲ၊ ရေချိုးစခန်းထဲမှာလည်း ရှိနိုင်တယ်လို့ ထင်ကုန်ကြလို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်”ဟု ပြောခဲ့သည်။ စပီးဘတ်တွင် ပရိသတ် သန်းနှင့်ချီ၍ရှိသည်။

လနှင့်ပတ်သက်၍ လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှု ရှိသည်ဟူသော သီအိုရီသမားတစ်ယောက်က သူ့အယူအဆကို အများ ပြည်သူသိအောင် တင်ပြသည်။ ဝီလျံ ကေဆင်းဆိုသော ထိုလူသည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် သူ့ကိုယ်တိုင် ထုတ်ဝေသည့် “ကျွန်ုပ်တို့ ဘယ်တုန်းကမှ လပေါ်မရောက်ခဲ့၊ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ဘီလီယံသုံးဆယ် လိမ်လည်မှု” ဟူသော စာအုပ် ထဲတွင် မေးခွန်းသုံးခုကို သူက မေးထားသည် -

လပေါ်တွင် လေမရှိဟုဆိုလျက် အမေရိကန်အလံ အဘယ်ကြောင့် တလူလူ လွင့်နေသနည်း။

လကို ရိုက်ထားသည့် ဓာတ်ပုံထဲတွင် အဘယ်ကြောင့် ကြယ်တွေကို မတွေ့ရသနည်း။

အပိုလို လဆင်းယာဉ် ဆင်းသည့်နေရာတွင် အဘယ်ကြောင့် ကျင်းချိုင့် မရှိရသနည်း။

ကေဆင်းသည် ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ သူ ထိုသံသယများ ဝင်လာသည်မှာ ရော့ကက်ဒိုင်း ကုမ္ပဏီတွင် အလုပ်လုပ်စဉ်က ဖြစ်သည်။ ထိုကုမ္ပဏီသည် လပေါ်သို့ လူလွတ်သည့် ဆေတန်ဒုံးပျံကို ဒီဇိုင်းထုတ်သော ကုမ္ပဏီ ဖြစ်သည်။ လပေါ်သို့ လူဆင်းသည့် တိုက်ရိုက်ထုတ်လွှင့်ချက်ကို သူ ရုပ်သံမှကြည့်နေစဉ် ထိုရိုက်ကူးချက်သည် တကယ်မဟုတ်ဟု စိတ်ထဲတွင် သံသယ ဝင်လာခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် လပေါ် လူဆင်းသည့် ဓာတ်ပုံများကို အသေးစိတ် စစ်ဆေးကြည့်ရှုခဲ့သည်။ ကေဆင်း၏ မေးခွန်းသုံးခုကြောင့် နာဆာသည် လပေါ်သို့ လူ တကယ်မလွတ်ဟု ယုံကြည်လာသူများ သန်းနှင့်ချီ၍ ပေါ်လာခဲ့သည်။ လပေါ် လူဆင်းသည်ဆိုခြင်းမှာ လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှု ဖြစ်သည်ဆိုသော အငြင်းပွားမှုမှာ တစ်စတစ်စနှင့် ငြိမ်သက်လာသည်။ သို့ရာတွင် ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ လုံးဝပျောက်သွားသည့် လက္ခဏာ မပြသေးပေ။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် ကေဆင်းကို ကက်တီ ကောရစ်က ရုပ်သံအင်တာဗျူးလုပ်သည်။ အပိုလို လပေါ်သို့ ဆင်းသက်သည်ဆိုသော ပုံများမှာ ရုပ်ရှင် စတူဒီယိုထဲတွင် ရိုက်ထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ကေဆင်းက ပြောလေ့ရှိသည်။ သူက - “ဧရိယာ - ၅၁ ဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ လုံခြုံရေး အစောင့်အကြပ် အထူထပ်ဆုံးနေရာပဲ။ အဲဒီနေရာကို သွားတဲ့လူဟာ ပစ်ခတ်ခံရမှာပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လပေါ်ကပုံစံနဲ့တူအောင် လုပ်ထားတဲ့ ဆက်တင်တွေ အခုထက်ထိ ရှိနေသေးလို့ပဲ” ဟု သူကပြောခဲ့သည်။

နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစုတွင် လဖြင့် လိမ်လည်သည်ဟု ယူဆသူများသည် ကေဆင်း၏ ခြေရာနင်းကာ ယင်းမှာ နာဆာ၏လိမ်လည်မှုဟု ပြောလာကြသည်။ လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှုတစ်ခုကို အထောက်အထား ပြနိုင်သည်နှင့် တခြားစွဲနဲ့ ချက်များ ထပ်ပေါ်လာတော့သည်။ လပေါ်သို့ လူဆင်းသည်ဟူသော လိမ်လည်မှုဖြင့် စွပ်စွဲခံနေရသော နာဆာသည် ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် အာကာသလေကြောင်း သမိုင်းပညာရှင် ဂျင် အိုဘတ်ကိုဌား၍ နာဆာအပေါ် စွပ်စွဲသူများအား ပြန်လည်

www.burmeseclassic.com

တိုက်ခိုက်သည့် စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးခိုင်းသည်။ ထိုသတင်း မီဒီယာသို့ ပေါက်ကြားသွားသောအခါ ထိုအကြောင်းကို ဝိုင်းရေးကြရာမှ နာဆာလည်း စာအုပ်ရေးခိုင်းမည့် အစီအစဉ်ကို ဖျက်လိုက်တော့သည်။

လပေါ်သို့ လူဆင်းသည်မှာ လိမ်လည်မှုဖြစ်သည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်များကို အကြောင်းပြု၍ အစိုးရအပေါ် မယုံကြည်မှုများ မြင့်မားလာခဲ့သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် သမိုင်း၌ ပထမဆုံးအကြိမ် သမ္မတ နုတ်ထွက်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင်လည်း စီအိုင်အေက မိမိတို့ စိတ်ထိန်းချုပ်မှု အစီအစဉ်ကို လုပ်ခဲ့မိပါသည်ဟု ဝန်ခံခဲ့ရသည်။ ထိုအစီအစဉ်တွင် လူသားများအား မူးယစ်ဆေးဝါး အသုံးပြုကာ လက်တွေ့ စမ်းသပ်မှုများပင် လုပ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဧပြီလတွင် ဆိုင်ဂုံ (တောင်ဗီယက်နမ်) ကျခဲ့သည်။ အစိုးရအပေါ် အထွေထွေ မကျေနပ်မှုများမှာ အစိုးရသည် ကောက်ကုန်မှုများ လုပ်သဖြင့် စစ်မနိုင်ရခြင်း ဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်ကြောင့် ပို၍ဆိုးကုန်သည်။ ဗီယက်နမ်စစ်တွင် အမေရိကန် ၅၈၀၉၃ ယောက် သေဆုံးခဲ့ရသည်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၁၃၀ က လဖြင့် လှည့်စားမှုတစ်ခု အောင်မြင်ခဲ့ပေသည်။ ၁၈၃၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် နယူးယောက် ဆန်း သတင်းစာက အခန်းဆက်ဆောင်းပါး ခြောက်ပုဒ်ဖြင့် လပေါ်တွင် သက်ရှိနှင့် ယဉ်ကျေးမှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်ဟု ရေးခဲ့သည်။ ထိုသတင်းစာ ဆောင်းပါးအရ ထိုစဉ်က ကျော်ကြားသော နက္ခတ္တ ပညာရှင် ဆာဂျွန် ဟာရ်၏ အားကောင်းသော မှန်ပြောင်းဖြင့်ကြည့်ရာ အတောင်ပါသော လူများ၊ ဖျံလောက်ရှိသည့် လူများ၊ နဖူးတွင်ချိပါသည့် မြင်းများကို တွေ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုသတင်းစာမှာ အလွန်ရောင်းကောင်းခဲ့ပြီး နောက်ထပ် ပြန်၍ပုံနှိပ်ရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထိုသတင်းကို လူတွေကယုံသဖြင့် စောင်ရေလည်း များစွာတက်ကာ အမြတ်တွေ လည်း တိုးလာခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထို မဟာလိမ်လည်မှုမှာ လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှုလည်း မဟုတ်။ မည်သည့်အစိုးရကိုမျှလည်း အပြစ်တင်ရန် မရှိခဲ့။ သတင်းစာ ရောင်းကောင်းအောင် စတန့်ထွင်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။

ကေဆင်း၏ စာအုပ်ထုတ်ဝေပြီး (ထိုစာအုပ် ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ ရိုက်နှိပ်နေရဆဲ) များမကြာမီ ၁၉၇၈ ခုနှစ် တွင် ဟောလီးဝုဒ်က ထိုဇာတ်လမ်းမျိုး ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကား ထွက်လာသည်။ ထိုဇာတ်ကားမှာ နာဆာ၏လိမ်လည်မှု မျိုးကဲ့သို့ အင်္ဂါဂြိုဟ်ပေါ်သို့ လူဆင်းသည်ဟူသော ဇာတ်လမ်းဖြစ်သည်။ ဂျိမ်းစ်ဘွန်းကလည်း “ဒိုင်းမွန်းစ်အာရ် ဖော်အဲဟား” ဇာတ်ကားတွင် အလားတူဇာတ်လမ်းမျိုး ခပ်ဆင်ဆင် ထည့်ရိုက်သည်။ လဖြင့် လိမ်လည်သည်ဟူသော အယူအဆ သမားများအကြား ထိုကိစ္စမှာ ငြိမ်သက်သွားပြီးနောက် အင်တာနက် ပေါ်လာသောအခါ ထိုပြဿနာ ပြန်ပေါ်လာ သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဖောက်စ်ရုပ်သံက လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှု သီဝီရီ-ကျွန်ုပ်တို့ လပေါ် တကယ်ဆင်းခဲ့ သည်လား၊ ဆိုသည်ကို ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။ ယင်းနှင့်ပတ်သက်၍ တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် လူပေါင်းသန်းနှင့်ချီကာ အင်တာနက်

www.burmeseclassic.com

ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် နေရာအနှံ့ လူသန်းပေါင်းများစွာသည် လိမ်လည်သည်ဟု အယူအဆသမားများဘက်သို့ လိုက်ကြသည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် အပိုလို ၁၁ လွှတ်တင်သည့် နှစ်လေးဆယ်မြောက်တွင် လူထုသဘောထားကို ကောက်ခံ ကြည့်ရာ အမေရိကန်၊ အင်္ဂလန်၊ ရုရှားနိုင်ငံတို့တွင် ၂၅ ရာနှုန်းသည် လပေါ်ဆင်းသည်မျိုး ဘယ်တုန်းကမျှမရှိခဲ့ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ လူအများအပြားကမူ ယင်းမှ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ရုပ်ရှင်ရိုက်ထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြ သည်။

၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် လပေါ်ဆင်းသည်ဟု လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှုမှာ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှုများအနက် တစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။ တခြားနှစ်ခုမှာ ဂြိုဟ်သားများနှင့် ယူ-၄ (ပန်းကန်ပြားပျံ) များ ဖမ်းမိထားသည် ဟူသောအမှုနှင့် ဧရိယာ - ၅၁အောက်ရှိ လိုဏ်ခေါင်းများနှင့် ဘန်ကာစနစ်သည် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ စစ်စခန်းများနှင့် နျူကလီးယား ဓာတ်ခွဲခန်းများသို့ ဆက်စပ်ထားသည်ဆိုသော အမှုဖြစ်သည်။ ထိုကြံစည်မှု အယူအဆများတွင် အခြေခံဖြစ်ရပ်မှန်များ ရှိပြီး နာဆာ၊ စီအိုင်အေနှင့် ကာကွယ်ရေးဌာနတို့တွင် ရည်ရွယ်ချက် သီးခြားစီရှိနေကြသည်။ ထိုကြံစည်မှုများတွင် ဧရိယာ - ၅၁ နောက်ကွယ်မှ အမှန်တရားနှင့် ပတ်သက်သော အရေးပါသည့် အထောက်အထားများ ရှိနေသည်။

စာအုပ်များလည်းရေးပြီး ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အစိုးရက ဖုံးဖိထားသည်များ ရှိနေသည်ကို လိုက်လံဟောပြောသော မိုက်ကယ် ရှုရပ်က ထိုလျှို့ဝှက်စခန်းသည် အက်ဒွပ် (လေတပ်) မြောက်ပိုင်းစခန်းနှင့် လည်းကောင်း၊ လေတပ်စက်ရုံ အမှတ်-၄၂ နှင့်လည်းကောင်း လိုဏ်ခေါင်းဖြင့် ဆက်ထားသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုလိုဏ်ခေါင်းများကို ရုန်း ကော်ပိုရေးရှင်အ တည်ဆောက်ခဲ့သည် ဆို၏။ ထို့ပြင် ဧရိယာ - ၅၁ သည် အိုဟိုင်းယိုးပြည်နယ်ရှိ ရိုက်ပက်တာဆင် လေတပ်စခန်းနှင့်လည်း အလားတူ ဆက်ထားသည်ဟု သူက ဆိုသည်။ “လိုဏ်ခေါင်းတွေကို နျူကလီးယားစွမ်းအင်နဲ့ တူးတာ။ တစ်နေ့တို သုံးမိုင်တူးနိုင်တယ်။ အဲဒီ လိုဏ်ခေါင်းတွေထဲမှာ စစ်စခန်းတွေကိုသွားဖို့ မြေအောက်ရထားလမ်းတွေ ရှိတယ်။ အနီး ခေါင်းဆောင်တွေဟာ တတိယကမ္ဘာစစ်လို နျူကလီးယားစစ် ပြီးတဲ့အခါ အဲဒီမှာ သွားနေကြမှာ” ရှုရပ်က ဆိုသည်။

စင်စစ်တွင် အင်န်-လိုဏ်ခေါင်း၊ ပီ-လိုဏ်ခေါင်း၊ တီ-လိုဏ်ခေါင်းများကို ဧရိယာ - ၅၁အနီး နှုတ်ခေါင်း စမ်းသပ်နယ်မြေအတွင်း တည်ဆောက်ခဲ့သည်မှာ ဆယ်စုနှစ်များ ချိခဲ့ပြီ။ ဂျွက်ကက်မြေပြန့်တွင် ကလီကိုကော့ဒ်ကိုဟော့ကီ

www.burmeseclassic.com

တည်ဆောက်သော ၁၁၅၀ပေ ရှည်သည့် လိုဏ်ခေါင်းဆိုလျှင် တီ ဒီ ဘန်နက်တို့လို နာဆာမှ သိပ္ပံပညာရှင်နှင့် အင်ဂျင်နီယာများ သူတို့ အလုပ်ခန်းများအတွက် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ နီဗားဒါးစမ်းသပ်နယ်မြေရှိ နမူနာ လိုဏ်ခေါင်းဖြစ်သည်။ ဧရိယာ-၂၅ ရှိ နာဆာ၏လုပ်ငန်းများ ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီး ဈေးအင်ဌာနက ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် စမ်းသပ်နယ်မြေတွင် လိုဏ်ခေါင်းများ ဒါဇင်နှင့်ချီကာ ရှိနေသေးသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် ဧရိယာ-၁၂ ရှိ လိပ်သဲကျောက်တောင်ကိုဖြတ်၍ ဖောက်သောလိုဏ်ခေါင်းဆိုလျှင် မြေအောက် ပေ ၄၅၀၀ အနက်တွင် တူးသည်ဖြစ်ရာ နှစ်မိုင်နီးပါး နက်သည်။ လိုဏ်ခေါင်းနှင့် ဘန်ကာ အမြောက်အမြား နိုင်ငံအနှံ့တွင်ရှိနေသည်။ ယင်းမှာလည်း ၁၉၉၂ ခုနှစ်က ဝါရှင်တန်ပြည်(စ်) သတင်းစာမှ သတင်းထောက် တက် ဂပ်က ဂရင်းဘရိယာ ဘန်ကာကို ဖော်ထုတ်လိုက်ခြင်းကြောင့် သိရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုတွေ့ရှိမှုကြောင့် အစိုးရ၏ ဝမ်းသာမှုများနှင့် ပတ်သက်သော သီဆိုရိုးများကို မီးထိုးပေးလိုက်သလို ရှိသွားသည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်ကစ၍ ဧရိယာ - ၅၁ နှင့်ပတ်သက်သော လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှု သီဆိုရိုးများတွင် ထိုဘန်ကာများ ဆက်နွယ်သွားတော့သည်။

ဂရင်းဘရိယာ ဘန်ကာမှာ ဝါရှင်တန်မှ အနောက်တောင်ဘက် မိုင် ၂၅၀အကွာ အလက်ဂနီတောင်တွင် ရှိသည်။ ယင်းကို ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ကာကွယ်ရေးဌာနက ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၁၂၅၄၄ စတုရန်းပေရှိကာ မြေအောက် ပေ ၈၀၀ အနက်တွင်ရှိသည်။ ထိုဘန်ကာကို ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ဆောက်လုပ်ပြီးစီးပြီး နျူကလီးယား တိုက်ခိုက်မှုပြီးသည့်အခါ သမ္မတနှင့် ကွန်ဂရက်အမတ်များ သွားရောက်နေထိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ ထိုဘန်ကာတွင် လူနေဆောင်များ၊ စားသောက်ခန်းမ၊ ဓာတ်ရောင်ခြည်ကာ အခန်းများ၊ ဆေးရုံနှင့် ဆရာဝန် ၃၅ ယောက်တို့ ရှိသည်။ ထိုဘန်ကာ၏ ယခင်ရုံးအဖွဲ့မှူး ပေါ်ဘတ်ဂက်က “ဖြစ်လာနိုင်တဲ့ ရန်သူရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုကနေ အကာအကွယ် ရှိနေတယ်ဆိုတာ မသိဖို့က ဒီလုပ်ငန်းရဲ့ အဓိကတာဝန်ပဲ” ဟု ဘာကြောင့် လျှို့ဝှက်ထားသနည်းဟူသော ပီဘီအက်စ် ရုပ်သံ၏အမေးကို သူက မြေကြားခဲ့သည်။ ပြည်သူများက အကြောင်းရင်းကိုတော့ လက်ခံပါသည်။ လျှို့ဝှက်ကြံစည်သည်ကိုတော့ လက်မခံ။ အစိုးရက ပြည်သူကို အကာအကွယ်ပေးမည်ကို မယုံကြည်။ အစိုးရသည် သူတို့ကို သူတို့သာ ကာကွယ်နေကြသည်ဟု ယုံကြည်နေကြသည်။

မြေအောက်လိုဏ်ခေါင်းနှင့် ဘန်ကာများမှာ ဧရိယာ - ၅၁ မြောက်ဘက် ရိန်နာမီဆာ တောင်တန်းများ တည်ရှိရာ ဧရိယာ-၁၂ တွင် အများဆုံးတည်ရှိသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်ကစ၍ မီးတောင်ကျောက်များ၊ လိပ်သဲကျောက်များကို ဖောက်ကာ သတ္တုတွင်း အလုပ်သမားများက လိုဏ်ခေါင်းကွန်ရက်များကို တူးခဲ့ကြသည်။ လိုဏ်ခေါင်း တစ်ခုပြီးရန် ဖုန်းမျှ တစ်နှစ်ကြာသည်။ တချို့မှာ မြေအောက် ပေ ၁၃၀၀ အနက်တွင်ရှိရာ တစ်မိုင်နီးပါး နက်သည်။ ယင်းတို့မှာ ဖုန်းမျှ ပေတစ်ရာမျှ ကျယ်သည်။ ထိုလိုဏ်ခေါင်းများထဲတွင် အတုမြူစွမ်းအင်ကော်မရှင်နှင့် ကာကွယ်ရေးဌာနတို့သည်

မျှကလီးယား ဝုံး အနည်းဆုံး ၆၇ လုံးမျှ စမ်းသပ် ဖောက်ခွဲခဲ့ကြသည်။ စစ်တပ်ကလည်း မျှကလီးယားဝုံး ဖောက်ခွဲကာ ဝုံးကျည်ထိပ်ဖူးနှင့် စစ်ဘက်ဂြိုဟ်တုအား ဓာတ်ရောင်ခြည် သင့်မသင့် စမ်းသပ်ခဲ့သည်။ မြေအောက် ဘန်ကာများ၏ မျှကလီးယားဝုံးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်းကိုလည်း စမ်းသပ်ခဲ့ကြသည်။ ရန်သူပစ်မှတ်များကို မည်မျှ ဖျက်ဆီးနိုင်စွမ်းကိုလည်း စမ်းသပ်ခဲ့ကြသည်။ တီ-လိုဏ်ခေါင်းထဲတွင်လည်း လေဟာနယ်အခန်းများ လုပ်ထားကာ ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် လေထုအပေါ်ယံလွှာ၌ ကျွန်းနှင့်လိမ္မော် မျှကလီးယားဝုံးများ စမ်းသပ်ရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ ကာကွယ်ရေးဌာနသည် မြေအောက် လိုဏ်ခေါင်းထဲတွင် မျှကလီးယား လက်နက်များထည့်ထားပြီး အပြင်မှ မျှကလီးယားဝုံးဒဏ် ခံနိုင်၊ မခံနိုင်ကိုပင် စမ်းသပ်ခဲ့သည်။

ရစ်ချက် မင်းဂပ်(စ်)မှာ ထိုလိုဏ်ခေါင်းများအတွင်း နှစ်ပေါင်းများစွာနေထိုင်ကာ မျှကလီးယားလက်နက်များ မစမ်းသပ်မီ စောင့်ကြည့် ထိန်းသိမ်းပေးရသည်။ မင်းဂပ်(စ်)၏ နှစ်ပေါင်းငါးဆယ် လုပ်သက်အတွင်း ထိုအလုပ်ကို သူ မကြိုက်ဆုံးဖြစ်သည်။ “လိုဏ်ခေါင်းတွေထဲမှာ ညစ်ပတ်နေတာပဲ။ အထဲမှာ ကျောက်တုံးတွေ ကျောက်ခဲတွေအပေါ်က သွားနေရလို့ ဖိနပ်ထူထူလည်း ဝတ်ထားရတယ်။ လေကလည်း မသန့်ဘူး။ လူတွေကလည်း အများကြီး၊ သူ့အလုပ်နဲ့သူ လုပ်နေကြတာ။ လက်သမားတွေရော၊ သံဂဟေသမားတွေရောပဲ။ သံဖြတ်စက်တွေကလည်း နေရာတကာမှာ ရှုပ်ပွလို့ မင်းဂပ်(စ်)က ပြန်ပြောပြသည်။ ပစ္စည်းအများစုကို မြေအောက်ရထားလမ်းများဖြင့် သယ်သည်။ လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှု သီအိုရီသမားများက ဧရိယာ - ၅၁ အောက်တွင် ရထားများပင် ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ အစိုးရ အရေးကြီးပုဂ္ဂိုလ်များထံ ထိုရထားများဖြင့် နီဗားဒါးနှင့် အရှေ့ဘက်ကမ်းရိုးတန်းအကြား သယ်ပို့ပေးနေသည်ဟုပင် သူတို့ကစွပ်စွဲကြသည်။ စင်စစ်တွင် လေးလံသော ပစ္စည်းများ သယ်ဆောင်ရန်အတွက်သာ ရထားများ စီစဉ်ထားခြင်းဖြစ်သည်ကို အထူးပြု စွမ်းအင်ကော်မရှင်၏ မှတ်တမ်းများအရ သိရသည်။ မင်းဂပ်(စ်)လို အလုပ်သမားများ စီးလိုကစီးနိုင်သည်။ မင်းဂပ်(စ်) ကတော့ ခြေလျင်သာသွားလိုသည်။

တီလိုဏ်ခေါင်းသို့ ကနဦးရောက်လာသည့် ပစ္စည်းများထဲတွင် ဝုံးပါလာသည်။ “ဝုံးကို လိုဏ်ခေါင်းအဆုံးမှာ ရှိတဲ့၊ သူညီအခန်းလို့ခေါ်တဲ့ အခန်းထဲမှာထားတယ်။ အဲဒီနေရာက ခြောက်ဖာလုံလောက် ဝေးတယ်” မင်းဂပ်(စ်)က ဆိုသည်။ မင်းဂပ်(စ်)မှာ ထိုဝုံးကို ဆယ်မှာရီတစ်ဆိုင်ဖြင့် သွားစောင့်ပေးရသည်။ ထို့ကြောင့် သူက လေ့ကျင့်ခန်းအနေနဲ့ လမ်းလျှောက်သည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ် မျှကလီးယားစမ်းသပ်မှု ပိတ်ပင်ရေးစာချုပ် မချုပ်မီ၊ ပင်တဂွန်သည် ဝုံးစမ်းသပ်မှုမပြု တစ်နာရီကြို၍ ကြေညာသည်။ ထိုစာချုပ် ချုပ်ပြီးသွားသောအခါ မြေအောက် စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှုများကို လျှို့ဝှက်ထား

www.burmeseclassic.com

ခဲ့သည်။ လက်ဗီးဂတ်(စ်)မြို့တွင် ငလျင်လှုပ်သလို တုန်ခါသွားသည့်အခါမှသာ သိပ္ပံပညာရှင်တို့က ဗုံးစမ်းသပ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရလေသည်။ ၁၉၆၃ခုနှစ်မှ နောက်ဆုံးစမ်းသပ်သည့် ၁၉၉၂ ခုနှစ်အထိ မြေအောက်တွင် ဗုံးအလုံးပေါင်း ၈၀၀ စမ်းသပ်ခဲ့သည်။

ဧရိယာ - ၅၁ နှင့်ပတ်သက်၍ လျှို့ဝှက်ကြံစည်သည်ဟု ယူဆသူများ မသိလိုက်သည်မှာ ထိုလျှို့ဝှက်ခန်း၏ အဓိက အမှန်တရားပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအယူအဆသာမားက ဂြိုဟ်သားနှင့် ယူ-၄များ စိတဝင်သည်ဆိုခြင်းကို အဓိက ဖန်တီးသူမှာ စီအိုင်အေ၊ လပေါ် လူဆင်းသည်ဆိုခြင်းကို ဖန်တီးသူမှာ နာဆာ၊ မြေအောက်လိုက်ခေါင်း ဆိုသောအမှုကို ဖန်တီးသူမှာ ကာကွယ်ရေးဌာနဟု သိထားကြသည်။ သို့တစေ ထိုသုံးခုစလုံးကို အဓိကဖန်တီးသူမှာ အထူးဖြူစွမ်းအင် ကော်မရှင်သာ ဖြစ်သည်။

လျှို့ဝှက်ကြံစည်သည်ဟု ယူဆသူများ ဘာကြောင့် ထိုအချက်ကို မသိကြသနည်း။ အထူးဖြူစွမ်းအင်ကော်မရှင် ဘာကြောင့် ထိုအထဲမှ လွတ်မြောက်နေသနည်း။ အမှန်တရားမှာ နီဗားဒါး စမ်းသပ်နယ်မြေအတွင်း မြုပ်ကွယ်နေသည်။ ဆိုဗီယက်တို့သည် မုသားကို အထပ်ထပ်သုံးခြင်းဖြင့် အမေရိကန်အား တောကြီးမျက်မည်းထဲတွင် မျက်စိလည်အောင် လုပ်နေသည်ဟု သူလျှို့အကြီးအကဲ အိန်ဂျယ်တန်က ယုံကြည်သည်။ ထိုအတိုင်းပင် စစ်အေးတိုက်ပွဲကာလ တစ်လျှောက်လုံး အထူးဖြူစွမ်းအင်ကော်မရှင်သည် နီဗားဒါး သဲကန္တာရထဲတွင် အမှန်တစ်ဝက်ပါသော မုသားများကို သုံးလာခဲ့သည်။ ကော်မရှင်သည် လူတုကို အမှန်နှင့် ဝေးသည်ထက်ဝေးအောင် လုပ်ခဲ့သည်။ စာရွက်စာတမ်းများကို ကန့်သတ်၊ လျှို့ဝှက်၊ အတွင်းရေးစသည်ဖြင့် လျှို့ဝှက်အဆင့် သတ်မှတ်ကာ ပြည်သူများ မကြည့်ရအောင် လုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ လျှို့ဝှက် ကြံစည်သည်ဟူသော သီအိုရီများမှာ စစ်အေးတိုက်ပွဲနှင့်အတူ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယူ-၄နှင့် ဂြိုဟ်သားများ မြေအောက်မြို့များတွင် ထားသည်ဆိုသော အယူအဆ၊ ရုပ်ရှင်ဆက်တင်ဖြင့် လက် ဖန်တီးသည်ဆိုသော အယူအဆများသည် အထူးဖြူစွမ်းအင်ကော်မရှင်က လူတုကို အမှန်တရားမှဝေးအောင် လုပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

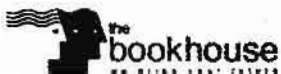

၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များက ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ဘာတွေ ဖြစ်ခဲ့သနည်း။ အများစုကိုတော့ လျှို့ဝှက်ထားသဖြင့် အနည်းငယ်မျှသာ သိရသည်။ သည်းထိပ်ရင်ဖိုဖြစ်ရပ်တစ်ခုမှာ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ဘေးဆိုးကြီးတစ်ခုဖြစ်ရန် သိသိကလေး လိုတော့သည့်အဖြစ်အပျက်ပင်။ ထိုစခန်းအကြောင်းကို လျှို့ဝှက်ထားသည့် ကာလအတွင်းက ဖြစ်သည်။ ထိုဖြစ်ရပ်ထဲတွင် ရဟတ်ယာဉ်ဖြင့် အစမ်းတိုက်ခိုက်မှု တစ်ခုလည်း ပါဝင်သည်။ ကြီးကျယ်သွားသည်မှာ အော်တိုမက်တစ် လက်နက်များ၊ နျူကလီးယားဗုံးများ ပါဝင်လာပြီး ပင်တဂွန်နှင့် အိမ်ဖြူတော်ပါ ဝင်လာရသည့်အခြေသို့ ဆိုက်သွားခဲ့ရသည်။

ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ရန်သူတိုက်ခိုက်လာရန် အဖြစ်နိုင်ဆုံးမှာ အနိမ့်ပျံသန်းလာသည့် ရဟတ်ယာဉ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်မှုပင်ဖြစ်သည်။ ဘန်းနက်က “လေကြောင်းက တိုက်ခိုက်လာမယ်ဆိုရင် ရဟတ်ယာဉ်နဲ့ပဲ ဖြစ်ဖို့များတယ်။ လေယာဉ်ပျံတွေဆိုရင် အဝေးကြီးကတည်းက မြင်ရတယ်။ ရဟတ်ယာဉ်တွေကတော့ အနားကပ်ပြီးမှ တိုက်ခိုက်သွားနိုင်တယ်။ ရဟတ်ယာဉ်တွေဟာ ဧရိယာ - ၅၁ က တိုက်လေယာဉ်တွေ ပျံမတက်နိုင်မီမှာ ဦးအော်တိုက်သွားနိုင်တယ်လေ” ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုတိုက်ခိုက်မှုမျိုးကို ကာကွယ်ရန် ရစ်ချတ် မင်းဂပ်(စ်) တို့လို လုံခြုံရေးအစောင့်များပင် ပါဝင်ကာ ဟီလီယံ ဗုံးပျံပူဖောင်းကို လိုက်၍တိုက်ခိုက်သည်မျိုးလုပ်ကာ လေ့ကျင့်ထားရသည်။ “ဗုံးပျံ ပူဖောင်းက ရန်သူရဟတ်ယာဉ်အနေမျိုးပေါ့” မင်းဂပ်(စ်)က ရှင်းပြသည်။

နေမှာ အတော်ပြင်းသည်။ အပြင်ဘက်တွင် သူ့မျက်နှာပြင်များကို သွားမထိရမှန်း လူတွေသိနေကြသည်။ သွားထိ

အခန်း - ၂၀
ပရီဒေတာ

www.burmeseclassic.com

လျှင် အပူလောင်သွားနိုင်ပေသည်။ မင်းဂပ်(စ်)က ၁၉၅၂ ခုနှစ်ကဟု ထင်သည်။ သေတော့ မသေချာဟုဆို၏။ သူ၏ စွမ်းအင်ဌာန မှတ်တမ်းထဲတွင် မှတ်မထားမိသောကြောင့်ဟု ဆိုသည်။ မင်းဂပ်(စ်)မှာ လုံခြုံရေးအစောင့် မဟုတ်တော့။ ရာထူးတက်ကာ လောရင့် လီဗာမိုးဓာတ်ခွဲခန်းတွင် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးမှူး ဖြစ်နေလေပြီ။ ထိုအချိန်တွင် လုံခြုံရေးအဖွဲ့သားများ သယ်ဆောင်လာသည့် နျူကလီးယားဗုံးကြီးကို လိုက်စောင့်နေကြရသည်။ ထိုဗုံးမှာ ၁၉၅၂ ခုနှစ်အတွင် ၁၈ လုံးမြောက်ဖောက်မည့် ဗုံးဖြစ်သည်။ ယင်းကို ထောင်လိုက် မြေကျင်းထဲတွင်ထည့်ကာ ဓာတ်ခွဲမည် ဖြစ်သည်။ လုံခြုံရေးအဖွဲ့သားများသည် ဗုံးတင်လာသည့် ကား၏နောက်ဘက် မလှမ်းကမ်းမှ လိုက်ရသည်။ လုံခြုံရေး အဖွဲ့နှင့် ဗုံးအကွာအဝေးမှာ တစ်သမတ်တည်း ရှိရသည်။

လုံခြုံရေးအဖွဲ့နှင့် ဗုံးကြီး သက်ဆိုင်ရာနေရာသို့ ရောက်သောအခါ အင်ဂျင်နီယာများနှင့် ကရိုနိုဗောင်းသူများက ဗုံးကြီးကို ပေ ၈၀၀ နက်သော မြေကျင်းထဲသို့ထည့်ရန် စတင်တော့သည်။ အချင်းဝက် ငါးပေသာကျယ်သော ထင်း ထဲသို့ ဗုံးကိုထည့်ရန်မှာ အတော်ပင် တိကျရသည်။ အမှားမခံ။ ကရိုနိုဗောင်း တစ်ဆင့်ကို ပေတစ်ရာချနိုင်သည်။ ဗုံး နှစ်ဆင့်။ သို့မဟုတ် ပေနှစ်ရာရောက်မှ လုံခြုံရေးသမားတို့ အသက်ရှူချောင်တော့သည်။ ထိုအခါကျမှ လုံခြုံရေးအဖွဲ့သား နှစ်ယောက်ကို ပြန်လွှတ်နိုင်သည်။ ထိုအဆင့် မရောက်မချင်း ဗုံးကို လုံခြုံသည်ဟု မယူဆ။

ထိုလုံခြုံရေးအဖွဲ့တွင် မင်းဂပ်(စ်)လည်း ယခင်က လိုက်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုနံနက်ကတော့ မင်းဂပ်(စ်)မှာ လီဗာမိုး ဓာတ်ခွဲခန်းတွင် လုံခြုံရေးညှိနှိုင်းသူအဖြစ် တာဝန်ယူနေရသည်။ ဗုံးနှင့် ဆယ်မိုင်အကွာ ဧရိယာ-၆ ဟုခေါ်သည့် နေရာမှ အဆောက်အအုံတစ်ခုအတွင်းရှိ ထိန်းချုပ်စခန်းဆိုသည့် နေရာတွင် ဖြစ်သည်။ ဗုံး ဒုတိယအဆင့်သို့ ရောက်လုဆဲ အချိန်တွင် ပြဿနာက စတော့သည်။

မင်းဂပ်(စ်)က- “ကျွန်တော် စားပွဲမှာထိုင်နေတုန်း ဖုန်းဝင်လာတယ်။ အင်ဂျင်နီယာ ဒစ် စတော့ ဆိုတဲ့လူက ဆက်တာ။ ဗုံးဆင်အဆောက်အအုံထဲက သူတို့ အတိုက်ခိုက်ခံနေရတယ်တဲ့။ ၁၉၈၀ပြည့်လွန် နှစ်များတွင် ဗုံးဆင် အဆောက်အအုံများအတွင်း၌ ဗုံးကို သာမန်ဗုံးကို နျူကလီးယားပစ္စည်းဖြင့် ပေးစားရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသီတင်းပတ်ထဲ တွင် နျူကလီးယားလက်နက် အများအပြား စစ်သပ်ရန်ရှိရာ ဗုံးဆင် အဆောက်အအုံအတွင်း နောက်ထပ်ဗုံးများ ဆင်နေခြင်း ဖြစ်မည်ကို မင်းဂပ်(စ်) သိနေသည်။ ယင်းမှာ ဧရိယာ-၂၇ တွင်ရှိနေပြီး တိုက်ခိုက်ခံနေရသည် ဆိုသည်ကို ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသည်။ “ဒစ် စတော့က သူ ရေဒီယိုစက်ကနေ သတင်းရတယ်တဲ့။ လုံခြုံရေးအဖွဲ့က သူတို့ခါးပတ်မှာ ထိုးလာတာတဲ့” မင်းဂပ်(စ်)ကဆိုသည်။ ဘာဆက်လုပ်ရမည်ကို ဖုန်းဆက်မေးရန် မင်းဂပ်(စ်)၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။

“ဒစ် စတော့က ကျင်းထဲ ဗုံးချတာလည်း နှစ်ဆင့်ရောက်တော့မယ်လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း

အတိုက်ခံနေရပြီ။ တစ်ယောက်ယောက်က ကရိန်းသမားရဲ့ ခေါင်းကို သေနတ်နဲ့ချိန်ပြီး ပြန်ထုတ်လိုက်လို့ခိုင်းရင် သူတို့ နှူကလီးယားပုံး ရသွားကြတော့မယ်။ ကျွန်တော် ဆုံးဖြတ်မှ ဖြစ်တော့မယ်။ ဗုံးကို ပြန်တင်ခိုင်းရင် ကောင်းမလား။ ဆက်ချခိုင်းရင် ကောင်းမလား။ နောက်ဆုံး ကျွန်တော် ဆက်ချဖို့ အိမ်နဲ့ပေးလိုက်တယ်” ဟု ဆိုသည်။

မင်းဂပ်(စ်) စမ်းသပ်မှု ဒါရိုက်တာကျိုး ဘီနီထံ ဖုန်းဆက် အကြောင်းကြားလိုက်သည်။ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန လုံခြုံရေးတာဝန်ခံ ပက်ဝီလုံထံသို့ မင်းဂပ်(စ်) ဖုန်းဆက်ရန်ကိုလည်း ဘီနီက သဘောတူသည်။ “အဲဒီမိန်းမက သူတို့လည်း အဲဒီအကြောင်း ကြားပြီးပြီလို့ ပြောတယ်”

ထိုစဉ် အရှေ့ဘက် မိုင်အနည်းငယ်အကွာတွင် စမ်းသပ်နယ်မြေနှင့် ဧရိယာ - ၅၁ အကြားရှိ လုံခြုံရေးကင်းတဲ အထက် ပေတစ်ရာအမြင့် ရဟတ်ယာဉ် တစ်စီးဝဲကာ အထဲမှလူတစ်စုသည် မောင်းပြန်သေနတ်များဖြင့် အောက်မှ အစောင့်များကို ပစ်ခတ်နေသည်။ သို့ရာတွင် ကျည်များမှာ ခဲသီးမပါသော ကျည်များဖြစ်သည်။ ကျည်အစစ်များ မဟုတ်ကြ။ ရဟတ်ယာဉ်ပေါ်မှ လူများမှာလည်း ဝက်ကန်ဟတ် လုံခြုံရေးဌာနမှ လုံခြုံရေးအစောင့်များ ဖြစ်ကြသည်။ ရန်သူများမဟုတ်ကြ။ ဝက်ကန်ဟတ် လုံခြုံရေးဌာနသည် ဧရိယာ-၅၁ ၏ ဝင်ပေါက်ကို လုံခြုံရေး အားနည်းမှုရှိမရှိ သိရန် ဟန်ပြုအစမ်း တိုက်ခိုက်ကြည့်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကြိုတင် သိမထားရသဖြင့် အတော်ပင် ထိတ်လန့်ခဲ့ရသည်။ ဝက်ကန်ဟတ်ကလည်း စွမ်းအင်ဌာနကို ကြိုတင် အကြောင်းကြားခဲ့။

စွမ်းအင်ဌာနသည် အက်ဖ်ဘီအိုင်ကို လှမ်းအကြောင်းကြားသည်။ အက်ဖ်ဘီအိုင်ကလည်း ပင်တဂွန်နှင့် အိမ်ဖြူတော်အား ဧရိယာ - ၅၁ တိုက်ခိုက်ခံနေရပြီဖြစ်ကြောင်း လှမ်းအကြောင်းကြားသည်။ ရေတပ်မှ နှူကလီးယား ရေငုပ်သင်္ဘောများကို တပ်လှန့်ထားလိုက်သဖြင့် ယင်းတို့၏ တိုမဟော့ ခရုဒုံးကျည်များက နီဗားဒါးစမ်းသပ်နယ်မြေနှင့် ဧရိယာ - ၅၁ ဘက်သို့ ချိန်ထားလျက်ရှိသည်။ အခြေအနေမှာ နောက်ဆုံးအဖြစ်မှန်ကို သိသွားသဖြင့် ပြေလည်သွားသည်။ သို့သော် အဖြစ်ဆိုးမှ သိသိကလေး လွတ်မြောက်ခဲ့ရသည်။ ဝက်ကန်ဟတ်မှ လုံခြုံရေးအစောင့်များလည်း အလုပ်ပြုတ်ခဲ့ ရသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသတင်းမှာ အပြင်သို့ ပေါက်ကြားခြင်းမရှိ။

မင်းဂပ်(စ်) ကြီးကြပ်ရသည့် ထိုနှူကလီးယားပုံးမှာ လုံခြုံမှုမရှိ။ ဆိုလိုသည်မှာ ရန်သူနိုင်ငံမှလာ၍ လူတို့ နိုင်သည်။ ထိုနေ့က နှူကလီးယား ရေငုပ်သင်္ဘော အသင့်ပြင်ထားသည်မှာ တခြားအကြောင်းတစ်ခုလည်း ရှိသေးသည်။ လေတပ်က ဧရိယာ - ၅၁ တွင်လုပ်နေသည့် လူသိမခံနိုင်သော လျှို့ဝှက်အစီအစဉ်တစ်ခုကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့ရာတွင် ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်အဖြစ် စမ်းသပ်နေသည့် လေယာဉ်မှာ လေတပ်သမိုင်းတစ်လျှောက် အရေးအပါဆုံး တီထွင်မှုဟန် ဖြစ်သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ လေယာဉ်ပြေးလမ်းပေါ်တွင် ရပ်ထားသည်မှာ အက်ဖ်-၁၁၇ နိုက်ဟော့လေယာဉ်ဖြစ်ပြီး

နိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးသော ကိုယ်ပျောက် ဖုံးကြဲလေယာဉ် ဖြစ်သည်။

၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်မှူးချုပ် ရောဘတ် ဘွန်း သေဆုံးရသည်မှာ ရှောင်လွှဲ၍ရသော အဖြစ်အပျက် ဖြစ်သည်။ ကိုရီးယားစစ်ပွဲတွင် ၄၄ ကြိမ်၊ ဗီယက်နမ်စစ်တွင် ၂၁၃ ကြိမ် လေယာဉ်မောင်းလာသော ဘွန်းသည် လေတပ်တွင် ထင်ရှားသူလည်းဖြစ်ပြီး အများ၏ လေးစားအားကျခြင်းလည်း ခံရသူဖြစ်သည်။ သူ ဖြစ်ပျက် ရသည့်အချိန်တွင် ဘွန်းမှာ မေရီလင်းပြည်နယ်ရှိ အင်ဒရူးလေတပ်စခန်းတွင် ဒုတပ်မှူးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဧရိယာ-၅၁ ရှိ အက်ဖ်-၁၁၇ လေယာဉ် အစီအစဉ်ကို လာရောက် ကြည့်ရှုသည့်အခါ သူ့ကို အရေးကြီးပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ကြိုဆိုကြရ သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ဗိုလ်ချုပ်ဘွန်းသည် လျှို့ဝှက်စခန်းသို့ လုပ်ငန်းများ လာရောက်စစ်ဆေးသည်။ သူလာသည်မှာ သူ့ယခင်က ဗိုလ်ချုပ်လီမေတို့လို ဗိုလ်ချုပ်များလာသည်နှင့် မတူဘဲ တစ်ခုထူးခြားသည်။ သူတို့ကို ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ဧည့်ခံရသည်။ သူတို့က စားကာသောက်ကာနှင့် ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်သမိုင်းတို့ကို ကိုင်ကြည့်ခွင့်ရ ကြသည်။ ဘွန်းသည် အက်ဖ်-၁၁၇ နိုက်ဟော့လေယာဉ်ကို လာကြည့်ရင်း ဧရိယာ - ၅၁တွင်လုပ်နေသည့် အမ်အိုင်ဂျီ လေယာဉ် အစီအစဉ်ကိုပါ သဘောကျခဲ့သည်။ စီအိုင်အေသည် မူနာ ရက်ဖာ၏ အမ်အိုင်ဂျီ-၂၁ ကို ရခဲ့ပြီးနောက် ၁၅ နှစ်အတွင်း ဆိုဗီယက်လုပ် အမ်အိုင်ဂျီ- ၁၅ နှင့် အမ်အိုင်ဂျီ- ၁၇ တို့ကိုပါ ရခဲ့သည်။ မကြာသေးမီကတော့ အသံထက်မြန် သည့် အမ်အိုင်ဂျီ- ၂၃ ကို ရခဲ့သည်။ ဘန်းနက်က “ကျွန်တော်တို့က အဲဒီလေယာဉ်ကို ဖလော်ဂါလို့ ခေါ်တယ်။ သိပ်မြန်တယ်။ မက်-၃ လောက်နီးပါး မြန်တယ်။ မောင်းရတာတော့ ခက်တယ်။ မမောင်းဖူးဘဲ သွားမောင်းရင် သေနိုင်တယ်” ဟု ဆိုသည်။

ဧရိယာ - ၅၁သို့လာစဉ် ဘွန်းက အမ်အိုင်ဂျီ- ၂၃ ကို သူ မောင်းချင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဘန်းနက်က “ဗိုလ်ချုပ်ကို ပေးမောင်းသင့်၊ မမောင်းသင့် အချေအတင် ပြောကြသေးတယ်။ ဆိုဗီယက်လေယာဉ်က တန်ဖိုးရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ အပိုပစ္စည်းကလတ်ဒ် မရှိဘူး။ တစ်ခုခုပျက်စီးသွားမှာ စိုးရတယ်။ အမ်အိုင်ဂျီလေယာဉ်တွေကို မမောင်းခင် နှစ်ပတ် လေ့ကျင့်ရတယ်။ ဒါကို ဘွန်း လေယာဉ်ထဲမှာ ထိုင်နေတုန်း လေသူရဲနည်းပြက ပြောပြတယ်” ဟု ဆိုသည်။ နှစ်ပတ်လေ့ကျင့်ရမည်ကို ဘွန်းက ရာထူးအရှိန်ဖြင့် ပယ်ချသည်။

နာရီအနည်းငယ်ကြာတော့ ဘွန်းမှာ အမ်အိုင်ဂျီ လေယာဉ်ဖြင့် ဂရမ်းကန်ကြီးအပေါ် ပျံတက်သွားသည်။ အစ

တော့ ချောချောမောမောပင်။ နီဗားဒါး စမ်းသပ်နယ်မြေဘက် ရောက်သွားသောအခါ ဘွန်းက တာဝါသို့ ရေဒီယိုစက်ဖြင့် လှမ်းပြောသည်။ “ငါ ထိန်းလိုမရတော့ဘူး” ဟူ၏။ လေယာဉ်မှာ မက် ၂၃၁မေ့ အမြန်နှုန်းဖြင့် သွားနေသည်။ “ငါ ခုန်ထွက်တော့မယ်။ မထိန်းနိုင်တော့ဘူး” ထိုစကားကို နောက်ဆုံးကြားလိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ အမ်အိုင်ဂျီမှာ လည်လျက် ထိုးကျသွားတော့သည်။ ဘွန်းသည် ခုန်ထွက်ခလုတ်နှိပ်ကာ ခုန်ထွက်ခဲ့သော်လည်း သူ့ဦးထုပ် မေးသိုင်းကြီးကြောင့် ဇက်ကျိုး သွားရဟန်တူသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ရော၊ လေယာဉ်ပါ ဓာတ်ရောင်ခြည်များ သင့်နေဆဲရှိနေသော ဧရိယာ-၂၅ အတွင်းသို့ ထိုးကျခဲ့ကြသည်။

ဗိုလ်မှူးချုပ်ဘွန်း သေဆုံးမှုကြောင့် လျှို့ဝှက်ချက်ငါးခု ပေါ်သွားခဲ့ရသည်။ အမ်အိုင်ဂျီ အစီအစဉ်၊ အက်ဖ်-၁၁၇ အစီအစဉ်၊ ဧရိယာ-၅၁၊ ဧရိယာ-၅၂ နှင့် ဧရိယာ-၂၅ တွင် နျူကလီးယားဓာတ်ပေါင်းဖို ပေါက်ကွဲမှုတို့ ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်မှူးချုပ် သေဆုံးသည်ဖြစ်၍ အသေခံစိတ် အစီရင်ခံရသည်။ သတင်းလောကက မေးခွန်းများစွာမေးလာလျှင် ဖက်ဒရယ် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု လုပ်လာနိုင်သည်။ ကျန်အစီအစဉ်များကို ဖုံးဖိထားရန် အစီအစဉ်တစ်ခုကို ထုတ်ပြလိုက်ရသည်။ လေတပ်က အမ်အိုင်ဂျီအစီအစဉ်ကို ထုတ်ပြရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ပေါက်ကြားလာသည့် သတင်းတစ်ခုကို ယူကာ အေပီ သတင်းဌာနက ဘွန်းသည် အမ်အိုင်ဂျီ-၂၃ ကို မောင်းရာမှ သေဆုံးခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရေးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ပင်တဂွန်သည် ဆိုဗီယက်လေယာဉ်နှင့် လက်နက်များကို ဥရောပ အရှေ့အုပ်စု၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းနှင့် အာရှတိုက်မှ ရရှိခဲ့သည်ဟု ဝါထည့်ရေးသည်။ “အစိုးရသည် ထိုပစ္စည်းများ ပေးသည့်နိုင်ငံများ မျက်နှာပျက်မည်စိုး၍ ထိုသို့ရရှိခြင်းများကို ဆွေးနွေးလေ့မရှိပေ။ သို့ရာတွင် နီဗားဒါးတွင် ကြွယ်သုံးပွင့် လေတပ်ဗိုလ်ချုပ်သေဆုံးသည်ကို အကြောင်းပြုကာ ဖုံးဖိထားသည်များ ပေါ်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ အမည်မဖော်လိုသော ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ၏ ပြောပြချက်အရ ဆိုဗီယက်တို့၏ ခေတ်အစီဆုံးစစ်လေယာဉ် အမ်အိုင်ဂျီ- ၂၃ အမေရိကန်နိုင်ငံအား ပေးသည်မှာ အီဂျစ်နိုင်ငံဟုလည်း သိရသည်” ဟု အေပီသတင်းစာ ရေးခဲ့သည်။

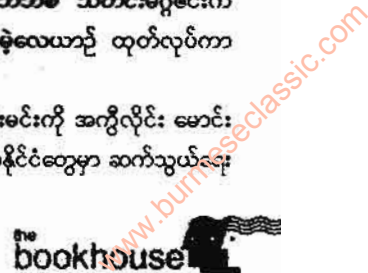
ထိုသို့ ထုတ်ဖော်လိုက်မှုကြောင့် ဧရိယာ - ၅၁၊ ဧရိယာ-၅၂၊ ဧရိယာ-၂၅နှင့် အက်ဖ်- ၁၁၇ အစီအစဉ်များ လုံခြုံသွားတော့သည်။ နောက်နှစ်များစွာအထိ အက်ဖ်- ၁၁၇ နိုက်ဟော့လေယာဉ်ရှိကြောင်း ပြည်သူတို့မသိခဲ့ကြ။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလကျမှ မြားသဏ္ဍာန်ရှိပြီး ဧရိယာ - ၅၁နှင့် ၅၂တို့အပေါ်တွင် လူမသိသူမသိ ဆယ့်တစ်နှစ် ပျံသန်းခဲ့သော အက်ဖ်-၁၁၇ လေယာဉ်ကို ပြည်သူတို့ ရင်သပ်ရှုမောမြင်ခဲ့ရသည်။

ဧရိယာ - ၅၁

၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် စီအိုင်အေသည် ဧရိယာ - ၅၁ ကို ဇွန်လွတ်ခဲ့သည်။ အတွင်းလူများ အပြောအရ ၁၉၇၉ ခုနှစ်ကျမှ တရားဝင်လွှဲပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၇၄ ခုနှစ်ကတည်းက လုပ်ငန်းများရပ်ဆိုင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လေတပ်ကမူ မည်သည့်အချိန်တွင် သူတို့ လွှဲယူသည်ကို ပြောခဲ့။ ထိုအချိန်လောက်မှာပင် ကိုယ်ပျောက် ဝေးကြလေယာဉ် အစီအစဉ် စခဲ့ခြင်းဖြစ်မည်။ အက်မ်- ၁၁၇ လေယာဉ်သည် ဝင်တဂွန် အမှန်အမြတ်ထားသော အမှောင်ချစ်မိမိကို အစီအစဉ် စခဲ့ခြင်းဖြစ်မည်။ အက်မ်- ၁၁၇ လေယာဉ်သည် ဝင်တဂွန် အမှန်အမြတ်ထားသော အမှောင်ချစ်မိမိကို အစီအစဉ် စခဲ့ခြင်းဖြစ်မည်။ ထိုကာလမှာပင် လေတပ်သည် ဧရိယာ - ၅၁ကို နီးစိုင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်မည်။ ဝေးများနှင့် ပတ်သက်၍လည်း လုပ်စရာ မရှိတော့သည်ဖြစ်၍ စီအိုင်အေသည် ထိုခေတ်တွင် လူအနည်းအကျဉ်းသာ ထားတော့သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်လွန် နှစ်များအတွင်း စီအိုင်အေသည် မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်ကိုသာ အာရုံထား လုပ်ဆောင်တော့သည်။ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ယူ-၂ လေယာဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ မှတ်တမ်းရေးခဲ့သူ ဟန့် ဝိယာဒရစ်သည် ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ ကုန်ဂိုင်းတွင်စခဲ့သည့် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် စီမံကိန်းတွင် ကြီးကြပ်ရေးမှူး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုစီမံကိန်းကို အင်္ဂလိပ်ဘာ ညှိနှိုင်းအမည် ပေးထားပြီး ခြောက်ပေရည်သည် ထိုမောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်မှာ ပျံသန်းနေသည့်အခါ လင်းယုန်တို့၊ ဇွန်ရဲတို့နှင့်တူသည်။ ထိုလေယာဉ်၏ ထိပ်တွင် ရုပ်မြင်သံကြား ကင်မရာပါသည်။ ဓာတ်ပုံပစ္စည်းများနှင့် လေ့နမူနာယူ ကိရိယာများလည်း အတောင်အောက်တွင် ပါသည်။ အတွင်းလူများ ပြောပြချက်အရ ထိုလေယာဉ်ကို ရေဒီယိုသတ္တိကြွမှု တိုင်းတာရန်နှင့် အီလက်ထရွန်နစ် ထောက်လှမ်းရေးအချက်အလက် (အီးလင့်) ရယူရန်အတွက် တည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ အမျိုးသား လေကြောင်းထောက်လှမ်းရေးရုံးတွင် ပထမဆုံး တာဝန် ချထားပေးခြင်းခံရသည့် စီအိုင်အေ အရာရှိကြီး ပိုတီကမူ တစ်မျိုးပြောသည်။ “သူလျှိုလေယာဉ် ကက်စပီယံ ပင်လယ်အပေါ်မှာ ပျံသန်းနေတုန်း ပင်လယ်ထဲမှာ ထူးထူးခြားခြား ပုံစံနဲ့ စက်အားပြင်းပြင်း မောင်းနေတဲ့ ရေယာဉ်တစ်စီးကို တွေ့လိုက်ရတယ်။ အဲဒါ ဘာဆိုတာ ဘယ်သူမှ မသိဘူး။ ဒါကို စီအိုင်အေက သိချင်တယ်။ အဲဒီအတွက် အင်္ဂလိပ်စီမံကိန်းက ဖြစ်လာတာ ဒီလေယာဉ်ကို အနီးကပ် ဓာတ်ပုံရိုက်ပြီး ကြည့်ချင်တယ်။ ဒါမှ ဆိုဗီယက်တို့ ဘယ်လိုစဉ်းစားပြီး ဘာရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လုပ်တယ်ဆိုတာကို သိရမယ်။ အဲဒါ ဘာမှန်းမသိတော့ ကျုပ်တို့ဘာသာ နာမည်ပေးထားတယ်။ ကက်စပီယံ ပင်လယ်သတ္တဝါလို့” ပိုတီက ဆိုသည်။ အင်္ဂလိပ်စီမံကိန်းကို လျှို့ဝှက်ထားခဲ့သော်လည်း ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ဘီဘီစီ သတင်းအစုစည်းက အီကရန်နိုပီယံခေါ် ဆိုဗီယက်ရေယာဉ်အကြောင်းကို ရေးလိုက်သည်။ ယင်းမှာ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် ထုတ်လုပ်ကာ စူးစမ်းမည့်ရေယာဉ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဧရိယာ - ၅၁တွင် ဟန့် ဝိယာဒရစ်သည် ယခင် သူနှင့် အမေလိုက်စက် ဂျင် ဖရီးဇင်းကို အင်္ဂလိပ်စီမံကိန်း မောင်း သူမဲ့ လေယာဉ်စီမံကိန်းတွင် သူ့ကိုကူညီရန် ခေါ်လိုက်သည်။ “လေယာဉ်က အနိမ့်ပျံပြီး ပြည်ပပိုင်ငံတွေမှာ ဆက်သွယ်ရေး

လမ်းကြောင်းအတိုင်းလိုက်ပြီး သတင်းတွေ ကြားဖြတ်ဖမ်းယူတယ်။ လေယာဉ်ကို ဆိပ်ကမ်းမှာ ဆိုက်ကပ်ထားတဲ့ ရေငုပ်သင်္ဘောကနေ လွတ်မယ်လို့ထင်တယ်” ဖရီးမင်းက ရှင်းပြသည်။ အက္ခီလင်းစီမံကိန်းမှာ လေသူ့ရဲသုံးယောက်ကို အဝေးထိန်းစနစ်ဖြင့်ထိန်းရန် သင်တန်းပေးထားသည်။ ဖရီးမင်းက နောက်မှတူပေးရသည်။ ထိုလေယာဉ် အတော်များများ ပျက်ကျခဲ့ရသည်။ ထိုအလုပ်အတွက် ကန့်သတ်တော့ မကံဒေါ်နယ် ဒေါက်ကလပ်သည် ခွင့်ပြုငွေထက် ဒေါ်လာ ၉၁ သန်း ပိုသုံးထားသဖြင့် စီအိုင်အေက ထိုစီမံကိန်းကို ပျက်သိမ်းလိုက်သည်။

အက္ခီလင်းစီမံကိန်းမှာ စီအိုင်အေ၏ တိရိစ္ဆာန်အသွင်ဆောင်ကာ ထောက်လှမ်းရေးသတင်း စုဆောင်းသည့် ပထမဆုံးအစီအစဉ် မဟုတ်ပေ။ အော်နိုသော်ပတာ စီမံကိန်းတွင်လည်း ငှက်နှင့်တူသော မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်မှာ အတောင်ပင် ခတ်သေးသည်။ တတိယအနေဖြင့် ပို၍ငယ်သော မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်မှာ စီအိုင်အေက ပစ်မှတ်ထားသည့် အခန်းပြတင်း ပေါက်တွင်နားကာ အတွင်းသို့ ဓာတ်ပုံရိုက်နိုင်သည့်အထိ လုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ အသေးငယ်ဆုံး မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို ၁၉၇၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် စီစဉ်ခဲ့ပြီး အင်ဆက်တို သော်ပတာစီမံကိန်းဟု ခေါ်သည်။ ယင်းမှာ အင်းဆက်ပိုးကောင် လောက်ရှိ၍ ပုစဉ်းနှင့်တူသည်။ ယင်းမှာ မြစ်မီးရောင်အဆင်းရှိ၍ အင်ဂျင် အသေးစားကလေးထည့်ကာ ဓာတ်ဆီ အနည်းငယ် ထည့်ထားပေးသဖြင့် အတောင်ပံပါ ခတ်နိုင်သည်။ စီအိုင်အေသည် ယင်း၏ သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးရုံးမှ တစ်ဆင့် ငှက်အရုပ်များ၊ ကြောင်များကို သုလျှိုအဖြစ်ပြောင်းရန် ကြိုးစားခဲ့သေးသည်။ ထိုအစီအစဉ်တစ်ခုတွင် စီအိုင်အေသည် ခိုငှက်များကို ဝါရှင်တန်တစ်ဝိုက် ပျံသန်းခိုင်းကာ လေ့ကျင့်ပေးသည်။ ငှက်လည်ပင်းတွင်လည်း ငှက်လောက်ရှိသည့် ကင်မရာကို ချိတ်ဆွဲပေးလိုက်သည်။ ငှက်မှာ လေးလွန်းသဖြင့် ပြန်လာတော့ ခြေလျင်သာ ပြန်လာနိုင်တော့သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအစီအစဉ် မအောင်မြင်ခဲ့။ အသံလှဲကြောင်ငယ် အစီအစဉ်တွင်လည်း အိမ်မွေးကြောင်များကို အသံဖမ်းကိရိယာ တပ်ကာ စမ်းသပ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကြောင်များမှာ လွတ်သည့်နေရာသို့ မသွားဘဲ အစာကိုသာ လျှောက်ရှာနေသဖြင့် ထိုစီမံကိန်းလည်း ပျက်ခဲ့ရသည်။ ကြောင်တစ်ကောင်ဆိုလျှင် ကားတိုက်ပင် ခံလိုက်ရသည်။

စီအိုင်အေ၏ စီမံကိန်းအတော်များများတွင် လူအနည်းငယ်သာ ပါဝင်သည်။ သို့သော် တခြားစီမံကိန်း အနည်း ငယ်တွင်မူ လူအတော်များများ ပါဝင်သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် စီအိုင်အေသည် ယင်း၏ အထူးလှုပ်ရှားမှု ဌာနခွဲမှ တစ်ဆင့် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် လေတပ်နှင့် သဘောတူညီမှု စာချုပ်လွှာကို လက်မှတ်ထိုး ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ထိုလုပ်ငန်းကမူ ကြီးသဖြင့် လေယာဉ်ဂိုဒေါင်ငါးလုံးပင် သူတို့အတွက် ထားရသည်။ နာဆာအတွက် မှတ်တမ်းရေးပေးခဲ့သူ အာကာသ လေကြောင်း သမိုင်းပညာရှင် ပီတာ မာလင်က ရှင်းပြရာတွင် “လျှို့ဝှက်နာမည်တပ်ထားတဲ့ ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက် စီမံကိန်းဟာ တစ်နှစ်ကြာမယ်လို့ ခန့်မှန်းထားတယ်။ စမ်းသပ်နယ်မြေမှာ အမြဲတမ်း ဝန်ထမ်းခြောက်ယောက်ထားပြီး အဖျော်ကြီးတဲ့

www.burmeseclassic.com

အချိန်မှာ စုစုပေါင်း လူ၂၀ အထိ လုပ်ကြတယ်” ဟု ဆိုသည်။ လေတပ်က လေယာဉ်ဂိုဒေါင် အမှတ်-၁၃ မှ ၁၇ အထိ ပေးထားရသည်။ ထိုနေရာတွင် စီအိုင်အေ ဘာတွေများလုပ်နေသနည်း။ သိခွင့်မရှိသူများ မသိကြ။ ထိုအစီအစဉ်ကို လျှို့ဝှက်ထားဆဲ ရှိနေသည်။ ကောလာဟလများအရတော့ မတ်- ၅ နှင့် မတ်- ၆ အမြန်နှုန်းဖြင့် ပျံသန်းနိုင်သည့် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်များ လုပ်နေသည်ဟုဆိုသည်။

၁၉၇၀ ပြည့်လွန် နှစ်များတွင် ဂရုမ်းကန်ကြီးထဲ၌ စီအိုင်အေလုပ်နေသည့် လုပ်ငန်းများတွင် ဖျက်အားပြင်း လက်နက်များအား ထောက်လှမ်းနိုင်သည့် လုပ်ငန်းများလည်း ပါဝင်သည်။ ထိုဖျက်အားပြင်း လက်နက် (ဒဗလျူ အမ်ဒီ) များတွင် ဇီဝလက်နက်၊ ဓာတုလက်နက်များ ပါဝင်၍ ထိုလက်နက်များ ထုတ်လုပ်ပြီးစီ ထောက်လှမ်းနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ ထိုအလုပ်အတွက် မြေပေါ်တွင် ထောက်လှမ်းကိရိယာ ချထားခြင်းဖြင့် အဆိုပါ လက်နက်များ၏အနံ့ကို သိကာ ထောက်လှမ်းမိမည် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များကစ၍ စီအိုင်အေသည် ချေ ခြေ၊ ခွင်းအင်္ဂါအင်္ဂါ အပြောင်းအလဲကို သိရှိကာ ဖျက်အားပြင်း လက်နက်များကို ထောက်လှမ်းနိုင်သည့် အနံ့ခံ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်များဖြင့် ထောက်လှမ်းလာခဲ့သည်။ ထိုထက် စောစောပိုင်းကမူ ယူ-၂ လေသူရဲများကို အသုံးချကာ အမြင့်ပျံသန်းနေရာမှ အနံ့ခံသို့ ထိုးဆင်းကာ လှံတံနှင့်တူသော ထောက်လှမ်းကိရိယာကို မြေပေါ်သို့ ပစ်စိုက်ချခိုင်းခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် တိုဘတ်စ်ကို စစ်ဆင်ရေး၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော ထိုလုပ်ငန်းမှာ အန္တရာယ်ကြီးသည်။ ယူ-၂ လေသူရဲ အများအပြားလည်း ပစ်ချခံခဲ့ရပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုသို့လုပ်ရာတွင် ဖျက်အားပြင်း လက်နက်ထုတ်လုပ်သည့် နေရာအနီးသို့ ကပ်သွားရမည်ဖြစ်ရာ အနိမ့်ပျံ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို သုံးမှဖြစ်ပေမည်။

ရှေး ဆယ်စုနှစ်များဆီက မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို မည်သူမျှ စိတ်မဝင်စားမီ စီအိုင်အေသည် ထိုလေယာဉ်မျိုး လုပ်ရန် ဖြစ်နိုင်သည်ကို မြင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့သော ခေတ်မီလေယာဉ်မျိုးကို ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ငွေလိုသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ဖရန့် ချဒ် ဦးဆောင်သဖြင့် ချဒ်ကော်မတီဟုခေါ်သော ဆီးနိတ်ကော်မတီက စီအိုင်အေဌာနအတွင်း တရားမဝင် လှုပ်ရှားမှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့သည်။ ထိုသို့ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုကြောင့် စီအိုင်အေမှာ ပြည်သူအကြား နာမည်ပျက်ခဲ့ရသည်။ ဘတ်ဂျက်ကလည်း ပါးလာသည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်ကစသော ဂျင်မီ ကာတာ သမ္မတသက်တမ်းအတွင်း စီအိုင်အေ၏ ဘတ်ဂျက်မှာ အနိမ့်ဆုံးသို့ ရောက်နေသည်။ ထို့ကြောင့် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် အစီအစဉ်မှာလည်း ခရီးမပေါက်တော့။ ၁၉၇၉ ခုနှစ် ကုန်ခါနီးတွင် ရုရှားနိုင်ငံ၊ ဆဗားလော့မြို့ရှိ ဇီဝလက်နက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သိုလှောင်ရေး ဌာန ဖြစ်ဟန်ရှိသောနေရာ၌ ဒေါင့်သန်းရောဂါပိုး မတော်တဆမှု ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထိုနေရာမှာ ဂယ်ရီ ပါဝါ ပစ်ခဲချခံရမီ ဓာတ်ပုံရိုက်ခဲ့သော နေရာလည်းဖြစ်သည်။ ဆဗားလော့မြို့တွင် ဇီဝလက်နက် မတော်တဆဖြစ်ရာမှ ဒေါင့်သန်းရောဂါပိုးကို

ရှုမိရာ လူတစ်ရာခန့် သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်ကြောင့် စီအိုင်အေ၏ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် အစီအစဉ်မှာ အထောက်အကူ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထိုမောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို လေတပ်က စိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိသဖြင့် စီအိုင်အေတစ်ဦးတည်းသာ လုပ်ခဲ့ရသည်။

၁၉၇၄ ခုနှစ်မှ ၂၅ နှစ်ကြာသည့် ၁၉၉၉ ခုနှစ်အထိ စီအိုင်အေနှင့် လေတပ်ဧရိယာ - ၅၁ တွင် အတူတူလုပ်သည်မှာ အလွန်ရှားသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် တိုင်း(မ်) မဂ္ဂဇင်းက ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ရောဘတ် ဂိတ်အား အင်တာဗျူးလုပ်ရာတွင် ထိုအချက်ကို အထင်အရှား တွေ့ရပေသည်။ ဂိတ်က ၁၉၉၂ ခုနှစ် သူ စီအိုင်အေဒါရိုက်တာ ဖြစ်နေစဉ်အတွင်း လေတပ်သည် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်အတွက် စီအိုင်အေနှင့် ရန်ပုံငွေ မျှဝေထည့်ဝင်ခြင်း မရှိခဲ့ဟုဆိုခဲ့သည်။ ထိုဖြစ်စဉ်မှာ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်တွင် ပြောင်းလဲသွားခဲ့သည်။ ထိုနှစ်ဌာနသည် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို ပူးတွဲလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် နောင်တွင် စစ်ရေးအနေအထား ပြောင်းလဲကာ ဂျပန်ကို အောင်နိုင်လိုက်သောနေ့က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟင်နရီ အာနိုးပြောသကဲ့သို့ အနာဂတ်စစ်မှာ လေယာဉ်များချည်း တိုက်သောစစ် ဖြစ်သွားနိုင်ပေသည်။ ခရစ်နှစ် ၂၀၀၀၏ အနာဂတ်သည် ယခုပင် ဖြစ်တော့သည်။

ထိုစီမံကိန်းတွင် စီအိုင်အေ၏ ပရိဒေတာဟုခေါ်သော ထောက်လှမ်းရေး မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို ဟဲဖိုင်းယားခေါ် တင့်ကားပစ် ခုံးကျည်တပ်ဆင်ရန် ဖြစ်သည်။ ပစ်မှတ်မှာ စီအိုင်အေကလုပ်ကြံရန် စဉ်းစားထားသည့် ပုန်းအောင်းနေသည့် အကြမ်းဖက်သမား ဖြစ်သည်။ သူသည် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင်ရှိနေပြီး သူ့အမည်မှာ အိုစမာ ဘင်လာဒင် ဖြစ်သည်။

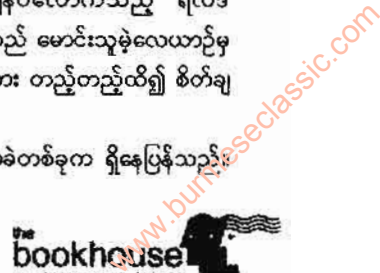
www.burmeseclassic.com

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ စက်တင်ဘာအကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှု မဖြစ်မီ ကိုးလအလို အကြမ်းဖက်မှု တန်ပြန်တိုက်ခိုက် ရေးဌာန ဒါရိုက်တာကိုဖာ ဘလက်တွင် ပြဿနာ အကြီးအကျယ် တက်နေသည်။ စီအိုင်အေသည် အိုစမာ ဘင်လာဒင်ကို ပရီဒေတာ ဖြင့် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် ကြံနေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချိန်အထိ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် ပရီဒေတာမှာ ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်း ရေးသာ လုပ်နိုင်သေးသည်။ ပစ်မှတ်ထား၍ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် မဖြစ်နိုင်သေး။ ထိုသို့လုပ်ရန် နည်းပညာနှစ်ခု ပေါင်းစပ်မှဖြစ်ပေ မည်။ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် နည်းပညာနှင့် လေဆာပုံထိန်း ဒုံးကျည် နည်းပညာများ ဖြစ်သည်။ အင်ဂျင်နီယာများနှင့် လေကြောင်း ပညာရှင်များလည်း ထိုအတွက် သောက ရောက်နေကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဒုံးကျည်၏ တွန်းကန်အားကြောင့် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် လမ်းကြောင်း ပြောင်းသွားနိုင်သကဲ့သို့ ဒုံးကျည်လည်း ပစ်မှတ် လွှဲသွားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ စီအိုင်အေကလည်း မလိုသည် များကို မထိခိုက်ဘဲ ပစ်မှတ်ကို တိကျစွာထိနိုင်မည့် လက်နက်မျိုး လိုနေသည်။ ပြည်သူများသည် အကြမ်းဖက်သမားကို တိုက်ခိုက်ထိ သည်က တစ်မျိုး၊ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိခိုက်သည်ကို လက်ခံနိုင် ပါမည်လား။ ထိုလက်နက်ပါသော မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို ဧရိယာ -၅၁ တွင် စမ်းသပ်ခဲ့သည်။ ထိုစမ်းသပ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ယခုတိုင် လျှို့ဝှက်ထားဆဲ ဖြစ်သည်။ ကျေနပ်လောက်သည့် ရလဒ် ရသောအခါ စီအိုင်အေနှင့် လေတပ်သည် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်မှ ပစ်လွှတ်သည့် ဒုံးကျည်မှာ ပစ်မှတ်အား တည့်တည့်ထိ၍ စိတ်ချ သွားတော့သည်။

တစ်ခါ နောက်ထပ် အခက်အခဲတစ်ခုက ရှိနေပြန်သည်။

အခန်း - ၂၁
ရှင်သန်ထမြောက်ခြင်း

ယင်းမှာ သဲကန္တာရထဲတွင် မဟုတ်။ ဝါရှင်တန်ဒီစီတွင် ဖြစ်သည်။ အသစ်တက်လာသော သမ္မတ ဂျော့ဒဗလျူ ဘုရားက မောင်သူမဲ့လေယာဉ်ဖြင့် အကြမ်းသမားကို လုပ်ကြံရန် မူမရှိဟုဆိုနေသည်။ အိုစမာ ဘင်လာဒင်သည် ၁၉၉၈ ခုနှစ်က အရှေ့အာဖရိကရှိ အမေရိကန်သံရုံးများကို အသေခံပုံးခွဲကာ အမေရိကန်များ အပါအဝင် လူပေါင်း ၂၂၅ သေဆုံးရမှု၏ အဓိက ကြီးကြိုင်သူဖြစ်ကြောင်းလည်း အထင်အရှား ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ပိုင် ယူအက်စ်အက်စ် ကိုးလ်၊ သင်္ဘောကို အသေခံ ပုံးခွဲတိုက်ခိုက်သည်မှာလည်း သူ၏ ခိုင်းစေမှုပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် သူသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို စစ်ကြေညာထားသူလည်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် စီအိုင်အေအနေဖြင့် ပစ်မှတ်ထား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်သည်မှာ တရားမဝင်ပေ။ သို့ရာတွင် အခြေအနေကို အလေးအနက် လေ့လာဆန်းစစ်ရမည်ဖြစ်၍ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ရှေ့နေများ ပါဝင်လာရတော့သည်။

ပစ်မှတ်ထား သတ်ဖြတ်ရန်အတွက် နည်းလမ်းတစ်ခုသာ ရှိတော့သည်။ အက်စ်ဘီအိုင်ကလည်း ဘင်လာဒင်၏ ခေါင်းကို ဆွဲထုတ်ထားသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ရှေ့နေများက သတိတော့ပေးသည်။ ယင်းမှာ မဆိုင်သူများကို မထိခိုက်စေရေး ဖြစ်သည်။ စီအိုင်အေ ပစ်မှတ်ထားသည့် ဘင်လာဒင်၏ ခြံဝင်းထဲတွင် သူမိသားစုများနှင့် စည့်သည်များ မည်မျှရှိသည်ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက သိလိုသည်။ တာနက်လယ်ယာဟုခေါ်သော ဘင်လာဒင်၏ ခြံဝင်းထဲသို့ အရှေ့အလယ်ပိုင်း တော်ဝင်မိသားစုများ လာရောက်တတ်သည်ကိုလည်း သိထားသည်။

မဆိုင်သူများ မထိခိုက်စေရန် စီအိုင်အေနှင့် လေတပ်သည် ဧရိယာ - ၅၁ အပြင်ဘက်တွင် စမ်းသပ်လေ့ကျင့်မှု များလုပ်သည်။ ဘင်လာဒင်၏ ခြံဝင်းအတုလုပ်ကာ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ပြီး ရလဒ်ကိုကြည့်သည်။ အင်ဂျင်နီယာများ ထိုသို့လုပ်နေစဉ် စီအိုင်အေဒါရိုက်တာ ဂျော့ တန်းနက်က မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်တွင် ဟံဖိုင်းယား ဒုံးကျည်တပ်၍ ဘင်လာဒင်ကို လုပ်ကြံသည်မှာ မှားသည်ဟု ဆိုလာသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်မှာ စီအိုင်အေ နောင်တရမည့် အမှားဖြစ်တော့သည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ခံရသောအခါ ပင်တဂွန်သည် အကြမ်းဖက် စစ်ပွဲတွင် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် သုံးမှဖြစ်မည်ကို သိလာသည်။ သို့ဆိုလျှင် စီအိုင်အေ၏ အကူအညီလိုမည်။ လေတပ်သည် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို ဆယ်စုနှစ်များစွာ စိတ်မဝင်စားခဲ့။ လေတပ်က လေသူရဲများကိုသာ တန်ဖိုးထားသည်။ စီအိုင်အေကတော့ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို သုတေသနလုပ်သည်။ တည်ဆောက်သည်။ ခေတ်မီအောင် ပြုပြင်သည်။ ဘော့စနီးယားစစ်တွင် စီအိုင်အေသည် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ကို ကောင်းကင် ထောက်လှမ်းရေးအတွက်

www.burmeseclassic.com

အကြိမ်ခြောက်ရာ လွတ်ခဲ့သည်။ စီအိုင်အေ မောင်းသူမှလေယာဉ်များသည် ၁၉၉၉ ခုနှစ် ကိုဆိုဗို လေကြောင်းတိုက်ပွဲတွင် နေတိုးတပ်ဖွဲ့များအတွက် ထောက်လှမ်းရေးသတင်းများ ရယူပေးခြင်း၊ ပစ်မှတ်ရှာပေးခြင်း၊ ကိုဆိုဗို-အယ်လ်ဘေးနီးယား ခိုအောင်းရာများကို ရှာပေးခြင်းများ လုပ်ပေးခဲ့သည်။ စီအိုင်အေ ပရီဒေတာများသည် စစ်ရေးစီစဉ်သူများအတွက် ထိုအရပ်များရှိ အကျပ်အတည်းများကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပေးသည်။ ယခုတော့ လေတပ်သည် အာဖဂန်စစ်အတွက် မောင်းသူမှလေယာဉ်များ လိုအပ်နေသည်။

စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ခံရအပြီး တစ်ပတ်အကြာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁၈ ရက်နေ့တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံမြို့တော် ကဘူးအပေါ်သို့ မောင်းသူမှ လေယာဉ်ဖြင့် ပထမဆုံးအကြိမ် ကောင်းကင်ထောက်လှမ်းမှု လုပ်ခဲ့သည်။ နောက်သုံးပတ်ကြာသောအခါ ဟဲဖိုင်းယား ဒုံးကျည်တပ် ပရီဒေတာ ကန်ဒါဟာမြို့ပေါ်သို့ ပျံသန်းခဲ့သည်။ အာကာသ စစ်ဆင်ရေး စည်းမျဉ်းများမှာ နေ့ချင်းညချင်း ပြောင်းကုန်သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ကိုယ်ပျောက်ပုံးကြွ လေယာဉ်များမှာ တောင်ကြောတွေကြား၌ ပုန်းအောင်းနေသည့် ဘင်လာဒင်နှင့် သူထိပ်တန်းလက်ထောက်များကို မရှာနိုင်ခဲ့။ ယခု ကမ္ဘာ့အလိုအရှိဆုံး လူကိုရှာ၍ လုပ်ကြံရန် မောင်းသူမှလေယာဉ်များ လိုလာသည်။

မောင်းသူမှလေယာဉ်များကို ဧရိယာ - ၅၁၊ ဧရိယာ-၅၂ နှင့် အင်ဒီယန်း စပရင်းအရပ်တို့တွင် တည်ဆောက်ပြီး စမ်းသပ်ခဲ့သည်မှာ နှစ်ငါးဆယ် ရှိပြီဖြစ်သော်လည်း ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ယီမင်နိုင်ငံတွင် တိုက်ခိုက်သော အခါမှသာ တစ်ကမ္ဘာလုံး ဟိုးလေးတကျော် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ကေဆလင်း ဆင်နန်အယ်လ်- ဟာရက်သီမှာ အလိုရှိနေသော လူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ယီမင်နိုင်ငံသားဖြစ်ပြီး အယ်လ်ခိုင်ဒါ အကြီးတန်း တိုက်ခိုက်ရေးသမားလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုမတိုင်မီ နှစ်နှစ်က ယူအက်စ်အက်စ် ကိုးလ် သင်္ဘောကို ငုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှုတွင် နောက်ကွယ်မှ စီစဉ်ပေးသူလည်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့ နံနက်တွင် ဟာရက်သီနှင့် အဝေါင်းပါငါးယောက်သည် ယီမင် အနောက်မြောက်ခရိုင်၊ ဗာရစ်သို့ သဲကန္တာရကိုဖြတ်လျက် ကားဖြင့်သွားစဉ် သူတို့အထက် မိုင်များစွာအမြင့်မှ ပရီဒေတာက သူတို့ကို မြင်နေရသည်။

ပရီဒေတာက ဒုံးကျည်ဖြင့်ပစ်လိုက်ရာ တိုက်ရိုက်ကိုထိမှန်ခဲ့သည်။ အယ်လ်ခိုင်ဒါ တိုက်ခိုက်ရေးသမားများနှင့် မော်တော်ကားမှာ ခဏအတွင်း မီးလောင်ထားသော သတ္တုတုံးမည်းမည်းကြီး ဖြစ်သွားတော့သည်။ ယင်းမှာ တွမ်ကလန်စီ၏ဝတ္ထုထဲမှ လုပ်ကြံမှုမျိုးနှင့် တူနေသည်။ သို့ရာတွင် ယခုက တကယ့်အဖြစ်အပျက်။ ဤသည်မှာ အယ်လ်ခိုင်ဒါ ခေါင်းဆောင်များ ပစ်မှတ်ထားကာ အသတ်ခံရနိုင်သည်ကို သက်သေပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကာကွယ်ရေး ဒုဝန်ကြီး ဝုဖိုဝစ်က ဟဲဖိုင်းယားဒုံးကျည်နှင့် ထိုတိုက်ခိုက်မှုကို စီအင်န်အင်န်ရုပ်သံကို ခပ်ကြားကြား ပြောခဲ့သေးသည်။ ယီမင်တွင်

www.burmeseclassic.com

မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် “အလွန်အောင်မြင်တဲ့ နည်းဗျူဟာမြောက် စစ်ဆင်ရေးဖြစ်တယ်” ဟု သူကပြောခဲ့သည်။ ဝုဖိုဝစ်၏ ကြွားလုံးမှာ ယီမင်နိုင်ငံအတွက် စိတ်ပျက်စရာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ယီမင် ပြည်သူ့ကွန်ဂရက်ပါတီ တွဲဖက် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဗိုလ်မှူးချုပ်ယာယာ အမ် အယ်လ် မူတာဝါက က ပင်တဂွန်သည် နှစ်နိုင်ငံ လျှို့ဝှက် သဘောတူညီချက်ကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သတင်းစာအင်တာဗျူးတွင် ပြောကြားခဲ့သည်။ “ဒါကြောင့် အမေရိကန်နဲ့ ဆက်ဆံရတာ ခက်တယ်။ သူတို့ဟာ ယီမင်ပြည်တွင်းရေးကို ထည့်မထွက်ဘူး။ လုံခြုံရေးကိစ္စမှာ ရန်သူကို တပ်လှန့်ပေးလို့ မဖြစ်ဘူး” ဟု သူက သတင်းစာအား ပြောခဲ့သည်။

ယီမင်နိုင်ငံတွင် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်မှုမှာ အကြမ်းဖက်စစ်ပွဲတွင် ပထမဆုံး တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် အကြိမ်ပေါင်း ရာနှင့်ချီ၍ တိုက်ခိုက်သွားမည်ကိုမူ ပြည်သူအများ မသိကြသေး။ ဒုတိယအကြိမ် တိုက်ခိုက်မှုမှာ နောက်အပတ်ထဲတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ပရီဒေတာတစ်စီးသည် ဂွလာလာဘတ်(မြို့ရှိ အယ်လ်ဒိုင်ဒါ နံပါတ်- ၃ခေါင်းဆောင် မိုဟာမက် အတက်ဖ်အား ပစ်မှတ်ထား သတ်ဖြတ်ခဲ့ပြန်သည်။ အကြမ်းဖက် စစ်အရှိန်မြင့်လာသည်နှင့် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်မှုတချို့မှာ တရားဝင်ဖြစ်ပြီး တချို့ကိုတော့ ဖော်ထုတ်ခြင်းမပြုပေ။ စီအိုင်အေကရေး၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနကပါ သူတို့၏ အစီအစဉ်ဖြစ်သည်ဟု ဝန်မခံကြ။ မိုဟာမက် အတက်ဖ် သေတော့ သမားရိုးကျ ဝိုင်းကြံလေယာဉ်ဖြင့် မိုဟာမက် အတက်ဖ် နေအိမ်ကို တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သတင်းထုတ်ပြန်သည်။ နောက်ပိုင်း ကျမှသာ မိုဟာမက် အတက်ဖ်ကို ပရီဒေတာဖြင့် တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်ပြီး စီအိုင်အေကစီစဉ်မှန်း သိကုန်ကြသည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ်ကစ၍ ဧရိယာ - ၅၁ တွင် ဖြစ်ပျက်သမျှကို လျှို့ဝှက်ထားခဲ့သည်။ သို့သော် ယခင်က ထိုနေရာတွင် အလုပ်လုပ်လာသူများကတော့ အကြမ်းဖက် စစ်ပွဲစသည်နှင့် ဧရိယာ - ၅၁ နှင့် ၅၂ တို့တွင် မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ် စမ်းသပ်ပျံသန်းမှုများ တိုးပွားလာသည်ကို သိနေကြသည်။ ယခုကဲ့သို့ မောင်းသူမပါသော လေယာဉ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်သည့် နည်းလမ်းသစ်မှာ အမေရိကန်လေတပ်၏ အခြေခံဗျူဟာဖြစ်လာပြီး အမြဲ သုံးသွားမည်လည်း ဖြစ်သည်။

ကောင်းကင်ထောက်လှမ်းရေး တစ်ခုတည်းသာ မသုံးတော့သော ပရီဒေတာမှာ နာမည်သစ်ရလာခဲ့သည်။ ယခင်က အာရ် ကျူး- ၁ ပရီဒေတာဟု ခေါ်ခဲ့သည်။ အာရ်မှာ ကောင်းကင်ထောက်လှမ်းရေးဟု အဓိပ္ပာယ်ရပြီး ကျူးမှာ မောင်းသူမပါဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ယီမင်နိုင်ငံတွင် တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် အမ်ကျူး-၁ ပရီဒေတာဟု အမည်ရလာသည်။

အစ်မှာ ဘက်စုံသုံးဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ပရိဒေတာကို ထုတ်လုပ်သည့်ကုမ္ပဏီမှာ ဂျင်နရယ် အတောမစ် ဖြစ်သည်။ ဧရိယာ-၂၅ တွင် အင်္ဂါဂြိုဟ်သို့ အာကာသယာဉ်ထုတ်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည့် ကုမ္ပဏီပင်ဖြစ်သည်။

ပရိဒေတာ ဘီ ဟုခေါ်သော ဒုတိယမောင်းသူမဲ့လေယာဉ် တစ်မျိုးလည်းပေါ်ခဲ့သည်။ ယင်းကို လေတပ်အရာရှိ များက “ပိုကြီးပြီး ပိုအားကောင်းတဲ့ ပရိဒေတာရဲ့ ညီငယ်” ဟု ခေါ်ကြသည်။ သူ့ကိုလည်း ရိပါ (ရိတ်သိမ်းသူ) ဟု အမည်သစ်ပေးခဲ့သည်။ လူ့အသက်ကို ရိတ်သိမ်းပစ်နိုင်သည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်၍ ယင်းနှင့်လိုက်ဖက်သည်။ ပရိဒေတာ နှင့် ရိပါကွာသည်မှာ ပရိဒေတာက ပေါင် ၂၀၀ အလေးချိန်ရှိသည့် လက်နက်ကိုသာ သယ်နိုင်ပြီး ရိပါကတော့ အလေး ချိန်တစ်တန်ခွဲ သယ်နိုင်သည်။ သူ့တွင် ဟဲဗိုင်းယား ဒုံးကျည်အပြင် လေဆာပစ်ခန်းပါသည့် ဗုံးလည်းပါသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် အစ်ကျူ-၁ ပရိဒေတာ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်တစ်စီး အီရတ်မြောက်ပိုင်း ရှိ အမေရိကန်လေတပ်စခန်း အပြင်ဘက်တွင် ထောက်လှမ်းပျံသန်းနေစဉ် လူသုံးယောက် မြေကြီးကို ပေါက်ချွန်းများဖြင့် တူးနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ယင်းကို အရှေ့အလယ်ပိုင်းတစ်နေရာမှ ဗိုလ်မှူးချုပ်ဖရန် ဂေါ်ရန်က မြင်နေရသည်။ သူ စောင့်ကြည့်နေစဉ် ထိုလူများသည် လမ်းပေါ်ရှိမြေကြီးထဲတွင် လက်လုပ်ဗုံးတစ်လုံး မြှုပ်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ လက်လုပ်ဗုံးမှန်း ဂေါ်ရန် သိသည်မှာ ပရိဒေတာ၏ကင်မရာမှ ပေးပို့လိုက်သည့် ဓာတ်ပုံမှာ ပြတ်သားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဂေါ်ရန်မှာ ဝါယာကြိုးများကိုပင် မြင်နေရသည်။ ပရိဒေတာ မည်သို့လုပ်ဆောင်နိုင်မှန်း ဂေါ်ရန်ရော၊ အီရတ်ရှိ အမေရိကန် တပ်မှူးများကပါ သိနေကြသည်။ ဂေါ်ရန်က ပစ်ရန် အိမ်နီးပါးပင်လိုက်သည်။ ပရိဒေတာကို အဝေးထိန်းစနစ်ဖြင့် မောင်းနေသူမှာ ဂေါ်ရန်ဘေးတွင် ထိုင်နေသည်။ ပရိဒေတာမောင်းသူက ပရိဒေတာပေါ်ရှိ ဟဲဗိုင်းယားဒုံးကျည်ဖြင့် ပစ်လိုက်ရာ ထိုလူ သုံးယောက်စလုံးကို ထိမှန်ကာ သေကုန်သည်။ “ဒီတိုက်ခိုက်မှုဟာ ရန်သူတွေကို ကျုပ်တို့ အမြဲကြည့်နေပြီး အီရတ်နိုင်ငံ တိုးတက်မှုကို အဟန့်အတား လုပ်မယ်ဆိုရင် အချိန်မရွေး၊ နေ့ညမဟုတ် ပစ်ချနိုင်တယ်ဆိုတာ သတိပေးလိုက်တာပဲ” ဂေါ်ရန်က ဆိုသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်လွန် နှစ်များက စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့သော ကောင်းကင်မှမျက်လုံးများသည် ထောင်စုနှစ်သစ်တွင် ဓားများဖြစ်ခဲ့ချေပြီ။ ကောင်းကင်ထောက်လှမ်းရေးနှင့် လက်တုံ့ပြန်ရေးမှာ တစ်တွဲတည်း ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။

အီရတ်နိုင်ငံတွင် စောစောပိုင်း မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့သလို၊ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတွင်လည်း စီအိုင်အေနှင့် လေတပ်ပူးပေါင်းကာ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၊ အနောက်မြောက်ဘက် အာဖဂန်နယ်စပ်ရှိ အယ်လ်ဒိုင်ဒါနှင့် တာလီဗန်

တပ်မှူးများကို မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်များဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၇ ခုနှစ်အကြား မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်မှုများမှာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် တစ်စတစ်စ တိုးပွားလာခဲ့သည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင်ကုမ္ပဏီ မောင်းသူမဲ့ လေယာဉ်များ လူသိများလာခဲ့သည်။ ထိုနှစ် ဘုရားအစိုးရ သက်တမ်းမကုန်မီ သုံးပတ်အလိုတွင် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်မှု ၃၆ ကြိမ်ဖြင့် အယ်လ်ဒိုင်ဒါနှင့် တာလီဘန်၂၆၈ ယောက်ကို သုတ်သင်နိုင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်မှုပေါင်း ၅၃ ကြိမ်အထိ တိုးလာခဲ့သည်။

မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်များ ယနေ့ လူသိများလာသည်နှင့်အမျှ ကောင်းကင်သို့ လူတွေ ခန့်မှန်းသည်ထက် ပို၍လွတ်လာနိုင်ဖွယ် ရှိပေသည်။ “လေတပ်ဟာ လက်ရှိ ကောင်းကင်ကနေ ယူ-၂၊ ပရီဒေတာ၊ အမ်ကျူ-၉ ရိုပါ၊ ဂလိုဘယ်ဟော့တွေနဲ့ ထောက်လှမ်းနေတယ်။ ကျုပ်တို့ဟာ အရင်နှစ်များစွာက မသိခဲ့တဲ့ ထောက်လှမ်းရေးစွမ်းအားတွေကို သုံးနေကြတယ်” ဟု ဘန်းနက်က ဆိုသည်။ ထိုသို့ဖြစ်လာရန် ဧရိယာ - ၅၁ တွင် တည်ဆောက် စမ်းသပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဘန်းနက်က ဆိုသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် ပြင်သစ်လေကြောင်း သတင်းစာတစ်စောင်က မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် အာဖဂန်နိုင်ငံ အပေါ်၌ ဖုံးကွယ်မှုကို ပုံကြမ်းဆွဲကာ ဖော်ပြလိုက်သည်။ ကန်ဒဟာ သတ္တဝါကြီးဟုခေါ်သော ထိုလေယာဉ်မှာ အတောင်စံ များကရှည်ပြီး အမြီးမပါဘဲ ဝမ်းဗိုက်အောက် ဘီးနှစ်လုံးထွက်နေပုံမှာ ၁၉၄၄ ခုနှစ်က ဟော်တန်ညီအစ်ကိုတို့ လုပ် သည့် အတောင်ပံလေယာဉ်နှင့် တူနေသည်။ ထို မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်သစ်ကို ဘာကြောင့် လုပ်သနည်း။ ထိုလေယာဉ်တွင် လက်နက်တင်ရန် နေရာလည်းမပါ။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလကျမှ ကာကွယ်ရေးဌာနက အာရ်ကျူ- ၁၇၀ ခေါ် ထို လေယာဉ်ရှိကြောင်း အတည်ပြုချက်ပေးသည်။ လော့စ်ဟီ ကုမ္ပဏီက တည်ဆောက်ပြီး ဧရိယာ - ၅၁ နှင့် ဧရိယာ- ၅၂ တို့တွင် စမ်းသပ်သော ထိုလေယာဉ်သစ်မှာ ကောင်းကင်ထောက်လှမ်းရေးသက်သက် အတွက်သာဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ ယူ-၂ နှင့် အေ-၁၂ နှားလှည်းလေယာဉ်များ၏ ခြေရာကိုနင်းခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ယင်း၏ နာမည်မှလွဲ၍ အသေးစိတ်ကု လျှို့ဝှက်ထားဆဲ ရှိနေသည်။ ထိုလေယာဉ်မှာ အီရန်၊ မြောက်ကိုရီးယား၊ တရုတ်နှင့်ရုရှား နိုင်ငံများအပေါ်တွင် ဖျံဝဲဖွယ် ရှိသည်။

မြန်ဆန်၍ အသုံးတည့်သော ၂၁ ရာစု ထောက်လှမ်းရေးမှာ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်များ အပေါ်တွင် တည်နေ သည်။ ယခင်က စီအိုင်အေ၏ ကောင်းကင်ထောက်လှမ်းရေး လေသူရဲများသည် ယခုတော့ အဝေးထိန်းစနစ်ဖြင့် မောင်းနေရသည့် လေသူရဲများအဖြစ်သာ ရှိတော့သည်။ ယခင်က ကောင်းကင်ကြည့်လင်နေမှ ရိုက်၍ရသော ကင်ဗရာများ နေရာတွင် ဆန်ဒီယာနှင့် ရေသီယွန် ကုမ္ပဏီများက ထုတ်သည့် ဆင်သက်တစ် အပါချာ ရေဒါခေါ် နောက်လုံးပေါ် စနစ်

ကင်မရာများဖြင့် အစားထိုးလိုက်ပြီ ဖြစ်သည်။ ထိုကင်မရာများမှာ ပုံထွက်ကောင်းပြီး မီးခိုးတွေ၊ နှင်းတွေ၊ တိမ် တွေ ကြားတွင်လည်း ရိုက်၍ရသည်။ နေ့တွင်ဖြစ်စေ၊ ညတွင်ဖြစ်စေ ရိုက်နိုင်သည်။ ထိုလေယာဉ်များသည် အားကောင်းပြီး အားလုံးကို အရေးကြီးသော အခြေခံ လိုအပ်ချက်တစ်ခု ရှိနေသည်။ မောင်းသူခွဲလေယာဉ်များ ပြိုဟ်တုနှင့် ဆက်သွယ်ဖို့ လိုသည်။

ထိုလေယာဉ်များရရှိသည့် သတင်း အချက်အလက်များကို သူတို့ အဝေးထိန်းစနစ်ဖြင့် မောင်းနေသည့် လေသူရဲထံပို့ရန် ပြုတ်တုမှတစ်ဆင့် သွားဖို့လိုသည်။ ပရီဒေတာ အရှေ့အလယ်ပိုင်း စစ်မျက်နှာအပေါ်တွင် ပျံသန်းနေစဉ် သူ့ကိုမောင်းနေသည့် လေသူရဲမှာ ဧရိယာ - ၅၁ တောင်ဘက် မိုင်သုံးဆယ်အကွာမှ အခန်းတစ်ခုအတွင်းတွင် ကုလားထိုင်ပေါ်၌ထိုင်၍ မောင်းနေခြင်း ဖြစ်သည်။ လေသူရဲ၏ရှေ့တွင် ကွန်ပြူတာ မှန်သားပြင်ရှိနေပြီး ထိုကွန်ပြူတာ ပေါ်တွင် ကမ္ဘာတစ်ဝက်ခန့် ဝေးသည့်နေရာမှ ပရီဒေတာ ကြည့်နေသော မြေပြင်မှပုံရိပ်များကို မြင်နေရသည်။ ဆင်ဆာ အော်ပရေတာ နှစ်ယောက်က လေသူရဲ၏နောက်တွင် ထိုင်နေကြကာ တွဲဖက်လေသူရဲများပမာ ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ ဓာတ်ပုံရိုက်ခြင်း၊ ဒုံးကျည်ပစ်ခြင်းစသည့် ပရီဒေတာလုပ်သမျှ ပြုလုပ်တုနှင့် ဆက်သွယ်ထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

စီအိုင်အေသည် မြေအောက်တွင်ရှိသည့် အရာများကို အနီအောက်ရောင်ခြည်ဖြင့် ထောက်လှမ်းကြည့်ရှုနိုင်အောင် ကြိုးစားနေစဉ် ကာကွယ်ရေးဌာနနှင့် လေတပ်က တခြားနည်းကိုသုံးရန် အားထုတ်နေသည်။ ၁၉၈၀ ပြည့် လွန်နှစ်များတွင် စစ်ဘက်သည် ဘန်ကာဖျက်လက်နက်ကို ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ ယင်းမှာ နျူကလီးယားလက်နက်ဖြစ်ပြီး မြေကြီးကို ဖောက်ဝင်ကာ မြေအောက်ပစ်မှတ်ကိုထိပြီးမှ မြေအောက်တွင် ပေါက်ကွဲရန် စီမံထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကို ဒဗလျူ- ၆၁ မြေဖောက်လက်နက်ဟု ခေါ်သည်။ ယင်းကို ၁၉၈၈ ခုနှစ်က ဧရိယာ - ၅၁ တွင် စမ်းသပ်ခဲ့သည်။ ထို လက်နက်ကို ပေလေးသောင်းအမြင့်မှ ပစ်လွှတ်ကာ စမ်းသပ်ကြည့်ရာ နျူကလီးယားဗုံးသည် လိပ်သံကျောက်ကို မဖောက်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် သမ္မတကလင်တန်က နျူကလီးယား စမ်းသပ်မှုများ ပိတ်ပင်လိုက် သောအခါ မြေဖောက် နျူကလီးယားလက်နက်မှာ အခက်ကြုံခဲ့ရတော့သည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံခြားအစိုးရများက တည်ဆောက်မှုများ လုပ်လျက်ရှိရာ အမေရိကန် စစ်ဘက်မှာ အခက်တွေ့နေရသည်။ ထို့ကြောင့် နျူကလီးယား မဟုတ်သော အာကာသမှပစ်သည့် လက်နက် တီထွင်လာရတော့သည်။ ထိုလက်နက်မှာ ပေ ၃၀ ရှည်၍ အချင်းဝက် တစ်ပေရှိသေးသ

သတ္တုဆလင်ဒါတစ်ခု ပါသည်။ ယင်းကို ဂြိုဟ်တုမှပစ်လွှတ်မည်ဖြစ်ပြီး တစ်စက္ကန့်လျှင် မိုင်တစ်သောင်း အမြန်နှုန်းဖြင့် ပစ်မှတ်ကို တိကျစွာထိမည် ဖြစ်သည်။ အီရန် မြေအောက် နျူကလီးယား အဆောက်အအုံနှင့် အလားတူ မြေအောက်တည်ဆောက်မှုများကို ထိုလက်နက်ဖြင့် တစ်ခါ၊နှစ်ခါ ပစ်ရုံမျှဖြင့် ဖျက်ဆီးပစ်နိုင်သည်ဟု ဘန်နက်က ဆိုသည်။ အမေရိကန် သိပ္ပံပညာရှင်များ အသင်းကြီး၏ အစီရင်ခံစာတွင် “လုံးရှည် မြေဖောက်လက်နက်” နှင့် အလားတူစီမံချက်များ ယခုတိုင်ရှိနေဆဲဟု ပါရှိသည်။

သာမန်ထက် ပိုမိုထူးခြားတဲ့ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဘဝ ဖြတ်သန်းမှုအတွေ့အကြုံများနဲ့ အမှန်တကယ် ဖြစ်ရပ်စာမူများအလိုရှိ သည်။

ကျွန်တော်တို့တင်ဆက်နေတဲ့ Real Lives, Real Stories (ဖေဖော်ဝါရီ-ဧပြီ-ခွန်-ဩဂုတ်-အောက်တိုဘာ-ဒီဇင်ဘာ) စာအုပ်စီးရီးအတွက် သာမန်ထက်ပိုမို ထူးခြားတဲ့စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဘဝဖြတ်သန်းမှု အတွေ့အကြုံများနဲ့ ဖြစ်ရပ်မှန်စာမူများ အလိုရှိပါတယ်။ သင့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ ဒါမှမဟုတ် ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖြစ်ရပ်တွေနဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကို ဖော်ထုတ်ပြီး ရေးသားပေးပို့နိုင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့လိုချင်တာက

- (၁) အမှန်တကယ်ဖြစ်ရပ်တွေနဲ့ အတွေ့အကြုံတွေပဲ ဖြစ်ရမယ်။
- (၂) သာမန်ထက်လဲ ထူးခြားပြီး စိတ်ဝင် စားဖွယ် ဖြစ်ရမယ်။ (၃) ရသမြောက် ရေးဖွဲ့တင်ပြ နိုင်ရမယ်။ (၄) အတွေးအခေါ်တွေ ပါရမယ်။ ရုန်းကန် ဖြတ်သန်းနေတဲ့ဘဝတွေနဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေ ထင်ဟပ်မှု ရှိရမယ်။ (၅) ဟာသဘုံဖြစ်စေ၊ ဂန္တီရုပ်ဖြစ်စေ၊ ဝိညာဉ်လောကပဲဖြစ်စေ၊ ရှေ့နေလောက၊ ကားသမား လောကထဲက ဖြစ်စေ၊ အကျဉ်းထောင်ထွင်းက စိတ်ဝင်စားဖွယ်အကြောင်းပဲ ဖြစ်စေ၊ ဘာပဲဖြစ်စေ ဖြစ်ရပ်မှန်ဖြစ်ဖို့ပဲ လိုအပ်ပါတယ်။ (၆) ဖြစ်ရပ်မှန်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံချက်တော့ ပါရှိရမယ်။ (၇) ရွေးချယ်မှုမခံရတဲ့ စာမူများကို ဖြန့်လှည့်ပေးပို့မှာ မဟုတ်ပါ။

စာမရေးတတ်ပေမယ့် သင့်မှာသာမန်ထက် ထူးခြားတဲ့ အတွေ့အကြုံတွေ ရှိနေတယ်ဆိုရင်လဲ

သင့်မှာပြောပြစရာ သာမန်ထက်ထူးခြားတဲ့ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်ရပ်တွေ၊ အတွေ့အကြုံဆန်းတွေ၊ ရယ်စရာ ဟာသတွေရှိနေတယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ကိုပြောပြဖို့ စိတ်ဝင်စားတယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ထံ ဆက်သွယ်နိုင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ လက်တွဲဆောင်ရွက်လိုတဲ့ တက်ကြွဖြတ်လတ်တဲ့ လူငယ်စာရေးဆရာများ ဆက်သွယ်ပါ။

လိုအပ်တာက

- (၁) စာဖတ်ဝါသနာပါသူဖြစ်ရမည်။ (၂) အခြေခံ သတင်းအမြင်လည်းရှိရမယ်။ (၃) အင်တာဗျူးမေးခွန်းများကိုလည်း တည်ဆောက်နိုင် ရမယ်။ (၄) ဒါအပြင် ရသမြောက်စာမူကိုလည်း ရေးဖွဲ့နိုင်ရမယ်။ (၅) ကျွန်တော်တို့သတ်မှတ်ပေးမယ့် assignment အင်တာဗျူးများကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းပြီး ရသမြောက်စာမူအဖြစ် ပြောင်းလဲတင်ဆက်နိုင်သူလည်း ဖြစ်ရမယ်။ (၆) မိမိတို့ယ်တိုင် ရေးဖွဲ့ထားတဲ့ ရသမြောက် အမှန်တကယ် ဖြစ်ရပ်စာမူတစ်ပုဒ်နှင့်အတူ (ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာအပြည့်အစုံဖြင့်) ကျွန်တော်တို့ထံ ပေးပို့ပြီး ဆက်သွယ်ပါ။

ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ

■ ၉၂ Avenue 1၁၀-ခ၊ မဂ္ဂင်လမ်း၊
၁၄ရပ်ကွက်၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့၊
၀၉-၅၀၀-၈၇၂၇၊ ၀၉-၅၀၁-၀၈၅၁

အသေးစိတ်သိချင်ရင်
၀၉-၅၀၀-၈၇၂၇ သို့ ဆက်သွယ်မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

- ဆိတ်အောင်ရင်းရဲ့ ဆိတ်ရောင်၊ ဆိတ်သက်ပြီးတော့ ဆိတ်ဝင်လည်ခဲ့တဲ့ ကိုစိုးဆိတ်
- မေမျိုးအေးရဲ့ ရင်တွင်းရတနာသုံးခု (သို့မဟုတ်) ဖန်းချို-ဒီဒီ- decoration
 - MRTV - 4 ၏ အစီအစဉ်တင်ဆက်သူ ခင်အောင် ဒါရိုမဟုတ် ငယ်ဘဝ
ဆိပ်မင်ဗျားကို အထောင်အထည်ပေးခဲ့သူ
 - မြန်မာ့သိုင်းဆရာကြီး ဝင်းထွန်းနှင့် သူမပြောတဲ့ မြန်မာ့သိုင်းမဟာက
 - တောင်ဒယ် နှစ် ၁၀၀ ကျွန်ုပ်တို့ အကျဉ်းသားတစ်ဦး
- အဖေကို အဖေလို့ ပခေါ်ခဲ့ဖူးသူ ဒဂုန်တာရာနှင့် တရားရတစ်ဦး၏ ငယ်ဘဝ
 - ဆရာထက်မြက်၏ ကျွန်တော်သိသော အင်းစိန်ထောင်
- တိုးရစ်ဂိုယ်တစ်ဦး၏ဘဝနှင့် ထွာထုတို့ ခရီးသွားလောကမှ ကိုယ်တွေ့အဖြစ်များ

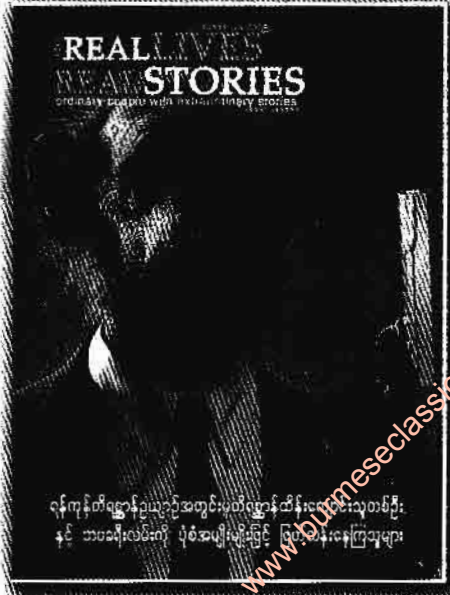
၂၀၁၂၊ ဧပြီလ၊ ၃၀ရက်နေ့ ထွက်ပြီ
volume - 8

အေးအေးအေးအေးအေး အေးအေးအေးအေးအေး
ဘဝခရီးလမ်းကို ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့်
မြတ်သန်းနေကြသူများ

- နောက်ဘဝသာရှိခဲ့လျှင် ယောက်ျားလည်း မဖြစ်ချင်ဘူး၊ မိန်းမလည်း မဖြစ်ချင်ဘူး၊
ဒီဘဝလို့ မိန်းမလည်း ဖြစ်ချင်တဲ့ နှာမည်ကလေး ဝိတ်ထပ်ပညာမူင် မင်မန်းဝင်း
- ပင်လယ်ကြီး ရှိနေသရွေ့ ဝင်ကယ်ကြီးကို ဆိပ်လုပ်မည့် ပင်လယ်လုပ်သားများ
- ဟစ်မဟု(ပ်) အဆိုရှင် ရသမပြောတဲ့ ထနေ့ခေတ်ထူးထူးတစ်ယောက်၏ ခံယူချက်၊ ခံစားချက်
 - ထောင်စွန့်မောင်း တစ်ယောက်ရောက်တဲ့ ထောင်ထဲက လူရိုက်များ
- မြောက်ဦးဖြိုအနီး နူးငှားစုရပ် ဥရောပ ပုံစံတူကလေးများ ■ ဗဟုတူထက် ရုပ်ရှင်ရိုက်ခြင်း၊ ရွင်ဒေဝီ
- ဒေါက်တာအောင်ကျော်ဖြို၏ သူငါးပျော်ဖို့ သူ့ကလေးတို့တွေ ■ နောက်ဖြိုက မြင်းတည်းနဲ့ပါတီ ၇၂
- ဓာရေးဆရာမ ရွှေကုမေနှင်းရဲ့ ဘာသာပြန်ဇာနည်ဆရာ တစ်ယောက်၏ မြေလှမ်းများ

၂၀၁၂၊ ဇူလိုင်လ၊ ၃၀ရက်နေ့ ထွက်မည်
volume - 9

ရန်ကုန်တိုင်းရင်းစွန့်ပေးတဲ့အတွက် မိတ်ဆွေအိမ်နီးချင်းတွေတစ်ဦး
နှင့် ဘဝခရီးလမ်းကို ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် မြတ်သန်းနေကြသူများ

www.burmeseclassic.com